

༡༡། །ཨ་རྩི་རྩི་ཏ་ལྷ་ཀོ་ཤ་ལྷ་ཤ་ལྷ་ར་ཏི་ཀྲ་ལྷི་ཀ་རྩ་མ་བི་ཏ་ར་ཏི་སྒྲ།

༡༡། །ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པ་རིགས་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ཐུ་གར་སྐད་དུ། ས་ལྷ་ཤ་ལྷ་ར་ཏི་ཀྲ་ལྷི་ཀ་བྱ་ཀོ་ཤ་རྩ་མ།

བོད་སྐད་དུ། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པ་རིགས་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ།

མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །གང་ཞིག་རྩ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཡི་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །བསོད་
ནམས་ལས་བྱུང་མཛེས་པའི་སྒྲུལ་ལོགས་ཅན། །མཚན་བཟང་གསེར་གྱི་དྲུ་བས་སྒྲུས་པའི་སྒྲ། །མགོན་པོ་
དཔལ་ལྷན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་འདུད། །ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་གངས་རིའི་ཁོད་ན་རྒྱ། །བཙུན་པའི་ལུས་
གིས་སྒྲོ་བས་པའི་གཡུ་རལ་ཁྲར། །སྒྲུབ་དང་སུན་འབྲེན་མཆེ་བ་ཆེར་བབྱང་ནས། །སྤྱི་རྒྱལ་བྲེགས་པའི་སྒྲང་
པོ་བེལ་གྱིས་མནན། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འཆི་མེད་བདུད་ཅིང་འོ། །སྒྲོ་བྲོས་ལྷེ་ཡི་དབང་པོས་གྲུས་གསོལ་
ནས། །སྒྲང་དོར་ཐབས་བཅས་དངོས་སྒྲོ་བས་རིགས་པ་ཡིས། །ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ལའང་ཐུག་འཆལ་
ལོ། །གཟུངས་དང་ཏིང་འཛིན་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀུན་ནས་ལེགས་སྒྲུབ་པས། །བྲགས་
པའི་ཚུ་འཛིན་ནམ་མཁའི་མཐའ་སྒྲས་པར། །ཐུབ་པར་མཛོད་ནས་ལེགས་བཤད་ཆར་རྒྱན་པར། །ཐལ་འགྱུར་
གནམ་ལྷགས་སྒྲོ་བས་པའི་སྒྲོག་འབྲེང་ཅན། །སྒྲོ་བྲོས་སྒྲུ་རྒྱལ་ཁོས་པའི་འབྲུག་སྒྲ་དང་། །འགལ་འབྲེལ་རྒྱུ་གིས་
མཁའ་ལ་རབ་བསྐྱོད་ནས། །གཞུང་ལུགས་ངན་པའི་གངས་རི་གཞོམ་པར་བྱ། །འདིར་ལྷ་བ་ངན་པའི་སྤིད་པའི་
གཙོང་རོང་དུ་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་ལུས་སྒྱུང་བ་དེ་དག་རིགས་པའི་ཐེམ་སྒྲས་ལ་འཛེགས་ནས་ཐར་པའི་ཁང་བཟང་
ཉམས་དགའ་བར་གཞུག་པའི་བྱིར། །གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་སྒྲོ་དབྱེ་བར་འདོད་ནས་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ་ལ་
འབད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྒྲུང་གྱི་དོན་དང་། །བཙུན་པར་བྱ་བ་གཞུང་གི་དོན་
དང་། །མཇུག་བསྟན་བཙུན་པའི་ལྷ་རྒྱུར་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་མཚོད་བཛོད་ལ་གསུམ་
སྟེ། དགོས་པ་དང་། །བསྐྱུས་པ་དང་། །ཆིག་གི་དོན་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། །རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀའི་
དོན་གྱི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །རང་དམ་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་དམ་པའི་སྒྲོད་པ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
འཆད་ཉན་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ལ་བསྟོད་ནས་ཞུགས་པས་འཆད་ཉན་མཐར་བྱིན་པ་སྟེ། །བསྟོད་པ་
ལས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། །བར་ཆད་ཞི་ནས་འཆད་ཉན་ཚུམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་
མཐར་བྱིན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །ཆེད་དུ་བཛོད་པའི་ཆོས་ས། །བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མི་དག་ལ། །གཞན་ལས་སྒྱུང་བའི་
གཞོད་པ་འཇུག་ལྷ་དང་བདུད་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས། །བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །འདུལ་བ་ལུང་

ལ་སྐྱོད་ནམས་རྣམ་སྤྲོད་བདེ་སྟོང་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ། །བསྟོན་ནམས་ལྷན་པའི་བསམ་བ་རྣམས་ཀྱང་
 འབྲུག། །ཅེས་བ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་བ་ཐོར་ཡང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ། གང་གིས།
 གང་གི་ཆོ། གང་གི་ཕྱིར། གང་ལ། རི་ལྟར་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་གང་ཟག་ནི། རྩམ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །དུས་
 ན་བྱ་བའི་ཐོག་མར་རོ། །དགོས་བ་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུའོ། །ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་སམ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དབང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལའོ། །ཚུལ་ནི་བསྟོད་བ་དང་ཕྱག་འཆེལ་བ་གཉིས་སོ། །བསྟོད་བ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལོངས་
 སྟོད་རྫོགས་བ་དང་། སྤུལ་བ་སྟེ་སྤྱུ་གསུམ་མངའ་ཞེས་བསྟོད་པའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ནི་རྫོགས་པའི་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། རྫོགས་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱང་བདག་དང་བདག་གིར་ཞེན་པའམ། གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་བ་ཅན་ཏེ། ཡེ་ཞེས་སྟོང་པོས། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཁམས་གསུམ་ལ། །སྟོབ་ཏགས་རྣམ་བ་ཅན་
 རྫོགས་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་དྲ་བ་སྟེ་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་འཆིང་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ། །རི་
 ལྟར་གཟིགས་པས་དེ་བཞིན་གསུངས། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པར་བསལ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་
 གཉེན་པོས་ཀྱང་དེ་དག་སྦྱར་མི་འབྱུང་བར་བྱས་པའོ། །ལོངས་སྤྱི་ནི་ཐབ་བ་སྟེ།

༡༥

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་ཉན་རང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུལ་སྐྱེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ་མཁུན་པས་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། ཟིན་ལས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་ལ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་དོ་བོ་ནི། གུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ་སྐུལ་བ་དང་འཆོམ་པར་གདུལ་བའི་རྒྱུད་གུན་ཏུ་མངོན་མཐོ་
དང་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། འོད་ཟེར་དག་གུན་ནས་འཕྲོ་བ་ལས་
བྱུང་ཞེས་སྐྱར་ཏེ། འོད་ཟེར་ནི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འབྱུང་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རོ། །གུན་
ནས་འཕྲོ་བ་ནི་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱ་གསུམ་ལས་འཕྲོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན། རྒྱུད་ལྷོ་གུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་
བང་སྟོང་ཆེ། །སྟེད་མེད་བྱ་ཡི་སྟོབས་མངའ་མཁུགས་པའི་སྐྱ། །ཞེས་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་
བསྟོད་པའོ། །བྱང་སེམས་གུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་གསུམ་ཟིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྐབས་དང་
འཆོམ་པར་སྐྱར་ལ་སྐྱར་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤྱག་གི་མཆོད་པ་ནི། སྤྱག་འཆོལ་ཞེས་བ་སྟེ། སྟོ་
གསུམ་གྱས་པས་འདུད་པའོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་དོན་དུ་མི་ཚོམ་པའི་རྒྱ་ནི།
སྐྱེ་བོ་ཞེས་བ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་པན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་པའི་བསམ་བ་བདག་ལ་མེད་ཅེས་སྐྱར་
རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་སྤང་བའི་ཡང་
ཕྱིར་རོ། །དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་བྱ་བའམ། བྱབ་མཐའ་པལ་བ་ལ་
ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དུ་མི་གཉེར་ཡང་སྤང་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། སྤྱག་དོག་
གི་འྲི་མས་སེམས་

༩༩༽

དགྲུགས་བས་སོ། །རང་དོན་དུ་རྩོམ་པའི་རྒྱ་ནི་སེམས་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་ར་ལེན་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆེད་ཆེར་
འཛིན་པའོ། །ཡང་ན་འདི་རང་དགར་མི་རྩོམ་པར་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་འབྲེལ་པར་བྱེད་ཅེན། ཞེས་པའི་ལན་
དུ། རྒྱེ་བོ་པལ་ཆེར་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་བཤད་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། དེར་མ་བཟང་
སློབ་དཔོན་དང་དེའི་ལེགས་བཤད་ལ་སྤང་བར་ཡང་བྱུར་རྟོ། །དེ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལས་
བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་སེམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་འབྲེལ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོག་དོན་ནི་རི་ལྷ་ར་
རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་དགོས་འབྲེལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དག་བཞུགས་པའི་དགོས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་།
ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུ་ལྷ་ར་ལོ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་གིས་དག་གི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་
བསྐྱེད་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བཞུགས་ཅེས་ཟེར་རོ། །ངེས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་ན་
ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྷ་ར། ལྷ་རྒྱུ་ལ་ཆོག་དང་དོན་དག་ཐ་དད་མིན། །མེ་ཡིས་ཁ་ནི་འཆོག་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པས་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་ལ། དེ་བྱུང་ཡང་མི་འཐད་དེ། བརྟེན་མེད་པ་དང་།
རྒྱུ་ཆོག་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །སོ་མ་ར་འདི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱེད་བཅོས་འདི་བརྩམ་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་བྱ་རོག་གི་སོ་རྟོག་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་བཞིན་ཞེས་པའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱེད་
དགོས་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། ལོག་རྟོག་འགའ་ཞིག་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་མི་རུས་ཤིང་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་
མི་དགོས་པ་དང་། དགོས་

མེད་ཀྱི་ལོག་ཏྲོག་ཁོ་ན་བསྐྱོག་ན་ངག་གཞན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ལྟན་མཐོང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་
 མཛེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོས་འབྲེལ་གྱིས་ཐོག་བྲངས་ན་གཞུང་མཛེས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། མཛེས་པ་ཅམ་ཏྲོག་ལྡན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱར་མི་རུང་བ་དང་། མཆོད་བརྗོད་ལ་
 སོགས་པས་ཐོག་བྲངས་ན་འང་མཛེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ཁོ་ནའི་དགོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་མཆོག་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། མཁས་རྣམས་ཞུགས་པའི་ལམ་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་མཁས་པ་སྤྲུལ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་ཅེས་བའང་མི་འཐད་དེ། སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་བཀོད་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་ངག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གོ་བཤོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིའི་དགོས་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བཞི་ཡོད་པར་ཤེས་བཤོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྩལ་པོས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ལ།
 དབང་པོ་རྫོན་པོས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །ཡང་ན། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མ་ཐུན་
 ཐབས། །སྤྱིས་བྱའི་དོན་ནི་རྫོད་བྱེད་ངག་ །ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་
 བྱས་མིན། །ཞེས་པས་དབང་པོ་རྫོན་པོས་ཀྱང་ལུང་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཆོམ་མཛོན་དུ་རྒྱ་མེད་པའི་ངེས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏྲོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་
 པའོ། །དེ་སྐད་དུ། ཆོས་མཆོག་གང་ཕྱིར་འདིག་ཏེན་དོན་གཉེར་ནི། །ཐེ་ཆོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 བཤད་དེ། ཀྱང་གི་

༩༩

སྐྱུ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངག་མི་དགོས་པ་དང་། ངག་གིས་མི་རུས་པ་དང་། ཏ་ཅང་
ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངག་མི་དགོས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་
ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཁ་ཅིག་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཐེ་ཆོམ་
ཅམ་ངང་གིས་སྐྱེ་ཡང་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ངག་གིས་
ངེས་ཤེས་སྐྱེད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ་ཁ་ཅིག་མ་བརྟགས་པར་ངེས་
ཤེས་སྐྱེ་ལ། ཁ་ཅིག་བརྟགས་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་སྟེ། ངག་ཆོས་གསུམ་ལྟན་དེ་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ལ་ཆད་མ་
གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུམ་པ་པོའི་ངག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
འཆད་པ་པོའི་ངག་ལས་ཀྱང་ངེས་པའམ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འཆད་པ་པོ་ལ་ཆད་དུ་ལོག་
པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་སྒོ་བ་མ་ལ་ཅ་འདྲི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཚུམ་པ་པོ་ལ་འདྲི་བ་ཡོད་དེ།
སྐྱུངས་བ་ཆུང་བ་དང་སྒོ་མི་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་
ཆད་དུ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་དོན་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། དགོས་འབྲེལ་
བཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་ངག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་བཞིར་གྱངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དང་
པོ་ལ། བརྗོད་བྱ་ནི་འདིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་
བརྗོད་བྱ་མཆོད་ཉིད་པ་ནི་སྒྲ་རྟོག་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་པས་
སོ། །བརྟགས་པ་བ་ནི་རང་མཆོད་ཏེ། །

༼༩༽

དེ་དངོས་སྒྲོ་བཏགས་རྟོག་པ་ཡིས། །གཞན་ལས་ལོག་པར་རྟོག་བྱིང་ཡང་། །ཞེས་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི་བཟོད་
བྱ་རྟོགས་པའོ། །ཉིང་དགོས་ནི་དགོས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་སྦྱེས་བྱའི་དོན་བྱེད་པའོ། །འབྲེལ་པ་ནི་ཚོས་འགའ་ཞིག་
གཞན་ལ་རག་ལས་པའོ། །དེའང་དགོས་པ་བསྟན་བཅོས་དང་། །ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལ་རག་ལས་པ་གཉིས་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ།.....བསྟན་བཅོས་དང་ནི་དགོས་པའི་དོན། །འབྲེལ་པའི་གཞི་ནི་གཉིས་ལ་གནས། །ཞེས་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཙུ་བོ་དང་པལ་བ་དང་། །བྱེད་པར་བྱི་གཞི་དང་ཚོས་དང་། །དངོས་དང་
ལྷགས་ལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཉིང་དགོས་གཙུ་བོ་ཡིན་ལ་གཞན་དག་པལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་
དགོས་པ་གཞིར་བསྟན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་འདི་རྩོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྦྱེས་ཞེས་པའོ། །ཅིའི་དོན་དུ་རྩོམ་ཞེ་ན།
གོམས་པ་ལྟར་ལེན་བསྐྱེད་བྱིང་རྩོམ། །ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་དེའི་བྱེད་པར་རོ། །དེས་ཅི་སྟོན་ཅེ་ན། །ལེགས་
བཤད་སྟོན་ཅེས་པས་བཟོད་བྱའང་དེའི་བྱེད་པར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ་སྦྱས་ཟིན་
པའི་བྱིང་རོ། །འབྲེལ་པ་ནི་སྦྱས་མ་ཟིན་པས་ལྷགས་ལ་བསྟན་ཏེ། །འབྲེལ་པ་རྣམ་བཤད་རིགས་པ།.....སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
རག་ །དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྣམ་འབྲེལ་ལས། །དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་གངས་ངེས་པ་དངོས་ནི། །བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་སེལ་
བ་ལ་བཞིར་ངེས་ཏེ། །འདི་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དགོས་པ་མེད་དམ་སྟམ་ན་རྟོག་ལྟན་འདི་ལ་མི་འཇུག་སྟེ།
བྱ་རོག་གི་སོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་

༩༡༥

དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་སེལ་ཏེ། དག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་
ལ་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡོད་ཀྱང་འདིས་སྤྱོད་མི་རྒྱས་སམ་སྟུམ་ན་འདི་ལ་མི་
འཇུག་སྟེ། འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་བརྗོད་བྱ་བསྟན་པས་སེལ་
ཏེ། ཐབས་འདིས་བརྗོད་བྱ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་གོགས་མེད་ཅིང་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཚང་བའི་སྐབས་སྤིང་བའི་སྤྱིར་
དོ། །འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ནི་དགོས་པ་ཚུང་ལ་གོགས་ཆེ་བས་མི་འཇུག་གོ། །དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་ལྡན་གྱི་
དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། མ་བག་མར་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ནི་ཉིང་དགོས་བསྟན་པས་སེལ་ཏེ། འདིའི་དགོས་པ་དེ་ཉིང་དགོས་བཟང་པོའི་རྒྱུར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
དོ། །དགོས་པ་དེ་འདི་ལས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་གཞན་གྱིས་འབྱུང་བར་ཤེས་ནའང་འདི་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། མཐོ་རིས་གྱི་
དོན་དུ་སློག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་དགོས་པ་དེ་འདི་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བར་ཤེས་པས་
སེལ་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་རྟོགས་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་
དོ། །གཉིས་པ་ཚྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱའི་གངས་དང་། སེལ་བྱེད་གྱི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་
གཞི་ལ་བརྟགས་ནས་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་རྟོག་བཞིར་གངས་མ་ངེས་ཏེ། འདི་ལ་ཞུགས་ན་
ཆེ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་གྱིས་དོགས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་གོགས་མིན་ཏེ། དོན་
ཆེན་པོ་འབྱུང་ན་དེ་དག་ཟད་ཀྱང་རྟོག་ལྡན་འཇུག་སྟེ་རྟོག་ཏུ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གིས་ལོག་རྟོག་
སེལ་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོག་གིས་དེའི་འགལ་ལྷན་སྤྱོད་

༩༡༽

མི་རྒྱུས་པ་དང་། ཚིག་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུས་ཤིང་འགལ་ན་དཔེ་དང་རྟགས་
ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ། ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལོག་རྟོག་ཚིག་གིས་
སེལ་མི་རྒྱུས་ལ་རྟུལ་པོའི་སེལ་རྒྱུས་པས་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་དབང་པོ་རྣོན་པོས་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ལུང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་འདྲ་རྟགས་དང་དཔེ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པས་སོ། །དེ་
ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་
ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བའོ། ། ཅང་ནག་ཡང་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྟགས་ནས་ཞེན་པའི་ལོག་རྟོག་ནི་དག་གིས་སེལ་མི་རྒྱུས་ལ། འཕྲལ་དུ་སྦྱེས་པའི་ལོག་རྟོག་
སེལ་རྒྱུས་ཞེས་ཟེར་བའང་མིན་ཏེ། ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚིག་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟགས་ནས་འཇུག་ན་
གཉིས་ཀ་སེལ་རྒྱུས་ལ། ཚིག་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པའམ། ཡིན་ཀྱང་མ་བརྟགས་ན་འཕྲལ་དུ་སྦྱེས་པའང་མི་སེལ་
བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དན་འབག་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཚིག་གིས་དེའི་ལོག་
རྟོག་སེལ་རྒྱུས་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚིག་གིས་སེལ་མི་རྒྱུས་པས་སྒྲོན་གཉིས་ཀ་མེད་
ཅེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་རྟོག་ལྡན་ལུང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་འཇུག་པའི་
ཆེ་བརྟགས་ནས་ཚིག་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་སེལ་རྒྱུས་ཏེ། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོས་པ་
ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་རིགས་ལྡན་

༼ ༡༩ ༽

ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ལུང་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། རྗེས་དཔག་རང་གི་
སྒྲིབ་ཡུལ་ལ། །ལུང་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བཤད། །ཅེས་པས་སོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྲུར་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་
ལུང་ཁྲད་པར་ཅན་གྱིས་སེལ་བྱས་ལ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་མི་བྱས་པས་སྒྲོན་གཉིས་ཀ་མེད་
དོ། །གསུམ་པ་ནི། གོགས་བཞི་པོ་དེ་དགག་གཞི་ཤེས་བྱ་ཙམ་མཁ། འོན་ཏེ་བསྟན་བཅས་ལ་འགོག་དང་པོ་
ལྟར་ན་དགག་མི་བྱས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་བྱ་བའང་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱས་ཀྱང་བསྟན་བཅས་ལ་
འཇུག་པའི་རྒྱར་མི་རུང་སྟེ་དེ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་སྲིད་པའི་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྲིད་ཀྱང་དབྱལ་
པོའི་བྱིམ་ན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དག་བཞི་མི་དགོས་ཏེ། ཉིང་དགོས་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་
འབྲེལ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན་བསྟན་བཅས་ལ་འགོག་གོ། །དེ་ལ་འགོག་ཀྱང་ཉིང་དགོས་གཅིག་བྱ་བསྟན་པས་མི་ཆོག་
སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱས་དེ་སྤྱབ་མི་བྱས་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་དགག་དགོས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོག་དོན་
ནི་སྤར་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་དང་། དེ་
ཉིད་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་དག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྒྲོག་གྲུར་རྟོགས་པའི་རང་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ།
སྤྱིའི་དོན་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྗེས་དཔག་གི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་
བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ཡུལ་ནི། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། དེ་རྟགས་གྱིས་བསྒྲུབས་ཤིང་ངེས་པས་སོ། །རང་མཆན་ནི་མ་ངེས་པས་དེའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ངེས་པ་རྣམས་
གྱིས་མ་ངེས་པ། །དེ་ནི་ངེ་ལྟར་དེ་

༩༡༣༽

ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་བས་སོ། །སྤྱི་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་
རང་ཉིད་ལ་སྒྲུང་བའི་མེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའོ། །རྣམ་པ་དེའང་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཅན་ཅན་དང་དཔལ་སོགས་པའི་མེའི་
རྣམ་པ་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེན་རྒྱ་ལྷོག་པ་མཚུངས་པ་དངོས་པོ་དུ་མ་ལས་སྤྱེས་
བ་དང་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ལྷོག་པ་མཚུངས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་སོ། །དེས་ན་མ་དབྱེད་བར་འཇུག་པའི་རྟོག་པ་
ནི་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀར་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་མཚུངས་པར་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །མ་དེས་
བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དང་འབྲ་བ་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་དུ་མ་དང་འབྲ་ཆོས་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་ནི། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་བཙོ་སྤྱོད་ཀྱས་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་
དེས་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་དེས་དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལོག་པའི། །དངོས་པོ་ཅམ་ཞིག་རབ་སྐྱབ་བྱིར། །ཞེས་བས་
སོ། །དེས་ན་བྱིས་ཤ་པའི་མེ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཡུལ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཆད་མ་གཉིས་ཀས་
རང་མཆོན་རྟོགས་པས་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་དེས་ཆད་མ་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་ཞེས་
བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་ཐ་དད་པས། །རྣམ་དེས་གཅིག་
ལ་དེ་དག་མི་འཐད་བྱིར། །དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་དང་།
དེ་འབྲུལ་བ་དང་། ཆད་མར་འཛོག་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། །ཀྱན་ལས་བརྒྱས་རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་
ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་བ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འབྲུལ་བ་

༩༩༽

ཡིན་ཏེ་རང་གི་སྒྲིབ་བཞུགས་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོད་མཁའ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྗེས་དཔག་རྟགས་འཛིན་
ལས་སྦྱིས་ཤིག་དེ་འབྲས་བྱ་དང་རང་བཞིན་ཅན་ལས་སྦྱེ་ལ། དེ་དག་རང་གི་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་
སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་སྤྱིར། །འབྲེལ་ཀྱང་འབྲེལ་སྤྱིར་ཆོད་མ་ཉིད། །ཅེས་པས་སོ། །གཉིས་
པ་རྒྱ་གཏན་ཆོག་པ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བྱ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་པ་དོན། གཞལ་བྱ་
དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་སྒྲིབ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ལས་ལྟོག་གྱུར། །ཤེས་པ་ཆོད་མ་དང་། དེ་དེས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
ཆོད་མ་ཐ་སྙད་ནི་འབྲས་བྱའོ། །གཞུང་དོན་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས། ཡང་དག་པའི་རྟགས་མདོར་བསྟན་ལ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ནི། རྟོགས་ཆོས་ཞེས་པས་ཚུལ་དང་པོ་
བསྟན་ལ། དེའི་ཆོས་ཁྲབ་ཅེས་པས་ཚུལ་སྤྱི་མ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རྟོགས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལོ། །དེ་
བྱུང་བའི་པས་རྟོགས་སུ་མི་འཐད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དེར་བཏགས་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
དང་། དེའི་དགོས་པ་དང་། དངོས་ལ་གཞི་དེ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་པ་པའི་མིང་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ།
ལྟར་བཏགས་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆོག་པ་པའི་ཉིད། །ཡིན་སྤྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དག་གཙོ་བོ་མིན་ཡང་རྟོགས་
གཅིག་སྤྱིར། །བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་དངོས་དང་། དེ་
ལ་ཅོད་པ་སྒྲིབ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་མིག་གིས་

༼ ༡༥ ༽

བཟུང་བྱ་ལ་སོགས་པའང་རྟགས་སུ་དོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་གི་པའི་དོན་དུ་སྟོགས་ཞེས་བཏགས་
སོ། །དེ་ཡང་གཞན་དུ་དོགས་པའི་རྒྱ་ནི་དཔེ་ལ་ཡོད་པའང་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དོགས་པ་དེ་
དག་གི་དགོས་ཏེ་སྟོགས་དང་མ་འབྲེལ་བས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །སྟོགས་ཆོས་ཞེས་བཟོད་ན་དེ་
ཞེས་ཏེ། དཔེ་ལ་དེར་མ་གྲགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དཔེ་ནི་སྟོགས་དངོས་ཀྱང་མིན་ལ་དེར་གདགས་སུ་
ཡང་མི་རུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མིང་གིས་བཟོད་ན་སྟོན་ཡོད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་།
བཏགས་མིང་གིས་བཟོད་ན་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དོན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱས་བྱེ་བྲག་གོ་བ་དག་གི་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། དབང་སྒྲུག་སྟེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱིར་ཆོས་ཞེས་བཟོད་པ་ཅམ་གྱིས་
གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱུང་སྟེ་ཆོས་རྒྱུང་པ་མི་སྤིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱུང་བཞིན་དུ་
བརྟན་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བཟོད་ན་དེ་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་ཡང་བྱེ་བྲག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་
སུ་གོ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་སྤྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་རང་མིང་ལ་སྟོན་མེད་ཅེན། གཉིས་པ་ལན་ནི། དེ་
ལྟར་ན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའང་དེར་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པས་སོ། །འདི་ལྟར་དེ་ལ་
ཁུབ་པ་སྟོན་པའམ་བྲན་དགོས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཉིས་སྟོང་གི་ལན་དག་གི་པའོ། །དེ་ལ་མི་གོ་སྟེ། དེའི་ཆས་
ཁུབ་པ་ཞེས་པ་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་བྱུང་བས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ལ་དེ་མེད་ན་ཁུབ་པ་མི་སྤིད་པའི་བྱིར་ཞེན། བྱུང་
ཀྱང་དེར་དགོས་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཉིད་

༩༡༩༩

ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱར་ནས་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་འགོའི་ངེས་གཟུང་གིས་ལྟོག་པར་བྱ་བ་
ཀྱང་དེ་སྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་ཡང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་སྟེ།
དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དཔེ་ནི་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་ནི་བྱ་བ་ཟེན་ལ་དེ་ནི་གཞོན་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟུགས་གཉིས་པོ་
དེ་ནི་སྟོབ་མས་རྟོགས་དཀའ་སྟེ་སྤྱི་མེད་པར་དོན་ཀྱིས་གནད་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་སོ། །དེ་སྤང་བའི་དོན་དུ་
ཡང་ཕྱོགས་ཞེས་བཏགས་སོ། །གཞན་ཡང་མཐའ་མང་སོ་འགོག་པ་ནི། བཤད་དཀའ་པས་དཔེ་དོན་དུ་ཡང་དེར་
བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་སུ་བཏགས་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་
ན་དེར་མི་གོ་སྟེ། ཆོགས་དོན་དང་ཆོས་ལ་ཡོད་པའང་རྟགས་སུ་དོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་
ཕྱོགས་སམ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ཞེས་པ་ཡུལ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་པས་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་སྤྱིས་བྱེ་བྲག་གོ་
བའི་རྒྱ་དོན་གྱི་རྟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཆོགས་དོན་ལ་དེ་ཡོད་པར་མི་གོ་སྟེ། དེ་བྱ་བ་ན་རྟགས་མི་
དགོས་ལ་མ་བྱ་བ་ན་རྟགས་ཀྱང་མི་འགྱུར་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལའང་དེ་ཡོད་པར་མི་གོ་སྟེ་ཆད་མས་
བྱ་བ་མ་བྱ་བ་བཏགས་ན་རྟགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ལ་བྱ་བ་པ་མི་སྤིང་ཅིང་། དེ་
ལ་ཆོས་གཞན་གཅིག་སྐྱབ་པའང་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགའ་ཞིག་འོངས་ཞེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་
ཡང་རི་ལ་སོགས་པ་འོངས་པར་མི་གོ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་སྤང་མ་བྱ་བ་
པ་གཉིས་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་མི་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་བོར་ནས་

༩༡༽

ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་ལ་སོགས་བརྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཚུ་ལ་
གསུམ་སྟོན་པའི་ཡི་གེའི་གྲངས་མི་མཉམ་པས་སྒྲེབ་སྒྲོར་ཉམས་པ་དང་། རྒྱུགས་ཆོས་དེའི་ཆས་བྲབ་པ་
ཡི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་བཅད་སྒྲེབ་དཀའ་བས་མཁས་པས་བོར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དངོས་ལ་
གཞོད་བྱེད་ནི། དེ་རྒྱུགས་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་བྲབ་མ་ཟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་རྒྱུགས་ངོས་བཟུང་བ་
བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་མ་འབྲེལ་བ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་བྲབ་པ་ནི། དེའི་ཆ་
ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལ་རྒྱུགས་བརྟགས་པ་དེའི་ཆར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་ན་དེ་ལ་ཆ་གཉིས་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲབ་པ་ཞེས་པ་ནི་བྲབ་བྱ་དང་བྲབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུག་པས་དང་པོ་བྲབ་བྱ་ལ་སྐྱར་ན་ཚུ་ལ་
བྱུང་ལ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ནས་བྲབ་ཅེས་བྱ་བའམ་ཚུ་ལ་བྱུང་ཁོ་ན་ལ་མི་རྟག་པས་བྲབ་ཅེས་བཟོད་ན་མི་སྲིད་པས་དེ་
ལ་བྲབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་མ་འབྲེལ་རྣམ་གཅོད་དུ་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་བྲབ་བྱེད་ལ་སྐྱར་ན་སྐད་
ཅིག་ལ་ཚུ་ལ་བྱུང་ཁོ་ན་ཡོད་ཅེས་བའམ་སྐད་ཅིག་ལ་ཚུ་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བཟོད་ན་མི་སྲིད་པས་དེ་ཁོ་ན་
ལ་བྲབ་བྱ་ཡོད་ཅེས་གཞན་ལྟར་རྣམ་གཅོད་དུ་སྐྱར་རོ། །འདིས་བྲབ་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ལ་ཚུ་ལ་གསུམ་ངེས་
བྱེད་ནི་གཞན་དུ་གསལ་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་གཅིག་ལ་
གསུམ་གའི་བྲབ་པ་ཆང་བར་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉམ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་
དུ་བྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གྲང་དང་པོ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ནི་དངོས་པོ་འགོག་
པའོ། །གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་

༩༩༩

མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ཡོད་ནི་མི་རྟག་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཐ་དད་མེད་པས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་ལྷོག་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་
ཐ་སྐད་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སློ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དུ་བའང་མེ་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་སློ་ལ་དངོས་པོ་མི་སྤང་ཡང་
དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་བཞིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་གང་རྗེ་ལྟ་
བ། །ཞེས་པས་སོ། །རྟགས་ལྟར་སྤང་ནི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་གོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྤང་དང་། འབྲེལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གི་
དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ཅམ་
གྱིས་གོ་བྱ་དང་གོ་བྱེད་དུ་རུང་ན། མེད་ཀྱང་པར་འབར་བ་དང་རྩའི་མེ་ལ་སོགས་པའང་གོ་བྱར་འགྱུར་ལ། དུ་
བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའང་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མེད་ཀྱང་པར་མེད་ཀྱང་དུ་བ་
ཅམ་འབྱུང་བས་གོ་བྱར་མི་རུང་ལ། མེ་ཅམ་མེད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་དེ་དག་དེད་གོ་བྱེད་དུ་
གལ་རུང་དེས་ན་རྒྱ་ལ་ཞེས་སོགས་སྤྱར་རོ། །འོ་ན་མེ་ལ་ཆཤགས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེ་ཅམ་
གྱིས་དུ་བ་སྐྱེད་ལ་བྱེད་པར་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་

༩༡༩༽

ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྔ་ཞིང་འཕྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེས་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་
སོགས་པ་མ་བསྐྱེད་པས་སོ། །ཅི་སྟེན་དེ་དག་ཀྱང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན་མིན་ཏེ་མེའི་
ཁྱད་པར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དུ་བ་སྟུ་རིས་ཟེན་ན་ཁྱད་པར་ཀྱང་གོ་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་དུ་བས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་ནི། མི་རྟག་པ་ཡང་
བྱས་པ་བྱུབ་ཅུམ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་ན་གོ་བྱར་རུང་གི་དེ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་ན་མི་རུང་
སྟེ། རྒྱ་དེས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པར་མ་ངེས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་ནི། ཡོད་མ་ཆུང་མས་ཞེས་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་གམ་ལུང་ལ་ལྟོས་ནས་
རྣམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མི་འཇུག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཡོད་མ་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བའི་བསྐྱེད་པ་
གསུམ་སོ། །དེ་དག་མེད་པ་ཁོ་ནར་མི་འཐད་དེ་ཐེ་ཆོམ་བཟ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
ཕྱིར་མེད་པར་བརྗོད་དེ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བསྐྱེད་པ་དེ་དག་མེད་པར་མ་དམིགས་པ་ཅུམ་གྱིས་སྐྱབ་མི་ལུས་ཀྱང་། དེ་དག་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་
དང་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་ཅིང་འགོག་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་མས་དམིགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དམིགས་པར་བྱ་བས་ན་དམིགས་པ་ནི་སྤང་རུང་གི་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན་དམིགས་པ་ནི་སྤང་རུང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་བྱི་མ་ནི་བྱམ་
འཛིན་ལ་བྱམ་པ་དེ་ཡོད་པར་བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ནི་དེའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་

༼ ༣༠ ༽

བས་དང་། དེ་ལས་ཡོད་པའི་ཐ་སྟོན་འབྲུག་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡོད་པ་
དངོས་མིན་ཏེ་བྱམ་པ་ཡོད་པ་དང་དེ་འཛིན་པ་གཉིས་ཐ་དད་པས་སོ། །དམིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀའང་བསྐྱལ་པ་
གསུམ་ལ་མེད་དོ། །དེས་ན་མ་དམིགས་པ་ཡང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱས་དཔེན་པའི་གཞི་དང་དེ་ལས་སྦྱེས་
པའི་ཤེས་པའོ། །འདིར་ཡང་སྤྱི་མ་ནི་བཏགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཏན་ཆོགས་ཞེས་པ་འདི་ལ་སྦྱི་
དོན་གསུམ་སྟེ། མ་དམིགས་པས་མེད་པའི་དོན་སྦྱབ་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ཐ་སྟོན་སྦྱབ་ན་འཐད་པ་དང་། མ་
དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱས་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འགའ་ཞིག་ཏུ་བྱམ་མེད་ཀྱི་དོན་བྱམ་འཛིན་བཀག་པས་བསྦྱབ་ན་བྱམ་འཛིན་མེད་པར་སྦྱབ་པ་
ལ་རྟགས་དགོས་སམ་མི་དགོས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱམ་མེད་ལའང་མཚུངས་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐུག་མེད་དུ་
འགྱུར་ཏེ་བྱམ་མེད་ནི་བྱམ་འཛིན་མེད་པས་བསྦྱབས་ལ་བྱམ་འཛིན་མེད་པ་ཡང་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྦྱབ་དགོས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱམ་འཛིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་
བྱམ་འཛིན་མེད་པར་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་འཛིན་ཡོད་པ་རང་གིས་བྱབ་པ་
བཞིན་ཞེན། འོ་ན་དེ་གཉིས་འབྲ་བས་བྱམ་མེད་ཀྱང་རང་གིས་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་མ་དམིགས་པ་
དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དག་འཛིན་དམིགས་པས་བྱབ་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་འཛིན་མེད་པར་
མངོན་སུམ་གྱིས་འགྱུར་སྟེ། དག་འཛིན་དམིགས་པས་

༩༡༽

འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་བུམ་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲུག་སྟེ། ཐོགས་དག་པ་དམིགས་པས་འབྲུག་
པས་སོ། །དེས་ན་རྟགས་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཁས་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་
ཡུལ་སྒྲར་དང་འབྲུག་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲུག་པས་སོ། །དེས་ན་མྱོངས་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་གཉིས་
ཏེ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྒྲར་བའོ། །དང་པོ་གང་ཟག་ནི། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲར་རུང་མེད་པ་མཐོང་ཡང་སྒྲར་གྱི་དང་
ཡུལ་དུས་ལ་སོགས་པ་རུང་བད་མི་འབྲུག་པས་འབྲུག་པས་ཐ་སྙད་མ་ཐོག་པའི་མྱོངས་པ་ལའོ། །ངོ་བོ་ནི་མེད་པའི་
ཤེས་པ་དང་སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་དང་གསུམ་སྒྲུབ་པོ། །ཚུལ་ནི་གཞན་གྱི་རྟགས་བརྗོད་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ།
ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་མྱོངས་པས་འདིར། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ་བྲུབ་པ་
ངེས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་
གྱིས་བྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་ལའང་དེས་འབྲུག་པས་རྟགས་དོན་མེད་ལ། དཔེ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ན་ཐུག་མེད་དུ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་སྒྲུབ་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲར་གྱི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་
དཔེར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་དམིགས་པས་གཉིས་ཀས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཁེགས་ཏེ་དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཆད་མས་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པས་སོ། །འདི་ལྟར་སྒྲར་དུ་མི་རུང་བ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་བའི་
ཕྱིར་དང་སྒྲར་རུང་མ་དམིགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་
ལ་མི་འབྲས་སྟེ། བསྐྱལ་བའི་དོན་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་གཏན་
ཆོགས་ནི་མ་དམིགས་

༼ ༣༣ ༽

བའོ། །བྲེ་བྲག་ནི་དེའི་བྲད་པར་ཉེ་སྤང་རུང་ངོ་། །དེས་ན་མ་དམིགས་པ་ལ་ལ་ལ་སྟེ་སྤང་རུང་གི་བྲད་པར་ཅན་
ནི། མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ངོ་། །གཉིས་པ་མ་དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ་སྤྱི་དོན་གསུམ་
སྟེ། མཚན་གཞི་དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་མ་དམིགས་པར་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། འགའ་
ཞིག་སྐྱབ་པ་དང་། བཀག་པ་ཉགས་སུ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་མི་འགའ་བ་བྱུ་ཤུང་ཉགས་སུ་མི་རུང་བས་
འགའ་བ་ཉགས་སུ་སྦྱོར་རོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་། བན་ཚུན་སྤང་འགའ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀྱི་བྲད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འགའ་བར་ངེས་བྱེད་
ངོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱ་མ་ཟད་པར་འབྱུང་བ་ཅན་རྒྱན་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཉེ། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆ་གང་དང་སྤང་སྐྱབ་ལ་སོགས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆད་མ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་འང་རྒྱ་དང་ངོ་བོས་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་
དེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ངོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ངེས་བྱེད་དངོས་ནི། འགའ་ཞིག་ཏུ་གང་རེག་རྒྱ་མ་
ཟད་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཆ་རེག་སྟོབས་ལྟན་ཉེ་བས་གང་རེག་གི་རྒྱན་མ་དམིགས་ན་རེ་གཉིས་འགའ་བར་ཉོགས་
ཉེ། འདི་ལྟར་གང་རེག་རྒྱན་ཆད་པ་ལ་མ་སྐྱབ་རྒྱེན་ཟད་པ་དང་འགའ་རྒྱེན་གྱིས་བཅོམ་པ་གཉིས་ལས་མི་སྤིད་
ལ། དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ་རྒྱ་མ་ཟད་པ་ཞེས་སྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞོད་བྱ་ལྟོག་དུས་ནི་གཞོད་བྱེད་
སྟོབས་ཆེན་སྐྱར་དུ་ལྟོག་སྟེ་སྤྲད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤྲད། གཉིས་པ་ལ་གཞོད་བྱ་བྱས་མེད་དུ་སོང་ནས་གསུམ་པ་ལ་
ལྟོག་པ་ཡང་སྤིད་པས་སོ། །འགའ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོར་

༼ ༣༣ ༽

རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡང་སྲིད་དེ་གཉེན་པོ་གོམས་པས་སྲོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་
མི་འགལ་ཏེ། དེས་དེ་ལ་གཞོན་ཅིང་གཟན་པའམ་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ལ་དེར་བརྗོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ་ཡང་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཆན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དབེན་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་
བ་ནི། ཏྲག་མི་ཏྲག་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་འགལ་བ་དང་། ཏྲག་པ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་གཉིས་
ཏེ། བན་ཚུན་ཐ་དད་བྱབ་བྱིར་ཏེ། །བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན། །ཆད་མས་གཞོན་པའི་བྱིར་ཡང་
སྟེ། །སྟོས་བཅས་དང་ནི་དེས་དངོས་བཞིན། །ཞེས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱད་འགལ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །གསུམ་པ་དེས་བྱེད་ནི། སྟོན་པོ་ལ་ཏྲག་པ་མ་དམིགས་པས་དེ་གཉིས་འགལ་བར་དེས་ཏེ་དེ་ལ་དེ་དམིགས་
ན་པན་ཚུན་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །ཏྲག་པ་སྤང་བུ་མི་རུང་བས་མ་དམིགས་པས་མི་ཁྲིགས་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་
དེ་ཉིད་ལ་ཏྲག་པ་ཞེས་འདོད་ན་མིང་མི་མཐུན་པ་ཅམ་བུ་བྱེད་དོ། །སྟོན་པོ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཏྲག་པར་
འདོད་ན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་དཔག་གིས་ཁྲིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཏྲག་པ་ནི་སྟོན་པོ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་
གྱུར་པའོ་ཞེ་ན། འོན་དགག་གཞི་སྟོན་པོ་འདྲིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁྲིགས་ཏེ། འགལ་ལྷོ་གཅིག་དམིགས་པ་ཉིད་
གཞན་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འགལ་བ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བུན་
ལ་སོགས་པ་ཡང་པན་ཚུན་སྤང་བ་ཡིན་ལ། ཏྲག་མི་ཏྲག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས་སོ་ཞེ་
ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྟོན་པས་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་སྤང་བུང་ཁོན་ལ་ཡོད་
ལ། གཉིས་པ་ནི། དེར་མ་

༼ ༩༥ ༽

ཟད་དངོས་མེད་དང་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ན་རྒྱ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་
ཡང་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་བཀག་པ་ནི།
རྟགས་སུ་མི་རུང་བས་སྒྲུང་རུང་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་བཀག་པ་གཉིས་སོ། །འབྲས་སུ་བཀག་པ་ལ་རྒྱ་ཅམ་
འགོག་པ་ལ་འབྲུལ་བས་དངོས་རྒྱ་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ་སྒྲུང་རུང་ངོ་བོ་དང་། ཐུབ་བྱེད་
བཀག་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུར་བའི་དབྱེ་བ་ནི་གཞུང་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་
པར་བསྒྲུབ་ནི། གང་རེག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་
ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་དང་དགག་བྱ་འགལ་བར་ངེས་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་དང་།
དེ་དག་གྲུབ་པས་དགག་བྱ་མེད་པར་རྟགས་པའི་ཡང་སྤྱིར་འོ། །རྒྱ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱོད་ཆས་ཐུབ་
པ་གཉིས་ཀ་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པར་འདུས་སོ། །ཆོག་དོན་ནི་འགལ་དང་ཞེས་པ་སྟེ།
དབྱེ་གཞི་ནི་མེད་དོན་ཅན་ཞེས་པ་སྟེ་མེད་པ་དོན་ནམ་བསྒྲུབ་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་མ་དམིགས་པའོ། །གངས་གྱི་
དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་བཞི་ཞེས་པའོ། །དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི། འགལ་དང་འབྲས་སུ་དག་གྲུབ་ཅེས་པ་གང་རེག་འགོག་པ་ལ་
མེ་དང་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་དང་། རྒྱ་དང་ངོ་བོ་བཟླར་རུང་བའི་ཞེས་པ་འགལ་ཞེག་ཏུ་སྒྲུང་རུང་གི་
མེ་བཀག་ནས་དུ་བ་འགོག་པ་དང་། དུ་བ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་དག་ལ་རྒྱས་པར་སྤྱེན་འདིན་བ་
མའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། འདིན་ཤིང་ཤ་བ་མེད་
དེ་ཤིང་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མ་

༼ ༣༥ ༽

དམིགས་པ་ལས་ཕྱེ་བའོ། །སྐྱེས་བུ་འདི་ལ་སྤྱོད་ལོང་གི་བྱང་པར་མེད་དེ་མེད་པར་ཉེ་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་དང་།
སྤྱོད་ལས་འདི་ན་སྤྱོད་ལོང་གི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པའི་མེ་མེད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ནི་དགག་བྱ་
འགོག་པ་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པར་འདུ་སྟེ་གཉིས་ཀས་སྤྱོད་ལོང་གི་རྒྱ་གང་རེག་འགོག་པས་སོ། །ཉགས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་འགལ་བ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་བྱུང་བ་གཉིས་སུ་
འདུའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བརྒྱད་བཤད་ལ་རིགས་ཐེགས་ལས་བཅུ་གཅིག་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཙྰ་ད་པ་སྤང་བ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགལ་པའི་རྒྱ་དམིགས་པ་ཉགས་སུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་མེད་པའི་འབྲས་བུས་གང་བ་
ཁྲིགས་ན་མེད་པའི་རྒྱ་སྤང་གང་བ་ཁྲིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པ་སྟེ། མེད་པའི་རྒྱ་ཙྰ་
གྱིས་གང་རེག་མི་ཁྲིགས་ཏེ། དེ་ནི་གང་རེག་གི་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་དང་མི་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ་ཤིང་གིས་
གང་རེག་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །མེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཉགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་
རོ། །དུ་བས་ནི་དགག་བྱའི་ངོ་བོ་འཕྲ་རྒྱ་དང་འགལ་བ་སྐྱབ་ཀྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགལ་འབྲས་ཉགས་སུ་
མི་རུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། དུ་བས་ཀྱང་གང་རེག་ལ་སོགས་པ་མི་ཁྲིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དུ་བའི་ངོ་བོ་དང་
གང་རེག་ལ་སོགས་པ་མི་འགལ་ཞིང་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་མེ་འང་སྐྱབ་མི་རྒྱས་ཏེ་ད་ལྟ་མེ་མེད་པའི་དུ་བའང་
སྤྱོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ནི་འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་ཞེས་པ་སྟེ་དུ་བ་ཡོད་ཙྰ་གྱིས་མི་ཁྲིགས་ཀྱང་དུ་བ་བྱང་
པར་ཅན་ཡོད་པའི་དུས་དང་། དུ་བའི་རྒྱ་མེ་དེ་ཉེ་བའི་ཡུལ་དང་རང་བཞིན་དུ་བ་བྲག་ཏུ་འབྱར་བ་དང་གསུམ་ལ་
ལྟོས་ནས་ཉགས་སུ་རུང་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་འབྲུལ་པར་འགྱུར་

༼ ༣༩ ༽

ཏེ་མེད་འབྲས་བུ་ཐལ་བས་མེ་གང་བ་སྐྱབ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པའི་སྐྱའི་འབྲས་ཏྲགས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་ལ་
ལྟོས་ཞེས་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་ཚྱོད་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་དཔོག་བ་ཏྲགས་
མིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཏྲགས་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ན་ཚོགས་པ་ཆང་བས་འབྲས་བུ་དཔོག་པར་བྱེད་བ་
ཏྲགས་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏྲགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་བ་
བསྐྱབས་པས་སོ། །འབྲས་བུ་འང་མིན་ཏེ་རྒྱ་བཀོད་པས་སོ། །རང་བཞིན་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་པས་
སོ། །འདོད་པར་ཡང་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱ་
ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་སྤྱིད་པར་དཔོག་པ་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བ་ནི། རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་སྐྱུན་
ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། འདི་ལས་སྒྲུལ་བུ་འབྱུང་སྤྱིད་དེ། དེའི་རྒྱ་མ་ལུས་པར་ཆང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་བུ་སྐྱེས་
ཟེན་པའི་རྒྱ་སྐྱུན་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཡིན་ཏེ་བདག་
གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རུང་བ་ནི་རྒྱའི་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཚོགས་པ་
ཡོད་ཅེས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངེས་པའམ། དངོས་སུ་དཔོག་ན་
མ་ངེས་པར་བསྟན་བ་ནི། ཚོགས་པའི་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཚོགས་པ་ཅེས་གྱིས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་འབྱུང་ངེས་
པའམ་དངོས་སུ་དཔོག་པ་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པའི་རུས་པ་རྣམས་རྗེ་ཆེར་རྗེ་ཆེར་འགྱུར་བ་ལ་
ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་རུས་པ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་གོགས་བྱེད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་འབར་བའི་
སྐད་ཅིག་དེ་མ་ཐག་ག་གལ་ཏེ་དངོས་རྒྱ་ཏྲགས་སུ་འགོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཏྲགས་

༼ ༣༥ ༽

སུ་མི་རུང་སྟེ་ཚུ་ལ་གསུམ་ངེས་སུ་མི་རུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་རོས་གཟུགས་རྟོགས་པ་རྟགས་མིན་པར་ཐལ་བ་
སྤང་བ་ནི། རོ་ལས་གཟུགས་རྟོགས་པ་རྟགས་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་
ལན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རོས་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དངོས་དང་ཚྱོད་སྤོང་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་དང་
པོ་ནི་ཆོགས་པ་གཅིག་ཅེས་བ་སྟེ། བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་དང་དེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཏེ། དེ་དག་རྒྱ་ཆོགས་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གོང་བྱ་འདི་ཁ་དོག་སྟུག་
པོར་ཡོད་དེ། རོ་མངར་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ཡང་དག་ཡིན་ལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཟུགས་ལས་རོ་རྟོགས་པའང་སྤིང་
དོ། །གཉིས་པ་ནི། རོ་གཟུགས་རོ་བོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་པན་ཚུན་རྟོགས་པ་མི་
འཐད་དོ། །ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་རྒྱུའི་ཆོས་དཔོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའོ། །ད་ལྟ་པའི་རོས་རང་རྒྱ་
རོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དཔག་པ་ན། རོ་སྟོན་མ་དེ་ལ་གཟུགས་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའང་དཔོག་ཅིང་། རྒྱགས་ལ་
ད་ལྟའི་གཟུགས་ཡོད་པའང་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་རྟགས་དངོས་སུ་རོ་སྟོན་མ་དཔགས་པས་བཞག་ཀྱང་།
དེར་བརྟེན་པས་ན་ཅིག་ཤོས་ལའང་འབྲས་རྟགས་མིང་འཐོབ་སོ། །འདིར་རྒྱ་ནི་རོ་ད་ལྟར་བའི་ཉེར་ལེན་རོ་སྟོན་
མའོ། །དེའི་ཆོས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཏེ་རོ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་དངོས་སུ་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པའོ། །དེ་
དཔགས་པས་དེའི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་དངོས་སུ་དཔོག་པ་ནི་མིན་
ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་རོ་ནི་རོ་སྟོན་མ་ལ་མི་འབྲུལ་ཞིང་། དེ་ནི་གཟུགས་བསྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ལ་མི་
འབྲུལ་ལ་རྒྱས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ལ་མི་འབྲུལ་

༼ ༣༩ ༽

བའི་ཚུལ་གྱིས་དཔོག་པའོ། །དཔེར་ན་དུ་བས་མེད་པ་ག་པས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་འང་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་སྐྱབ་པ་ནི། རྒྱས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་རོ་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་དངོས་སུ་འབྱུག་པ་མེད་ན་རོ་ད་ལྟར་བ་མེད་ཅེས་པས་ལྟོག་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་རྗེས་འགོ་བྱུགས་
ལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་རོ་སྤྲ་མ་རོ་ད་ལྟར་བའི་ཉིང་ལེན་དུ་བསྟན་ཏོ། །རོ་སྤྲ་མ་དེ་ཉིང་རོ་ལས་གཞན་
གཟུགས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ། རྒྱས་པ་འབྱུག་པ་མེད་པར་ནི།
གཟུགས་མེད་དེ་ཉིང་གཞན་གྱི་རྒྱ། །ཞེས་གཟུགས་ལ་སྐྱར་བའང་བཤད་དོ། །མདོར་ན་རོ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་
གཉིས་ཀ་རོ་སྤྲ་མའམ་གཟུགས་སྤྲ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱས་ལུལ་
བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་ཀ་རོ་སྤྲ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་དུས་གཅིག་པའི་
གཟུགས་གཉིས་རོ་ལས་རྟོགས་སོ། །གཟུགས་མ་འོངས་པ་ནི་མི་རྟོགས་ཏེ་རོས་གཟུགས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེད་
པ་སྤིང་པས་སོ། །དེ་ཉིང་ཀྱང་རོ་རྒྱན་ཆད་པ་སྤིང་པས་སོ། །བཞི་པ་དེ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་
པ་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་ལོ། །དེ་ཡང་འདས་པ་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བྱའང་ཡིན་ལ་རྟགས་ཀྱང་ཡིན་པས་འབྲས་རྟགས་
སོ། །ད་ལྟར་བ་རྟོགས་པ་ནི་རྒྱའི་ཆོས་དཔགས་པའི་བྱུགས་ལ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་འབྲས་རྟགས་སོ། །འདིས་གོག་
མ་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆར་བ་དང་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྤིང་པར་དཔོག་པའང་བསྟན་ཏེ། ཆར་བ་ལ་
སོགས་པ་འགྱུར་བྱང་གི་རྒྱ་འབྱུང་བ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་གོག་མ་ལ་སོགས་པ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་
སོ། །དེས་ན་ཆར་བབས་ཟེན་དང་འབབ་བཞིན་པ་མི་དཔོག་ལ་འབབ་པར་ངེས་པའང་མིན་ཏེ་རྒྱ་ལ་

༼ ༣༩ ༽

གཤམ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་ལྟག་ལྟན་
དུ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་ཞེས་པ་སྟེ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ངེས་ལྟ་ཞོག་རུང་བ་དཔོག་ནའང་
ལྟག་ལྟན་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཡར་བ་ལ་རུས་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རུས་པ་དེ་འགྱུར་རམ་མི་
འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་འགྱུར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ་
འགལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རུས་པ་གཏན་མེད་སྟེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཆེ་བར་གྱུར་ན་གཞན་ལ་མ་
སྟོས་པར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རུས་པར་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་ཁ་ཡར་བ་ལ་རུས་
པ་མེད་དེ། རྒྱའི་རུས་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡར་བ་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱ་གཅིག་གིས་རྒྱུན་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བས་ས་བོན་གཅིག་ལ་རུས་པ་
གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡོད་པ་རྟགས་ནའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བདག་འཛིན་དང་མ་ཚོགས་པའི་
ལུས་དང་དབང་པོ་དང་སྟོ་ལས་དུག་གསུམ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་གྱི་བྱེ་བྲག་རྩོལ་སོགས་
པ་ལ་རྟགས་དེ་དག་མ་མཐོང་བས་ཁེགས་ན་ཡང་། ཆགས་བྲལ་དག་བཅོམ་པ་ལ་དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་པ་
ཅན་མེད་པས་ལྟག་ལྟན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྤྱིས་རྒྱའི་བྱུང་པར་དཔོག་པ་ལྟག་ལྟན་དུ་བསྟན་པ་ནི།
མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ལ་རྟགས་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་བྱུང་བར་འདོད་ན་
འབྲས་བུའི་སྤྱི་ལས་སྤྱིའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་རྒྱའི་བྱུང་པར་སྐྱབ་རུས་པར་འགྱུར་
རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཏན་ཆོགས་སུ་ཤེས་པའམ་རྟགས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་

༼ ༣༠ ༽

དེ་ཚད་མ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཚིག་དང་གཞུང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆགས་ལྡན་དང་དེ་
དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་ལས་ནི་ཆགས་ལྡན་དཔོག་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བརྗོད་འདོད་ལས་ཀྱང་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལྷག་ལྷན་དུ་འགྱུར་བའི་
འཐད་པ་ནི། མི་མ་སྒྲུབ་སྟོགས་ལ་རྟགས་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་འདིས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་མིན་ཞེས་
བ་དེ་ལ་རྟགས་མེད་པར་མི་འབྲུབ་ཅེས་པའོ། །དེ་ཅི་སྟེན་འབྲུལ་བ་སྲིད་ཅེས་བ་དེ་ལ་རྟགས་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་
བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གྲུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཙོས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེའི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་འབྲས་
ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་འབྲས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་པ་
འདི་དང་རྒྱ་ཆོགས་ཐ་དད་མེད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་རྟགས་སུ་རུང་
སྟེ། རྒྱ་བྲད་མེད་ལ་འབྲས་བུའི་བྲད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལྷག་ལྷན་གྱི་སྒྲོལ་ནི། རྟགས་གང་
ཞིག་མི་མ་སྒྲུབ་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྟོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་མ་མཐོང་བ་
ཅམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལྷག་ལྷན་གྱི་ཐ་སྟོད་དུ་བརྗོད་དེ་མ་དམིགས་ཅམ་དེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོ་མ་བཟུང་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་མ་སྒྲུབ་སྟོགས་འགའ་ཞིག་ལས་སྟོག་པར་ངེས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལས་སྟོག་པར་མ་
ངེས་ན་ལྷག་ལྷན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩེས་དཔག་གང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡུལ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་རིག་
བ་ཅན་འདོད་པའི་སྔ་མ་དང་ལྷན་པ་དང་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་དང་སྦྱི་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ལྷག་ལྷན་དེ་བཀག་
པའོ། །མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་སྦྱིའི་འབྲེལ་བ་དང་། སོ་སོའི་འབྲེལ་བ་

༼ ༣༡ ༽

གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། འདོད་པའི་ལྷགས་
འགོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་ཚུལ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་སྟེ་བ་སྟོབ་དཔོན་
རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་མི་བཞེད་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་པ་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འདོད་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་བཞེད་པར་བསྟན་པ་དང་། མི་བཞེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་
བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆིགས་ཞེས་པ་སྟེ། བརྗོད་པར་མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །ཅི་ཞེན་ངེས་
པའོ། །གང་ལ་ཞེན་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལའོ། །སྐུས་བརྗོད་ན་སྟོགས་སྒྲུང་དེ་ཡིས་
སོ། །ཅིའི་ཆེད་དུ་ཞེན་མ་བྱུབ་པའི་གཉེན་པོར་སྟོགས་ཆོས་ངེས་པ་དང་། བརྗོད་དོན་དེ་འགལ་བ་དང་དེ་དང་
སྟོགས་མ་ཐུན་པ་འགལ་བའི་ལྷག་ལྷན་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྗེས་འགྲོ་ངེས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་
པ་དང་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷག་ལྷན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་སྟོགས་པ་
ངེས་པར་བརྗོད་དོ། །གང་དུ་རྗེ་ལྟར་བརྗོད་ཅེན་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གཉིས་ཀ་ལ་རབ་དུ་བྱུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མདོར་ན་སྟོབ་དཔོན་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་བཞེད་དེ་བྱུབ་པ་ངེས་པ་བཞེད་པའི་སྤྱིར་
ངོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་མི་བཞེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལ་བཞེན་
པའི་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རིགས་པས་ཐོབ་པའི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། ཆོས་མི་མ་ཐུན་པ་སྟོས་པ་
དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལྷག་ལྷན་འབྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷག་པ་ཅན་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཐེ་
ཆོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡིན་པ་མ་བརྗོད་པར་ཐལ་བ་དང་།

༼ ༣༩ ༽

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པས་དགག་བྱ་འགོག་
པ་རིགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། རིགས་པའི་སྒྲོར་འབྲུལ་པ་ཅན་ཏེ་
མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་མི་མ་ཐུན་པ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མ་
མཐོང་ཅམ་དེ་དག་ཏུ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་རྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་མཐོང་འབྲས་ཅན་དེ་ཞེས་
པ་ངག་དེའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་ནི་རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་བཀག་ཅམ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་
དེ་ནི་མ་བརྗོད་པའི་གོང་རོལ་དུ་རྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གོང་རོལ་དུ་མ་མཐོང་བས་མ་གྲུབ་ན་མཐོང་བར་
འགྱུར་ལ་མཐོང་ན་དེ་བརྗོད་ཀྱང་བསྒྲིག་མི་ལུས་སོ། །མ་མཐོང་བ་བྲན་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ།
མཐོང་བ་མ་བྲན་ན་རྟགས་པའི་རྒྱ་མིན་པས་དེ་བྲན་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་རིགས་ཏེ་བརྗོད་པ་མཐོང་ཡང་མ་
བྲན་པ་ལ་བཤའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བ་མ་ཁེགས་ན་མ་མཐོང་བ་མི་འགྲུབ་
ལ་ཁེགས་ན་དེ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཉིས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་
ངེས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེན། མཐོང་བ་བཀག་པས་མ་མཐོང་བ་མི་ངེས་ན་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་
ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་རྟགས་ཏེ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མིན་ཏེ་དེས་ཀྱང་མཐོང་བ་བཀག་ཅམ་དེ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་གིས་མེད་པར་རྟགས་ཞེན་རྟགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཆོས་མེད་ན་མི་
འབྲུང་བ་དེ་བརྗོད་ན་དེའི་ཆེ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་པར་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་
ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་པ་འགྲུབ་ན་ལྷག་ལྷན་ཅེས་པ་འབྲས་བུ་འདི་དག་སྟོན་པའམ།

༼ ༣༣ ༽

རོ་མངར་བ་ཡིན་ཏེ་ཐོས་པ་འདི་དང་ཁ་དོག་འབྲ་བའི་བྱིར་དང་ཤིང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་འབྲ་བའི་བྱིར་དཔེར་
ན་ཐོས་པ་འདི་བཞིན། ཅེས་པའི་སྒྱུར་བ་འདི་རྗེ་ལྟར་འབྲུལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱི་
སྒྲོག་པ་དང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་བྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་འབྲས་བུ་ནི་ཐོས་མ་ཐོས་གཉིས་ལས་མེད་ལ། དེ་
དག་ནི་སྒྲོགས་དང་མ་ཐུན་སྒྲོགས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་རྟགས་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ལ་འབྲས་བུ་
གཞན་དང་རྗོང་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟགས་གཉིས་པོ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་ཡང་འབྲུལ་
བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དེ་མཆན་ཉིད་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཆང་བ་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །ངེས་ན་འདིར་
ཡང་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་སྲིད་པས་ཞེ་ན། འདིར་རོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་
མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མི་སྲིད་དེ་རོ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་མི་སྲིད་
དམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་མངོན་གྱུར་དང་འགལ་བར་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོད་དོ། །སྒྲོག་གྱུར་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་ན་མངོན་
སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོགས་སྐྱོན་མེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྲིད་ལྟར་ན་འབྲེལ་བ་
ཁས་མི་ལེན་པས་དོགས་པ་དེ་མི་སྒྲོག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འབྲེལ་བ་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་དེ་ལ་ཐ་
མལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་དོགས་པ་མེད་དེ་སྒྲོག་གྱུར་དེའི་ཡུལ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །ངེས་ན་རྣལ་
འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་ལ་གཞོད་པར་དོགས་པར་བརྗོད་ན་དམ་བཅའ་སྐྱོན་མེད་མི་སྲིད་ཅེས་པར་ཡང་
གསལ་ལོ། །ཐལ་བ་འདི་འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོག་པ་ཅན་
ཞེས་པ་ནི་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ན་སྒྲོག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲོག་ལ་སོགས་

༼ ༣༥ ༽

བ་ཡོད་པར་གྱུབ་པས་བདག་ཡོད་ཅེས་བའི་སྒྲིབ་བ་འདི་ཡང་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྱུབ་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་གསོན་ལུས་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་
ངེས་ལ་གསོན་ལུས་ཐམས་ཅད་བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཡང་མ་ཐུན་སྟོགས་དང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀ་
མིན་ཏེ་སྟོགས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་རྟགས་མཐོང་ཡང་ལྟོག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གསོན་
ལུས་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་
ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྟོག་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟོག་པ་ཅན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་བདག་མེད་པར་ཅེས་གྱུབ་ཅེ་ན།
འདི་ཡང་བྱམ་སོགས་མཐོང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་གྱུབ་ལ་མ་མཐོང་བ་ལ་རང་བཞིན་ཁྱད་
མེད་གྱིས་འགྱུར་ཅེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་གཞན་གཞུང་ལ་གྲགས་པའི་ལྟོག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་
གསོན་ལུས་བདག་མེད་ལ་སྟོག་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ངེ་
ལྟར་ལྟོག་པ་ཅན་དུ་རུང་། ཐལ་བ་འདི་འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམ་སོགས་
བདག་མེད་པར་མ་གྱུབ་ན་དེ་ལ་སྟོག་མ་མཐོང་ཡང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བར་མི་རུང་རོ། །དེ་བདག་
མེད་དུ་གྱུབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་གང་གིས་མ་མཐོང་བས་མི་འགྱུར་སྟེ་དེ་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོག་སོགས་
ལོག་པས་ཀྱང་མིན་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྦངས་པས་ཀྱང་མིན་ཏེ་
གསོན་ལུས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བས་སོ། །བྱམ་སོགས་ནི་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྦངས་པས་བདག་མེད་དུ་གྱུབ་ལ་
གསོན་ལུས་ནི་སངས་རྒྱས་པས་བདག་མེད་དུ་ཁས་སྦངས་ཀྱང་དེར་མི་འགྱུར་ཅེས་བ་ནི་

༼ ༣༥ ༽

རིགས་པ་མེད་པར་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འབྲུབ་
ན་གསོན་ལུས་ལའང་མཚུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མ་གྲུབ་ཅེས་པ་སྟེ་སྦྱར་ཞེས་དང་ངོ། །གང་སྦྱར་ཞེ་ན་རྗེས་སུ་
འབྲོལྲོག་གཉིས་སོ། །གང་དང་ཞེ་ན་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་ངོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དཔེ་དང་རྗེས་སུ་
འབྲོལྲོག་གཉིས་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟན་པའོ། །གང་དུ་སྦྱར་ཞེ་ན་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་གཞུང་དུ་སྟེ། ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ནི་རྒྱལ་བ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་གཞུང་ངོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མ་སྟན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ལ་གཞུང་དང་པོས་ནི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་གཞི་མ་
གྲུབ་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་བཞི་བསལ་ཏེ་རྒྱལ་དང་པོ་ནི་ཆོད་མས་ངེས་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཕྱི་མས་ནི་
ཁྲབ་པ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བསལ་ཏེ་རྗེས་སུ་འབྲོལྲོག་ངེས་པ་ཉགས་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །དེས་ན་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་ཅི་རིགས་པར་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟན་པ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་ཉགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །འདོད་ན་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
ཡང་ཉགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་མ་དམིགས་ཅམ་ལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་དེ་ཅི་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་དུ་
བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོས་པས་སོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་གང་གིས་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་དང་མ་
གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་སྦྱབ་པ་དང་སྟན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་ངོ། །ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། ཁྲད་

༼ ༣༩ ༽

བར་ཏེ་གཉན་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་ཚེས་ཅན། ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་
ཐལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་མ་བཀག་
ན་གཉིས་ཀ་ལས་ལྟོག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཉན་བྱ་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ལས་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་ནི་ཏྲག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱིས་ཁེགས་པས་ཞེ་ན། རིགས་
བས་འཐད་པས་ཁོ་བོ་འདྲ་བའི་ལྟར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་ཏྲག་པ་འདྲ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་
ནས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། སྤྱི་ལས་གཞན་པའི་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་ལ་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོའི་ལུགས་ལ་མཉན་བྱ་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་དེས་ཏྲག་པ་འདྲ་མི་ཁེགས་ཏེ་ཏྲག་པ་འདྲ་མཉན་བྱ་དང་
མིག་གིས་བརྩུང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉིས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།
མཉན་བྱས་གཉིས་ཀ་འགོག་པ་མི་སྲིད་དེ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་གལ་གཅིག་བཀག་ན་
གཅིག་འགྱུར་པའི་རིགས་བས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ད་ནི་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱི་ཆད་མས་ཏྲགས་མེད་པ་
འགྱུར་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པས་སོ། །མཉན་བྱ་སྟོགས་གཉིས་ལ་མ་མཐོང་བ་ལ་ཆད་མ་
གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་མཐོང་བའི་ཆད་མ་གཞན་ལ་ཡང་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྲིད་
དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་
ན་ཀྱང་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་ནི། མ་མཐོང་ཞེས་པ་སྟེ་མི་ལྡན་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་མཐོང་བ་ལ་
སྟེ་མཐོང་བའི་ས་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བ་གསུམ་ལ་འོ། །

༼ ༣༽

གང་ཞེ་ན། རེག་ཅེས་པ་རྒྱུ་གི་རེག་བྱ་སྟེ་བཏང་སྟོམས་པའོ། །ཅིས་ཞེ་ན་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཡང་བྱ་
བྲག་པས་འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་ལ་མ་མཐོང་བས་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་འགོག་པའོ། །འདི་ཡང་འབྲུལ་པ་
མེད་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་ཏེ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་དང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་བྱིར་རོ། །རེག་བྱ་སྤང་བྱང་ཡིན་
པས་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་འདོད་ཅེ་ན། འོ་ན་དགག་གཞི་སྤང་བྱང་གི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོག་
གམ་ཀུན་ལ་འགོག་དང་སོ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ལ་ཁེགས་ཀྱང་རང་ཉིད་ས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དགག་གཞིར་འདོད་
པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་ཁེགས་ཏེ་ས་སོགས་ཀུན་གྱི་རེག་བྱ་སྤང་དུ་མི་བྱང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་མཐོང་བའི་ས་སོགས་ལ་ཁེགས་ན་མ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། འདིར་སྟོན་སོ་ལ་སེར་སོ་ཁེགས་ན་གཞན་
དུ་ཡང་ཁེགས་པ་བཞིན་ཞེ་ན། མི་འབྲས་སྟེ་འདིར་ནི་མཐོང་བ་ཡི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་བྱ་འཇུག་དུ་མ་
མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རེགས་པས་ཐོབ་པའི་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཡུལ་ཞེས་པ་སྟེ་འབྲས་བྱ་འདི་དག་ནི་
རོ་དང་རྒྱས་པ་དང་སྟོན་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཨ་སྤྱི་ཡིན་པའི་བྱིར་བོས་པ་འདི་བཞིན་ཅེས་པ་འདི་ཡང་
རྟགས་སུ་འབྱུང་ཏེ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་དང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཨ་སྤྱི་ནི་གཉིས་ཏེ་
བོས་པ་དང་མ་བོས་པའོ། །དང་སོ་ནི། དཔེ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ནི་སྟོགས་ཡིན་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་
ནོ། །འབྲས་བྱ་གཞན་དང་རྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེའི་ཆེ་རྟགས་མ་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཐ་དད་
དུ་སྤང་བས་བསལ་ཅེས་བྱང་རོ། །ཅི་ཞེ་ན་རོ་དང་རྒྱས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་ཨ་
སྤྱི་རྩིས་རེགས་མཐུན་པ་རྣམས་ལའོ། །ད་ཅིས་ཞེ་ན་ཡུལ་དང་སོགས་པས་བསྐྱས་པ་དུས་

༼ ༣༽

དང་སོ་ནམ་ལེགས་པར་བྱ་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩལ་ལྷན་གྱིས་པ་
ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཞེས་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །ཨ་སྤྲུག་ཅིག་ལ་རོ་བྱུང་བར་ཅན་མཐོང་
བས་རོ་དེ་གཞན་ལ་འང་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔག་པར་རིགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སློབ་དཔོན་མ་མཐོང་བ་ཅམ་
གྱིས་ལྟོག་པ་བཞེད་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྤྲུག་གསུམ་
འབྲེལ་པ་མི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། བདག་དང་ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཡོད་པ་དང་རྒྱུང་
འཕེན་པ་ས་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་། སོགས་པ་སྟེ་གངས་ཅན་པ་འོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལ་ཞོ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པའོ། །དེ་དག་སངས་རྒྱལ་པས་འགོག་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ལ་
སོགས་པ་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀོད་དོ། །འདིའི་ཚུལ་དང་
པོ་བསྟུན་པ་ནི། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་ལ། མངོན་སུམ་མི་
འཇུག་ན་རང་བཞིན་དང་འབྲས་ཏྲགས་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། རང་བཞིན་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་དགོས་ལ། རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སྤྱད་དམིགས་པས་བདག་སྟུན་པ་འང་
མི་འཐད་དེ་བདག་ཏྲག་པ་ལ་འབྲས་བྱ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་ན་ཏྲག་པ་རྒྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པས་བདེ་སྤྱད་
ཏྲག་ཏུ་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ས་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་
ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་དེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་ཀྱང་དེ་དག་སྟུན་མི་རྣམས་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བྲུབ་པ་སྟུན་པ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཆད་མ་མིན་པས་བདག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྟུན་པར་བྱེད་པ་མིན་
ཞེ་ན།

༼ ༣༩ ༽

འོན་མཐོང་བ་བཀག་ཅམ་གྱིས་མ་དམིགས་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟགས་ཁོན་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མེད་པའི་སྐབ་
བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེས་བྲང་ངོ་། །མདོར་ན་མ་དམིགས་ཅམ་དེ་རྟགས་ལྟོག་པའི་སྐབ་བྱེད་ཀྱང་མིན་པར་ཐལ་
ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་འདོད་པའི་ལུགས་དགོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱབ་རྟགས་ཀྱི་བྱབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་
ལྟོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་སྟོན་པའི་སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་བྱབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་
ལྟོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ལྟོག་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། མི་ལྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོག་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
རྟགས་བརྒྱུག་པར་གྱུར་ཏེ། རྟགས་དེ་ཡོད་ཅམ་དང་ཆོས་དེ་འབྲེལ་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་ལོག་ན་ཤ་པ་ལྟོག་
པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་སྟོབ་དཔོན་མི་བཞེད་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་དེའི་སྤྱིར་
ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལོག་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་ལྟོག་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་འཁྱུལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ངོ། །གལ་ཏེ་
འཁྱུལ་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་ཡོད་
པ་དེ་ལྟར་མིན་ན་ཏ་མེད་ན་སྐྱགས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྗེས་འགོ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དེ་
བཞིན་ཞེས་པ་སྐྱགས་ཡོད་ན་རྟའང་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་
པོར་བྱབ་པ་མི་དགོས་པའི་འཐད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་དབང་གིས་སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་པའི་དབང་
གིས་སྦྱར་བའི་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་དངོས་པོར་བྱབ་པ་མི་འདོད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། ཆོས་མི་
མཐུན་པའི་དཔེ་ལའོ། །རྟགས་གང་ལ་ཞེ་ན་རང་བཞིན་དང་འབྲས་

༩༩༠༩

བྱུང་ཉམས་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ལོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལ་དངོས་པོར་བྱུང་བ་དགོས་ཏེ། ལྷོག་ཁྱབ་མངོན་
སུམ་གྱིས་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དེ་དག་མེད་ན་རང་བཞིན་ཅན་དང་འབྲས་
བྱེད་དག་མེད་དོ་ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་མི་རྟག་པ་
མེད་པས་བྱས་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ལྷོག་པ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ལྷོག་པར་སྟོན་པ་ནི་མེད་
ན་མི་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྐྱབ་རྟགས་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་པོ་གཏན་མི་སྲིད་དམ་ཞེ་
ན། དེས་པར་དེ་ཁྱབ་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་དེ་དུ་བས་མི་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆུ་ཀྱང་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་པ་ལས་རྟོགས་ན་རི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། གང་ཟག་གཉིས་ལས་མི་མཁས་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ་
ནི་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གཞི་གང་དུ་ཞེ་ན་དཔེ་ལ་ལོ། །ཆོས་གང་རི་ལྟར་ཞེ་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་
བྱུང་ཆོས་རྟགས་དེའི་ངོ་བོར་སྟོན་ལ། འབྲས་བྱུང་རྟགས་ལ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་སྟོན་ཏོ། །གང་ཟག་ནི་འབྲེལ་བ་
གཉིས་པོ་དེ་དག་མི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟོན་ནོ། །མཁས་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ་ནི་འབྲེལ་བ་གཉིས་
པོ་ཤེས་ཤིང་ཚུགས་ཆོས་མ་དེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གཏན་ཆོགས་འབའ་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཁྱབ་པ་ནི་མི་སྟོན་
ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེ་ལ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བྲན་པ་སྟེ་
དེས་པ་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ཞེ་ན་ཅིག་ཤོས་ཏེ་མ་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །རྒྱ་གང་
ལས་ཞེ་ན་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་སྐྱབ་པ་ལས་སོ། །ཅིས་ཞེ་ན་དོན་དེས་
འབྲེལ་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོ་འཕམ་ཞེ་ན་འབྲེལ་བ་ཤེས་ན་ཞེས་
པས་

༩༩༽

མི་ཤེས་ན་མི་གོ་བར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་དགག་ཉགས་ཀྱི་བྱ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགག་
ཉགས་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་དངོས་དང་། རིགས་བསྐྱ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་འབྲེལ་བ་གཉིས་
ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ཞེས་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱ་དང་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་
གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྦྱོར་བའི་སྟོན་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱར་
ན་མ་རྟོགས་རྟོགས་དབྱེ་ཞེས་པ་མ་རྟོགས་པ་ནི་མ་དམིགས་བའོ། །རྟོགས་པ་ནི་དམིགས་བའོ། །དབྱེ་བ་ནི་དེ་
དགག་གི་དབྱེ་བའི་སྟོན་སོ། །དབྱེ་བ་དེ་དགག་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་ཞེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་གསུམ་སྟེ་མ་རྟོགས་
བའི་དབྱེ་བའོ། །དེ་དགག་དང་འགལ་བ་ནི། རང་བཞིན་དང་། རྒྱ་དང་། བྱ་བ་དབྱེད་དང་འགལ་བ་སྟེ་གསུམ་
སོ། །སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཏེ་དེ་དག་ནི་
རྟོགས་བའི་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བའི་ངེས་ཚུལ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་
བ་དང་། སོ་སོར་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་
བྱུང་བར་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་བདག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་
གཉིས་ལས། རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དེ་དག་མེད་ན་རང་བཞིན་ཅན་དང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བར་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་
ནོ། །འགལ་ཞིག་ཏུ་གཅིག་མེད་པར་གཅིག་མ་མཐོང་བ་ཅམ་དང་གཅིག་ཡོད་པར་གཅིག་མཐོང་བ་ཅམ་ལས་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་བྱུང་དང་བདག་གཅིག་
བའི་འབྲེལ་བར་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དུ་

༩༥༩༽

སྟོན་པ་ཞུ་བ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཏྲགས་སུ་འདོད་པའི་དོན་གཞན་ནི་བསྐྱབ་བྱར་
འདོད་པའི་དོན་གཞན་དང་གཞི་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ་མི་འབྲེལ་བར་ཡོད་པའི་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གང་
ཡིན་ཏེ་མེད་ཅེས་བཤོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ཉིད་ཡོད་ཅེས་དང་མ་འབྲེལ་ན་དེས་དེ་ལ་མ་བྱུང་བར་
ཐལ་བ་དང་། དེ་ལས་དེ་དོན་གཞན་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན་བཏྲགས་ལ་དགག་བཤོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་པ་
དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བྱུང་བ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཏེ་ཐོ་བའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཅན་
ཡིན་ན། ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་བྱུང་ངོ་། །མདོར་ན་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་པས་མ་བྱུང་བ་
པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱིས་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གོས་སྤར་ཡོད་ལ་ཆོས་ཕྱིས་འབྱུང་གིས་མ་བྱུང་བ་བཞིན་
ཅེས་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དེ་ཞེས་སྤར་བ་མི་ཏྲག་པ་སྟེ་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཡོད་པ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་
དུ་འགྱུར་ཏེ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་འགལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱ་ཐ་དད་ཅིང་ཆོས་འགལ་བ་བྱུང་གྱང་ཐ་དད་མེད་ན་འགལ་ཡང་གང་ལས་གྱང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ས་
བོན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་
འཇིག་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་བྱེད་འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་གྱང་འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་
དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་འཇིག་པར་བྱེད་པར་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་
ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་མདོན་སུམ་གྱིས་

༡༤༣༽

གྲུབ་པ་བཞིན་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་དེས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ་ཡིད་འཁྲུལ་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་འཁྲུལ་ལ་བཞིན་ལོ། །དེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་སློ་ཞན་པ་དང་
ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་པ་དང་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟགས་
ན་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པར་དམིགས་པ་ཞེས་བ་ནི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ལུ་
སྟེགས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་དོགས་པས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སློ་ཞན་
པའང་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་སྤྱི་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་
ནི། དེ་འདོད་ན་འཇིག་པ་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་བརྟག་གང་། དེ་ཞེས་འཇིག་པ་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
ཉིད་མིན་ཏེ་དེ་གྲུབ་ཟེན་པའི་སྤྱིར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན་འོན་ཏེ་འཇིག་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ག་ལ་ངེས་ཞེས་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུས་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་རྟགས་སོ་སོའི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་རྟག་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་
བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་
བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་པའི་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། ཆད་མ་དེ་མི་འཁྲུལ་པར་སྐྱབ་པ་དང་།
དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་
མ་མཐོང་ཅུ་མ་ནི་ཆད་མ་མིན་ལ། ངེས་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་
མི་འཁྲུལ་ཏེ། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་འབྲས་བུ་སྤྱིའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཉིད་ནི་དོན་གཞན་
སྤྲུལ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་མ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འབྲེལ་བའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡིན་ཏེ་ཆད་
མ་བྱུང་པར་ཅན་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་སྤྱང་རུང་གི་གཞི་ལ་དེ་དག་མ་
དམིགས་པ་དགོས་ཏེ་དེས་དུ་བ་མེའི་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ནས་འོངས་པ་དང་། རྒྱ་གཞན་ལས་སྤྱེས་
པ་དང་གསུམ་འགོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་མེ་དམིགས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་དུ་བ་མེ་ལས་བྱུང་བར་
དམིགས་པས་དུ་བ་གཏན་མ་སྤྱེས་པ་དང་། མེ་ལས་མ་སྤྱེས་པའི་དོགས་པ་ཆོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱང་རུང་གི་གཞི་
ལ་རྟ་བོང་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་ལས་རྟ་དམིགས་ཏེ་དེ་ནས་བོང་བྱ་དམིགས་པས་དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོགས་པ་ལྷན་ཁེགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
ཁེགས་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་དེ་ནི་མི་སྤྱིད་དོ། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དུ་བ་མེ་ལས་སྤྱེ་བ་ལན་ཅིག་ཙམ་མཐོང་
བས་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་སུ་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཅེ་ན། འགྱུར་སྟེ་དུ་བ་རང་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་
ལན་གཅིག་ཀྱང་སྤྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིད་ན་དུ་བ་རྒྱ་ལས་ཀྱང་ལན་གཅིག་ཙམ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། དུ་བ་ཚོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
མེ་དེ་མེད་པར་ཡང་དུ་བ་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་དུ་བ་རྒྱ་ལན་ལས་འདས་ནས་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་དུ་བ་སྤྱོད་ཞེ་ན། དེ་དང་དེ་ཡང་ལྷོག་པ་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུར་ཡང་མི་
རུང་ལ་དེས་ན་དུ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མེའི་དུ་བ་མེ་མིན་ལས་མི་སྤྱེ་ཡང་དེ་དང་རིགས་འབྲས་བུར་
སྤྱོད་ཞེ་ན། འོ་ན་མེ་དེ་དང་

༼༤༽

མེ་མིན་གཉིས་ཀྱང་རྒྱས་པ་འབྲས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་ན་འབྲས་བུ་འཁེབས་པ་དང་ཐ་དད་རྒྱུ་འཁེབས་པ་གཅིག་
དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣ་ཚོ་གས་རྒྱ་མེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དུ་བ་མེད་པ་མེ་མིན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བས་མེ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་ཀྱང་དེ་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བསལ་བ་དགོད་པ་ནི།
དུ་བ་ཚོས་ཅན། ཏྲག་ཏུ་སྟེ་རྒྱ་ཚང་བ་དང་མ་ཚང་བའི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ནི་གཞན་འགའ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ལྷོག་བྱུང་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོ་རྣམས་ཡུལ་དུས་ངེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ཡུལ་དུས་དེའི་རྒྱ་ལ་སྟོས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་
དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྤྱི་པོ་མེད་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དུ་བ་བསྐྱེད་རྒྱས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེར་འགྱུར་ལ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལས་དུ་བ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཅེས་པ་ནི་གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱེན་
ཅེས་པའི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གོ། །དེ་དག་གི་བྱུང་བ་ནི་དུ་བའི་རྒྱུ་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་མེ་ནི་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་ཡོད་པས་བྱེ་བྲག་སྟེ་མེ་མིན་ལས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ཞེས་པ་ལོ། །དེས་ན་དུ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། དུ་བ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་དུ་བ་དུ་བའི་ཞེས་པ་ལོ། །འོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་མེད་
དུ་འགྱུར་ཏེ་མིག་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མི་འབྲས་སྟེ། དུ་བ་ནི་མེ་
བྱུང་བར་ཅན་ཁོ་ནའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། མིག་ཤེས་ནི་མིག་ཁོ་ནའི་
འབྲས་བུ་མིན་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

{ ༤༦ }

དེས་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེན་རྒྱ་མེད་
དུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་འབྲས་བུས་དཔག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་འདྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
མེ་དང་བྱད་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དང་པོ་ནི་སྐད་ཅིག་ལས་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ལ། དུ་
བའི་རྒྱ་ནི་དུ་བ་སྐྱ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རྟགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
རྒྱན་ནི་མེ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེས་དེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའོ། །དེས་ན་རྟགས་སུ་རུང་
བའི་དུ་བའི་རྒྱན་བྱད་པར་ཅན་དང་། རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་དུ་བའི་རྒྱན་མི་འབྲས་བུ་ཀུན་ལ་གསལ་ལོ། །འདིས་
ནི་དུ་བས་དུས་གསུམ་གྱི་མེ་གང་སྐྱབ་ཅེས་པའི་སྐྱོན་ལས་ཀྱང་གྲོལ་ལོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།
རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་འགྲོ་ནི་རྒྱུ་འདྲ་ཚོགས་པ་ཆང་བ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པའོ། །ཕྱོགས་པ་ནི་རྒྱད་
མེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །ལས་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་དུ་བ་
ཚོས་ཅན། མེ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་མེ་མིན་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ་དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མེ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་
བུ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །ཅིས་ཞེ་ན་དུ་བ་གང་ཞིག་མེ་གང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཆང་མ་གསུམ་གྱིས་
མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་བཞི་སྟེ། ཐ་དད་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པ་
དང་། དེ་ལ་དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྐྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་
དང་། བྱས་ཡོད་ལ་འཇིག་པས་བྱབ་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཅེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་
ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་དང་མི་རྟག་པ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་མི་ཉུག་པ་དེ་མེད་ན་བྱས་པ་འཕམ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཐ་དད་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཡང་གཞན་གྱི་ཚྭ་དུ་སྤངས་ནས།
 རང་གི་གཞན་ས་ལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་ཉུག་སུ་མི་
 འགྱུར་བའི་ཚུ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལྷོག་
 པ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེས་ན་སྐྱོད་ལྷུ་ལ་ཐ་དད་
 དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་ཀྱན་ཞེས་པ་ལ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཆོས་ཅན་ནོ། །རིགས་མ་ཐུན་པའི་དངོས་
 སོ་དང་གཞན་ཞེས་པ་མི་མ་ཐུན་པའི་དངོས་སོ་འོ། །དེ་དག་ལས་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་དངོས་སོ་
 ཐམས་ཅད་ལྷོག་པ་དང་ལྷན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་བསྐྱབ་བྱའོ། །གང་ཕྱིར་ནི་ཉུག་སུ་འདྲི་བའོ། །དངོས་སོ་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་
 ཉུག་སུ་འདི་མ་བྱུང་སྟེ་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གངས་ཅན་ནི་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ་རིག་པ་ཅན་ཐ་དད་དུ་འདོད་ཀྱང་སྟེ་སྟོན་ནས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཞེས་ཟེར་ཏེ་འདི་དག་དགག་
 པ་འགྲེལ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉུག་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལ་
 སོགས་པ་གང་དང་གང་ལས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ལྷོག་གོ། །དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་རིགས་དབྱེ་ཞེས་པ་ནི་
 ལྷོག་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོད་གིས་དངོས་སོ་གཅིག་ལ་བྱས་པ་དང་མི་ཉུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
 དུ་མར་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེ་བ་དེའི་བྱེད་པར་ཏེ་བྱེ་བྲག་བྱས་པ་དང་མི་ཉུག་པ་ལ་སོགས་པ་

༩༥༩༽

རྟོགས་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཐ་དད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
འཛིག་པ་དང་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་ཏེ། བྱམ་
པ་ལ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་འཛིག་པ་གང་ཞིག་མིང་གི་ཆོས་མི་རྟག་པ་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་འཛིག་པ་དེ་
མིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱས་པའི་སྐྱེས་གོ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ལྟོག་པ་
ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དམ་བཅས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་
ཏེ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་སྐྱེས་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་སྐྱབ་པ་ལ་
འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱིར་སྐྱེས་ཅན་དང་། བྱེ་བྲག་རྗེས་
དཔག་དང་། རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་སྐྱབ་པ་ལ་
འཇུག་ན་དགག་སྐྱབ་ངེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི།
དོན་གྱི་ཞེས་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དེའི་བྱས་པ་དང་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཅིག་
ཅེས་པ་ནི་བྱབ་བདེ་གཅིག་པ་སྟེ་ཆ་ཤས་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་འཛིན་པའི་རང་ངེས་ཀྱི་
མངོན་སུམ་གྱི་བྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་གང་
སྤར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཆ་མཐོང་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །དོན་
ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་ན་མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་

ལྟར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་གྲུབ་ན་
 ཆོས་ཅན་སྤྱི་འདི་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲེལ་བའི་ཆད་མ་གཞན་མི་འདུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་རང་
 དེས་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། གཟུགས་ཞེས་པ་སྟེ་
 སྦྱོར་ཞེས་བྲང་རོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོ་འདོགས་པའོ། །གང་ཞེ་ན་སྤྱི་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་རྟག་པའོ། །རྒྱ་
 ཅིས་ཞེ་ན་རྟོག་པ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་སོ། །དེའི་དཔེ་གང་ཞེ་
 བ་ཉི་ཕྱིས་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དདུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཅིས་ཞེ་ན་གཟུགས་ཆོས་ཞེས་པ་
 སྤང་དེ་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བས་དང་ཁ་དོག་མ་ཐུན་པ་མཐོང་ནས་རྟོག་པས་འདྲ་བར་བརྒྱང་བ་ལས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། ཉི་ཕྱིས་ལ་དདུལ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཉི་ཕྱིས་གྱི་གཟུགས་བྱུང་བར་ཅན་མཐོང་བས་དེར་འབྱུང་བ་མིན་གྱི་
 དདུལ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་གྱི་སྤྱི་ཉི་ཕྱིས་ལ་མཐོང་བས་འབྱུང་ཞེས་བེད་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཕྱིས་དེ་དདུལ་དང་
 འདྲ་བ་ཁོ་ནར་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་གཅིག་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲ་མི་འདྲ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་དེ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་ཐ་དད་དུ་སྤྲང་བར་འགྱུར་རོ། །མི་
 བྱེད་ན་ཞེས་པ་ནི་སྦྱོ་མི་འདོགས་ན་དེད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཞེས་པའོ། །འདིར་སྦྱོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་
 ཉེ་སྦྱོ་འདོགས་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྤྱོད་ཏེ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱབ་བ་ནི། དོན་ཐ་དད་
 མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་དོན་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་བ་
 ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པ་སྟེ་འབྱུང་བ་སེལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་འདུག་སྟེ་མཐོང་བ་ཅུ་

༼༥༠༽

གྲིས་དེ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འགལ་རྒྱུན་ཡིད་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་ཟེན་
པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་སྐྱབ་པས་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ནི།
རྗེས་སྐྱེད་པག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་བསྐྱབ་པས་འཇིན་པར་འདོད་ན་ཞེས་པའི་ཀྱང་གི་སྐྱེན་མཛོན་སུམ་དུ་མ་
ཟད་ཅེས་པའོ། །རྗེས་དཔག་གིས་མེད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འཇིན་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་དད་དང་ཐ་དད་
མེད་པའི་མེད་ཆོས་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །དངོས་པོ་འཇིན་ཀྱང་ངེས་མ་ངེས་མི་འགལ་ཞེན།
འོན་མཛོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་པར་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་རྗེས་དཔག་སེལ་
བས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅིག་ཆོད་པས་ཐམས་ཅད་ཆོད་པའི་ཉེས་པ་འདིར་ཐལ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་འཇུག་པ་མི་འཐད་དེ།
དཔེར་ན་སྒྲོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའི་དུ་བ་ལས་མེ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་སྒྲུར་མེ་མེད་དུ་འཇིན་པ་མི་སྲིད་དེ་སྒྲོ་ཁ་
མ་སྐྱོགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེན། མིན་ཏེ་སྐྱེས་བྱ་དེ་ལ་དུ་བ་མ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་སྐྱོགས་དེ་མེ་མེད་དུ་འཇིན་པ་
ཡོད་དེ། སྒྲུར་དེ་མེ་ལྡན་དུ་མ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་ངེས་པ་ཅིའི་བྱིར་མི་སྐྱེ། གལ་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་གྲིས་
གོགས་བྱས་པས་ཞེན། མིན་ཏེ་སྒྲུར་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད་ལ་བྲིས་སྐྱེན་དུ་བ་སྒྲོ་བྱར་དུ་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ་བའི་
བྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་འགལ་ཞེག་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གོགས་ཡོད་པས་དེ་སེལ་བའི་བྱིར་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བྱ་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱེད་འབྲང་བ་རྣམས་ལ་རྟགས་ཅན་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་ལོག་ཤེས་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་
པ་ཡིན་ཏེ་མེད་ན་སྐྱོགས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱེད་མི་འབྲང་བ་དང་། ལྷན་པ་ལ་གྲུས་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་

༼༡༽

བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཐུག་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱགས་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་གི་ཞེ་
ན་སེལ་བའི་ལོ། །གང་ཞེ་ན་ཉགས་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན་སྒོ་འདོགས་གཉིས་གཅོད་པའི་ཚུལ་
དེ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ། སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་སྒྲོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་ཆད་མ་
འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ན་ཆད་མ་དེ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཞན་ཆད་མ་ཕྱི་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཅི་
ཡོད་ཅེས་པ་གྲུབ་པ་དེ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་པའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱབ་པ་ལ་
འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་
ལ་འདི་སྒྲོན་པོ་ལོ་སྟུམ་པའི་ངེས་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། སྒྲོ་མིན་
དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒོ་འདོགས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དུ་འཇུག་པས་བསལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདིའི་ལན་ལ་
བཞི་ལས། དང་པོ་སྒོ་འདོགས་ཀྱིས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་པས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱན་པ་ནི། དེའང་སྒྲོན་པོ་
ལས་གཞན་པ་སྒྲོ་མིན་གྱི་ཆར་སྒོ་མ་བཏགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤལ་
དེ་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཐད་པ་ནི། འོག་དུ་
ངེས་ཤེས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྒོ་འདོགས་ཀྱིས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་
ཏེ། ངེས་པ་དང་ནི་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཉགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་
ཅན་གཅིག་ལ་སྒྲོ་རྟོག་དུ་མ་འཇུག་ཀྱང་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་

༼༥༩༽

བསྟན་པ་ནི། ཆམས་ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་སོ་གཅིག་གི་ཆམས་ལ་དེ་མིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ་བྱམ་པ་འེ་མི་རྟག་
པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཅན་རིལ་སོ་ལ་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པས་
ཆམས་ཞེས་བཟོད་དོ། །རི་སྟེད་པ་ཞེས་པ་ནི་བྱམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རི་སྟེད་ཡོད་པས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
པ་སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པ་དང་སྒྲ་ཡང་བསལ་བུ་དང་གངས་མཉམ་པ་དེ་སྟེད་
ཁོ་ན་འཇུག་གོ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་དེ་དག་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྐབ་
པས་འཇུག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གཞན་དུ་ཞེས་པ་སྐབ་པས་འཇུག་ན་ཞེས་པའོ། །བྱམ་པ་དངོས་སོ་ཆོས་ཅན།
འདིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུའམ་སྒྲོ་གཅིག་གིས་བཟོད་པའམ་ངེས་པར་ཐལ་ཏེ་གཅིག་བྱ་སྟེ་དེ་དག་ཐ་དད་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་རྣམ་གངས་པ་སྟེ་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་རྟོག་གཞན་
གྱིས་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བའམ། སྐར་གྱི་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའོ། །སྤྱིའི་གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྐར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་། ཉེས་སྒྲོང་གི་
ལན་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལྷར་ན་འཛིན་ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ཞེ་ན་གཞལ་བུ་དང་བྱས་པ་
ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཏེ་དེ་ནི་མར་གྱི་གོང་བུ་ལ་ཉིལ་འབྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །གང་
གིས་ཞེ་ན་རྟོག་པའི་སྒྲོས་སམ་སྐས་ཀྱང་ངོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན་དོན་ཐ་དད་ཅེས་པ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ལ་
བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནང་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལྷར་འཛིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་
དངོས་སོ་འཛིན་ཡང་དེ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་

༼༥༣༽

སྤྱིར་སྤྱུལ་སྤྱུལ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཁྱད་
པར་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཁྱད་པར་ལ་སྐྱེ་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་
འདོགས་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྐྱེ་འདོགས་པ་ལ་རྒྱས་པ་དགོས་པས་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པ་
དང་རྒྱས་པ་ཅན་ཐ་མི་དད་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི།
ཁྱད་པར་སྤྱི་ཚོགས་པ་ནི་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལ་སྐྱེ་པའི་ཡན་ལག་ནི་རྒྱ་སྟེ་
ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །རྒྱས་པ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྐྱེ་པའི་རྒྱས་པའོ། །དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་
ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱད་པར་དུ་མ་ལ་སྐྱེ་འདོགས་
པའི་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་པ་ཅན་གཅིག་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་
ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཁྱད་པར་གཅིག་ལ་སྐྱེ་འདོགས་བྱེད་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དེས་ཚོས་ཅན་བདག་ཉིད་ཀྱན་བཟུང་ན་
ཞེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱན་ལ་སྐྱེ་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་དག་ཐ་
དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྒྲོ་དེས་སྐྱེ་འདོགས་པར་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཁྱད་པར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་གང་མ་ངེས་ཏེ་ཀྱན་ངེས་པར་ཐལ་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཁྱད་པར་ཀྱན་ལ་སྐྱེ་འདོགས་བྱེད་དུ་བཟུང་
བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཁྱབ་པ་སྤྱོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཁྱད་པར་གཅིག་ལ་སྐྱེ་འདོགས་
བྱེད་དུ་བཟུང་ན་ཀྱན་ལ་སྐྱེ་འདོགས་བྱེད་དུ་བཟུང་བ་བདེན་ཏེ། ཁྱད་པར་གཅིག་ལ་སྐྱེ་འདོགས་བྱེད་དང་
ཀྱན་ལ་སྐྱེ་འདོགས་བྱེད་དེ་དག་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་ཀྱན་ལ་སྐྱེ་

༩༥༽

འདོགས་པའི་བྱང་པར་ཅན་བཟུང་བས་པན་གདགས་པར་བྱ་བའི་བྱང་པར་ཐམས་ཅད་བཟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་
ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དེ་དག་ཐ་དད་པས་ཞེན། མིན་ཏེ་བཟུང་ཞེས་ངང་དོ། །གང་ཞེན་བྱང་པར་པན་
གདགས་བྱ་དང་པན་འདོགས་བྱེད་བྱང་པར་ཅན་གཉིས་ཀའོ། །གང་གི་ཆེ་ཞེན་གཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། པན་
འདོགས་བྱེད་བྱང་པར་ཅན་ཤེས་པའི་དུས་ནའོ། །ཅི་སྟེན་པན་གདགས་བྱ་ཡན་ལག་དང་འདོགས་བྱེད་ཡན་
ལག་ཅན་དེ་དག་བདག་ཉིད་ལ་སྟེ་འབྲེལ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེ་ཁོལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་
དག་ནི་གཅིག་མ་ཤེས་ན་གཅིག་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། འོག་ཏུ་གཅིག་ལ་
ཞེས་པ་སྟེ་བྱང་པར་ཅན་དེ་བྱང་པར་གཅིག་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་བཟུང་བར་འདོད་ན་ནི། དེ་བྱང་པར་གཅིག་
ལ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་བཟུང་བའི་སྒོ་དེས་བྱང་པར་ཅན་དེ་བྱང་པར་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་བཟུང་
བར་ཐལ་ཏེ། བྱང་པར་ཅན་དེ་བྱང་པར་གཅིག་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྲལ་བ་ནི་བྱང་
པར་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བྱང་པར་ཅན་པན་འདོགས་པ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བའི་བྱང་པར་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་
བྱང་པར་ཅན་ཡང་མཐོང་སྟེ་གཞན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་དག་ཐ་དད་མེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་
དགག་པ་ནི། གོང་དུ་ཆོས་པན་ཞེས་པ་སྟེ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་པན་པའི་རྒྱས་པ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་
པར་འདོད་ན། འོན་རྒྱས་པ་དེ་དག་རྒྱས་པ་ཅན་དེའི་ཅི་ཡིན་ཞེས་པ་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་འབྲེལ་མེད་དུ་
ཐལ་ཞེས་པའོ། །གང་གི་ཆེ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེན། བྱང་པར་ཅན་དེ་ཡིས་བྱང་པར་དེ་དག་ལ་པན་འདོགས་
པ་མེད་པར་འདོད་པའི་དུས་ནའོ། །པན་འདོགས་ན་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་མེ་དུ་བཞིན་

༼༥༽

སྒྲུབ་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱས་པ་དང་པོ་ལ་པན་མི་འདོགས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གཉིས་པ་ལ་
པན་འདོགས་པས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱས་པ་ལས་རྒྱས་པ་སྐྱེ་བས་ཐུག་
མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་རྒྱས་པ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཅན་གྱིས་པན་འདོགས་ན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ལ།
མི་འདོགས་ན་དེ་ལ་ཡང་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་གཞན་ཡང་བརྟག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་རྒྱས་པ་
སྒྲུབ་པའི་ཁོ་ན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱས་པ་ཅན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བྱད་པར་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་
ནི། སྒྲིལ་གིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་
གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་པའི་དངོས་པོ་མི་སྤིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤིང་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་ཆོས་རྒྱུད་པས་
དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཁས་སྒྲུངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་ངེས་པའི་ཤེས་པས་བྱད་པར་ཅན་དེ་བྱད་པར་གཅིག་ལ་
པན་འདོགས་བྱེད་དུ་བཟུང་བའི་ཆེ། བྱད་པར་ཐམས་ཅད་དེས་བཟུང་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟུང་ཡང་
བྱད་པར་ཐམས་ཅད་མི་ངེས་ཏེ་ཡིད་འཁྲུལ་པས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁྲུལ་པ་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་བཟུང་
ཟེན་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཆད་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
རྟོག་པ་ཕྱི་མ་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། ངེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་
སྟེ་སྐྱོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངེས་པ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱི་མ་དེ་ལས་
གཞན་པ་ངེས་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་

༩༥༩།

ཆོས་ཅན། ཕྱི་མ་དེ་དང་འབྲ་བར་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱུང་སྟེ། སློ་འདོགས་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །གསུམ་པ་ངེས་པས་བཟུང་ཡང་མ་ངེས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གཞན་ཡང་ཞེས་པ་སྟེ་བྱད་པར་གྱི་རོ་སོ་གང་
མ་ངེས་པ་དེ་ནི་ཞེས་སྒྱུར་བ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ངེས་པ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ངེས་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་སློ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དཔེར་ན་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྤང་ན་མ་བཟུང་བར་
འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ཐལ་བ་དེ་མངོན་སུམ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་སོ་མ་ངེས་
ན་བཟུང་བར་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་མ་བཟུང་བར་ཐལ་ཏེ། དེས་དེ་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ་དེ་དེ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །རྟོག་པ་ལ་སྤང་ཡང་མ་ངེས་ན་མ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་བུ་
མཐོང་ཡང་དབྱར་མ་བཟུང་ན་མི་འགྲོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཟུང་ན་མ་ངེས་པར་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།
བྱད་པར་ཞེས་པ་སྟེ་བྱད་པར་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆ་ཤས་ནི་ཐ་དད་པའོ། །དེ་སྤངས་པ་ནི་དེ་དག་ཐ་
དད་མེད་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་ཆ་མེད་པའི་དངོས་སོ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བར་འབྲ་བ་ལའང་ཁ་དོག་ལ་
སོགས་པའི་བྱད་པར་གང་ལ་དེ་རྟོགས་པའམ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་ཡོད་པའི་བྱད་
པར་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རྟོ། །དེ་ལ་འགལ་རྒྱུན་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །མཐུན་རྒྱུན་ནི་གོམས་པ་དང་སློ་གསལ་བ་དང་དོན་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་ན་སྒྱུ་གུ་
ལ་རྒྱུན་དུ་མ་དགོས་པ་བཞིན་ངེས་པ་ལའང་དགོས་པས་བཟུང་ཡང་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་མ་ངེས་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །དཔེར་ན་བྱད་མེད་གྱི་རོ་གཅིག་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་གསུམ་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །

༩༥༡༽

གཉིས་པ་སྐྱོད་མེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟག་ན་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་བ་སྤང་བ་དང་། མེལ་བའི་སྤྱི་དང་། བརྟ་སྤྱར་བའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོད་ག་གཞན་མེལ་བ་ལ་འཇུག་ན་ཐ་སྙད་པ་ཐམས་ཅད་རྩང་བ་དང་། དངོས་པོ་ལ་འཇུག་ན་མི་རྩང་བ་དང་། དེས་ན་གཞན་མེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟ་ལས་དོན་གོ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚྭ་བ་དང་། ལན་དང་། མཇུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་བྱ་འདི་རྩ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལྡོག་པ་དང་། གོང་བྱ་འདི་རྩ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་ན་སྤྱི་དོན་གཞན་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་མེད་ན་སྐྱོད་གཉིས་དང་རྟོག་པ་གཉིས་འཇུག་པར་འགལ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚྭ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དགག་པ་ནི། དེ་ལའང་ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོད་ག་མེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལའང་དཀར་ཟལ་འདི་གཞན་རྩ་ལས་ལྡོག་པའི་རྩ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ཉིད་གཞན་རྩ་ལས་ལོག་པ་རྩ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་ཆོས་ཅན་རྩ་མ་ཡིན་པའི་གོང་བྱ་འདི་དེའི་ཆོས་རྩ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་བུམ་སྐྱམ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ་རྩ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ལོག་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་ཆོས་ཅན་རྩ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །འདི་ནི་རང་མཆོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྡོག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་རྗོད་བྱེད་ལ་དེར་ཞེན་པའི་སྤྱིར་བརྗོད་བྱར་བཏགས་

༼༥༽

བའོ། །བཟོད་བྱར་བྱར་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཡང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ཡིན་
ན་དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་འབྱུང་ལ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་བྱད་པར་གཞན་སྟོང་བའི་སྐྱས་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་གོ་བར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱོད་པ་ཐད་འཇུག་པའི་འཐད་པ་ནི། སྐྱད་ཞེས་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅེས་བྱང་
རོ། །གང་ཞེ་ན་སྐྱ་ཐད་དང་ངེས་པ་ཐད་དང་བའོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་བདས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཐད་དང་དུ་བྱེ་བས་
སོ། །གཉིས་པ་ལའང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐད་དང་སྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་
ཅན་དོན་ཐད་དང་དུ་ཐལ་ཏེ་ཐད་དང་སྟོན་པའི་སྐྱ་རྣམ་དབྱེ་བྱག་པས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བྲམ་བེད་རིལ་བ་ཞེས་པ་
བཞིན་ཞེ་ན་གཉིས་ཀས་ཞེས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པའམ་གོ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་
ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན་དངོས་པོ་ཐད་དང་པའི་དོན་བྲམ་བེད་རིལ་བ་བཞིན་དུ་འོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱུད་ཀྱི་
ནང་ནས་ཐད་དང་དུ་འབྱེད་པའི་བྱག་པའི་སྐྱ་ཡིས་སོ། །དོན་ལའང་ཐད་དང་དུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་སྐྱ་གཉིས་ཀས་ལྷོག་
པའི་དོན་གཅིག་ཅེས་བཟོད་དོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་ཐད་དང་དུ་གོ་བ་ཅེས་ཞེ་ན་སྐྱ་དེ་བཟོད་བྱ་ཐད་ལ་སྐྱོར་བ་
མཐོང་ཞིང་དེ་གོམས་པའི་ཤན་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་བཟོད་བྱ་ལ་བདས་ཐད་དང་དུ་བྱེ་བའི་ཤན་ཅམ་ཀྱིས་
སོ། །དེས་ན་སྐྱ་ནི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་བཟོད་འདོད་ཀྱི་ས་པར་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་
དང་ཐད་དང་ལ་སྐྱ་དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་ཐད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཚོད་པ་ནི། སྐྱ་གཉིས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ་བཟོད་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། དེ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྐྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱད་པར་ཞེས་པ་
སྟེ་

༩༥༽

གཞིའམ་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་གི་ཞེ་ན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བཅའ་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་
ལོ། །བཅའ་བྱུང་པར་ནི་རྟོགས་པ་པོའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །གང་ཞེ་ན་བྱུང་པར་ནི་བ་ལང་ལའང་
ཡོད་པའི་ཆོས་སོ། །གཞན་ནི་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྟམ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་
བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །སྟོང་བ་ནི་དེ་དག་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཆོས་ཁ་ཡར་བའོ། །མི་སྟོང་བ་ནི་དེ་དག་ལ་
སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་རིལ་པོ་སྟེ་དེ་དག་གོ། །མདོར་ན་གོང་བྱ་གཅིག་ལ་བཅས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཁ་
ཡར་བ་དང་རྗེས་རིལ་པོ་གཉིས་ནི་སྤྱོད་དག་འབྲུག་པའི་རྒྱ་དང་བྱུང་པར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཆོས་ཅན་
བཅོད་པའི་སྤྱོད་ལ་གཞི་མ་ཐུན་དང་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོས་བཅོད་པའི་སྤྱོད་ལ་དེ་དག་མི་སྤྱིད་
ངོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་དེ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ཀུན་
ལ་ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བཅོད་པ་ལ་ཡང་
ངོ། །དེ་དག་བཅོད་བྱ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཅེས་པ་ནི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་བཅད་པ་གོ་བ་ལྟར་
བ་ལང་ཞེས་པས་ཀྱང་དེ་གོ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དོན་དེ་ཞེས་པ་སྟེ་བྱུང་པར་གཞན་
དེ་དག་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བའི་དོན་དེ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་པན་པའི་རྒྱུན་ནམ་བྱེད་ལྡན་
ཀྱི་རྒྱུན་ནམ་གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ལ་སོགས་པས་བཅོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྟོང་མི་
སྟོང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱུང་པར་མེད་དེ་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐ་
དད་མེད་པ་ལ་སྟོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་བསལ་ཞེས་བྲང་ངོ། །ཅི་ཞེ་ན་རིགས་དེ་དང་
ལྡན་པའི་

[illegible]

༩༩༽

གི་ཚིག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
 རོ། །ཡང་གྲོང་དུག་ལ་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཞེས་དང་མེ་ཏོག་མང་པོ་ལ་དེའི་སྒྲིབ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་
 མིན་པར་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་དག་ལ་གཅིག་གི་སྒྲུ་སྒྲུར་མི་རུང་བར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ལ་
 སྒྱད་བྱེད་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་དང་ཡོན་ཏན་སྒྱི་གཅིག་ཡོད་པས་ཞེ་ན། མེད་དེ་རྩོམ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མི་
 མ་སྒྱུན་པས་རྩས་མི་རྩོམ་པའི་བྱིར་དང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནམ་
 མཁའ་ཉིད། །ཅེས་པ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་ལ་ཐ་དད་མེད་པས་དེའི་
 དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་དེ་པན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །མིན་ཏེ་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཚོས་ཅན་ཡིན་
 པས་དེ་ལ་འང་དངོས་པོའི་རྒྱུན་སྒྱོར་བ་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་འདིར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ནམ་མཁའི་ཞེས་པ་ལ་དེའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་མཁའ་ཉིད་སྒྱུར་བས་དུག་པའི་སྒྲུ་ལན་
 གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་ལན་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་
 ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དུག་པའི་སྒྲུ་ཡིན་ལ་ནམ་མཁའི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་སྒྱུར་བ་ནི་དེ་པན་གྱི་རྒྱུན་
 དེ་དག་སྒྱོར་བ་འང་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེས་པ་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
 པའོ། །གསུམ་པ་བརྟུན་ལས་དོན་གོ་བར་བསྟན་པ་ནི། གོང་དུ་བྱི་རོལ་ཞེས་པ་སྟེ་རྩོད་བྱེད་དེ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་བཅུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་གང་སྒྲུབ་སྟེ་བརྟུན་འདོགས་པ་པོས་དོན་
 དེའི་རྩོད་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་ཅིང་བརྟུན་

༩༩༽

སྐྱར་བ་དེས་སོ། །རི་ལྷར་ཞེན་བད་རི་ལྷར་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་བྱེད་བྱུག་པ་ལས་དངོས་སོ་ཐ་དད་དང་གཅིག་
དང་མང་སོའི་ཆིག་ལས་དེ་དག་གོ་བ་ལྷར་འདིར་ཡང་བྱུག་པ་ལས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་དང་
གཅིག་གི་ཆིག་ལས་ལྟོག་པ་གཅིག་དང་མང་སོའི་ཆིག་ལས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལའང་རྗེས་ཉིད་དང་ས་ལས་གྲུར་
བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལྟོག་པ་དུ་མ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་དང་དུ་
མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདས་སྟེ་བའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
དངོས་དང་། སྒྲིལ་གི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་སོ་ལ་བཞེསྟེ། སྤྱི་རོལ་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྤྱིར་
འཇོག་པའི་འཐད་པ་དང་། དེ་དོན་ལ་གནས་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་སྤྱི་འཇོན་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
སོ་ནི། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྟོ་ལ་ཡོད་པའོ། །དང་སོ་ནི། བྱམ་
པ་ཐམས་ཅད་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པ་ལ་སྤྱི་ཞེས་བཟོད་དེ་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ནམ་མཁའ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མིན་ཏེ་དེས་བྱམ་མིན་ལ་ཡང་བྱམ་པས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི། རྣམ་རྟོག་ལ་བྱམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་རིགས་མ་ཐུན་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་འདིར་སྟོན་པ་ནི་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཞེས་བྱང་ངོ་། །སྤྱི་དངོས་སོར་མ་གྲུབ་
པས་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཞེན་བྱམ་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་དམ་ཞེན་དོན་གྱི་
བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ངོ་། །འོན་ཅིས་ཞེན་དོན་ཐ་དད་པ་ཉིད་སྤྱིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་རྣམ་བཅད་
འདྲ་བའི་ངོ་སོ་འགའ་ཞེག་གིས་སོ། །གང་གིས་སྤྱིབ་ཅེན་

༼༦༣༽

སྐྱེ་བ་བྱེད་ཀྱན་རྫོང་དེས་སོ། །དེ་ཉིད་གང་ཞེན་དོན་དེ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་སྒོ་རྟོག་པའོ། །དེ་གང་ལས་སྐྱེ་
ཞེན་གཞན་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་ན་བྱམ་པ་རྣམས་ལས་
བྱམ་འཛིན་སྐྱེ་ལ་དེ་ལས་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་སྟེ་བྱམ་པ་རྣམས་ཚུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་འབྲས་བྱ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲ་བར་ངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
བསགས་པའི་བྱིར་བག་ཆགས་ཏེ་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་འོ། །དེས་ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཅེན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་སྒོ་
གང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིས་གཞན་ཏེ་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དེ་ཐུན་པ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཐ་དད་ཏུ་སྤང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒོ་འདོགས་པའི་བསམ་པ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་རྣམས་
ལ་སྐྱེ་གཅིག་ཡོད་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ཡང་སྒོ་ལ་གསེར་དང་རྩེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་
པ་ཐ་དད་སྤང་བ་ལ་དངོས་སུ་སྒོ་བཏགས་ལ། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་ཞེན་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་རྣམས་ལ་
ཡང་གཅིག་ཏུ་སྒོ་བཏགས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡིས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་
པ་རྒྱས་བཤད་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་གྱི་སྤྱི་དགག་པ་ནི། བྱམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཙམ། རྩས་གཅིག་པའི་
སྤྱི་མེད་དེ་གསལ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་རྩེས་སུ་མི་འགོ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་གཞན་ཏུ་
འགྱུར་བ་མེད་དེ་མདོན་སུམ་སྤང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པའི་སྤྱི་དགག་པ་ནི། བྱམ་འཛིན་གྱི་
ཤེས་པ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་
བྱམ་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་དང་འབྲ་བར་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས། འོན་དེ་དོན་གྱི་ཁྱད་
པར་གྱི་སྤྱི་ཡིན་ནམ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱི་ཡིན། དེ་ཞིག་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཙམ། དོན་

༩༩༽

བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། རི་ལྟར་ཞེས་པ་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞན་ལ་རྗེས་སྤྱི་མི་འབྲང་བའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཤེས་པ་དེ་གསེར་བྱམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་
ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་རྗེས་སྤྱི་མི་འགོ་བའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། འཁྲལ་པའི་ངོ་སོ་དང་། འཁྲལ་པ་དེའི་རྒྱ་དང་། ཐ་དད་ལས་འབྲས་བྱ་གཅིག་སྟེ་བའི་དཔེ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་དུ་མེད་པ་དེས་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་འཁྲལ་པ་འདིའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། ས་
སོན་ཡིན་ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་གི་ཞེ་ན་འཁྲལ་པ་འདིའི་འོ། །གང་ཞེ་ན་ཐ་དད་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་སོ། །གང་དག་
ཐ་དད་ཅེ་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་རྒྱ་འཛིན་པའི་དོན་གང་ལ་ལྟན་པའི་རྗེ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་བྱམ་པ་
རྣམས་སོ། །རི་ལྟར་ཐ་དད་ན་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལོག་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་
ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་། སྟན་གྱི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ཏེ་ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ཞེ་ན་དོན་ཏེ་འབྲས་བྱ་
གཅིག་བསྟན་པ་ལ་རྒྱས་པ་དེས་པའོ། །འབྲས་བྱ་གཅིག་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་དེ་
ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་དབང་ཤེས་དང་སོགས་པ་སྟེ་མེ་དང་ཁང་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་ཞེ་ན་བྱམ་
པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སོ་ཐ་དད་འགའ་ཞིག་སྟེ། ཐ་དད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །ཐ་དད་དེ་དག་ལ་
སྤྱི་གཅིག་ཡོད་པས་མིན་ནམ་ཞེ་ན་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ངོ། །ཅི་སྟེ་ན་འབྲས་བྱ་གཅིག་མི་སྟེད་པ་ལས་ལོག་པའི་
རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །དཔེར་ན་དབང་སོ་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་
འབྲས་བྱ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྟེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟན་གྱི་དཔེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དཔེ་དངོས་ནི།
དཔེར་ན་སྟན་སྟེ་ཉེས་དང་བ་ར་བ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་སྟན་སྟོང་ཁ་ཅིག་ལ་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཅིང་རང་གི་ངོ་སོ་ཐ་

༩༩༽

དད་ཀྱང་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་བའམ་སོ་སོ་རེ་རེས་རིམས་དང་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་སྦྱེད་
པར་མཐོང་ངོ། །ཐ་དད་དུ་འབྲུག་ཡང་ཞོ་དང་རྒྱལ་མོ་ག་གོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། ཉན་པ་ནི་སྟན་གྱི་སྦྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྟན་ཐམས་ཅད་ལ་
རིམས་ཞི་བའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་སྦྱི་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་སྦྱིས་ནད་ཞི་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟན་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཞིང་ས་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ནད་ཞི་བ་སྐྱར་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་སྟན་གྱི་སྦྱིས་ནད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཞི་བར་མི་རྒྱས་པར་ཐལ་
ཏེ་དེས་འབྲས་བུ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་བརྟན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟན་ལ་
རྒྱས་པ་ཐ་དད་དུ་ཆེ་ཆུང་དང་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྒྲོག་གི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བརྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་ཚུལ་སྦྱིར་བརྟན་པ་དང་། རྩེ་བྲག་ཏུ་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་
བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོག་གི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་ཡུལ་ལ་རི་ལྷོ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་ཡུལ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དེའི་རྒྱ་ནི། རང་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་ནི་དོན་བྱེད་པའི་
དངོས་པོའོ། །དེ་འཛིན་ནི་དེ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་མདོར་སུམ་སྟེ་དངོས་ཀྱི་རྒྱའོ། །དེ་ཡི་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་
ལས། །ཐ་དད་ལས་སྦྱེས། ཞེས་སྐྱར་བ་ནི་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཆུ་སྦྱོར་བའི་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་
ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྦྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནི།

༩༩༩

ནམ་ཏྲུག་སྒྲོ། འོན་མེད་ཀྱང་དེ་དོན་ཅན་འབྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོ་དེ་ལ་དོན་ཡུལ་དུ་མེད་ཀྱང་དོན་རང་མཚན་གྱི་
ཡུལ་ཅན་འབྲ་སྟེ་དེ་ལ་དེར་ཞེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི། ཐ་དད་མཐར་སྒྲུག་ཅེས་པ་སྟེ་སྟོ་དེའི་
རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་བུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཚུ་འཛིན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་
པོའི་མཐར་སྒྲུག་པ་དེ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྱིར་དང་། བར་དུ་དེར་ཞེན་
པའི་སྤྱིར་དང་། མཐར་དེ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཏྲུག་པ་དེ་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱིའི་ངོ་བོ་དེ་སྟོ་
ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱི་གཅིག་ལྟ་བུ་དང་གཞན་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
པའི་བུམ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་ཞེན་ན་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའི་
ཏྲུག་པ་སྦྱེས་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་ཏུ་དོན་བྱེད་བྱས་པའི་བུམ་པ་གང་རུང་ལེན་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱང་ལ་མ་
ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མི་བདེན་པས་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་
ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ་ཏྲུག་ལྡན་གྱིས་བརྟག་པའི་ཡན་ལག་དོན་བྱེད་བྱས་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །ཏྲུག་ལྡན་ནི་པན་གཞོད་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཏྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་སྤྱད་འཇུག་པའི་
ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
སྤྱིའི་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་ཡུལ་ནི། ཤེས་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཏྲུག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྤྱང་བའི་དོན་བུམ་པའི་ནམ་པ་དེ་
ནམས་ནི་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ་རིགས་མི་མཐུན་ལས་སྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་སྤྱང་བ་དེས་ན་
སྟེ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་ལོག་པར་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ན་དེ་བུམ་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་དད་
མིན་པ་ལྟ་བུར་

༩༩༽

སྒྲིབ་བ་དེ་ལ་ཞེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་རྒྱུ་། གཉིས་པ་གཞི་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ནི། རིགས་མི་མ་སྒྲིབ་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་
ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་མ་སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྒྲིབ་སྟེ་དེ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ལྷོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་གཞི་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལུལ་པར་བསྒྲིབ་པ་དང་།
ལུལ་པའི་རྟེན་དངོས་པོར་བསྒྲིབ་པ་དང་། ལུལ་པར་ལྟ་ཡང་བསྒྲིབ་མི་བསྒྲིབ་མི་ལྟ་བར་བསྒྲིབ་པའོ། གང་པོ་
ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅེས་བྲང་རྒྱུ་། ཅི་ཞེན་ཐ་སྙད་དོ། རི་ལྟ་བུ་ཞེན་ལོར་པའི་དོན་ཅན་ཉི་
གཅིག་ལ་དུ་མ་དང་དུ་མ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་། གང་གིས་ཞེན་ཤེས་པ་
དང་བཟོད་པ་ཡིས་ཞེས་སོ། ཤེས་བཟོད་ཉིད་ཐ་སྙད་ཡིན་ཡང་དེའི་རྒྱས་བྱེད་དུ་བཟོད་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱས་པ་
བསྒྲིབ་པ་ཡིན་ཉི། ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཆད་མ་དང་ལྟམས་བྱུར་བསྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། ཤེས་བཟོད་རི་ལྟ་བུ་ཞེན་
སྟེ་དང་གཞི་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ནོ། གང་ལ་ཞེན་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་དེ་ལའོ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་
པ་སྟེ་བརྟེན་ཅེས་བྲང་རྒྱུ་། གང་ཞེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་བཟོད་དེ་དག་ཀྱང་ནོ། གང་ལ་ཞེན་པན་ཚུན་
གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་ལྷོག་པ་ལའོ། གང་གི་ལྷོག་པ་ཞེན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ལོ། ལྷོག་པ་ཅན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་ཞེས་པའི་དོན་ཉི། དེས་ན་ཞེས་པ་ཤེས་བཟོད་དེ་དག་ཆོས་
ཅན། གཞན་སེལ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཉི་གཞན་སེལ་ཅན་ལས་བརྒྱད་ནས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། གཞན་
སེལ་ཅན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མི་བསྒྲིབ་པར་བསྒྲིབ་པ་ནི།
མི་རྟག་པར་རྟོག་པ་གང་ལ་ཞེས་

༩༩༽

བ་སྒྲོའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱ་བར་བསྐྱ་བ་ནི། ཏྲག་འཛིན་དང་མི་ཏྲག་པར་འཛིན་པ་གཉིས་རང་གི་སྤང་བ་དོན་མ་
ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་འབྱུང་བར་འབྱ་ཡང་གཞན་ཏྲག་འཛིན་ལས་དེ་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ་དེ་དངོས་པོ་
ཅམ་དང་འབྲེལ་ཡང་ཏྲག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མར་མེའི་འོད་ལ་འོར་བུར་འབྱུང་བ་བཞིན་
ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་། གཞི་མ་སྤྱན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་
རྒྱ་དང་། དེ་དག་བརྒྱུ་ལས་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་སྤྱིད་པར་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་དང་
གཞི་མ་སྤྱན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་འོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་
ཞེན་དངོས་པོ་དུ་མ་ཡིན་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འོ། །གང་གིས་ཞེན་བརྗོད་དང་ཤེས་པས་སོ། །གང་ལ་ཞེན་བྱམ་པ་
དུ་མ་རྒྱ་འཛིན་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ལ་འོ། །སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་ཁོ་ན་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་སྤང་བ་ཏགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེས་ནས་དེ་སྤྱད་བརྗོད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟར་གཅིག་ཅེན་བྱམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་འཛིན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤམ་
བུ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱ་འཛིན་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དེས་ན་ལྟོག་པས་བསྐྱས་
པའམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྟེ་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་དུ་མ་
གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བྱམ་འཛིན་སྤྱིད་པ་དང་། རྒྱ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་
འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་དེ་བྱམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ཀ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་དེའི་དངོས་པོས་དོན་དུ་མ་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱ་བའི་ཕྱིར་ལྟོག་པའི་ཆོས་སྤྲོ་ཆོགས་ཏྲིག་པ་
ལ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

༩༩༩

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཞེས་པ་སྟེ་བརྗོད་ཅེས་
བང་རོ། །གང་ཞེན་སྤྱི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱི་འདི་དང་ཆོས་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
ཉིད་དོ། །རི་ལྟར་ཞེན་དོན་དམ་པར་དེ་དག་ཡོད་པ་མིན་ཡང་རྟོག་པའི་དོར་རི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུའོ། །དེས་
ན་སྤྱོད་འདི་དང་གཞི་མ་ཐུན་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་མི་སྤྱི་དེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཆོས་དང་ཞེས་པ་སྟེ་བཞག་
ཅེས་བང་རོ། །གང་ཞེན་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཀུན་ནོ། །དེ་ཉིད་གང་ཞེན་མི་རྟག་པ་ནི་ཆོས་སོ། །སྤྱི་
ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་གཅིག་དང་ལྟོག་པའི་སྟོན་ས་ཐ་དད་པ་དང་བུམ་པ་དུ་
མ་ཡང་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་ལས་ལོག་པའི་སྟོན་ས་ཐ་དད་མིན་པར་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རི་ལྟར་བཞག་ཅེ་
ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་མ་བརྟག་པར་ཏེ་མ་ལྟོས་པར་འཛིག་རྟེན་ན་
རི་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་དེ་དོན་ལའང་དེར་ཞེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲགས་ནས་
ཡོད་པ་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ལོ་ཀ་དང་མ་ཐུན་པར་བཞག་གོ། །ཅིའི་
ཆེད་དུ་ཞེན་འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་དམ་པའི་དོན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཆོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
མཁས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོང་རྟགས་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་དངོས་པོ་ལ་དེ་མི་སྤྱི་དེ་དོན་བཤད་པ་ནི། དམ་པའི་དོན་ཞེས་པ་ནི་དམ་པའི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདི་
དག་ལ་སྤྱི་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་མི་སྤྱི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལ་
གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དངོས་པོ་དུ་མ་དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་

༼༡༠༽

པའི་ཐ་སྟོན་ནི་སྒྲོ་བ་སྒྲད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ལ་དུ་མའི་ཐ་སྟོན་ཀྱང་མེད་དེ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་དུ་མའི་ཐ་སྟོན་ནི་སྒྲོའི་
ལྟུལ་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཐུག་བསྟུ་བ་དངོས་ནི། དེས་ན་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ལ་གཅིག་ལ་
དུ་མ་དང་དུ་མ་ལ་གཅིག་མི་སྤྱིད་པ་དེས་ན་འདི་ནི་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའོ། །འདི་ནི་བྱད་པར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེ་
བྲག་སྟེ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟོན་འདི་ནི་སྒྲོ་ལ་སྒྲད་པའི་དོན་ལ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུད་སྟོང་ནི། རྟག་པ་ལ་སྒྲད་བ་
དངོས་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟོན་དེ་ལ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། རུང་སྟེ་རབ་དུ་བརྟག་ཅེས་
བར་ངོ། །གང་ཞེ་ན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་སྒྲོ་ལ་སྒྲད་པའི་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་
ལའོ། །ཅིས་ཞེ་ན་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལས་ལྟོག་པར་སྒྲད་བས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་འཐུག་
པ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲད་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྒྲད་བ་ནི། རྗེས་དཔག་ཀྱང་རང་མཆོན་
འཛིན་པར་ཐལ་ཏེ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་མེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན།
འདིའི་ལན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ་ལ་དང་མེའི་ཆོགས་དོན་ནི་སྒྲུབ་བྱའོ། །དུ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟག་པའི་ཆོ་
ན་ལའི་དངོས་པོ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཉམས་ནས་མེད་པའི་སྤྱིར་ལ་རང་མཆོན་དང་བཅས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་
ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བྱད་དང་འགལ་བ་སྒྲད་བ་ནི། འོ་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་གཞན་སེལ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་བྱད་པར་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བྱད་པར་ཞེས་པ་ལན་ཏེ་རྗེས་དཔག་གིས་བྱད་པར་སྤྱི་
དང་འབྲེས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ལ་བྱད་པར་གྱི་སྒྲུ་དེ་རང་མཆོན་དུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་

༼༡༽

ཞེན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཞེན་རང་མཚན་དེ་ནི་ཚོས་ཅན་དུ་མ་ལ་གཅིག་
ཏུ་སྤང་བའི་སྤྱི་འཇུག་ལ་མང་པོར་སྤང་བ་བྱད་པར་གྱི་རྟོག་པ་དང་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་ཚོས་
དང་ཚོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཅིར་ཡང་བརྩུང་བར་བྱ་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅི་སྟེ་ཞེན་བྱས་པ་
དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་རྟོགས་དངོས་པོ་དེ་གཅིག་ལ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟ་
བུ་ཞེན་བྱད་པར་ཉེ་དངོས་པོ་འཛོལ་མང་པོ་འོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ཡི་ཞེས་པ་ནི་རང་མཚན་དེའི་
ངོ་བོ་འཇུག་རང་བཞིན་ནི་རང་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ལས་ལོག་པའོ། །ལོག་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
སྤྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འོ། །འོ་ན་དེ་དག་གིས་གང་རྟོགས་ཞེན་སྤྱི་
རྟོག་གཉིས་པོ་སྤྱི་ཉིད་ལ་འཐུག་པའོ། །གསུམ་པ་བཅའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་སྤྱི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་སེལ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་མཚན་དང་། རིགས་དང་།
རིགས་ལྡན་སྤྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་རྟོགས་ཞེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་རང་མཚན་དེ་ལ་ཞེས་པ་ཚོས་ཅན།
བཅུ་སྐྱུར་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་དེས་ན་ཞེས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཅའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེན་བྱས་པ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ནི་སྤྱིར་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་
དོ། །བཅུ་མ་བཏགས་པ་ཡང་གོ་ན་དོན་གཞན་དང་བཅུ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བས་ཀྱང་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །བཅུ་དེ་ནི་
སྤྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་སྤྱིས་བྱ་གཞན་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བཏེན་ནས་འཐུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་
པའོ། །དེ་མེད་པ་ཅེས་ཞེན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེའི་ཆེ་སྤྱིར་བཏགས་

༼༡༩༽

བཏགས་པའི་རང་མཆན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བརྟུན་དང་ཐ་སྙད་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དུས་
གཅིག་ཏུ་མི་འབྲུང་ལ་སྤྱི་ཕྱིར་འབྲུང་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེ་དེ་དག་འགག་པས་སོ། །དེའི་ཆེ་རང་མཆན་གཞན་ཡོད་
ཀྱང་དེ་ལ་བརྟུན་པས་མི་གོ་ལ་སྤྱི་ཕྱིར་རང་མཆན་གཅིག་ཏུ་འང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བརྟུན་དཀའ་
བ་དང་མི་རུས་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་རིགས་ལ་བརྟུན་སྒྲིབ་པའི་
རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་སོ་བརྟུན་དོན་བྱུས་པ་ལ་སྒྲིབ་བར་
བསྟན་པ་ནི། ཅི་ནས་ཞེས་པ་སྟེ་སྒྲིབ་བར་བྱེད་ཅེས་བྲང་ངོ། །ཅི་ཞེན་རྗེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུན་པ། གང་ལ་ཞེན་
རྒྱ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་སྟུང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ལ་འོ། །ཅིའི་ཆེད་དུ་ཞེན་
སྒྲིབ་རྟོག་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་བྱུང་ལ་བརྟུན་སྒྲིབ་པ་ཡང་རྟོག་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་པས་
དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་
ཡོད་པར་ཤེས་ནས་བརྟུན་སྒྲིབ་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲིབ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྱི་ལ་བརྟུན་ནས་སྟོན་དུག་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོས་པན་གཞོད་ཀྱི་དོན་བྱུས་པར་ཤེས་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲིབ་པ་དང་དོར་
བའི་དོན་དུ་སྒྲིབ་བྱ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་ཤེས་ནས་བརྟུན་སྒྲིབ་
རོ། །གཉིས་པ་རིགས་དོན་བྱེད་མི་རུས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་རིགས་བརྟུན་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་
རིགས་ནི་བརྟུན་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ་དེ་བཙོ་སྟེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་
དེ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ལ་ཁ་ཅིག་བཏགས་པར་འདོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་

༼༥༣༽

ལྷན་ཞེས་པ་རིགས་དེ་དང་ལྷན་པའམ་དེས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཞེ་ན།
འདི་ཡི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གསལ་བ་རྒྱང་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་
བརྟེན་དེ་ཡང་ནི་གསལ་བ་རྒྱང་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྒྲིབ་བར་མི་བྱེད་ཅེས་བྲིའོ། །གསལ་བ་ལ་བརྟེན་མི་ཀྱས་
ཏེ་དེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་རིགས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་འདི་ལའང་མི་ཀྱས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རིགས་ཀྱིས་གསལ་བ་ཉུང་དུ་བཏང་བ་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་དང་གསལ་བ་གཉིས་
འབྲེལ་བ་མ་བྱས་ན་མི་གོ་ལ་བྱ་བར་ནི་མི་ཀྱས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་བྱས་པས་
གསལ་བ་རྣམས་གོ་སྟེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་བཀག་ལ་
ཡོད་ཀྱང་མི་གོ་སྟེ་འཁར་བའི་སྐས་འཁར་བ་ཅན་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་སེལ་ལ་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་བའི་
རྒྱ་མཚན་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ་དེ་བྱེད་ནི་ཚུ་འཛིན་པ་དེ་བྱེད་པའི་བྱམ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བྱེད་མ་
ཡིན་པ་ནི་ཚུ་འཛིན་པ་དེ་མི་བྱེད་པའི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལས་ལོག་པའི་ཚུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་མ་
ཡིན་ལས་ལོག་པའོ། །མཚུངས་པ་ནི་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་ཐ་དད་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་ཅེས་མ་བྱས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་མི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་གཞན་ཏྲིག་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདི་
བའོ། །དེ་ལྷན་ཞེས་པ་ངེས་པའི་ལན་ཏེ་སྒྲིབ་དོན་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་བྱའི་རིགས་བཞི་སྟེ། བྱང་པར་
དང་། རིགས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རིགས་ལྷན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་ལྷན་བརྟེན་བྱར་འདོད་པ་ལ་སྒྲིབ་

༼༡༩༽

དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བཀོད་པ་དེ་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་
ཏེ་རིགས་ལྟར་དང་ལྟོག་ལྟར་གཅིག་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བཤད་ཟིན་པའམ་འཆད་
དོ། །སྤྱོན་མཚུངས་པར་ཁས་སྦྲངས་ཀྱང་སྤྱི་ཉེ་དེའི་ནང་ནས་རིགས་གཞན་སྤྱོན་ཅན་ཁས་སྦྲང་མི་དགོས་
སོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་རིགས་འདོད་པས་གཞན་སེལ་ཀྱང་ཁས་སྦྲང་དགོས་ཏེ་དེ་མེད་ན་རིགས་མི་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་གཞན་སེལ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་སེལ་འདོད་པས་
རིགས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་དགོས་པ་གཞན་སེལ་གྱིས་བྱུང་པས་སོ། །འདི་ལྟར་རིགས་ནི་གསལ་
བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་གཅིག་འཇུག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
གཞན་སེལ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ཅོད་པ་སྦྱང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་
རྟོག་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བརྒྱུར་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལས་ཞེས་
བ་སྟེ་བྱམ་པའི་སྤྱི་ཆུ་འཛིན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་ནས་ཉན་པ་པོ་ཆུ་
འཛིན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་པའི་དོན་དུ་སྤྱི་བརྗོད་དོ། །ཀྱང་གི་སྤྱི་དགོས་པ་སྤྱི་མ་བསྐྱུ་བའམ་ཡང་ན་
ཁོ་ནར་བསྐྱུར་ལ་སྤངས་ཞེས་པའི་འོག་ཏུ་གཞུག་སྟེ་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱོག་ཕྱོགས་མ་
བསལ་ན་དགོས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡིས་ཞེས་པ་སྟེ་བྱམ་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ཞེས་པ་
སྤྱིར་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ་བྱམ་སྤྱི་དེས་བྱམ་མ་ཡིན་དེ་དག་རྣམས་ལས་བྱམ་པ་འདི་མི་གཅོད་ཅེས་པ་ནི་བྱམ་
པ་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་མི་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །

༩༥༽

འོན་ཅིག་ས་སུ་རྟོག་པ་དང་སེལ་བར་རྟོག་པའི་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། སེལ་བ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་ངོ་མོའང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་དང་བད་སྒྱར་བའང་
དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་རིགས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །སེལ་བ་ལ་རིགས་ཀྱི་དོན་དང་དགོས་པ་གཉིས་
ཀྱང་ཡོད་དེ་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། གཅིག་གི་སྒྲ་སྒྲོ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་བསལ་ན་
གཞན་སེལ་འགྱུར་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་སྒྲ་འདི་ལ་རྣམ་གཅོད་བཟོད་བྱར་ཡོད་དེ་ཞེས་བཤམ་བུམ་པ་འདི་
ལ་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་གཅོད་ཡོད་པར་འདོད་ཅི་ན། འོན་ཅུ་སྟེགས་པ་བྱེད་ལ་སྒྲའི་དོན་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་སྐབས་དེར་སྒྲི་གསལ་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་ཅིས་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་སྒྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་མི་འདོད་པ་བསལ་ནས་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་བྱད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྒྲི་འདོད་ཅི་ན། དེས་དོན་བྱེད་མི་བྱས་པས་འཇུག་
ཡུལ་དུ་མི་རུང་ཞེས་བཤད་བྱེད་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲི་མེད་ན་ངོ་མེས་པའི་སྒྲོ་མི་སྤྱད་པ་སྤང་བ་དང་།
ངོ་མེས་པའི་སྒྲོ་སྒྲི་ལས་སྒྲི་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲར་གྱི་བུམ་པ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་ངོ་མེས་
པའི་སྒྲོ་མི་སྒྲི་བར་ཐལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཐ་དད་ལ་སྒྲི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་དུ་གསལ་
བ་མེས་པ་སྟེ་ངོ་མེས་པར་བྱེད་ཅིས་བྱང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན་སྟན་ཅིག་སྒྱར་ནས་ཞེས་པ་སྒྲི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་
ནས་སོ། །གང་དག་བསྐྱེས་ཞེ་ན་སྒྲར་བངས་ལས་བུས་པའི་ཚུ་སྒྲོར་བའི་དོན་རྣམས་མཐོང་ནས་ཕྱིས་དེ་ལས་
དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྩ་ལས་བུས་པའི་ཚུ་སྒྲོར་བ་

༩༥༩

མཐོང་ཡང་ངོ། །དེ་དག་ལ་སྤྱི་ཉི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་ནི་སྤྱི་དང་
བྲལ་བའི་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ཡང་ངོ། །ཆོག་དང་པོ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཏེ་ག་གཉིས་ཀར། ཐ་དད་ཡང་ནི་ཤེས་སོགས་
དོན། །ཞེས་པར་བསྐྱར་སྤྲང་ངོ། །འོན་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅིས་ཞེ་ན་བྱ་བ་སྟེ་འབྲས་བྱ་ཚུ་འཛིན་པ་དེ་
དང་། བྱམ་པ་འཛིན་པ་དེ་སྤྱི་དང་བྱེད་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གང་གིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ཅེ་ན། དུལ་ཅན་གྱི་
ནི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནི་སྐྱ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་སྟེ་ནང་གི་བཟོད་པ་རྟོགས་པས་སོ། །དེ་
གང་གི་དུལ་ཅན་ཞེ་ན་དེ་ལས་ཞེས་པའོ། །མདོར་ན་ངོ་ཤེས་པའི་སྟོན་ཉོག་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་
འཛིན་པའོ། །རྒྱ་ནི་བག་ཆགས་སད་པའོ། །དུལ་ནི་སེལ་བའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་བྱ་བ་གཅིག་པས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། །འདོད་པ་ལ་བསལ་བ་དགོད་པ་དང་། །ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྤྱི་ལས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་འང་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་དེ་ནི་སྤྱི་
འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱིས་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟེ་ན་སྟོ་དེས་དུས་ཉག་ཏུ་སྤྱི་དེ་ཅམ་ཁོ་ན་ཤེས་པར་ཐལ་ཏེ། སྟོ་
འཛིན་སྟོན་པོ་ལས་སྤྱི་བས་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དེས་གསལ་བ་གཏན་མི་ཤེས་
པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་འདོད་ན་སྤྱི་ཅམ་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་དུས་ནམ་ཡང་དེ་ལྟར་གྱི་གསལ་བ་དང་སྤྱི་
འབྲེལ་བ་གཏན་མ་བཟུང་བར་འགྱུར་ངོ། །དེ་འདོད་ན་རིགས་དེ་དང་གསལ་བ་ལྟན་ནོ་ཞེས་དེ་གཉིས་སྤྱིར་ནས་
དེས་པ་མི་སྤྱི་དང་བར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་དེ་ལ་ངེ་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཞེས་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་རིགས་
ལྟན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་

༼༡༡༽

ཏེ། སྤྱི་དང་བཅས་པའི་གསལ་བས་ངོ་ཤེས་པའི་སྒོ་སྤྱེད་པ་དང་། གསལ་བས་པན་བཏགས་པའི་སྤྱིས་གཅིག་ཏུ་
འཛིན་པ་སྤྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། པན་འདོགས་པའི་སྤྱི་བཅས་དང་པན་མི་འདོགས་པའི་སྤྱི་
བཅས་ཀྱིས་གཅིག་གི་སྒོ་སྤྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་འདོད་པ་བཟོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་
པོ་གཅིག་གིས་པན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་གོགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། འོ་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེས་གསལ་བ་དེ་དག་གི་ཐ་དད་པ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི་
ཞེས་པ་སེལ་ལམ་འོན་ཏེ་མི་སེལ། སེལ་ན་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། མི་སེལ་ན་གསལ་བ་དེ་
དག་ལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དང་བཅས་ཀྱང་གཅིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འདོད་དེ་ཐ་དད་དེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བཟོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དུ་མ་འང་སྤྱི་དངོས་པོ་གཅིག་དང་
མ་བུལ་ཅོམ་ལ་སྟོས་ནས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་མིན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་སྤྱེད་ཅི་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་
ནི། དེ་དག་ཅེས་པ་སྟེ་བྱམ་པའི་གསལ་བའི་ཆོགས་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་སྤྱེད་པ་ལ་
རུས་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་ལས་སོ་སོ་སྟེ་བྱམ་པ་གང་རུང་གཅིག་མེད་ཀྱང་གཞན་གང་རུང་གཅིག་
ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྤྱི་འི་སྒོས་གསལ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ཞེས་པ་སྤྱི་
འཛིན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གཅིག་གིས་བསྤྱེད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུར་ཐལ་ཏེ་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་གསལ་བ་ལས་མི་སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་ལས་སྤྱི་བར་ཐལ་བ་གཉིས་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟོང་།

༼༡༽

བཞི། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ལང་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་
ཀ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྤྱོད་པོ་མེད་ཀྱང་སེར་པོ་ལས་ཁ་དོག་འཛིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་ཁ་
དོག་མང་པོ་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་ནང་ནས་གང་རུང་མེད་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལྷག་མ་ལ་དམིགས་པའི་
ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེན་མིན་ཏེ་སྤྱོད་སོགས་ཞེས་པ་སྟེ་མཐོང་ཞེས་བྱང་རོ། །ཅི་ཞེན་རྒྱས་པའོ། །གང་ལ་ཞེན་
སྤྱོད་སོགས་ལའོ། །གང་གི་ཞེན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལའོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་སོ་སོར་མཐོང་སྟེ་སྤྱོད་
པོ་མེད་ན་ཁ་དོག་འཛིན་པ་ཅམ་སྤྱིད་ཀྱང་སྤྱོད་འཛིན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་དོག་གི་ཚོགས་པ་ལ་ལང་
དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འགྱུར་སྟེ་ཚོགས་པ་མེད་ན་དེ་འཛིན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་
པོ་མེད་ཀྱང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་འཛིན་པ་མཐོང་ཞེན། དེར་ཡང་སྤྱོད་པོ་དང་ཚོགས་པ་འཛིན་
མི་སྤྱིད་པས་སྟོག་པ་ངེས་སོ། །གསལ་བ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ། སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུ་བ་དང་ཚོགས་པས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྤྱོད་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མས་ཀྱང་སྤྱོད་
འཛིན་པ་སྐྱེད་མི་རྒྱས་ལ་ཡོད་ན་གཅིག་གི་ཀྱང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་དུ་མའམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་
པའི་སྤྱོད་འཛིན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གསལ་བས་པན་བཏགས་པའི་སྤྱིས་སྤྱོད་འཛིན་བསྐྱེད་པ་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་
ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་སྟོས་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་འཛིན་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་ཀྱི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་འབའ་
ཞིག་གིས་མིན་ཞེན། གཉིས་པ་

༩༥༽

ལ་གསུམ་སྟེ། གསལ་བས་སྒོ་གཅིག་ལ་འང་པན་འདོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དེའི་འབྲས་བུར་ཐལ་བ་དང་།
ཉེས་སྒོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་དེ་དག་སྤྱི་གཅིག་ལ་པན་འདོགས་ཀུས་ན། རི་ལྟར་སྒོ་
གཅིག་ཉིད་ལ་པན་འདོགས་ཀུས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་འང་ཀུས་པར་ཐལ་ཏེ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ནི། སྤྱི་འདི་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲབ་པ་ནི་པན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་
བྲབ་ཅེས་པ་ནི་པན་འདོགས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བས་སྤྱི་གཅིག་ལ་པན་འདོགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་པན་མི་འདོགས་ཏེ་ཐ་
དད་མིན་པར་སྒྲུང་བའི་སྤྱིའི་སྒོ་དེ་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བར་ཐལ་ཏེ་སྒོ་སེར་འཛིན་པ་བཞིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ་ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པའི་སྒོའི་
སྒྲུང་བ་ནི་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲབ་པ་ནི་
གཅིག་ལ་མཚུངས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བྲབ་པ་མེད་དེ་སྤྱི་འཛིན་གསལ་བ་ལས་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཚུད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོག་པས་གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་པར་
འཛིན་ན། གསལ་བ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ཁོ་ནས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ་ཐ་

༩༠༽

དད་མེད་པའི་སྒྲོས་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་མཚུངས་པར་འཛིན་པ་ལ་ཐ་དད་དང་། ཐ་མི་དད་
གཉིས་ཀ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་གཅིག་འདྲ་བར་འཛིན་
པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འབྲས་བུ་ཞེས་པ་སྟེ་དོན་ལ་སྤྱི་གཅིག་དང་གསལ་བ་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བས་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ནི་མིན་ཏེ་སྤྱི་དེ་མི་
སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་གསལ་བ་རིགས་མ་ཐུན་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་གཅིག་གྱེད་པ་
ཉིད་འདྲ་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཅེས་པ་སྟེ་གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་འབྲས་བུ་
གཅིག་ཏུ་མི་འབྲུབ་སྟེ་བུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྒྲོ་བུམ་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
རྒྱ་བུམ་པ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་
གཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་སྟེ་བུམ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བུམ་པའི་
འབྲས་བུ་ཆུ་འཛིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པས་རྟོག་པའི་རྒྱ་གྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བུམ་པའི་
གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་རིགས་གཅིག་གི་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དེའི་དོན་རྣམས་བཅད་དུ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་
ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་ཡོད་ན་སྤྱི་དངོས་པོར་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དེ་ཡང་དེའི་
འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཏེ་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆུ་མི་འཛིན་པ་ལས་ལོག་པར་གཅིག་
ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་

༩༡༽

དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ལས་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཞེས་པ་གསལ་བ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་
གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མེད་དེ་བཟླ་ར་རུང་མ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་སྒར་བཀག་པ་ལས་ཕྱིས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྤྱི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ན་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱར་
མི་རུང་སྟེ་དེ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། བརྟེན་ཞེས་པ་
སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་མིང་དང་མིང་ཅན་གཉིས་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་སེལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས་
ཏེ་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་གཞན་སེལ་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱི་དོན་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱི་ཤེས་པ་ལ་
སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་སྟོན་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིས་བྱུང་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་དེ་ཞེས་པ་ནི་སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་གཞན་སེལ་ལོ། །རིག་པ་ནི་དེ་སྒྲུང་བའོ། །དོན་ཅན་ནི་བརྟེན་གང་ལ་སྒྲུང་
བ་དེ་དོན་དུ་ཡོད་པའོ། །ཡང་ན་དེ་ཞེས་པ་ནི་དོན་གྱི་སེལ་བའོ། །དེ་རིག་པ་ནི་དེ་ཐོབ་པའོ། །དོན་ཅན་ནི་བརྟེན་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས་པས་གཞན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཐོབ་པ་དོན་དུ་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་རྟོག་དོན་
ལ་མི་བསྟུ་བར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་དོན་ལ་བསྟུ་བར་ཐལ་ཏེ་སྤྱི་དོན་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དངོས་པོར་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མི་བསྟུ་བའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་བྱེད་ཅེས་
པ་སྟེ་མི་སྟུ་བར་འདོད་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ཞེ་ན་སྤྱི་དང་བྱེད་པའི་སྤྱིའོ། །ཅི་སྤྱི་དང་ཅི་རྟོག་པའི་སྤྱིའོ། །དེ་ཉིད་
རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་བྱེད་པར་གསུམ་ལྟར་ཏེ་དང་པོ་སྒྲུང་བའམ་ཞེན་པའི་བྱེད་པར་ནི། ལྷ་འཛིན་པ་དེ་བྱེད་པ་མིན་པའི་
དོན་སྤྱི་

༼༡༽

ལ་དེ་བྱེད་པའི་བྱམ་པ་དང་འབྲེལ་མར་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་ཅན་ལོ། །འདིས་ནི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བསྟན་ཏེ་སྤང་
བཏགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུའི་བྱེད་པར་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་
དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བས་སོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ནི། དོན་
དངོས་པོ་ལ་མེད་པ་སྤང་བའོ། །གང་ལ་མི་བསྐྱེད་ཞེན་དེ་མ་ཡིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཆོན་གྱི་དོན་ལའོ། །དེ་
གཉིས་ཅི་སྟེ་ཞེན་བྱམ་པའི་སྤྱད་ཆུ་འཛིན་པ་དེ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་
རྣམས་དེ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་བདེན་པ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་སྟེ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ལ་བདུ་སྒྲུབ་ན་དོན་གཏན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་མི་སྤྱི་ཅིང་གཞན་མ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཇུག་བསྐྱུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་ཏེ། གཞན་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པ་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་
ལྷ་སྟེ། བན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་ལ་གཞན་སེལ་གྱིས་མ་བྱུང་བ་སྤང་བ་དང་། གསལ་བྱེད་པས་
བཏགས་པའི་སྤྱོད་སྤང་བ་དང་། སྤྱོད་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤྱི་བར་ཐལ་
བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ་ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གཉིས་པོ་
ཆོས་ཅན། རྟོག་

༩༣༽

བ་སྐྱེན་ཕྱིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིས་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་ལ་ཤིང་ལས་ལོག་པས་ཤིང་
མ་ཡིན་གྱི་དོན་འཛིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་སེལ་བ་ལ་དེ་དག་ཤེས་དགོས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་དག་གང་རུང་ཞིག་སྟོན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་
བ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞན་སེལ་བ་ལ་བརྟུན་བཏགས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་
གཞོན་ལུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྲོད། །འདི་ལ་འགོ་མཚུངས་ཀྱི་ལན་གདབ་སྟེ་ཁོ་བོ་ལ་བཀོད་པའི་སྟོན་
དེ་བཏགས་ན་བྱེད་ལའང་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་དེ་དེད་ཀྱིའང་ལན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་
ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ་བཏགས་ན་བྱེད་ལའང་སྟོན་མཚུངས་པ་དང་། མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་དག་ཅེས་པ་སྤྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཅིག་ལ་བརྟུན་འདོགས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཤིང་གི་བརྟུན་
འདོགས་པའི་ཆེ་ཤིང་མིན་ནམས་པར་གཅོད་དམ་མི་གཅོད། གལ་ཏེ་ཤིང་མིན་ནམས་པར་གཅོད་ཅེན་ཤིང་འཛིན་
པའི་གོང་དུ་ཤིང་མིན་དེ་རི་ལྟར་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་སེལ་དགོས་ལ་དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ཤེས་པས་
བྱུང་བོ། །ཤིང་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཤིང་སེལ་དགོས་ལ་དེ་ལ་དེ་ཤེས་པས་བྱུང་བས་རྟོག་པ་སྐྱེན་ཕྱིན་
ཏེན་ཞེས་པའོ། །བརྟུན་འདོགས་པའི་ཆེ་ཤིང་མིན་དེ་དག་མི་སེལ་བར་ཤེས་པ་ལ་སྤྱིར་ཤིང་གི་བརྟུན་
འདོགས་ཞེན། འོན་ཏེ་སྤྱིར་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བྱ་ནམས་བྱམ་སོགས་དེ་ཡོངས་སུ་
སྤངས་ནས་ཡལ་

༩༩༽

འདབ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བདེའི་དུས་སུ་ཤིང་གི་བྱང་པར་དབལ་སོགས་པ་མ་བསལ་བས་
དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁས་སྒྲང་བཟོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་
བྱེད་ལྟར་རིགས་མི་མ་ཐུན་གཞན་བཀག་ནས་བདེའི་ཡུལ་མི་སྐྱབ་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྐྱབ་པ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་
མདུན་ན་གནས་པའི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་སྟེ་དངོས་པོ་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་བདེའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་ལ་བད་
བྱས་པས་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བད་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་
ན་སྟེ་འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བད་བྱེད་ལ་བྱིས་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་སྟེ་དེའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གཅིག་རྟོགས་པའི་བྱིར་
སྒར་གྱི་ཉེས་པ་མེད་སྟུམ་ན། གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འགོ་ག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། འདི་
ཡང་ཞེས་པ་ནི་སྟེ་གཅིག་ལ་བད་སྟོར་བའི་ཆེ་འདིའང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་པའམ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཤིང་ཡིན་ཞེས་སྟོར་
ཞེས་བརྟག་དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཡོངས་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ལྟོག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དག་ག་པ་ལ་ཡང་
གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བཟོད་པ་ནི། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཤིང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་གཅིག་མཐོང་
ཞིང་འགའ་ཞིག་སྟེ་དེས་དབེན་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་སྟེའོ། །དེ་ལས་དེ་གཉིས་རིགས་མི་མ་ཐུན་པར་ངེས་
ཤིང་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་པ་སྟེའོ། །རྟོག་པ་དེས་ཡལ་འདབ་དང་བཅས་པ་འདི་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གཞན་ལྟར་ནས་གཅོད་དུ་བད་སྟུར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་བཟོད་པ་ན་ཡལ་འདབ་
མེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟེ་ལ་བད་སྟུར་བས་ཀྱང་སྟེ་

༩༥༽

ལྷན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་
བའི་ཤྱགས་ཀྱིས་ཡལ་འདབ་མེད་པ་རྣམས་ཤིང་མིན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་ནི་བད་
ལས་རྟོག་ལ་ཤིང་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་སྒྲ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོག་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པས་སྒྲར་གྱི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་
ན། འདིའི་ལན་ལ་བཞེ་ལས་དང་པོ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། གཅིག་རྟོག་ཅེས་པ་སྟེ་འདི་ཡང་སྒྱི་ཡོད་མེད་
དང་སྒྱུབ་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ཙམ་མི་མ་ཐུན་གྱི་བད་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་དང་རིམ་པ་ནི་མ་ཐུན་པར་སྟོན་ཏེ་འབྱེད་པར་བྱེད་
ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱུ་འདོན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་གི་རྒྱ་ཞེ་ན་དེ་དང་ཞེས་པ་རིགས་མ་ཐུན་པ་
རྣམས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་ཤེས་པའོ། །དེ་མིན་ནི་རིགས་མི་འབྲ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་
ལའོ། །གང་ཐག་གང་གི་ས་ཞེ་ན་སྟོ་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་རྟོག་པ་པོས་སོ། །སྟོ་གང་གིས་ཞེ་ན་སྒྲ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན་གསལ་བར་རིགས་འབྲ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བཏགས་པའི་སྟོ་ནས་
གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པའོ། །དེས་ན་གསལ་བ་གཅིག་ལ་བད་བྱས་པས་དེ་དང་རིགས་འབྲ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་བད་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རིགས་མི་འབྲ་བའི་རྣམ་
པས་དབེན་ཅིང་རིགས་འབྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་རྟོག་པ་པོས་ཞེས་
པས་དེ་དག་གི་སྟོའི་རྣམ་པའང་མི་འབྲ་བར་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་གིས་དོན་ཐ་དད་ལས་དེ་དག་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་
སྒྱེ་ལ་དེ་ལས་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་པ་སྒྱེའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྟོ་དེ་ལ་ཡུལ་རི་ལྟར་སྤང་ཞིང་
ཞེན་པ་ནི། སྟོ་དེ་ཞེས་པ་

༩༩

སྒྲིག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཡལ་འདབ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བའོ། །སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་རྟོག་པ་དེའི་
རྒྱ་ཕྱི་རོལ་དང་འབྲུ་བ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་རིགས་མི་མ་ཐུན་དང་བྲལ་བ་ལྟ་
བུར་སྤང་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་འབྲུ་ཡང་སྤང་སྟེ་རྟོག་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་
བརྟེན་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་སྟེ་སྒྲོར་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་སྤྲད་དེ་བརྟེན། །གང་ལ་ཞེ་ན་
རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་སྤང་བའི་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་རིགས་མ་ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་
བཅུགས་པ་ལའོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན་ཐ་སྤྲད་ཀྱི་དུས་སུ་བརྟེན་ཡུལ་དེ་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལས་ཐ་དད་པར་ཤེས་
པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ལོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་བརྟེན་པ་སོའི་སྒྲོས་བྲུ་ལ་ཡོད་པའི་གོང་དུ་བཞག་པའི་རྟོག་པ་
ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་སྤྲད་སེལ་གཞན་རྟོགས་པའི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལས་ཞེས་པ་
སྟེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་གཞན་སེལ་དེའོ། །གང་ལས་ཞེ་ན་བརྟེན་པ་བརྟེན་པ་དེ་ལས་
སོ། །གང་གི་ཆེ་ཞེ་ན་ཐ་སྤྲད་ཀྱི་དུས་སོ། །ཐ་སྤྲད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་བརྟེན་དུས་ཀྱི་དོན་ལས་ཐ་དད་པས་དེ་བརྟེན་
ལས་རི་ལྟར་རྟོགས་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དངོས་སོ་གཅིག་ལྟ་བུར་རྟོག་སྟེ་སྒྲོ་བཅུགས་པས་སོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་
གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འབྲུལ་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྲུལ་གཞན་སེལ་གྱིས་མ་ཁུབ་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བྲལ་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་གཞན་སེལ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་བྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལ་དེ་མེད་དེ་དགག་བྲུ་ཤེས་བྲུ་མ་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྒྲོས་ཡུལ་དུ་བྲུ་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་སྤྲུལ་བུར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་སོ་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་

༼༥༽

ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། སློ་དོན་ཞེས་པ་སྟེ་སྦྱར་བར་བྱེད་ཅེས་བྲང་རྟོ། །གང་ཞེན་མིང་གི་
སྟེ། །གང་གིས་ཞེན་བད་བྱེད་པ་པོ་རྟོག་ལྟན་གྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ཞེན་སྒྲུབ་པའི་སློ་བྱམ་མིན་ལ་སོགས་
པའི་དོན་འགའ་ལས་བསྒྲིག་ནས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་
ན་ལས་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་དོན་རྟོགས་པ་གཞན་བསྒྲིག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཅི་ཞེན་སྤྱི་དེའི་དོན་གཞན་ལྟན་
ནམ་གཅོད་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱི་བསྒྲིག་སྤྱོད་པ་མི་སེལ་ན་སྤྱི་སྦྱར་བ་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱམ་པར་རྒྱ་མཚན་ཅིག་ཅེས་པའི་ཆིག་གིས་བྱམ་པ་དང་རྒྱ་དང་བྱེད་འོང་བ་གསུམ་ངེས་པར་
མ་བཟུང་ན་དེ་དག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་ལའང་གཞན་སེལ་
ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པ་སྟེ་ནམ་པར་གཅོད་པ་ཡོད་ཅེས་བྲང་རྟོ། །གང་ལ་ཞེན་ཤེས་བྱ་དང་
ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་ལའོ། །ཆིག་ངེ་ལྟར་ཞེན་འཇིག་རྟེན་ན་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་འཛོག་པའི་
ཆིག་གོ། ཅི་སྟེ་ཞེན་དེ་མེད་ན་སྤྱི་སྦྱར་བ་དོན་མེད་པ་ངེས་ནའོ། །གང་ཡོད་ཅི་ན་སྒྲུབ་པའི་དོན་གས་པ་འགའ་
ཞིག་ཡོད་དེ་འདི་ལྟར་སྤྱི་རྟག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་དེ་ནི་དེ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
བརྗོད་པས་སེལ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཀྱན་མཁྱེན་གྱི་སློའི་ཡུལ་མིན་ནམ་སྟམ་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །མི་ཐམས་ཅད་སྟགས་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་
སྤྱི་སེལ་བ་བརྗོད་ན་དེ་སྐྱབ་པའམ་སེལ་བའི་ངོ་བོར་

༩༩༽

སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་ལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་སེལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་སེལ་བའང་གཞན་
རྣམ་པར་བཅད་པས་སྟོན་ལ་དེ་ལའང་སེལ་བ་གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཉིས་པ་མེད་དེ་བྱམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་དེ་མིན་བསལ་བ་བརྗོད་ལ་གཞན་སེལ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདིས་ཀྱང་སྐྱ་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལ་འདུག་
པ་སེལ་ཡང་དེ་དག་ལ་སེལ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བདེའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
སྐྱས་ལྡོག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། དགག་སྐྱ་དངོས་སུ་སྐྱར་མི་དགོས་པའི་
འཐད་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྤྱིའི་ཡུལ་གཞན་སེལ་དུ་
བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་པ་སྟེ་སྐྱ་དགོད་ཅེས་བྱང་ངོ་། །རི་ལྟར་ཞེ་ན་ཤིང་གང་ཞིག་ཤིང་མིན་ལས་ཐ་དད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་མིན་དེ་ལས་བསྐྱོག་ནས་སོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་མཚུངས་པར་སྤང་བ་ཅན་ལ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་
ཞེ་ན་ཤིང་གི་བྱུང་པར་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་ཤིང་མིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་རོ། །གང་ལས་ཐ་དད་ན་
རིགས་མི་མཐུན་དེ་དག་ལས་སོ། །རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་ཤིང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ནི་གཞན་སེལ་འདྲ་བ་
ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་མཚུངས་པར་སྤང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་དགོད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
མཚུངས་པར་སྤང་བ་གཅིག་ལ་དགོད། །ཅེས་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་ལུང་དང་སྐྱར་བ་ནི།
དེ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བཤད་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་སྤྱིའི་དོན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་
གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ཡིས་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སོ། །དེས་རི་
ལྟར་བཤད་ཅེ་ན་དངོས་པོ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ཆ་ནི་

༩༩༽

རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་ན་
དངོས་པོ་དེའི་ཆ་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ལས་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་
ནས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་ལྷོག་པ་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་རྟོགས་པ་ནི་རྗེས་འགོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་
དོན་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ལྷོག་པ་དང་ལྷོག་ལྷན་
ཐ་དད་ན་སྤྱི་དངོས་པོར་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷོག་པ་འདི་ལ་ངོ་བོ་ནི་སྤྱི་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་
ལྷོག་ལྷན་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ནི་དོན་གཞན་ལ་ལྷོག་པས་བྱུང་བར་
དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དག་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དངོས་
པོར་རྟོག་པའི་དོན་ནི། སྤྱི་ཞེས་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་གཞན་ལས་བསྐྱོག་པའི་དངོས་
པོའོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་སྟོན་པོར་
རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྤྱིར་ངོ། །གཉིས་པ་ལྷོག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་
ཚུལ་ནི། དེ་ལ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ཞེ་ན་སྤྱིའི་དོན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་
བ་དེ་ལ་ངོ། །གང་མེད་ཅེ་ན་སེལ་བའི་སྤྱི་འགའ་ཡིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན་གཞན་འགའ་ཞེས་པ་
སྤྱིས་བྱུ་ལ་དབྱུག་པ་ལྟར་སེལ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དུ་བྱུར་བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་རི་
ལྟར་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ཞེ་ན། འདིར་ཐ་དད་

༼༩༠༽

ཅེས་པ་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ལ་གནས་ཏེ་ཤིང་མིན་ལས་ཐ་དད་པ་ཤིང་ལ་ཡོད་ལ་ཤིང་ལས་ཐ་དད་
པ་ཤིང་མིན་ལ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་སྐྱས་ཤིང་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་དད་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་དེ་མིན་ལ་ཡོད་པའི་
ཐ་དད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཏེ་པན་ཚུན་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་ལ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་དག་
ལ་གཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་གཉིས་ཞེས་པ་སྟེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱ་
གཉིས་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ་སྐྱ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་གཉིས་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ་འཁར་བ་ཐོགས་པ་ཞེས་པའི་
སྐྱ་བཞིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པའི་ཆེ་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའམ་ཤིང་མིན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་
གཉིས་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་མིན་དང་བྲལ་བ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
ཤིང་ནི་དེ་མིན་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་
ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྩོད་སྤང་དངོས་ནི། འདི་ཞེས་པ་སྟེ་སྐྱ་དོན་དངོས་
པོར་ཐལ་ཏེ་དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་དང་རྟོགས་བྱ་
ཡིན་པས་ཞེ་ན། སྐྱ་དོན་འདི་དངོས་པོར་མེད་དེ་གཞོན་པ་ཅན་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པས་དངོས་
པོར་མཐོང་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིས་བསྐྱད་པའོ། །སྒོ་
འབྱུང་པས་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ལྡན་པ་འདི་དོན་དམ་མིན་ཞེས་པ་ནི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལྡན་པ་དེ་
དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། གཞན་དུ་ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་ཤིང་དང་ཤིང་མིན་དུ་འཛོགས་པ་ནི་ཐུ་སྟེགས་པ་
ཤིང་གི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཅིག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འཛོགས་ལ་འདིར་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་གཅིག་ཡོད་མེད་

༼༩༽

གྱིས་འཇོག་གོ། །དེ་ཡང་དོན་ལ་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིང་མིན་དང་བྲལ་བ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ལ་སྒྲོ་ལ་སྒྲོ་
བཏགས་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་གྱི་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་གཞན་དང་བྲལ་བར་སྤང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་
དངོས་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་དང་། བཏགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་
གཞན་དོན་དམ་དུ་འདོད་ན་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་གཏན་མི་
འགྱུར་ཏེ། བ་ལ་ཤ་འདི་ལ་ཤིང་མིན་འདི་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་སྟེ་བཏགས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤ་ཤ་པའམ་དེ་ལས་གཞན་པའམ་འོན་ཏེ་སྤང་
གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་བཏགས་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་དཔལ་སོགས་པ་ཤིང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤིང་མིན་ལས་
འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་དེ་དག་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྡོག་པ་དེ་ཤ་པ་དང་ཐ་མི་དད་ལ་དེ་ཡང་གཞན་ལ་ཇེས་
སུ་མི་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཐལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤ་པ་དང་དེ་མིན་
གྱི་ཤིང་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་
ལས་ཀྱང་ལོག་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེ་དག་ཤིང་མིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཤ་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་ཤིང་གི་ལྡོག་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འང་འགྱུར་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་འབྲས་བྱར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་སྤྱི་
རྒྱུ་གཞན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་ལ་དངོས་པོས་བྱུང་བར་བསྒྲིམས་ནས་འདི་སྤྱད་ཅེས་གྲོ་ལ་
ཏེ་རང་མཆོད་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཏེ་སེལ་བའི་སྤྱི་སྤྱིའི་དངོས་པོར་མི་འདོད་ཅིང་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་
སྤྱི་ཡང་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྤྱི་ཏགས་ལ་བརྟེན་ནས་

༼༩༽

ཆོས་གཅིག་རྟོགས་པ་ན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྤྲོད་པ་ཕྱི་
མ་དོན་མེད་པའམ་རྣམ་གངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྤྲོད་པ་ལྷན་པ་ཐ་དད་དུ་
བསྟན་པ་ནི། འདྲེས་པའི་ཞེས་པ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཅེས་བྱ་དོ། །གཞི་གང་ལ་ཞེ་ན་དེ་ལ་ཞེས་པ་རྟོག་པ་ལ་སྤྲང་བའི་ཕྱི་
ནང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དེ་ལ་གཙོ་བོ་དེ་དེ་སྤྲིའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་གཞི་མ་ཐུན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་ལ་སྤྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེ་ན་འདྲེས་པའོ། །གང་ལ་འདྲེས་ན་སྤྲོད་པ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ་རང་མཆོན་ནི་རང་བཞིན་
ཀྱིས་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པས་ཀྱང་མ་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་འདྲེ་ན་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མི་སྤྲིད་
པའི་ཆོས་སོ། །རྗེ་ལྟར་འདྲེ་ན་འབྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་རྟོག་པ་འབྲུལ་ནས་སྤྲོ་བ་ཉག་པས་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་གཙོ་བོ་དོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་སྤྲུམ་རྟགས་གཅིག་གིས་བྱ་བྱེད་ཅེས་པ་སྤྲོ་
རྟགས་གཅིག་གིས་སྤྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་མི་གཙོ་བོ་ཅེང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཅིག་མི་གཙོ་བོ་དེ་བཅའི་ཡུལ་
དང་རྟགས་ཀྱི་རྣམས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤྲང་བ་ནི། སྤྲུམ་སེལ་བ་ཅམ་བཞེད་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲོ་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་
བཞེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་བཅད་པ་ཡི་ཞེས་པ་སྤྲུམ་རྣམས་པར་བཅད་པ་དངོས་སུ་བཞེད་པའི་དངོས་
པོའི་བཞེད་བྱ་ཅི་ཡང་སྤྲོ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྲོ་རྣམས་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པས་
སོ། །འོན་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་སྤྲད་ཅིག་མར་རྟོག་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་དེའི་ཆོས་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་ནི་
འགྱུར་རོ། །གང་ལས་ཞེ་ན་སྤྲད་ཅིག་གི་དངོས་པོ་གང་གིས་ཞེད་

༼༩༩༽

བར་བྱེད་པ་མི་ཏྲག་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ལས་སོ། །ཅི་སྟེན་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་དག་ཐ་དད་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱས་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ལས་གཅིག་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་
བསྟུ་བ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པ་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དུ་མ་ཞེས་པ་སྤྱོད་
འདོགས་གཞན་དང་གཞན་གཅོད་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་སེལ་བ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་དག་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ནི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་སྤྱིའི་དོན་གཞན་སེལ་ལ་གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་པར་
བསྟན་ཏོ། །ལྷ་པ་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིས་གཞན་སེལ་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱིས་
དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གཞན་སེལ་ལ་གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་པར་བསྟན་
པ་ནི། བྱེད་ལ་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཅོད་ཅེས་པ་སྟེ་གང་
གི་ཆེ་མེ་ཏོག་ལ་རྣམ་གཅོད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱོད་མིན་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཅོད་གཅིག་ཅིག་སྤྱོད་པོ་
ཞེས་པའི་སྤྱིས་སྤྱོད་པ་ན་རྣམ་གཅོད་གཞན་ཟུག་ལ་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྱོད་ཞིང་མི་སྤྱི་བ་པར་གནས་ཞེས་པ་དང་།
སྤྱོད་པོ་དང་ཟུག་ལའི་སྤྱོད་གཉིས་རྒྱ་མཚན་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་པའོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པོའི་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ལ་སྤང་བའི་ཆོས་
ཅན་དེ་སྤྱོད་མིན་ལས་ཐ་དད་པའི་དོ་བོར་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཟུག་ལའི་སྤྱོད་ལའང་སྤྱར་རོ། །ཟུག་ལ་སྤྱོད་
པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མེ་ཏོག་དེས་ཟུག་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་སྤྱོད་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ལྷོག་པ་
གཉིས་ལ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ཉིད་སྤྱོད་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཏོག་པའི་དོར་བྱས་ནས་གཞི་
མ་ཐུན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།

༼༩༩༽

སྤྱི་ཞེས་པ་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཞི་སྟོ་བཏགས་པ་རྣམས་པར་གཙོད་པ་རྫོང་པར་བྱེད་པར་འདོད་ན་
དངོས་པོའི་ཚོས་གཞན་ལས་ཐ་དད་པ་ལ་སྤྱི་དེ་རེག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་དངོས་པོ་བརྫོད་ན་དེ་མི་ཐོབ་པ་ནི།
སྤྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ནི་སྤྱི་རྫོང་པར་བྱེད་པར་འདོད་ན་མིན་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ལ་རེག་པ་མིན་ཏེ་སྤྱི་གཅིག་མེད་
ཅིང་གཞན་མ་བརྫོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་གཅིག་མེད་པར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན། འདི་དག་ལ་
སྤྱི་གཅིག་མེད་དེ་སྤང་རྒྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གསལ་བ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་ལ་སྤང་བ་མིན་ཞེས་
པའོ། །མ་ངེས་ཞེ་ན་སྤང་རྒྱང་མ་དམིགས་པ་ལ་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བཞི་པ་དོན་བསྟུ་ཞིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་བསྟན་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་སྤྱི་རྣམས་
དང་སྟོ་ཉིད་དོ། །ཅི་བསྟན་ཅེ་ན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་རོ། །སྟོ་གང་ཞེ་ན་སྤྱི་ཡུལ་
ཅན་དེ་རྟོག་པའོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་ཏེ། སྤྱི་རྣམས་དང་ནི་རྟགས་དག་གིས། །གཞན་སེལ་བ་ནི་
རབ་ཏུ་སྟོན། །ཅེས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་དངོས་པོ་ལ་སྤྱི་རྟོག་དེ་དག་འཇུག་པ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱི་ས་
དངོས་པོ་བརྫོད་ན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤིད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཡོད་
པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་དང་། གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བསྟན་ཏེ་བྱས་ན་
ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤིད་པའི་སྟོན་དང་། སྤྱི་སྤྱི་མི་སྤིད་པའི་སྟོན་དང་། སྤྱིའི་སྟོ་
མི་སྤིད་པའི་སྟོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་དང་གསལ་བ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་གཞི་མ་ཐུན་

༼༩༫༽

མི་འཐད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ན་མི་སྲིད་པ་དང་། ལྷོག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་མཚུངས་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོ་མི་སྲིད་པས་གཞི་མ་ཐུན་མི་འཐད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་དང་གསལ་
བ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲོས་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་སྲིད་དེ། དེ་གཉིས་དངོས་པོ་འདི་
བོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ནི་སྒྲོས་ཐ་དད་དུ་མ་བཟུང་ན་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གཅིག་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་ཁ་བོའི་རོ་བོར་འདོད་
པའི་སྤྱི་གཅིག་ནི་ནག་རྒྱར་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། ཡང་ཁ་བོའི་རོ་བོར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་གཅིག་ནི་ནག་
རྒྱར་ལས་ལྷོག་པ་ནི་དངོས་པོའི་དོན་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་
མི་འགོ་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་དད་ཅེས་པ་སྟེ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་གི་
ཞེན་དབྱེར་མེད་པའི་ཐ་སྟོད་དག་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྷན་ལ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་འཛིན་པས་སོ། །གང་
གི་ཆེ་ཞེན་སྤྱི་དང་གསལ་བ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་པའི་དུས་ནས་འོ། །ཅི་སྟེན་ལྷན་ལ་དང་སྟོན་པོའི་སྤྱི་
གཉིས་ཀྱིས་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་གཅིག་
ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྟེན་ཀ་བ་དང་བུམ་པའི་སྤྱི་ལས་ཀྱང་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྟེན་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་སྤྱི་དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱི་མི་སྲིད་དེ་འདི་ལྟར་བུམ་པའི་སྤྱི་བུམ་པ་ལས་ཐ་དད་ན་དེ་དེའི་སྤྱིར་མི་བྱང་སྟེ་ཏ་
ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་དད་མེད་ནའང་སྤྱིར་མི་བྱང་སྟེ་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པ་སྤང་།

༩༩༩།

བ་དང་། དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་མི་འཐད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོག་བ་ཞེས་བ་སྟེ། གཞན་སེལ་སྦྱིར་འདོད་བ་ལ་
སྦྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་ལ་སོགས་བ་མེད་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་བ་དེ་དག་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་རིགས་མི་མ་ཐུན་ཤིང་
མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་བ་ནི་ཤིང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱིར་དང་རིགས་མ་ཐུན་ནང་ལས་ལོག་བ་འང་ཤིང་
ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱིར་རོ། །སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཞི་གཅིག་ལ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་འགལ་བའི་སྦྱོན་ཡང་
མེད་དེ། ལྷོག་བ་གཅིག་ད་ཐ་དད་ཀུན་བཏགས་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེས་ན་སྦྱོར་བཏགས་པའི་སྦྱི་གཅིག་མེད་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་བ་མེད་དོ། །གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་ཉེས་བ་ནི་རྣམ་གཅོད་གཅིག་ཅིག་སྟོན་བ་ན་ཞེས་བར་
སྤངས་ཐིག་རྟོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས་ཏེ་མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་འབྲས་བུ་
ཞེས་བ་སྟེ་བདར་བྱས་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་བྱམ་བ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཚུངས་བ་གཅིག་གོ། །གང་
ལ་ཞེ་ན་བྱམ་བ་དོ་བོ་ཐ་དད་མང་པོ་དག་ལའོ། །འོ་ན་བྱམ་བ་དང་སྤྱི་བུ་ལ་འང་སྤྱི་གཅིག་བྱེད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན་མིན་ཏེ་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འབྲེལ་ཆུ་འཛིན་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་བ་དག་ལ་སྤྱི་གཅིག་བྱེད་དོ། །སྤྱི་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན་ལྷོག་པའི་རྒྱ་ཅན་ནོ། །གང་ལས་ལྷོག་ཅི་ན་རྒྱ་འཛིན་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་སྤྱི་བུ་ལས་ལྷོག་
གོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན་བྱམ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འཛིན་བ་དེའི་འབྲས་བུ་གཅིག་བར་བསྟན་པའི་སྦྱིར་རོ། །གང་གིས་
ཞེ་ན་སྦྱོན་གྱི་བདེ་ཤེས་པའི་རྒྱན་པོས་སོ། །གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་སྤྱི་མི་སྦྱོར་བའི་འཐད་བ་
དང་། གཞན་སེལ་ལ་སྦྱོར་བའི་འཐད་བ་དང་། དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་སྦྱོར་བའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་དད་ཅེས་བ་
སྟེ། རང་མཁོན་

༩༩༽

ཐ་དད་པ་དེ་དག་སྐྱུས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་དག་སོ་སོར་བརྗོད་པར་དགའ་བ་སྟེ་ཆོག་མཆོག་ཆེ་བའི་བྱིར་
དང་། རང་མཆོན་མཐའ་ཡས་པས་སམ། སྐྱུས་བསྟོན་གྱི་གསུམ་མ་བསལ་ན་དེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་
པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལས་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཆེ་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་སོ་ལ་
བརྟུན་པར་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་སོ་ལ་བརྟུན་ན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅིས་ཞེ་ན། དངོས་སོ་ཀྱན་ཞེས་པ་ནི་
བརྟུན་པའི་དུས་ཀྱི་དངོས་སོ་དེ་ཐ་སྟད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དངོས་སོ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན་ཁ་པོ་ལ་ཡོད་
པའི་བྱིར་པར་བ་ལང་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་ཁ་པོ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་
སོ་སྟོན་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་འབྲས་ཞེས་པ་སྟེ་བ་ལང་གི་འབྲས་བུ་ནི་བཞོ་བ་དང་ཁལ་དགལ་བ་
ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་བརྟུན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། དོན་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཅུང་མང་བར་རིགས་པ་ནི། སྤྱི་དངོས་སོར་གྱུར་པ་
མེད་པ་དེའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་སོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་ཞེས་པ་སྟེ་སྟོན་པའི་
སྐབས་སྤྱི་དབང་འགྱུར་ཞེས་བྱེད་པའོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིར་པར་མེད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་
གཅིག་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དེའོ། །གང་གི་རུས་པ་ཞེ་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་དབང་སོ་དང་ཡུལ་དང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྒྲུང་བའམ། གཞན་ལ་གྲགས་པའི་བདག་དང་དབང་སོ་དང་ཡིད་དང་དོན་དེ་དག་སྤང་པའི་
འོ། །དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་ཞེ་ན་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ནོ། །གང་གི་
ཆེ་ཞེ་ན་དེ་དག་གི་རུས་པ་འཇུག་པའི་དུས་ནའོ། །རྗེས་སུ་ཞེ་ན་རྒྱ་མང་སོ་དེ་དག་

༼༩༽

སོ་སོར་མི་བཟོད་པར་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཞེས་ཆོག་གཅིག་གིས་སྟོན་པའོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེན་ཐ་
སྟད་ཆོགས་རྒྱུད་པའི་དོན་དུའོ། །གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རྒྱལ་ཞིག་ཅེས་པ་སྟེ་བཤད་པར་བྱ་
ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ཞེན་བདེ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བདེན་ཅི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་ཐ་སྟད་
དོ། །དེ་ཡང་ཆོགས་པའི་སྐྱད་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱད་དང་། གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཙམ་བཟོད་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རྒྱ་འཛིན་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལ་བརྒྱད་འདུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཆོགས་
རྒྱུད་དུས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཛིན་རྟོག་པ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་སྦྱོར་ཏེ་འབྲས་བུ་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱག་པའི་སྐྱ་སྦྱར་བ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་
བྱམ་པ་མེད་ཀྱང་བྱམ་པའི་གཟུགས་ནི་རྒྱ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་ནི། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་དང་སྒྲིང་བྱ་དང་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་
དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་འབྲས་བུའི་སྟོན་པ་ཆོག་གཅིག་གིས་
སྟོན་པ་དང་། མེ་ཏོག་ལ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུའི་རྒྱན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་རྒྱ་ཞེས་རྒྱུའི་སྟོན་པ་ཆོག་
གཅིག་གིས་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་མི་ཞེས་པའི་ཆོག་
གཅིག་གིས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་པ་དང་། དགག་པའི་སྐྱས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས་རྒྱ་དུ་མའང་འབྲས་བུའི་སྟོན་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ཁ་དོག་དུ་མ་ལ་ཡང་བསྟན་དུ་ཡོད་
པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་དང་།

༼༩༩༽

རང་ཡོད་པའི་སར་གཞན་འབྱུང་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ལ་ཐོགས་བཅས་ཞེས་པའི་
ཆོག་གིས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྒྱའི་སློན་ནས་འབྲས་བུ་དུ་མའང་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ཏེ་བ་ཁ་མོའི་བྱ་ཞེས་པའམ།
བཅའ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱུང་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དགག་པའི་སློན་ནས་སྟོན་པ་ལའང་འབྲས་བུ་དགག་པའི་སློ་
ནས་སྟོན་པ་ནི་སྤྲི་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །རྒྱ་བཀག་པས་སྟོན་པ་ནི་བདག་པོ་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་ཞེན་
འགའ་ཞིག་སྟེ་ཆོགས་པ་དང་རྒྱད་དང་གནས་སྐབས་དུ་མ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་ཀུན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འོན་དེ་དག་སེལ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་རམ་ཞེན་ཆོགས་པ་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་མིན་ལས་ལོག་
པའི་སེལ་བའི་སྤྱི་ལས་ཐ་དད་མེད་དུ་ཟེན་ཡང་བད་སོ་སོ་སྦྱར་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་སྤྲི་མི་སྤྲིད་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་གསལ་བ་མང་པོ་དག་
ལའང་ཆོས་ཅན། མཉན་པ་གཅིག་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྤྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཅིག་གནས་པའི་ཕྱིར་གཞན་
སེལ་གྱི་སློན་ནས་དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ལ་སྤྱི་འཛིན་གཅིག་འཇུག་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། དེགས་པ་སྤྲ་མ་དང་། གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གཉིས་མི་འབྲས་སྟེ། འབྲས་བུ་གཅིག་ནི་
ཡོད་ལ་སྤྱི་གཅིག་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་གཅིག་མེད་དེ་སྤྲང་རུང་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་མཐོང་ན་གཅིག་གི་སྤྲོ་མི་འཇུག་སྟེ་དེ་དག་དེ་མཐོང་བ་ལས་འཇུག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༩༡༠༽

དང་པོ་ནི། གནས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་དུ་མས་གཅིག་གི་རྟེན་བྱེད་པས་སམ། གསལ་བ་སྟེ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་
མཐོང་བ་ལ་ཟེར་བ་རྟག་གྲང་། དེ་དག་གང་རུང་གཅིག་དེ་ལ་སྲིད་དམ་ཞེན་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲི་དེ་ལ་
མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུ་མ་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། བན་མི་འདོགས་པ་དང་། གསལ་བ་མེད་ཀྱང་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དུ་མི་
འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་རྟགས་འགོད་པ་ནི། རྟག་པ་ཞེས་པ་སྟེ་གསལ་བ་ཚོས་ཅན། སྒྲི་རྟག་པའི་
རྟེན་མིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་བན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲི་མི་རྟག་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྒྲི་བ་
དང་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་ལ་གཅིག་གི་སྒོ་མི་སྒྲི་བར་འགྱུར་ཏེ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །བན་མི་འདོགས་
ཀྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འགལ་ཏེ་རྟེན་དེ་ལ་སྒྲི་དེའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་དུ་མ་
འདོད་དེ་དེ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡུལ་ཐ་མི་དད་པར་གྲུབ་པ་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ་བཙུམ་པར་བྱ་བ་དང་
ཚོམ་པ་སོ་དག་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་སྟེ་མེ་དུ་བཞིན་ནོ། །བྲམ་པའི་རྣམས་གཅིག་
ལ་གཟུགས་དང་རོའམ་ལུས་གཅིག་ལ་རྒྱང་ལག་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །དེ་དག་ཀྱང་བན་མི་འདོགས་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་རུང་སྟེ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བན་འདོགས་ན་
རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། འོན་འཁར་གཞོང་རྒྱ་ཤུག་གི་རྟེན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེས་དེ་
ལ་བན་མི་འདོགས་པས་ཞེན། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ་རྒྱས་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་གིས་ཞེན་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པས་
སོ། །གང་ལ་ཞེན་རྒྱ་ཤུག་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །དེ་རི་ལྟ་

༩༡༡༽

བྱ་ཞེན་ཚུ་བཞིན་དུ་རྫས་སྒྲིབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ལྷུང་བའི་ཚུལ་ཅན་རྟོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་
ཏུ་བྱུག་སྒྲིབ་མ་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་བ་དང་ལའར་གཞོང་གཉིས་སྤང་བ་དེའི་དུས་སུ་ཏུ་བྱུག་ཉེན་པར་བསྐྱེད་ཅུས་
བཤོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཏུ་འབྲས་དེ་ཡང་སྒྲིབ་དེ་ལ་མི་སྤྲོད་དེ་དེ་རྟག་པར་འདོད་པའི་སྤྲོད་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་
གསལ་བས་སྒྲིབ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་སྤར་མི་གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲོད་ཉེན་ཡིན་ཞེན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་
ཞེས་པ་ཡང་སྤང་རྟོ། །འདི་ལྟར་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་གནས་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་གསལ་བ་དེ་མེད་པའི་ས་ན་
ཡང་སྒྲིབ་དེ་གནས་པའི་སྤྲོད་རྟོ། །མི་གནས་ན་སྒྲིབ་དེ་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་གསལ་བ་གཅིག་དེར་འོངས་བ་ན་སྒྲིབ་
དང་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲིབ་དེ་གཡོ་བ་མེད་པའི་སྤྲོད་རྟོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིབ་ལྷུང་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པས་དེ་
ལྷུང་བའི་གོགས་གསལ་བར་བྱས་པར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ལྷུང་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་འབྲས་མིན་པས་གོགས་
བྱས་པ་མི་སྤྲོད་དེ་འདི་ལྟར་ལའར་གཞོང་གིས་ཏུ་བྱུག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའམ། དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་
གྱུར་པའམ། ལྷུང་བ་བཀག་ཅམ་གྱིས་གོགས་བྱས། དང་པོ་ནི། མིན་ཏེ་ཏུ་བྱུག་རང་གི་ཏུ་ལས་བྱུབ་པའི་སྤྲོད་
རྟོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལའར་གཞོང་ལ་གནས་པའི་ཏུ་བྱུག་ཀྱང་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེས་དེ་ལྷུང་བ་ལ་གོགས་མ་
བྱས་པའི་སྤྲོད་རྟོ། །དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གོགས་ཀྱིས་མི་ལྷུང་བར་བྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ་དེས་ཀྱང་གོགས་
དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་བྱེད་པ་རྟག་ན་མི་འཐད་པ་དང་། དོན་གཞན་ཁོ་ན་བྱེད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྲོད་
རྟོ། །གསུམ་པའང་མི་འཐད་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་སྤྲོད་རྟོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲིབ་ཀི་གསལ་བའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་
གནས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སྤྲོད་རྟོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟག་པའི་སྤྲོད་རྟོ། །

༩༡༡༽

གཤམ་ཉེ་དེ་གནས་པ་དེ་ལ་རག་ལས་པར་འདོད་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་གིས་ཞེ་ན་རྣམ་པར་
དཔྱོད་པས་སོ། །རི་ལྷར་དཔྱོད་ན་གནས་པ་དེ་སྤྱི་ལས་ཐ་དད་པ་ལམ། ཐ་དད་མེད་ཅེས་དཔྱོད་པས་ཉེ་ཐ་དད་ན་
དེས་སྤྱི་གནས་པར་མ་བྱས་པར་འགྱུར་ཉེ་དེ་ལས་དོན་གཞན་བྱས་པས་སོ། །ཐ་དད་མེད་ན་འང་མི་འཐད་དེ་དེ་
ཉིད་ཏྲག་ཏུ་གནས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཏྲག་པ་
ལ་གསལ་བྱེད་མི་སྤྱིད་པ་དང་གསལ་བྱེད་ཅམ་བྱིས་རིགས་ལྡན་བྱར་འདོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཉེ་གསལ་བས་སྤྱི་ལ་པན་འདོགས་པ་དགག་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་པན་འདོགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྤྱིར་གསལ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ནི། བདག་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་གསལ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་
ཞེ་ན་བྱེད་པ་གང་ཞེས་པ་བྱམ་འཛིན་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱམ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་གཞན་གྱི་ངོར་བྱེད་
ཅེས་པ་རྒྱན་གཞན་སྟོན་མའི་ངོར་ལྟོས་ནས་བྱམ་འཛིན་བསྦྱེད་པའོ། །བྱམ་པས་བྱམ་འཛིན་སྦྱེད་པ་སྟོན་མ་ལ་
རི་ལྷར་ལྟོས་ཞེ་ན་བྱམ་པ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེད་པར་རུང་བ་སྟེ་བྱས་པ་སྦྱབ་པའི་དོན་
དུའོ། །མདོར་ན་བྱམ་པས་བྱམ་འཛིན་བསྦྱེད་པ་སྟོན་མ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་བྱམ་པ་ནི་གསལ་བྱའོ། །སྟོན་མ་ནི་
གསལ་བྱེད་དོ། །བྱམ་འཛིན་སྦྱེས་པ་ནི་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཉེ་དེ་མ་སྦྱེས་ན་སྟོན་མ་ཡོད་ཀྱང་དེས་དེ་
གསལ་བར་བྱས་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་དེ་སྤྱི་ལ་ཡོད་ན་གསལ་བ་རྒྱར་ཐལ་བ་ནི། རང་
ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱར་ཐལ་ཉེ་རུང་ཉིད་དེ་དེ་ལ་བྱས་པ་སྦྱབ་པའི་
བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། སྤྱི་

༩༡༠༣༽

འདི་ནི་རྒྱུན་དང་མ་སྤང་བའི་སྤྱོད་ལ་ནས་རྒྱུ་བ་ཉིད་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་ལ་བདེ་ལ་
ལྷོས་བར་མི་རྒྱུ་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དང་ལྷན་པའི་གསལ་བ་ལ་ལྷོས་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་
སྤྱི་དེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེས་ན་དེ་ལ་ལྷོས་བ་དང་དེས་པན་མི་འདོགས་བ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
དུ་བའང་མེད་གསལ་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་སྤྱིད་བྱེད་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མེད་རང་མཚན་མངོན་
སུམ་དུ་གསལ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅམ་བརྒྱད་ནས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་བ་
ནི། གསལ་བས་དབང་སོ་ལ་པན་བཏགས་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་གསལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན་ལན་ནི་མིག་སྒྲན་ཞེས་བ་
སྟེ་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ཚོས་ཅན། དབང་སོ་འདུ་བྱེད་བའམ་དེ་ལ་པན་འདོགས་བ་མིན་ཏེ་དཀར་ཐལ་ལ་སོགས་
བ་ད་ལྟར་ཡོད་བ་དང་མེད་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་དོགས་བ་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མིག་
སྒྲན་སོགས་བཞིན་ཞེས་བ་ནི་མི་མ་ཐུན་དཔེ་སྟེ་མིག་སྒྲན་དང་ཐུར་མ་ལ་སོགས་བས་དབང་སོ་ལ་པན་བཏགས་
བས་ཡུལ་གསལ་བ་འཛིན་བ་བཞིན་འདི་ལ་མེད་ཅེས་བའོ། །གཉིས་བ་གསལ་བྱེད་ཡིན་བ་ཅམ་གྱིས་རིགས་
ལྷན་དུ་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། རིགས་རྣམས་ཞེས་བ་སྟེ་ཆོག་གཉིས་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་བའོ། །དེ་
དགག་བ་ནི་སྒྲོན་མ་དང་དབང་སོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་བའང་ཚོས་ཅན། བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དེ་དང་
ལྷན་བ་ཐོབ་ཅེས་བ་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྷན་དུ་ཐལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་ནི་ཞེས་བ་བ་ལང་ཉིད་ལ་
སོགས་བ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་བ་ནི་བྱམ་བ་ལ་སོགས་བ་
ཐམས་ཅད་གྱི་རིགས་ལྷན་ནམ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་

༼ ༡༠༥ ༽

སྤྱི་ལོ་སྤྱི་བ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། གང་དག་ཅེས་པ་སྟེ་རིགས་པ་ཅན་དང་
གངས་ཅན་གང་དག་རིགས་དངོས་པོར་གྱུར་བ་གཅིག་ནི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བའམ་གཞན་
མིན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ། སྟོན་མེད་པའི་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་
ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྟོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་སྤྱི་བར་ཐལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་སྤྱི་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན་སྟོན་གྱི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱི་ནི་དེ་ལས་གཞན་སྤྱི་མིའི་གསལ་བ་
རྣམས་ལ་དེ་མཐོང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་སྤྱི་མ་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བར་མ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་སྤྱི་
གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྟོ་སྤྱི་ན་རྟ་ལའང་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྟོ་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་
རྟགས་སྐབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་
མེད་ན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་དེ་མཐོང་བ་མི་སྤྱིད་དེ་དེ་སྤྱི་མ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཞེན་དེ་སྤྱི་མ་
ལས་གཞན་ཉིད་མིན་པས་སོ། །དེ་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་ན་ཡང་སྤྱི་མ་ལ་མཐོང་བ་མི་སྤྱིད་དེ་གསལ་བ་ཐམས་
ཅད་སྤྱི་དེའི་རྟེན་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གསལ་བ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་རྟག་པ་ལ་རྟེན་
པར་བྱེད་པ་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་སྤྱི་མི་བརྟེན་ན་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མཐོང་ཞེས་པ་དང་སྟོན་མེད་གསལ་བ་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བཀར་བ་མི་
འཐད་ཅེ་ན། འདི་དག་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ཉིད་མི་སྤྱིད་པ་
དང་། དེའི་སྐབ་བྱེད་མི་སྤྱིད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

༩༡༠༥༽

གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པ་དང་། ཡོད་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྤྱི་གཡོ་བ་
མེད་པའི་ལུགས་ལ། བྱི་མ་ལ་མ་ཁུབ་པ་ནི་མི་འགོ་ཞེས་པ་སྟེ་རྩ་ས་སྤྱི་མ་ལ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ནི་རྩ་ས་
བྱི་མ་ལ་རྩ་ས་སྤྱི་མི་འགོ་སྟེ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །གསལ་བ་བྱི་མ་སྤྱིས་བ་དེ་ན་སྤྱི་སྤྱི་
ནས་ཡོད་པའང་མིན་ཏེ་རང་གི་རྟེན་ཅམ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱིས་ཡོད་མིན་ཞེས་སྤྱིར་བཞི་
སྤྱིར་གསལ་བ་བྱུབ་ནས་བྱིས་སྤྱི་ནི་གཞན་ནས་འོངས་པ་མིན་ཏེ་སྤྱི་མེད་པའི་གསལ་བའང་མི་འདོད་པའི་བྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཕོས་པ་བཞེན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིའི་གཟུགས་
བརྟན་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་ཀྱང་དངོས་པོར་མི་རུང་སྟེ། སྤྱི་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོ་རྩེ་མེ་ལོང་
དགྲིལ་ལ་སོགས། །འགལ་བ་ཡི་ནི་དབྱེ་བས་ཅན་ལ། །རི་བོ་ལ་སོགས་དངོས་པོ་ཡི། །རང་བཞེན་ཡོད་པ་སྤྱིད་
པ་མིན། །ཅེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་གཡོ་བའི་ལུགས་ལ་ཆ་བྱི་མ་ལ་མ་ཁུབ་པ་ནི། ཆ་དང་ལྡན་པའང་མིན་
ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་ཡང་རྟེན་གཞན་ལ་འཕོ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་ན་རྟེན་སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་ཁུབ་པམ། སྤྱི་མ་
སྤངས་ནས་རིལ་པོས་ཁུབ། དང་པོ་ནི། ཆ་ལྡན་ནམས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱིད་དེ། སྤྱིར་བ་དང་། ཐག་པ་དང་། དབྱུག་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཆས་དུ་མ་ལ་ཁུབ་པ་བཞེན་ནོ། །སྤྱི་ལ་དེ་མི་སྤྱིད་དེ་ཆ་ལྡན་དུ་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་
པའང་མིན་ཏེ་རྟེན་སྤྱི་མ་ནི་ཡོང་མི་འདོར་ཞེས་པ་དེས་རང་གི་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་
རོ། །དེས་ན་སྤྱི་བསྐྱབ་པ་འདི་བདེ་བས་ཕོངས་ཤིང་། སྤྱི་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་གོས་ངལ་བའི་བྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་ནི། གཞན་ལ་ཞེས་པ་ནི་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་ནི་རང་གི་རྟེན་
གྱི་གནས་སམ་ཡུལ་སྤྱི་མ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། སྤྱི་མའི་ཡུལ་དེ་ལས་

༩༡༠༩།

གནས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བའི་གསལ་བ་ལའང་བྱ་བ་པར་གནས་ན་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཞེས་བའི་བསྐྱེད་བ་སྟེ་འགལ་ཞེས་
བའོ། །ཡང་ཡུལ་གང་ན་སྤྱི་ལ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་གནས་བའི་ཡུལ་དེར་སྤྱི་དེ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་
དག་གིས་བྱ་བ་པར་དུ་བྱས་བའི་ཡུལ་ཅན་གསལ་བ་སྤྱི་ལ་འབྱུང་ལ་སྤྱི་ས་བྱ་བ་པོ་མཆོར་ཆེ་ཞེས་བའི་དབྱས་
བ་སྟེ་གངས་ཅན་ན་བ་ལང་གི་སྤྱི་མེད་བ་ལ་དེ་ན་གནས་བའི་བ་ལང་ལ་དེའི་སྤྱི་ས་བྱ་བ་ཅེས་བ་ལྟར་འགལ་བ་
སྤྱི་ས་བའོ། །གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་བ་བརྗོད་བ་དང་། དེ་དག་གཤམ་བ་དང་། ཉིས་སྤོང་གི་ལན་དག་ག་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་གསལ་བ་ཡོད་བ་དང་མེད་བའི་ཕྱོགས་ཀྱན་ན་རིགས་ཡོད་ལ་དེ་གསལ་བས་གསལ་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་བ་ནི། རིགས་ལ་གསལ་བར་བྱེད་བ་མི་སྤིད་བར་གནས་ལ་རྟེན་ནས་གསལ་བ་
ཡིན་ཞེས་བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅིན་ཏོ། །དེས་ན་རིགས་ནི་རྟག་ཏུ་གསལ་བ་འཕམ་མི་གསལ་བར་འབྱུང་ཏེ་རྟག་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་སྤིད་ན་དེ་ཞེས་བ་བ་ལང་གི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ཡོད་བ་དང་མེད་བའི་ཕྱོགས་
ཀྱན་ཏུ་ཅིག་ཅར་མཐོང་བར་ཐལ་ཏེ་བླ་བོ་ཡོད་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དེ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངས་བའི་མིན་
ཏེ་གསལ་བ་ཉིད་དང་ཐ་དད་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་རིགས་ནི་གསལ་བ་ཁོ་ནས་གསལ་བར་
བྱ་བ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དབང་པོ་དང་གཉིས་ལྡན་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གསལ་བ་མེད་བའི་བར་ན་དེ་གཉིས་
ཀྱི་ལྡན་བ་མེད་བའི་ཕྱིར་དེ་མི་མཐོང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་འང་འགལ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་བར་
འབྱུང་ཏེ་ཐ་དད་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བ་བསྐྱོད་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་རིགས་དེ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་བ་
ལ་ལྟོས་བ་མིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་ལྟོས་ན་འགལ་ཞིག་ཏུ་གསལ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་རྟོགས་བ་མིན་ན་གསལ་བ་བྱའི་སྤྱི་རྟོགས་
བ་མི་སྤིད་བར་འབྱུང་ཏེ་སྤོན་མ་མ་རྟོགས་ན་བྱམ་བ་མི་རྟོགས་

༩༡༠༥༽

བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྟན་པའི་གསལ་བ་གཉིས་ཅིའི་སྤྱིར་ན་བསྒྲིག་པར་འདོད་ཅེས་པ་ནི་
འདིར་རིགས་ནི་གསལ་བྱ་དང་རིགས་ལྟན་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་དུ་བྱང་པར་མ་བཟུང་བའི་བྱང་
པར་གྱི་གཞིའི་སྒོ་མི་འདུག་ཅེས་སྤྱི་མ་བཟུང་བར་བྱང་པར་མི་འཛིན་པར་འདོད་པ་གཉིས་འགལ་ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱི་ཡོད་དེ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྐྱོད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏྲགས་དེ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་དང་། གཞན་
སེལ་སྐྱོད་གཅིག་གི་རྒྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་དད་ཅེས་པ་སྟེ་ཏྲགས་དེ་མ་ངེས་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་དུ་མ་ལ་
འཆོད་པ་པོ་དང་སྟོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་གཅིག་གིས་བཟོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་མཆོན་པ་སྟེ་ཏྲགས་པའང་
གཅིག་གིས་ངེས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་རོ། །དེ་དག་ལ་འཆོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་གཅིག་ཡོད་པ་
མིན་ནམ་ཞེ་ན་ཐ་དད་མེད་དོན་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པར་ཡང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩས་
ལ་ཡོད་པའི་ལས་དང་རྩས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཅིག་སྐྱོད་གི་རྒྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་
སྟེ། ལས་དངོས་དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་དང་། ལས་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་རྒྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དེའི་དང་པོ་
ལའང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་རྒྱར་མི་རུང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་འཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
གཅིག་ཡོད་པས་དེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། སྐྱོད་གཅིག་གི་རྒྱ་མིན་ཏེ། དེ་
ཡང་ཐ་དད་དུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཆོད་པ་པོ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་མི་ཏྲག་པས་རྒྱ་
མ་ཡིན་པ་

༩༡༠༩༽

ནི། འོག་ཏུ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བ་སྟེ་ལས་ནི་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དུས་རིང་དུ་གནས་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་ལས་འགག་
པའི་ཆེ་འཆོད་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་སྒོ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདས་པའི་ལས་ཀྱང་རྩས་སུ་ཡོད་ན་ད་
ལྟར་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་བ་དེའི་ལན་དགག་བ་ནི། འོག་ཏུ་ལས་མེད་ན་འང་ཞེས་བ་སྟེ།
འདས་བ་དང་མ་འོངས་པའི་ལས་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། འདས་བ་དང་མ་འོངས་པའི་ལས་ནི་ཤེས་རྫོད་དག་གི་རྒྱ་མིན་
ཏེ་འགག་བ་དང་མ་སྐྱེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་སྐྱེན་རྒྱ་
མཆན་ཅན་མིན་ཞེས་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་དག་གིས་རིགས་མི་འགྲུབ་བ་དང་།
རིས་འགའ་བ་མིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་བ་ལ་འང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལས་ཀྱི་རིགས་རྩས་དང་མ་
འབྲེལ་བས་རྒྱར་མི་འཐད་བ་ནི། ལས་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་འཆོད་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་
འདིའི་རིགས་ནི་རྩས་ལ་འཆོད་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་རྩས་དང་མ་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་དེ་ལས་དང་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་བ་ནི། རྩས་དང་ཡོན་
ཏན་ལས་དང་སྟེ། །བྱེ་བྲག་འདུ་བ་དུག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དུག་སོ་སོར་འདོད་ལ་རྩས་ལ་ལས་དང་
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བཟོན་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་ལ་དངོས་སུ་བཟོན་གྱི་རྩས་ལ་དངོས་
སུ་མི་བཟོན་པས་རྩས་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱར་མི་རུང་སྟེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་བ་དེ་སྐྱ་གཞན་
གྱི་རྒྱ་ཡིན་བ་ནི། མཉན་བ་ཞེས་བ་སྟེ་སྐྱ་གཞན་འཆོད་བ་ཉིད་ཅེས་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེད་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་བ་དེ་དག་གི་ལན་དགག་བ་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་

༩༡༩༽

རྒྱུ་ལ་སྤྲོ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འདོད་དེ་དེ་དག་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྤྲོ་ནི་ལས་ཀྱི་
རིགས་དང་འབྲེལ་ལ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ལས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་འོག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་
ཅེས་བ་སྟེ་ལས་ཀྱི་སྤྲོ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལས་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་མི་རིགས་བ་མིན་པ་མིན་ཞེས་བ་
མི་རིགས་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །དེ་རྒྱུ་དང་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ལས་མི་
རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་པའི་ཆེ་ལས་དང་རྒྱུ་ལ་འདྲུ་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་རྒྱུ་དང་ལས་
ཀྱི་རིགས་ལ་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ་རྟའང་བ་ལང་ལ་སྤྲོ་
གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་བ་ནི། ལས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་ལ་སྤྲོ་གཅིག་འཇུག་པའི་
རྒྱུ་ཡིན་ཞེན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འང་རྒྱུ་མིན་ཏེ་དེ་རྒྱུ་དང་ཐ་དད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱུ་བ་རྒྱུ་ལས་ཐ་དད་ན་རྒྱུ་དེ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་རྒྱུ་བས་བསྐྱེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་
རྒྱུ་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་ལ་རྒྱུ་བས་ལས་བསྐྱེད་དེ། འོ་ན་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་མེད་ན་དེས་
རྒྱུ་བ་འང་སྐྱེད་མི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ན་དེ་འང་རྒྱུ་ལས་ཐ་དད་ན་རྒྱུ་བ་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཐ་མི་དད་ན་ལས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་འང་རྒྱུ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་མཚུངས་སོ། །གཉིས་བ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲོ་གཅིག་སྤྲོ་
རྒྱུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་འཆོད་པ་པོ་ཉིད་
ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་སྤྲོ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེན། འོ་ན་དང་པོ་ཉིད་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་དང་མ་
འབྲེལ་བའི་དང་པོ་རྒྱུ་གྲུབ་ཅམ་ཉིད་ནས་དེ་དག་འཕྲོད་འདྲུ་འབྲེལ་བར་ཐལ་ཏེ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་

༩༡༠༽

རེས་ལག་ལ་མ་ཡིན་པར་དང་པོ་ནས་འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་དོན་ལ་སྔོན་པ་འདུ་བའི་ཆོས་
ཅན་གྱི་སྤྱི་ཇི་སྟེང་པ་དེ་དག་ནི་འདི་སྟེ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་སོ། །འོག་ཏུ་
མིན་ན་ནི་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་དང་པོ་ནས་འབྲེལ་བ་མིན་ན་དུས་བྱིས་འཆོད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་དུས་ནའང་དེ་
དག་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྫས་དེ་ཉག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་
གི་འབྲེལ་བ་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་མི་གསལ་བས་སྒྲོམ་ཏེ་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་ན་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲུང་
རུང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྫས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་ནས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་
ལན་དགག་པ་ནི། བྱ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་འཆོད་པའི་བྱ་བས་པན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྤྱི་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ་སྒྲུང་བྱ་བ་མེད་པའི་རྫས་རྒྱུང་བས་དེ་དག་གསལ་བར་མ་རུས་པའོ་ཞེ་ན། འོན་རྫས་དེ་རྒྱུན་
ཀྱིས་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་བྱ་
བ་ཡོད་པའི་དུས་ནའང་སྒྲུང་གི་རང་བཞིན་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་རྫས་འདི་ནི་ཕུལ་
བྱུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ལྟར་ནའང་། སྐད་ཅིག་ཉིད་བྱིར་ཞེས་པ་རྫས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལས་སྐད་
ཅིག་མའི་པན་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན་བྱ་བའི་ལས་གང་ལས་སྟེ་སྟེ་དེ་མེད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན་དེས་པན་བཏགས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྤྱི་གསལ་བའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གཅིག་གི་སྒྲ་
སྒྲོ་སྤྱི་ལས་སྟེ་ན་མི་ལམ་གྱི་བ་ཡང་བུམ་དང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤད་དུ་མ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་མེད་དང་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ལྷན་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་མ་ལ་སྒྲ་ཉོག་གཅིག་མི་འཇུག་
པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་སྤྱི་

༩༡༡༽

དངོས་པོར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་སྐྱོད་དེ་དག་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱེན་དེ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་
དངོས་པོ་ལས་དེ་མཐོང་བའམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་དེས་དེ་དང་རིགས་འབྲ་བ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སད་པ་
ལས་སྐྱེའོ། །གཙུག་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་ཀྱང་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཐོས་པ་ལས་དེ་དག་ཏུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་ལ་དེ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་དེ་དག་བརྗོད་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་བའོ། །དེས་ན་དངོས་
པོ་ཐ་དད་དུ་འབྲ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱོད་ཀྱི་གཅིག་འཇུག་ལ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་གཞན་སེལ་གྱིས་
བྱས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཞེས་བའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གངས་
ཅན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། རིག་པ་ཅན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། དེས་འཛེམ་མེད་པའང་ཁེགས་པར་བསྟན་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་ལྟོག་པ་སྤང་
བ་ནི་ལྟོག་པའི་སྤྱི་མ་གཏོགས་པའི་ཞེས་བའོ། །དངོས་པོའི་རྗེས་འགོ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་བའོ། །གཞན་ཞེས་པ་
ནི་ལྟོག་པའི་སྤྱི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་སྤྱི་མེད་ན་དུ་མས་འབྲས་བྱ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་རུང་སྟེ་འདི་ལྟར་
སྤྱིར་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ས་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་སྤྱི་
གུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ན་ས་བོན་ནི་སྤྱི་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་པས་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་
རང་བཞིན་དེ་ཡོད་དམ་མེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ས་བོན་གཅིག་གི་འབྲས་བྱ་སྤྱི་གུ་
དེ་ཆོས་ཅན། ས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བྱ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་

༼ ༡༡༣ ༽

ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཅེས་པ་བྱུང་བར་རྣམས་ནི་མུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་ཐ་དད་ལ་སྤྱི་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོའི་རྗེས་འགོ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱངས་
ཅན་གྱི་འདོད་པ་དག་གཤམ་དང་། རང་གི་འདོད་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་བསྐྱོག་པའི་རང་རྒྱུད་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་
ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་ས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་མུ་གུ་གཅིག་སྐྱེད་
པར་བྱེད་དེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བེད་རོ། །གཉིས་པ་ཐལ་
བ་དངོས་ནི། ས་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གཞན་དག་ཆོས་ཅན། དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ས་བོན་ལ་
སོགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་འདྲ་མུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་རྟགས་ཁས་
སྤངས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཐ་དད་མེད་ཅེས་པ་སྟེ་བྲལ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་དང་ཞེ་ན་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་
འགོ་ཞེས་པའོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་དེའོ། །གང་དག་
འགོ་ཞེ་ན་ས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱའི་བྱུང་བར་རྣམས་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་ཁས་
སྤངས་པའོ། །བཞི་པ་བསལ་བ་དགོད་པ་ནི། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ས་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་བྲལ་ན་འདྲ་འབྲས་བུ་
མུ་གུ་མེད་པས་བསལ་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱའི་བྱེ་བྲག་ཐ་
དད་རྣམས་ལས་འབྱུང་སྟེ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་བྱུང་བར་རྣམས་
དོན་བྱེད་ཀྱས་པས་དོན་དམ་ཡིན་ལ་སྤྱི་ནི་དོན་བྱེད་མི་

༩༡༣༽

རུས་པས་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་ནི་དོན་བྱེད་ཅེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་
གཞན་དང་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལོ། །དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་མི་རུང་བའི་ཚོད་པ་སྤང་
བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ལ་ཉིས་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་མེད་ན་ཉིས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། སྤྲུལ་ལྷའི་ས་བོན་དང་ས་དང་ཚུ་ལས་དེའི་ལྷ་གྲུ་གཅིག་སྐྱེན་ནས་དང་ས་ཚུ་ལ་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་སྤྲུལ་ལྷའི་ལྷ་
གྲུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་དད་དུ་འབྲས་བུ་ཞེ་ན། གཙུག་པོ་གཅིག་ཡོད་པས་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་འབྲས་བུ་
གཅིག་སྐྱེད་ན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པ་དེས་ན་སྤྲུལ་ལྷའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དང་རྩོ་
དང་སོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲུལ་ལྷའི་ས་བོན་དང་ས་དང་ཚུ་ལ་
སོགས་པ་དུ་མ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་ལྷའི་ལྷ་གྲུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་དེའི་ས་བོན་དང་སྤང་བའི་
ཆེ་དེ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་པ་སྟེ་དོ་དང་སོལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ལྷའི་ལྷ་གྲུ་མ་ཡིན་
ཏེ་དེ་དག་དེའི་ས་བོན་དང་སྤང་བྱང་དེའི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་དེ་དག་
གི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱུན་དང་སྤང་བ་ན་རུས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་འདི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཐ་དད་དུ་འབྲས་བུ་རུས་པ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་མི་འཐད་ཅེ་ན། རང་བཞིན་ལ་གློལ་བ་མི་རིགས་ཏེ་མེས་བསྐྱེད་ལ་ཚུས་མི་བསྐྱེད་
པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །རུས་པ་ཐ་དད་ཉིད་རྒྱ་ཅི་ལ་བྱུང་ཞེས་པ་ཉུག་པར་རིགས་ཏེ་རྒྱ་མེད་ལ་རང་བཞིན་
ཐ་དད་མི་སྤིད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་ནི་སྤྲུལ་ལྷ་མ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཐ་དད་ཅེས་

༩༡༩༽

བ་སྟེ་ས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དེ་དག་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། དེ་ལས་ཞེས་པ་སྟེ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་
བོན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གཙོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་རྣམ་འགྱུར་ངན་ཡང་ཐ་དད་པས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཛིག་
བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེན་བྱད་པར་གཅིག་འཛིག་པའི་ཆེ་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་དེ་དག་ནི་གནས་པར་
འདོད་ན་སྤྱི་དེ་བྱད་པར་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གཉིས་འབྲེལ་བར་སྒྲར་
བའི་སྟོ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །གསུམ་པ་ལྟོག་པ་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲར་བ་ནི།
གལ་ཏེ་གསལ་བ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་སེལ་བའི་སྤྱི་ཞིག་གམ་མ་ཞིག་དང་པོ་ལྟར་ན་གསལ་བ་གཞན་ལ་སྤྱི་མེད་
པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་དག་ལ་སྤྱིའི་སྟོ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་དང་གསལ་བ་ཐ་དད་དུ་
འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གྱི་སྟོ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་དབྱེ་མ་
ཤེས་དགོས་པས་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྟོ་ལ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། སེལ་བ་
མ་ཡིན་དགག་ནི། རིགས་འབྲེལ་མི་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་པའི་རང་མཆོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གཞན་དང་གཞན་
སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་དངོས་གཞན་པའི་དངོས་དག་ལས། །ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་སྤྱི་རྒྱུགས་ལ་རྟོན་
པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྤྱི་རྒྱུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མེད་
དགག་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རིགས་མི་མཐུན་བྲལ་ཅམ་དེ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་བའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

༼༡༡༥༽

དེས་ན་བྱམ་མ་ཡིན་དང་བྲལ་ཅོམ་ནི་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་སྟེ་ནམ་མཁས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ལྟར་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོ་ལ་ཤིང་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་བཞེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ་འདིས་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རང་མཚན་གྱི་ལྟོག་པ་ནི་རང་ཞིག་པ་ན་དེའི་ལྟོག་པ་འང་འཇིག་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་
བ་ལ་མི་གནས་སམ་ཞེན་དེ་ལ་འང་ད་བའི་ལྟོག་པ་མེད་དེ་དེ་ནི་ད་བ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེལ་བ་མེད་
དགག་ལ་རྩོད་ནའང་མི་རིགས་ཏེ་རྟོག་པ་མིན་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་ཞེན་ལྟོག་པ་ལའོ། །རི་ལྟར་ཞེན་བྱུང་པར་
གཅིག་ཞིག་པའི་ཆེ་དེ་དག་གནས་སམ་མི་གནས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཅི་སྟེན་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་རིང་ཐུང་མི་དཔྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོའི་ལྟོག་པ་འང་བྱུང་པར་གཅིག་ཞིག་པའི་
ཆེ་དེ་གནས་མི་གནས་ཀྱི་སྟོན་སྟུན་དཔྱུང་དུ་མེད་དེ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་སྤྱི་བརྗོད་
ཡང་བསྐྱད་ཅེས་པ་སྟོས་སྟོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་གི་སྤྱི་ནི་དོན་གྱི་སེལ་བ་སྤྱད་པའོ། །གཉིས་
པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས་དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། དེ་ཡི་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་ལུ་འཇིག་སྟེ་ལས་གཞན་པ་ས་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་སྤྱི་ལུ་འཇིག་སྟེ་ལས་ཐམས་ཅད་ཏེ་སྤྱི་ལུ་འཇིག་སྟེ་ལས་ཐོན་དེའི་སྤྱི་ལུ་འཇིག་སྟེ་
པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི།
དེ་རྣམས་ལ་དེ་སྟེད་པའི་རྒྱས་པ་གཏན་མེད་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ་ས་ཐོན་གྱི་རྒྱས་པ་མེད་པ་འགོད་

༩༡༩༽

ན་མ་ངེས་སོ། །ས་བོན་གྱི་རུས་པ་མེད་ན་དེའི་མུ་གུ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་འགལ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། དེའི་རུས་
པ་གཅིག་ཤུས་མུ་གུ་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་ས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཉིད་
ཀྱིས་མུ་གུ་གཅིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་དེ་དག་དང་ཕྱོག་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་
པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཙོ་བོ་འང་
ཡོད་པས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དེ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་མིན་
པ་ནི། སྤྱི་དེས་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པ་མིན་ཞེས། བྱད་པར་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་
ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་མེད་པའི་སྐབས་བྱེད་ནི་སྤང་བའང་ཞེས་པ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་སྐབས་པར་བྱེད་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ཞེ་
ན་ས་རྩ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་དེ་ན་སྤང་བའང་གཞན་ལ་མི་རྟོག་ཅེས་པ་སྟོའི་སྤང་བ་ཐ་
དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རང་གི་སྐྱས་སྐྱེ་འཇིག་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེ་དག་
གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལ་མི་བརྟོག་པས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་གཅིག་མེད་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་
དོན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་འཛུགས་པ་དང་། མི་འདྲ་
པའི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐ་དད་ལ་སྟོན་མེད་པའི་
དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། ཐ་དད་ནའང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་སྟོན་ཡོད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། ཐ་དད་མེད་
ནའང་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་

༩༡༡༽

འདོད་ནའང་སྐ་ལུ་དང་ནས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐ་ལུ་ལྷུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱེད་པ་
གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་ཉིས་སྤྱང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ས་བོན་དེ་གཉིས་གཙོ་
བོའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་ས་ལ་སྐ་ལུ་ལྷུ་གུ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སྐ་ལུ་ལ་ཡོད་
པ་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྐ་ལུ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། མི་བྱེད་ཅེས་པ་སྐ་ལུ་ལྷུ་གུ་
སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ཏེ་སྐ་ལུ་ལྷུ་ལ་ས་བོན་ལས་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་
དེའི་ལན་ཏེ་གངས་ཅན་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཚུ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གཙོ་བོའི་རུས་པས་ནས་དང་སྐ་ལུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དངོས་པོ་ཐ་དད་སྐྱེད་ལ་དེ་དག་རུས་པ་ཐ་དད་
པས་སྐ་ལུ་ལྷུ་གུ་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ལ་སོགས་པ་མི་འགལ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྤར་བཀག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོས་
དོན་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དུས་རིམ་གྱིས་ནས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་སྐ་ལུ་ལྷུ་གུ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ་སྤར་སྐ་ལུ་ལྷུ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཚུ་ལ་གྱིས་སྐ་ལུ་ལྷུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་
འགྱུར་ནས་བྱིས་ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཚུ་ལ་གྱིས་ནས་ཀྱི་སྐ་ལུ་ལྷུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །གོ་རིམ་སྤྱི་དེ་ཅི་
གཙོ་བོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ནམ་ཞེས་བློ་བཟོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་ཉག་པ་དང་
གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ་སྤྱི་བྱེད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིག་པ་ཅན་གྱི་ཚོད་པ་སྤར་བ་ལ་
གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་
བྱམ་པ་

༩༡༩༽

ལ་སོགས་པའི་རྣམས་གཅིག་འདོད་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་རྣམས་གཅིག་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ནི་དུ་
མར་འགྱུར་ཏེ་བྱུང་པར་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་དེ་འདྲ་ཆོས་
ཅན། ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ཏེ་སྤྱི་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་བྱུང་པར་རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་
གཅིག་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་བྱུང་པར་དེ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་སོ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱུང་པར་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་འདྲ་གསུམ་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་
པ་ནི། སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ཐ་དད་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་སྤྱི་ནི་འདྲ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ་བྱུང་པར་ནི་མི་འདྲ་བ་སྟེ་རྣམས་འགྱུར་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅན་ཐུན་མོང་མིན་པ་
ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། རྣམ་གངས་ཞེས་པ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་དེ་དག་པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་
ཏེ། དེ་འདྲ་མི་འདྲའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱུང་པར་སྤྱི་དང་ལྡན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
ཏེ་གཙོ་བོ་གནས་པ་ན་བྱུང་པར་ལྡོག་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་པ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལས་ཐ་དད་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་མ་
ཡིན་ཏེ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱི་ནི་རུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོས་གཞན་དག་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །བྱུང་པར་ནི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་ཏེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

༩༡༩༽

དེས་ན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དག་གི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་
བསལ་བ་དགོད་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་པ་དང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་
གང་གིས་བྱད་པར་དང་སྐྱེ་དེ་དག་གི་འདི་ནི་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་བྱད་པར་རོ་ཞེས་འཇོག་པའི་ལུས་པ་དང་གསལ་བ་
དེ་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའི་ཚས་སུ་མི་རུང་བས་
སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འང་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་ཐ་དད་ཡིན་ཞེ་
ན་སྐྱེ་དང་བྱད་པར་དེ་དག་པན་ཚུན་ལོག་པ་འཕམ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལོག་ཏུ་སྐྱེ་
དང་བྱད་པར་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་འང་སྐྱེ་བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་པར་སྐྱེ་ཅན་གྱི་སྒོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་
ལ་བྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བུམ་པ་དང་སྒྲུལ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ལ་དེ་དག་གི་སྒོ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཞེས་པ་སྟེ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་ཁ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་
བདག་ཉིད་སྒོའི་མདུན་དུ་བུས་པ་ལའོ། །གང་ཞེ་ན་སྐྱེས་བུ་འདིའོ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
དོན་བྱད་པར་དེའི་འབྲས་བུ་ཚོ་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ཅན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་དེའི་རྟེན་ཐ་དད་
པ་སྟེ་བྱད་པར་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པ་ན་དོན་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞན་
ལས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །འོ་ན་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་པའི་སྟོག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ནི་བ་ལང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་
ཉིད་དུ་

༼ ༡༩༠ ༽

ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱི་རང་མཆོན་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་དཔྱོད་པ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་དངོས་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དཔྱོད་པ་དང་འབྲེལ། །འོ་ན་དེའི་ཆེ་སེལ་བའི་སྤྱི་བརྟགས་པས་ཅི་བྱ་ཞེན་དངོས་པོ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་བྱམ་པ་དང་སྣམ་བུའང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཚུ་ལེན་པ་ན་སྣམ་བུ་ལའང་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་སོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྤྱི་འགག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་འཛེམ་མེད་པའང་ཁེགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སྤྱ་མས་ཁེགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་པ་སྟེ་བསལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེན་འཛེམ་མེད་པ་ཚུ་སྤྱན་པས་སྤྱལ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་སྤྱང་དོར་མེད་པའི་གང་ཅི་ཡང་བྱང་བ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གོ། །རི་སྐད་སྤྱོད་ཞེན་རྩ་མོ་ཡང་ཞོར་འགྱུར་ཞིང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་རྩ་མོ་ནི་ཞོར་འགྱུར་ཏེ་རང་མཆོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྩ་མོ་ཞོར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཞོ་འདོད་པས་རྩ་མོ་ལ་སྤྱང་དོར་གཉིས་ཀ་བྱར་མི་བྱང་སྟེ་ཞོ་དང་ཞོ་མིན་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་བསལ་ཞེན་གྱངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་ཅིང་དོན་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཅི་སྟེན་ན་མཐའ་གཅིག་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའང་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་རྩ་མོ་ཡང་ཞོར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་

༼ ༡༣༡ ༽

ཀྱང་རྩོམ་ཡིན་ཏེ་གང་གིས་གཞན་ཡང་རྩོམ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ཞོ་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྩོམ་ཡང་ནམ་
བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཞོར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་རྩོམ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྩོམ་ཉིད་མིན་ཅེས་བཞི་དེའི་ཆེ་གནས་སྐབས་ལ་
ལྟོས་ནས་ཞོ་ཞོ་ནར་སྒྱུས་བཤོ། །གང་གིས་གཞན་ཞོ་ཡང་རྩོམ་འགྱུར་ཞེས་བཞི་རང་མཆན་ལ་ལྟོས་ནས་
འདྲེས་བར་སྒྱུས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཞོ་དང་རྩོམ་གཉིས་པོ་དེའི་བྱད་བར་བསལ་བ་སྟེ་དེ་བས་བྱད་བར་མེད་
བར་ཐལ་ཏེ་དེ་དག་གི་རང་མཆན་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཤིང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་བར་མ་
ངེས་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་འཇུག་བ་འཆོལ་བ་ནི་ཞོ་འཐུང་ཞེས་བཤོ། །གཉིས་བ་དེའི་ལན་དགག་བ་ནི། འོན་
ཏེ་ཞེས་བ་སྟེ་ཞོ་ནི་རྩོམ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱད་བར་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ་འོ་མ་ལས་སྒྱུར་བའི་འབྲས་བུ་བྱད་
བར་ཅན་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱད་བར་གང་གིས་ཞོ་འཐུང་ཞེས་བཞེད་བ་ན་བྱད་བར་ཞོ་ཞོ་ན་ལ་འཇུག་
ཅེ་ན་དེ་ལྟར་ན་འོ་མ་ལས་སྒྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་བས་ཞོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྩོམ་དང་གཉིས་ཀ་འདྲེས་བ་མིན་བར་རྩོ་
མོ་ལས་གཞན་དུ་ཐལ་ཏེ་ཞོར་འཛོག་བའི་བྱད་བར་དེ་གཞན་རྩོམ་ལ་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་བ་ནི། ཐམས་
ཅད་ཅེས་བ་འདྲེས་མེད་བ་བྱེད་ལ་སྒྲོས་ཤེས་བྱ་ཐ་དད་དུ་ངེས་བ་དང་སྒྲུས་ཐ་དད་དུ་བཞེད་བ་མི་སྲིད་བར་ཐལ་
ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་བས་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་བ་མི་སྲིད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་བ་ནི།
ཐ་དད་ཅེས་བ་སྟེ་མི་སྲིད་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྒྱུད་བཤོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་ཐ་དད་
དུ་མ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུས་ནས་སྒྱུ་བའི་འདྲེས་མེད་བ་ལའོ། །ཅི་སྟེ་ན་སྒྲོ་ཐ་དད་དེ་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
གཉིས་ཀ་

༼ ༡༣༣ ༽

གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ལ་ཡང་དང་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པས་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སེལ་བ་ལ་འཇུག་
པ་ནི། དངོས་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། འོན་མེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའམ་སེལ་བ་ལ་འཇུག་ཅེན། དཔྱད་
པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པར་ངོ་། །གང་ལ་ཞེན་དངོས་མེད་པའོ། །རི་ལྟར་ཞེན་དོ་བོ་སྟེ་སྤྱབ་པ་བརྗོད་པའམ་
འོན་ཏེ་སེལ་བ་བརྗོད་ཅེས་པའོ། །ཅི་སྟེན་སྤྱབ་པའི་སྟོན་ས་འཇུག་གམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཉིད་ཅི་སྟེ་ཞེན་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱ་བའམ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ངོ་བོ་
གྲུབ་ན་དེ་ལ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འོན་དངོས་མེད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཐ་དད་མེད་པར་
འགྱུར་ཞེན། འོན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འང་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལ་
སོགས་པ་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དུ་མ་འཇུག་ན་འདིར་ཡང་དགག་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དུ་མ་འཇུག་གོ། །དེས་ན་བྱམ་
པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ནི་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་མི་
འགྱུར་བར་བསྟན་ཅིན་ཏོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་པ་དངོས་
དང་། ཡོད་པ་རྟགས་ཡིན་པ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་དང་། གོ་བྱེད་དང་གོ་བྱའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རང་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ་བརྗོད་ཅེས་པར་ངོ་། །གང་ཞེན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །རི་ལྟར་ཞེན་བྱུང་པར་གྱི་བྱེ་
བྱག་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་པའམ། འོན་ཏེ་བྱུང་པར་དང་བྱལ་བའི་རྟགས་འབའ་ཞིག་པའོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ཞེན་
བསྤྱབ་བྱ་སྤྱབ་པའི་དོན་དུ་འོ། །དཔེར་ན་གང་ལྟ་བུ་ཞེན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛིག་པ་སྤྱབ་པ་ལ་འབྲས་བྱ་བྱས་པ་
དང་ཡོད་པ་

༼ ༡༩༣ ༽

བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟོས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བྱང་པར་ཉག་གས་ཀྱི་ངོ་པོ་ལས་ཐ་དད་ཅིང་སྐྱས་མ་
བརྗོད་པ་ནི། བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་
སྐྱས་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཚོལ་བྱང་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་རྒྱ་དངོས་སུ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ་ཐ་མི་དད་ཅིང་སྐྱས་བརྗོད་པ་ནི། སྟེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་ནི་ཡོད་པ་
ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཐམས་ཅད་འདིག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཚུད་
པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་མཆོན་གཏན་ཆོག་གས་སུ་འདོད་ན་ཞེས་སྦྱར་དོ། །འོན་
ཡོད་པའི་རང་མཆོན་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་
ལན་ལ་གཉིས་ཏེ་ཡོད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མི་
སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་
ན་ཡོད་པའི་བྱང་པར་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་སྟེ་བྱུབ་ཐོན་པས་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །འདོད་ན་བྱང་
པར་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ཉམས་ཞེས་སྦྱར་དོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ཆད་མའི་ཡུལ་མི་
ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་དང་རྗེས་འགོ་རྗེས་འགོ་མིན། །ཞེས་པས་གངས་ཅན་གྱི་གཙོ་པོ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་
ཏེ་ཞེས་ཡོད་པའི་རང་མཆོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་ཡུལ་སྟེ་འཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་མི་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚུད་པ་ནི། བྱང་པར་རྗེས་འགོ་མེད་
པའི་ཕྱིར། །གཏན་

༼ ༡༩༥ ༽

ཆོགས་ལས་ཉམས། ཞེས་སྒྱུར་བ་སྟེ། ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ནི་རྟགས་སུ་ཡང་མི་རུང་
སྟེ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་གསུམ་སྟེ། ཡོད་པའི་སྤྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བ་དང་། བྱང་པར་
བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བ་དང་ཡོད་པའི་སྤྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པའི་ཞེས་པ་སྟེ་
བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ལ་ཞེ་ན་སྤྱི་འོ་ཆོས་ཅན་ལ་ཞེས་པ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་
ལའོ། །གང་ཞེ་ན་ཡོད་པའི་བྱང་པར་ཞེས་པ་ནི་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོག་སྤྱི་མ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཡོད་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅམ་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་ཅམ་
བྱང་པར་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་སྤྱི་འོ་ཆོས་ཅན་ལ་སྐྱབ་ན་བྱང་ས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མི་
འབྱུབ་སྟེ་དེས་དེ་ལ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་པའི་འདོད་པ་བྱུབ་ཟིན་ཏེ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དེ་འབྲ་བ་བཀག་
པ་སྟེ་ཆོས་ཅན་ལ་མ་བྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དེ་འབྲ་བ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐར་མ་བྱུབ་པའི་དོན་
འགའ་ཡང་འབྱུབ་པར་མི་འབྱུར་ཞེས་སྒྱུར་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་པར་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོའི་ཆོས་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱབ་ན་དེ་དཔེ་ལ་མེད་པས་རྟགས་རྗེས་འགོའི་བྱུབ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འབྱུར་ཞེས་པའོ། །ཡོད་པའི་སྤྱི་
བསྐྱབ་ན་བྱུབ་ཟིན་པ་དང་རྒྱལ་བའི་འདོད་པ་མི་འབྱུབ་པའི་སྟོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ས་ཅན་ཡོད་པའི་རང་
མཆན་བསྐྱབ་ན་གཙོ་བོའི་བྱང་པར་ལས་འོས་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་ཡོད་པ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཞེས་

༼ ༡༣༥ ༽

བ་སྟེ་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ཞེ་ན་རྟགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རྟགས་གང་གི་ཞེ་ན་དེའི་ཞེས་པ་ཆོག་གཉིས་ཏེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱི་འོ། །དེ་གང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་འོ། །དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་རྟགས་དེ་ཡོད་ཅམ་ལ་བྱབ་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མི་སྲིད་པ་ནི། མ་གྲུབ་ཅེས་པ་སྟེ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་དེ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་སམ། གཉིས་ཀའི་ཆོས་སམ་མེད་པའི་ཆོས་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་ནི་གཉིས་ཏེ། དེའི་འབྲས་བྱ་དང་། རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། གཙོ་བོའི་འབྲས་བྱ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །དུ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་དེའི་འབྲས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ཆད་མ་གསུམ་མམ་འབྲས་བྱ་ལོག་པའི་རྟགས་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མ་གྲུབ་སྟེ་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་རྟགས་དོན་མེད་ལ་མ་གྲུབ་ན་དེའང་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཡོད་པ་དང་དེའི་ཆོས་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དུག་པའི་སྤྱི་བོ་ལ་གྱི་བསམ་པའི་དོར་བྱེད་པར་གཞན་སྤངས་ནས་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་ཀའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཁྲུལ་ཏེ་དངོས་མེད་ཀྱང་རྟོག་པས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དགག་པའི་ཆོས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའང་འཁྲུལ་ཏེ་རིག་པ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །མེད་པའི་ཆོས་དོན་བྱེད་ཀྱས་པས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གཙོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་ཤྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་དངོས་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་

༩༡༩༩༩

དང་པོ་གོ་བྱེད་ནི། རང་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ་རང་གི་ཆོས་ཀྱིས་བྱས་པ་དེས་པའི་རང་བཞིན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་ཅན་ལ་བྱས་པ་ནི་གོ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་མ་དེས་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་སྟོན་མ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་གོ་བྱེད་ནི། དེ་ལ་བྱས་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ་བྱས་པ་དེ་ལ་བྱས་བྱེད་དུ་དོན་ལ་དེས་པའི་མི་རྟག་པའི་རང་
བཞིན་དེ་སྟོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དེས་པ་གོ་བྱེད་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་སྟོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ནི། འདི་
སྟོག་པ་ན་ཞེས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་བྱས་ཡོད་ལ་འཛིག་པས་བྱས་པ་སྟོབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་
དགོད་པ་དང་། རྟོགས་ཆོས་སྟོབ་པ་དང་། ཚན་མས་བྱས་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ལ་ཞེན་བྱས་པ་ལའོ། །གང་ཞེན་འཛིག་པ་སྟེ་སྤྲད་ཅིག་མའོ། །རི་ལྟར་ཞེན་
བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཅུ་མ་གྱིས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཞེན་བྱས་པ་རང་གི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོར་བ་ནི་གང་ཞེག་གང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་
ལ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཐ་མ་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་མི་སྲིད་པ་བཞིན་བྱས་པ་འང་འཛིག་པའི་ངོ་བོར་
འགྱུར་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
སྟོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་པ་སྟེ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
ནི་ཆོས་ཅན། དེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ་འཛིག་པའི་ངོ་བོར་དེས་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཐོ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལའང་དེ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གོས་ལ་ཆོན་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་འགའ་ཞེག་རྟག་པར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བྱས་པ་སྟོབ་པ་ནི། སྟོས་ཀྱང་བུམ་པའི་འཛིག་པའི་

༼ ༡༩༯ ༽

སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་བྱམ་པ་འགའ་
ཞིག་ལ་འདྲིག་པ་སྤྱད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེས་འདྲིག་
པ་སྐྱེད་པའང་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཆང་བ་དང་གོགས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་
ནི། དེས་ན་ཞེས་པ་སྟེ་བཤད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་བྱམ་པ་ལ་འདྲིག་པས་བྱུང་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་
བཀོད་པའི་འདྲིག་རྒྱ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཅིར་བཤད་ཅེ་ན་འབྲས་བུ་འདྲིག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་
ནས་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་སྤྱིར་རྒྱ་ཐོ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པ་སྟེ་སྐྱེད་པས་བྱུང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་ན་རྒྱ་ཐོ་མ་ཆང་བ་དང་ཆང་ཡང་རྒྱས་པ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་གོགས་སྤྱད་པ་དེས་
ནའོ། །གང་གི་ལུགས་ལ་ཞེ་ན་འདྲིག་པ་རྒྱ་ལྡན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་རྒྱ་ཞེས་པ་སྟེ་བྱམ་
པའི་འདྲིག་པ་དེའི་རྒྱར་འདོད་པའི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱར་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་འདྲིག་པ་
སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཐོ་བས་འདྲིག་པ་དངོས་སོའམ། དངོས་སོ་བཞག་ཅམ་གྱེད། དང་
སོ་ལྟར་ན་བྱམ་པའམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་སོ་སྐྱེད། དང་སོ་ནི། ཐོ་བས་བྱ་མི་དགོས་ཏེ་བྱམ་པ་རང་གི་རྒྱ་
ལས་སྤར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྱུབ་ན་ནི་དེའི་ངོ་བོར་མི་རུང་སྟེ་འགལ་བས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་པ་རྟག་ན་
ཐོ་བས་འདྲིག་མི་རྒྱས་ལ། མི་རྟག་ན་དེ་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་སོ། །སྤར་རྟག་ལ་ཐོ་བ་དང་སྤྱད་པའི་ཆེ་མི་རྟག་
ཅེ་ན། འོན་སྤར་ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ་འདྲིག་པ་ལ་ཇེ་ཉེར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐོ་

༼ ༡༩༤ ༽

བ་དང་སྤང་བ་ནའང་བྱམ་བ་མི་འཇིག་པར་ཐལ་ཏེ་དེས་བྱམ་བ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྤྲུམ་
བྱ་ཆོག་པས་བྱམ་བ་ལ་མི་གཞོན་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སོ་བཀག་པ་ཙམ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ་དངོས་
མེད་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཙན། བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
གྲུབ་ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བའི་བྱམ་བ་གང་
ལ་འཇིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་མ་མཐོང་བའི་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་
གཞན་ལ་ཡང་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་བར་ཤེས་ཏེ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་ཏུགས་གཉིས་
ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཏུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་
བ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་ཙམ་ཆད་མར་བསྟན་པའི་དོན་དང་། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་
པ་མེད་པའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་སོ་ནི།
འཇུག་པ་ཞེས་པ་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཆད་མར་བཤད་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་
ཀའོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་ལའོ། །ཅི་སྟེ་ན་སྤང་དོར་བྱ་བའི་ཡུལ་
བྱམ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་ལྡན་སྤང་དོར་བྱེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་
ཞེས་བྱ་བའི་རིག་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་འཇུག་པ་ནི་ཆད་མའི་སྟོས་ཡུལ་དེ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་
ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བྱམ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དང་ཡོད་

༼ ༡༩༩ ༽

བར་བཟོད་པའི་སྐྱ་དང་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་སྟོད་དོ། །དང་པོ་ནི་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་
འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བཤད་དོ། །དེས་པའི་རྒྱ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་དམིགས་པ་ཙམ་
གྱིས་ཆོས་ཙན། ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་ཞིགས་ཏེ་དེའི་རྒྱ་ཞིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
ཆད་མ་གསུམ་ལོག་པས་བསྐྱལ་པའི་དོན་མེད་པའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་
བསྐྱལ་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཙན། མ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེ་ལྟར་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟོད་དུ་བྱར་
མི་རུང་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་
པས་མ་བྱུང་སྟེ་བསྐྱལ་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་
སྟེ་ན་འགའ་ཞིག་སྤྱིས་བྱུང་དོན་ལ་མི་མཁོ་བའི་སྤྱིར་ཏེ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་
བུའོ། །འགའ་ཞིག་མཁོ་ཡང་རེ་རེ་ནས་བསྟན་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ་སེམས་ཙན་གྱི་རྟོག་པའམ་སྤྱིན་བྱུང་
གངས་ལྟ་བུའོ། །དེས་དགོས་རུས་མེད་པ་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་ན་བྱེད་པ་པོ་རྟོག་ལྟན་མ་ཡིན་པ་དང་བསྟན་
བཅོས་སྤྱིས་བྱུང་དོན་ལ་ཆད་མ་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །མདོན་སུམ་འཇུག་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ་བསྐྱལ་
པའི་དོན་རྣམས་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་མིན་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་མདོན་སུམ་ད་ལྟ་མེད་
པ་དང་རང་རིག་གི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མདོན་སུམ་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་
འཇུག་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ་བསྐྱལ་པ་དེ་དག་འབྲས་བྱུང་རྟགས་མེད་པ་ཙན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་དེས་

༩༡༣༠༽

བ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པ་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཆད་མ་
མིན་པའི་འཐད་པ་ནི། ཡོད་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཉིད་དུ་མི་གྱུར་ཏེ་
བསྐྱལ་པའི་དོན་དེ་དག་ཡོད་པའམ་མེད་པར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ནི་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་འཛིན་
པའི་མངོན་སུམ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་དེ་དེ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་མིན་པའམ་ཡིན་གྲང་གཞན་ལས་ངེས་པ་འདྲན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཡོད་པའི་ཐ་སྟད་དགག་པ་ལའང་ཆད་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་དང་འགའ་ཞིག་འཇུག་པ་
ལ་ངེས་པ་མི་དགོས་ཏེ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་ལས་གྲང་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
བདེན་ཏེ་རྟོག་ལྡན་ཆད་མས་མ་ངེས་ནས་འཇུག་པ་དགག་པར་རུས་པ་ཆད་མར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉགས་
ཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ་སྣང་རུང་ཉགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་ཡོད་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་མ་
དམིགས་པ་ཆད་མ་མིན་པར་སྒྱུབ་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་བཀག་པ་ཡིན་ཞེས་
སྟོན་པ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ཞེ་ན་མ་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་ཆད་མིན་དུ་སྒྱུབ་པའི་རིགས་
པའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པས་མ་བྱུང་ཅེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་འོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་བསྐྱལ་པའི་
རང་བཞིན་ལྟ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་འབྲས་བུའི་ཉགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
དཔག་གིས་

༼ ༡༣༡ ༽

མི་ཤེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལའོ། །དེས་ན་བསྐྱལ་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་ལམ་
མཛོན་སྤུམ་དང་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པས་དགག་མི་ཁུས་ཞེས་པའོ། །ལུང་ནི་རྗེས་དཔག་ཏུ་སྤྱད་པ་ལམ་ཁོད་
མར་ཁས་སྦངས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་མ་བཟོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་དགག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་དང་། སྐྱབ་
པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེ་ལས་དང་པོ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ནི། རྒྱ་མི་ཤེས་ན་ཞེས་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པ་
ནི་དེ་མ་དམིགས་པའོ། །རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དགག་ཁུས་པར་མ་བཟོད་བསྐྱལ་པའི་དོན་ཡང་
རོ། །བསྐྱལ་པའི་རྒྱར་ངེས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་མ་བསྟན་པའི་ཡུལ་ཅམ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་བྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི། དོན་གྱི་ཞེས་པ་སྟེ་དོན་ནི་བྲབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་
པའི་རྟགས་ཅན་ནི་བྲབ་པར་བྱ་བའོ། །ལ་ཞེས་པ་ནི་དེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་བྲབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་
དམིགས་པ་ཡང་རྟགས་ཡིན་ཏེ་ཤིང་ཅམ་མེད་པས་ཤེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རྟགས་དེ་དག་གི་བྲད་པར་
ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་གཏན་ཆིགས་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་དང་བྲབ་བྱེད་
མེད་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །བཞེ་པ་དེ་དག་ལ་ཚོད་པ་སྦང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པ་མ་མཐོང་བས་བུམ་པ་མེད་
པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་བུམ་འཛིན་བཀག་པ་དེ་བུམ་པའི་འབྲས་བུ་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་སྒྲུང་རུང་གི་བུམ་པའི་དངོས་པོའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན་མ་དམིགས་པའི་
དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་བ་དང་ལྟན་པའི་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་

༼ ༡༣༩ ༽

ཞེས་པ་སྟེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་ཞེན་མི་སྲིད་པར་གྱུར་པའི་དུས་ནང་། །དེ་
གང་ཞེན་རྒྱུ་རོ། །གང་གིས་ཞེན་སྒྲུང་རུང་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་རོ། །དེ་ལ་སྒྲུང་རུང་ནི་བསྐྱལ་པ་གསུམ་དང་
བྲལ་བའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་མ་ཆང་བའམ་བར་ཆད་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་དུས་ནང་། །འདི་ཡང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་བསྟན་པ་སྟེ་བྱམ་པ་
མཐོང་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་དུས་ན་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱས་
བྱལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཐོང་ན་དེ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་སྒྲུང་
རུང་གི་བྱམ་པ་མ་ཐོང་བ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ་བྱམ་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་
ཀྱང་དེ་མི་མཐོང་ན་བྱམ་པ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འགལ་བའི་ཞེས་པ་སྟེ་ངེས་
པར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ཞེན་གང་རེག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལོ། །གང་གི་ཆེ་ཞེན་གང་རེག་དེ་དང་འགལ་བ་མི་
དམིགས་པ་ནི་ཟེར་ཡང་ཆེ་ག་རྒྱུ་དང་པོ་འེ་མཐའི་ཡང་ཞེས་པ་འདིར་སྦྱར་ལ་འདི་འདི་ནི་ཞེས་པ་དེ་འདི་ལྟལ་དུ་
སྦྱར་རོ། །ཅི་སྟེན་གཞོན་བྱེད་བྱིར་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ཞེས་པའོ། །འདིར་སྦྱབ་པ་རྟགས་སུ་
སྦྱར་ཡང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པ་ལས་འགལ་བར་རྟོགས་ཤིང་འགལ་བ་ལས་དངོས་པོ་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། མི་སྒྲུང་བ་མ་
དམིགས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་

༼༡༣༣༽

རོ། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཀོད་པ་ལ་གངས་ཅན་ན་རེ་སྒྲོར་བ་འདི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་མིན་པར་འགྱུར་
ཏེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་དང་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པ་གཉིས་ཀ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྗེ་ལྷར་གཙོ་བོ་ཡོད་
དམ་མེད། དང་པོ་ལྷར་ན་དེ་དགག་མི་རུས་པ་དང་། དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
ལྷར་ན་ཆོས་ཅན་རྗེད་པའི་ཆོག་དང་མེད་དེ་ཞེས་དེ་ལ་དགག་པའི་སྒྲུ་སྒྲོར་བ་མི་འཐད་པ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་
པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ལྷང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཆན་
ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ཅོད་པ་དེ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ཁོ་བོ་ཅག་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་
ཆོས་ཀྱང་སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་དོན་སྤང་བའི་རྟོག་པ་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་མཆན་
ལས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །རྟགས་ནི་རྟོག་པ་དེ་གཙོ་བོའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པར་མ་དམིགས་པ་
ཡིན་ཏེ་འདི་ལྷར་ལྷོག་པ་མེད་དེ་གཙོ་བོ་རྟག་པར་འདོད་པས་སོ། །རྗེས་འགོ་འང་མེད་དེ་རྟོག་པ་དེ་རྟག་ཏུ་སྦྱེ་
བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་དོན་ཡོད་པས་ཆོས་ཅན་རྗེད་པའི་ཆོག་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་
གསུམ་མེད་ལ་རང་མཆན་མེད་པས་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་གཉིས་མེད་
དོ། །སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ནི། ཐོག་མེད་ཅེས་པ་སྤེ་སྒྲ་དོན་གྱི་
ཆོས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱང་རོ། །དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་རྟོག་པས་བསྒྲུབས་ཞེས་རྟོག་པས་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་
ལ་སྤང་།

༩༡༣༩༽

བའི་རྣམ་པའོ། རྟོག་པ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཞེན་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟོག་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མའི་བག་ཆགས་ལས་སོ། །དབྱེན་དུ་ཞེན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། རྟེན་གང་གང་ཞེན་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། ཡོད་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བར་རྟོག་པ་དང་། མེད་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་རི་བོང་གི་དྲུལ་སོགས་པ་ལ་སྟེ། མེད་དུ་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་ཀར་འཇིན་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀར་ངེས་པར་བྱས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ནི་གཉིས་ལས་དང་སོ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་དངོས་ཉིར་ལེན་མེད་པ་ཅན། སྐྱབ་ལ། ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་ན་སྤང་བའི་རྟོག་པ་སྟེ་དེ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོའི་ཉིར་ལེན་ཅན་མེན་པར་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་ནི། འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཆད་མས་བྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གིས་ཞེན་ན་འབྲས་བུའི་ཉག་ས་ཀྱིས་བྱབ་སྟེ་སྐྱོད་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྐྱ་སྐྱོར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཉག་ས་ནི། དེ་མི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོའི་སྐྱོད་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་མཆོན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ནི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ཞེས་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོད་དངོས་སོ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱོད་ཉིད་བཀག་པའི་སྐྱོན་དང་། མ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་སོ་ནི། གཙོ་

༼༡༣༥༽

བོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མི་སྤོང་ན་རང་མཆོན་ཀྱང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་
སྟེ་ན་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཁོ་ན་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་ན་ལན་ནི་མཐོང་བའི་ཞེས་
བ་སྟེ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ཞེ་ན་སྐྱེ་ནམས་ནི་ལོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་དོན་ནམས་ལ་ལོ། །དོན་རི་ལྟ་
བུ་ཞེ་ན་མཐོང་བའི་ཞེས་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཅི་སྟེ་ན་སྐྱེ་འཇུག་
པའི་རྒྱ་རང་མཆོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་མ་འོངས་ལ་ཆོག་མི་འཇུག་པ་དང་། བརྟན་ཆོག་མི་སྤྱིད་པར་
ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྟོན་ལ་ལ་སྤང་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་
ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་བ་ནི། སྐྱོན་ཞེས་བ་ནི་མ་དམིགས་པས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་
བཀག་ན་བསྐྱབ་བྱ་མི་སྤྱིད་དེ་སྐྱོན་དང་མེད་པའི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཡན་གང་པའི་མེད་པ་
རྒྱང་བ་རི་བོང་ལ་རྟ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྐྱོན་ལ་
བརྟན་ནས་དངོས་སོ་ལ་དཔྱེད་པ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱོན་དེ་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། དབྱང་
པར་བྱ་ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་ལ་ལོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན་གངས་ཅན་གྱིས་དེ་
ཡོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་པས་དེ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་གྱིས་སོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་གཙོ་
བོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ལ་བསྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ། མཐུན་སྤང་དུ་སྐྱབ་པའི་གྲོ་གྲོ་ལ་ནམས་གྱིས་སོ། །ཅི་སྟེ་
ན་དངོས་སོ་འདི་ལས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་བ་ནི། དོན་བྱེད་ཅེས་བ་སྟེ། བརྟག་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ལ་
ཞེ་ན་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་

༼༡༣༩༽

ལའོ། །གང་གིས་ཞེན་འབྲས་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སོ། །དཔེར་ན་མ་ནིང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་འགལ་སྤང་
བ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་གང་ཡང་བརྟག་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་ཞེས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པའི་ཆོས་
སྤྱོད་དེ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཤད་ལ། བྱེད་སྤྱོད་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་
འདོད་པ་གཉིས་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ཞེན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱོད་ནི་འོ། །ཅི་སྟེན་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་
བརྟགས་པར་བཤད་ཅེས་པའོ། །སྤྱོད་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་མ་བྱུང་བ་སྟེ་མ་དམིགས་པའོ། །དེ་
ཆོས་དེ་རྟགས་སུ་གསུངས་པའོ། །གང་གི་ཞེན་འདིའི་ཞེས་པ་སྤྱོད་ནི་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་མིན་པར་
སྐྱབ་པའི་འོ། །དེས་ན་འགལ་བ་མེད་དེ་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ངོ་། །གཉིས་པ་མི་སྤང་བ་མ་
དམིགས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆད་མ་གཉིས་ལོག་པས་བསྐྱལ་པའི་དོན་དགག་མི་རུས་ཏེ་ཡོད་
པ་ལ་ཆད་མ་གཉིས་འཇུག་པས་མ་བྱུང་བས་སོ། །ལྷུང་ལོག་པ་ནི་དགག་རུས་ཏེ་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་
སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ངོ་། །སྤང་ལྷུང་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །འདིར་ལྷུང་
ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་སོ་
ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་ཆོག་ཆད་མ་ཡིན་པ་
དགག་པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་ཅམ་དང་། བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ཆོག་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པའོ། །དང་
སོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་སོ་ཆོག་སྤྱི་རོལ་ལ་

༩༡༣༥༽

ཆད་མར་མི་རུང་བ་ནི། སྤྲོ་ནམས་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྲོ་ནམས་དེ་ལས་ཞེས་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱུ་བ་
བ་མིན་ཏེ་སྤྲོ་དོན་གཉིས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་དོན་
ལ་མི་འཁྲུལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་འདོད་ལ་ཆད་མར་བསྟན་པ་ནི། དེ་དག་ཅེས་པ་སྤྲད་
དག་སྤྲུ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟོན་ཅིང་དཔོག་པར་བྱེད་དེ། ཆོག་དེ་བརྗོད་འདོད་ལ་རག་ལས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་
ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་
བར་རོ། །སྤྲུག་ཞེ་ན་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་བྱད་པའི་ཆོག་གོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་སྤྱི་ལས་ཞེས་པ་ཡུལ་
གཉིས་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ལུང་ཆད་མར་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལུང་དེ་ཆད་མར་སྤྲུབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ལུང་དེ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པས་དེར་གསུངས་པ་མིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་ལྡན་ལུང་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་སྤྲུབ་པའི་དོན་དུ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལུང་གི་དོན་ནི་གང་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དེ་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་ཅིས་ཞེ་ན། ལུང་གི་དོན་ནི་དག་
སྟོག་ལས་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་དེ་གཞུག་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལུང་གི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཚན་
གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

༩༡༣༩༽

འབྲེལ་བ་དང་ཞེས་བ་སྟེ། དག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་བྲང་ངོ་། །དག་ཅི་ལྟ་
བྱ་ཞེན་འབྲེལ་བ་ཞེས་བ་ནི་དག་རྣམས་སྒྲང་བ་དང་དོར་བ་དང་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་དོན་གཅིག་ལ་བསྐྱར་
བཏུབ་ཅིང་པན་འདོགས་བ་སྟེ། ཚོས་ནི་འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་སོ་བཟུ་
འབྱར་བ་དུག་འཁར་གཞོང་བགས་བ་ཤ་ཞེས་པའི་དག་གཙོད་དོ། །རྗེས་མ་ཐུན་ཐབས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་
རུས་པའི་ཐབས་སྟོན་བ་སྟེ་དུག་ཞི་བའི་དོན་དུ་འདོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་མན་དག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པའོ། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྟོན་བ་སྟེ་བྱ་རོག་གི་སོ་རྟོག་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའོ། །དག་
ཚོས་གསུམ་ལྡན་དེ་སྐྱེས་བུ་ལུང་ལ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཚད་མ་མིན་ནོ། །གཉིས་
བ་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱབ་བ་བསྐྱན་བ་ནི། མཐོང་དང་ཞེས་བ་སྟེ་མི་བསྐྱབ་བའོ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་གི་ཞེན་ལུང་འདིའི་
འོ། །གང་ཞེན་གཞོད་བ་མེད་པའོ། །གང་ལ་གཞོད་བ་མེད་ཅེན་མཐོང་དང་ཞེས་བ་མངོན་གྱུར་ཏོ། །མ་མཐོང་
ཞེས་བ་སྐྱོག་གྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོའི་དོན་དེ་དག་ལའོ། །གང་གིས་ཞེན་
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་ཏེ་དངོས་པོ་བས་ཞུགས་དང་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་
ཀྱིས་སོ། །རྗེས་ལྟར་ཞེན་ལུང་ལས་ལུང་པོ་ལྟ་མངོན་གྱུར་དུ་བསྐྱན་བ་དང་ཚིག་གི་དོན་དུག་དང་བདེ་སོགས་
ཕྱིའི་དོན་མངོན་གྱུར་མིན་པར་བསྐྱན་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གཞོད་བ་མེད་པའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་བ་བཞི་
ལ་སོགས་བ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་བ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱན་བ་ལ་
དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་

༼ ༡༣༩ ༽

གིས་མི་གཞོན་པའོ། །བདག་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་མིན་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཡོད་པར་དཔོག་པ་ལ་
རྟགས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མ་བྱུང་ལ་རྟག་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷང་
ལ་བརྟེན་པས་མི་གཞོན་པ་ནི་སྤྲིག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
བསྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལྟ་བུ་བསྟེན་ན་ལྷང་གིས་གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྲིག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུར་ཁས་
སྐྱངས་ནས་ཁྱས་དང་སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་པས་དེ་འདག་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་དེ་དག་གི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོན་
པའི་བྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གང་དང་གང་གི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོན་པ་དེ་དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། མངར་བསེལ་སྦྱུམ་
པའི་རྗེས་ཀྱིས་བད་ཀན་ལ་མི་གཞོན་པ་བཞིན་ཁྱས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲིག་པའི་རྒྱ་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་མ་བསྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆིག་ལས་རྟོགས་པ་ལ་མི་
བསྐྱུ་བར་སྐྱབ་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཞེས་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆིག་ལས་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལ་མི་
བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ་ཆིག་དེ་ལས་གཞན་བྱ་གཉིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི་སྤྱི་ཞེས་
པ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱུང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གང་
དང་གང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆིག་ལས་རྟོགས་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་གཞལ་བྱ་གཉིས་རྟོགས་པ་
བཞིན་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་རྟོགས་པ་འང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཡང་
རྗེས་དཔག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི། འདི་ཡུལ་ཞེས་པ་སྟེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་སློབ་ཅི་ཞེས་
པ་ལྷང་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་ཅིའོ། །དེ་

༼༡༩༠༽

ཅིར་གསུང་ཞེན་རྗེས་སུ་དབག་པར་རོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཞེན་ལུང་འདིའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལཱོ། །དེ་ལ་
རྗེས་དབག་འཇུག་པར་འགལ་ཞེན་ཆད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མངོན་
སུམ་དང་ཆད་མ་གསུམ་པ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པས་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པཱོ། །གསུམ་པ་གཙུག་པོའི་དོན་ལ་མི་
བསྐྱབས་སྐྱབ་པ་ནི། སྒྲུང་དང་ཞེས་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ཞེན་གཞན་ཞེས་
པ་གཙུག་པོའི་དོན་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གཞན་ལ་འང་ལུང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་མི་བསྐྱབས་དབག་
པཱོ། །གང་གིས་ཞེན་ལུང་དེས་གཙུག་པོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སོ། །གཙུག་པོའི་དོན་
གང་ཞེན་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་དེ་ཉིད་ནི་འགོག་བདེན་ནོ། །དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི་སྐྱབས་སུ་ལ་གྱི་བདེན་པཱོ། །དེ་དག་
གི་ཐབས་ནི་རྒྱ་སྟེ་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པཱོ། །དེ་དག་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེ་ལ་མི་བསྐྱབས་པར་ཅིས་འབྱུང་ཅེན་སྐྱབ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེས་དབག་གིས་རབ་ཏུ་
ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱབ་པས་གསུང་བ་ལྟར་ཆད་མས་ངེས་པའི་
ཕྱིར་དང་གནས་གསུམ་པ་ལ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་
ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་སྟེ་ཤེས་ཞེས་བྲང་
རོ། །གང་གིས་ཞེན་གཞན་སྟེ་རིག་པ་ཅན་གྱིས་སོ། །ཅིར་ཞེན་རི་བཞིན་དོན་ཉེ་མི་བསྐྱབས་པར་རོ། །གང་ཞེན་
སྐྱེས་བུ་ཕྱུལ་བྱུང་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་བཅེ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་ཉེས་པ་བྲང་པཱོ། །དེ་ལ་སྟོས་པ་ནི་དེའི་ཆོག་སྟེ་དེ་ལ་
རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་དེ་ཆད་མའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་

༼ ༡༤༩ ༽

དང་པོ་ནི། འགྲིལ་དང་ཞེས་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་ངོ་། །གང་ཞེན་ན་ཟག་པའོ། །གང་ལ་ཞེན་རྒྱུ་ལ་ལར་
རོ། །ཐག་པ་ཉིད་གང་ཞེན་བཞེན་པ་ཀྱན་ཞེས་པ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཅི་སྟེན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཏེ་གཉེན་
པོ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དེའི་གཉེན་པོར་ཅིས་འགྲུབ་ཅེན། །གཉེན་པོ་ཡོད་ན་ཉེས་པ་འགྲིལ་ཅིང་མེད་ན་
འཕེལ་བར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འཕེལ་འགྲིལ་བྱེད་ཀྱང་རྩ་བ་ནས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཞེན་མིན་ཏེ་སྟོང་གཉེན་པོ་
དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་གང་ལས་ཞེན་གཉེན་པོ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམ་པ་ལས་སོ། །སྦྱར་
བ་ནི་གང་ཞེག་གང་དང་ཉེན་འགྲིལ་པ་སྟེ་དེ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ན་གཏན་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་
འགྲིལ་པ་བཞེན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འང་གཉེན་པོ་དང་ཉེན་འགྲིལ་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའོ། །གཉེས་
པ་ནི། ཉེས་པ་གཏན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྦྲར་སྟོག་པ་སྤིང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་བའི་སེམས་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་སྦྱེ་བའི་སྤྱིར་ཏེ་ཉེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་ལས་ཀྱང་གཉེན་པོ་
སྦྱེ་བ་བཞེན་ཞེན། ལན་ནི་འཆེ་བ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ་མི་བསྟོག་སྟེ་ཞེས་དང་ངོ་། །གང་གིས་ཞེན་འཆེ་བ་དང་
བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ་གྱིས་སོ། །གང་ཞེན་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སེམས་ཀྱི་
རང་བཞེན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་གཉེན་པོའོ། །ཅི་སྟེན་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་དེ་སྟོག་ག་
པའི་འབད་པ་མི་སྤིང་པས་སོ། །འབད་པ་མེད་པར་ཡང་རང་བཞེན་བསྟོག་མི་རུས་ཏེ་སྤར་གཙང་སྤྱ་ཅན་དུ་གྱུར་
ན་སྤྱིས་ཐོད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ཀྱང་གཙང་སྤྱའི་རྟོག་པ་སྤོང་བ་ལ་འབད་དགོས་པ་བཞེན་ནོ། །འབད་པ་མེད་པ་ཉིད་
ཅི་སྟེ་ཞེན་གཉེན་པོའི་སྦྱོན་དང་སྤང་བྱའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ན་འབད་

༩༡༣༽

བ་བྱེད་བར་རིགས་བ་ལ་དེ་མི་སྲིད་དོ། །རེ་ཞིག་གཉེན་པོ་ལ་སྐྱོན་མཐོང་བ་མི་སྲིད་དེ་འཆོ་བ་མེད་བ་སྟེ་འཆོ་བ་
གསུམ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སེམས་རྣམ་པར་བཅིང་བའི་འཆོ་བ་མེད་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་
དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་འཆོ་བའང་མེད་དེ་ཆགས་སྤང་མངོན་དུ་རྒྱུའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཀུན་ནས་དགྲིས་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །ན་ཀྱ་འཆི་བའི་འཆོ་བའང་མེད་དེ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་
རོ། །ཉེས་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའང་མི་སྲིད་དེ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
ཉེས་བ་ལ་འབད་བ་མི་སྲིད་དེ་ཉེས་བ་ཐམས་ཅད་ལེ་ལོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབད་བ་
ཡོད་ཀྱང་བསྒྲིག་མི་བྱས་ཏེ་ལམ་ནི་མི་རྟག་བ་དང་སྟོང་བ་ལ་སོགས་བ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་
དང་། སྟོན་གཉེན་པོ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཡང་བྱིར་རོ། །གསུམ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྟན་བ་
ནི། ཉེས་བ་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་ཉེས་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པར་གསུངས་བ་དང་འགལ་ཞེན་དེ་མ་རིག་ཅེས་བ་འཇིག་
ལྟ་ཉིད་མ་རིག་བ་ཡིན་ཏེ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཅིང་གཉིས་ཀ་རྒྱུར་དགོས་ན་མདོ་
ལ་ལར་གང་རུང་རེ་རྒྱུར་འཆད་བ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེར་དེ་ལ་ཞེས་བ་
སྟེ་མ་རིག་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་ཆགས་ཞེས་བ་སྟེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པའོ། །དེ་ལ་ཆགས་བ་ནི་བདག་གི་བ་ལ་
ཆགས་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་འདོད་ཆགས་སོ། །ཆགས་བ་དེ་ལས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་སྟེ་ཆགས་ལུལ་ལ་གཞོད་བ་བྱས་ན་མི་
བཟོད་པའི་བྱིར་རོ། །སོགས་པའང་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལས་སེར་སྣ་དང་ཕྱག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་བྱིར།
གསུམ་བ་མཐུག་བསྟུ་བ་

༼༡༩༩༽

ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཞེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་དེ་ལས་ཞེ་སྒང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བཤོ། །མདོ་གཞན་ལས་འཛིག་ལྟ་རྒྱུར་གསུངས་ཏེ་དེ་སྒངས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྒྱུའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བཤད་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ཡང་རྒྱ་དུ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ལུང་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཆད་མར་
 སྐྱབ་པ་དང་། ཐོགས་གཅིག་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྐྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེསྟེ།
 མ་བྱས་པར་ཁས་སྒྲངས་ལ་ཆད་མ་དགག་པ་དང་། སྐྱ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དགག་པ་དང་། སྐྱ་རྟག་པ་དགག་པ་དང་།
 མ་བྱས་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཁས་སྒྲང་བརྗོད་པ་ནི། ཆོག་ན་མས་
 ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་ཆོག་ན་མས་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་མིན་པར་མི་འཐད་དེ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
 བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་ཉེས་པ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བེད་རོ། །གཉིས་
 པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྐྱེས་བའི་ཆོག་ན་མས་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཀྱང་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ནི་ཆད་མ་མིན་ཏེ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་ཡོན་ཏན་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་ཡོན་ཏན་མེད་པས་
 འབྲས་བྱ་བདེན་

༩༡༥༥༽

པའི་དོན་ཅན་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། བར་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་བརྟག་པ་དང་། དོན་གང་དང་འབྲེལ་བརྟག་
པ་དང་། འབྲེལ་བརྟག་མི་རྟག་བརྟག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པ་དང་། རྫོང་བྱེད་གང་དང་
འབྲེལ་བརྟག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བར་ལ་ལྟོས་པ་དགག་པ་ནི། དོན་ཤེས་ཞེས་པ་སྟེ་དོན་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པ་སྲིད་པར་ཐལ་ཞེས་པ་དང་། །གང་ཞེན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་སོ། །དེ་མ་བྱས་པས་ན་མི་
ལུལ་ཞེན་སྒྲིའི་ངོ་བོ་སྦྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཡང་ངོ། །ཅི་སྟེན་བར་ནི་སྦྱེས་བྱའི་བརྫོང་འདོད་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །བར་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེན་དོན་ཤེས་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ་བར་རྩེ་ལྟ་བུ་བ་བཞེན་དུ་དོན་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་སྦྱེས་
བྱས་མ་བྱས་ཀྱང་དེས་བར་ཞོར་བར་སྦྱོར་བ་སྲིད་དེ་བསྟན་བཅས་ཞོར་བར་བཤད་པ་བཞེན་ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །གཉིས་པ་བར་ལ་མི་ལྟོས་པ་དགག་པ་ནི། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བའམ་བར་ནི་སྦྱེས་བྱས་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པ་
མིན་ཏེ་རང་བཞེན་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། འོན་པར་གང་ལ་སྦྱར་རིག་པ་མེད་པར་སྦྱ་ཐོས་པ་ཅམ་ལས་
དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་བཤད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བར་སྦྱར་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་བཞེན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འོན་པར་འབྲེལ་བ་ལས་གཞན་
པའི་བརྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་དོན་གོ་བའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བར་ལས་སྦྱེས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞེན་ལས་དང་པོ་དོན་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་
དགག་པ་ནི། ཆོག་ཅེས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འབྲེལ་བ་དེས་ཞེ་

༩༡༤༦༽

ན། འོན་སྤྱོད་ལས་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་བྱས་ཏེ་བརྟེན་དབང་གིས་གོ་སྤྱོད་ལ་
སོགས་པས་དོན་གཞན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། སྤྱོད་གཅིག་ཡུང་དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོང་པར་
བྱེད་པ་མིན་ཡང་སྤྱོད་བྱས་རང་གང་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་པས་འདོད་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། འོན་མེ་
ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ལས་འདོད་པའི་དོན་དང་འགལ་བ་བྱི་གསོད་པའང་གསལ་བ་སྟེ་གོ་སྤྱོད་པར་
འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ངག་དེས་སྤྱོད་བྱ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བསྒྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བསལ་བ་
དགོད་པ་ནི། ཡང་སྤྱོད་བྱས་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱོད་བྱའི་ཆོག་ལ་བསྐྱུ་བ་སྤྱོད་པ་དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱོད་བྱས་མ་
བྱས་པར་བརྟག་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་འང་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་གང་ཡོད་
བརྟག་པ་ནི། ཐ་དད་ནམས་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡོད། དེ་ཞེག་བདག་གཅིག་པ་ནི་མིན་ཏེ་
དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མི་དད་ན་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་ཡང་དོན་ཡིན་ལ་
དོན་ཡང་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བྱུང་ཡང་མེད་དེ་བརྫོང་འདོད་དམ་དོན་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་མེད་ཅེས་པའོ། །བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སྤྱོད་
བྱས་ཞེས་པ་སྟེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟེ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་
ཏེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་རྒྱུན་གྱི་དོན་གང་ལུང་དང་ལུན་པ་ལ་སྤྱོད་བྱས་བྱས་པས་བྱུང་བའོ། །བརྟེན་སྤྱོད་
བྱས་བྱས་པར་

༩༡༩༫༽

ཁས་ལེན་ན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་འདི་ནི་སྤང་ཆེན་གྱི་ཁྱས་དང་འབྲས་ལྷེ་འཁྱལ་བའི་བྲི་མ་བསལ་བའི་དོན་དུ་མ་
བྱས་པར་འདོད་ལ་དོན་མེད་པའི་བྲི་མ་བསལ་བའི་དོན་དུ་བརྟུ་བྱས་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་
དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་སྤྱིས་བྱས་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའམ། མི་བྱེད་པ་
ཞིག་དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་འཁྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱིས་བྱས་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེས་སྤྱིས་བྱས་
འདོད་པའི་དོན་ཡུལ་དུ་སངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་པོ་བཞིན་དུ་འདོད་པས་འགའ་ཞིག་ཏུ་
སྐྱར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟག་ན་འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེས་བྱ་བ་པའི་
དོན་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན།
རྟག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་རྣམས་མི་རྟག་པའི་བྱིར་རོ། །རྟེན་ཞིག་ན་བརྟེན་པའང་འདིག་
སྟེ་སྟོན་མ་ཞིག་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འོད་འདིག་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་མ་བྱ་བ་སྟེ་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་ནི་དེགས་
ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་མ་ཞིག་སྟེ་རྟག་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་དག་ལ་དེགས་བརྗོད་བྱར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་བྱེད་རང་དེགས་དང་། ཡོན་ཏན་
དང་། བྱེད་པ་དང་འདོད་རྒྱལ་བ་སྟེ་མིང་གི་སྤྱི་བཞི་འདོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྲེལ་བ་རྟག་ན་དེ་བརྗོད་བྱ་ལ་
མི་སྟོས་པས་སྤྱིས་བྱེད་འདོད་པའི་དོན་ཡུལ་དུ་སངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་མི་རུས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེགས་དོན་
བྱེད་མི་རུས་པ་བརྗོད་བྱར་མི་རུང་བ་དང་སྤྱི་ལས་གསལ་བ་གཞན་སྤངས་ནས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤིད་པར་
ཐལ་བའི་ཡང་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་ལེགས་

༩༡༤༩༽

པར་བྱས་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ཞེན་དེ་ཞེས་པ་སྐྱོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་འབྲེལ་པའོ། །གང་ཞེན་དོན་དང་
སྐྱེའོ། །གང་གིས་བྱས་ན་སྐྱེས་བྱའི་ཉྱེད་པཅས་ཀྱི་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཞེན་སྐྱོན་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་
ཀྱང་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བའི་ཐ་སྙད་གོམ་པའི་དབང་གིས་ཉྱེད་པས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བ་ཉགས་པའོ། །ཅི་སྟེན་
དོན་ལ་འབྲེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་གྱི་མ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འབྲེལ་བ་
དགག་པ་དང་། ཉྱེན་ཞེག་ཀྱང་བཉྱེན་པ་མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་དེ་ལ་བཟོད་བྱ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་བཟོད་བྱ་
སྐྱ་མ་ནི་ཞེག་ལ་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བཟོད་བྱའི་དོན་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་ལྟན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་ན་སྐྱ་རྣམས་ལ་འབྲེལ་པ་སྐྱར་དོན་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་དེ་དོན་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་པར་མི་རིགས་ཏེ་དེ་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། མེད་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་ཞེན་བཟོད་བྱ་ཞེག་པས་འབྲེལ་
པའང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་སྐྱོན་འབྲེལ་པ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་པ་དངོས་པོར་
འདོགས་ལ་བཀོད་པའི་ཉིས་པ་འདིའོ། །གང་ལ་ཞེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ་ཉྱེད་པས་སྐྱོན་གཅིག་ཏུ་བསྟེས་པའི་
འབྲེལ་པ་ལའོ། །ཅི་སྟེན་སྒྲོས་སྒྲོ་བ་ཉགས་པ་དེ་དོན་ལ་མེད་པས་སོ། །དེ་རྟག་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་གཞན་ལ་སྐྱར་དུ་འང་
བྱང་སྟེ་ཐ་སྙད་གོམས་པའི་དབང་གིས་འབྲེས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བཟོད་
པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་

༼ ༡༤༽

དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་རྟེན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟག་རྣམས་ཞེས་པ་སྟེ་རིགས་དང་འབྲེལ་པ་
ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རྟེན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ་རྟེན་རྒྱས་པ་གང་ཞེས་པ་རྟེན་ལས་དེ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་
བའི་རྒྱས་པ་ལས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་བྱུང་བའི་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་མཚན་
གང་གིས་གསལ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི།
རྟེན་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་བརྗོད་ཀྱི་གསལ་བ་དང་བརྗོད་བྱས་རིགས་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་
བྱེད་པའོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གསལ་བའི་དོན་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་པ་ཞེས་པ་
སྟེ་གསལ་བར་འདོད་ཅེས་བྱུང་རོ། །གང་ཞེ་ན་རིགས་ལ་སོགས་པར་མ་ཐད་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བྱར་
གསལ་པ་རྣམས་ཀྱང་རོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལོ། །གང་ལ་གསལ་བྱར་འདོད་ཅེ་ན་སྟོན་མ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་སོགས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ན་བྱམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་
པ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོགས་ན་བྱམ་པ་དེ་བྱམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱང་བ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་སྟོན་མས་བྱམ་པ་ལ་པན་མ་བཏགས་ན་བྱམ་པས་བྱམ་འཛིན་སྐྱེད་པ་དེ་ལ་
མི་སྟོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པས་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་འཛིན་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
བསྐྱབས་ཀྱང་དེ་གསལ་བྱར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་རྒྱས་པ་དེ་གསལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱས་པ་བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་ན་སྟོན་མས་བྱམ་པ་ལ་པན་མ་བཏགས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྤང་བ་ལ་མ་
སྟོས་པར་བྱམ་

༩༡༥༠༽

སོགས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་རྒྱས་པ་ཐ་དད་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེན་དེས་རྒྱས་པ་ཉིད་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་
ན་བྱམ་སོགས་གཏན་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་འདོད་ན་རིགས་པ་ཤེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་རིགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་མི་སྤིད་པར་བསྟན་པ་ནི། འགྱུར་བ་ཞེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་གསལ་བ་དང་བརྗོད་བྱ་དེས་ཞེས་སྐྱར་བ་
ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་རིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་གསལ་བར་འདོད་དེ་དེས་དེ་གསལ་བར་བྱས་པ་མེད་པར་ཐལ་
ལོ། །གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་གསལ་བྱར་འདོད་པའི་རིགས་
སོགས་དེ་ལ་རྒྱས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཅི་བྱས་ཏེ་བྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་རིགས་ལ་
སོགས་པ་བྱུང་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཡུང་འགྱུར་མེད་དེ་རྟག་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་གཅིག་དང་
ཐ་དད་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐ་དད་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱོད་ན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་འདོད་ན་སྐྱོ་
དོན་གཉིས་ལས་ཐ་དད་དམ་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོགས་ཞེས་པ་སྐྱོས་སྐྱོད་ན་གཉིས་འབྲེལ་བ་དང་
གསུམ་དུ་དམིགས་པར་ཐལ་ཏེ་སྐྱར་རུང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འོག་ཏུ་ཡོད་ཇུས་ཞེས་པ་སྟེ།
འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྐྱོད་ན་གཉིས་ལ་རག་ལས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྤྱིར་
ཏེ་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་འབྲེལ་པར་མི་རུང་སྟེ་རག་མ་ལུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་འབྲེལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན།
གཞན་སྐྱོད་ན་གཉིས་འབྲེལ་པའི་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་ཇུས་ཏེ་དེ་གཉིས་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་པས་སོ། །འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་ཡོད་པས་སྐྱོད་ན་གཉིས་འབྲེལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་མེད་པ་
དགག་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ནི་སྐྱོད་ན་དེ་

༩༡༡༽

དག་ལས་ཐ་དད་མིན་ཞེན་འོན་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་སྐྱོདོན་དེ་ཉིད་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་འབྲེལ་བ་མེད་
བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པོའོ་ཞེན་འདི་ལས་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་
མི་སྲིད་དེས་དེ་ཡོད་མེད་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དེས་བྱུང་པའི་དོན་ནི།
དངོས་པོའི་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །ལྷ་པ་རྫོང་བྱེད་གང་དང་འབྲེལ་བརྟག་ནའང་མི་འཐད་དེ་རེ་ཞེག་ཡི་གེ་ལ་
བརྫོང་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ་ཡི་གེ་རྒྱུ་པ་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཡི་གེའི་བཞོད་པ་རྫོང་
བྱེད་ཡིན་ཞེན་བཞོད་པ་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་འོག་ཏུ་འགོག་གོ། །ཆིག་
སོགས་ཀྱང་རྫོང་བྱེད་མིན་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆིག་
སོགས་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་འདི་རྗེ་ལྟར་འདུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེན་ཆིག་སོགས་དངོས་
པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རི་བོར་གི་རྩ་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་མི་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཏེ་
ཉན་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པས་སྐྱོདོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
སྐྱེ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དེའི་བསྐྱབ་བྱེད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མི་བླན་པའི་རྟགས་དང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་རྟགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དཔྱོད་པ་བ་ན་རེ་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མི་བླན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེད་རོ། །འདི་
ལའང་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་དེ་ལྟ་བུ་འགོད་པ་ལ་སྦྱད་པ་སྟེ་མ་བྱུང་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སངས་

༼ ༡༥༩ ༽

རྒྱས་པ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་སོ་བརྒྱད་པ་དང་མི་ལུ་ཐུང་དང་མི་ལུ་ཐུང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བླ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་ནི་
དབྱིག་གི་སྙིང་སོ་སྙིང་ཆངས་པ་བླ་པས་ཏྲགས་འདི་མ་བྱུང་བའོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་སོ་བླ་པ་མི་བདེན་ན་
གཞོན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་སོ་བླ་པ་ཡང་མི་བདེན་པས་དེ་མ་བྱས་པར་འབྱུང་རོ། །བྱུང་ཀྱང་མ་
ངེས་ཏེ་བྱ་གོ་ལ་རྣམ་ཐོས་ཞེས་བྱ་བའི་ངག་དང་ཁྱོན་པ་རྟིང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་སོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། རི་ལྟར་ཞེས་པ་དཔེར་ན་སྐྱེས་བྱ་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་
འདོན་པ་འདི་གཞན་ཏེ་སློབ་དཔོན་སྤྲུལ་མ་ལ་མ་ཐོས་པར་ནི་ཡི་གེའི་བཀོད་པའི་ཆིག་དང་ཆིག་གིས་བཀོད་པའི་
ངག་འདི་བརྗོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ་འདོན་པ་སོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ཏེ་དང་སོའི་འདོན་པ་སོར་
འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བར་སྤྲོ་སྟེ་ཡང་འདོན་པ་སོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོན་པ་སོ་
ཐམས་ཅད་ལ་འདོན་པ་སོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བས་བྱུང་བས་རིག་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་
བྱིར་འདི་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གང་འདོན་པ་སོ་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདོན་པ་སོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་
བས་བྱུང་སྟེ་དཔེར་ན་ད་ལྟའི་འདོན་པ་སོ་བཞིན་དང་སོའི་དབྱིག་གི་སྙིང་སོ་ལ་སོགས་པ་འང་འདོན་པ་སོ་ཡིན་
ཞེས་བའོ། །གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེས་སྤྲུལ་མ་བྱས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེས་བྱུང་ཀྱང་ཆོད་
མར་མི་འབྱུང་བའོ། །དང་སོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཏྲགས་དེ་མ་ངེས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་བ་དང་། དེས་
ཐོག་མེད་དུ་བྱུང་ཀྱང་མ་བྱས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་སོ་ནི། སྤེལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་
ནི་སྟོན་ངག་མཁན་སོས་སྤེལ་

༼ ༡༥༣ ༽

བའི་གཞུང་རིག་བྱེད་ལས་གཞན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་རིག་བྱེད་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་
རྗེས་སུ་མི་དཔོན་ག་པར་ཐལ་ཏེ་སྤྱི་མཐོང་མན་ངག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་མེད་པར་མཁན་པོ་གཞན་དག་གིས་འདོན་
པ་གང་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་མ་གྲུབ་པའང་ཡིན་ཏེ་ད་བྲིག་གི་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་ནས་ཀྱང་འདོན་པ་སྤིང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རང་བཞིན་བྱུང་
མེད་ཀྱི་རྟགས་དགོད་པ་ནི། རྒྱ་སྤྱིས་བྱ་མ་མཐོང་བ་ཅན་ཀྱི་གཞན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་སྤྱིས་བྱ་དེ་
ལས་སྤྱི་བར་འགྱུར་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ་སྤྱི་རིག་ས་གང་སྤྱིས་བྱ་གང་ལས་བྱུབ་པ་སྟེ་སྤྱིས་བྱའི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་ལྟག་ངེས་པའི་སྤྱི་དེ་དང་འདིའི་རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ་མེ་གཅིག་ཤིང་ལས་སྤྱིས་པར་བྱུབ་ན་
དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཤིང་ལས་སྤྱི་བར་མ་མཐོང་ཡང་དེ་ལས་སྤྱིས་པར་རྟགས་ཀྱིས་འགྱུབ་པ་བཞིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་བསྐྱུག་དཀའ་སྤྱི་དང་བྱས་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་མཐོང་
བས་ཞེ་ན། དེ་དག་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟར་ཀྱི་འདོན་པ་ལ་འདོན་པ་
གཞན་སྟོན་དུ་སོང་ཡང་དང་པོའི་འདོན་པ་ལ་སྟོན་དཔོན་མེད་པ་མི་འགལ་ཏེ་ད་ལྟར་ཀྱི་མེ་ལ་མེ་གཞན་སྟོན་དུ་
སོང་ཡང་ཐོག་མའི་མེ་གཞན་བས་པ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་མར་འགྲོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་ཡང་
ཆོས་ཅན། མེ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་བས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ་འགྲོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ད་ལྟའི་མེ་བཞིན་ཞེས་བས་མེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་དུ་བྱུབ་པོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ་ཐོག་མའི་མེ་
ནི་མེ་གཞན་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་གཞན་བས་པ་ལ་

༩༡༥༽

སོགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་མའི་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལག་ལ་སློབ་དཔོན་
མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་འགྲུལ་པ་
ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེན་རྟགས་སློས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ། །གང་གི་རྟགས་ཞེན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ལོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་འདིག་རྟེན་ཀྱི་སྐྱ་དང་བྱུང་པར་མ་བསྟན་པར་རོ། །ཅི་སྟེན་རིག་བྱེད་ཀྱི་
སྐྱ་དེ་ལ་འདིག་རྟེན་པའི་སྐྱ་དང་སྐྱེས་བྱུང་འབྱས་བྱུང་ཆོས་མཚུངས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་
ཀྱན་ཅེས་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཐོག་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར་སྐྱེས་
བྱས་མ་བྱས་པར་གྲུབ་ཅེ་ན། འོན་རིག་བྱེད་ལས་གཞན་པ་རྩལ་གྱི་ཅིང་མོ་ལ་སོགས་པ་འང་མི་ལ་མི་རྟེན་པར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། ལྷ་སྟོང་མ་བག་མར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་
དང་ར་གསོད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་། དག་སྟེག་དང་པ་རོལ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འང་ཐོག་མ་མེད་
པའི་བྱིར་མ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཐོག་མེད་དུ་ཅིས་འགྲུབ་ཅེན་སྟོན་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པའི་
མཐུས་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བསལ་བ་ནི། དེ་འབྲའི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་ཀྱང་
ཆད་མར་མི་བྱང་བ་ནི། དོན་གྱི་ཞེས་པ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་མ་བྱས་ཀྱང་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་དོན་གྱི་འདུ་
བྱེད་ཅེས་པ་སློབ་དཔོན་རྣམས་དོན་ཐ་དད་དུ་འཆད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དང་། དག་མ་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ཞེས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་
ཨ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

༼ ༡༥༥ ༽

ཆོས་ཅན། དེ་དག་མ་གྲུས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་འབྲས་བྱ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་གཞན་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཡི་གེ་དང་བྲད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་ཐ་
དད་མེད་པ་ལ་འཁྲལ་མ་འཁྲལ་གྱི་རྣམ་དགྱེ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་
པའི་ངག་དགག་པ་དང་། ཡི་གེའི་རིམ་པ་ངག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དམིགས་པས་
དགག་པ་དང་། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངག་ཡན་ལག་ཡོད་པ་དང་། ཡན་ལག་མེད་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ངག་ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་
པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་དོན་མེད་པ་དང་། དོན་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་
ལག་དུ་མ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་རེ་རེ་ལ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ཡན་ལག་ཀུན་ཆོགས་པའང་རྗོད་བྱེད་དེའི་
དངོས་པོ་ཅན་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་རེ་རེ་ལ་དོན་མེད་ན་ཆོགས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བའི་བྱིར་
རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་རྟག་པས་པན་ཚུན་པན་འདོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཆོགས་པ་དེ་རྗོད་བྱེད་
དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་སྒྲོས་བཀྲགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ལ་སེང་གེ་ལ་
སོགས་པར་སྒྲོ་བཀྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཏ་ཅང་ཐལ་པས་དགག་པ་ནི། ཡན་
ལག་རེ་རེ་འང་ངག་གི་དོན་རྗོགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེ་ན་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཡན་ལག་དུ་མ་ཅན་དུ་

༩༡༤༥༽

བཏགས་པ་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་སྤྲོ་མོ་གཅིག་རྟོགས་པས་ཀྱང་དག་གི་དོན་རིམ་པོ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ཉན་པ་པོས་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ལ་བརྗོད་
བྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཡན་དགག་པ་ནི། དག་གི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་
པ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་གཅིག་ཁོ་ན་ཐོས་པ་མི་སྲིད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ན་འང་དག་གི་ཡན་ལག་རྟོགས་པ་དང་བརྗོད་
བྱ་རྟོགས་པ་ལ་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྔ་ཕྱིར་མི་རུང་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཡན་ལག་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་དང་།
སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་ཡན་ལག་མེད་པའི་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་འང་དག་ལ་སྔ་ཕྱིར་ཆ་ཐ་དད་
མེད་པའི་ཕྱིར་དག་ཉིད་དང་དོན་རིམ་གྱིས་རྟོག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་བྱས་ཏེ་དག་ནི་འཆད་
པ་པོའི་ཐ་སྙད་དང་ཉན་པ་པོའི་ཐོས་པ་དང་དེ་དག་བྲན་པའི་དུས་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དང་། བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་མི་རྟག་པ་མི་འཐད་པ་ནི། མི་རྟག་ཅེས་པ་སྟེ་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་མེད་པའི་དག་ཡོད་ན་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་
གཉིས་པ་ལྟར་ན་དག་དེ་སྐྱེས་བྱའི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ་ཏེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱིར་མི་རྟག་པ་ནི་རྒྱ་
ལས་ངེས་པར་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱའི་རྩོལ་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྐྱེས་བྱས་
བྱས་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཅིས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྟག་པ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་
པ་ནི། དག་དེ་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འང་རྟག་ཏུ་སྒྲོས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་རྟག་པ་ལ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་
པའི་བྱས་པ་མེད་ན་རྟག་

༼ ༡༥ ག༽

རྟུ་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྟུ་ས་པ་དོན་གཞན་ཡང་བཀག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་
མ་ཐོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བར་ཆད་འགལ་ཞིག་གིས་བསྐྱབས་པས་སྐྱེ་རྒྱུ་རྟུ་གནས་ཀྱང་མ་ཐོས་ཞེ་ན།
མིན་ཏེ་སྐྱབ་གཏོགས་གྱིས་དེའི་རྟུ་ས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེ་རྒྱུ་པ་ལས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པས་སྐྱེ་མ་ཐོས་པ་མིན་གྱི་སྐྱེ་སོ་སོ་ལ་རྒྱུན་ངེས་པ་ཡོད་པས་དེ་མ་
ཆང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འགལ་ཞིག་མ་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱས་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པ་རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་སྐྱེ་སྟེ་ཁོ་
བོའང་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱེད་ལ་སྐྱེ་སྐྱར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུ་པ་འགལ་ཏེ་རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་བྱུང་པ་དང་། བྱུང་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་དེ་དག་
ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བྱུང་བྱེད་མིན་ཞེས་པ་ཡུལ་འགལ་ཞིག་ན་སྐྱེ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ན་བས་སྐྱེ་མ་སྐྱེད་ཀྱང་འཛིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡུལ་རུང་བ་ན་གནས་དགོས་ཏེ་
ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་འདེན་པ་དང་དུག་སྐྱེལ་གྱིས་སྐྱོན་མ་འཛོམས་པ་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཐག་རིང་ན་
མི་རྟུ་ས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་ལས་སྐྱེ་ཐོས་མ་ཐོས་དང་། ཐོས་པ་ལ་ཡང་གསལ་མི་
གསལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྐྱེ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཅིག་ཅར་

༩༡༥༩༽

དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་དབང་པོ་ལ་དེ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་
གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཚྩོད་པ་ནི། སྐྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་སྟེ་དབང་པོ་
འདུས་བྱས་པས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ།
སྐྱ་འདུས་བྱས་པ་དང་། དབང་པོ་འདུས་བྱས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྱུར་མེད་ཅེས་པ་རྒྱུ་ལ་གཅིག་
གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་ནི་དབང་པོ་དེས་ཀྱང་ཞེས་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མ་ལུས་པ་ཐོས་
པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚྩོད་པ་
དང་། ལན་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལེགས་པར་བྱས་ཀྱང་རྣ་བས་
དོན་བྱུང་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་འཛིན་པར་ངེས་ཞེས་བྱང་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་རྣ་བའི་དབང་པོ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་
རྒྱས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅི་སྟེ་ན་ཡུལ་སོ་སོས་དབང་པོ་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པའི་བྱུང་བར་
ལས་སོ། །དེས་ན་སྐྱ་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་ཡི་ཞེས་པ་སྐྱ་དང་སྐྱིང་བུ་
དང་སྟན་པ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱའི་ཆོགས་པ་དུ་མའི་ཅ་ཅའི་སྐྱ་རི་ལྟར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོས་ཏེ། མི་ཐོས་
པར་འགྱུར་ཏེ་དབང་པོའི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཅ་ཅའི་སྐྱ་རིམ་གྱིས་ཐོས་ཀྱང་འཇུག་པ་
སྐྱར་བས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱ་དང་སྐྱིང་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཡང་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་
ཏེ་འཇུག་པ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་དག་གི་འདྲེན་ཁྱལ་རིང་ཐུང་ཡང་མི་ཕྱེད་པར་

༩༡༩༽

འགྲུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། ཅ་ཅའི་སྐྱ་དེ་ལ་སྐྱའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཐོས་པར་འགྲུར་བ་
ཡིན་གྱི་རྫོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ངག་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་པོ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རུས་པ་ངེས་པ་
འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྫོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ལ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་ཅམ་ལ་མིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་ལན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་
འདི་ལ་རིགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྐྱ་ལས་ཞེས་པ་ནི་སྐྱ་ཅམ་དང་རྫོད་བྱེད་གཉིས་དབང་པོའི་ཡུལ་ཐ་དད་
དུ་འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པས་དད་པས་སྒྲང་ཞེས་པ་སྟེ་ཐ་དད་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་སྐྱ་བའི་ཆེའང་རྫོད་བྱེད་མི་ཐོས་པར་ཐལ་བ་ནི། སྐྱ་གཞན་ཅས་པ་ནི་མི་མང་པོ་ཅ་
ཅ་སྐྱ་བ་ན་སྐྱ་ཅམ་ཐོས་གྱི་རྫོད་བྱེད་མི་ཐོས་ན་གཞན་དག་སྐྱ་གཅད་ནས་གཅིག་སྐྱ་བའི་ཆེའང་རྫོད་བྱེད་མི་ཐོས་
པར་སྐྱ་ཅམ་ཐོས་པར་འགྲུར་ཏེ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཅིག་སྐྱ་བ་ན་སྐྱ་ཅམ་མེད་ན་མང་པོ་ལ་ཡང་རྩི་ལྟར་
ཡོད། གསུམ་པ་དབང་པོའི་རུས་པ་ངེས་ན་སྐྱ་ཅམ་ཡང་མི་ཐོས་པར་ཐལ་བ་ནི། ཡང་ན་ཞེས་པ་སྟེ་ཅ་ཅ་ཐོས་
པའི་ཆེ་རྩི་ལྟར་རྫོད་བྱེད་ལས་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་ཅམ་རྟོགས་པར་འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དབང་པོའི་རུས་
པ་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་སྐྱ་ཅམ་ཐོས་ན་རྫོད་བྱེད་ཀྱང་ཐོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྐྱ་
ཅམ་རྫོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ནི། རིག་བྱེད་པའམ་དཔྱོད་པ་ག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱ་ཅམ་རྫོད་བྱེད་མིན་
ཏེ་སྤྱི་ཕྱི་འཆ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་སྤྱི་ཕྱི་མ་ལ་ཡི་གེ་གཅིག་ཅམ་གྱིས་ནི་དོན་སྟོན་
མི་རུས་ལ་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་དེ་ཆོགས་པའང་མི་སྤྱི་དེ་གཅིག་སྤྱིས་པ་ན་གཅིག་འགག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་
ཆ་མེད་པའི་ངག་ཆོག་གཉིས་རྫོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ངག་

༩༡༩༠༽

ཆིག་གཉིས་ཀྱང་རྫོང་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་དག་གི་ཆ་སྒྲ་མ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྫོང་མི་རུས་ལ་སྤྱི་མ་དང་སྤྱད་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྤྱི་རྫོང་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ནི་ལྟར་རྫོང་
བྱེད་དུ་འདོད་པའི་དག་ཆིག་གཉིས་ལ་འང་མེད་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་སྤྱི་ཙམ་དག་གིས་དག་ཆིག་
གཉིས་གསལ་བར་བྱེད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་མིན་ཏེ་གསལ་བྱེད་ལ་གོ་རིམ་ཡོད་ན་གསལ་བྱ་
ལ་འང་ཡོད་དེ་ཆ་སྒྲ་སྤྱི་གང་རུང་དེས་གསལ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡི་གཤེད་གོ་རིམ་དག་ཏུ་འདོད་པ་
དག་ག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་རིམ་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་དག་ག་པ་དང་། ཚད་མས་
གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་བཀོད་པའི་རིམ་པ་དང་། གསལ་བའི་རིམ་པ་དག་ཡིན་པ་
དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གོ་རིམ་སྤྱི་གང་མ་བྱས་པར་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་ག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་རིམ་པ་
མི་སྤྱི་དཔར་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་མ་བྱས་པ་དག་ག་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཡི་གེ་བཀོད་པའི་རིམ་པ་ཉིད་དག་ཡིན་ལ་དེ་མ་བྱས་པའོ་ཞེ་ན། དེ་མ་བྱས་པ་མིན་ཏེ་བྱས་པར་གྲུབ་
པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་དག་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་
སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དག་ག་པ་ནི། ཡི་གཤེད་རིམ་པ་སྤྱིས་བྱས་བྱས་པར་ཐལ་ཏེ་ཡི་གེ་དེ་དག་གི་
རིམ་པ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཨ་གླི་ཞེས་པ་ནི་ཨ་སྒྲ་མ་ཡིན་ལ་ག་
ག་ན་ཞེས་པ་ནི་ག་སྒྲ་བའང་མཐོང་བས་སོ། །མ་དེས་པ་མིན་ཏེ་མ་བྱས་པའི་རིམ་པ་དེས་པ་ལ་གོ་རིམ་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །མི་རྟག་པའི་ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དང་ལོ་དང་དུས་ཆིགས་ལ་སོགས་
པའི་

༩༡༩༩༽

གོ་རིམ་གྱི་ཁུག་གིས་བསྐྱར་མི་བྱས་ན་ཉག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། གཉིས་པ་ལ་འདྲ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་
དགོད་པ་ནི། བྱ་དང་ཞེས་པ་སྟེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་བ་ན་ཡུལ་ལ་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་
མི་སྲིད་ལ་ཉག་ན་དུས་ལ་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གོ་རིམ་གྱི་མེད་ཅེས་
པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཉག་སྐྱབ་པ་ནི། མི་ཉག་ཅེས་པ་སྟེ་སྤར་བཟོད་པ་ནི། མི་ཉག་ན་ནི་ཙོལ་བྱུང་བྱིར། །ཞེས་
པའི་སྐབས་སུའོ། །གཉིས་པ་གསལ་བའི་རིམ་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉག་པ་གསལ་བ་མི་སྲིད་པ་དང་།
སྲིད་ན་དེ་འབྲས་བུར་ཐལ་བ་དང་། གསལ་བའི་དོན་བཙགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་གསལ་བའི་
རིམ་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན་ཉག་པ་ལ་དེ་མི་སྲིད་ཅེས་པ་ནི་གསལ་བའི་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་གསལ་བར་འདོད་པའི་སྐབས་
སུ་བསལ་བེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞེ་ལས་དང་པོ་བྱེད་པ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་ན་དེ་འབྲས་བུར་ཐལ་བ་ནི། ཀན་
དང་སོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡི་གེའི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་ཅེ་ན་དེ་དགག་པ་ནི། བྱེད་པ་རྣམས་ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བེན་ལ་བྱུང་བར་བསྐྱེད་པ་གསལ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། བྱུང་པའི་ཞེས་པ་སྟེ་གསལ་བྱེད་
དུ་འདོད་ཅེས་བྱང་ཐོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱ་བྱེད་པ་ནིའོ། །གང་གི་ཞེ་ན་གཞན་ཏེ་གསལ་བྱ་འཛིན་པའི་
སྟེའིའོ། །གསལ་བྱ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་སྤར་རང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བེན་པའི་དོན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན་གསལ་བྱེད་རང་ཉིད་
ཤེས་པའི་སྟོན་ས་སོ། །དཔེར་ན་སྟོན་མ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྟོན་ས་བྱུང་བེན་པའི་བྱམ་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་
རྒྱུ་བྱེད་པ་བཞེན་ནོ། །གསུམ་པ་སྤར་མ་བྱུང་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་དེའི་རྒྱར་ཐལ་བ་ནི། གཞན་དུ་ན་སྟེ་སྤར་
མ་བྱུང་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་ལས་གསལ་བྱེད་འདི་བྱེད་

༼ ༡༩༩ ༽

བར་ཅི་ཡོད་ཅེས་བ་མིང་གཞན་དུ་བཏགས་པས་དོན་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །བཞི་བ་རྒྱ་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་
བར་ནི། བྱེད་བ་ཞེས་བ་སྟེ་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་བ་ཡིན་ཏེ་རྟག་ལ་སོགས་
པའི་བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོགས་པའི་བྱ་བ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་ངེས་པར་ཡི་གེ་རྣམས་དམིགས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །སྟོན་མ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་ལ་གསལ་བྱེད་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་གསལ་བྱ་ངེས་པར་དམིགས་བ་
མི་སྤྱིད་དེ་བྱམ་པས་སྟོང་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྟོན་མ་མཐོང་བ་བཞིན་འོ། །གསུམ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིབ་བྱེད་དང་
བྲལ་བ་གསལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེའི་སྟོ་སྤྱིས་བ་གསལ་བར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་ཁས་སྦངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཔྱད་པ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱད་པའི་ཐོ་སྟེ་དེས་ཤེས་བ་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱུར་ཞེན་པའམ་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་རྟག་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཅམ་ལ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་
གསུམ་ལས་དང་པོ་མེད་པ་འབྲས་བུར་མི་རུང་བ་ནི། སོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རུས་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཅམ་བྱེད་པ་ལ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུང་བར་ཐལ། མེད་པ་ལ་སྟེ་བྲལ་བ་ཅམ་
དེ་མེད་དགག་ཡིན་ལ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པ་ལ་སྤྱིབ་པ་ཉིད་མི་སྤྱིད་པར་བཤད་
ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། སྤྱད་པའི་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཆོས་
ཅན། རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱད་པ་གཉིས་དོན་
གཞན་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་

༩༡༩༽

བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་སྤར་མེད་སྐྱེད་པའི་བྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་སྐྱ་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐྱ་རྟག་སྟེ་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་ཡོད་པ་སྐྱོར་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དོན་ལ་སྐྱ་སྐྱོར་བ་ལ་སྤར་ཡོད་པས་བྱབ་སྟེ་སྟེ་ཉུ་ཤིང་གཙོད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་བཞིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིས་ཡི་གེ་ཨ་རྟགས་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ནི་སྤར་ཡི་གེ་ཨ་རྟགས་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་མིན་ཏེ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་ན་དངོས་སོ་རྣམས་
སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ངོ་ཤེས་པའི་རྟགས་ལ་ལྟོག་པ་མེད་དེ། མར་མེ་ལ་སོགས་པ་མི་
རྟག་པ་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་དང་སྟེ་ཉུ་ཡང་སྤར་ནས་ཡོད་པ་སྐྱོར་བ་མིན་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
དོན་གོ་བ་དང་ཤིང་གཙོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཨ་རྟ་ཕྱི་རྟགས་པ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡང་རང་མཆོན་ལ་ལྟོས་
ནས་མ་གྲུབ་ལ། སྐྱི་མཆོན་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འགལ་ཡང་དེ་ཡི་གེ་མིན་ནོ། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ལ་སོགས་
པ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ངན་པ་གཞན་ཡང་སྐྱ་དབྱུང་སྟེ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
དེའི་སྟོ་སྐྱེས་པ་གསལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། སྟོ་ཞེས་པ་སྟེ་སྟོ་འི་གོ་རིམ་ངག་ཡིན་ན་སྟོ་དང་ངག་གཉིས་ཐ་
དད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་སྟོ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ངག་
དེས་མ་བུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་བྱེད་རང་གིས་སྟོ་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་སྤངས་པས་གཞོད་དོ། །

༼༡༩༩༽

མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་སྒྲེས་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཡིད་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྒྲེ་བར་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྒོ་སྒྲེས་བྱའི་ཡིད་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྟགས་གྱིས་འབྲས་བྱའི་ཐ་
སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་དང་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་
ཅིག་ཅར་གཞོད་དོ། །གཉིས་པ་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གོ་རིམ་ངག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཡི་གེ་ཞེས་པ་སྟེ་
གསལ་བར་བཤད་པ་ནི་ངག་ཡན་ལག་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་པའི་སྐབས་སུའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་
ནི། ངག་གི་བཞོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རི་ལྟར་སྒྲེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་ནམ་རྒྱ་ཅན་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་རྟོག་པས་བསྐྱུབས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་དངོས་པོའི་རྟགས་གྱིས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་དང་།
དེས་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བའང་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱིས་སྒྲའི་བྱས་པའང་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅ་བ་དང་བྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་པ་
ཞེས་པ་སྟེ་སྤང་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ནི། སྒྲ་ལ་བྱས་པའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེའི་ཞར་ལ་རྟག་པའང་
ཞེགས་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཡོད་པས་འཛིག་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་པ་འགོག་པ་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་ཅ་
བའི་རྟགས་ནི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ནི་འཛིག་པ་
ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་གྲུབ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་

༼ ༡༩༥ ༽

བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ལྷོས་མེད་ལ་ཚུང་
བ་སྤང་བ་དང་། ཅ་བའི་རྟགས་ལ་ཚུང་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷོས་མེད་མ་གྲུབ་པའི་ཚུང་བ་སྤང་བ་
དང་། གྲུབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རིག་པ་ཅན་ན་རེ་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ་ཤིང་འཛིག་པའི་རྒྱ་མེ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཐོ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛིག་པ་དོན་གཞན་དང་། དེ་ཉིད་དང་། བྱང་
གསུམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། མེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་
དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ཤིང་འཛིག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཤིང་ནི་རྟག་ཏུ་མཐོང་བར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་གཞན་སྐྱེས་པས་ཤིང་འཛིག་པ་འཕམ་མི་སྤང་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཏ་ཅང་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛིག་པ་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་མི་
འཐད་པ་དང་། འཛིག་པ་སྐྱེ་ལྡན་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདིའི་འཛིག་པ་
ཡིན་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་མི་སྤང་ངོ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་གཞན་ཞེས་པ་ཏ་ཅང་
ཐལ་བ་སྟེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིང་གི་འཛིག་པར་ཐལ་ཏེ་ཤིང་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་བར་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འདྲ་སྟེ་ཤིང་འཛིག་པ་ནི་མེ་དང་ཤིང་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིང་རྟག་པ་ནི་གང་གི་ཡང་རྒྱར་མི་རུང་ལ་མེས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕན་
འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་

༼ ༡༩༩ ༽

ནི། འཇིག་པ་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་སྟེ་དེའི་ཆེའང་ཅིའི་སྤྱིར་ཤིང་མི་སྤྱང་སྟེ་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་
འགལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞུ་ཡོད་ཀྱང་མི་ཡང་སྤྱང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཤིང་དེ་བཟུང་
ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མཁན་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་བ་མིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་མེ་ལས་སྦྱེས་པའི་འཇིག་པ་
དེ་ཤིང་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་ཅམ་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་ཐོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་རྗེས་འགལ་ཞིག་
མ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཤིང་མིན་གྱི་རྗེས་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱིབ་
པའི་སྤྱིར་བྱམ་པ་བསྦྱིབས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བསྦྱིབས་ན་དེ་ཉིད་ཤིང་གི་འཇིག་བྱེད་དུ་ཐལ་ཏེ། ཤིང་གི་
རྗེས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་འཇིག་པས་བསྦྱིབས་པས་ཤིང་མ་
མཐོང་བ་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། དེའང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །ཤིང་སྦྱིབ་པའི་རྒྱ་འཇིག་པ་ཞིག་པ་དེ་ལྟར་འདོད་ན་འང་སྤྱང་ཡང་ཤིང་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་
སྦྱིབ་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་ཀྱང་ནག་པ་ཤི་ཟེན་སྤྱང་ལོག་ནས་འབྱུང་བ་
མིན་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་འདི་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ་ཤིང་གི་འཇིག་བྱེད་ཞིག་ཀྱང་དེ་མི་སྤྱང་ཞེ་ན། མི་འབྲས་སྟེ་
སྤྱིས་གྱི་མི་དེ་བསད་ཀྱང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ནག་པ་ཤི་ཟེན་
ནས་དེའི་གསོད་བྱེད་ལོག་ཀྱང་ཤི་བ་མི་ལྟོག་སྟེ་འབྲས་བྱ་བྱུབ་ཟེན་པས་སོ། །ཤིང་བསྐྱེད་པས་ཟེན་ནས་མེ་ལོག་
ཀྱང་ཤིང་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །བསད་པའི་རང་བཞིན་ཆེ་དང་དབང་པོ་འགགས་པ་ལོག་ན་ནག་པ་ལྟོག་པ་
བཞིན་དུ་ཤིང་གཏན་མི་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་འཇིག་པ་ལོག་ན་ཤིང་ལྟོག་སྟེ་

༼ ༡༦༤ ༽

དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འཐད་ཅེ་ན། རྒྱ་གཏན་མེད་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དེ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དངོས་འཛིག་ཅེས་པ་སྟེ་བཤད་
ཅེས་བྲང་ངོ་། །རྩི་ལྟར་ཞེ་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་ལོ། །གང་ཞེ་ན་དངོས་པོ་འཛིག་སྐྱབས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་
སྟོན་པ་དེ་ལོ། །ཅི་འདྲི་དོན་དུ་ཞེ་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པ་དེ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་
སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་གཞན་དགོས་པའི་དོགས་པ་
མེད་ལ་འཛིག་པ་ལ་དོགས་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་ཆོས་གཞན་སྤངས་ནས་མི་རྟག་པ་ཅམ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་དེ་འདྲི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེ་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་
པས་སོ། །གསུམ་པ་བཏགས་ན་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། མེད་པ་
ཞེས་པ་སྟེ་མཚུངས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ཞེ་ན་མེད་པ་སྟེ་འཛིག་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ནས་ཡོད་པར་
འདོད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་འཛིག་པ་དངོས་པོ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཏགས་ནས་འགོག་པའི་རྣམ་
རྟོག་འདི་མཚུངས་ཏེ་འཛིག་པ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་ལ་གཅིག་ཡིན་ན་
བྱམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་བྱམ་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་འདྲི་
ལན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ངོ་བོ་མེད་པས་བཏགས་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོ་དེ་འདྲི་འཛིག་པ་ནི་དེ་ཉིད་
དམ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཏུ་འང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་དངོས་པོར་མེད་པར་
གྱུར་བ་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་ནོ། །མེད་དགག་གིས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་འཕེན་ན་མ་

༩༡༩༩༩

ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འཛིག་པ་དངོས་སོ་ཡིན་ན་བརྟགས་པ་དེ་འཇུག་པ་ནི། ཡོད་ལ་ཞེས་
བཤོ། །གསུམ་པ་འཛིག་པ་རོ་སོ་མེད་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་དངོས་མེད་ཡིན་ཞེས་པ་འཕམ་དངོས་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟུབ་པའི་ཚིག་གིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ཞེས་པའི་ལན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དངོས་མེད་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་སྟེ་འགག་
གི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་རིགས་པ་ལ་དེ་མེད་ཅེས་བཤོ། །བཞི་པ་འཛིག་པ་བྱིས་འབྱུང་ལ་
ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེས་ནི་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་ཀྱི་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་འཛིག་པ་སྤང་མ་སྟེས་པ་ལས་
བྱིས་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིས་འཛིག་པ་དེ་ཡོད་པ་འཕམ་དངོས་སོར་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་སྤང་མེད་བྱིས་སྟེས་པས་
དངོས་སོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་འཛིག་པར་འགལ་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་
པ་ལ་རོ་སོ་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་བྱིས་ཞེས་བཤོ། །གཉིས་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ།
ཚྱོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། ཇི་ལྟར་དངོས་སོ་རྣམས་སྟེ་ལྟན་ཏུ་འབྱུང་ཡང་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་འགལ་ཞིག་ཐོགས་བཅས་དང་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འགལ་ཞིག་ཐོགས་མེད་ཏུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་དེ་
བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟེ་ལྟན་ཀྱི་ཡོད་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་སྟེ་ལྟན་མིན་པའི་ཡོད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་འཛིག་པ་མིན་
ནོ། །དེས་ན་ཡོད་ཅམ་ལ་འཛིག་པས་མ་བྱུང་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་སོ་དངོས་སོ་ལ་ཐོགས་བཅས་
ཐོགས་མེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི། རྒྱའི་

༩༡༠༽

ཞེས་པ་སྟེ་རྒྱུ་ལྟེ་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཅས་སྟེ་པའི་རྒྱས་པ་
ཡོད་ཀྱང་ཐོགས་མེད་སྟེ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་ན་ངེས་འགའ་བ་མིན་པར་ཐལ་
བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཇིག་པ་ལ་དེ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐ་དད་ཅེས་པ་སྟེ་མི་ཏྲག་པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན།
དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡོད་དེ་རྒྱ་རྣམས་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་ཐ་དད་དུ་བསྟེན་པའི་རྒྱས་པ་སོ་
སོར་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་སྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།
ཅི་སྟེ་ན་སྟེ་ལྟན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་མ་གྲུབ་སྟེ་སྟེ་ལྟན་མཐའ་ཡས་
པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་སྟེ་ལྟན་འགའ་ཞིག་འཇིག་པར་མཐོང་བས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདིར་
འགའ་ཞིག་ཐོགས་པ་ཅས་སུ་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་སོ་རྣམས་ལ་རྒྱས་
པ་སྟོཅགས་མཐོང་བས་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཇིག་པར་སྟེན་པའི་རྒྱས་པ་འང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འདིར་
ཤེས་བྱའི་དངོས་སོ་འཇིག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་རང་གི་ཡུལ་
ཅན་སྟེན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ན་རྒྱས་པ་གཞན་ཡང་མི་སྲིད་པས་དེ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ་དངོས་མེད་འཇིག་པར་མི་སྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱས་པ་
ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཀྱང་
འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཡང་སྟེ་ལྟན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འདོད་ལ་སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་

༩༡༡༩༩

ཕྱིར་ལན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་ལྷན་ལ་འཛིག་པས་བྱུང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
དངོས་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་སྐྱོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འང་འཛིག་པར་སྐྱབ་པ་
ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་པ་འང་འཛིག་པར་སྐྱབ་པ་
ནི། ཁ་ཅིག་འབྲེལ་བ་ནི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་མི་
ཏྲག་པར་འབྱུང་སྟེ་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཞེས་
བར་དོ། །གང་ཞེ་ན་སྐྱེ་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་པ་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་འབྲེལ་བ་ཐ་དད་དུ་
འདོད་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སོ། །གང་དུ་བཀོད་ཅི་ན་སྒར་བ་ཤད་པ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་མི་ཏྲག་
ཕྱིར། །འབྲེལ་བ་ལ་ཏྲག་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་འོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་མ་བྱས་པའི་ཏྲགས་མ་ངེས་པར་
བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་བྱས་པའི་ཏྲགས་འབྲུལ་པར་བསྟན་པ་དང་། མི་འབྲུལ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་།
སྒགས་མ་བྱས་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་མི་ཏྲགས་
འབྲུལ་ཤེས་གྱི་རྒྱར་མཐོང་བ་ནི། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཉིད་ཀྱང་ངེ་བཞིན་
དོན་ཤེས་ཏེ་ཆིག་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ་སྐྱེས་བྱའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ལས་མ་
བྱུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་མེ་དང་ཆེ་བའི་འོད་ལ་སོགས་པ་འང་རྣམ་པ་གཞན་ཏེ་འབྲུལ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མེ་ནི་མཆན་མོ་ལྷན་ལ་སྐྱོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དམར་པོར་སྤང་བའི་ཤེས་པའི་
རྒྱ་བྱེད་ལ། ཆེ་བའི་འོད་ནི་

༩༡༣༽

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་སྟེས་བྱས་བྱས་པའི་ངག་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྒྱུར་ལྡོག་པ་ཅན་སྤྲིད་ཀྱང་འདི་ལ་མི་འཐད་པ་དང་། ལྡོག་པ་ཅན་ཉིད་མི་སྤྲིད་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་མེད་པས་བསྒྲིག་ཁྱབ་མི་སྤྲིད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་
ངོས་བརྒྱུད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྒྲིག་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་མེད་པས་ལྡོག་པ་མེད་པ་ནི། མེད་
ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་ཉགས་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་ཡོད་པར་དོགས་ཏེ་
དེ་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སྤྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཉགས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱས་
མ་བྱས་འགལ་བ་གཉིས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་གཅིག་ལ་འདྲུག་པ་མི་སྤྲིད་པས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་དངོས་པོ་
ཚུལ་བ་ལས་རྒྱུད་བ་དང་མ་རྒྱུད་བ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་ཉག་པ་གཅིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་མ་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་ལྡོག་པ་མི་འགྱུར་པ་ནི། ཀུན་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་ཅེས་བཤད་ཅེས་
བྱང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་ཉགས་མེད་པའོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀུན་ལའོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་མ་དམིགས་པ་
ཅན་གྱིས་སོ། །ཅི་སྟེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་
དང་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཅན་གྱིས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་
མིན། །ཞེས་ལྷག་ལྷན་གྱི་སྐབས་སུའོ། །མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཉགས་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ན་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་བས་ལྡོག་པ་མི་འགྱུར་པོ། །དེས་ན་བསྒྲིག་ཁྱབ་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་
ཡིན་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་རྗེས་འགོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་

༩༡༩༽

མོ། །གངགི་ཆེ་ཞེན་ཤེས་པ་ཡིས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་དུས་ནང་། །ཤེས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན་ཚུལ་གསུམ་དེ་དག་
ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཆད་མཛོ། །སྤྱགས་སྦང་། རི་སྐད་དུ། སྤྲ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྤྱབ་པར་
བྱེད་པའམ་སྤྱན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྫོང་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲགས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ་ཡང་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟོག་པ་ཅན་མི་སྤྱིད་པ་ནི། །གང་
ལ་ཞེས་པ་སྟེ་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགོ་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྲང་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་གང་ལ་ཞེས་པ་གཞི་གང་ལ་
བསྤྱབ་བྱ་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེའི་མི་མ་ཐུན་སྤྱགས་ནི་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཉིད་
རྫོང་པ་ནི་གང་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྫོང་པ་དེ་ཉིད་ནི་རྟགས་མ་
བྱས་པ་འདིའི་ཆོས་མ་ཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྱགས་མ་བྱས་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྫོང་
པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་པས་འཐད་པའི་དོན་བཞག་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་དོན་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་
འབྲུལ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲ་སྤྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྤྱགས་རྒྱས་པ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འདོད་
པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱེས་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་འགའ་ཡིས་གྲགས་པ་ཐོབ་པའམ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ལྟ་
སྤྱན་བྲང་བ་དང་། གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་སྤྱར་ནས་འདིས་དོན་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེས་
བརྟ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྤྱགས་རྣམས་ཀྱིས་ནད་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྤྱན་དག་མཁན་གྱིས་བརྟ་བྱས་པ་ལས་དོན་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་
བརྫོང་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་བརྟ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱགས་

༩༡༥༥

གྱི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ལས་དོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིའི་རྒྱས་པ་བཞིན་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་ནི། སྒྲགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཞན་
ལ་ཡང་ཞེས་པ་འདོན་པའི་གོ་རིམ་ལོག་པ་དང་ཆོ་ག་ཉམས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་གི་
ཡི་གེ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་ར་ས་དང་ས་ར་བཞིན་ནོ། །འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་རིག་སྒྲགས་ལོག་པར་སྒྲུབ་
པས་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོ་ག་མ་ཉམས་ན་ལྟ་མཉེས་པས་འབྲས་བུ་སྟེར་ལ་ཉམས་ན་ལྟ་མ་མཉེས་པས་
མི་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་པ་ནི་རང་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་ལ་འདས་པ་ནི་དེའི་འཁོར་འཛིག་ཏེན་
པས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡི་གེའི་བཀོད་པ་སྒྲགས་ཡིན་པས་གོ་རིམ་ལོག་པ་ལ་རྒྱས་པ་མི་འབྱུང་
ཞེ་ན། བཀོད་པ་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་མེད་ན་སྤར་གྱི་སྒྲིན་ལས་མི་འདའ་ལ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བཀོད་པ་ཡང་
སྤར། གལ་ཏེ་ཡི་གེའི་རིམ་པ་དག་ཡིག་རྣམས་ཐ་དད་མེད་སྤྱིར་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསལ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ཏྲག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ཐལ་བ་ནི། སྒྲགས་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ཏྲག་ཏུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་
སྒྲགས་དེ་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཙང་སྤྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའོ་ཞེ་
ན་འོན་སྒྲགས་ལ་དང་པོ་ནས་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྤྱིས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ་རྒྱུན་
གྱིས་བསྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེས་ཏྲག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའམ་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་
རོ། །གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཏྲག་པའི་རྒྱས་པ་ལས་འབྲས་

༩༡༩༩

བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟུང་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱི་དོན་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ་ཏེ་
དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་སྤྲུལ་མོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་བ་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཉི་རིང་མེད་ལ་འབྲལ་དུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་བསྟོན་པ་དང་སྦྱང་བ་འཛེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ལ་
སོགས་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བྲམ་ཟེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་སྤྱིར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་
མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་བྱེད་པར་ལ་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སྦྱིས་བྱ་ལ་དོན་ལ་བྱེད་པར་མེད་པས་འབྲས་བྱའི་
བྱེད་པར་མི་རིགས་པ་དང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་བྱེད་པོ་མི་སྤྱིར་བས་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་པོ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་
བྱ་སྟེར་བར་མི་རུང་སྟེ་སྤྱིར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ལེགས་པར་བྱས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིར་བྱས་པ་མིན་ན་
སྦྱིས་བྱའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་པན་མ་བཏགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་
དངོས་པོ་སྦྱིས་བྱས་འདུས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱ་དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པས་འབྲས་བྱ་
སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱས་པ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིས་བྱ་ཐ་དད་གྱིས་བྱས་པ་
ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པར་བྱེད་པ་པོ་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ལས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱས་པ་སོ་
སོར་ངེས་པ་མིན་ཏེ་སྦྱིས་བྱ་རྣམས་ལ་བྲམ་ཟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཐ་དད་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་སྟོན་དང་
དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
ཡང་མིང་ཅམ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་དབྱིབས་དང་ཡོན་ཏན་དང་རྒྱས་

༩༡༡༽

བ་ལ་ཐ་དད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ག་རྟེན་ན་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འདོག་པ་ནི་བད་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་
ཅོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། སྒྲགས་སྒྱུབ་པ་པོ་བྲམ་ཟེ་འདི་ཚོས་
ཅན། དོན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་བྱེད་པོར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ་སྒྲགས་ཀྱི་ཁུས་པ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་
སྐྱེད་པའམ་སྐྱེས་ཟིན་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེ་བྱུང་བར་དུ་བྱར་མེད་པའི་
རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་
སྒྲགས་མི་གསལ་བ་མདོན་བར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་
པའི་གསལ་བ་དེ་ནི་གོང་དུ་སྤྱི་གསལ་བར་དཔྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བསལ་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་
པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གང་ལས་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱིར་གསལ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་པ་དང་དེའི་སྤྱིབ་པ་
སེལ་བ་དང་དེ་འདྲིན་པའི་སྒོ་སྐྱེད་པའོ། །འདིར་ཐ་མལ་འདོད་པ་ནི་སྒྱུར་བ་སྒྲགས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲགས་དེ་
འདྲིན་པའི་སྒོ་རྣོ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ལ་སྒོ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ནད་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྱུར་
རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གཉིས་འབྲས་བུ་མཚུངས་བར་ཐལ་བ་དང་། མ་
ཐོས་པའི་བརྒྱུས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲགས་ཉན་པ་པོ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ཐོབ་
བར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྒྲ་བ་པོའི་གསལ་བ་སྟེ་སྒྲགས་འདྲིན་པའི་ཉན་ཤེས་སྐྱེས་
པ་འབྲས་བུའི་རྒྱར་

༩༡༥༩༽

འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་
པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོན་པར་གསལ་བ་མིན་ཏེ་རྣ་བས་ཐོས་པ་མིན་པའི་ཤུ་བུའི་བཞུས་པ་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །དེ་གང་ཞེན་སྦྲ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཀན་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཅུང་ཟད་སྤང་
བ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡང་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཡིད་ལ་སྤྲུགས་སེམས་པ་ཅམ་གྱི་བཞུས་པ་འདྲ་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་སྦྲ་བྱེད་པར་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་རྣ་བས་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཐོས་ཀྱང་སྦྲ་ཡིན་
ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། སྦྲ་ནི་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་དག་སྤྲུགས་མིན་པར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤུབ་བུ་དང་ཡིད་ཀྱིས་བཞུས་པའི་དུས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་སྟོ་རྟོག་པ་དེའང་ཆོས་
ཅན། གསལ་བ་སྟེ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་བརྒྱུད་པའི་སྦྲ་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྦྲ་ལས་ཉན་
ཤེས་སྦྱེ་ལ་དེ་ལས་རྟོག་པ་སྦྱོང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཨ་གླི་སྦྲ་ཏུ་ཞེས་བརྗོད་ན་མེ་གསལ་ཞིང་འབར་བ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་དོན་གྱིས་རྟོག་པའང་སྦྱེ་བས་དེ་ཡང་སྤྲུགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་སྦྲ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འདོད་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་སྦྲ་ལས་བརྒྱུད་ནས་
སྦྱེས་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱའི་གསལ་བ་མིན་གྱི་སྦྱའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་སྦྱའི་གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་
ན་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་ལན་ཏེ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་སྦྲ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ་དེ་མེད་ཀྱང་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འོན་གང་ལས་སྦྱེ་ཞེན་རྟོག་པ་སྦྲ་མའི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་
བྱེད་ལ་ཡང་ཤུབ་བུ་དང་ཡིད་བཞུས་དོན་

༩༡༩༽

མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་སྒྲགས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཞེས་བྲང་སྟེ་རེད་ལ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་
མེད་ཅེས་བཤོ། །ཅི་སྟེན་སྒྲ་རང་མཆན་གྱི་རང་བཞིན་ན་བས་ཐོས་པ་དང་སྟེ་མཆན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོག་པ་ལ་
སྒྲ་བ་ནམས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཏེ་ཞེན་ནས་བརྟུན་ཕྱིན་པའི་སྟེས་བྱ་བྲུང་པར་ཅན་ནམས་
གྱིས་སྒྲགས་སུ་བརྗོད་ལ། ལུ་བ་བྱ་དང་ཡིད་བཞུས་གྱི་དུས་སུ་འང་སྟེ་མཆན་ལ་རང་མཆན་དུ་ཞེན་ནས་བཞུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་རང་མཆན་གྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲགས་གྱི་བརྟུན་པ་མིན་པས་དེ་དག་ལ་འང་དོན་
ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་འབྲུལ་པ་སྒྲ་བ་ལ་གཉིས་ལས་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གོ་རིམ་ལ་སྟོས་
པ་མེད་པའི་ཡི་གེ་ཅམ་སྒྲགས་ཡིན་ན་རོ་དང་མཆོ་ཞེས་ཐོས་པ་རྒྱ་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ལ་ར་ས་དང་ས་ར་ཞེས་ཐོས་
པ་ལ་འབྲས་བུ་སྟོ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡི་གེ་ར་དང་ས་ལ་བྲུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་གོ་རིམ་ཡོད་པ་དང་། དེས་ན་སྒྲགས་བྱེད་པ་བྲུང་པར་
ཅན་དུ་སྒྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གོ་རིམ་དེ་ནི་སྟེས་བྱའི་རྟོན་ཅན་ཡོད་པས།
འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྟོན་མེད་ཅེས་བྲུང་། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་ཉིད་བཤད་པ་
དང་། དེས་ན་ཡི་གེ་དང་འབྲས་བུ་ཡང་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་དང་། མ་བྲས་པའི་རིམ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞེ་སྟེ། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཤེས་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བྲན་པའི་རིམ་པ་དང་།
ཡི་གེ་ནམས་སྟོའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་འཆད་པ་པོའི་ཀུན་
སྟོང་རིམ་གྱིས་སྟེ་ལ་དེ་ལས་ཡི་གེ་དང་དེ་ལས་ཉན་པ་པོའི་ཉན་ཤེས་དང་།

༼ ༡༥༠ ༽

དེ་ལས་བློ་བཟང་གིས་སྐྱེ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལས་ར་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ལ་ཡི་གེ་ལྔ་ཡོད་དེ་ས་དང་ཨ་དང་ར་
དང་ཨ་དང་ཆོག་བླ་གོ། །དེ་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་ས་དང་ཨ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་
ཆོག་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཨ་དང་ར་ཀུན་ནས་སྟོང་
བའི་ཤེས་པ་ལོ། །ར་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ར་དང་ཨ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་ལོ། །ཨ་ཀུན་ནས་སྟོང་
བའི་ཤེས་པ་ལ་ཨ་དང་ཆོག་བླ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ་དེ་ལས་ཆོག་བླ་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་བ་སྐྱེ་འོ་ན་
ནོ། །དེས་ན་ཡི་གེ་འདི་ས་ལོ། །དེ་ནི་དེ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེ་ལ་ཤེས་པ་དེས་ཨ་ཀུན་ནས་སྟོང་
བའི་ཤེས་པ་འང་བསྐྱེད་པས་ཤེས་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལོ་ཞེས་སྟུར་རོ། །དེས་ན། ཀུན་སྟོང་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་
དང་། །ཤེས་པ་སྐྱེས་ལས་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་བསྟུར་ན་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་ཞེས་པ་སྐྱེ་ཡི་གེ་སྔ་མ་དེའི་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱི་མཐོང་ཡི་གེ་དེ་ནི་ན་བས་དེས་པ་སྐྱེ་བ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ས་དང་ཨ་ཀུན་
ནས་སྟོང་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རང་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཨ་
ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཨ་བསྐྱེད་དོ། །དེས་ན་ས་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་ཏེ།
ཨས་དམིགས་རྒྱུན་བྱས་ནས་དབང་པོ་དང་གསུམ་གྱིས་ཨ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་ཉན་ཤེས་དེས་སས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཨ་བ་བྱུང་ཞེས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡི་གེ་སྔ་མས་སྤྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ་སྤྱི་མ་
སྐྱེས་པ་ན་སྔ་མ་འགག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡི་གེ་སྔ་མས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཨ་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་སའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཨ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ས་འཛིན་

༼ ༡༩༽

བའི་ཤེས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཐོས་ཞེས་པ་སྟེ་བླ་པ་
སྟེ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱང་ལོ། །གང་བླ་ཞེ་ན་ཡི་གེ་སྟེ་མ་དེ་བླ་པའོ། །གང་གི་ཆེ་ཞེ་ན་དེ་ཐོས་པ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་བྱེ་
མ་དེ་ཐོས་པ་ནའོ། །དེ་རི་ལྟར་ཐོས་ཞེ་ན་གྲུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོས་པ་སྟེ་ཏ་ཅང་ལྟར་ན་བླ་པ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བའི་
རྒྱར་མི་བྱུང་བའི་བྱེད་ལོ། །ཨ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་འགགས་པའི་དུས་བྱིས་ནི་སྟེ་མས་དེ་བླ་པ་ལ་སྟོས་ནས་
དེ་ལས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཡི་གེ་བྱེ་མ་ཨའི་བདག་ཉིད་ལའང་བླ་པ་སྟེ་ལོ། །མདོར་ན་བླ་པ་ཡང་རིམ་གྱིས་
འབྱུང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ་དེ་སྟེས་བྱས་བྱས་ཞེས་
འོག་ཏུ་སྟུར་ལོ། །གང་གི་ཞེ་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །ཡི་གེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་རྒྱ་རང་ཡིན་ལ་འབྲས་བུའང་ཡིན་པས་
ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་ལོ། །གང་གི་ཞེ་ན་རྒྱའི་སེམས་དང་འཛིན་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལོ། །འདི་ལྟར་ཡི་གེ་
རྣམས་རྒྱའི་སེམས་ཏེ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རིམ་པ་བཞི་ན་དུ་སྟུར་ལོ། །གཉིས་པ་སྟེ་གསུམ་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཡི་
གེ་མི་རྟག་པ་དེའི་བྱེད་ཞེས་པ་སྟེ་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། ས་ར་དང་ར་ས་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་དང་ཆོག་ལས་
གཞན་ཞེས་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་བྱེད་པ་པོའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་པོའི་སེམས་ཀྱི་བྱས་པའི་བྱུང་བར་
ལས་ཐ་དད་དུ་སྟེས་པའི་བྱེད་ལོ། །འོ་ན་ངག་གཅིག་གི་ཡི་གེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་པས་པ་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱེ་
མ་སྟེས་པ་ན་སྟེ་མ་འགག་པའི་བྱེད་ལོ། །འདོད་ན་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གཅིག་མི་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ་ཡི་གེ་སྟེ་མ་དེ་དག་ཀྱང་བྱིས་བླ་པའི་བྱེད་ཡི་གེ་བྱེ་མ་དང་རྟོག་པས་སྟན་ཅིག་སྟུར་

༼ ༡༩ ༽

ནས་འབྲས་བུ་དོན་གོ་བའི་བྱད་པར་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མ་བྱས་པའི་རིམ་པ་དགག་པ་ནི། ཡི་གེ་
ནམས་ཞེས་པའོ། །འཛིག་ཏེན་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བྱས་ཀྱང་རིག་བྱེད་པའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་རིག་
བྱེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་འབྲུབ་སྟེ། མེ་དང་ཤིང་གི་རིགས་པ་བཞིན་ཏེ་མེ་ཤིང་ཡོད་མེད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་བྱེད་པའམ་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་བའི་མེ་ཡང་ཤིང་སྟོན་དུ་སོང་བ་བྱུབ་པ་ལྟར་འདི་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་དང་ནི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྟགས་བྱེད་པ་བྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་། བྱད་པར་ཅན་མེད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་
པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་སྟགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་ལ་དེ་ཡང་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་བྱས་ཞེས་
སྟོན་པ་ནི། ཤེས་མཐུ་ཞེས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བྱུབ་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་ཞེན་སྟགས་ཞེས་བྱ་བའི་
ཡི་གེའི་གོ་རིམ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུའོ། །གང་ལས་ཞེན་ཐ་མལ་པ་ལས་སོ། །གང་གིས་ཞེན་ཤེས་པ་དང་མཐུ་
གཉིས་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་ནི་ཡི་གེའི་སྟེན་དང་དེའི་རྒྱས་པ་དང་དེའི་ཆོག་ཤེས་པའོ། །མཐུ་ནི་དེ་རྗེས་ལྟར་
འདོད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་རྒྱས་པའོ། །ཅི་སྟེན་གཞན་ཐ་མལ་པ་ལ་ཤེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་སྤྱིར་ངོ། །གལ་
ཏེ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་སྟགས་སྦྱོར་བར་ཐལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ལ་མཁོ་བའི་སྤྱིར་ངོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐ་མལ་གྱི་
སྟགས་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་དང་། བྱད་པར་ཅན་སྟོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། དེའི་
སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ན་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཤེས་པའི་ལམ་སོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་ཤེས་མཐུ་མེད་པ་
ཡང་སྟགས་བྱེད་པ་མཐོང་ངོ་ཞེན། ནམ་མཁའ་སྤྱིང་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཤེས་

༩༡༣༽

བའི་མིས་དུག་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་ཅུང་ཟད་བྱེད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ཡང་གཙུག་པོ་སྟེ་རྒྱུད་བྱེད་པ་པོའི་
མཐུས་ཡིན་ཏེ་གཙུག་པོ་དེས་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྟེ་དམ་ཆོག་དང་མན་ངག་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ནི། འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཞེས་པ་སྟེ་བྱས་པ་ནི་སྒྱུར་སྒྲགས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་དུ་དེ་སྐྱེས་བྱས་
བྱས་པ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བྱུང་དུ་བྱུང་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ནི་སྐྱེས་བྱས་བརྟུང་བྱས་པ་དེ་ལ་རག་
ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་སྟེ་བསལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེན་སྐྱབ་བྱེད་
དོ། །གང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཅེན་སྐྱེས་བུ་ལ་སྒྲགས་སྒྱུར་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ལོ། །གང་གིས་ཞེན་སྒྲགས་བྱེད་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྒྲགས་སྒྱུར་བར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཀླགས་ཡོད་ལ་ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་ཅན་མིན་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཞེན་སྒྱུར་དང་དབང་པོ་དང་སྐྱབ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་ལག་པ་དང་
ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་བཞིན་ཀྱི་དོན་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཆད་མ་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་སྟེན་ག་
ལྷན་ཏེ་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་
ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་
ཀྱིས་དེའི་དོན་མི་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུས་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པ་ནི་སྐྱེས་བུས་ཞེས་
པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་གཅིག་བྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

{ ༡༥ }

དེ་ཞེས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཉིས་པ་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱོད་པ་བ་གཅིག་ཁོ་ནས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་
 ཀྱི་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མིན་ཞེ་ན། དེའི་བྱུང་པར་ཡང་ནི་ཞེས་པ་ཀུན་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་གམ་
 ཡང་ན་ཀུན་གྱིས་དེ་ཉིད་མ་རིག་སྟེ་སྐྱེས་བྱར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་རྒྱལ་
 དཔོག་པས་དེ་ཉིད་རིག་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་བྱེད་
 ཅི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་གར་མི་འདོད་དེ་འདོད་པར་རིགས་སོ། །བཞི་པ་
 ཚད་མས་མི་བསྐྱབ་པར་བྱུང་པའི་ཆོག་ལུང་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་ཚད་མར་མི་འདོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་གང་གི་ཆོག་ལ་ཚད་མས་བྱུང་
 པའི་མི་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་དག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཀྱི་རིག་བྱེད་འཆད་པ་མང་ཡང་གཞན་ནི་མ་
 ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་ཚད་མ་མི་སྤྱིད་པས་མི་བསྐྱབ་
 པ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་འབྱུག་ན་ལུང་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ཚད་མས་ལུང་དུ་འཛོག་ན་དེ་མ་བྱས་པར་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པ་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་
 པར་བརྟགས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ་ཚད་མས་མི་བསྐྱབ་པར་བྱུང་པའི་ཆོག་ལུང་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་
 ཞེས་པ་ནི་གང་གི་ཆོག་ཅེས་པ་རྟེན་པ་གསུམ་མོ། །མ་བྱས་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་
 ཏོ། །གསུམ་པ་ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཤེས་ན་བྱེད་པར་ཅན་ཁས་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཞེས་
 པ་ལོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པར་ཅན་མེད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་མི་སྤྱིད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

༩༡༥༽

དོན་མ་ངེས་པས་གཞན་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པ་དང་། སྤྱི་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་བས་གཞན་ལ་འང་འཇུག་པར་
དོགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་འཐད་པ་དང་། དེས་ན་མི་འདོད་པ་
ལ་འང་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་
བྱའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ་གང་ཟག་རང་གཞན་གཉིས་དང་རིག་
བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྤྱར་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིག་
བྱེད་ཀྱི་དོན་རིག་པ་མིན་པར་འདོད་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་
མན་ངག་ལས་ཀྱང་མིན་ཏེ་དེ་ཡང་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་
ཏེ་དེ་བཤད་པ་དོན་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པ་
སྟེ། མཐོ་ངེས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན། །ཞེས་ཐོས་པའི་ཆོག་འདི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཐོས་པ་ནི་རིག་བྱེད་
ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། ཐོས་དང་བྲན་དང་རིག་བྱེད་དང་། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་བྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་ཡང་
འཇུག་པར་ཐལ་ཏེ་བྱི་ཤ་བཟའ་བ་དེ་སྤྱི་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཞེས་འདོད་པ་འདི་ལ་ཆད་མ་གང་ཡིན་ཏེ་དེ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་སྤྱར་བསྐྱབས་པ་དེས་ན་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི།
ཆད་མ་མེད་པར་འབྲེལ་ཡང་འདིག་རྟོན་ན་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་རྩ་ལ་འགྲུབ་ཞེག་མེ་ལ་སྟེག་པ་
ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་བྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་མི་འཇུག་ཅེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་བྱུག་སྟེ། གྲགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་
གྱུར་ལ་མི་འཇུག་པས་དེའི་དོན་ལ་མི་ངེས་པ་དང་། མ་གྲགས་པའི་དོན་བརྗོད་པས་

༩༡༩༩༩

གཞན་ལ་དོགས་པ་དང་། རིག་བྱེད་གཞན་ལ་གྲགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། གྲགས་པས་གྲབ་ན་རང་
ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་། གྲགས་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་རང་ཞེས་བརྟགས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་གང་གི་ཞེས་པ་འདྲི་བ་ཏེན་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ཆོགས་དོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་མེ་ལ་
སྦྱོན་སྟེ་གྱིན་ཅེས་པ་འདྲི་འདྲི་དོན་མེ་ལ་མར་ལྟགས་པ་འདྲི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ནམ་པར་དབྱེ་མི་ལུས་ཏེ་འདྲི་བ་ཏེན་
སྤངས་པ་དེ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲགས་པས་
རིག་བྱེད་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ་འདྲི་བ་ཏེན་པ་ལ་མ་གྲགས་པའི་དོན་རིག་བྱེད་གྱིས་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དཔེར་ན་མཐོང་རིས་དང་ལྷ་མོ་དང་དགའ་བའི་ཆལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་སྟེ་མཐོང་རིས་ནི་མིའི་དགའ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །ལྷ་མོ་ནི་གཙུག་པ་ཤིང་ངམ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱི་གཞན་ཡང་མ་
གྲགས་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་གཞན་གྱི་སྤྱི་ལས་རིག་བྱེད་གྱི་འགྲུབ་པ་ལས་མེ་
ལ་སྦྱོན་སྟེ་གྱིན་པ་ནི་སྤྱགས་གྱིས་སྤྱངས་པའི་མར་མེ་ནང་དུ་ལྟགས་པའོ། །ཞེས་འདྲི་བ་ཏེན་དང་མཐུན་པར་
བཤད་པས་གྲགས་པས་དེ་ཡི་དོན་སྐྱབ་ལུས་ཞེ་ན། མེ་ལ་སྦྱོན་སྟེ་གྱིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་མ་དེས་པ་
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་གཞན་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཁྱིལ་ཟ་བ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ་ཞེས་པ་དེ་འབྲེལ་
ནམ་ཏོག་སྟེ་སྦྱོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཆད་མ་མེད་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་འགལ་བ་
དངོས་ནི། གྲགས་པ་དག་ཀྱང་ཞེས་པ་སྟེ་ཆད་མ་མེན་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་
ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཅི་སྟེ་འམ་གལ་ཏེ་ཞེས་པའོ། །ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ལས་

༩༡༥༽

དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གཤམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཅན། མེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་རྣམས་དོན་གྱིས་ཏེ་སྤྱ་ཚོགས་
ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་དོགས་པ་སྤྱེད་པར་ནི་བྱེད་དེ་གང་ཕྱིར་ཞེན་གཤམ་པ་དེ་ལ་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་
རྣམས་དོན་སྤྱ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པ་གྲི་ཚོ་བ་ལ་ཡང་མེ་ཞེས་བརྗོད་
བའམ་གོ་སྤྱ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། རེས་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ་དོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་དུ་
ཞེན་ངེས་པར་ཞེས་པ་སྤྱ་ཐམས་ཅད་དོན་སྤྱ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཁོ་ནར་རོ། །གང་ཟག་གང་གིས་
ཞེན་སྤྱ་དེ་དོན་སོ་སོ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱེས་བྱ་དག་གིས་སོ། །ཅི་སྟེན་སྤྱ་དེ་དོན་
གཞན་དུ་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅི་སྟེ་ཞེན་སྤྱ་རང་ཉིད་ཅེས་པ་སྤྱ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནི་དོན་སྤྱ་ཚོགས་བརྗོད་པར་རུས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤྱར་རོ། །དུག་པ་ནི། འགའ་ཞིག་
ཅེས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་ལམ་གང་ཡིན་ངེས་པ་ན་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་དུ་མ་འདི་ན་རེ་འདི་ལམ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་དང་ཁ་ཅིག་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་པ་གཉིས་སྤྱེས་བྱས་སྤྱས་པར་བྱུང་པར་མེད་དེ་སྤྱོད་དུ་མ་ལ་སྤྱད་བཏགས་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྱ་
བའི་བསམ་པ་དང་བྱ་བ་དང་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་དུ་མ་ལ་སྤྱད་བཏགས་པས་སྤྱེན་པ་མགོ་སྟོར་
རུས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ནི་མིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ལ་སྤྱད་བཏགས་པའི་རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་བས་གཞན་ལ་དོགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པ་དང་། མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྤྱ་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི།
ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྟེ་སྤྱ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དོན་གཅིག་

༩༡༩༽

ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ན་སྐྱེས་བྱས་སྐྱེད་དོན་འགའ་
ཞིག་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངེས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་
ནི། བཟོད་འདོད་ཅེས་པ་སྟེ་བཟོད་འདོད་སྟོན་དུ་སོང་བ་ནི་གྱི་སྐྱེ་ཡོད་ན་དེས་དོན་ངེས་པར་རྟོགས་ཏེ་འགའ་
ཞིག་ཏུ་བཟོད་འདོད་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེས་བྱས་གང་གིས་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་
དབང་པོ་ལས་འདས་པ་དང་སྐྱེའི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཅི་སྟེན་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་
དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་ཡོད་ན་དེ་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་སམ་མི་
ཤེས། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་རིག་
བྱེད་འཆད་པ་པོས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བཟོད་འདོད་ངེས་པའི་རྒྱར་
བསྟན་པ་ནི། བཟོད་འདོད་ཅེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་དོན་གཅིག་ལ་མ་ངེས་པར་
བསྟན་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་པ་ཅན་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་ཏེ་རྟོག་འདོད་དང་བརྟེན་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་གྱི་དོན་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དགག་པ་ནི། བརྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རིག་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ཡིན་
ན་དོན་གཞན་ལ་བཟོད་འདོད་དེས་ཀྱང་སྐྱར་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་སྐྱེ་འཛིན་དུ་བསྐྱར་དུ་མི་
བཟུབ་པ་བཞིན་ནོ། །བརྟེན་སྐྱར་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་པ་དབང་པོས་རྟོགས་

༩༡༩༽

པའི་ཕྱིར་སྡོམ་པོ་བཞེན་ནོ། །གལ་ཏེ་བརྟུ་ར་བ་ལ་བཏེན་ནས་རང་བཞེན་གྱིས་ངེས་པའི་ནང་ནས་བྱུང་བར་
ལག་ལེན་ཁོ་ན་གསལ་བ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་བརྟུ་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྟུ་བར་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་སྟེ་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་པ་གང་སྟེ་
མེད་དོ། །ངེས་པ་མེད་པ་དེས་ན་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་ལ་བྱེད་ནི་མི་འདོད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་
ཏུ་ནི་རུང་བའི་ཕྱིར་བྱི་ཤ་བ་ཉིད་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོགས་གཅིག་ལ་མི་བསྐྱེ་
བས་ལུང་ཆད་མར་བསྐྱེབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྟུ་བ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་
ཡང་ཞེས་པ། མཐོ་ངེས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲ་སྟེ་
བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེས་གང་བ་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་བདེན་པ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་དེ་སྐད་དཔྱད་པ་བ་ཀུན་རབས་གཞན་དག་ཟེར་
རོ་ལོ། །གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐབ་བྱེད་ལྷག་ལྷན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱེབ་བྱ་ལ་ཆད་མས་
གཞོད་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་འདྲ་ཞེས་པ་སྟེ་བཀག་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ཞེ་ན་
དཔྱད་པ་བའི་ལུང་ཆད་མའི་སྐབ་བྱེད་དེ་འདྲ་ཀུན་ནོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་རིགས་པ་མཐུན་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་ན་ལྷག་
མ་དང་ལྷན་པའི་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་བཀག་ཅི་ན་འབྲས་བུ་མ་ཐོས་པ་འདི་དག་ནི་ཐོས་པ་
འདི་དང་རོ་འདྲ་བའི་མངར་མོ་ཡིན་ཏེ་ཁ་དོག་གི་ངོ་བོ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འདི་བཞེན་ཞེས་པ་དང་། ཡང་
འབྲས་འདི་དག་ནི་ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་གཅིག་ཏུ་

༼༡༩༠༽

བཙུག་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འདི་བཞིན་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་བཀག་
བཤོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་སྟེ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཅེས་རྒྱུ་རིང་པོར་འབྲེལ་ལོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་དེ་
ཞེས་པ་དཔྱེད་པ་བ་ཀུན་རབས་དེ་དག་གིས་སོ། །གང་ཞེ་ན་རྫོང་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཙུག་
ཐམས་ཅད་དོ། །རྗེ་ལྷར་ཞེ་ན་བདེན་པའི་དོན་གྱི་ཆད་མ་ཉིད་དོ། །ཅི་རྫོང་པར་བྱེད་ཅེ་ན་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་བྱེད་པ་
པོ་ཉིད་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་ཅེས་སྒྱུར་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ནི་སྤྲུལ་ལས་མི་འཕོ་ཞིང་
ཕྱི་མ་མི་ལེན་པའོ། །དེ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་སྟོན་པའི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་
དང་། སྤྲུལ་ལས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་དང་ལས་དང་
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབང་པོས་བཟུང་བའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
ལ་མི་མཉམ་པ་སྟེ་རྟག་པ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་ལ་མི་
མཉམ་པ་ནི་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་
ལ་མི་མཉམ་པ་ནི་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་རྫོང་པ་དང་གཞན་ཡང་ཆད་མ་གཉིས་
ཀྱིས་བསལ་བའམ་བཀག་པའི་ཡུལ་བརྫོང་པ་ནི་སྒྲོ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་དང་།
བདེན་པ་བཞེ་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལུང་ལ་ལྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་
ནི་ཁྱུས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲིག་པ་དག་བྱེད་མིན་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །དེ་དང་འགལ་བ་
བརྫོང་པ་ནི་ཁྱུས་དང་དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་

༩༩༩༩༩

བས་སྒྲིག་པ་དག་པར་འདོད་པའོ། །རྗེ་ལྷ་མ་ཞེ་ན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་
བཅོས་རྒྱ་གང་གིས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ཞེ་ན་མ་བྱས་པ་དང་རིག་བྱེད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཉམས་གྱིས་སོ། །ཉམས་དེ་དག་གིས་ཚད་མར་སྒྲུབ་མི་ལུས་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ལུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་
གོགས་ཚད་མ་གསུམ་དང་འགའ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་བསལ་བའི་སྤྱིར་དང་། འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་བཅོས་གྱི་
དོན་འབྲེལ་པ་དང་། རྗེས་སུ་མ་སྟན་པའི་ཐབས་དང་། སྤྱིས་བྱའི་དོན་དང་གསུམ་མ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་
ལྷ་མ་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ཚད་མ་དང་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་ཉམས་ན་རེས་འགའ་བའི་བྱེད་པ་སོར་འགའ་ལ་རེས་
འགའ་བའི་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་ན་ཉམས་པར་འགའ་བ་དང་། སྤྱི་ཉམས་ན་དངོས་སོར་འགའ་ཏེ་དོན་བྱེད་པས་སྤྱིར་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དངོས་སོ་ཡིན་ན་འང་ཉམས་པར་འགའ་ཏེ་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་སོའི་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་མན་ཚད་ལ་ཡང་འགའ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱིར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་
བཟུང་ནས་གཞན་ལ་རྩོད་པ་དེ་ཅི་དང་འདྲ་ཞེ་ན། གཤམ་མ་ཟུ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བདག་སོ་ལས་རྒྱལ་བ་བཞིན་
ནོ། །གཤམ་མས་སྤྱིས་པ་གཞན་བསྟེན་པ་བདག་སོས་མཐོང་ནས་ཁྱོད་འདི་ལྷ་མ་བྱེད་དོ་ཞེས་བསམ་པས་ངས་མ་
བྱས་ཟེར་རོ། །ངས་མིག་གིས་མཐོང་བྱས་པས་མོས་བག་མ་སྟེ་བྱི་མ་ངའི་བདག་སོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དད་པ་འདི་
ལ་སྟོས་ཤིག་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཆུང་མའི་ཆོག་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་ཁོ་རང་གི་ཆུ་བྱར་གྱི་མིག་ལ་ཡིད་
ཆེས་པར་བྱེད་དོ། །གྲོང་པའི་རྒན་སོ་ལོང་བ་ཤིང་སྟན་ཁྱོད་སོར་ནས་གཟུགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་
སོ་མཆོག་གི་བྱེད་འདི་དང་ང་འདོད་པ་སྟོན་དམ་ཞེས་ཟེར་བས་རྒན་སོ་མགོ་འཁོར་རོ། །འདིར་གཤམ་མ་ཟུ་

༼༡༩༩༽

ཅོར་སྤྱོད་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞི་རིག་བྱེད་དོ། །དེས་སྤྱོད་བ་གཞན་བསྟེན་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་འགལ་བ་
སྟེན་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཀུན་པོའི་མིག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཞི་ཆད་མ་གཉིས་སོ། །མོ་སྤྱོད་བ་གཞན་མི་བསྟེན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྲོང་པའི་ཀུན་པོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་དང་འབྲེལ་བ་ཞི་རིག་བྱེད་ཆད་མར་འཛོག་པའི་སྤྱོད་བྱེད་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །ཀུན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཞི་འཛིག་རྟེན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་རིག་བྱེད་བ་
འདི་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མིན་པ་ཅི་སྟེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་བདེན་པ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་
ཆད་མར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་སྤྱོད་བྱེད་མང་དུ་ཞེས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་
བསྟེན་བཅོས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུང་དུ་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་ལུང་སྤྱིར་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་ཆད་མའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་
དང་། རོན་བསྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོང་པ་པོ་ཞེས་པ་སྟེ་ལུང་ཅམ་ཆད་མའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཆོག་བརྫོང་བྱ་ལ་མི་
འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ཆོག་བརྫོང་བྱའི་འབྲས་བུ་ལམ་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་
ལུང་འདི་ཆོས་ཅན། བརྫོང་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ་རྫོང་པ་པོ་སྤྱོད་བྱེད་ལ་སྤྱོད་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་བརྫོང་བྱའི་རང་བཞིན་སྤྱོད་བྱེད་ལ་ཡོད་པ་འགལ་བས་སོ། །ལུང་འདི་བརྫོང་བྱའི་འབྲས་བུ་ལམ་མིན་ཏེ་རྫོང་
པ་པོ་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བརྫོང་བྱའི་འབྲས་བུ་མི་ལས་སྤྱོད་བ་འགལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་
ལས་གཞན་པའི་མི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་མི་སྲིད་པར་སྟེན་བ་ནི་འདི་ལས་ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོང་བྱེད་
རྣམ་པ་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་བརྫོང་བྱ་ལས་དེ་མཐོང་བ་སྤྱོད་ལ་དེ་ལས་བརྫོང་འདོད་དང་དེ་ལས་ཆོག་སྤྱོད་བས་
བརྫོང་བྱའི་

༩༩༣༽

འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་པན་ཚུན་འགལ་བ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་ལུང་ཐ་དང་
གྱི་ཆིག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་ལུང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ནི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ།
དེས་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་སྒྲུང་དོར་དང་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །པ་རོལ་མཐོང་བ་
ནི་པལ་ཆེར་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་མི་སྟོས་སོ། །གང་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ལུང་ཡང་མ་བུས་པ་ནི་མི་སྲིད་ལ། གང་
ཡང་རུང་བས་བུས་པ་ཡང་ཆད་མ་མིན་ཏེ་གནས་གཉིས་ལའང་འབྲུལ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
ཆིག་གིས་མི་བསྐྱུ་ཡང་ལུང་དུ་མི་རུང་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཐེ་
ཆོམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཏེ་པལ་ཆེ་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་འོན་ཏོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་
ལུང་དེ་ལས་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པ་པོའི་དོན་རྣམས་པ་འགའ་ཡང་གང་ལས་ངེས་ཏེ་ངེས་པ་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་
བསྐྱབ་བའོ། །ལུང་དང་བརྫོང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱར་
བ་རྟགས་སོ། །ཅི་སྟེན་ལུང་བརྫོང་བའི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེས་
ནའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལུང་འོག་པས་མེད་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།
དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ལུང་འཇུག་པས་མ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟག་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཆད་མ་གསུམ་
འོག་པས་མེད་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། བསྐྱལ་པའི་

༩༩༥༽

པོ་མཚན་ཉིད་དངོས་ནི། ཚད་མ་ཞེས་པ་སྟེ། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་
སྟོབ་ལ་བྱུག་འཆལ་ཏེ། །ཞེས་པའི་ཐོག་མར་སྟོས་པའི་ཚད་མ་དེ་གང་ཞེན་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་
ངོ། །ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན་བསྐྱབ་མེད་པ་ཅན་ནོ། །འདིར་བསྐྱབ་མེད་པ་ནི་དོན་བདེན་པ་དང་། སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་
གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུག་པས་དོན་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའམ་མ་འབྲུལ་བ་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་
མའོ། །འདིར་མི་བསྐྱབ་དོན་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་ནི་བཙུ་མེད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པར་གདོད་མ་
ནས་འབྲུལ་བ་མ་ཞེག་གི་བར་དུ་གནས་པ་ནི་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པས་མི་ལམ་གྱི་མེ་ཆུ་ལ་སོགས་
པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བསྐྱར་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་དང་རི་མོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་ཅམ་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་ལ་མེ་ཆུ་ལ་སོགས་
པ་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་གོགས་སྤིད་པའི་བྱིར་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་མི་ཐོབ་པའི་
ལུས་པ་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྟོན་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མ་བྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་སྐྱ་བྱང་གི་
ཤེས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བཙུ་མེད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་བསྐྱབ་མེད་པས་ཞེན་མ་
ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་བསྐྱབ་པ་ཡོད་དེ་
མངོན་པར་འདོད་པ་སྟེ་བརྗོད་འདོད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་དོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་སྐྱ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་ཚད་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ཞེན་སྐྱ་ནི་སྟེ་སྐྱ་ལས་བྱང་བའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཞེན་དོན་གང་ཞེག་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྟོ་ལ་
རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ལའོ། །དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན་སྐྱ་བ་པོའི་བྱེད་པ་སྟེ་དེའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །སྐྱ་ལས་སྐྱ་བ་པོའི་དོན་དེ་

[illegible]

༩༩༩༩༩

ལ་ཡོད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་པའི་ས་པ་དོན་དང་འབྲ་བ་དེ་ཡོད་ན་དོན་རྟོགས་
པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཆད་མ་ཉིད་དུ་གང་ལས་གྲུབ་ཅེ་ན། ཆད་མ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རང་
རིག་པ་ཉིད་ལས་པའི་ས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་ནི་འབྲུལ་
བ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་པའི་ས་པ་གྲུབ་ན་ཆད་མ་འང་འབྲུབ་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན་རང་རིག་དེ་
ལ་ཆད་མ་དེ་འང་གསལ་མོད་ཀྱི་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པོ་དང་སྐྱད་ཅིག་བཞིན་ནོ། །ངེས་ན་ཐ་སྙད་དེ་ཕྱིས་
བྱུང་བ་ཡི་པའི་ས་པ་ལས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། །པའི་ས་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་པའི་སམ་ཆད་མ་
གཞན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་རང་གིས་ཆད་མར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆད་མའི་བསྟན་བཅས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན་
ཞུགས་པ་ན་མི་བསྐྱུ་བར་རང་གིས་པའི་ཀྱང་བསྟན་བཅས་ནི་འཇུག་པའི་སྔ་རོལ་གྱི་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་
རྣམ་དབྱེ་མི་པའི་ས་པ་དང་པའི་ཀྱང་མི་བྱན་པའི་སྐྱོངས་པ་དང་གཉིས་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་བསྟོད་པའི་དོན་གྱི་ཆད་མ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ནི། རྟོགས་པ་པོས་སྤར་
མི་པའི་ས་པའི་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་པའི་ས་པ་ཡང་ཆད་མའོ། །འདིར་དོན་གྱི་སྤྱི་ནི་
དངོས་པོ་ཡིན་པས་ལྷ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གཙོད་ལ་དེའི་གནས་ལུགས་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་
ཀ་ལ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བྱུང་ཆེས་པ་སྤང་བ་ནི། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་འཛིན་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་པའི་ས་པ་དེ་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་ཐོབ་
བར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བཟུང་བའི་སྤྱི་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་
པའི་ས་པ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མིན་ཏེ།

སྤར་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བ་དེ་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ་
 ཚད་མ་ནི་རང་མཚན་སྤར་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཅེས་པའོ། །རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མར་འཛོགས་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་རྟོག་ལྡན་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རང་
 མཚན་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་ཀྱི་མི་ནུས་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དངོས་མེད་རྟོགས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དེ་ལས་དགག་གཞིའམ་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཚད་མའི་
 མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་སྒྲོས་པ་ནི་རིམ་པ་སྟར་ཐ་སྟད་པ་དང་དོན་དམ་ལ་དགོངས་པ་འཇལ། ཡང་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཚོགས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་པའོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་སྟབ་པ་ཚད་མར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྡན་ཞེས་པ་ཚད་མ་
 དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མའོ། །གཉིས་པ་གྱུར་པ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་
 སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟབ་པ་འདི་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚད་མ་རྟག་པ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་གཅིག་ཡིན་ནམ་
 སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གྱིས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བྱུང་འབྲུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
 གྱུར་བ་ཉིད་གསུངས་པའོ། །ཕྱིས་ཚད་མར་འབྲུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ་རྒྱ་མེད་ལ་
 སྤར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིས་ཡིན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལ་སྟོས་ནས་
 ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །འདིར་སྒྱུར་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་གིས་སྟབ་པར་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པ་དེས་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ནད་སེལ་བའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བརྟེན་པ་
 ལྟ་བུའོ། །སྟབ་པས་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་སྟབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པ་
 ཡིན་

༩༧༩༩༩

ནོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་པ་
དང་། དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་
རང་བྱུང་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཚད་མ་རྟག་པ་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་
དབང་ཕྱུག་གི་མིང་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་རྟག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཚད་མ་ཚོས་ཅན།
རྟག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ལ་
ཤེས་པ་མི་རྟག་པས་བྱུང་བའི་ཤེས་བྱ་ཅེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་ཅན་རྟག་པ་དགག་པ་
ནི། དུལ་མི་རྟག་པས་དུལ་ཅན་ཡང་མི་རྟག་ཀྱང་ཚད་མ་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྟག་པ་ནི། འོན་ཀྱང་མ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
ལས་སྤྱོད་མ་མི་སྤྱོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་
བ་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་དག་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་ཅེས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་བའམ་མི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་རྟག་
པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་འགའ་སྤྱོད་ཅེན་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་སྟེ་རྟག་པ་ལ་དངོས་དང་
བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་པན་གདགས་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ཆགས་
བྱལ་མི་རྟག་པ་རང་རིག་པ་སྤྱོད་མ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཅིང་བཅིངས་གྲོལ་མེད་པ་དེ་
ཚད་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་བ་ཅན་ནི། རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཕྱུག་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་ལ་
སྤང་གཉེན་སྟོན་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་

༩༣༠༠༽

དེ་དག་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ཕྱུག་མི་རྟག་པར་འདོད་ན་ཡང་ཡོད་
པའི་ཐ་སྟོན་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ་ཚད་མེད་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་སྟོན་ཅམ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ཕྱུག་ལ་
སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་མིན་ཏེ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྟོན་འཇུག་ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ་འདི་གཞན་གྱི་གནས་དང་ལུང་དང་ལོངས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ལྷམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཁང་བཟང་བཞིན། རོན་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །སོགས་པ་སྟེ་གངས་དང་ཚད་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་འབྲས་བུ་རྟགས་དགག་པ་དང་། དབང་
ཕྱུག་རྟག་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་ལ་སོགས་པ་སྟོ་ཅམ་སྟོན་དུ་སོང་བར་སྐྱབ་ན། དེ་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་སྟེ་བྱེད་གྱིས་འདོད་
པ་དེ་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་སེམས་
པས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་གཞན་སྟོ་སྟོན་ལས་ལས་སྐྱེས། །ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་
བྱས། །ཞེས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་དཔེ་མ་བྱུབ་སྟེ་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བ་སྟེ་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་གྱིས་མ་ངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་གཞན་གྱིས་བྱས་
པར་

༩༣༠༡༽

འགྲུར་ཏེ་དེ་ཡང་སྒྲོན་ཅིང་འཇུག་པ་དང་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་
བྱེད་པར་འགྲུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་གཞན་ཅིག་གིས་བྱེད་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྲུར་
རོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པར་མཐོང་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་དེ་དག་
དང་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་ཀྱང་འབྲས་བྱའི་སྤྱི་ས་རྒྱའི་བྱེད་པར་དཔག་མི་ལུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱིབས་སོགས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་
ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱིབས་སོགས་
ཀྱི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། སྤྱི་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དབྱིབས་བྱེད་པར་
ཅན་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བྱིན་རྒྱུ་ཅེས་པ་སྟེ་རྩེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་ཞེས་པར་
རོ། །གང་ཞེ་ན་སྤྱི་ས་བྱས་བྱས་པར་རོ། །གང་ལས་ཞེ་ན་དབྱིབས་དང་སྒྲོན་འཇུག་ལ་སོགས་སྤྱི་ས་བྱས་བྱས་པ་
དང་ཅི་འབྲས་བ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་སོ། །དབྱིབས་སོགས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་པའི་
བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་ན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་
སོགས་སྤྱི་ས་བྱས་བྱས་པ་ལ་མི་འབྲུལ་ཡང་རི་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་དབྱིབས་ཅམ་མ་ངེས་པ་
ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མ་ངེས་པའི་དཔེ་ནི། ཐ་དད་ཅེས་པ་སྟེ་རྩེས་དཔོག་རིགས་པ་མིན་ཞེས་པར་རོ། །གང་ཞེ་
ན་རི་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ས་བྱས་བྱས་པར་རོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་སྤྱི་ས་བྱས་བྱས་པའི་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་དང་
མ་བྱས་པའི་རི་ལ་སོགས་པར་དབྱིབས་ཅམ་དུ་ཐ་དད་

༼ ༣༠༣ ༽

མེད་པའི་ཉག་གས་ཀྱིས་སོ། །དེ་དག་དབྱིབས་ཅན་ཐ་དད་མེད་པར་ཅིས་འབྱུང་ཅེན་དབྱིབས་དབྱིབས་ཞེས་པའི་
སྒྲ་མཚུངས་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་མི་རིགས་ཞེན་ཁང་བཟང་དང་རི་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅན་
དུ་འབྱུང་ཡང་ཁྱད་པར་མི་འབྱསྟེ་རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་བོའི་རྩས་
ལས་མེད་པོག་པ་མ་ངས་པ་བཞིན་ཏེ་ས་ཚུབས་ལ་སོགས་པའི་མེད་ང་མ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་རྩས་ཀྱང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། མ་ངས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་པ་སྟེ་གོག་མཁར་ཡང་ཆོས་ཅན། རྩ་
མཁན་དེས་བྱས་པར་བྱུང་པར་ཐལ་ཏེ་འདྲིམ་པའི་རྣམ་འབྱུང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་རྩ་མཁན་གྱིས་
ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟ་གཞི་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། འདིར་དབྱིབས་ཉག་གས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བྲིད་ཀྱི་དེ་ཁྱད་
པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་ནས་སྟོན་བཀོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟ་གཞི་
དུ་འབྱུང་རོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ་དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་ཉག་གས་སུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་སྟོན་
རི་ལྟ་བུ་ལ་འབྱུང་ཞེན་བསྐྱབ་བྱའི་ཞེས་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟ་གཞི་དུ་འདོད་ཅིས་བྱང་
རོ། །གང་ཞེན་གྲོལ་བས་བྱས་པ་ཅན་སྒྲ་མི་ཉག་པའི་སྒྲ་བྲེད་དུ་བཀོད་པའི་ཆེ་སྤྱི་གྲོལ་གྱིས་སྒྲ་དང་སྒྲ་མ་
ཡིན་གྱི་བྱས་པ་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་ནས་སྤྱི་བྱས་པ་བཀོད་ན་དཔེ་ལ་མེད་ལ་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བྱས་པ་འགོད་ན་མ་
འབྱུང་པར་འབྱུང་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་ན་འབྲས་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱས་པ་ལ་གཉིས་ཁོ་ནར་འབྲེད་པ་ཅི་སྟེ་
ཞེན་འབྲེལ་པ་ཅན་སྒྲ་དང་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འབྲས་མཚུངས་ཡིན་པ་ཅི་སྟེ་
ཞེན་འབྲས་བུ་བྱས་པའི་སྤྱིས་ཀྱང་

༼ ༣༠༣ ༽

མི་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་བྱས་པ་ཙམ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་ཏྲག་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་
བའི་བྱིར་རོ། །ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས།.....རི་སྐད་དུ། འབྲས་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆ་ལས་ནི། །བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྲུབ་པར་སྟོན་
གང་། །དེ་ནི་འབྲས་མཚུངས་སྐྱབ་པའོ་ཞེས། །བསམ་པ་ལས་དེ་ནམས་གསུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ནམ་པ་གསུམ་
ནི་སྐྱལ་བྱམ་པའི་བྱས་པ་བཀོད་ན་དེ་སྐྱལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལྷག་ཆོད་དང་། སྐྱའི་བྱས་པ་བཀོད་
ན་མ་སྟུན་སྟོགས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འགལ་བའི་ལྷག་ཆོད་དང་། དེ་མི་
མ་སྟུན་སྟོགས་ཏྲག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་མེད་ཅེས་རྗོད་པ་མ་དེས་པའི་ལྷག་ཆོད་དོ། །དེ་ལ་འབྲས་མཚུངས་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་སྐྱལ་བྲས་བྱའི་ཐ་སྟོད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྩོལ་བྱང་ལ་སྟོན་བཀོད་པ་དང་མཚུངས་པས་
སོ། །འདི་ལྟར་རིགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱའི་འབྲས་བྱའི་ཐ་སྟོད་དུ་བྱས་ཏེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་བྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་
ལ་དཔྱོད་པ་བ་ན་རེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་གསལ་བ་ཙམ་འགོད་ན་མ་དེས་ལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྤར་
མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་འགོད་ན་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀས་བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་
རྩོལ་བྱང་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བྱའི་ཐ་སྟོད་སྐྱབ་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བས་སོགས་ཀྱི་སྐྱལ་ཏྲགས་སུ་མི་
རུང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་སོ་མི་རུང་བའི་དཔེ་ནི་རིགས་ཞེས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཞེས་དང་
རོ། །གང་ཞེ་ན་རིགས་ནི་དབྱེ་བས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ། །དེའི་བྱང་པར་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་གྲུབ་པ་
ལྟར་རི་ལ་སོགས་པ་འདྲ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་མི་རིགས་པའོ། །གང་ལས་ཞེ་ན་སྐྱའི་སྤྱི་ཞེས་པ་
དབྱེ་བས་ཞེས་པའི་སྐྱལ་གཅིག་

༼ ༣༠༥ ༽

གིས་བཟོད་པ་མཐོང་བ་ལས་སོ། །དཔེར་ན་ངག་དང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ་གོ་ཞེས་
པའི་སྐྱ་གཅིག་གིས་བཟོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཟོད་ན་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རུང་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། སྐྱ་
རྣམས་ཆོས་ཅན། དུལ་གང་ལའང་འཇུག་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ་བཟོད་འདོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ལས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །སྐྱ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་འགྲུབ་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྣམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ་བཟོད་འདོད་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་ནི། འདིས་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་དབྱུང་བ་སྟེ་
བཀག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་མེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་རོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་མི་རྟག་པའི་
སོགས་ཁོང་ནས་སྐྱེ་བ་ཅན་སྟོན་པ་ནི་རྟགས་སོ། །ཡང་གི་སྐྱས་སྟོང་དང་བདེ་བ་བསྟན་ཏེ་ཆོས་ཅན་ནོ། །སེམས་
མེད་ཅེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་གངས་ཅན་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །ཤིང་རྣམས་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ་ཤུན་པ་
ཐམས་ཅད་བཤུས་ན་འཆི་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་གཅེར་བྱ་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་དེ་དག་བཀག་པའོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་
དབྱེབས་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་འོ། །དེ་ཡང་དེ་དག་གི་དོན་རྟགས་སུ་འགོད་ན་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་
སངས་རྒྱས་པ་འདོད་པའི་སྤྱིར་མེད་སྐྱེ་བ་དང་སྤྱིར་ཡོད་འགག་པའི་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་གངས་ཅན་ལ་མ་
གྲུབ་ལ། གནས་སྐྱབས་གསལ་མི་གསལ་དུ་སོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་
པོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་ནི་མི་སྤྱིར་དོ། །ཤིང་ལ་འཆི་བའི་རྟགས་ཀྱང་དེ་དང་
འདྲ་སྟེ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་འགག་པའི་འཆི་བ་ནི་ཤིང་ལ་མ་གྲུབ་ལ་སྐྱམ་པ་ལ་འཆི་བར་བཟོད་ན་མ་ངེས་ཏེ། འདམ་

༼ ༣༠༥ ༽

དང་ལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ཉག་ས་སུ་འགོད་ན་འང་མི་འཐད་དེ་
ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
གཉིས་ལས་ངོ་བོ་གཙོ་བོའི་དཔེ་ནི། དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་རི་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ན་ཚུལ་ལས་
རིགས་པ་སྤར་གྱི་འདི་དང་འདྲ་སྟེ་མ་གྲུབ་པའོ། །ཉག་ས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་ན་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱད་
པར་མ་གྲུབ་པ་ཅུ་མ་གྱིས་ཉག་ས་ལ་གཞོད་བྱེད་མིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྱི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པ་མ་
གྲུབ་ཀྱང་བྱས་པ་གྲུབ་ན་ཉག་ས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་ན་གཉིས་ལས་དོན་གཙོ་བོའི་དཔེ་ནི། སྤྱི་མ་
གྲུབ་ཀྱང་ཞེས་པ་སྟེ་ལུས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་རིག་པ་ཅན་ལ་རྩལ་སྤྲོ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ་
ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀོད་པ་ན་རིག་པ་ཅན་ལ་སྤྱི་མ་གྲུབ་སྟེ་རྩལ་སྤྲོ་ལུས་ཅན་དུ་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ལ་ལུས་ཅན་དུ་འདོད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་སྤྱི་མ་
གྲུབ་ཀྱང་རྩལ་སྤྲོ་ལ་རིག་བྱ་གཉིས་ཀས་ཁས་སྦངས་པས་དོན་གྲུབ་པས་ཉག་ས་སུ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་འབྲུལ་པ་དང་འགའ་བ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟར་མིན་ཡང་
ཉག་ས་སྤྱོད་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལས་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱབ་གྱི་དུ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱི་ལས་མེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་དབང་ལྷག་ཉག་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉག་པ་རྒྱར་མི་འཐད་པའི་
རིགས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་བྱུང་བར་མེད་པས་རྒྱ་མི་རུང་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གྱི་
 མཚན་ཉིད་མེད་པས་རྒྱ་མི་རུང་བ་དང་། གཞན་ལ་བྱས་པ་མཐོང་བས་དེ་རྒྱ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། རི་ལྷར་ཞེས་པ་སྟེ་གལ་ཏེ་དབང་ལྷག་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཏྲག་ཏུ་
 འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའམ་མི་སྐྱེད་པ་ཞིག་བཏྲག་གང་། དང་པོ་ནི་མིན་ཏེ་འགྲོ་བ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པའང་མི་རུང་སྟེ་རི་བོང་གི་རྩ་དང་ནམ་མཁའ་ཡང་རྒྱ་མི་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རི་ལྷར་དབང་
 ལྷག་གི་དངོས་པོ་དེ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་ལ་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུ་
 ལས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ་དབང་ལྷག་དེ་ཉིད་དུས་གང་གི་ཆེ་རྒྱ་མིན་པར་ཡང་འདོད་ཅེ་ན། འོན་དབང་ལྷག་དེ་ནི་
 ཆོས་ཅན། རྒྱ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་རྒྱ་མི་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ་འདོད་པར་ཐལ་ཏེ་
 རྒྱ་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་རང་བཞིན་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་དེ་མི་ཏྲག་པར་འགྱུར་ལ། ཐལ་
 བ་དེ་འདོད་ན་རྒྱ་མིན་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་ནའང་རྒྱ་མི་ཐལ་ཏེ་
 རྒྱ་མི་གནས་སྐབས་དང་རང་བཞིན་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མིན་
 གྱི་གནས་སྐབས་དང་བྱུང་བར་མེད་ཡང་དེ་རྒྱ་རྟོགས་ཏེ་འོ་སྟོལ་ལྟ་བུས་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མང་སྟིང་པས་ཞེ་
 བ། འོན་མཚོན་དང་འབྲེལ་བས་ནག་པའི་ལུས་ལ་མ་སྐྱེད་པ་དང་། སྟན་དང་འབྲེལ་བས་མ་དེ་འབྲུབས་པ་སྟེ་
 སོས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དབང་ལྷག་རྒྱ་རྟོག་ན་མ་སྐྱེད་པ་དང་སོས་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་
 གཏན་ནས་མེད་པའི་སྟོང་དུ་མ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེད་པ་དང་སོས་པའི་རྒྱ་རྟོག་པར་མི་སྐྱེད་དེ་སྐྱེད་པར་

༼ ༣༠༧ ༽

འགྲུར་ཏེ་དབང་ཕྱག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ལ་སྒོང་དུ་མ་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བས་དེ་
རྒྱུར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡང་ཞེས་པས་དབང་ཕྱག་རྟག་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། མ་སྐྱེད་པ་དང་སོས་པའི་བྱེད་པ་
པོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ་མའི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱད་པར་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟག་པ་ཞེས་པ་དབང་
ཕྱག་ལ་འཛིག་རྟེན་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་སྟེ་དབང་ཕྱག་ལོག་པས་འཛིག་རྟེན་ལྡོག་པ་
མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེ་རྟག་པར་འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་དབང་ཕྱག་དང་འཛིག་རྟེན་རྒྱ་འབྲས་
སུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་དག་ཟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་གང་
དག་ཡོད་ན་བྱམ་པ་གང་སྐྱེ་བར་འགྲུར་བ་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །འཛིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་བྱམ་པ་སྐྱེ་བར་
མཐོང་བ་ཞིན་དུ་གཞན་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་འང་བྱམ་པ་དེའི་རྒྱུར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་བྱག་པ་མེད་པར་འགྲུར་ཏེ་ངོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱུར་བཏགས་པས་ཆོག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ས་སོགས་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཞེས་
པ་སྟེ་འབྲས་བྱ་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་རྒྱུར་མི་རུང་ན་ས་ལ་སོགས་པ་འང་ལྷ་གྲུའི་
རྒྱུར་མི་རུང་སྟེ་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ས་ཐམས་
ཅད་ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པའི་
རྒྱ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །དེ་ཅིས་འབྲུབ་ཅེ་ན་ས་དེ་ལེགས་པར་ཚོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ལྷ་གྲུ་དེའི་ཁྱད་པར་
བཟང་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

༼ ༣༠༩ ༽

བ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་གི་ཞེ་ན་
མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིའི་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ཆོགས་
བའོ། །ཆོགས་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་མ་ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་བྱེད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་དང་མ་
ཆོགས་པའི་གཟུགས་དང་ཆོགས་པའི་གཟུགས་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་ཆོགས་པ་
དང་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཆོགས་པ་སྒྲིའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་དབང་
ལྷག་འདི་ཡང་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། ཏྲགས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལའང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་མི་
སྐྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གཞོན་པ་ཅན་གྱིས་བྱུང་སྟེ་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་སྒྲོ་
སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེ་མ་ལས་ཏིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱུན་དང་འཕྲད་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ན་དེ་དག་ཆོགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་ཆོགས་པ་
དང་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་འབྲས་བུ་གཏན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ངོ་། །དེས་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
མ་ཆོགས་ན་སྒྲོ་མི་སྐྱེ་ལ་ཆོགས་ན་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་མ་ཆོགས་དེ་དག་བྱེད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་ས་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་དང་སྒྲོ་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོགས་ན་ཡོན་ཏན་ཏེ་རྒྱས་པ་སྐྱེ་བ་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་
སྟེ་ན་གོང་དུ་བསྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་ལྷག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་མིན་ཏེ་རྒྱུན་ཆོགས་མ་ཆོགས་
ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་དབང་ལྷག་ཏྲག་མི་

༼ ༣༠༩ ༽

རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་སྤང་ཆད་མ་མིན་ན་སྤྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་ཆད་མར་
གྱུར་པ་མི་སྤིང་དེ་འདི་ལྟར་ཆད་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ དེའི་ཐབས་ལ་ནན་
ཏན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་མི་སྤིང་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའི་ཆད་མ་དེ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ་སྟོན་བྱའི་གངས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་
ཆོལ་བའི་འཐད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཆོལ་བའི་ཚུལ་དང་། གང་བཅའ་བར་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། མི་ཤེས་ཞེས་པ་སྟེ་ཆོལ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གོ། །གང་གིས་ཞེན་རང་གིས་མི་ཤེས་པར་གཞན་ལ་ལམ་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་འཁྱལ་པར་དོགས་པའི་རྟོགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གང་གི་དོན་དུ་ཞེན་ཆད་མ་དང་ལྡན་
པ་དེས་བཤད་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཏེ་ནད་པས་སྟོན་པ་མཁས་པ་ཆོལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ནི། རང་ལ་མཁོ་བའི་དོན་ཤེས་པའི་སྟོན་པ་བཅའ་བར་འོས་པ་དེའི་བྱིར་རྟོག་ལྡན་དེའི་བསྐྱབ་བྱའམ་འདོད་
པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་ཡོད་དེ་བྱེད་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བྱ་འདིས་སྟོན་བྱའི་གངས་མཁྱེན་པ་
ཡོད་མེད་དེ་བྱེད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། སྐྱག་བསུལ་ཞི་བར་འདོད་པས་ངེད་ལ་སྐྱབས་འགར་ཡང་དེ་ནི་

༼ ༣༡༠ ༽

བར་མཁོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དེ་མ་ཤེས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཅན་ཤེས་པས་
དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞན་མི་ཤེས་ཀྱང་ནད་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་ན་ནད་པ་ལ་དེས་ཆོག་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ་འདོད་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཆད་མ་
ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒང་དང་ཞེས་པ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་
བསྟན་པ་ལ་ལྷགས་ན་མི་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་ན་དེ་ཡང་ཤེས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ཤེས་པས་
གཞན་ཤེས་ན་འང་ལེགས་མ་ཤེས་ཀྱང་ངེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཆད་མར་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་རིང་པོ་མཐོང་བའམ་ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་ལ་དགོས་པའི་དོན་མ་ཤེས་ཀྱང་ཐག་རིང་པོ་མཐོང་བ་ཅན་ཆད་མར་འདོད་ན་
གོལ་བར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཚུར་ཤོག་སྟེས་བྱའི་དོན་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཐག་རིང་མི་མཐོང་བ་དོར་ལ་རིང་པོ་
མཐོང་བའི་བྱ་གྲོག་དང་པག་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་མཁའ་འགྲོ་མ་བསྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་
ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྐབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ལྷགས་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟབ་པ་
ཆད་མར་གྲུབ་པ་དང་། ལྷགས་ལས་བསྒྲིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྟབ་པ་ཆད་མར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཆད་
མ་དེའི་སྐབ་བྱེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན་སྟགས་རྗེ་ཆེན་པའོ། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་པན་བཏགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྟུལ་

༼ ༣༡༡ ༽

དང་དེའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་བའོ། །དེ་ཁོ་ན་རྒྱར་འཆད་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་གཞན་སྤྱག་
བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཐབས་ཚོལ་བའི་སློ་སྤྱེ་ལ་དེ་ལས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱེ་ཞིང་དེས་
སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྤྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་རྒྱ་གང་ལས་སྤྱེ་ཞེ་ན་ཡུལ་སྤྱག་པ་ལ་དམིགས་
པའི་སྟོང་རྗེ་ཅམ་ནི་གཞན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱེ་མོད་ཀྱི་སློ་དེའི་
ངང་དུ་བྱུར་ཅིང་ཡུལ་སྤྱག་མི་སྤྱག་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་སྟོང་རྗེ་ནི་སྤྱེ་བ་དུ་མར་ཡང་དང་ཡང་དུ་
གོམས་པ་ལས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་
མཐར་ཐུག་པར་འགྱོ་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཚོད་པ་ནི། སྟོང་རྗེ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་
གོམས་པ་ལས་བྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་སྤྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱེ་བ་བྱི་མ་
མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སློ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པས་ལུས་ཞིག་པ་ན་སློ་ཡང་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལུས་ལ་རི་
ལྟར་བརྟེན་ཞེ་ན་སློན་མ་ལ་འོད་ལྟར་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕ་བུ་རམ་ལ་མངར་བ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ།
ཆང་གི་རུས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ཏེ། སློ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། ལུས་འབྲས་
ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། །འདི་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གོམས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་
གང་ལྟར་ཡང་ལུས་ཞིག་པ་ན་སློ་མེད་པས་སྤྱེ་བ་བྱི་མ་མེད་ཅེས་ཟེར་བའོ། །གཉིས་པ་འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་
ལས་དང་པོ་ལན་མདོར་བསྟན་པ་ནི། མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སེམས་རྒྱན་ཆད་
པ་མིན་ཏེ་ལུས་ཞིག་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་བ་བཞི་རྒྱན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཉིད་དུ་འདོད་པའང་མི་
འཐད་དེ་འགོག་པའི་

༼ ༣༡༣ ༽

ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་གཞུང་འགྲེས་ཡོད་པས་ཁུར་དགག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱེ་བ་སྡེ་ཕྱི་བྱུབ་པར་བཞུན་པ་དང་། ལུས་སྒྲིའི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་
ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱེ་བ་སྡེ་མ་བྱུབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་བྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་
དང་པོ་དབང་སོགས་ལུས་འབའ་ཞིག་ལས་རྒྱེ་བ་དགག་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་བ་ན་སེམས་གཏན་མེད་དུ་སོང་
ངམ། འོན་ཏེ་སེམས་མི་གསལ་བ་ཅམ་དུ་སོང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སེམས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་ཏེ་བརྒྱལ་བ་
བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་ཅན་རྒྱེ་བ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པར་འབྱུང་ཏེ་ཉིར་ལེན་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུས་རྒྱང་པ་ལས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱེ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྒྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་ན་
ལུས་འབའ་ཞིག་ལས་རྒྱེ་བ་མིན་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །ལུས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཉིར་ལེན་རང་
རིགས་སྡེ་མ་ལ་གཏན་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་ནོ། །གང་རྒྱེ་བ་མིན་ཞེ་ན་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་དབང་པོ་ལྟ་དང་
སྒྲི་སྟེ་ཡིད་དག་གོ། །ཅི་སྟེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱགས་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་
ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
མི་རྒྱེ་སྟེ་རྟོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ནི་
འོག་ཏུ་གང་དུ་ཞེས་པ་སྟེ་རྟོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
ཐལ་ཏེ་བྱིད་ལྟར་ན་དབང་སོགས་མི་སྐྱེད་པའི་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་གང་དུ་ཞེས་པ་རྟེན་པ་
གསུམ་མོ། །ཅི་སྟེ་ན་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སོགས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མེད་

༩༡༣༽

པར་འབྲུག་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱབ་ནི། དེ་བྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་དེ་ལ་
ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་འབྲུང་བ་ཀྱན་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུར་འདོད་པའི་འབྲུང་བ་
དང་བྱུང་བར་མེད་པའི་བྱིར་རི་ལྟར་འབྲུང་བ་གཅིག་སེམས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེད་ལ་འབྲུང་བ་ཅམ་
དང་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་ལེན་དང་ཆོག་པས་པའི་འབྲུང་བ་དེས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་དེ་
ནས་ཀྱིས་བོན་དང་ཐུང་པའི་ས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་མཆམས་སྦྱོར་བར། ལུས་ལྡན་མཐོང་བ་གང་
དེ་ལ། །ཅི་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་སྤྲུལ་འདིས་བྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་བར་ནི་མཐོང་ན་དེ་ལ་
རྒྱ་མཆོན་ལྟག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་མེད་པ་གང་གིས་བྱི་ནས་མཆམས་སྦྱོར་མེད་ཅེས་པ་ནི་འཆི་ཀའི་ཤེས་
པས་བྱི་མ་མི་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དོན་ནི་འཆི་ཀའི་ཤེས་པས་ཀྱང་བྱི་མ་དང་མཆམས་
སྦྱོར་ཏེ་རྒྱ་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའམ་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་དང་རང་བཞིན་བྱུང་བར་མེད་པའི་
བྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལུས་སྒྲིའི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་དབང་པོས་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་
ལུས་སྒྲིའི་རྟེན་མིན་པ་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོས་ཟེན་པའི་ལུས་སྒྲིའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་།
ཡིད་དབང་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་དབང་པོས་མ་ཟེན་
པའི་ལུས་སྒྲིའི་རྟེན་ཡིན་ན་ཤི་བའི་སྤྱོད་པས་ཀྱང་སྒྲིའི་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་
ལུས་སྒྲིའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་པོ་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རེ་རེ་སྟེ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་མིག་སེར་གྱི་
ནད་ཀྱིས་གཞོད་ན་ཡིད་ལ་ཡང་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ ༣༡༤ ༽

འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཡུལ་མི་གསལ་བར་འཛིན་པ་མེད་པས་སོ། །གལ་
ཏེ་དབང་སོ་ལ་གཞོད་པ་ན་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་ངོ་ཞེན་འོན་ཏེ་ལུས་ཀྱང་པ་མའི་སྒོའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་
ཏེ་དེའི་ལུས་ལ་གཞོད་ན་པ་མའི་ཡིད་གདུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་སོ་སྒོའི་རྟེན་མིན་ཏེ་དེ་འགྱུར་བའི་རྗེས་
སྤྱི་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་སོ་སྒོ་དབང་སོའི་རྟེན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་
ནི། ཡིད་འདི་འདོད་འཛིགས་དང་ཐུང་ན་དང་སྒོ་བ་ལ་སོགས་པས་འགྱུར་ན་དབང་སོ་དེ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བར་
མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་དབང་སོ་ནི་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སྤྱི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ཡིད་ཀྱི་རྟེན་ལས་སྤྱི་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཏེ་སྒོའི་རྟེན་གང་ཞེན་དབང་སོགས་སྒོའི་རྟེན་མིན་ཀྱི་སྒོ་དེ་དག་གི་རྟེན་
ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་སྒོ་གནས་པའི་རྟེན་ནི་འོག་ན་འགའ་ཞེས་པ་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་སེམས་བཤོ། །ལས་དེ་ཡང་
རིགས་མཐུན་པའི་སྒོ་སྤྱི་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ལས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལུས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་
ལས་འགའ་ཞིག་དབང་སོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་འགའ་ཞིག་གིས་གཟུགས་མེད་
དུ་འཕེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་རྟེན་པ་འགའ་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཅིག་ནི་མཐུག་
སྤྱད་དོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་འདྲའི་ཞེས་པ་སྟེ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བྲང་
ངོ། །ཅིར་འགྱུར་ཞེན་སྤྱིར་གྱི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་བའོ། །གང་གི་ཆེ་ཞེན་སྤྱིས་ཞེས་པ་ཤི་
བའི་འོག་ཏུ་ཡང་ངོ། །ཅི་སྟེན་སྤྱིར་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཡིད་བདག་འཛིན་དང་བཅས་པ་དེ་འཆི་
ཀའི་དུས་ནའང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཆི་ཀའི་དེས་སྤྱི་མ་

༼ ༣༡༥ ༽

མི་འཕེན་ན་སྤར་གྱི་དེས་ཀྱང་མི་འཕེན་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཙྰཏ་པ་
སྤར་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལྷུང་འགལ་སྤར་བ་ནི། ཡིད་ལུས་ལ་མི་རྟེན་ན་སྤར་བས་ལུས་དང་སེམས་ནི་ཕན་
ཚུན་རྗེས་སྤྱིད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེན་ལུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་
ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་གྱི་དངོས་སྤྱི་ལུས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ནི་མིན་
ནོ། །དཔེར་ན་གཟུགས་མཛེས་མི་མཛེས་མཐོང་བ་ལས་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་
དང་འགལ་བ་སྤར་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་སློ་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་སློའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་
ན་དབང་པོ་དེ་ཡང་སློ་དེ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་སློ་ཡང་དབང་པོའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཡང་
དབང་པོ་དང་སློ་དེ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཅིག་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་འང་སྦྱེ་བ་སྤྱི་བྱུང་སྤྱི་སྦྱེས་མ་ཐག་གི་ལུས་སེམས་ནི་སྤྱི་མའི་དབང་པོ་དང་སློའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྤྱི་
མ་གྲུབ་ལ། འཆི་ཀའི་དབང་པོ་དང་སློ་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་པོ་དང་སློའི་རྒྱ་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་
མའང་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལུས་རྟག་པ་སློའི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་
ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིམ་ཅན་ཞེས་པ་ཡིད་ཆོས་ཅན། རིམ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་རྒྱ་ལུས་
རིམ་པ་ཅན་མིན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་དེས་སྦྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་གྱི་ལུས་ལ་
རིམ་གྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་

༼ ༣༡༩ ༽

དེ་རྒྱུ་རིམ་པ་ཅན་ལ་ལྟོས་པའང་མེད་དེ་རྒྱུ་གྱིས་དེ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ནི། ལྟོ་རིམ་པ་ཅན་དང་ཚོགས་པའི་ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་ལྟོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་ལུས་གཅིག་པོས་ལྟོ་བསྐྱེད་པ་
མིན་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་བསལ་བ་བཀོད་པས་སྡེ་སྡེ་བྱུང་བར་
བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོ་སྐྱེ་བ་ལྟོ་སྡེ་མ་ལ་ལྟོས་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་
ཤེས་པའང་ལྟོ་སྡེ་མ་ལ་ལྟོས་པས་སྐྱེ་བ་སྡེ་མ་བྱུང་བོ། །གཞན་ཡང་ལུས་དེའི་ཡང་ཚས་ཅན། རིམ་པ་གསལ་
བར་བྱེད་ཅེས་པ་ལུས་ལའང་སྐྱད་ཅིག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ་ལྟོ་སྐྱེད་ཅིག་མས་པན་བཏགས་པ་ལས་རང་
བཞིན་གཞན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྡེ་མ་ནི་སྐྱད་ཅིག་
རེ་རེ་སྟེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྟོན་མེད་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ད་ལྟའི་དུས་སུ་བྱུང་བོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དང་པོ་སྐྱེ་
བ་དང་ཐ་མ་འཆི་བའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ན་མཐོང་བས་སྐྱེ་བ་སྡེ་སྡེ་བྱུང་བོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
གང་གང་འཆི་སེམས་དེ་དང་དེ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཐེས་འགོ་མེད། །འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དཔེར། །ཉིས་
བྲལ་འཆི་ཀའི་རིག་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ་འགའ་ཞིག་འཆི་ཀའི་ཤེས་པ་ནི་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་དེ་འཆི་སེམས་
སམ་རིག་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉིས་བྲལ་འཆི་ཀའི་རིག་པ་བཞིན་ཅེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཏྲགས་མ་ངེས་པ་དང་། དཔེ་མ་བྱུང་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མ་སྟེ་འཆི་ཀའི་སེམས་ཡིན་ཀྱང་སེམས་
གཞན་ཕྱི་མ་དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ། འགལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་

༼ ༣༡༽

བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་བཅོམ་ཞེས་བ་སྟེ་དག་
བཅོམ་བ་འཆི་ཀའི་ཤེས་པས་རིག་བ་སྤྱི་མ་མི་སྦྱེད་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་སྟེ་ཆད་མ་མེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་བ་ལ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ལྷུང་དགག་བ་ནི་ལྷུང་ལས་དག་བཅོམ་བ་ཤི་བ་ན་ལྷུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་ཅེ་
ན་དེ་ལྷ་བྱའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དུ་མི་བཏུབ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་འགའ་ཞིག་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྟོན་
པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་འགའ་ཞིག་ལས་མཆམས་སྐྱར་བར་ཡང་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་བ་རིག་བ་དགག་བ་
ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་བ་བཟོད་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཉེས་བྲལ་འཆི་ཀའི་ཤེས་བ་ནི་སྤྱི་མ་མཆམས་མི་སྦྱོར་ཏེ་
རིག་བ་སྤྱི་མ་དེའི་རྒྱ་ལུས་སམ་དབྱགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་བ་དེ་དགག་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉགས་དེ་
དོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འདིར་ཉགས་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཉགས་
དེ་ཉིད་ཐ་མ་འཆི་བའི་དུས་འདིར་ནི་རིག་བ་སྤྱི་མ་མི་སྦྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཅིས་མ་བཟོད་དེ་བཟོད་པར་རིགས་
ཏེ་རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་བྱ་ཁེགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ན་འཆི་སེམས་ཡིན་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་བཀོད་པས་ཅི་
བྱ། གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོས་ཟེན་བ་དང་མ་ཟེན་པའི་ལུས་རྒྱ་མིན་བ་དང་། དེ་ལ་ཚྩོད་བ་སྤང་བ་དང་།
འབྲས་བྱ་ལྗོག་བ་དང་མི་ལྗོག་པའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་སྟོང་རྒྱ་ཡིན་ན་དབང་པོ་དང་བཅས་
པའམ་དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་སྟོང་རྒྱ་ཡིན། དང་པོ་ལྷར་ན་དབང་པོ་རེ་རེའམ་ཆོགས་བ་དང་བཅས་བ་རྒྱ་ཡིན།
དང་པོ་མི་འཐད་དེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་སྦྱེ་བ་མིན་ཏེ་མིག་དེའི་

༼ ༣༡༥ ༽

སྒྲོ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ་དབང་པོ་
ཀུན་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཐ་དད་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅི་སྟེན་མིག་གིས་གཟུགས་འཛིན་སྐྱེད་པ་དབང་པོ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་དབང་པོ་
གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེད་པའང་དབང་པོ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཐོང་བས་སོ། །གཞན་ཡང་དེས་དབང་
པོའི་སྒྲོ་བཞིན་དུ་དོན་གསལ་བར་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དབང་པོ་གཅིག་མེད་ན་སྒྲོ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའང་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོས་མ་བེན་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ཞེ་ན། དབང་པོ་མེད་པའི་
ལུས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡིད་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཉེར་ལེན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་
ལུས་ལས་བྲལ་བའི་སྐྱ་སེན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབྱུགས་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་གོ། །གཉིས་པ་
ནི། གལ་ཏེ་ལུས་སྒྲོའི་རྟེན་མིན་ན་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་པ་དང་སྒྲུལ་བྱ་
བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་སྒྲུལ་སྐྱེས་པ་དང་རྟེན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དབང་པོ་ནད་ལ་སོགས་
པས་འགྱུར་ན་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་ནི་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཏེ་རེག་བྱས་ལུས་འཛིན་ལ་པན་
བཏགས་ནས། དེས་ཡིད་ལ་པན་བཏགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞན་གྱི་ཐག་ལ་
སོགས་པ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཡིད་སྐྱེག་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲོའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་
རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། པན་འདོགས་

༼ ༣༡༩ ༽

བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་ལོག་ན་འབྲས་བུ་ལྗོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལོག་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་ལྗོག་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ཏུ་གང་ཞིག་ཅེས་པ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་བྱུང་བའི་ནས་ཡོད་པས་དེ་དང་
རིགས་འབྲས་བུ་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ནི་དེ་ལོག་ན་ལྗོག་
གོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་གོང་དུ་འབྲས་བུ་འོ་པོ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཉེར་ལེན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་ཉེར་ལེན་དེའི་འབྲས་བུ་འོ་པོ་མི་ལྗོག་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་དགེ་སྤྱོད་དག་འདི་ཡོད་
ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་བདུན་པའི་སྐད་དང་། འདི་ཡོད་པ་ལས་འདི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྟ་བུའི་སྐད་དང་གཉིས་བཤའ་
པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེན་མོམས་ཀྱི་
རྒྱན་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ་ལུས་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་སྐྱེ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་པན་འདོགས་
པར་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་གྱི་ལུས་ལོག་པས་སེམས་ལྗོག་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་
ཁྱད་པར་ལ་མེས་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་མེ་ལོག་པས་བུམ་པ་དང་གསེར་གྱི་འོ་པོ་མི་ལྗོག་པ་
བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལུས་སྒྲིའི་རྟེན་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ནི་ཞེས་པ་སྐྱེ་སེམས་ཆོས་ཅན། ལུས་རི་སྲིད་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ལྗོག་པ་
མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་གནས་ཀྱི་
བར་དུ་གནས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན་ཤི་བའི་ལུས་ལའང་སེམས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཆང་བ་དང་། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཙམ་པའི་ལན་

༼ ༣༣༠ ༽

དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་མི་གནས་ཏེ། མཐུ་རྒྱུན་དབྱགས་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་
དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱོག་པའི་དོན་གྲུབ་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ཡོད་ཅེས་པ་སྟེ་སེམས་དེ་ལས་ཚོས་ཅན། དབྱགས་འབྱུང་རྒྱལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་རྒྱལ་སྐྱེ་བ་
སེམས་དེ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་དེ་ཡོད་ན་འབྱུང་རྒྱལ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་དང་དབྱགས་རིང་གྲུང་ལ་སོགས་
པ་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན་རྒྱུང་སྤྱིར་འབྱེན་པ་དང་ནང་དུ་འབྱེན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་
འབད་རྩལ་མེད་པར་གང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱགས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་ན་དབྱགས་དེ་དག་ཕུལ་དུ་གྱུང་བར་འཕེལ་ན་སེམས་ཀྱང་ཕུལ་དུ་གྱུང་བ་དང་དབྱགས་དེ་དག་འབྲིབ་པ་
ལས་སེམས་ཀྱང་འབྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་བུའི་འཕེལ་འབྲིབ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་ལུས་དབྱགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་དབྱགས་དེ་དག་ལ་ཡང་ལུས་གནས་གྱི་བར་དུ་དབྱགས་ཀྱང་
ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན་ཞི་བའི་ལུས་ལ་ཡང་དབྱགས་འབྱུང་བར་ཐལ་ཞེས་པ་སེམས་དང་
མཚུངས་པར་འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བྱེད་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་སེམས་སུ་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་འང་སྒྲོན་
མཚུངས་པར་འབྱུང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པའི་སེམས་རྒྱན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞི་བའི་ལུས་ལ་འང་
སེམས་འབྱུང་བར་ཐལ་ཞེ་ན། སེམས་སྤྱི་མའི་རྒྱ་སེམས་སྤྱ་མ་ཡིན་ན་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་
སྤྱིར་ཞེ་ན་ལུས་དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སེམས་སྤྱ་མ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱ་མའི་ལས་དག་ཀྱང་
རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གདབ་པའོ། །

༼ ༣༣༡ ༽

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་སྟོང་བྱ་བྱི་མ་ཅན་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ན་སྟོན་མེ་མི་འབར་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་མཁྲིས་
ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པས་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུན་བྱས་པའི་ལུས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
སྟེ། ཞི་བ་ན་འགལ་རྒྱུན་མེད་པས་སྐར་སེམས་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། མཐུག་བསྐྱ་
བཅོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞི་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཅན། སྐར་འཆོ་བར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་རྒྱུན་ནད་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅི་སྟེན་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཆ་མཉམ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་ཆ་མི་མཉམ་པའི་
རྣམ་འགྱུར་ནད་པ་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་ལ། ཞི་བ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྐར་བཅོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཞིང་བསྐྱེགས་
ནས་མེ་ལོག་ཀྱང་ཞིང་གི་འགྱུར་བ་སོལ་བ་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་དུ་ཞི་བ་ན་ལུས་ཀྱི་ནད་ལོག་ཀྱང་སེམས་དེ་ནི་
སྐར་ལོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལན་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཞིང་ཆོག་པ་དང་འབྲ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ་ནད་ཐམས་ཅད་ལ་གསོ་སྦྱོར་བཤད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་གསོར་མི་རུང་ན་དེ་བཤད་པས་ཅི་བྱ།
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། འཆི་བའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་ཉེས་པ་རྒྱུང་དུ་གསོ་དབྱེད་གྱིས་འཆོ་ལ། ཞི་བའི་དུས་ཀྱི་ནད་
ཆེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། ནད་རྒྱུང་དུ་སྐར་སོས་ན་ཆེན་པོ་འང་སོས་པར་རིགས་ཏེ་གསེར་རྒྱུང་དུ་
མེས་བཞུ་བ་སྐར་ལྟོག་པས་ཆེན་པོ་བཞུ་བའང་སྐར་ལྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །ནད་ཆེན་པོ་སྐར་མི་སོས་ན་རྒྱུང་དུ་འང་
སྐར་མི་སོས་པར་རིགས་ཏེ་ཞིང་མེས་ཆོག་པ་ཆེན་པོ་མི་ལྟོག་པས་རྒྱུང་དུ་འང་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་
སྐར་མི་འབྱུང་བར་ཞེས་པའི་ཆོག་བཅད་

༼ ༣༣༣ ༽

གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གསོད་བྱེད་ལས་ནད་ལགའ་ཞིག་གསོར་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་ལགའ་ཞེན། དེ་
ནི་ནད་འཆོས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲན་དང་སྒྲན་པ་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཆེ་དང་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་
ཡིན་ཏེ། ནད་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་མི་མཉམ་པའི་ནད་པ་ལ་ལ་གཅིག་འཆི་ལ་ལགའ་ཞིག་མི་འཆི་བ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གསོན་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་གཏན་མི་འཆི་ལ་ལགའ་རྒྱུན་ཉེས་པ་སྟེ་ནད་ལབའ་
ཞིག་གིས་འཆི་བ་ཡིན་ན་གསོ་བྱ་མིན་པ་མི་སྲིད་དེ་གསོར་མི་རུང་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
མཐུག་སྐྱེད་ནི། ཞི་བའི་ཞེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་དེ་ཞེས་པ་ཞི་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཅིས་སྒྲར་མི་འཆོ་སྟེ་འཆོ་བར་ཐལ་
ཏེ་གསོན་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་ཞི་བའི་དུས་སུ་དུག་དང་རིམས་ལ་
སོགས་པ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ལོག་ཀྱང་ཞི་བའི་ཆེ་སྒྲལ་དེའི་དུག་ཐམས་ཅད་དེའི་སོས་བེན་པར་འདུ་བ་
ཡིན་པས་དེ་བཅད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལུས་སྒྲོའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱིར་
ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་ཉིད་དེ་མེད་ན་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མི་རུང་
བའི་དཔེ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྒྲན་པའོ། །དང་སོ་ནི། ཉེར་ལེན་ཞེས་པ་སྟེ་སྒྱིར་ཉེར་
ལེན་གྱི་རྒྱར་འདོད་པ་ལགའ་ཞིག་ཆེ་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་བའམ་ལོག་པ་མེད་པར་ཉེར་ལེན་ཅན་ཏེ་
དེའི་འབྲས་བུར་འདོད་པ་དག་ཆེ་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའམ་ལྷོག་པ་ནི་བྱེད་མི་རུས་ཏེ་དཔེར་ན་
འཛིམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའམ་ལོག་པ་མེད་པར་རྒྱའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བའམ་ལྷོག་པ་མེད་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་ཞི་བའི་ཆེ་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པའི་

༼ ༣༣༣ ༽

ལུས་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་སྒོའང་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་ཚུའང་སྤ་ལུང་ལྷ་གུང་ཉེར་ལེན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཚུ་
མེད་ན་དེ་ལྟོག་པས་ཞེ་ན་ཚུ་ལོག་ཀྱང་ལྷ་གུང་ལྷ་མི་ལྟོག་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །ལྷ་གུང་ཁྱད་པར་ཆེན་པ་ནི་ཚུ་
ལོག་ན་ལྟོག་སྟེ་དེའི་ཉེར་ལེན་ནི་ཚུ་ཡིན་པས་འཁྲལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་གང་ཞེས་པ་སྟེ། བ་ལང་
བ་མེན་ལ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི་བ་ལང་ལོག་ན་བ་མེན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལྟོག་པ་སྟེ་ཀྱང་ངོ་ལོ་མི་
ལྟོག་པས་བ་ལང་བ་མེན་གྱི་ཉེར་ལེན་མིན་པ་བཞིན་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི།
སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་བ་ལང་དང་བ་མེན་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་པན་འདོགས་ཀྱང་
ལུས་ལོག་པས་སེམས་མི་ལྟོག་སྟེ་ལུས་དེའི་ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།
ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་
མེད་དེ་ལུས་དེའི་རྒྱ་ཁྲ་ཁྲག་དང་སེམས་དེའི་རྒྱ་སེམས་སྤྲ་མ་གཉིས་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་
བ་ལས་སྦྱི་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་མེ་སྤྲ་མ་དང་ཟངས་
གཉིས་པན་ཚུན་རྒྱུར་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཟངས་ཁྲ་བ་དང་མེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ལོ། །ལྷ་པ་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་རིགས་
ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉམས་དགོད་པ་
དང་། དེའི་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་མེད་ཅེས་པ་སྟེ་ལུས་ཆོས་ཅན། སྒོའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་དེ། སྒོ་
ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པའི་

༼ ༣༣༩ ༽

ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒོ་ཡོད་ན་གྲུབ་ཟིན་པས་རྟེན་མི་དགོས་ལ་མེད་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་པན་གདགས་མི་རུས་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཚུད་པ་ནི། རྟགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒོ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་གནས་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ནི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟགས་ན་མི་
འཐད་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ་ཟིན་གནས་པ་འདིའི་རྟེན་མེད་དེ་
འདི་ལྟར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གནས་པ་པོའི་སྒོ་ལས་གཞན་མིན་ལ་དེ་ནི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་གནས་པ་དེ་གནས་པ་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་རྟེན་དེ་ཚོས་ཅན། གནས་པ་དེའི་རྒྱར་ཐལ་ཏེ་དངོས་
པོ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་པས་སོ། །འདོད་ན་རྟེན་དེས་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མ་བྱས་པར་
འགྱུར་ཏེ་གནས་པ་དོན་གཞན་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། སྒོ་དེ་
གཏན་འཛིག་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། རྟེན་ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དེ་རྒྱ་གཞན་ལས་འཛིག་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྟེན་པའི་སྒོ་དེ་འཛིག་
པའི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་དང་སྤང་པ་ལས་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་འཛིག་པར་འདོད་པས་རྟག་ཏུ་མི་འཛིག་པར་མི་གྱུར་ཞེ་ན།
འཛིག་རྒྱ་དེ་ལ་ཡང་གནས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟགས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་
འཛིག་པ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་ན་མི་དགོས་ཏེ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པས་སོ། །དོན་གཞན་སྐྱེད་ན་དངོས་པོ་
མི་འཛིག་པར་འབྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་མ་བྱས་པར་འབྱུར་ཏེ་འཛིག་རྒྱ་དང་མ་
སྤང་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་མི་འཛིག་ལ། སྤང་ན་གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་བྱ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་རྟེན་

༩༣༥༽

མེད་ན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་སྤང་སྤང་གི་བར་དུ་རྟེན་དེས་
 དངོས་སོ་གནས་པར་བྱེད་དེ་རྟེན་མེད་ན་འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་ཀྱང་འཇིག་པས་ཞེ་ན། འོ་ན་འཇིག་པ་དངོས་
 བོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དངོས་སོའི་རང་བཞིན་འདི་ལ་
 རྟེན་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་པའི་རྒྱ་ས་ནི་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་མ་སྤང་གི་
 བར་དུ་ཡང་གནས་པས་ཅི་ཞིག་བྱས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་སོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་མེད་ན་རྒྱའི་སྟོང་དང་ས་སྟོགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡོན་ཏན་
 དང་སྦྱི་དང་ལས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་རྫས་མཐོང་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་དང་སོ་
 དངོས་སོ་གཡོ་བའི་རྟེན་དགག་པ་ནི། སྟོང་རྒྱའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ། ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་
 པ་ནས། གནས་པའི་རྒྱ་ས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱས། །ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན་འོག་ཏུ་དེ་ཞེས་པ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་
 རྟེན་དུ་བརྗོད་པ་ཡོན་ཏེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཡུལ་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འཇིག་པ་
 བ་སྟོང་དང་སྤང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སོའི་རྒྱ་རྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྟེན་གྱི་དོན་དངོས་སོའི་རྒྱ་གྱི་གནས་སྐབས་བྱད་པར་ཅན་སྦྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡོན་
 པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་དགག་པ་ནི། སྤར་དུ་འཕོ་བའི་གོགས་བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་
 བ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་བ་སྟོང་གྱི་ཡུལ་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་

༼ ༣༣༩ ༽

འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དང་
བརྒྱུད་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ལ་ནི་རྟེན་ཅི་ཞིག་དགོས། གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཞིག་ས་
པར་བསྟན་པ་ནི། འདིས་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་བསལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ཞེན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐ་དད་མེད་པ་
སྒྲུལ་མ་དང་སྒྲུལ་བྱའི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་བདག་དང་ལུས་ལ་
སོགས་པ་དང་བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་དང་སོགས་པ་སྟེ་
འབྱུང་བ་ལ་སེམས་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གང་གིས་ཞེན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་འདིས་ནི་འོ། །ཅི་སྟེན་དེ་དག་ལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ངོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་འདྲིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་མ་སྟོས་
གཉིས་ཀ་ལ་རྟེན་དོན་མེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅན་
ཡིན་པས་རྟག་པར་ཐལ་བ་ནི། རྟེན་བཅས་ཞེས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་
ནའང་འདྲིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་བ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར་
ངོ། །འདི་ལྟར་བདེ་སྤྱུག་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ལ་རྩ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ལ་བརྟེན་པ་
དང་དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ལ་སྤྱི་བར་གྱི་བར་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །བྱུང་བ་ནི་རྟེན་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་གནས་པ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་རང་གི་རང་གིས་འདྲིག་མི་འདྲིག་གཉིས་ཀ་ལ་
རྟེན་དགོས་ཀྱས་མེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་འདྲིག་ཅེས་པའོ། །བྱུག་པ་ལུས་སྟོང་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་

༼ ༣༣ ༽

ཤྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་སྦྱིང་རྗེ་དང་ཆགས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིའི་ཉེར་ལེན་ཅན་ཡིན་ཏེ་སྒྲི་
སྟེ་ཡིད་ཀྱི་གོམས་པ་ཆེ་ཚུང་གི་བྱུང་བར་གྱིས་དེ་དག་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་
དེ་དག་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་མིན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲིབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
ཀྱང་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཞེས་པ་ལན་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ལ་ཞེ་
ན་མར་མེ་ལ་བརྟེན་པའི་འོད་དང་འཇིམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་
ལའོ། །གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་
མཐོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་འོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་མར་མེ་ལ་བརྟེན་པའི་འོད་ཀྱང་མར་མེ་ལས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་
པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་
སོགས་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་དར་རྒྱུད་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་
འདི་ལ་འཕེལ་འབྲིབ་མ་འོང་བས་དེ་དག་སྒྲི་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་ཅི་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་དེས་
ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་པན་འདོགས་པ་དང་དེས་སེམས་ཏེ་ཡིད་ལ་པན་འདོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་
ལ་སོགས་པ་འཕེལ་འབྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་སོགས་ལུས་ལས་དངོས་སུ་
མི་སྦྱེ་བ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་

༼ ༣༣༤ ༽

བ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཚུད་བཞི། འགའ་ཆེ་ཞེས་བ་སྟེ་འཕེལ་བ་
མཐོང་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ཞེན་ཆགས་བ་དང་སོགས་བ་སྟེ་ཞེ་སྒྲུང་ངོ། །གང་ལས་ཞེན་ལུས་རྒྱས་བ་དང་
སོགས་བ་སྟེ་རྒྱད་བ་ཉིད་ལས་སོ། །ལུས་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཆགས་སོགས་འཕེལ་ལམ་ཞེན་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཡོད་པའི་དུས་འགའ་ཞེག་གི་ཆེན་པོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པར་མ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་བ་ལ་ལན་ནི། བདེ་སྤྱད་ཅེས་བ་སྟེ། ཆགས་བ་ནི་བདེ་བ་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཀྱི་
དབང་ཤེས་ལས་སྐྱེས་བ་ཡིན་ལ་ཞེ་སྒྲུང་ནི་སྤྱད་བསྐྱེལ་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལས་སྐྱེས་བ་ཡིན་
ནོ། །བདེ་སྤྱད་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ནང་སྟེ་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་རེག་བྱའི་བྱེད་པར་ལས་སྐྱེས་བཤོ། །ནང་གི་དོན་
གང་ཞེན་ཁམས་སྟོམས་བ་དང་མ་སྟོམས་བཤོ། །འདི་སྐད་དུ་བཅུད་ལེན་ལ་སོགས་བས་ལུས་རྒྱས་བའི་ཆེ་
ཁམས་སྟོམས་བ་དེ་ལས་ལུས་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་དེ་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་ཡིད་
བདེ་བ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་སྤྱད་ན་ཆགས་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་ལུས་
དངོས་ཀྱི་རྟེན་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེ་སྒྲུང་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་བ་ནི། ཆགས་སོགས་ལུས་ལས་
དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་བ་འདིས་ནི་འདུས་པའི་རིམས་དང་སྦྱར་དུག་དང་ཆང་ལ་སོགས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བན་བ་ཉམས་བ་དང་མྱོངས་བ་དང་ཡིད་གཡེང་བ་ལ་སོགས་བ་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་དག་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་ན་ནང་དོན་ཏེ་ནང་གི་རེག་བྱའི་བྱེད་པར་བདེ་སྤྱད་ལས་
སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱད་ཀྱི་བྱེད་
པར་སྤྱར་དེ་

༼ ༣༣༩ ༽

ལྷ་བྱ་མ་འཕྲིགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟག་དང་འབྲེ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་ན་བས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་
ཚོངས་པ་དང་གཡེང་བ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་སྒྲག་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་གཞན་གྱི་ཁྲག་དང་གཟུགས་མི་
སྟག་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོངས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ལུས་
སྒོའི་དངོས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཞིག་ཀྱང་ཡིད་མི་ལྟོག་པས་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་གྲུབ་པོ། །སྒྲ་མ་སྒྲུབ་པ་ནི་
འོག་ཏུ་སྒྲེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་སྒྲ་མ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་སྒྲ་མ་དེ་མེད་
ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་དེས་པ་ཁོ་ནར་སེམས་སྒྲ་མ་གང་ཉིད་གྱི་གོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་
བྱེད་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྒྲེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱ་ཞོ་ཆོལ་བ་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་ལུས་སེམས་
གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུས་སེམས་གཉིས་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་མིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་ན་འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་དངོས་དང་། རང་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་སྟེ་གསལ་བར་སྤང་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ཞེན་ཐོས་པ་དང་སོགས་པ་སྟེ་
བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་འདུས་བྲས་ཞེན་རང་རང་
གི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པར་བྲས་པའོ། །གང་ལ་གསལ་ཞེན་སེམས་ལའོ། །ཇི་
ལྟར་གསལ་ཞེན་དུས་ཞེས་པ་གོམས་པ་དང་དུས་གྱུར་པའི་ཆེ་འབད་པ་མེད་པར་གསལ་ལོ། །དཔེ་དེ་ལྟར་
ལུས་ལའང་ཆོས་ཅན། ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་འབད་པ་མེད་པར་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ལུས་སེམས་ཐ་དད་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམན་པའི་གནས་

༼ ༣༣༠ ༽

སུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། མ་མཐོང་བས་སྤྲི་མེད་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། བར་དོའི་ལུས་སྤྱི་
གནས་སུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སློ་ལྷ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་
དམན་པའི་གནས་མི་ལེན་པར་ཐལ་ཏེ་སློ་སྤྱོན་དུ་བཏང་ནས་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཏྲགས་འགོད་པ་དང་། བྱབ་པ་སྤྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་པ་སྟེ། ལེན་ཞེས་དང་
རོ། །གང་ཞེ་ན་སྤྱི་དང་པག་གི་མངལ་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་གནས་སོ། །རྗེ་ལྷར་ཞེ་ན་ཡོངས་སུ་སྟེ་སྟོ་བཞེན་
དུའོ། །གང་གིས་ལེན་ཞེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཅི་སྟེ་ན་བདེ་སྤྱག་གཉིས་དོར་བ་དང་ཐོབ་པར་འདོད་
པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅི་སྟེ་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །རང་དབང་མེད་པར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དབང་
སྤྱག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་པའི་སར་དགྱི་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཆོས་ཅན། སློ་སྤྱོན་དུ་བཏང་ཡང་དམན་པའི་གནས་ལེན་ཏེ་བདེ་སྤྱག་ལ་དོར་ཐོབ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་
པ་མིན་ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་སྤྱག་གིས་དབང་བསྐྱར་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
རང་དབང་མེད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན་དབང་སྤྱག་འགོ་བའི་རྒྱར་འདོད་པ་ནི་བཀག་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་སྤྱག་
ལ་དོར་ཐོབ་འདོད་པ་ཡོད་ན་དམན་པའི་གནས་ལེན་པ་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་དམན་པར་མ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྤང་བུ་བཞེན་ཞེས་པ་ནི་མངལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དེ་ལ་བདེ་
བར་འཇིན་པའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སྟེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་སྤྱི་བའི་
རྒྱ་ཡིན་ཞེས་སྤྱར་རོ། །སྟེན་པ་རྗེ་ལྷ་

༼ ༣༣༡ ༽

བྱ་ཞེན་འཁོར་བར་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །འདིས་བདག་ཏུ་ཆགས་པའང་བསྟན་ནོ། །སྐྱེས་བྱ་གང་ལ་
མེད་པ་དང་འོག་ཤེས་གཉིས་མེད་པ་དེ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདིག་ཏེན་སྤྱི་མར་འགོ་བ་དང་། སྤྱི་མ་ནས་འོང་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དེ་དག་
མེད་ཅེན་འདིར་སྐྱེས་བྱ་ཀུན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་ལྷའི་མིག་དང་ལྷན་པས་མཐོང་བ་སྤིང་བས་
སོ། །བདག་ཉིད་གྱིས་མ་མཐོང་བ་རྟགས་སུ་བྱེད་ན་ཁྱོད་གྱི་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་སྤྱིར་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་
དེ་དག་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན་དཔེར་ན་ཞེས་པའོ། །དེས་ན། མ་
མཐོང་སྤྱིར་ན་མེད་པ་མིན། །ཅེས་པ་ཡར་སྤངས་པ་ནི་མཐུག་སྟུང་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་དོའང་ལུས་ཅན་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པར་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུག་པ་མི་འཐད་དེ་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེན་མི་འགཤམ་ཏེ་
བར་དོ་ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲིང་བྱངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལུས་ལ་ལར་
ནང་དུ་འབྱུག་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་རྩ་གསར་པ་ལ་ཚུད་དང་། གསེར་ལ་དདུལ་
ཚུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་སྒྲིའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་
གཅིག་རྟེན་མིན་པ་དང་། དུ་མ་རྟེན་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་དགག་པ་དང་།
བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། འོག་ཏུ་དེ་སྤྱིར་ཅེས་པ་
ལུས་ཆོས་ཅན། ཆོགས་པ་སྟེ་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་འགཤམ་པ་གསུམ་
འདུས་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟགས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་

༼ ༣༣༣ ༽

བའི་འགལ་བ་འདྲ་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་ལག་སོགས་གང་རུང་གཅིག་གཡོ་བའི་དུས་ན་རྒྱང་བ་ལ་སོགས་པ་
ལུས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་ཐལ་ཏེ་གཡོ་བ་དེ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཀུན་མི་གཡོ་བར་ཐལ་ཏེ་མི་
གཡོ་བ་དང་ཐ་དད་མེད་པས་སོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་ཏེ་བྱ་བ་གཉིས་ནི་རྫས་གཅིག་ལ་
འདྲ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་འགལ་བ་འདྲུས་ན་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་
ལག་རྣམས་ལ་གཡོ་མི་གཡོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་གཉིས་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་
ཅན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བའི་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རས་དང་ཚུ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱིབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
འགལ་འདྲ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་བསྐྱིབས་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་བསྐྱིབས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་ཐ་དད་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་མ་བསྐྱིབས་ན་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱིབས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདོད་ན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་མ་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལ་
བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་ན་ཐམས་ཅད་ཁ་བསྐྱར་བར་འགྱུར་ལ་
གཅིག་མ་བསྐྱར་ན་འང་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱར་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་
བྱུང་སྐྱེ་དང་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཚོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་མ་ཉིད་ན་འང་ཞེས་པ་བྲིད་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ལུས་
རྩལ་ཐན་དུ་མ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་འང་སྟོན་ཡོད་དེ་ལུས་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོས་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཕྱིས་
ཀྱང་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྩལ་

༼ ༣༣༣ ༽

ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལས་འཕོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུམ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྩལ་བཞིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཐལ་བའི་རྟགས་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལས་པ་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིས་ཀྱི་རྩལ་ཐུན་རྣམས་རྩལ་སྤྲུམ་དབང་པོ་
ལས་འདས་པ་དང་བྱུང་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་རྩལ་སྤྲུམ་དེ་རྩལ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་པ་ལས་བྱུང་
པར་ཅན་གཞན་སྟེ་བར་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྩལ་ཐུན་རྣམས་ནི་དབང་
པོའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་དེས་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་ཀྱི་རྩལ་ཐུན་རྣམས་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་
པ་དེའི་ཕྱིར་རྩལ་ཐུན་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་གཉིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ཞེ་ན་
སྤྲུམ་གྱི་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་བྱེད་མེད་པ་དང་སོགས་
པ་སྟེ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་དོན་བྱེད་པའི་ཀྱས་པ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་གཅིག་མེད་པས་མི་སྣང་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་གཅིག་མེད་པས་ཀྱས་
པ་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔུལ་ཚུད་དང་གསེར་འབྲེས་པའམ། རྩ་
ཆན་མོ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བར་ཐལ་ཏེ་རྩལ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པས་རྣམ་མི་ཚུམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་རྣམ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོ་སོ་ལ་དབང་ཤེས་སྟེད་པའི་ཀྱས་པ་
མེད་པ་བཞིན་དུ་ཆོག་པ་ནི་ཀྱས་པ་

༼ ༣༣༩ ༽

མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་གཉིས་ཇས་མེད་པར་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
ན་རྟོག་པ་སྟེ་དབང་ཤེས་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་པ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རུས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་ལྡན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སྤང་བ་ལྡན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།
གངས་སོགས་ཇས་དང་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་
ལ་ཇས་མེད་ཀྱང་དེས་ལྡན་པ་བསྐྱེད་ལ་ལྡན་པ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལྡན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་
པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཐལ་བ་མཚུངས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པ་སྐྱེད་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་ལྡན་
པའང་སྐྱེད་མི་རུས་པར་མཚུངས་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྡན་པ་སྐྱེད་ན་ཤེས་པའང་སྐྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསེར་
དང་དཔུལ་ཚུ་གཉིས་ལ་ཇས་མེད་ཀྱང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྩལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྡན་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་འདྲེས་
པར་སྤང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་རྟེན་མ་རྟོགས་པས་བརྟེན་པའང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་
ནི་གསེར་དང་དཔུལ་ཚུའི་ལྡན་པ་ཚོས་ཅན། གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྡན་པའི་རྟེན་གསེར་
དང་དཔུལ་གྱི་རྩལ་ཐུན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ་བ་ནི། སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་ཇ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟུང་བ་ཞིམ་པོའི་ཐ་སྙད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་རོ་
གཟུགས་དང་ངེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇས་མི་སྲིད་ཅིང་ལྡན་པའང་འགལ་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་ཡོན་ཏན་ལ་
ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་

༼ ༣༣༥ ༽

ཉེ་སྤྱིར་བའི་བརྟུང་བ་དེ་ལ་གང་ཤམ་ཆེ་བའི་རོ་དང་གཟུགས་དང་ལྗན་པར་བཏགས་ནས་བརྟུང་བ་རོ་ཞེས་པ་
དང་གཟུགས་བཟང་བའི་ཐ་སྙད་འདོད་ཅེ་ན། འོན་པར་ཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་པ་གཉིས་སྒྲིམ་ཐ་དད་དུ་
དམིགས་པར་འགྱུར་ཉེ་དོན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དཀར་ཟལ་དང་མི་སྒྲིན་པོ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྤོང་རིང་
པོའི་ཐ་སྙད་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྤོང་རིང་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཉེ་
ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྤོང་ནི་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་རིང་པོ་ནི་ཆད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་གངས་སོགས་རྩལ་དང་སྤྱི་ལས་ཐ་དད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཏགས་དགོད་པ་
དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྗན་ཞེས་པ་སྟེ་མི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ཞེ་ན་གཅིག་ལ་སོགས་
པའི་གངས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྗན་པ་དང་འདེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་སྤྱི་དང་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་སྒྲོ་ལའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན་གངས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྗན་པ་རང་གི་རོ་བོ་དང་གཅིག་དང་
གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྩོད་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་མི་སྤྱིར་བའོ། །དེས་ན་གངས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྩལ་
དང་སྤྱི་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཐ་དད་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་
བཀོད་པ་དགག་པ་དང་། དོན་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། དོན་ཐ་དད་མེད་པ་
ལ་སྤྱི་ཐ་དད་འཇུག་པའི་དཔེ་དང་། དཔེ་དེ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་སོགས་
རྩལ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ་སྤྱི་ཏྲིག་ཐ་དད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་ཐ་དད་དུ་བཏགས་
པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་

༼ ༣༣༩ ༽

གིས་ཞེན་ནམ་རྟོག་གིས་སོ། །དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན་དངོས་སོ་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དངོས་སོ་ཐ་དད་པ་ནི་
དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་པས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་བསྟན་ཏོ། །དཔེར་ན་བྱེད་རང་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཅིག་དང་ཡོན་ཏན་
གསུམ་དང་ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཞེས་པའམ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞིག་པ་སྟེ་འདས་
པ་ན་བྱམ་པ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་དུ་མ་བྱུང་ཞེས་པའམ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མ་འོངས་པ་ན་བྱམ་པ་གཅིག་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་བ་ཉིད་
དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐ་དད་མེད་པས་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་བར་
ཐལ་བ་ནི། འོ་ན་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་བཏགས་པ་བར་ཐལ་ཏེ་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་
ལ་དེའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གསུམ་
སོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་སོ་ཀུན་ལ་སྟོན་ནས་གྲངས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་
བཏགས་པ་མིན་ཏེ། དངོས་མིང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་བཏགས་མིང་ཡང་མི་སྲིད་པར་
འབྱུང་ཏེ་དེ་གཉིས་སྟོན་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་དངོས་མིང་གང་ཡིན་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་
གང་ལ་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་སོ་ཐ་དད་པ་བྱུང་བར་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱ་དེ་གཙོ་བོ་སྟེ། དངོས་མིང་
ཡིན་ཞེན། བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་ཡོད་ན་ཐ་དད་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་མིང་ཡིན་

༼ ༣༣ ༽

ལ་མེད་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་རང་གིས་སྒྲོ་བ་ཉགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱང་
དོ་ཞེས་བཤོ། །ཅི་སྟེན་དེ་ལྟར་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་ནའང་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་
གི་བྱང་པར་གཞན་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྤང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་ཐ་
དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རྒྱག་པའི་སྤྱི་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་
པོ་ཚུད་པ་ནི། བ་ལང་ཞེས་པ་དང་བ་ལང་གི་གངས་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཐ་དད་ཚོས་ཅན། དོན་མེད་ན་ཞེས་པ་རྣམ་
གངས་པར་ཐལ་ཞེས་པཤོ། །ཐ་དད་མེད་ལ་ཞེས་པ་བ་ལང་དང་གངས་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ནི་དོན་གཞན་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གསུམ་
མོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་ལའང་གངས་དོན་གཞན་དུ་
གྱུར་བ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་གཉིས་བྱང་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་ཡོན་ཏན་
དང་ལྷན་པ་དང་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཡོན་ཏན་ལའང་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་སྤྱི་རྟོག་ཐ་དད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི། གངས་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་བྱམ་པ་
ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གངས་དང་ལས་དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྷན་པ་ལས་ལོག་པར་
གནས་པ་ལ་རྟོག་པས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་བྱས་པས་གངས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་རང་
ལྟར་ན་ལས་ལ་འདི་རྣམ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་རྣམ་ལ་འདི་ལས་སམ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱག་པའི་སྤྱི་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། རྒྱལ་པ་ལས་དེའི་གངས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ་བྱམ་པའི་གཅིག་
ཅེས་

༼ ༣༣༼

ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ་བླ་མ་ཟེའི་རིལ་བ་ཞེས་པ་བཞིན་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་དང་། ཆོག་པ་པ་དང་ཆོག་པ་པ་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་སྟེ་བསྟན་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ཞེ་ན་གངས་
དེ་ལྟན་པ་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པའོ། །རྗེ་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུའོ། །གང་ལས་ཞེ་ན་གངས་ལ་སོགས་
པ་དང་ལྟན་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ལས་སོ། །གང་གིས་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འཇམ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་
རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་བཅད་ནས་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་ཆོས་བརྗོད་པས་བྱུང་པར་གཞན་སྤྱོད་བཞིན། གངས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་ཅམ་
ཞིག་ཤེས་པར་འདོད་པའི་འདྲི་བ་པོ་ལ་བྱམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཀྱང་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་ནི་
རྗོད་པར་བྱེད་ཅེས་བྲང་ངོ། །ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན་བླ་མ་ཟེའི་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་རིལ་བ་བརྗོད་པ་བཞིན་
དུའོ། །དཔེར་ན་སྐབས་ལ་ལར་སོར་སོ་དང་ལྟན་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སོར་སོའི་ལྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པས་བྱུང་པར་གཞན་མི་སྤྱོད་བཞིན། དོན་གཅིག་ཅེས་པ་སྟེ་བྱམ་པ་གཅིག་བྱམ་
པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་གསུམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྲང་ངོ། །ཅི་སྟེ་ན་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱི་གཉིས་ཀས་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་དོན་གཅིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་
ཅན་བརྗོད་པས་བྱམ་པའི་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པའམ་མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ངོ། །དཔེར་
ན་སོར་སོ་ལྟན་གྱུར་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱི་གཉིས་ལ་དོན་ཐ་དད་མེད་ན་སྤྱི་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་

༼ ༣༣༩ ༽

རོ་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་པོའི་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྫོང་པའི་བདར་བྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །བདའི་རྩ་མཆན་ནི་བྱད་པར་གཞན་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བ་ཡིན་པར་སྤར་བསྟན་ཟིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་
ལས་དང་པོ་ཆོགས་པ་བརྗོད་ན་རྩས་པའི་བྱད་པར་སྟོང་བ་ནི། གཟུགས་ཞེས་པ་སྟེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱུ་འཇུག་
པར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ལ་ཞེ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩས་པ་
མཚུངས་པ་སྟེ་སྤྱིའི་འབྲས་བུ་ཚུ་སྟོར་བ་དེའི་རྩ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཙུག་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྩས་པའི་བྱད་པར་གཟུགས་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བའི་སྟོན་ས་
སོ། །འདིར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་རྩལ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་རྩལ་དེ་དག་
ལའང་རྩས་པ་གཉིས་ཏེ་སྤྱིའི་རྩས་པ་ཚུ་སྟོར་བ་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་སོ་སོའི་རྩས་པ་གཟུགས་འཛིན་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་རིགས་
རྫོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྤྱེད་དག་ལ་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤྱད་པ་ནི། ཆོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་
རིགས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཡུལ་སྤངས་པའི་སྟོན་ས་འཇུག་ལ། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་ཆོགས་པའི་སྤྱིའི་ཡུལ་སྤངས་ནས་འཇུག་
པ་དེས་ན་ཆོགས་པའི་སྤྱི་བྱམ་པ་ཞེས་པ་དང་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་པ་
ཅན་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡང་ལྟོས་པས་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཆོགས་པ་དང་
ཆོགས་པ་ཅན་རྫོང་པ་ལ་རིགས་དང་ཆོགས་པའི་སྤྱར་བསྟན་པ་དེས་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་འདི་ནི་རིགས་
བརྗོད་པའི་བྱད་པར་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་དུ་མའི་ནང་ནས་གསེར་ཀྱི་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
བྱམ་པ་ཞེས་པ་འདི་ཆོགས་

༼ ༣༩༠ ༽

བ་བཟོད་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་ནས་ཚུ་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཟོད་བས་སོ། །དེས་ན་ལུ་གསུམ་
དུ་འགྱུར་ཏེ་རིགས་ཁོ་ན་བཟོད་བའི་སྤྲི་ནི་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚོགས་བ་ཁོ་ན་བཟོད་བའི་སྤྲི་ནི་
གངས་ཅན་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་གངས་ཅན་དུ་མའི་ནང་ནས་གཅིག་བཟོད་བ་མི་སྤིང་བས་སོ། །གཉིས་ཀར་འགྱུར་
བ་ནི་བྱམ་པའི་སྤྲི་ལྟ་བུ་སྟེ་སྤྲི་སྤྲི་བཞིན་ནོ། །རིགས་དང་ཚོགས་བ་གཉིས་ཀ་མི་བཟོད་བའི་སྤྲི་མི་སྤིང་བས་ལུ་
བཞི་བ་མེད་དོ། །བཞི་བ་དེ་དག་ལ་ཚུད་བ་སྤང་བ་ནི། བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ལ་
སོགས་བ་ལས་ཐ་དད་བའི་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་བད་འདོད་པའི་རྩལ་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བད་བྱེད་
བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་དགོས་བ་མེད་པས་ཞེ་ན། དགོས་བ་ཡོད་པར་སྟོན་བ་ནི་དེ་སྤྱི་ཞེས་བ་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད་
ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་ལ་སོགས་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དང་བྱི་འཛིན་
ལ་སོགས་བ་སྦྱེད་པའི་རྣམས་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་ཏོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་བྱམ་པ་དེའི་སྤྱི་ཡན་ལག་གམ་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་ཏེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་བྱམ་པའི་བྱི་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲི་ཡིས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་བ་
བྱམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཅེ་ན་སྤྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིགས་
འདིས་ཅན་ལྟོན་ཀྱི་བྱི་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་བ་ལུས་དུ་མ་རྒྱ་ཡིན་བ་དགག་བ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཆང་བ་རྒྱ་ཡིན་བ་དགག་བ་དང་། རེ་རེ་རྒྱ་ཡིན་བ་དགག་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་
ཡན་ལག་མ་ལུས་པར་ཆང་བ་སྤོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་ས་བོན་ལ་སོགས་བ་ཆང་བ་ལས་ལུ་གྲ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ཞེ་ན། འོ་ན་

༼ ༣༩༡ ༽

སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་དང་བྲལ་ནའང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱན་དང་བྲལ་བའི་མུ་གུ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་
རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ལུས་གཅིག་ལའང་རྣམ་ཤེས་མང་པོ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་ཐན་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ལུས་དུ་མ་ཡིན་ཡང་ཉེར་ལེན་དབྱགས་ཡིན་པས་སྒྲོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དགག་པ་དང་།
དང་པོ་ལུས་ལས་དུ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་རང་རིག་པ་ལས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
དབྱགས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རང་ལ་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱགས་དུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལུས་དུ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ལ་ཉེར་ལེན་དབྱགས་ལས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ནི་དུ་མ་ཞེས་
བ་སྟེ་འབྱུང་རྒྱབས་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་ཡིན་ཡང་སྒྲོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལུས་དང་
གཉིས་དུ་མ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་དབྱགས་ཀྱང་ལུས་དུ་མ་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། དབྱགས་རྟག་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྱུང་རྒྱབས་ནི་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེན་དེ་ལྟར་ནའང་ཅིག་
ཅར་དུ་སྒྲོ་མང་པོ་གསལ་ཞིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་རྒྱ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཅིག་

༼ ༣༥༣ ༽

ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་ན་ཏྲག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྱུང་རྒྱལ་ས་དང་ལུས་
ནི་སྒོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་མིན་གྱི་སྒོ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། འོན་ཅིང་གྲིས་ཀྱང་དུ་མ་སྐྱེད་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤར་གྱི་དེ་དང་རང་བཞིན་བྱད་པར་མེད་པའི་སྤར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། དབྱུགས་ཞེས་པ་སྟེ་དབྱུགས་ཏྲག་པ་གཅིག་སྤྱིད་
ཀྱང་དབྱུགས་དེ་ལས་ཆོས་ཅན། སྒོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དབྱུགས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དུ་
མ་འཇིན་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱད་ཅིག་དུ་མ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་སྤར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་
དོན་སྤྱི་སྤྱི་དུ་མ་ཡང་སྒོ་གཅིག་གིས་ངེས་པ་གྲིས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྒོ་རྣམས་པ་དང་བཅས་པ་འཇམ་རྣམས་པ་
མེད་པ་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒོ་ལ་འང་ངེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམས་པ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་
སྤར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམས་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པའི་ཆེ་རྣམས་པ་དང་སྒོ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤར་
རོ། །གལ་ཏེ་སྒོ་ནི་རྣམས་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྤྱི་སྤྱི་དོན་དུ་མ་དེ་ནི་སྒོས་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
ཏེ་འགལ་བ་མེད་པའི་སྤར་ཞེས་པ་རྣམས་པ་མ་ཤར་ཡང་འཇིན་ན་དོན་ཐམས་ཅད་སྒོ་ལ་ཉེ་ངོང་མེད་པའི་སྤར་
ཞེས་པ་འོ། །ཡང་ན་ངེས་པ་གྲིས་ཀྱང་འཇིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྣམས་པ་མ་ཤར་བར་བྱད་པར་མེད་པའི་སྤར་
རོ། །གཉིས་པ་མི་ཏྲག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངེས་པ་གྲིས་བྱུང་བའི་དབྱུགས་དུ་མས་སྐྱེད་པ་དགག་
པ་དང་། ཅིག་ཅར་བྱུང་བའི་དུ་མས་སྐྱེད་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི།
རང་ངེགས་ཞེས་པ་སྟེ་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེ་ན་དབྱུགས་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་

༼ ༣༤༣ ༽

མང་པོ་དག་གོ། གློད་ཅིག་མང་པོ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མིན་ཏེ། དུས་ཅན་ཞེས་པ་དུས་སྤྱི་རིམ་
ཅན་གྱིས་འབྱུང་བའི་མང་པོ་འོ། །དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེན། དབུགས་རང་གི་རིགས་མིན་པ་སྟེ་ལུས་ལས་
སྐྱེ་བར་འདོད་པའོ། །དེ་གང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཞེན་དབུགས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གློད་ཅིག་མང་པོ་ཅན་གྱི་སེམས་ཉིད་
ཀྱི་འོ། །དེས་ན་དབུགས་མི་རྟག་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དུ་མ་ལས་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འོ་ཞེན། གཉིས་པ་དེ་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབུགས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་རིགས་རྒྱར་འདོད་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་རིམ་ཞེས་པ་སྟེ། དབུགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལོ་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཏེ།
གོ་རིམ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་ལུས་ལ་རིམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་མིན་གྱི་དབུགས་རང་གི་རིགས་སྤྱི་མ་རྒྱ་ཉིད་
ཡིན་ཞེན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཁྱོད་ལ་དེ་མི་སྤྱིད་པ་ནི་དང་པོ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་
དུས་ན་དབུགས་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་ཏེ་དབུགས་དེའི་རྒྱ་དབུགས་སྤྱི་མ་དེ་འབྲེལ་བ་སྤྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་བྱུང་པོ། །གཉིས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ནི། འོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་
ཞེས་པ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱི་རོལ་ན་དབུགས་ཡོད་ཀྱང་དབུགས་དུ་མ་ཉིད་འབྱུང་བར་ངེས་ཏེ་དབུགས་
འབྱུང་བ་ལུས་ཐ་དད་དུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་པ་ལང་གི་བྱ་བ་ཞེན་འོ། །དེས་ན་ཉེར་ལེན་དབུགས་དུ་མ་
ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། རིགས་མ་ཐུན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འབྱུང་འོ། །གཉིས་པ་ཅིག་ཅར་
བྱུང་བའི་དུ་མས་སྐྱེད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་

༼ ༩༩༩ ༽

པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏུ་མ་ཆང་བ་
རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གང་རྒྱང་ཡོད་ཅིང་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དབྱུགས་རྒྱ་བ་ཞན་པ་དང་
བཀག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྤྱི་མཉམས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ་དབྱུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་མ་
ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཆང་ཡང་འབྱུང་ན་ཆོགས་པའི་འབྲས་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དབྱུགས་
རིང་དུ་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་གཅིག་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་མི་དགོས་ཞེ་ན།
འོ་ན་འབྲས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རིང་ཐུང་དང་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་
ལ་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་འབྲས་བྱར་འདོད་པ་གང་ཞིག་རྒྱར་འདོད་པ་གང་གི་ཐ་དང་
པ་ལས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་ནི་རྒྱར་འདོད་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་མིན་ཏེ་མེ་དང་སྒྲ་གྲུ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་
དབྱུགས་བཀག་ཞན་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་མི་བྱེད་ན་དེའི་འབྲས་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རང་ལ་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི།
སེམས་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ་ཅིག་ཅར་མང་པོ་མི་འབྱུང་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ལན་ནི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་སྟེ་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མ་གཅིག་ནི་ཕྱི་མ་གཅིག་གི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་རེ་རེ་སྦྱེད་པ་ལ་རུས་པ་
ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྗེས་སྤྱི་མ་ཐུན་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སམ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་རུས་པ་ངེས་
པ་ཡིན་འོ། །དེ་ཉིད་ཅིས་འགྲུབ་ཅེ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་དེ་དོན་གཞན་སྤྱི་མ་ཆགས་པ་ཡིས་དོན་གཞན་
གཟུགས་མི་འཛིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་དོན་གཞན་ལ་ཆགས་པ་དེས་དོན་གཞན་འཛིན་པའི་རུས་
པ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུས་ལས་སྒོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྦྱིས་ཤིང་ཕྱིས་རང་རིགས་ལས་རེ་རེར་
ངེས་པ་དགག་

༼ ༣༥༽

བཞི། གལ་ཏེ་མངལ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་དང་པོ་ལུས་ལས་སྒོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དུས་ཕྱིས་སྒོ་
རང་གི་རིགས་སྒྲ་མ་ལས་སྒོ་རེ་རེ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ལུས་ཀྱིས་སྒོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་ནི་ཕྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལྷོག་སྟེ་ལྷོག་པ་མི་འཐད་པས་ཕྱིས་ཀྱང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་
སྒྲར་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལུས་སྒོའི་རྟེན་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་
གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ལུས་འདི་སེམས་ཕྱི་མའི་རྟེན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་ལུས་འདི་ནི་ལྷོག་པ་སྟེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྱེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེའི་ཞེས་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སེམས་སྒྲ་མ་དེ་
འཆི་ཀའི་ལུས་ཀྱིས་ལུས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སེམས་འབའ་ཞིག་
གནས་པར་ཐལ་བར་འདོད་དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་བཞིན་ནོ། །འཆི་ཀའི་སེམས་ངེས་ལུས་ཕྱི་མའི་རྒྱན་
བྱེད་ན་ཤི་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཐོབ་པས་དེ་ལ་སེམས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་སྒྲ་མ་དེ་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་
ཅིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེའི་རྒྱ་འཇུག་ཐོབ་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་ལུས་ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱ་ནི་ལུས་སྒྲ་མའོ། །རྒྱ་དེའི་འཇུག་པ་ནི་
ལུས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དངོས་སུ་སྟོགས་པའོ། །དེ་སེམས་ཀྱིས་སྟོགས་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྤང་བ་དང་། སྤྱབ་བྱེད་དགོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆེ་འདིའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷའི་ཐ་མར་གྱུར་པ་འཆི་ཀའི་དབང་པོ་ལྷན་ལུས་

༼ ༣༤༦ ༽

གཞན་ཆེ་བྱི་མའི་དབང་པོ་ལྷ་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ནི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཡང་
སེམས་སྐྱེ་མ་སྐྱེད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་དེའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཉེར་ལེན་དང་ལུས་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་
ན་རེ་འཆི་ཀའི་ལུས་སེམས་གཉིས་བྱི་མའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མི་འཐད་དེ་དེ་དག་ལས་བྱི་མའི་
ལུས་སེམས་སྐྱེ་བ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་བྱི་མའི་ལུས་དེའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་
སེམས་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དབང་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
ནི་དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུན་མིན་པའི་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མིན་པར་མ་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་རབ་ཏུ་བཤད་དེ་ཡིན་
ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤང་དུ་མི་རུང་ཡང་དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུན་མིན་པར་འགལ་བ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་འབྲུབ་སྟེ་ཐ་མའི་ལུས་སེམས་དེ་དག་དབང་པོ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
བྱིར་ཞེ་ན། དབང་སོགས་ཀྱང་ལྷག་ལྷན་ཡིན་པས་མི་འབྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཆེ་འདིའི་དབང་པོ་
རང་རིགས་ལས་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲུབ་པ་དང་། དུས་གཞན་གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་བྲུབ་པ་དང་། དེ་
ལའང་རྒྱ་གཞན་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ནམས་རང་
རིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱི་མ་བྱི་མ་སྐྱེད་པ་ལ་རུས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་དབང་པོ་སྤྲ་མ་འགྱུར་
བ་སྟེ་དྲངས་པའམ་རྩྭ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་གཞན་སྐྱེས་མ་ཐག་
པའི་དབང་པོ་དང་གཞན་ཤི་བའི་འོག་རོལ་གྱི་དབང་པོ་ཡང་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་སྤྲ་མ་ལས་སྐྱེ་བར་བྲུབ་པ་ཡིན་
ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལུས་རྒྱུར་
འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

༼ ༡༩༩ ༽

གཤམ་ཏེ་ལུས་ལས་ཆེ་འདིའི་དབང་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་འཕམ་དེ་མེད་པའི་ལུས་
ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་པོ་ལས་དབང་པོ་སྐྱེ་བར་གྱུ་བ་སྟེ། དབང་པོ་ལྟ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྒྲ་མ་སྟེ་ལུས་སམ་དབུགས་ལ་སེམས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་མེན་གྱི་ཅེ་མོ་དང་། ཤི་བའི་ལུས་ལའང་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མང་གསལ་
འགྱུར། །དེ་རྒྱ་རྟག་ཏུ་ཉི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་རྒྱུར་འདོད་པ་དགག་པ་
ནི། སེམས་ལས་ཆེ་འདིའི་དབང་པོ་སྐྱེ་འོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལུས་གཞན་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དེ་
ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གྱུ་བ་ལོ། །འོན་ཀྱང་དབང་པོ་སྐྱེ་
མ་ཉིད་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པ་སྟེ་མཆོམས་སྒྲོར་བ་མེད་པར་
འགྱུ་བ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ཞེ་ན་སྐྱེས་བུ་འཆི་ཀ་མའམ་དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་རྣམས་ཀྱན་
ནོ། །གང་གིས་མི་འགྱུ་བ་ཅེ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སོ། །ཅི་སྟེ་ན་ལུས་
ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པར་སྒྲར་བསྐྱབས་པ་དེས་ན་ལོ། །དེས་ན་རྒྱ་མིན་པའི་ལུས་ལོག་ཀྱང་འབྲས་བུ་མིན་པའི་
སེམས་མི་ལྟོག་ཅེས་པ་ལོ། །རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་མ་གྱུ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་གྱུ་བ་པ་དེ་དང་ལྟར་སྒྲར་དུ་འབྲ་བའི་
སྐྱུ་བ་བྱེད་གཞན་ནི་ལྷག་ལྷན་དུ་འདོད་དེ་དཔེར་ན་འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། ལུས་འདི་ལ་
གནས་པའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་མཆོམས་མི་སྒྲོར་ཏེ་ལུས་ཐ་དད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་
སེམས་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་

༼ ༣༤ ༽

དག་གིས་འདི་ག་རྟེན་པ་རྒྱུ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གོམས་པས་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བ་
སྤྱི་དང་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བའི་རྟགས་བྱུང་གྱུང་སྤྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐར་ཐུག་པར་
འགྲོ་བའི་བསྟུན་བྱ་མི་འགྱུར་སྟེ་རྟགས་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གིས་མ་ངེས་ཞེན་མཆོངས་དང་ཞེས་པ་སྟེ་
མཆོངས་པ་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་ཡང་མཐའ་མེད་པར་མཆོངས་མི་རུས་པ་དང་ཚུ་སྟོས་པའི་ཆེ་བྱོད་བྱུང་བར་དུ་
འགྱུར་ཡང་མཐར་མེད་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེན། གཉིས་པ་འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོངས་པ་
དང་ཚུ་སྟོས་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བར་མེད་པ་དང་། བརྟེ་སོགས་ལ་རྟགས་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་
རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
དགག་པ་དང་། གལ་ཏེ་ན་བྱུང་བར་བྱུང་ན་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་དེ་ཞེས་པ་སྟེ་གང་
ཞིག་སྤྱིར་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་སྤྱིར་ཡང་སྤྱིར་བཞིན་འབད་རྩོལ་ལ་ལྟོས་པའམ། བྱུང་བར་དུ་འཕེལ་བའི་རྟེན་
མི་བརྟན་ཏེ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་བྱུང་བར་མཐར་ཐུག་པར་མི་འཕེལ་བས་བྱུང་བོ། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་
བཞིན་ནི་མཆོངས་པ་ལྟར་ཡང་རྩོལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཚུ་སྟོས་པ་ལྟར་རྟེན་མི་བརྟན་པ་དེ་འབྲེའི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་ཅེས་པས། སྤྱིང་རྗེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་བར་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་མཆོངས་པ་ནི་ཡང་རྩོལ་
བ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ་མཆོངས་པ་སྤྱི་མ་དེ་ལ་པན་འདོགས་པར་རུས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོངས་
པའི་བྱུང་བར་སྤྱི་མ་དག་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་

༼ ༣༥༽

བའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ནས་ལ་སྤྱུའི་སྤྱུ་གྲུ་སྐྱེད་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་མཆོངས་པ་རེ་རེ་ལ་རྩོལ་བ་རེ་དགོས་པས་མཐར་ཐུག་པར་མི་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུའི་ཆ་བ་ཡང་
མཐར་མེད་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དུས་ཏྲག་ཏུ་བློན་གྱི་རྟེན་ཚུ་དེ་མི་གནས་ཏེ་སྐྱམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
མཆོངས་པ་དང་ཚུའི་ཆ་བ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགོ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པར་
འགོ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མའི་
དུས་གང་གི་ཆེ་མཆོངས་པ་དང་ཚུ་སྟོས་པ་ལ་རྩོལ་བ་བྱས་པར་གྱུར་བ་དེ་ལས་ཡང་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྟོས་པར་
མི་འགྱུར་བར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་ན་རྩོལ་བ་གཞན་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐར་ཐུག་པ་
འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མཆོངས་པ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སར་ལོག་གིན་སྤྱད་དགོས་པས་སོ། །ཚུ་
སྟོས་པ་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་མི་གཏོང་བའི་རྩོལ་བ་ལ་སྟོས་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་
བརྟེན་ནས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་སྐྱེ་ཞེས་པ་མཐའ་མེད་
དུ་འཕེལ་བའི་ཉེར་ལེན་རྟེན་བརྟན་པ་བསྟན་ནོ། །གོམས་པ་ཞེས་པས་ནི་བརྟེན་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་
སྟན་ཅིག་བྱེད་བའི་རྒྱན་བསྟན་ཏོ། །གོམས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་སྟེ་ཡང་རྩོལ་བ་ལ་མི་
སྟོས་པར་འཕེལ་བའོ། །དཔེར་ན་མེས་ཤིང་སྟེག་པ་ནི་འགལ་རྒྱན་མེད་ན་ཐལ་བར་སོང་གི་བར་དུ་རང་གིས་
འཇུག་པ་དང་། དདུལ་ཚུ་གདུལ་བ་དང་སྤྱད་བ་ལེགས་པ་ནི་གསེར་ལ་ངང་

༼ ༣༥༠ ༽

གིས་འདུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཉིན་བཏུན་པ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་རྒྱན་གསེར་དང་
འདྲ་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་སྒྲ་མ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་བཙེ་བ་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་རང་རིགས་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའོ། །གཉིས་པ་གོམས་ཟེན་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་སེམས་སྒྲ་
མ་ལས་སྐྱེས་པ་དེས་ན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བསྐྱོམ་པའི་རྩྭ་ལ་བྱི་མ་དང་དེའི་ཡང་བྱི་མ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་བྱུང་བར་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཅེས་པ་སྟེ་
བཙེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པར་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཆད་ངེས་པ་གང་ལ་གནས་
ཏེ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེན་ཉེར་ལེན་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་སྒྲ་མ་ལས་འཕེལ་བ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འབྲུའི་ཕུང་པོ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩྭ་དང་སྒྲ་མ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་རྒྱུན་
གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩྭ་དང་སྒྲ་མ་ལ་དང་། ཉེར་ལེན་རང་རིགས་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩྭ་དང་སྒྲ་མ་ལ་འོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ཏེ་བཙེ་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བས་ཆད་མེད་པར་འཕེལ་ན་མཆོངས་པ་
ཡང་ཆད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
མཆོངས་པ་ཆད་ངེས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི། བཙེ་བ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་འཕེལ་བ་དེ་ལྟར་མཆོངས་པ་ཉིད་སྒྲ་མ་
ལས་བྱི་མ་འཕེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་ན་སྤྱི་དང་བྱ་བྱུང་གཉིས་མཆོངས་པ་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ་གོམས་པ་
མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཆོངས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཆོངས་པ་དེའི་རྒྱ་ནི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པའི་ལུས་
ཀྱི་སྟོབས་དང་འབྲུལ་གྱི་རྩྭ་ལ་དག་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མཆོངས་

༼ ༣༥༽

བ་ནི་ཆད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེན་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལུས་སྟོབས་ཀྱི་རུས་པ་ཆད་ངེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོན་དང་པོ་མ་སྤངས་པའི་དུས་ནའང་ཕྱིས་སྤངས་པའི་
དུས་བཞིན་དུ་མཆོངས་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་པོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་དང་
པོ་སྤངས་བ་མ་བྱས་པའི་དུས་ན་ཕྱིས་སྤངས་བ་བྱས་པའི་དུས་བཞིན་དུ་མཆོངས་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་ལུས་
ཀྱི་སྟོབས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་བད་ཀན་ལ་སོགས་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩྱལ་བས་རིམ་
གྱིས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་བད་ཀན་རྗེ་ཆུང་རྗེ་ཆུང་དུ་བཏང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསལ་ན་མཆོངས་པ་རྗེ་ཆེ་རྗེ་ཆེར་
འགྱུར་ཏེ་ལུས་ཡང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བད་ཀན་མ་ལུས་པར་བྱང་ན་ཆད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་
མ་ཡིན་ཏེ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ལུས་སྟོབས་དང་མཐུན་པར་ཆད་ཅན་དུ་གནས་པའོ། །དེས་ན་སྤངས་
པས་མི་མཐུན་པ་སེལ་བ་ཡིན་གྱི་ལུས་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ་སྤངས་བྲགས་ན་ལུས་སྟོབས་ཉམས་པར་
ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུད་ལེན་དང་ཁ་ཟས་གྱིས་ལུས་སྟོབས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རུས་པའང་ཆད་ཅན་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་བརྟེན་
སོགས་རང་རིགས་ལས་འཕེལ་ལ་རང་རིགས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་ཞེན། འདིའི་ལན་ལ་
གསུམ་ལས་དང་པོ་འགལ་རྒྱུན་མེད་ན་འཕེལ་བར་བསྟན་པ་ནི་བརྟེན་རང་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་
བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་གི་ཆེ་ཞེན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཞེ་སྤང་གིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་དུས་
ནའོ། །ཞེ་སྤང་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེན་དེའང་རང་རིགས་སྤྲ་མའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་ཅན་ནོ། །དེས་བརྟེན་པ་

༼ ༣༥༩ ༽

རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་ལ་གཞོན་པ་མེད་ན་ཆོད་མེད་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དེས་བར་དུ་ཆོད་པས་མ་
འཕེལ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཡོད་ན་འཕེལ་བ་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་པ་སྟེ་རྩ་བ་སྟེ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་
བྱང་ངོ་། །གང་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན་གོམས་པ་སྒྲ་མ་དང་། དེའི་ཡང་སྒྲ་མ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་བརྩེ་བ་དང་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གི་ཡང་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་སེམས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་སོ། །གོམས་པ་དེ་བརྩེ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། བྱད་པར་གསལ་
བ་བསྦྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ནི་གོམས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་རིགས་ལས་སྦྱེད། །འདི་ལྟར་ཞེས་པ་ནི་
འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་གོམས་ན་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གསུམ་པ་དཔེ་ནི། གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་གསལ་ཞིང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་དེ་དཔེར་ན་ཆགས་པ་གོམས་ན་ཡུལ་མི་སྤྲུག་པའང་སྤང་
བྱར་རྟོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་ཡིད་ལོག་སྟེ་མི་སྤྲུག་པ་གོམས་ན་ཡུལ་སྤྲུག་པའང་དོར་བྱར་གསལ་བར་རྟོགས་
པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྩེ་ལྡན་ཞེས་པ་སྟེ་མདོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྦྱོར་ཞིང་གོམས་པར་
མཛད་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་རང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞེ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བདེན་པ་བཞི་
པོ་རྣམས་ལའོ། །གང་གིས་ཞེ་ན་བརྩེ་ལྡན་གྱིས་སོ། །འོ་ན་བརྩེ་ལྡན་དུ་འགལ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་གཞོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དེ་དག་མདོན་དུ་བྱས་པས་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྩེ་ལྟར་
སེལ་ན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སེལ་བ་ལ་སྤྲུག་

༼ ༣༥༽

བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་དགོས་ལ་རང་གིས་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་
ན་བསྟན་པར་མི་རུས་ཞེས་པ་ནི་ཐབས་བྱུང་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འགོག་པའོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་ཀུན་
འབྱུང་དང་ལམ་མོ། །དེ་དག་སྟོག་ཏུ་གྱུར་ན་དེ་གཞན་ལ་འཆད་པ་དཀའ་སྟེ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ་སྤང་བྱ་ལ་བརྟག་པ་དང་། གཉིན་པོ་ལ་བརྟག་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བརྟག་པའི་དགོས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བརྟག་པའི་ཚུལ་ནི། ལུང་དང་ཞེས་པ་སྟེ་རྟོག་པར་མཛད་ཅེས་བྱེད་རོ།
གང་གིས་ཞེ་ན་ལུང་དང་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྟོ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་
སྟེ་ཀ་ན་འཆིའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་དུམ་ལའོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན་རྒྱ་དང་ཞེས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་རྟོག་པ་
ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མེད་ན་སྤང་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་པ་ན་རྒྱ་ཡོད་པར་ཤེས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་གྱི་
ཁྱད་པར་གྱིས་ཞེས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྟོ་ནས་རེས་འགའ་
བར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལ་རེས་འགའ་བ་མི་སྤིད་པས་སོ། །རྒྱ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་དུམ་ལའི་རྒྱ་
དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དེ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཞིག་
ཅེས་རྟོག་སྟེ་རྟག་ན་རྒྱ་མེད་ལྟར་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །བརྟགས་པ་ན་རྒྱ་མི་རྟག་པར་ཤེས་ཏེ་དུམ་རེས་
འགའ་བར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །རྒྱ་རྟག་ན་འབྲས་
བུ་རེས་འགའ་བར་འགའ་ཏེ་རྟག་པ་རྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
ལའང་ཉེར་ལེན་དང་རྟེན་ལ་སོགས་པ་རྒྱའི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་ལ་

༼ ༣༥༽

སོགས་པ་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་
བརྟགས་པས་ཅི་པན་ཞེན་དེ་བསྐྱོག་པ་ལ་རྒྱ་སྤང་དགོས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་གང་གི་སྤྱིར་ཞེན་སྤྱག་བསྐྱེད་
བསྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་གནས་ན་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྡོག་པ་གཟིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཉིན་པོ་ལ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་རྒྱ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
གཉིན་པོ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ནི། རྒྱ་ཡི་གོས་པ་སྟེ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་ན་དེའི་གཉིན་པོ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་
སྤང་གཉིན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། བདག་དང་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེན་ཆགས་
པ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་སྟེ་བ་ལ་དགའ་བའི་སྤྱིར་པའོ། །སྤྱིར་བ་དེའི་ཡུལ་གང་ཞེན་འདུས་བྱས་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྟའི་རང་
བཞིན་གྱི་སྟེ་བའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཅན་ནོ། །སྤྱིར་པའི་རྒྱ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པའོ། །སྤྱིར་བ་
དེའི་གཞོན་བྱེད་གཉིན་པོ་ནི་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ཡོན་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཞེས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་
གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ཞེན་སྤྱོགས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྤང་བུའི་སྟོན་དང་གཉིན་པོའི་ཡོན་ཏན་
སྤྱིར་སྤྱོད་བ་དག་གོ། །གང་ལས་ཞེན་གོམས་པ་ལས་སོ། །རྩི་ལྟར་གོམས་ཞེན་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་ཐབས་མང་པོ་
དང་དུས་ལུན་རིང་པོར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པ་
སྟེ་ཐུབ་པས་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་བྱང་བར་
བྱེད་པའང་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེན་སྤང་དོར་གྱི་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་
བ་དེས་ནའོ། །གསུམ་

༼ ༣༥༥ ༽

བ་དེས་ན་གྲོ་ལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐུབ་ཆེན་ཞེས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་གི་ཞེ་ན་ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི་ངོ་། །གང་ལས་ཞེ་ན་བསེ་རུ་དང་སོགས་
པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ལས་སོ། །གང་ཞེ་ན་བག་ཆགས་སྤང་བ་དང་སྤང་གཉེན་གྱི་སྦྱོན་ཡོན་ལེགས་པར་བྱེད་པ་
འདི་ངོ་། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐབས་གོམས་པ་ལས་དེར་འདོགས་པའི་འཐད་པ་ནི། རྒྱ་
ཐབས་གོམས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པར་འདོད་
དོ། །ཅི་སྟེ་ན་ཐབས་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གོམས་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ངོ་། །གཉིས་པ་བསམ་སྦྱོར་
གཉིས་རྒྱར་བསྟན་པའི་འཐད་པ་ནི། ཐུབ་ཅེས་པ་སྟེ་རྒྱར་བ་ཤད་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན་བསམ་སྦྱོར་གྱི་རང་
བཞིན་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་པ་དང་། སྟོན་པ་ཞེས་པ་གཉིས་པོ་འདིས་ནི་ངོ་། །ཅི་སྟེ་ན་གཉིས་པོ་འདི་མཆོད་བརྗོད་
གྱི་ཆོགས་བཅད་ནས་དང་པོ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ངོ་། །གང་གི་ཞེ་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བདེ་གཤེགས་དང་
སྟོབ་པ་ལས་དང་པོ་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དང་གཞན་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བདེར་གཤེགས་སུ་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བདག་འདྲིན་དང་སྟེན་པ་སྤང་
བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐུག་ཏེ་སྤྲེལ་སུ་ག་ཏ་གམ་ན་ཞེས་བྱངས་ན་སྤང་བ་ལ་
འཇུག་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐུ་ཐུན་ཏ་རི་ཀ། ཐུ་ཀུས་ག་ཏ། ཐུ་ཉེལ་ངོ་རི། ཞེས་པ་ནི་རིམ་བུར་ལེགས་པ་དང་།

༼ ༣༥༮ ༽

མ་ལུས་པ་དང་། སྐར་མི་ལྟོག་པ་སྤངས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྤངས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལེགས་པ་སྤངས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཉོན་ཉོན་མོངས་
པའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ནི་ལེགས་པར་གཤེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པར་གཤེགས་པའི་རྒྱ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསྒྲོམས་པ་ལས་མཐོང་སྤང་དང་བསྒྲོམ་སྤང་
གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་དང་འགལ་བ་བདག་མེད་
མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐར་མི་ལྟོག་པར་སྤང་བ་ནི། སྐྱེ་དང་ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་
པའོ། །སྦྱོན་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །དེ་དག་ནི་བདག་ལྟ་མ་སྤངས་ན་དུས་
ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་སྐར་ལྟོག་པའོ། །སྤྱོད་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་བར་སྐར་མི་གཤེགས་པ་ཡིན་
ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ལྟ་སྟེ་མ་རིག་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤངས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་འཛིན་ཡོད་ན་དེ་ལ་པན་གཞོད་བྱས་པ་ལས་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་
བདག་མེད་རྟོགས་པས་བདག་ལྟ་སྤོང་རུས་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཐ་དང་བདག་ཉིད་གྱིས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལྟན་
ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་བདག་ལྟས་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྤོང་བར་འབྱུང་རོ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཡུལ་བདེན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་
པ་ནི། ལུས་ངག་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ལུས་
གྱི་གནས་ངན་ལེན་སྟེ་མཆོངས་བྱེད་པ་

༼ ༣༥ ག༽

ལ་སོགས་པ་དང་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་བྱན་མོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
ནགས་སྤྱག་པོར་ལམ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་དག་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་མེད་དང་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱང་བའོ། །དེ་དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་དེ། ཉན་མེད་དང་ཞེས་པ་ནད་ལྟ་བུའི་གདུང་བ་མེད་པའོ། །ཡང་
གཞན་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་མི་གསལ་
བའི་དྲི་མ་ལྷག་མར་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་བཅད་པས་དེ་དག་ལ་ཡུན་རིང་
དུ་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་པས་ནི་དྲི་མ་དེ་དག་མ་ལུས་པ་སྐྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ་
ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱངས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་སྐྱང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་བ་
ལ་སོགས་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་མ་བྱུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཐུབ་པ་ཡང་སྐྱོན་གཏན་ནས་བད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིས་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟས་གོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་འདི་དག་འབྱུང་བ་ཞེས་
སྐྱར་ཏེ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཅི་སྟེན་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་
ཚོད་པ་དགོད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མི་བད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག་སྟེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟག་པ་ནི་འབད་པ་བརྒྱས་ཀྱང་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་སོ། །མི་རྟག་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲོག་པའི་ཐབས་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཡང་

༩༣༥༽

ན་ཐབས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་སྟོན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་གསུམ་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་
ནམས་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ཏེ་མར་མེ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལྡན་ཐམས་ཅད་རེས་འགའ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ཏྲག་པའོ། །ཐབས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་
པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་གོམས་པས་དེ་ཟད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའང་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པའི་རྒྱ་ཤེས་ན་དེའི་གཉེན་པོ་འང་ཤེས་ཏེ། ནད་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་ན་དེ་སེལ་
བའི་ཐབས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གང་ཞེ་ན་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཐར་པའི་རྒྱར་གཞིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་བསྟན་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱོབ་
པའོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟན་ཡང་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྐྱོབ་པ་དེ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཆད་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་བརྟུན་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་
གསུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རང་གིས་མི་ཤེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོན་པ་སྲིད་དེ་སྟོན་པ་མི་མཁས་པ་བཞིན་
ནོ། །སྤྱབ་པ་ལ་མི་ཤེས་པ་མེད་དེ། དང་པོ་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་ཚཱ་བ་ཀུན་
ཀྱང་གཞན་ལ་པན་པའི་དོན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྦྱོར་ཞིང་གོམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་ཀྱང་
གཡོ་ཅན་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྟོན་པའང་མི་མངའ་སྟེ། འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལྟར་རང་ལ་པན་པའི་དགོས་པ་མེད་དེ། རང་དོན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའི་དོན་
དུའང་མི་གསུང་སྟེ་སྤྱགས་བཅེ་བ་དང་ལྡན་

༼ ༣༥༩ ༽

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གསུངས་ཀྱང་རྟོག་པ་མི་མངའ་སྟེ་གོམས་པའི་ཤུགས་གྱིས་གསུང་བ་ཡིན་ནོ། །པན་པ་དང་
བདེན་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་ལས་འབྱུང་
བའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལུགས་ལས་བསྒྲོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆད་མར་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
སྐྱོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ཆད་མར་བྱུང་བ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་
སྟོན་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་བཅེ་བ་བྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པ་སྐྱོབ་
པའི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་རྒྱུའི་བདེན་པ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ན་སྐྱོབ་པ་གང་ཞེ་
ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉིས་པ་ལ་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །དེ་དག་བསྟན་པས་སྤྱག་
བསྐྱེད་ལས་ངེ་ལྟར་གྲོལ་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ། འགོག་
ལམ་གཉིས་ནི་ཐུངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་ཤེས་ན་དེ་དག་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་བདེན་པ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་བྱུང་བར་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་གང་ཞེ་ན།
ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་བ་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྗེའི་རྒྱན་ནོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་
བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་ཆགས་སྤང་དང་བཤེས་སྒྲིམ་ལ་སོགས་པའང་བདེ་བ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ ༣༩༠ ༽

འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་ལ། ཞེ་སྤང་གིས་དག་འདུལ་ཞིང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་
ཡིད་སོས་བར་བྱེད་བའི་བྱིར་དང་། བཤེས་སྒྲོམ་གྱིས་ཀྱང་འགྲང་བ་དང་ངོམས་བའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱིར་
རོ། ཞེ་ན་འདི་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་ལམ་དུ་ཁྱེད་གས་གྱུར་ཏེ། ཁོངས་སུ་ངལ་བས་བདེ་ཉམས་
བའི། ལྷུང་ཉིད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྟེ། མ་དེག་བས་ནི་གཞན་དུ་མཐོང་། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། གཉིས་བ་ལ་
གསུམ་སྟེ་ལྷུང་པོ་ལྟ་འཁོར་བ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གསར་སྦྱེ་དགག་བ་དང་། བདེན་བའི་རྣམ་བ་
བསྟན་བའོ། གྲང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་བ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་བ་སྤང་བའོ། གྲང་པོ་ནི། བརྟེན་གྱི་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཆོས་གཅིག་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་ན་འཁོར་བ་ཡིན་བ་ལ། དེ་ལྷུང་པོ་ལྟ་ལ་མི་སྤྱིད་དེ། ལྷུང་པོ་
ལྟ་ཀྱང་དུས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་མེད་བའི་བྱིར་དང་། མི་ཀྱང་ཀྱང་སྤང་བ་འགགས་ཤིང་གསར་བ་སྦྱེ་བའི་བྱིར་རོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། མི་ཀྱང་ཀྱང་འཁོར་བ་འཐད་དེ་སྦྱེས་སུ་འགའ་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་སྦྱོན་ཡོན་ཆགས་སྤང་དང་ཤེས་རབ་
ལ་སོགས་བ་དང་བཟོའི་རིག་བ་ལ་སོགས་བ་འདི་དག་སྦྱེ་བ་སྤང་དང་དེའི་ཡང་སྤང་མ་ལ་སོགས་བར་གོམས་བ་
སྦྱོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཆེ་འདིར་འབད་བའམ་རྒྱུན་ཚུང་དུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་བདེ་སྟག་ཏུ་
རྟོགས་བ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། གྲུབ་ཀྱི་ཆེ་འདིར་སྤང་གོམས་བར་བྱས་བ་ལས་བྱིས་འདོད་ཆགས་དང་ཐོས་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་བ་གསལ་བར་སྦྱེ་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། ཆེ་འདིར་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་བ་གོམས་
བ་ལས་སྦྱེ་ཡང་སྦྱེ་བ་སྤང་གོམས་བ་ལས་འདིར་མི་སྦྱེ་བ་དང་། འདིར་གོམས་བ་ལས་བྱི་མར་མི་སྦྱེ་ཞེས་བ་
ནི་མི་རིགས་ཏེ་མཚུངས་བའི་བྱིར་རོ། གཉིས་བ་ཚུད་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་སོགས་རྒྱ་

༼ ༣༩༡ ༽

མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་གོམས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རྒྱ་
མེད་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་དག་འདོད་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་ན་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་འགའ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཉེས་པ་རེ་རེ་ལས་ཆགས་སོགས་རེ་རེ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། ཉེས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དེ་
རྒྱུར་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ནི་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། བད་ཀན་ཅན་
འདོད་ཆགས་རྒྱུང་ལ་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་ཡང་མཐོང་བས་འདོད་ཆགས་བད་ཀན་ལ་འཁྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྤང་ཆེ་བའི་ཆེ་བད་ཀན་ལ་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་
འདྲེས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཁྱལ་བའི་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། འོན་བད་ཀན་ཅན་ལ་མཁྲིས་པ་དེའི་འབྲས་བྱའི་ཆོས་ཞེ་
སྤང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཤ་སེར་པ་དང་བྱི་མི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅིས་མི་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྲིས་པ་ལས་ཀྱང་དུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ན། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་ཆེ་རྒྱུང་མཚུངས་པར་ཐལ་ཏེ། བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡོད་
པ་ཅུ་ལས་ཆགས་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་
ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་འབྲས་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུད་པར་ལས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་
བྱུད་

༼ ༣༩ ༽

བར་སྐྱེ་བའང་མི་འཐད་དེ། བྱད་པར་དེའང་བྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཕྱོག་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲུང་བ་བཞིར་མཚུངས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཟུགས་དང་བྲི་ལ་སོགས་པ་མངེས་མི་
མངེས་དང་ཞིམ་མི་ཞིམ་ལ་སོགས་པ་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན།
གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྤྲ་མའི་བྱད་པར་ཅན་ཀྱི་ལས་བཟང་ངན་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཀྱིན་ལ་ལྟོས་
པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡང་སྐྱོན་མཚུངས་པར་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་པའི་ཆོགས་ཅད་གཅིག་ནི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་འདིར་ཤོར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་འབྲས་
ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱའི་བྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པས་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་ན་
ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་རིགས་རྒྱར་འདོད་པ་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཉགས་དགོད་པ་དང་།
ཚུལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་གསུམ་ནི་ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱོན་རྣམས་བྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆགས་སོགས་བྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དཔེར་ན་བད་ཀན་ཆར་འཕེལ་བ་ན་ནད་ཀྱིས་ལུས་རྒྱད་པས་ཆགས་པ་འབྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་
བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། འབྲུང་བ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་གྲུབ་ཉིད་ཅེས་པ་ཆགས་སོགས་
བྱད་པར་མེད་པའི་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ན་ནད་ཀྱིས་ལུས་གདུངས་པས་དེ་ལས་ཞེ་སྤང་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱར་ཐལ་ཏེ། ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་འབྲུང་བ་སྟེ་འཕེལ་བ་ཡིས་ལུས་གདུངས་ན་དེ་ལས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བར་

༼ ༣༩ ༽

འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་ཉེས་པ་ཀྱན་ལས་ཆགས་སོགས་ཀྱན་སྐྱེ་བའང་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་
འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་
འཕེལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་འགྲིབ་པ་འགལ་བའི་དཔེ་དང་། དེས་ན་ཆགས་སོགས་དངོས་སུ་བདེ་སྤྱད་ལས་སྐྱེ་བར་
བསྟན་པ་དང་། འབྲུལ་པའི་ཆེ་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་གོགས་བྲས་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
བད་ཀན་འཕེལ་བས་འདོད་ཆགས་འགྲིབ་ཀྱང་དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་ཞེན། རྒྱ་བད་ཀན་འཕེལ་ན་
འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་འགྲིབ་པ་མི་རུང་སྟེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ན་ཆད་པའི་ནད་འཕེལ་ལ། རྒྱང་དང་བད་ཀན་
འཕེལ་ན་གང་བའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་
འཕེལ་འགྲིབ་ནི་བདེ་སྤྱད་གི་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་སྐྱེ་ལ། བདེ་སྤྱད་ཀྱང་ནད་གི་རེག་བྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཉེས་པ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ནད་
ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་གོགས་བྲས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བད་ཀན་འཕེལ་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེད་དོ། །འགལ་
རྒྱུན་གྱིས་གོགས་བྲས་པའི་ཆེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེན།
འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱ་བྱི་བ་ནི། འོ་ན་རྒྱ་ཅིས་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་སྐྱོས་ཤིག་གཉིས་པ་དེའི་ལན་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཆ་མཉམ་ལས་ཞེས་པའོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་འབྲུལ་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ལ་

༼ ༣༩༩ ༽

ཆ་མི་མཉམ་ཡང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་མཉམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ཁུ་བ་བྱ་བ་སྐྱེ་ལ། ཁ་
ཅིག་ལ་འཕེལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ནི་ཆ་མི་མཉམ་བ་ལ་འང་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གཅིག་
ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ནི། བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་དོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་ལས་སྐྱེ་
བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་སྦྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་
ལ་སོགས་པ་འང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་རྒྱུར་འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་འབྲས་བུ་
འདོད་ཆགས་སྐྱེད་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ངེས་ན་ཡུལ་ངེས་པ་མེད་པ་ཏེ་ཡུལ་མི་མཛེས་པ་ལ་
ཆགས་པ་འབྱུང་བ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་གྱིས་མ་བཟུང་བར་
ཡང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་
འཛིན་པ་དེའང་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། བད་ཀན་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཅན་དུ་
འདོད་ན་བད་ཀན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་ནི་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། ཆགས་སྒྲུང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདོད་པར་མི་རུས་
ཏེ་བད་ཀན་ཅན་འདི་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཞེ་སྒྲུང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ནི་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རང་རིགས་
རྒྱུར་འདོད་པ་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི།

༼ ༣༩༥ ༽

སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ལུགས་དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་འདོད་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་འདི་ནམས་སུ་
ཐལ་བ་མེད་དེ་ཆགས་སོགས་རང་རིགས་སྤྱི་མའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་
སོགས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྱུང་བའི་
འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་ཚུལ་ལས་ཆེན་འདོད་
ཆགས་སྐྱེ་ལ། མེ་དང་རྒྱུད་ལས་ཆེན་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་ཞིང་། རྒྱ་དང་རྒྱུད་ལས་ཆེན་གཉི་ལྷག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་དེ་དག་འབྱུང་
བའི་འབྲས་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའང་བཀག་སྟེ་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་།
གནས་སྐྱབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །དེ་འབྲུལ་ཞེ་སྤང་ཅན་མི་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་ཉེས་
པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་ཁྲིགས་ཏེ། ཉེས་པ་དང་འབྱུང་བ་ལ་རང་བཞིན་
ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཀག་པས་བྱེ་
བྲག་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའང་ཁྲིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེའང་མ་གྲུབ་སྟེ། དཀར་པོ་སོགས་ལ་
བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

༼ ༣༩༩ ༽

དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ།
གཟུགས་སོགས་དེ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིད་དོན་ཡང་དུས་སྤྱི་མའི་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་གཟུགས་སོགས་
གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཡང་ན་དུས་མཚུངས་པའི་རང་གི་རྟེན་འབྱུང་བ་དག་དང་གཟུགས་
སོགས་དག་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མི་འཐད་
དེ། ཐམས་ཅད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་ལུས་སེམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་དཔེ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆང་གི་རྩ་དང་རུས་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆང་ལ་རུས་པ་སྤར་མེད་སྤྱེ་ཞིང་སྤར་ཡོད་ལྷོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པས་ནི་མེ་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱས་ཏེ། སྤགས་ཀྱིས་མེ་ཉིད་མི་རྫོག་ཀྱང་དེའི་སྤྱེ་ག་པའི་རུས་པ་རྫོག་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ལུས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའང་དབྱེར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དོན་སྦྱོན་མེད་ཀྱང་དཔེ་མ་གྲུབ་
པ་ཡིན་ཏེ། ཆང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་ལས་རུས་པ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིན་ན་ཆང་ལ་
སོགས་པའི་རྩ་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རུས་པ་དོན་གཞན་ལས་སྤྱེ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཆང་ཡང་མཐོང་དོ་ཞེ་ན། རུས་པ་ཞིག་ན་ཆང་གི་དངོས་སོ་ཡང་
འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རུས་

༼ ༣༩༩ ༽

པའི་རྟེན་ཚང་བ་སྟེ་ཚང་གི་རྒྱུ་ཤི་རོ་ལ་སོགས་པ་མ་ཉམས་པར་གནས་ན་བརྟེན་པ་རྒྱས་པའང་འདྲིག་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྱུང་སེམས་ཐ་དད་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་
མཚུངས་ཞེས་པ་ནི་ཚད་དང་རྒྱས་པ་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སེམས་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ་འབྱུང་སེམས་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅི་སྟེ་ཞེ་
ན། ལྷང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ནི་རང་རིགས་ལ་བདེ་སྤྱད་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲང་ལ། ལུས་ནི་ལུས་འདྲིན་ལ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པར་སྤྲང་བའོ། །གསུམ་པ་ལུས་
སེམས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ཐལ་བ་དང་།
ཉིས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤྲ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་སེམས་ཐ་དད་ཀྱང་ལུས་
སེམས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྟེ་བ་སྤྲ་ཕྱི་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ལུས་སེམས་གྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་ནམ། དམིགས་པའི་
རྟེན་ཡིན་བཟླ་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སེམས་བེམ་པོར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རི་སྤྲ་དུ་ལུས་ནི་གནས་
སྐབས་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡིད་གྱི་རོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚུངས་པ་ལས་སྟེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལུས་མ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་སོགས་མཚུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་། །ཞེས་པ་རྟོག་པ་ནི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བག་
ཆགས་སད་པ་ཅམ་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་

༼ ༣༩ ༽

སྲིད་ལ་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་
བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། གང་ཆེ་ལུས་ལ་
སྣོས་མེད་པར། །ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གསར་སྤྱི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་དགག་པ་
དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་རྟགས་དགོད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་ཞེས་པ་སྟེ།
སྤྱིས་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རིག་པ་སྒྲ་མ་སྤྱི་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའང་
རྣམ་ཤེས་མིན་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིང་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་གྲུབ་ཅེས་སྤྱར་རོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ལས་སྤྱི་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་སྤྱི་བར་ཐལ་
ཅེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བ་བསྐྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་
སེམས་སྒྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མི་འགྲུབ་སྟེ་འབྱུང་བ་ལས་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་ལས་
སྤྱིའང་སེམས་སྒྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བར་ཡང་འདོད་དེ་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅིས་ཞེ་ན་
འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་སྤྱིད་པའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་
འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གྲུབ་མཐའ་དེ་གངས་ཅན་ཕྱགས་དང་འབྲུ་བའི་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། རྩ་
སོགས་ཞེས་པ་སྟེ་རུས་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ཡོད་པས་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཏ་
ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགལ་
བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་

༼ ༣༩༽

ན་འབྲས་བྱ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་བ་རྒྱ་སྟོན་ཆེ་རྒྱུ་འཛིན་གནས་སྐབས་ན་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ནི་གྲངས་
ཅན་སྤྱགས་དང་འབྲས་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ཅན་ལ་གཞན་ཉོག་གོ་བ་ནམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་རྫོམ་པའི་
ཆད་ལྟ་བུ་ཁྱེད་དོ་ཆ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའི་རྩོལ་བ་བྱེད། གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་
སྤྱགས་དང་འབྲས་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ས་བོན་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་ལན་བརྒྱར་བྱེ་ཞིང་བཅའ་ཡང་སྤྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བྱའི་དོ་བོ་གང་ཞིག་སྤང་བྱུང་བྱུང་
པའི་དོ་བོ་དེ་སྤྱིར་རྒྱུ་འཛིན་གནས་སྐབས་ན་མི་སྤང་བའི་སྤྱིར་རི་ལྟར་འབྲས་བྱ་དེ་ནི་རྒྱ་དེ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་ཅན་དུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བ་
དང་། ཆགས་སོགས་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་
དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་ལས་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་སྤྱ་ན་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་གསར་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁ་དོག་ལ་
སོགས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་
བརྗོད་པ་ནི། འབྱུང་བའི་བདག་ལས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་
པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་ཡང་འབྲས་བྱ་མི་འབྲས་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་
པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྱུང་བའི་

༩༣༠༽

བྱུང་པར་ལས་ཆགས་སྒྲིབ་གི་བྱུང་པར་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་འབྱུང་བ་ས་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ལས་ཆགས་སྒྲིབ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་
པར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྟོག་དང་ལྡན་
པ་དང་། ཆེས་སྟོག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོག་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་
རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་མེད་ཀྱང་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ནི་མ་དམིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་ལས་
ཆགས་སྒྲིབ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་ན། བྱུང་པར་འདིའི་རྟེན་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ཕྱིས་ཆགས་པ་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་བའང་སྟེ་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ།
སྒྲིབ་ཕྱི་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིས་འབྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་ལྡན་ཞེས་པར་
བསྒྱུར་ན་ལེགས་སོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྟེ་པའི་རྒྱ་མཚན་
དགག་པ་དང་། མི་སྟེ་པའི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་
ཆགས་སོགས་ཐ་དད་དེ་འཕེལ་འབྲིབ་བྱེད་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་འབྱུང་བ་ཙམ་
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོག་ཅིང་འབྲལ་བ་མི་སྟེ་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། བདག་ཉིད་འདྲ་རྒྱུའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དེའི་དཔེ་ནི། རྒྱ་ལོ་ག་དང་སྟོག་ཤིང་
ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་བ་ལང་གི་ཤེས་པ་ལ་བ་ལང་གི་ཤེས་པ་དང་ཆེས་བ་ལང་གི་
ཤེས་

༼ ༣༧ ༽

བ་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་ལས་གྲགས་པའི་དཔེའོ། །བྱད་པར་དུ་
ཆད་ལྟའི་གཞུང་འདིར་ཡང་རྒྱ་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་ལ་འབྲས་བུ་སློག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སློག་ཆགས་
ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། དཔེ་གཞན་གྱི་སྟངས་
དུ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་བུ་མི་འབྲས་བུ་མ་མ་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །གཉིས་པ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་དགག་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་སོ་ཁས་སྒྲངས་བརྗོད་པ་ནི། མེ་ལ་རྩོ་བའི་རེག་བྱ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ་མེ་
ཉིད་ཆེ་ཆུང་ངམ་བྱད་ཤིང་གི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་རྩོ་བའི་རེག་བྱ་གཏན་ནས་མེད་པའི་མེ་
འགའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་འབྲུང་བའི་བྱད་པར་ལས་ཆགས་སོགས་གྱི་
བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པ་གཏན་མེད་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡོན་
ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཐ་དད་མེད་ན་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་མི་སྲིད་པ་དང་། ཐ་དད་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་དང་
བྲལ་བའི་རྟེན་སྲིད་པའི་དཔེ་དང་། འབྲུང་ག་ཟུགས་གཉིས་དང་ལུས་སེམས་གཉིས་མི་འབྲས་བུ་བསྟན་
པའོ། །དང་སོ་ནི། རྩོ་བའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་མེ་མི་སྲིད་དེ། རྩོ་བ་ལས་མེ་གཞན་བཀག་ཅེས་པ་རྩོ་བའི་རེག་
བྱ་བྱད་པར་ཅན་ལ་མེར་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་རོ་ཞེས་པའོ། །ཆགས་སོགས་ནི་འབྲུང་བ་ལས་ཐ་དད་པས་ཆགས་
སོགས་མེད་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་ཏེ་
ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་བྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་དེའི་བྱད་པར་
ཆུང་དུ་སོང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ལ་ལར་གཏན་ཆད་ཅིང་

༼ ༣༧ ༽

མེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་བྱ་ཆོས་སུ་བསྐྱར་ན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་བྱ་ལ་རྒྱན་
ཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་ལས་ཡོན་ཏན་འབྲལ་དུ་རུང་བའི་དཔེའང་ཡོད་ཅེས་པའི་
དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཟུགས་དང་བྱི་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་
གཏན་རྒྱན་མི་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ནི་འབྱུང་བ་ལ་
གཟུགས་ལྟར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་ལ། ཆགས་
སོགས་ནི་འབྱུང་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཆགས་སོགས་མེད་པའི་འབྱུང་བ་མི་
སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ནི།
གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ལྟས་
སེམས་གཉིས་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྲལ་བ་མིན་ཏེ་གལ་ཏེ་འབྲལ་ན་འབྱུང་བ་དང་བྱི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟས་ཀྱང་ཏྲག་ཏུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་འཕགས་པའི་ལྟས་སམ་བུམ་སོགས་ལའང་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་
འབྱུང་སེམས་ཐ་དད་དུ་གོང་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་སྲིད་ཀྱང་
དེའང་སེམས་མ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་
ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་ལྟས་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་མེད་ན་ངེས་འགའ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་ཡང་ཆགས་སོགས་ངེས་འགའ་བར་ངེས་པར་བྱེད་པ་

༼ ༣༧ ༽

མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱེད་ན་ཡུལ་སྤྱག་མི་སྤྱག་དང་མ་འཕྲད་པའི་ཆེ་ཆགས་སྤང་
གཏན་མི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པ་སྟེ་སྟོབ་ཏགས་ཀྱི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། ཆགས་སོགས་ལ་རྒྱ་གཞན་རིགས་པས་ཁེགས་
ཤིང་སྐལ་མཉམ་སྟེ་རིགས་འབྲེེ་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཆགས་
སོགས་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ངེས་པ་མེད་པར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་
བ་ལས་སྦྱེ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་འབྱུང་བ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་
པའི་བྱིར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་རྣམས་ཀུན་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དུས་ཀུན་གྱི་ཆེ་སྦྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་སྦྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། རྟག་ན་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་
དམིགས་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། སྤང་སོ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ཏེ་
བདག་དང་བདག་གིར་འཇོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་
པའི་བྱིར་བྲན་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། བདག་མིན་ཞེས་པ་སྤང་སོ་སྤྱ་བདག་གི་རང་
བཞིན་མིན་ཏེ། བདག་དང་མཆོན་ཉིད་མི་མ་སྟན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བདག་ནི་རྟག་པ་དང་

༼ ༣༥ ༽

གཅིག་ཕྱི་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། ཕྱང་པོ་ནི་མི་རྟག་ཅིང་དུ་མ་དང་རྒྱུ་ལྡན་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །བཞི་པ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དོན་གཞན་གྱི་བདག་
གིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་གམ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་ནི། བདག་དེ་ཕྱང་པོ་ལྔ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་
པ་པོ་མིན་ཏེ། ཕྱང་པོ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གསུམ་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། དོན་བྱེད་རྣམས་པས་སྟོང་པ་དང་། ལྷོག་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
རང་རྒྱུད་ནི་བདག་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའང་ངེ་ལྟར་སྟེ་བྱེད་
ཡིན། །ཞེས་པ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཐལ་
འགྱུར་ནི། བདག་སྟེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་རྟག་པ་གཅིག་ལས་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དུ་
མ་དུས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པར་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྟེད་པའམ་མི་སྟེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་
པ་རྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ལྡན་རྣམས་ལ་རྒྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆང་
ཡང་འབྲས་བུ་མི་སྟེད་ན་འབྲས་བུ་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགོས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་མ་ཆང་བར་དཔོག་པ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སྟེ་བར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །རྗེས་དཔག་དེ་རྒྱ་རྟག་པ་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་
དེ། རྟག་པ་རེས་འགའ་ལྷོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་

༼ ༣༧ ༽

ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་མེད་བསལ་བས་རྒྱུ་ནམ་པ་དང་། ཏྲག་པ་གཅིག་
བུའི་རྒྱ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཀུན་འབྱུང་གི་ནམ་པ་དང་། དེས་པ་མེད་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་སྟེ་བའི་ནམ་
པ་དང་། ཉེར་ལེན་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ཀྱི་ནམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟུག་
བསལ་རྒྱ་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི། དེས་འགའ་བ་ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འབྱུང་གིས་རྒྱ་མེད་དགག་པ་ནི།
རྒྱ་མེད་ཅེས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། རི་ལྷར་ཆེར་མ་ལ་
སོགས་ཀྱི། རྒྱ་བཅིང་སོགས་རྒྱ་མེད་པ། ཞེས་པ་ལ་ཆེར་མའི་སོགས་ཁོངས་སུ་བསྒྲུབ་སྤྱོད་བྱ་དང་གི་སར་
དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟུད་ལ་རྒྱ་བའི་སོགས་ཁོངས་སུ་དེ་དག་གི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་
པ་སྟུད་པ་ལོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་ལ་སོགས་པ་འདི་རོ་བོ་ནི་རྒྱ་ས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུད་པར་ནི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་
པ་འདི་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་མདུང་དང་ཁབ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཅེ་མོ་ནི་མགར་བས་བྱེད་པ་འདི་ཕྱིར་རྒྱ་ལྟོས་ཡིན་ལ།
ལྷགས་ནི་མགར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པས་རྒྱ་མེད་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་ཀྱི་འདྲ་དེ་ལ་ཡོད་པ་འདི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་འདི་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་ཡིན་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་ལྷགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ནི་མགར་བ་ལ་
ལྟོས་པ་འདི་ཕྱིར་རྒྱ་ལྟོས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱུད་པར་ནམས་ནི་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མ་དེས་པ་ལས་སྟེ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྷར་ཆེར་མ་དང་ཁབ་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མགར་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་མཐོང་
དོ། །

༼ ༣༧ ༽

དཔེ་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་ལ་འདི་དག་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བཟོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་པ་ནི།
གང་ཡོད་ཉིད་ན་ཞེས་པ་སྟེ། རོག་ཏུ་རྒྱ་ལྷག་གི་ས་བོན་དེ་ནི་རྒྱ་ལྷག་གི་ཆེ་ར་མའི་རྣོ་བ་དང་དབྱིབས་འབྱོག་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རབ་ཏུ་བཟོད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། གང་ཡོད་ཉིད་ནས་
ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེག་པའང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རལ་ཏེ། དེག་
པ་མེད་ན་གཟུགས་མཐོང་བ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་དུས་མཉམ་པའི་དེག་པ་དང་གཟུགས་གཉིས་པན་
ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཐལ་
བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེག་བྱའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲུང་བ་བཞིན་ཉི་འབྲས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་མིག་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་ཤེས་ཀྱང་དེག་པ་ལ་དངོས་སུ་ལྷོག་པ་མེད་དེ་
གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་དེག་པ་མེད་ན་མིག་ཤེས་མི་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་ནི།
སྤྱད་པ་ལྟར་རྒྱ་ལྷན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་ཀུན་ཆོག་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་
གཅིག་སུ་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་རྣམས་ཞེས་པ་དབང་སྤྱད་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་
གཅིག་སུ་ལས་ཀྱང་སྤྱད་པ་ལྟར་དེ་སྟེ་བ་སྤིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་རྟག་པ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེག་པ་གང་གིས་བཀག་ཅེན་ལུས་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་རྟག་པ་ལ་དེམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་
ལུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་བཀག་གོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པ་གཅིག་སུ་ལས་འབྲས་སུ་སྟེན་གཙོ་བོ་ལ་
སོགས་པ་རྟག་ཏུ་འབྲས་སུ་སྟེད་པར་འབྱུང་ཏེ། རྒྱུན་ལ་

༼ ༣༧༧ ༽

མི་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ། །གསུམ་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རབ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
དེ་ལ་ལྷུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྤྱིར་ཞེས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མེད་པ་དང་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་
བ་དེའི་སྤྱིར་མི་རྟག་པ་གཅིག་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ཡང་ལས་དང་ལུས་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་མ་ཐག་
པའི་རྒྱར་མི་འཐད་པས་དབྱེད་ན་སྤྱིར་འདོད་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མ་འོངས་པའི་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་
སྤྱོད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་རབ་སྐྱེ་ཡིན་པ་གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན་མི་རྣམས་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་
ཞེས་པ་མི་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ཉ། གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་
སོགས་པ་ལོངས་སྤྱི་འཛིན་པའམ་ལེན་པ་ནི་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྤྱིར་པས་བྱས་པའི་སྤྱིར་
རྒྱུ། །ལོངས་སྤྱི་འཛིན་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལེན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཉེ་སྤྱིར་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེན་
པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རྒྱུ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་པ་གཅིག་ལུ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ན་མདོ་ལས་དེ་ལ་ཀུན་
འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྤྱིར་པ་འདི་ནི་ཡང་སྤྱིར་པར་འབྱུང་བ་ཅན་དགའ་བའི་འདོད་
ཆགས་དང་ལྡན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་ཉ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་པའི་སྤྱིར་པ་དང་། སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་
པ་དང་། འཇིག་པའི་སྤྱིར་པའོ་ཞེས་སྤྱིར་པ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཉེ་དེ་ནི་སྤྱིར་འདོད་
ཅེས་སྒྲིག་གཅིག་སྟེ་སྤྱིར་པས་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་པ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མངོན་
པར་དགའ་བའི་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་པའོ། །བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པ་ནི་འདོད་པའི་སྤྱིར་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་
བྲལ་བར་འདོད་པ་ནི་

༼ ༣༧ ༽

འཇིག་པའི་སྲིད་པའོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་མ་ནི་འཁོར་བ་སྐྱེ་ལ་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱེ་བྲག་ལ་སྲིད་པ་ཡིན་
པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཡང་ན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་དགའ་བ་ནི་འདོད་པའི་སྲིད་པའོ། །ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་དགའ་བ་ནི་སྲིད་པའི་སྲིད་པའོ། །དེ་དག་གི་མི་འདོད་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ནི་འཇིག་པའི་
སྲིད་པའོ། །བཞི་བ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་རྒྱུ་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་།
དེ་ལ་ལུང་དགོད་པ་དང་། ལུས་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཏུ་ཞེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་སྲིད་པ་
གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་རྟེན་ཏེ་རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་སྟེར་རོ། །དེ་ཉེར་ལེན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་
དང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེར་ལེན་ནི་སེམས་ཡིན་ལ་རྒྱུན་སྲིད་པ་
དང་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིས་ཞེ་ན། ལུས་འདམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆེ་བཟང་པོ་དོན་དུ་གཉེར་ལ། འདམ་དུ་མེད་པའི་ཆེ་བག་གི་
མངལ་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་གནས་ཀྱན་ལའང་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ་དུད་འགོ་མོ་ལ་
འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དམན་པའི་གནས་ལ་སྲིད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེ་མིན་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས། །ཞེས་པ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་ཏེ་མ་
རིག་པས་སྟོབས་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་ཅིས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་
ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ལུས་མེད་ཅིས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྷོག་པ་ངེས་པས་ཆགས་པ་སྐྱེ་
བ་ལེན་པའི་རྒྱ་

༼ ༣༧ ༽

ཡིན་ན། ལུས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་ཏེ་ལུས་མེད་ན་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །འོ་ན་བྱེད་ལའང་འཕགས་པ་ནམས་སྤྱིང་རྗེ་ལ་
སོགས་པས་སྦྱེ་བ་མི་ལེན་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་
བའི་ལན་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅེས་པ་སྟེ་ཡུལ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་རེས་འགའ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་
སྤངས་པའི་སྤྱིར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་སྤྱར་གྱི་ཁས་སྤངས་དང་འགའ་བ་སྤྱར་བ་ནི། སྤྱར་ལུས་སྤྱོད་
རྒྱུ་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་འགའ་ཞེ་ན། སྤྱར་ལུས་སྤྱོད་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་གྱི། འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་
རྒྱུ་བྱེད་པ་བཀག་པ་མེད་པས་འགའ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་འཕེན་པའང་དེ་ལྟར་འདོད་ན་སྤྱིད་པ་གཞན་
གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཐལ་བ་དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་དང་། སྦྱེ་བ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་དུ་
གསུངས་པ་དང་འགའ་བ་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་པས་རྒྱ་རྒྱུ་འདོད་པའི་རིགས་པ་འདིའི་རྗེས་
སྤྱ་འབྱངས་ནས་བྱེད་ཀྱང་སེམས་སྤྱ་མ་ཆས་པ་བའི་ཉེར་ལེན་དང་ལུས་སྤྱ་མ་ཆགས་པ་སྤྱི་མའི་རྒྱུ་འདོད་
དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྤྱི་མ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྤྱ་མ་སྦྱེ་བ་སྤྱ་མ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པར་
འབྱུང་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱུ་འདོད་ཀྱི་ཆོགས་པ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་སྤྱ་རོལ་ནའང་ཡོད་དགོས་ལ་དེའི་སྤྱ་རོལ་དང་དེའི་
ཡང་སྤྱ་རོལ་ནའང་ཡོད་དགོས་པས་སྤྱིད་པ་གཞན་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་
གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ལུས་སྦྱེ་བ་དང་འདོད་ཆགས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བས་དེས་ལུས་ལ་
ཕན་མི་འདོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་སྦྱེས་

བ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་གི་སྒྲུབ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ལུས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་མེད་དང་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིགས་པས་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐལ་མཉམ་པ་སྟེ་རིགས་མ་ཐུན་སྒྲུབ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་པའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་འདོད་ཆགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྒྲུབ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པ་གཅིག་
 ལུ་རྒྱུ་ཡིན་ན། མ་རིག་ལས་དང་སྟོན་ལས་བྱུང་རིག་མཛོད། །ཅེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་
 ལས་དང་པོ་མ་རིག་པ་རྒྱུར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཆན་ནི། མི་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། །མ་བཟོད། ཅེས་པ་སྟེ་
 དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བཟོད་དེ་ལོག་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་པ་མེད་ན་དུང་གསེར་དུ་མཐོང་ཡང་དེ་
 ཡིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་རྒྱུར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཆན་ནི། སྟོན་པ་ཉིད་བཤད་པ་
 ཞེས་པ་སྟེ། འཁོར་བར་སྤང་པོ་ལྟེ་རྒྱུན་འཁེན་ཅིང་དེ་ཡིན་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་མ་ཐག་པ་སྟེ་
 བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལས་ཀྱང་དེར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཆན་ནི། ལས་ཀྱང་མིན་
 ཞེས་པ་སྟེ་སྟོན་པ་དེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ་སྟོན་པ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྟོན་པ་མེད་
 ན་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྟོན་ལ་སོགས་པའང་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལས་རྒྱུར་པ་ཟད་པས་ཐར་པ་མི་
 ཐོབ་སྟེ་སྟོན་པ་ཡོད་ན་ལས་ཟད་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །འགོག་པའི་
 བདེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱལ་འགགས་པ་སྟོན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

༼ ༣༤༡ ༽

ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་འགག་བ་མི་སྲིད་དེ་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ནི་གཏན་དུ་
གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ལྡན་ལ་གཏན་དུ་གནས་པ་འགལ་ཏེ་རྒྱ་མ་ཚང་བ་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་དང་ཚང་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟགས་བ་ལ་སོགས་པའི་གོགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་བ་དེ་ཞི་བའང་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བྱལ་མ་བའང་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་བཟང་བའི་ཐར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའང་ཡིན་ཏེ་སྤྲུལ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་བ་རྩོད་བ་སྤང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐར་བ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། འབད་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། བདག་འདྲིན་རྒྱུར་བསྐྱབ་བ་ལ་ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། བདག་ཡོད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་འདི་དག་འཁོར་བའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐར་བ་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། མེད་ཆ་བ་བཞིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཐར་བ་
མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གང་བཅེངས་པ་དེ་ལ་ཐར་བ་མེད་དེ་བཅོན་བཞིན་ནོ། །གང་གྲོལ་བ་དེ་
ལའང་ཐར་བ་མེད་དེ་བཅེངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐར་བ་ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཡང་ཐར་བ་མེད་དོ། །ཡང་ན་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱིས་གྲོལ་བའི་དུས་ན་དེ་འཁོར་བའི་ཆོས་
ཅན་མ་ཡིན་ལ། སྤར་མ་དག་པའི་དུས་ན་འང་འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་སྐད་ཅིག་ནི་ཡུན་མུང་བས་དུས་
གསུམ་དུ་འཁོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།
གཞི་ཐ་དད་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་པ་དང་། བདག་

༼ ༣༩༩ ༽

མེད་ཀྱང་ལམ་ལ་བཅོན་པ་མི་འགལ་བ་དང་། ཆགས་བྱལ་འཁོར་བར་གནས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་བཅེངས་པ་ལ་གྲོལ་བ་མེད་ཅིང་གྲོལ་བ་ལའང་བཅེངས་པ་མེད་པས་ཐར་པ་མེད་པར་
འདོད་ན་བཅེངས་གྲོལ་གཞི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་ལམ་ལ་འབད་པས་གཞན་གྱིས་ཐར་པ་
ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་རྟོག་ལྡན་ལམ་ལ་འབད་པ་མི་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་རེ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་བཟོད་ན་ནི་དེའི་སྒོ་རོར་འདོད་
པ་ཡིན་ཏེ་བཅེངས་གྲོལ་གཉིས་དང་ལས་འབྲས་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་
འཁོར་བ་སྤང་བ་དང་ཐར་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཟོད་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་
བྱིར་བཅེངས་གྲོལ་གཉིས་གཞི་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འཁོར་བ་སྤང་བ་དང་ཐར་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་
པའང་ཡིན་ཏེ། རི་སྲིད་བདག་དུ་ཆགས་པ་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
གདུང་བར་སྒྲོ་བཏགས་ནས། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མེད་དེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་དོར་ལ་
འབད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མཉམ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་མེད་
པའི་བྱིར་ལམ་ལ་བཅོན་པ་མི་འཐད་ཅེ་ན། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་བདེན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་
པའི་བདག་ཡོད་པས་དེའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ཉིད་གཞོམ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཅོན་པར་བྱེད་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་བདག་

༼ ༣༤༣ ༽

སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཆགས་བྲལ་གནས་པ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ལ་
གཉིས་ཏེ། གནས་པའི་རྒྱུ་ལས་དང་བཅེ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་
བྲལ་འཁོར་བར་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་འཁོར་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞན་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བཅེ་བའི་
སྒྲོ་ནས་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་སྤྱིད་པ་ལ་བརྟམས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །ཡང་ན་སྒྲོན་བྱས་པའི་ལས་
ཀྱི་འབྲུགས་ཀྱིས་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་རང་གི་རང་གིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བཅེ་བའི་ལས་ཀྱང་སྤང་བར་ཐལ་ཏེ་
འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ་སྤྱིད་པའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚྱོད་པ་
སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་དང་། བཅེ་བས་གནས་པ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་དང་།
དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོན་གྱི་ལས་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་འཕེན་པའི་རྒྱས་པའང་ཡོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གནས་པའི་རྒྱས་པའང་མེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གནས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་ལྷོག་པ་
མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་རང་གི་རང་གིས་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་དང་ཆགས་བྲལ་ན་དེ་སྒྲོང་བ་ལ་
འབད་བ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྒྲོང་བར་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤྱིད་པ་ཟད་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ལས་དེས་སྤྱིད་པ་གཞན་འཕེན་རྒྱས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་
ལས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱན་མ་འོངས་

༼ ༣༥ ༽

བའི་ལུས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲིད་པ་བྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཅེ་བ་ཡོད་ན་ཆགས་
བྲལ་བདག་ལྟ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཆགས་བྲལ་ལ་བཅེ་བ་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤང་ནའང་སྤྱིང་རྩེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འོག་
ཏུ་ཆགས་བྲལ་ལ་བཅེ་བ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་དང་རྩེ་ས་སྤྱུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་དུ་མ་
ཆོས་ཙམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་ལ་ཞེས་པ་
འབགས་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ་འགལ་རྒྱུ་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་རྒྱད་ལའོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་
རྒྱུ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་སྤྱུ་མ་ཞེས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སོ། །རི་ལྟར་སྐྱེ་
ན་དངོས་ཆོས་ཏེ་དངོས་པོ་ནི་སེམས་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ལ་བྱུང་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ་མེ་ལ་
ཆ་བས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་ལས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ་འོག་ཏུ་བཅེ་བ་སྐྱེ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་སྐྱེ་ཞེ་ན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པའི་འབགས་པ་ལ་སྐྱེ་འོ། །རི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན་
སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱིང་རྩེ་སྐྱེ་འོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་སྤང་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་
དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

༼ ༣༥༽

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཙེ་ལྡན་ཆགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་མི་
འདོར་བ་ཙམ་མཚུངས་ཀྱང་འདི་གཉིས་བྱུང་བར་ཆེ་སྟེ། ཡུལ་གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་དེའི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་སྟོབ་བྱུགས་པ་ལས་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་
སྟེ་ཞེད་འབྲས་བྱུ་ཡང་ངན་སོང་དུ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །བཙེ་བ་ནི་ཡུལ་གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བོའི་
རྒྱལ་ཙམ་མཛོན་སྤྱུལ་དུ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་ནི་ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྟེས་ནས་འབྲས་བྱུ་མཛོན་མཛོད་དང་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
པ་ནི། བཙེ་ལྡན་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བཙེ་བའི་ཡུལ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཞེ་སྤང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན་འཕགས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་
བྱས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོའི་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། གཉི་ལྷག་ཅེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གཞོད་བྱེད་ལ་ཕན་བྱེད་སྟོ་
ལྡན་པས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ་དོན་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བཙེ་བ་ལ་ཆགས་
སྤང་སྟོངས་པའི་བྱི་མས་གོས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་དང་། སྤྱིང་རྗེས་གནས་
པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྟོན་གྱི་འཕེན་པ་བདེན་པ་ཡང་སྤྱིང་མི་ལེན་པས་གྲོལ་བར་འཐད་
པ་དང་། མ་བདེན་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པས་གྲོལ་བར་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་ལ་

༼ ༣༤༩ ༽

ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལུས་ཡོད་ན་སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། གྲོལ་བ་མེད་པ་མིན་ཏེ་སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་བཟད་ནས་ལུས་དེ་ལྡོག་པ་ལ་སྲིད་པ་མེད་པས་སྲིད་པ་གཞན་
མཆམས་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་
འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་འཕགས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ལས་ཀྱི་རུས་པ་བཟད་པར་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་
རུས་པ་བཟད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འབད་པ་མི་བྱེད་ལ་མ་འབད་ན་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱེ་རྒྱ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་རུས་པ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་རྗེས་འཁོར་བར་གནས་
པ་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་འཁོར་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིང་རྗེ་ལ་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་རང་
ལ་ལྟོས་ནས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་བཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དམན་པའི་སྒྲོན་ནས་ཡུན་
རིང་པོར་གནས་པའི་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟོས་ན་འདོད་པ་ནི་གང་
དག་ཅེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་འཛིན་རྒྱུར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། འཛིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ལམ་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཉིད་དུ་ཡང་སྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འཛིག་ལྟ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་ཆོགས་ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟལ་བྱགས་
དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མ་ངེས་པའང་མིན་ཏེ་འཛིག་ལྟ་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་

༼ ༣༥༽

པོ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ་དེས་འཛིག་ལྷ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་སྟེས་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་གོམས་པ་ས་
སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་འཛིག་ལྷ་སྤངས་ཀྱང་དེ་གཅིག་བྱས་སྟེ་བ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་ལྷོས་ནས་འདོད་པ་ནི། སྤངས་ནའང་ཞེས་པ་སྟེ་གཞུང་
ལུགས་ཁ་ཅིག་གིས་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལམ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་སྟོང་བའི་རུས་པ་དང་ལྷན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་མ་
སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱ་མཚན་དངོས་ནི། དེས་དེ་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་བདེ་བ་
དང་སྤང་བར་གྱུར་ཅིག་སྟེ། བསྐྱེད་པ་དང་སྤང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟེ། འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་
དེའི་ཆོང་སྟམ་པའི་སྟོང་པ་མེས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་ལྷན་སྟེས་ཡིན་ཏེ་ཀྱན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་
མཚན་དེ་བསྐྱེད་པ་ནི། བདེ་སྟུག་ལ་སྤང་དོར་འདོད་པའི་ཆེན་འང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པ་མེད་དོ་ཞེས། འོན་རྒྱུན་
ཞུགས་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་བདག་བདེ་བར་འདོད་པས་བསོད་སྟོམས་ལ་
སོགས་པ་ལ་མི་རྒྱག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། བཞེས་མཐོང་བཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བཞེས་པ་བདག་ཡོད་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ཉག་པ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་མི་འཐད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
བདག་ལ་བཅིངས་གྲོལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་འཁོར་

༼ ༣༤༽

བར་སྤྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཅིངས་པ་དང་། དེ་ལས་ཐར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བཅོན་བཞིན་ཞེ་ན། འོན་པར་གཏག་
བདེ་བདེ་སྤྱལ་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ་བདེ་སྤྱལ་སྤར་མེད་གསུམ་དུ་སྦྱེད་པ་ཡིན་བཏག་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་
བཅིངས་པ་ལས་ཐར་པ་མི་སྤྱིད་ལ་ཐར་པ་ལ་བཅིངས་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདག་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་བདག་ལ་བདེ་སྤྱལ་བསྦྱེད་དམ་གཞན་གྱིས་བསྦྱེད། དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏག་པ་ལ་བདེ་སྤྱལ་
སྦྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ཀྱིས་བདག་ལ་བདེ་སྤྱལ་བསྦྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ།
ཏག་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱལ་བསྐྱེད་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་ཞེས་པ་སྒྲོ་ག་གཅིག་
གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བདག་ཏག་ན་སྤར་གྱི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་ལ་མི་ཏག་ན་ཐར་པ་ལ་འབད་པ་རྟོག་ལྟར་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཅིངས་གྲོལ་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་ཏག་པ་མ་ཡིན་ལ་བདེ་སྤྱལ་
གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་ག་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མི་ཏག་པ་མ་
ཡིན་ན་རྒྱར་མི་རུང་བ་ནི། མི་ཏག་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་རྟུང་བ་གཉིས་ཏེ། དེ་མི་ཏག་པར་བརྗོད་དུ་མེད་ན་ཏག་པར་
འགྱུར་ལ་འདོད་ན་བདག་དེ་ནི་འབྲས་བུ་འགའ་ཡི་ཡང་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་
རྒྱ་མ་ཞིག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་རྒྱ་ལ་མི་ཏག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཅིངས་
གྲོལ་མི་རུང་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་མིན་ལ་ཞེས་པ་རྟུང་བ་གཉིས་ཏེ་གཞི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་
ནོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་མི་འཐད་པ་

༼ ༣༤ ༽

ནི། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བདག་ལ་བཅིངས་གྲོལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོན་པར་བདག་དེ་མི་འདྲིལ་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་སྤར་
རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། གང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་སོ། །འདྲིལ་ན།
གང་གི་རང་བཞིན་འདྲིལ་པ་ནི། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་མི་རྟག་བརྟེན། །ཅེས་པ་འདོན་པ་བསྐྱར་བས་གཞོད་དེ་མི་
རྟག་པ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དེ་དེ་གཉིས་དངོས་
འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་ཏེ་དངོས་འགལ་ལ་ཕྱང་
གསུམ་འདོད་པ་ནི་རོ་ཆ་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བདག་དེ་རྟག་པ་འཇམ་མི་རྟག་པ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལོངས་
ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །རྟག་དེ་ཕྱིར་རྟག་དང་མི་རྟག་པའི། །དངོས་པོ་འགལ་ཡང་སྲིད་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་རྟག་
པ་འཇམ་མི་རྟག་པ། །མཐའ་གཅིག་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འགོག་བདེན་བཤད་ཅིན་ཏོ། །ལམ་
གྱི་བདེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱབ་པ་དང་། བདག་ལྟ་གཉེན་པོར་མི་
རུང་བར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཤིན་ཏུ་གོམས་ཤིང་དེ་རྫོགས་པ་
ལས་ཀུན་གཞིའམ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་གནས་གྱུར་པ་འཛོལ་སྟེ་སེམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི་ངང་དུ་གྱུར་པ་ན་
ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་དང་
མཚུངས་པས་ཉེས་པ་སྤང་ལྷོག་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། འི་མ་སེམས་ཀྱི་

༡༣༩༠༽

ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་དང་མཚུངས་པས་ཉེས་པ་སྤང་
ལྷོག་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཚུད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་
གནས་གྱུར་ཀྱང་འཁོར་བའི་སེམས་སྐྱོན་ཅན་ལས་ལམ་སྐྱོན་མེད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་
སྐྱོན་མེད་ལས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལས་གཏན་ཐར་བ་
མེད་པར་འབྱུར་རོ། །སྐྱོན་མེད་ལས་སྐྱོན་ཅན་མི་འབྱུང་ན། སྐྱོན་ཅན་ལས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་མི་འབྱུང་བར་འབྱུར་
རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ལམ་གོམས་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དང་།
ཉེས་པ་ལ་ལམ་སྐྱོང་བའི་འབད་པ་མེད་པ་དང་། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་དཔེ་དང་།
དེས་ན་བྱམས་སོགས་ཀྱང་ཉེས་པའི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་གཉེན་
པོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་རྒྱས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་
མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལས་ཉེས་པ་སྤང་སྐྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ་ལམ་གྱིས་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གཏན་མེད་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ་ཤིང་མེས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འི་མ་རྣམས་སྟོ་
བྱར་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རང་ལོག་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཡུལ་འཛིན་པ་འདིའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའང་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་གྱི་

༼ ༣༩༡ ༽

དུང་ལ་སེར་པོར་འཛིན་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེའང་རྣམ་པ་གཏད་
པའི་སློན་པ་རྣམ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་འདིའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་ཏྲག་པ་
དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་ཡུལ་བདེན་པ་དང་སློ་མ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་དང་
འབྲུར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་སྤྱིར་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ལས་སློ་དེ་རྒྱུན་གཞན་ཏེ་ཡུལ་ལས་གཞན་
པའི་རྒྱུན་དབང་པོའམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སློན་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་སྤང་
ངམ་ཏྲག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་མ་དེ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ།
འབྲུལ་གྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་དུ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟོག་པ་ནི། འཁོར་ལོ་
ཆེན་པོ་བཞིའམ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
སློག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་མ་ནི་མི་བཏྲན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སློ་བྱུང་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་
པའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལ་གཞོན་པའི་ཆད་མ་སྤིད་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་གྱི་སློ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སེམས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རི་མ་དང་བལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཏྲག་འཛིན་ལ་

༼ ༣༩༣ ༽

སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་གཉེན་པོས་སྤང་དུ་རུང་བའི་སློ་བྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་སློ་བྱར་བའི་སླུ་ནི་
རྒྱ་མེད་ལ་མི་བྱ་སྟེ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གསར་དུ་བྱང་བ་ལ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་སློན་རོལ་དུ་
སེམས་ལ་དྲི་མ་མེད་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བྲལ་དུ་རུང་བ་ལ་སློ་བྱར་བར་བརྗོད་པའོ། །དྲི་མ་རྣམས་
སློ་བྱར་བ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་སེམས་གཉེན་པོ་དེའི་བདག་
ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ལ་གཞོན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་ནའང་གཞོན་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་
བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རུས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རུས་པ་མེད་པ་ནི། ཉེས་པ་ལ་རུས་པ་གཏན་ནས་མེད་
པ་མི་འཐད་དེ། དད་པའི་དབང་པོ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའང་ཉམས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།
དྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་གཞོན་པའི་རུས་པ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ནའང་སེམས་རྒྱན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དྲི་མ་རྣམས་
ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་གནས་པ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་
སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་བྱར་དུ་སྐྱེད་རུས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་མེ་ལ་གཞོན་པའི་ཚུ་སྐྱེད་རུས་པའི་ས་
རྒྱུན་ལ་ལན་གཅིག་མེ་འབར་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉེས་པ་ལ་ལམ་སྤོང་བའི་
འབད་པ་མེད་པ་ནི། འཆེ་བ་མེད་དང་ཞེས་པ་སྟེ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་
ཅམ་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་དཔེ་ནི། ལམ་གྱིས་ཉེས་པ་སྤོང་བའི་རྒྱ་མཚན། བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་
ཡིན། །ཞེས་འདོད་ན། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་གོམས་པས་གཅིག་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལས་

༩༩༩༽

ཆགས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བདག་འདྲིན་སྒྲིབ་ན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ལ་དེ་མ་སྒྲིབ་ན་འདྲིན་ཆགས་
གོམས་ཀྱང་ཞེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་
ཏེ་ཞེ་སྒྲིབ་གིས་གདུང་ན་བྲལ་བར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་ཆགས་སྒྲིབ་ལ། ཆགས་ཡུལ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན་ཞེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེས་ན་བྱམས་སོགས་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་
དག་ཚྲིངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་རྟགས་དགོད་པ་ནི། སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པ་གཅིག་བྱ་ཉིས་པའི་གཉེན་པོར་མི་
འཐད་དེ། ཆད་མེད་བཞི་ལ་སོགས་པའང་གཉེན་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
བྱམས་སོགས་ཚྲིངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་ས་བོན་སྒྲིབ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་གཉེན་
པོར་བཤད་པ་ནི་ཉིས་པ་མདོན་གྱུར་གྱི་གཉེན་པོ་འཕྲུལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་
ཆད་མེད་བཞི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྲལ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཉིས་པ་ཀུན་གཏི་ཟུག་དེའི་གཙོ་བོ་སྒྲིབ་རྒྱ་
ཅན་ཡིན་པས་དེ་མ་སྒྲིབ་ན་སྒྲིབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཏི་ཟུག་དང་འདྲིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་བསྐྱབ་
པ་ནི། གཏི་ཟུག་ཡོད་ཀྱང་འདྲིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་མེད་ན་ཉིས་པ་སྒྲིབ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཏི་ཟུག་དེ་
ཡང་འདྲིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདྲིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ལོག་པར་
རྟོག་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་ནི་རིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་རེ་ཞིག་རིག་པ་དང་འགལ་བ་ནི་
མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། རིག་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་རིག་པ་བཀག་པ་མ་རིག་

༼ ༣༩༩ ༽

བ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །རིག་པ་དང་འགལ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་རིག་
བར་གྲུབ་སྟེ། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉིད་སྤྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡུལ་དང་མི་
མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་འཇིན་པའི་སྤྱིར་རམ་རིག་པ་སྟེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་སྤྱིར་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
མ་རིག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་འཇིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དམིགས་རྣམ་བཤེན་
པ་འཇིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་འདི་མི་བཤེན་པ་འཇིན་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་
བར། །གསུང་སྤྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ་ལྷ་བ་སྟོན་མེད་མདོ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་མེད་པ་གང་ཞེན་གང་ཡང་དག་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་སྤྱིར་གཞན་པ་དང་མེད་པ་ནི་མ་རིག་
བར་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་གཉིན་པོར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམས་སོགས་གྱིས་
ཉེས་པའི་ས་བོན་སྟོང་མི་བྱས་ན། ཉེས་པའི་ས་བོན་གྱི་གཉིན་པོ་གང་ཡིན་ཞེན། ཉེས་པའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་
གནས་པའི་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་གཉིན་པོར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་གང་ཞེན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་བདག་དུ་ལྟ་བ་དེ་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཀུན་དང་དོན་གྱིས་ལྷན་
ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལྟ་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་དེ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འགལ་ན་ནད་དང་ཡང་འགལ་བར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ཉེས་པ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཉེས་པ་རྣམས་གཏན་ཟད་ནས་
འགྲོ་བ་མིན་ཏེ་སྟོག་ཆགས་

༼ ༣༩༥ ༽

ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་དང་ལྷན་པའི་བྱམ་པ་མ་ཟད་ན་གཟུགས་མི་འཛད་པ་བཞིན་ནམ། མི་
མ་ཟད་ན་རྩོ་བ་མི་འཛད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མིན་ཞེས་པ་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པའམ་སེམས་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟུན། དང་པོ་ནི། མ་གྲུབ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ན་མངོན་དུ་རྒྱ་ལྡན་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་མ་ཚང་བའམ་གོགས་ཡོད་པའི་ཆེ་མི་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་མི་འཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་དང་མཚུངས་པས་ཉེས་པ་སྤྲར་ལྡན་པའི་ཚྭ་དུ་བ་
སྤང་བ་ནི། ཉེས་པ་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་སྤྲར་ལྡན་སྟེ་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་དང་བྲལ་ན་
གསེར་ལ་སོགས་པའི་སྤྲ་བ་སྤྲ་བ་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཉེས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་སེམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡང་
སྤང་མེ་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། །ཤིང་མེས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཐལ་བར་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་བའི་
ཆེ་གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲར་ལྡན་པའི་དཔེ་གཅིག་པོ་དེར་མ་དེས་ཏེ་མི་ལྡན་པའི་དཔེ་འདྲ་ཡོད་ཅེས་པའི་
དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་བདག་ལྟ་གཉེན་པོར་མི་རུང་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལྟ་ཉིད་གཉེན་པོར་མི་རུང་བ་
དང་། དེ་ཡོད་ན་ཐབས་གཞན་བསྟོམས་ཀྱང་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱིས་
སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་བསྟོམས་
པས་གྲོལ་ན་བདག་བསྟོམས་པས་ཀྱང་གྲོལ་

༼ ༣༩༩ ༽

ཏེ་ལུང་ལས་བདག་ཤེས་པར་བྱ་བསམ་པར་བྱ་གོམས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བདག་
བསྐྱོམས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེས་བྱ་གང་ཞིག་གིས་ཕྱང་པོ་ལ་
བདག་ཡོད་པར་མཐོང་ན། དེ་ལ་ནི་དམིགས་ནས་ངའོ་ཞེས་ཏྲག་ཏུ་ཞེན་པ་སྟེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱད་མེད་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པ་ལའང་ཆགས་པ་
ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ལ།
བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་ནི་བདག་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་མཐོང་
ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ན་བདག་གི་བ་གཞན་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་
ཞེན་པས་བདག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐན་གཉིད་ལྟ་བུ་ལའང་ཤིན་ཏུ་སྤེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་སྤེད་པས་གཉིད་དང་
ཆང་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྣམས་བསྐྱེད་པས་ནས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྟོ་
ནས་ཡོངས་སུ་སྤེད་པས་ནི། ངའི་ཟས་ངའི་གོས་ཞེས་བདག་དེའི་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཤེས་ནས་ཟས་ལ་
སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་ལ། །དེ་སྤྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི་དོན་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེདོ། །ཞེས་སྟོན་པ་
ནི། བདག་ཡོད་ན་ནི་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ཐབས་གཞན་གཉིན་སོར་མི་རུང་བ་ལ་
གསུམ་སྟེ། བདག་གིར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བ་གཉིན་སོར་མི་རུང་བ་དང་། ལུང་ནས་བཤད་པའི་ཆོག་གཉིན་སོར་
མི་རུང་བ་དང་། ལས་དང་ལུས་འཇོག་པའི་ཐབས་

༼ ༣༩༽

གཉེན་པོར་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ན་བདག་གིར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་
བ་དང་། སྲིད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེས་ན་བདག་ལྟ་སྤང་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཏུ་
ཞེན་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤངས་ན་གྲོལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་སྲིད་པའི་
རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་པར་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཏེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་དེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་སྤངས་
པའི་སྤྱིར་དང་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷགས་ཆོས་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་མ་བྱུང་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་
ཆགས་པ་མེད་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཉེས་མེད་ཅེས་པ་བདག་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་
སྲིད་དེ། བདག་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་
པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤོང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱུག་
བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་བའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་དེས་ལན་གྱི་སྐྱོན་ས་མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་
ལ་ཆགས་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མ་རངས་པའི་སྐྱོན་ས་དེ་བཞི། སྐྱོན་ཅན་
ཡིན་ན་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་སྐྱོན་ཅན་དེ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་

༼ ༣༩༩ ༽

བདག་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བདག་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་
ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་དེ་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་
དང་ལས་དང་། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཆེན་དེ་དག་མེད་ན་
བདག་རྒྱུ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་ལས་ལ་སོགས་
པའང་དེ་དང་འབྲས་སྟེ། བདག་མེད་ན་དེ་དག་རྒྱུ་བའང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་
མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་སྤྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱོན་མེད་པ་ལའང་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་ན་ཆགས་པ་མི་སྤྱིར་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོམས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་
བའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་
པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ནི། གལ་ཏེ་དུག་སྐྱུལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་
བསྐྱོམས་པས་སྤོང་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གོམས་པས་སྤོང་བར་
རུས་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་མ་སྤངས་ན་ཆགས་པ་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་
པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེ་དགག་པ་དང་། འོན་དགག་པ་དང་། ཆགས་རལ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་
སོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡན་ལག་འདོར་བར་འགྱུར་

༼ ༣༠༠ ༽

བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཡན་ལག་
འདོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བདག་གི་བའི་སྒོ་བཅོས་པ་སྟེ་བདག་ལ་སན་མི་ཐོགས་པར་ཤེས་ནས་སྒྲིན་ཅན་དེ་
འདོར་བ་ཡིན་གྱི། བསྒྲིག་པ་སྟེ་བདག་ལ་སན་པའི་རེ་བ་ཡོད་ན་སྒྲིན་ཅན་དུ་མཐོང་ཡང་འདོར་བ་ཡིན་ཏེ་མིག་ན་
ཡང་མི་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་མེད་ན་མི་འདོར་བར་བསྟན་པ་ནི། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་
ལོངས་སྟོང་གྱི་རྟེན་དུ་བཟུང་ཡང་སྒྲིན་ཅན་དུ་བསྒྲུམས་པས་བདག་གི་བའི་སྒོ་འདོར་རོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལ་
སོགས་ལོངས་སྟོང་གྱི་རྟེན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བདག་གི་བའི་འོ་ལྟོག་པ་མི་སྲིད་དེ་བདག་གི་ཡན་ལག་འདི་ན་བར་
མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲིན་ཅན་དེ་ལ་འང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གང་ལས་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། ལུས་ལས་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡན་ལག་འདོར་བར་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་
གིར་ཞེན་པའི་རྒྱ་འདུ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ཡན་ལག་ལ་ཉིས་པ་མཐོང་ཡང་མི་འདོར་བར་ཐལ་བ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་
དེ་ལ་རང་གི་བའི་སྒོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི་བདག་དང་ཡན་ལག་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི་ལོངས་སྟོང་གྱི་རྟེན་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདོར་བའི་རྒྱ་
ཡང་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་བསྒྲུམས་པས་ཡིན་གྱི་ལོངས་སྟོང་གྱི་རྟེན་དུ་མ་བཟུང་བ་ཙམ་ལས་ནི་འདོར་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་བཟེར་

༼ ༣༠༧ ༽

རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་སྒྲིམ་པའི་དུས་ན་ཡང་བདག་དང་ཡན་ལག་གི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྤར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་སྒྲིམ་ཅན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིད་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཡང་དེ་
སྤར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པ་མི་སྦྱེ་བར་ཐལ་བ་ནི། འདུག་ལ་སོགས་ཞེས་པ་
སྦྱེ་བདག་གི་རྒྱད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་རྩལ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་བདག་གི་བའི་སྒྲོ་མི་སྦྱེ་བར་ཐལ་བ་ལས་སྦྱེ་བ་
མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་བདག་གི་བའི་སྒྲོ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་འདུ་འབྲེལ་ལས་མ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཡོན་
ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ལ་སྐྱེད་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བལ་ཆེར་སྤྱག་
བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་དེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་སྒྲིམ་ཅན་དེ་ལ་བདག་ལ་སྐྱེད་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་
མཐོང་ཡང་རང་གི་བའི་སྒྲོ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་བདག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དུག་སྤྱུལ་གྱིས་
བཟུང་བའི་སོར་མོ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་སྒྲིམ་ཅན་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པས་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། གླུ་མ་ཁ་ཁྱེད་ཏུ་བདེ་བའང་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་ཏེ་མིག་སྒྲིམ་ཅན་གྱིས་
ཀྱང་ལམ་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་ཅིང་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་རྟེན་བདེ་བ་
ཅུང་ཟད་པ་དེ་སྤོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མི་སྤྱང་བ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་
སྒྲིམ་ཅན་དེ་ལལ་ཆེར་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདོར་བ་ཡིན་ཏེ་དུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཐས་གྱིས་
འཕུལ་དུ་བདེ་བ་སྤྱིད་ཀྱང་སྤོང་འཕྲོག་པའི་ཉེས་

༼ ༣༠༩ ༽

བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདོར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྟོག་ལྡན་དུག་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཁ་ཟས་བྱང་པར་ཅན་རྟེན་
ན་འདྲེས་པ་ལ་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་སྐྱོན་ཅན་དང་བྲལ་བའི་འོག་དུ་བྱང་པར་ཅན་རྟེན་ན་སྐྱོན་
ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བྱང་པར་ཅན་བདེ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། བྱང་པར་ཅན་མ་རྟེན་པའམ་བཟང་ངན་འབྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱད་མེད་ན་སྐྱོན་ཅན་ལ་འང་ཞེན་པས་འདུག་
ཅེས་སྟོན་པ་ནི། བསམ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་
རྟག་པ་ལ་བསྐྱམས་པ་མི་སྤྲིད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དབང་
སོགས་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ་བསྐྱམས་པས་འགྱུར་ན་བདག་མི་
རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་བདག་མེད་ན་དེར་ཞེན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བདག་ཡོད་ན་
བདག་དང་བདག་གིར་ཞེན་པ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དང་། བདག་དུ་ཆགས་པ་ཡོད་ན་བདག་གིར་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བའི་དོན་དུ་བཙོན་ཡང་དེ་མི་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་ལ་འང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་བསྐྱམས་པས་གྲོལ་བ་མི་སྤྲིད་དེ་བདག་ཡོད་དུ་ཆུགས་ཀྱང་དེ་བསྐྱམས་པ་མི་སྤྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བདག་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བཅས་པ་དེ་བསྐྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་མེད་པར་
མི་འགྱུར་ན་རྟོག་ལྡན་གྱིས་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་རྟག་པ་དེ་ཉེས་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ན་སོལ་བའི་ནག་པོ་ལྟར་སྐྱོད་མི་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་དེས་མ་གོས་པར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་

༼ ༣༠༣ ༽

བདག་ཏྲག་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །བསྐྱོམས་པས་འགྱུར་ན་བདག་བསྐྱོམས་པས་བདག་འཇིག་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟར་ན་བདག་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ནི། བདག་ནི་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱོམས་
པས་བདག་མི་འཇིག་སྟེ་བདག་གི་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་ཆེ་བདེ་
བའི་གནས་སྐབས་ཉམས་ལ། གྲོལ་བའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གནས་
སྐབས་ཞིག་ན་གནས་སྐབས་ཙམ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐ་དང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་སྐྱོམས་པས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྤྱག་འཇིག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལས་མེད་པ་ཙམ་དུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་བསྐྱོམས་པས་དེ་མཐར་ཐུག་པའི་
ཆེ་བདག་མེད་ན་བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་ཤེས་
རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ལོག་པ་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་གྲོལ་བ་དང་
ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དུ་བདག་དགོས་སོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་
ནི་བདག་མི་ཏྲག་པ་ལས་མེད་པ་དེ་འབྲ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་
ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་བཞིན་
ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་པ་སྟེ་བདག་ཡོད་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྦྱེ་བ་དང་བརྟེན་པ་དང་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ་
དེའི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་ནི་བདག་གིར་ཞེན་པ་

༼ ༣༠༩ ༽

སྐྱེད་པའི་ས་བོན་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཟས་ལ་སོགས་པས་བདག་ལ་པན་འདོགས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡོད་ཀྱང་བདག་
གི་བ་ལ་ཆགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་ཆགས་
པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དོན་དུ་བརྩོན་པས་རེ་ཞིག་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་ལན་གཅིག་
ལོག་ཀྱང་དེ་ལ་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ། བདག་གི་བས་ལུས་སེམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་བའི་གོགས་བྱེད་དེ་ཟས་ཀྱིས་ཆོམ་པ་ལན་གཅིག་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་སྤར་འདོད་པ་བཞིན་
ནོ། །བདག་གི་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྤེད་པ་མི་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་
མཐོང་བ་དེས་བདག་གི་བ་དེའི་སྦྱོན་བསྐྱེད་ནས་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ན་
བདག་གིར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྤེད་དོ། །ལྟ་བུ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ལ་འང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུང་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཆགས་བྲལ་ཡང་
མེད་དེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྦྱེས་བྱ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་འདོར་བ་ཡིན་ན་
བདག་གི་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོམས་པ་དོན་མེད་དུ་འབྱུང་ཏེ། གྲོལ་བ་པོ་མེད་པས་དེ་བསྐྱོམས་ཀྱང་གྲོལ་བ་
མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཡོད་ན་འང་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པ་དོན་མེད་དེ་དེས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བདག་
ཏུ་ཆགས་པ་སྦྱོང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་

༼ ༣༠༥ ༽

སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་གཏན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་ཅེས་པ་སྟེ་བདག་
འཛིན་ཅན་དེ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྟོམས་པས་འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་
ཡིན་ཏེ་བདག་མེད་བསྟོམས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་དང་པོ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ན་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ནི་མ་བསྟོམས་པའི་སྤར་ཡང་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མི་གཞོད་པར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ལྟའང་ཆགས་བྲལ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་བསྟོམས་པའི་
དུས་ནའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྟོམས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་
བྲན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་པོ་བྲན་པས་འཁོར་བ་ལ་སྟོ་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་དེ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་བྲན་པས་དེ་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞི་བའི་བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་སྟེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ལྟ་ཅན་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་སྟོ་བར་
ཡང་འགྱུར་ཏེ། བྱ་རོག་མི་གཙང་གནས་ལ་ནི། །མངོན་ཞེན་དང་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །དགའ་བ་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲ་
བ། །བསྐྱའི་ནགས་སུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རེ་ཞིག་དེའི་སྟོ་ལྟོག་
ཀྱང་དེ་མི་བརྟན་པའི་དཔེ་ནི། བདག་གི་བ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་

༼ ༣༠༦ ༽

དུ་བསྐྱེམས་པས་དེའི་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་དགའ་བ་སྦྱེས་པའི་ཡུལ་ལ་
ཡང་སྦྱེས་ཉེས་པ་མཐོང་ན་ཆགས་པ་ལྷོག་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་
ཡིས་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་དེ་སྤིད་དུ་ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པའི་སློ་ལྷོག་ཀྱང་དེ་ལ་གཏན་དུ་ཆགས་བྲལ་དུ་
མི་འགྱུར་ཏེ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་དེ་ཡང་མཁོ་བས་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྦྱེས་བྱ་འདོད་ལྷན་
བྱད་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ས་བོན་མ་
སྤངས་ན་ལན་གཅིག་འགག་ཀྱང་སྤྱིར་ལྷོག་སྟེ། དག་སྤོང་དག་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྦྱེས་བྱ་གང་ལ་ཡུལ་ལ་
སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱར་འཛིན་པའི་བྱད་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་སྤང་གཉིས་སྦྱེདོ། །ཡུལ་གཅིག་ལ་སྟེ་
སྤང་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་བྱད་བའི་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ཆགས་པ་ཀུན་ཏེ་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་སྦྱེ་བའི་ས་བོན་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྣམ་གངས་ཀྱིས་བསྦྱེད་ཆོ། །ཞེས་པ་ད་ལྟར་གྱི་དོར་བྱ་དེ་ཉིད་འགའ་ཞིག་
གི་ཆེ་སྤང་བྱར་ཡང་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་
སྤང་བྱ་ཁོ་ན་འཕམ་དོར་བྱ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟས་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྤིད་པ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆགས་བྲལ་མི་སྤིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འོག་ཏུ་དེ་གང་ལ་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཡུལ་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་དེའི་

༼ ༣༠༥ ༽

ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དང་བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་བདག་གི་བ་རྣམས་དང་གསུམ་ཀ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལྟར་བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ལྟར་སྐྱོན་མེད་དུ་འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་འང་དད་བ་ལྟར་སྐྱོན་
མེད་དུ་བྱུང་ཅིང་། དེའི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འང་སངས་རྒྱས་དགྲེས་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་མཆོད་བ་ལྟར་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་
གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་ཅན་གཞན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་སྟེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
པའི་ཡུལ་འཁོར་བའང་གསུམ་པོ་དེ་ཅུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གཞན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་
དགག་པ་ནི། འཁོར་བའི་གནས་དེར་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་འང་ཡིན་ཏེ་སྐྱབ་
བསྐྱེད་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་རྒྱ་མཆན་སྐྱབ་བསྐྱེད་
པ་དེ་ནི་བདག་ལ་འང་མཚུངས་པས་དེའང་འདོར་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་དེ་ལ་སྐྱབ་བསྐྱེད་
པ་དེའི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དུ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ད་ནི་བདག་གི་བ་གང་ལ་སྐྱེས་བྱེད་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་དེ་ལ་འང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་
སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་དོར་བར་མི་རྒྱས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་ལ། བདག་གི་
བ་དོར་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་འདོར་ཡང་
ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཆེ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་

༼ ༣༠༩ ༽

བ་དབང་སོགས་ལ་ཉེས་བ་མཐོང་བས་ཞེན་བ་ལྷོག་བ་མི་འཐད་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ལ་ཞེན་བ་སྦྱེ་བ་དང་ལྷོག་
བའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱར་བ་སྟན་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་དབང་སོགས་ལ་མེད་བར་བསྟན་བ་དང་། དབང་སོགས་ལ་
ཉེས་བ་མཐོང་བ་ཉིད་མི་སྲིད་བ་དང་། སྲིད་ཀྱང་དེས་ཞེན་བ་སྦྱོང་མི་རྒྱས་བར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེན་བ་
སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལྷོག་བའི་རྒྱ་ཉེས་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། གོགས་པོའི་སྦྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་
བཞིན་ཞེས་སྟོན་བ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་དང་གཉིས་སོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱས་
བར་བསྟན་བ་ནི། དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་བ་ལ་ཞེན་བ་སྦྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱ་སྦྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་
ལས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྦྱོན་ཡོན་ལ་རྟོག་དཔྱད་གཏན་ནས་མེད་པའི་བྱིས་བ་དང་ལྷགས་ལ་སོགས་བ་ལ་འང་
དབང་སོགས་ལ་ཞེན་བ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། འོངས་སྦྱོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་རུང་ན་མིག་རབ་རིབ་ཅན་དང་ལུས་ཞ་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་ལྡན་ལ་འང་ཞེན་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། མཛེས་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཡང་
བདག་གི་འོངས་སྦྱོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་གཞན་གྱི་དབང་པོ་དང་ལུས་ལ་སོགས་བ་ལ་ཞེན་བ་མེད་པའི་
བྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་པའི་འདས་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དབང་པོ་སྦྱོན་མེད་དང་། ད་ལྟར་གྱི་
བདག་གི་བ་ལུས་ལས་སོག་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་བ་ལ་ཡང་ཞེན་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་བ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།
དེ་ཉིད་བྱིར་ན་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གསུམ་བ་ནི། གཞན་ཡང་དབང་སོགས་ལ་ཉེས་བ་མཐོང་
བས་ཞེན་བ་ལྷོག་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་ཉེས་བ་མཐོང་བ་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོག་ཏུ་
ཆགས་བས་ཞེས་

༼ ༣༠༩ ༽

བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཙང་བ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཡོན་ཏན་
སྒོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དབྱ་མར་གནས་པའི་དུས་ན་ཉེས་པ་མཐོང་བའང་མི་འཐད་དེ། ཞེན་པ་ལ་
དབྱ་མར་གནས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཞེན་པ་སྐྱེ་ན། གྱིས་སོགས་ལ་ཡང་
མཐོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་ལ་དེས་ན་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་དེའི་རྒྱ་བདག་དང་བདག་
གིར་ལྟ་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དབང་སོགས་ལ་སྒྲིན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པས་དབང་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་དེ། འགའ་ཞིག་གིས་མི་ལ་མི་
གཞོད་ན་དུ་བ་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་ཉེས་པ་མཐོང་བས་དབང་སོགས་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་མི་
འཐད་དེ་ཞེན་པའི་རྒྱ་བདག་གིར་ལྟ་བ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་བདག་ལྟ་ཅན་ལ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་
བསྐྱོམས་ཀྱང་ཞེན་པ་སྒོང་བ་མི་སྲིད་ལ། སྲིད་ཀྱང་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པར་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆགས་
བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་འཐད་པ་དང་། སྐྱབ་
བསྐྱུལ་ལ་ཡིད་བྱུང་བ་ཅེས་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ཆགས་བྲལ་དུ་བསྐྱན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།
གངས་ཅན་ན་རེ་བདག་ལྟ་ཅན་ལ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་བསྐྱོམས་པའང་མི་སྲིད་ལ། བསྐྱོམས་ཀྱང་གྲོལ་བའང་མི་སྲིད་པ་
བདེན་མོད།

༼ ༣༡༠ ༽

འོན་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ། རྟོག་པ་དག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་
ཏེ། རྫོངས་པ་འཁོར་བར་བརྟེན་པ་ཡིན། ཅེས་པས་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ན་གྲོལ་ལ། གཅིག་ཏུ་
ཤེས་ན་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་པོར་རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་དབང་པོ་དང་བདེ་སོགས་ལས་བདག་རྟག་པ་
ཐ་དད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་སོགས་ནི་མི་རྟག་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བདག་
གི་ལུས་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་དོར་ནས་མཆོག་གཞན་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་
གྲུབ་ན་ཐར་པ་ལ་འབད་པ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན་དམན་པ་སྤངས་ནས་མཆོག་
ཐོབ་པར་འདོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་སོགས་མི་རྟག་པར་ཤེས་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་སློ་ཅན་ཏེ་
དབང་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཤེས་ཤེས་འགལ་བར་སྐྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་
སོགས་བདག་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན་དབང་སོགས་མི་རྟག་པར་ཤེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཆེ་གཙོ་བོ་མེད་པས་བདག་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་ཆེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བས་ཀྱང་། ཆགས་
མིན། ཞེས་པ་སྟེ་སྟོང་། གསུམ་པ་བདག་འཛིན་ཆགས་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་ནི། འོན་པར་གཉིད་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་
དེ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་
པའོ། །

༼ ༣༡༧ ༽

དེའི་རྒྱ་ནང་གི་ཡན་ལག་ནི་དབང་སོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་བདག་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་བདག་ཏུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཡིད་བྱུང་བ་ཙམ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེ་སྤང་
དངོས་སམ་དེའི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཆགས་བྲལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི།
གལ་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་སྟེ། སྤང་སོ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་མཐོང་ན་དེ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རོ་
ཞེ་ན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐོང་བས་ཡིད་འབྱུང་བར་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་དེ་འབྲུལ་ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་གནས་བཏྟན་སྟེ་པའི་གཞུང་ལས། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་པར་
ལྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཐམས་ཅད་
ནས། །ཞེ་སྤང་བཏྟན་ཏེ་བདག་འཛོམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་འབྱུང་བ་དེ་གཏོན་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེའང་ཡུལ་ལ་ལ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བའི་གནས་སྐྱབས་གཞན་འཆོལ་བའི་འདུན་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེ་སྤང་གི་གྲོགས་ཅན་དང་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡིད་
མི་བདེ་བ་དེ་འབྲུལ་བ་མི་དགེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རུབ་པས་བསྟེན་པར་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྤང་རྒྱན་དུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཆགས་

༼ ༣༡༩ ༽

བྲལ་ཡིན་ཏེ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་འགོག་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེ་སྒང་རྒྱན་དུ་སྐྱེན་ཐར་པ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེ་སྒང་དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཞེ་སྒང་རི་སྤྱད་དུ་
འབྱུག་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་རི་སྤྱད་དུ་འབྱུག་པ་དེ་སྤྱད་དུ་འོ། །རྒྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་ཞེ་སྒང་
དེ་འང་ལོག་ནས་སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱར་གྱི་རང་བཞིན་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་
འཐབ་མོ་དུ་མ་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འོག་ནས་ཡུལ་སྤྱག་མི་སྤྱག་
གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་བའམ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་ན་ཆགས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་འགའ་
ཞིག་གྲུས་པས་ཅན་ཀྱིས་ལུས་ལ་བྱུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་ལ། འགའ་ཞིག་སྒང་བས་སྟེངས་ལུས་
ལ་འཛོག་པ་ལ་ཁོང་ཁོ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །འབགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་མི་དགའ་མི་སྐྱེ་བ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེས་
སྒང་དོར་ཐམས་ཅད་སྒངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགའ་བ་སྒང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བསྐྱོམ་བུ་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། འོན་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགའ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་
དགོངས་ནས་དེ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྐྱོམས་པའི་དགོས་པ་ནི། རེད་ཀྱི་དེ་འང་ཞེས་
པ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྒྱུན་འབྲེལ་ཡིན་ལ་རྒྱུན་འབྲེལ་དེ་བསྐྱོམས་པའི་དགོས་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་
རྟོགས་པའི་

༼ ༣༡༣ ༽

རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་རྟེན་གས་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཐབས་བསྐྱོམས་པ་
རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་རྟེན་གས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་གསུང་ཐམས་ཅད་སྟོང་
ཉིད་ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པའི་བྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་ན། སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པ་བཤད་པ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུང་དགོད་པ་ནི།
ཐབས་རྒྱུད་པ་བསྐྱོམས་པས་མི་གྲོལ་བ་དེའི་བྱིར། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་རྟེན་གས་པ་ལས་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་རྟེན་གས་ལ།
སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་རྟེན་གས་པ་ལས་བདག་མེད་པར་རྟེན་གས་པར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་དག་གཟུགས་
རྟག་པ་ཡིན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། བཅུན་པ་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནམ་
བདེ་བ་ཡིན། བཅུན་པ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་
ཅན་ལགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ངའི་ལོ། །འདི་ནི་ང་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་གོ་ཞེས་ལྟར་རུང་ངམ། བཅུན་པ་
མ་ལགས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྤྱིད་ལ། དེའི་བྱིར་ལུས་སམ་ཡུལ་ལ་སྤེད་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེས་ལས་
བཟང་ངན་ཀུན་རྩིས་པ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བ། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ་གྱི་མ་ནི་ལས་སོ། །མ་རིག་པ་དང་
སྤེད་པ་དང་ལས་གསུམ་པོ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་བྱིར་འཁོར་བས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་
བའི་བྱིར་རོ། །

༼ ༣༡༩ ༽

དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟོང་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་དེས་ཐར་པ་ཐོབ་རེ་སྐྱེ།
གཉིས་པ་སྲིད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བར་སྦྱ་བ་ན་རེ། བདག་ཡོད་ཀྱང་བདག་གི་བ་ཁོ་
ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་གྲོལ་ཏེ་ཆགས་པ་ནི་ཡུལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བདག་གི་བ་
མེད་པ་མི་འཐད་དེ་བདག་གི་ཟས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་གི་བ་དེའི་ཟ་བ་སོའི་
བདག་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། ཟ་བ་སོ་ནི་བཟའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་
གྲོལ་བ་དེའི་རྟོན་བདག་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུང་བས་གྲོལ་བའང་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །བདག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་བྱ་བ་སྟེ་
ལས་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་རྟག་པའི་དངོས་སོའོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་
བདག་ལྟ་སྤང་བ་གདམས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་གཉིན་སོར་འདོད་པ་དགག་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་གྲོལ་བའི་རྒྱར་འདོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། དོན་
བསྐྱེས་ནས་བདག་མེད་མཐོང་བ་གཉིན་སོར་བསྟན་སོའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་སོ་ལུང་ཅམ་ཡིད་ཆེས་
པའི་གནས་སུ་མི་བྱང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བདག་ལྟ་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་བདག་དང་དེའི་ཐར་པ་
གཉིས་ཀ་སྦྱེས་བུས་བུས་པ་དང་མ་བུས་པ་གཉིས་ཀའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཡོད་ཀྱང་
དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ཆོག་ལ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་
གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་ལྟན་རྣམས་ནི་ལུང་ཅམ་

༼ ༣༡༥ ༽

ལས་བཤད་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྤྲོ་བས་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ནི་
ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
ཆོག་དང་དོན་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ས་བོན་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་སྤྱིས་བུ་ལ་སྦྱོར་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།
ལུང་ལས་བཤད་པའི་སྤྲལས་ས་བོན་ལ་བཏབ་པས་འབྲས་བུ་མི་སྤྱི་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་དུ་
དེས་སྤྱིས་བུ་འང་སྤྱི་བ་མེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པ་ནི་ས་བོན་སོགས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་
པ་སྤྱིན་སྟེག་གིས་སྟེག་པ་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིས་བུ་སྤང་ལ་གཞལ་ནས་མེ་ལཱའི་དབུས་
སུ་བཞག་ནས་ཕྱིས་སྤང་ལ་གཞལ་ན་ཡང་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྟེག་པ་ཟད་པ་ཡིན་ལ། སྟེག་པ་ཟད་ན་གྲོལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་སྟེ་བ་དག་ཅེས་པ་སྟེ་ལུས་མེས་གདུངས་པ་ན་ཡང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྟེ་བའི་ས་
དང་ཚུའི་ཁམས་ཉམས་པས་ཡིན་གྱིས་སྟེག་པ་དང་བྲལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེག་པ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྟེད་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འོག་ཤེས་དང་སྟེད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་གྱི་ལས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་གྱིས་རྒྱ་དེ་དག་ལ་
མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ཤེས་ཏེ་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྟེད་པ་སྟེ་སེམས་པ་
གཉིས་པོ་དེའི་དབང་གིས་པག་གི་མངལ་ལ་སོགས་པའི་དམན་པའི་གནས་སུ་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
གཉིས་བཅད་ན་དམན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སེམས་བདེ་དག་ཉིད་སྤྱི་བ་ལེན་པ་ལ་
རུས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་

༼ ༣༡༩ ༽

ཡོད་པ་ཙམ་ལས་འབྱུང་ཞིང་གང་རུང་གཅིག་མེད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ལོག་ཤེས་མེད་ན་དམན་
གནས་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ལ། སྲིད་པ་མེད་ན་དེར་བཞོན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
གཉིས་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་འབྲད་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་པ་གཉིས་སོ་དེ་དག་
རང་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་འདིར་དགོ་སྒྲིག་གི་སེམས་པ་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པ་ལས་ཆེ་འཕོ་བའི་ཆེ་སྲིད་པ་གཞན་ལེན་པའི་ལོག་ཤེས་དང་སྲིད་པ་གཉིས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་སོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནས་བཤད་པའི་དབང་བསྐྱར་
ལ་སོགས་པས་གྲོལ་བ་མི་འཐོབ་སྟེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་། སྲིད་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་མ་བྱུབ་པའི་ལན་དང་། དེ་
དགག་པ་དང་། བཀག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་རྒྱ་ནི་བྱེད་པ་སྟེ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་དབང་སོ་དུག་
ཡིན་ཏེ། གནས་གཞན་དུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་སོ་དང་རྟོག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་སོ་དུག་ལ་
བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བྱེད་པ་དེ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ད་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཏེ། དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ལས་དབང་སོ་དུག་བཟང་བར་སྐྱེ་ལ། མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ལས་དབང་སོ་དུག་
ངན་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་མཐོང་བའི་ལས་དབང་གིས་ཞིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །དབང་
ཐོབ་པའི་སྐྱེས་

༼ ༣༡༽

བྱ་སྤྱོད་པར་འགྲོ་བ་མེད་དེ་དེའི་རྒྱ་ལས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེད་འདོད་པའི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་
གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི་ལོག་
ཤེས་དང་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་དབང་པོ་བྱུག་སྐྱེད་པ་ལ་སློ་སྤྱོད་
སེམས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་པ་མཐོང་ཞེས་པ་ནི། སེམས་པ་གཉིས་པོ་འདི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་དག་མི་དགའི་ལས་ཉི་ཤུས་
བྱེད་པ་བྱུག་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་འགའ་ཞེག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལས་
བཞིན་ནོ། །དེ་ན་དབང་བསྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སེམས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱུ་དེ་དག་འཁོར་བར་
ཅིས་མི་འགྲོ་སྤྱོད་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་གིས་སློང་འཁྱུ་བ་
བཅོམ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སློང་མི་འཕེན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བདག་ཏྟག་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་
འཐད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པས་མི་གོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལོག་ཤེས་
དང་སྤྱོད་པ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་དབང་གིས་རྣམས་པ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་
ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེས་བྱུ་དེ་ལ་དབང་དང་སྤྱུགས་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་པ་དང་། རང་འདོད་པའི་གནས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཐོད་
གྲལ་བྱ་ཡུལ་གཞན་ལ་གཡེང་བ་དང་། དེ་དག་འགོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་

༼ ༣༡༽

གི་རྒྱ་སེམས་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་གིས་སེམས་ས་གཉིས་པོ་དེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྒྱས་
མེད་དུ་མ་སོང་ཡང་ཉི་པའི་འོག་དུ་རྒྱས་མེད་དུ་བྱེད་དེ། དེས་དེའི་རྒྱས་པ་རིམ་གྱིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
རྒྱས་པ་རིམ་གྱིས་འཇིག་ཀྱང་ཉི་པའི་འོག་རོལ་ཁོ་ནར་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ད་ལྟར་
རྒྱས་མེད་དུ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ན་ཉི་པའི་འོག་རོལ་དུ་རྒྱས་མེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་པའི་ཡང་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་
དབང་བསྐྱར་ཡང་ད་ལྟ་སྟོ་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་པའི་ཚོས་ལོག་ཤེས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའང་
རྒྱན་མི་ཆད་ལ། ཅི་སྟེ་སྟེས་བྱ་ཉི་པའི་དེའི་ཆེ་སྟོ་རྒྱན་ཆད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོག་ཤེས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའང་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ་གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཉི་པའི་འོག་དུ་སྟོ་མེད་པ་དེ་བྱེད་ལྟར་ན་སྟེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་ཉི་པའི་འོག་དུ་སྟོ་རྒྱན་ཆད་པ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་
ཕྱི་མ་མཆམས་སྟོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་དེ་མ་བཞིན་ནོ། །དབང་གིས་དེ་མ་དེ་རྣམས་རྒྱས་མེད་དུ་བྱས་པས་
ཕྱིས་ནས་མི་སྟེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་བསྐྱར་བས་གསོན་པོའི་དུས་ཉིད་ནའང་དེ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་སྟེད་པའི་རྒྱས་
མེད་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་བས་གསོན་པོའི་དུས་ནའང་དེ་
མ་རྣམས་རྒྱས་མེད་དུ་བྱས་པ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་མ་རྣམས་ནི་རང་གི་ཚྭ་གས་སྟེད་པ་དང་
ལོག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འབེལ་ན་

༩༣༧༩༽

འདྲིང་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བྱི་མ་རྣམས་འཕེལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་རྒྱུན་གཞན་ལ་
མི་ལྟོས་པར་རང་གི་རིགས་སྡེ་མའི་ས་བོན་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། གཉེན་པོའི་
ཕྱོགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་འཕེལ་ན་བྱི་མ་རྣམས་འགྲིབ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
དབང་བསྐྱར་བ་ལས་བྱི་མ་ལྟོག་པ་མེད་དེ་དེ་བྱི་མའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་བསྐྱར་བ་མ་བྱས་
ཀྱང་བྱི་མ་འཕེལ་བ་མེད་དེ་བྱི་མ་རང་གི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་སོར་མི་
འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བ་གཅིག་བྱས་གྲོལ་བ་མི་ཐོབ་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་བདག་རྟག་པའི་བྱེད་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྟག་པས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི། རྟག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤར་མ་དག་པ་ཕྱིས་དག་
པར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འགལ་ཏེ་དག་མ་དག་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྤར་
གྱི་རང་བཞིན་ལས་མཉམ་པར་བྱེད་པ་སོར་འགལ་བ་ནི། བྱེད་པ་དང་ཞེས་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
གནས་སྐབས་དང་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་བདག་མི་འདྲ་ན་དེ་རྟག་པར་མི་འཐད་ལ་འདྲ་ན་བདག་
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འགལ་ཏེ་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། རྒྱུའི་དུས་ཀྱི་བདག་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གཅིག་ན་རྒྱུ་ལས་དང་
འབྲས་བུ་རྣམས་སྟོན་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་གཅིག་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་

༼ ༣༥༠ ༽

བྱེད་པའི་དུས་ན་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་ན་འང་ལས་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་
རྒྱུ་། གཤམ་ཏེ་བདག་གཅིག་གྲུང་ལས་འབྲས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་བདག་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་དེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་འང་ཡིན་ཞེས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ།
བདག་དང་ལས་འབྲས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་བདག་མི་གཅིག་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་
སྒྲུངས་པ་ལ། ཏྲག་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རིགས་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཏྲག་པ་ལ་རུས་པ་མེད་པ་ནི།
རུས་པ་ཡང་ནི། ཞེས་པ་སྟེ། ཏྲག་ལ་ལྗོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །བཞི་པ་བདག་མེད་པའི་སྟོབས་ལ་ཉེས་པས་མི་གོས་པར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ཞེས་པ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་
བདག་མི་ཏྲག་ན་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་གཞན་གྱིས་བློ་བར་ཐལ་ཏེ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་བདག་
དང་བློ་བའི་དུས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཐལ་བ་དང་། སོགས་པ་སྟེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་གཞན་གྱིས་ངོ་ཤེས་པར་ཐལ་ལོ་
ཞེ་ན། དེ་དག་འདིར་བདག་མི་ཏྲག་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏྲག་པ་འགའི་ཡང་བློ་བའི་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲུར་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་བྱ་དེ་བློ་བའི་མི་སྤྱད་དེ་དུས་མཉམ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་ཀྱི་བདག་གིས་བློ་ན་བྱེད་ལ་འང་གཞན་གྱིས་སྤྱོང་བ་གཞན་གྱིས་བློ་བའི་སོགས་པའི་
སྒྲིན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་ཏྲག་པར་འདོད་པ་ལ་འང་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་བདག་དེ་ཉིད་

༼ ༣༩༡ ༽

གྱིས་བློན་པ་མི་འཐད་པ་དེས་ན་སྤར་སྤྱོད་བས་བག་ཆགས་བཞག་ནས་ཕྱིས་རྒྱུན་གྱིས་སད་པར་བྱས་པ་ལས་
བློན་པ་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་བདག་མེད་མཐོང་བ་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་། དེའི་
གཉེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་དབང་བསྐྱར་
བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་མཐོང་
བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་དང་སྤྱོད་
པའོ། །དེ་དག་གིས་ངེ་ལྟར་འཁོར་བར་འབྱུང་ཞེ་ན། སྟོ་བྱུགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད། །ཅེས་པ་མ་རིག་པས་
སྟོ་བྱུགས་པའི་དོན་ལ་སྤྱོད་པས་བདེན་པར་ཞེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །གང་ལ་སྟོ་བྱུགས་ཞེ་ན་བདེན་པ་
བཞི་ལ་ལོ། །གང་དུ་སྟོ་བྱུགས་ཞེ་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ལོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་
བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་བརྟན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་བསྒྲོག་པའི་
བདེ་བ་དང་། སྟོང་པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་ངའི་ཕྱང་པོའི་ཞེས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་ང་ཞེས་པ་
བཞིར་སྟོ་འདོགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོགས་ཁོངས་ནས་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་
པ་བཞི་དང་། འགོག་པ་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ལམ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་
བཞིར་སྟོ་འདོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་པོ་
དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་

༼ ༣༣༣ ༽

མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་དྲུག་འཕགས་པ་སྤྱི་མ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཡུན་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་པར་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ན།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མ་རིག་པ་སྒྲོང་ལ། དེས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་
བའི་སེར་སྒྲ་དང་ཐུག་དོག་དང་ར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །ལོག་ཤེས་དང་སྲིད་པ་
ལོག་པ་ནི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་དག་སྤངས་ཀྱང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལས་དང་ལུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པ་ནི་ལས་དང་ལུས་དག་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལས་དང་
ལུས་འཛིན་པའི་ཐབས་གཉིན་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་།
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་དང་ལུས་བྱང་པས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་
རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་བྱང་པས་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་
དགག་པ་ནི། ལས་དང་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྒྲོང་བའི་གཉིན་པོ་སྐྱེས་བུས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
སྤང་བྱ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱིའི་ལས་དང་ལུས་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོགས་ཀྱང་གཉིན་པོ་ལ་དེ་གཉིས་རྒྱང་བ་
སྒྲོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། སྲིད་པ་མ་བྱང་པར་ཡོད་ན་ལས་དང་ལུས་སྤང་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་ཀ་བྱང་བའི་དོན་དུ་འབད་པར་ཐལ་

༼ ༣༩༣ ༽

བ་སྤང་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་འཛད་བ་སྤང་བ་དང་། ལས་དང་སྤེད་བ་སྤང་བྱར་འདྲ་
བའི་ཚེད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བ་གཉིས་ཀ་བཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་
བར་རིགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལས་བཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་བ་དོན་མེད་ཡིན་
ཏེ། སྤེད་བ་བཟད་ན་དེ་ལོགས་སུ་སྤང་མི་དགོས་ལ། མ་བཟད་ན་འབད་ཀྱང་སྤོང་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་བ་
ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དཀའ་ཐུབ་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཛད་པའི་འབད་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལས་
འཛད་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་བར་མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱང་གནས་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་
འཛད་པར་ལུང་ལས་བཞད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་གཟུགས་བཟང་ངན་དང་ཆེ་རིང་སྤང་ལ་སོགས་བ་སྤྱ་
ཆོགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ལས་རྣམས་ལ་རུས་བ་བཟད་དུ་མ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ། །ལས་ལ་རུས་བ་དུ་མ་
ཡོད་པ་དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བ་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་འཛད་པར་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་རུས་
ན་མིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བས་དཔྱལ་བའི་ལས་ཀྱང་བཟད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་བ་ཚེད་བ་སྤང་བ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རྟོག་ལྡན་གྱིས་འབད་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རུས་བ་འདྲེས་བར་
བྱེད་པ་དགག་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ནའང་རྟོག་ལྡན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་དོན་
མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཟས་གཅོད་པ་ལ་སོགས་བ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་ལ་འགའ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་
སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་སྟེད་པའི་

༼ ༣༩༩ ༽

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ན་ཆུང་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་འཆམ་ཤིང་སྤྱད་པའི་སྤྱིར་བཙན་གྱི་ཆམ་ཤིང་
སྤྱད་ན་རྗེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་དང་རིགས་མི་མ་སྤྱན་པ་ཙན་གྱི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་བད་པ་ནི་ལྟ་ཞོག་ཆུང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་འཆམ་ཤིང་སྤྱད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ལས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཆུང་བད་མྱོང་བས་ཐམས་ཅད་འཛད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ལས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཐ་དད་ཡོད་ན་གཅིག་བད་པས་གཞན་མི་
འཛད་ཀྱང་རྒྱས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་གཅིག་བད་པས་ཐམས་ཅད་འཛད་དེ། ཅི་སྟེ་དཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་
ཡིས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲེས་པར་བྱེད་ལ་འདྲེས་པ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་གཅིག་མྱོང་བའམ་དཀའ་སྤྱོད་
གཅིག་གིས་བད་པ་ན་ཐམས་ཅད་འཛད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཀའ་སྤྱོད་སྤྱག་བསྐྱེད་
ལས་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀའ་སྤྱོད་དང་ཆེ་འདིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
གཅིག་གམ་ཐ་དད། འོག་ཏུ་གལ་ཏེ་དཀའ་སྤྱོད་ནི་ཉོན་མོངས་ཏེ། ལུས་གདུང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ལས་གཞན་དུ་འདོད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དཀའ་སྤྱོད་ནི་ཆོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོན་ཆེ་འདིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བས་ལས་
བད་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་སྤྱོད་མེད་མོའམ་སྤྱི་འཕྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་
ཉམས་སུ་སྤྱངས་པས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལས་

༼ ༣༣༥ ༽

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲེས་ནས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྤོང་ན་ཉོན་
མོངས་ཏེ་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དཀའ་ཐུབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་
ཀྱན་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཀྱན་ཀྱི་སྤྲས་ལས་འཛད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་ཐུབ་དེས་སྤང་བར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀའ་ཐུབ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། སྤྱག་བསྐལ་དང་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་ལས་ངན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དཀའ་ཐུབ་འདིས་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་
འདྲེས་པ་དང་ཟད་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་སྦྱོད་པའང་དཀའ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཆ་གང་ལ་སྦྱོད་པའི་སྤྱགས་ལ་སོགས་པའང་དཀའ་ཐུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བྱིད་ཀྱང་གཟུངས་སྤགས་ལ་སོགས་པས་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་
དང་འགལ་ཞེ་ན། གང་ཡང་ཞེས་པ་ཡར་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡང་ལས་ཀྱི་སྦྱོན་རྣམས་འགོག་པར་
བྱེད་པ་ནི། ད་གདོད་སྦྱི་བར་འདོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་སྤེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་གཟུངས་སྤགས་དང་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོས་བཙོམ་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་བཀག་ན་དུ་བ་འགོག་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེས་ད་གདོད་སྦྱིད་པའི་ལས་འགོག་པ་ལ་གཉེན་པོ་དེས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཀྱི་
རི་ལྟར་སྤང་བྱས་ཟིན་པའི་ལས་སམ་ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་བྱུབ་ཟིན་པའམ་འགྲུབ་པར་དེས་པའི་ལས་དེ་ནི་སྒྲིག་
པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་དང་སྤེད་པ་སྤང་བྱར་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་

༼ ༣༥༩ ༽

གཉིས་ལས། དང་པོ་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པ་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ནི། སྲིད་པས་ལས་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ལས་
ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ལས་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་རིགས་འབྲས་སྲིད་པ་སྤྲུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྲིད་པ་ཡོད་ཀྱང་ལས་མི་སོགས་པར་འབྱུར་
ངོ་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་ན་ལས་བྱེད་པར་འབྱུར་ཏེ། འགའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། འོན་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཟུང་མེད་ཀྱི་ལས་མི་གསོག་པར་འབྱུར་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་ལམ་ལ་
སོགས་པས་ལས་གསོག་པ་ནི་སྙིང་རྗེས་གཞན་ལ་པན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོག་པས་མིན་ཞེས་
པ་ནི་སྲིད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་མེད་ན་བཟུང་བཅས་དང་བཟུང་མེད་ཀྱི་ལས་སོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ཚེད་སྤང་ནི། ལས་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་སྟེ་ལས་བཟང་ངན་ལས་བདེ་སྤྱག་སྐྱེ་ལ་དེ་ལས་
ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཞེ་
སྤང་མི་སྐྱེ་སྟེ་ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་བདག་
ལྷ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོབ་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་
ལས། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐུན་པར་བྱུང་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། །རི་ལྷར་
མཐུན་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་བརྟོགས་པ་དང་། མ་ལུས་པའི་བྱེད་པར་མཐུན་པ་སྟེ་རི་
སྟེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། བརྟན་པར་མཐུན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་སྤང་མི་ལྡོག་པའོ། །མཐུན་པ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཅེ་ན།
བདེན་པ་བཞིའི་

༼ ༣༩༯ ༽

གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་སྟོབ་པ་ལས་དེ་ལྟར་འབྲུབ་སྟེ། མཐུན་པ་གསུམ་མེད་ན་སྒྲང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒར་བདེ་གཤེགས་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བཤད་པ་
དང་མི་འགལ་ཏེ། སུ་ག་ཏའི་སྤྱ་སུ་ག་མ་ན་ཞེས་བཟོད་ན་སྤངས་པ་ལ་འགྲོ་ལ། སུ་ག་ཏི་ཞེས་བཟོད་ན་རྟོགས་
པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་གང་ཟག་གསུམ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ནི།
མཐུན་པ་གསུམ་མངའ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པས་ཕྱི་རོལ་པ་ལས་ལྷག་སྟེ་དེས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་པར་མཐུན་པས་སྟོབ་པ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་ལས་ལྷག་སྟེ་
དེ་དག་སྤར་ཡང་ཁམས་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ལུས་པར་མཐུན་པས་མི་སྟོབ་པ་དག་བཅོམ་པ་ལས་
ཀྱང་ལྷག་སྟེ་དེས་སྟོང་གཉིས་བར་མའི་ཆོས་ཅན་ལས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་སྟོན་པ་གྲུབ་པ་
ནི། དེ་ཡི་ཕྱིར་གཞན་དོན་ཞེས་པ་སྟེ་མཐུན་པ་གསུམ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པར་སྟོན་ལ། རྒྱ་
དེའང་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཐབས་
རྣམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་ལ་སྟོར་ཞིང་གོམས་པར་མཛད་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཐབས་ལ་འབད་པ་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་ལས་བཅེ་བ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་
དུ་ཐབས་ལ་འབད་པ་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལས་ཀྱང་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་གཞན་
གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་མཐུན་པ་ལ་འབད་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉན་རང་བཞིན་གྱོ། །གཉིས་པ་

༼ ༣༣༼

དེ་དག་ལས་ཚད་མར་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཁྱེན་པ་མངའ་བ་ཅམ་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་
མི་འབྱུང་སྟེ་གཞན་ལ་སྤང་དོར་གྱི་དོན་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
བཞིན་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་རང་དོན་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱུང་ཡང་ཕྱང་ཕྱང་ལས་མི་འདའ་བར་གཞན་དོན་སྦྱོར་པའི་དོར་
བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞི་རིམ་
སྟོན་ཅེ་ན། བཅེ་བ་ཆེན་པོ་མངའ་བས་ལེགས་པ་སྟེ་གཞན་ལ་པན་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མངའ་བ་
ལས་བདེན་པ་ཁོ་ན་གསུང་བར་མཛད་པ་དང་། མཁྱེན་པ་གཉིས་པོ་དེའི་སྦྱོར་བྱེད་ཐབས་གོམས་པ་བཅེ་བ་དང་
བཅས་པ་ཡོད་པ་དང་། པན་པ་དང་བདེན་པ་དེ་གཉིས་གསུང་བ་ལ་མཛོན་པར་བརྩོན་པའི་རྒྱ་གཞན་སྦྱག་
བསྐྱེད་ལས་སྦྱོར་པར་འདོད་པ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྦྱར་
ཏེ་ཐུབ་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན་པན་པར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བཞི་
མངའ་བ་དེས་ནའོ། །དེའང་བསམ་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྦྱོར་པ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་ཕྱན་སུམ་
ཆོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐུབ་པ་ལ་ཚད་མའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་པ་ནི་གཞན་
དོན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་གྱིས་བསྟོད་པའི་
དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་མངའ་བ་ལས་ཚད་མ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་

༼ ༣༣༩ ༽

བ་དང་པན་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཚད་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ནི།
སྤྱབ་བ་དེའི་བསྟན་བ་ཉིད་ལས་ཚད་མ་རྣམས་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱབ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོས་བཏགས་ནས་
བཞག་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བསྟན་བ་ལས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཇི་ལྟར་
སྤྱབ་ཅེ་ན། སྟོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་
ལས་ལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་བ་དེ་ལ་ཚྱོད་བ་སྤང་བ་ནི། ལུང་ལས་ཇེས་དཔག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱབ་
བ་མི་འཐད་དེ་དེ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རང་དོན་ཇེས་དཔག་ཤུགས་
ལ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་བསྟོག་པར་རིགས་བ་ལ་མ་བསྟོག་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཚད་མར་
བཞེད་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་བ་བསྟོག་སྟེ་བ་རོལ་རབ་དུ་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་
བསྟོག་སྟེ་ང་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་བ་གཞན་དོན་ཇེས་དཔག་
དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི། ཅུང་ཟད་སྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲད་ཅིག་གིས་འགགས་པའི་ཚོས་ཅན་
ཡིན་ཞེས་རང་བཞིན་ཏྲགས་ཀྱི་སྟོར་བ་དང་། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་
ཏྲགས་ཀྱི་སྟོར་བ་དང་། ངའམ་ང་དང་འབྲས་བུས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གཟུང་གི་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་
བཟུང་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་པའི་སྟོར་བ་སྟེ་གཞན་དོན་ཇེས་དཔག་འདིའི་
སྟོར་བ་རྣམས་བ་དུ་མ་ལུང་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོར་བ་དེ་ཇེས་དཔག་དུ་ངེ་

༼ ༣༣༠ ༽

ལྷར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་མེད་ན་གང་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་
མིན་ཏེ་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་རྟོན་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་དེས་འབྲེལ་པ་རྗེ་ལྷར་བསྟན་ཅེ་ན། གང་
ཅུང་ཟད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེའང་གསལ་བར་བཤད་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
མི་རྟག་པས་གཏན་ཆིགས་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་བྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་ན་དེའི་བསྟན་པ་
ཉིད་ལས་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་པན་སྐྱབ་པ་བྱབ་པའི་
གསུང་། །ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། །གངས་མེད་བསྐལ་པར་བཅོན་པ་ཡི། །བསམ་སྒྲོར་ལེགས་པར་
གོམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པ་རིགས་
པའི་མངོན་ལས་ཆད་མ་བྱབ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ། ། ༥ །།གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་མངོན་
གྱུར་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆད་མའི་གངས་དང་གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་།
མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། ཆད་འབྲས་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲི་དོན་
ལྷ་སྟེ། གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་། རི་སྟེད་དབྱེ་བའི་གངས་དང་། གང་གིས་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རི་ལྷར་
དབྱེ་བའི་དོན་དང་། རི་སྟེད་དབྱེ་བའི་གངས་དེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱབ་དང་ལྷན་པའི་ཆད་མ་
ཅམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆད་མ་ལ་རིགས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྐྱུན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་།
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཏེ་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་

༼ ༣༣༽

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་དང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་གཞལ་བུའི་དབང་
གིས་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བྱུག་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་ཤེས་བྱུག་ཏུ་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཡུལ་
གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་མི་སྲིད་དེ་རང་མཆོན་ལ་འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། སྤྱི་མཆོན་ལ་འཇུག་
པའི་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྗོག་པ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་དཔག་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ངོ་བོ་
གཅིག་པར་ཡང་འདོད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། ཆོད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་ཏེ་གཞལ་བུ་གཉིས་ཁོ་ནའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་
གཞལ་བུ་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞལ་བུའི་གྲངས་ཉུང་བ་དང་མང་བ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་
གྲངས་ཉུང་བ་མ་ཁེགས་ཏེ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཞལ་བུར་མི་རུང་སྟེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མེད་
ནི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིས་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་མཆོན་གཞལ་བུ་མ་
ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་ཆོད་མར་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་ཡང་འབྲུལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤིང་ཕུང་གཅིག་
ལས་སྤྱིས་པས་རོ་མངར་བར་བསྐྱབས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞལ་བུ་རང་མཆོན་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཆོད་
མའང་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་གཞལ་བུ་མ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་མེད་རྒྱང་པ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ཞིང་།

༼ ༣༣༩ ༽

སྐྱེས་བུ་ལ་མི་མཁོ་ཡང་དངོས་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་རུང་ཞིང་སྐྱེས་བུ་ལ་མཁོ་བ་
ཡིན་ཏེ་བྱམ་པས་དབེན་པའི་ས་སྤྱོགས་བཞིན་ནོ། །རྟགས་ལ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ཡང་མེད་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་
བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་བྱར་མི་རུང་བ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་ཁས་སྦྱངས་
ཀྱིས་གཞོད་དེ། ཆད་དང་ཅིག་ཤེས་སྤྱི་གཞན་དང་། །གཞན་སྒྲོ་རྟགས་པར་བྱེད་སྤྱིར་དང་། །འགའ་ཞིག་འགོག་
པར་བྱེད་སྤྱིར་ཡང་། །ཆད་མ་གཞན་ནི་སྤྱི་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་
གཞོད་དེ། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། །མི་འབྱུང་བ་ལས་ཆད་མ་ཉིད། །འབྲེལ་བ་ཡི་ནི་རང་བཞིན་
དེའི། །རྒྱ་ཡིན་པས་ན་གཉིས་ཀ་མཚུངས། །ཞེས་པས་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་
འདི་ལའང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གངས་མང་བ་ཡང་མ་ཁེགས་ཏེ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་
གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་པོ་གསུམ་པའང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་ནི་སྤྱི་
དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ལྟ་བུ་སྤྱི་སྤྱི་ནི་རང་མཚན་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་ནི་སྤྱི་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་འབྱུང་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་རང་མཚན་མིན་ལ་གསལ་བར་སྤང་ཞིང་རྗེས་འགོ་མེད་པས་སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞུང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཀྱང་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་

༼ ༣༣༣ ༽

བའི་ཕུང་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་ནི། ༼སྒྲོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ༼ཁ་དོག་
སྒྲི་ལ་སྒྲོར་བྱིར་རོ། ༼ཞེས་བས་འོག་ཏུ་འགོག་ལ། ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་
ཡང་དེ་ལྟའི་དངོས། ༼བཀག་མེད་གསལ་བར་སྤང་བ་ཉིད། ༼ཅེས་བ་ལ་སོགས་བས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འདུས་
བར་སྒྲོན་པའི་བྱིར་རོ། ༼ཞེན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་རོ། ༼དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ནི་གཉིས་ཁོ་ནར་གྲབ་པོ། ༼གཉིས་བ་མ་
ངས་བ་སྤང་བ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་ངས་ཏེ། ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཞལ་བྱ་
གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ་ས་ཐོབ་པའི་མིག་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲི་ལ་སོགས་པའང་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།
མི་འདྲ་སྟེ་ད་ལྟ་མངོན་གྱུར་ལ་རྗེས་དཔག་དང་། སྒྲོག་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་
རོ། ༼གཞན་ཡང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་མང་བ་མི་ཁེགས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་འང་ཚད་མ་
རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་དུ་མ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། ༼འདི་ལྟར་རང་མཚན་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མ་
ཟད་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོང་སྟེ་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་འདི་ནི་འོག་ཏུ།
སྐད་ཅིག་སོ་སོར་ཐ་དད་བྱིར། ༼ཞེས་བ་ལ་སོགས་བས་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། ༼ཡང་སྒྲོག་གྱུར་ལ་རྗེས་དཔག་
འཇུག་པར་མ་ཟད་སྒྲི་ལས་བྱུང་བ་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་
རོ། ༼སྒྲི་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱོགས་ཚོས་དང་བྱབ་པ་ལ་མི་

༼ ༣༣༥ ༽

བཏེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དག་རྟགས་ལ་མི་བཏེན་ན་སྒྲོག་གྱུར་རྟགས་པ་འགལ་ལ། སྒྲོག་གྱུར་རྟགས་ནའང་
རྟགས་ལ་མི་བཏེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་
གངས་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་
བསྟུན་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ་སྤང་བའོད་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟུན་པ་དང་། དེས་ཚད་མའང་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀྱི་མཐུག་བསྟུན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་དགག་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་དགག་པ་ནི། དོན་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཀྱས་པའི་ཤེས་བྱ་
ནི་རང་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་མི་ཀྱས་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཕྱང་གསུམ་མེད་དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཀྱས་
མི་ཀྱས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འབྲས་བུ་ནི་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེད་
ཀྱས་མི་ཀྱས་ལ་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་དེ་སྒྲོག་འགྱུར་འགལ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་
ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འོག་ཏུ་འདྲ་བ་སྟེ་དཔེ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟུན་མོང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་འོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་ལ་ཡང་
འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱམ་པ་གཉིས་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཆེ་འདི་གཉིས་འདྲའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། དེའང་

༼ ༣༣༥ ༽

རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་པས་འབྲ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་
གཞན་ལ་ཡོད་པར་སྐྱོ་བཏགས་ནས་འབྲ་བར་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱེ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་སྤྱིར། །ཞེས་པ་ནི་
སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་ལས་དོན་གོ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་དཔག་སྤྱི་ལ་
འབྲུག་པས་བྱུང་བར་འདོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་འབྲུག་ཆད་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་ཤེས་བྱ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རང་མཆན་སྐྱས་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དང་མི་རྒྱས་པ་དང་འབྲས་བུ་
མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་མཆན་སྐྱས་རྟོགས་ན་དབང་པོ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཡང་སྤྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་ཀྱང་
དངོས་འགའ་ཡིན་པས་ཕྱང་གསུམ་མེད་དོ། །རྒྱ་མཆན་གཞན་ཞེས་པ་རྒྱ་མཆན་ནི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་ལོ། །གཞན་ཡོད་པ་ན་ཞེས་པ་ནི་བརྟེན་པ་དང་ཚུལ་བ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་
ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་ཡོད་པའི་སྐྱོ་དེའི་ཡུལ་ནི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་མིག་དང་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོ་
མེད་པ་དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོའི་ཡུལ་ནི་རང་མཆན་
ཡིན་ལ། དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྐྱོའི་ཡུལ་ནི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆེ་བ་གཉིས་དང་སྐྱ་ཤད་ལ་

༼ ༣༣༩ ༽

སོགས་པ་གཉིས་ཀར་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐུ་འད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆད་མས་གཞལ་བར་བྱ་
བའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་སྤྱི་བོ་ནམས་དེ་དག་ལ་དོན་དུ་ཐ་སྦྱད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་
དག་དོན་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མཐོང་བས་དོན་དུ་མོས་པ་སྟེ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་
ཆེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེས་བཟུང་བ་
དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་ཞེས་པ་སྟེ་དོན་བྱུས་པ་དང་མི་འབྲ་བ་དང་སྤྱིའི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པ་དང་། དོན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱིའི་ཡུལ་ནི་གཞུང་ལུགས་འདིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་
བྱེད་མི་བྱུས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ནི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་བཤད་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རང་མཆོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་
དེ། སྤྱིའི་ངོ་བོར་སྤང་བའི་སློན་ས་མཆོན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཆོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། ཡུལ་ལ་མ་སྟོས་པའི་སྤྱིའི་ཡུལ་
ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་བྱེད་བྱུས་པ་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་
མཆོན་ཉིད་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་བྱ་སྤྱིད་པའི་བྱུས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྒྱ་ཉག་མི་ཉག་དང་རྒྱ་ཞིག་མ་ཞིག་ལ་སོགས་པའི་སློན་ས་བཏགས་

༼ ༣༣ ༽

ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ས་བོན་
དང་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་མྱ་གུ་དང་སྒྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཀྱས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་
ལ་སོགས་པ་ལས་མྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པ་འོ་སྒྲོལ་གཉིས་མིང་མ་མཐུན་པ་ཅམ་དུ་བྱད་གྱི་དོན་ལ་བྱད་པར་མེད་
དེ་གཉིས་ཀས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བྱོད་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་པ་དེ་ཅི་འང་མེད་པ་
ལ་འདོད་དམ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟུན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཅི་སྟེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་
ཅི་འང་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་རི་བོང་གི་རྩ་ལས་འགལ་ཞིག་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྟུན་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་
པ་ལྟར་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྟུན་པ་བྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ་སྐྱེ་
བ་ལ་སྐྱེ་རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་གྱིས་འདིའི་ལུགས་བཀག་ནས་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་
དབྱུ་མ་པ་དང་། དངོས་སོར་སྤྲོ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འཛོགས་ལུགས་མ་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་
ཀྱན་རྫོབ་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྩོད་སྤང་དངོས་ནི། གལ་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་
མཆན་ཉིད་དོན་བྱེད་མི་ཀྱས་པར་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་རང་སྤྱི་ཀྱན་ལ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་མཆན་ཉིད་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བྱམ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འང་སྐྱེད་པར་མི་ཀྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ ༣༣༽

ཅེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྤྱི་དང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷོག་པ་ཡོད་ན་སྤྱི་
འཛིན་ཏྲག་ཏུ་མི་སྤྱི་བར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་ཏྲག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་དང་གཟུགས་སོགས་སྒོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
བཞི་མི་མ་སྤུན་པའི་དཔེ་སྟེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྗེའི་སྒོ་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྗེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ངེས་
བཟུང་བུ་འདི་ལ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བར་བསྟན་བཞི། དེས་ནི་
ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་ས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཅམ་ཡང་སྤྱི་བར་མི་རུས་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྲང་
རོ། །གང་བཤད་ཅེན་བྱམ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་དང་རོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་
ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་ཏེ་དེ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནི་རྗེས་ལས་མི་སྤྱི་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་བྱེད་དུ་འདེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱ་བའི་ལས་སོ། །བྱམ་པ་ཉིད་ནི་
སྤྱི་ལོ། །བྱམ་པ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གངས་ནི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་བྱེ་བྲག་དང་འདུ་བ་གཉིས་ག་
དོན་ཏེ་དེ་དག་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡང་ལས་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་སྤྱི་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྟེ་དེ་དག་གང་
ལས་སྤྱི་ཞེ་ན། བྲང་རང་གི་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བྲང་གི་ཡན་ལག་
དེ་གང་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་དང་དེ་བྲན་པ་དང་། ཡིད་གྱིས་རྩོལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོར་ན་སྒོ་དེ་དག་གྲང་
ཡུལ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་ལ་མ་སྟོས་པའི་ཤེས་པའི་སྤྲང་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྤྱི་སོགས་སྤྱིར་མི་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

༩༣༣༩༽

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་སྤྱི་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་འདྲ་སྤྱིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཚུན་པ་སྤང་
བའམ་ཡང་ན་རྒྱ་གཞན་ཡོད་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྒོའི་སྤང་བ་སྤྱི་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་འདྲ་སྤྱིར་
འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་ཀྱང་དབང་སོ་སྐྱོན་ཅན་དང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པའི་
ཤེས་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཐོག་མར་དོན་དུ་ཞེན་པ་དང་། ཞེན་
ནས་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་ནས་ཐོབ་པ་སྟེ་གསུམ་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་དོན་དུ་ཞེན་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
རང་མཚན་གྱི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་དངོས་སོ་མེད་པ་འདྲ་སྤྱི་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྐྱ་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྐྱ་སོགས་སྒོ་ལ་མི་སྤང་བར་ཐལ་བ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སོ་མེད་པ་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེས་སྤྱ་ནས་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དངོས་སོ་མེད་པ་ལ་སྤྱི་མེད་པ་དང་། དེས་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་མ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཀྱང་སྒོས་ངེ་ཞིག་ལྟར་ཤེས་བྱར་འདྲིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་ན་དངོས་མེད་མ་ཡིན་དགག་ནི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡིན་ལ་མེད་དགག་ཀྱང་དོན་ཡིན་ཏེ་མི་
མ་སྤུན་སྤྱོད་པ་མེད་ན་དོགས་པ་མེད་པར་འགྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་

༼ ༣༩༠ ༽

དངོས་མེད་ཤེས་བྱར་འཛིན་བས་སྤྱི་ཡིན་ན་ཆེ་གཉིས་ལ་སོགས་བའང་སྤྱིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆེ་གཉིས་ལ་
སོགས་བ་དེ་དག་གི་འང་བདེན་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་དཔྱད་པའི་སྒོས་དངོས་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་ཡིན་བ་བཀག་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ཐལ་བ་འདོད་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་བ་ནི་དབང་ཤེས་འཁྱུལ་བ་དེས་ཆེ་བ་
གཉིས་ལ་སོགས་བ་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་གང་དུ་འང་འཛིན་བ་མེད་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྤྱང་བར་འཐད་བ་དང་། དཔྱད་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་མཆོན་
དུ་མི་འགལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་འཁྱུལ་བ་ཡུལ་མེད་དུ་བསྟན་བ་དང་། སྤྱི་འང་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀར་མི་འགལ་
བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་སོགས་ཤེས་བ་ལ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་མི་འཐད་དེ་དེ་དག་དངོས་མེད་
ཡིན་པས་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་སོགས་གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཉིད་ནི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རང་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བ་དེ་སྤྱི་ལ་སོགས་བ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱི་སོགས་སྤྱང་བར་འཛོག་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྤྱིས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་སོགས་བ་
དང་འབྲེལ་བས་དེར་ཉེ་བར་བཀག་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་བ་ཡིན་ཡང་དཔྱད་
པའི་སྒོ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱིར་སྤྱི་སྤྱི་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱི་སོགས་དང་ད་ལྟར་ཀྱི་
འདི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་བ་དང་། སྤྱི་སོགས་མི་བདེན་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པའི་སྤྱི་ནི་སྤྱི་དུ་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་སོགས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རང་མཆོན་
དང་སྤྱི་མཆོན་གཉིས་

༼ ༣༩ ༽

སྤྱི་མི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་པ་དང་རང་མཆན་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མི་མཆན་ཉིད་ནི་
རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་སོགས་སྤྱི་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་དོན་མེད་པ་ཅན་
ཡིན་ཏེ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱི་དེ་རང་
མཆན་དུ་འདོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སྤྱི་སོགས་གསལ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་འང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་འདི་དོན་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ཏེ་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྤྱི་དེ་རང་མཆན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཏེ་ཤེས་
པའི་ངོ་བོ་དང་རང་མཆན་དུ་ཐལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་སྤྱི་མཆན་དུ་འདོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། འོ་
ན་དེ་སྤྱིར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འགལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་
ངོ་བོར་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ཉིད་དང་མི་གསལ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་སྤྱོ་
འདོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱིར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཆན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པར་མཚུངས་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་སྤྱིར་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །མཚུངས་པ་དེ་འང་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་དོན་ལས་བརྒྱད་ནས་
སྤྱིས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ལྟོག་ལྡན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་ལྟོག་ལྡན་གྱི་དོན་དང་འབྲ་
བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དངོས་སུ་དོན་བྱེད་མི་བྱས་དང་། །བརྒྱད་པ་ཡིས་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་སྤྱི་
དང་དོན་ཉིད་དང་། །བྱས་པ་དང་ནི་བྱས་མེད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཟླ་

༼ ༣༤༽

གཉིས་དང་དོན་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་རང་མཆན་སྤྱི་དང་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡུལ་མེད་དུ་འདོད་པ་འང་མི་འགལ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་མཆན་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། རང་མཆན་དངོས་
པོར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་མཆན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་སྤྱི་མཆན་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་རིགས་པ་
བརྒྱད་དེ། སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་། དོན་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
ལ་སྤང་བ་དང་བྱུང་བར་མེད་པ་དང་། སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཟླ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་
ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་དེ་རྒྱང་པར་མི་སྤང་བ་དང་། དོན་བྱེད་ཅུས་པས་སྤྱོད་པའི་
རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། སྤྱི་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་
བྱུང་བ་མིན་ཏེ་སྤྱི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་
བཟོད་བྱུང་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་འང་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། སྤྱི་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དང་རོ་ལ་
སོགས་པ་ལ་རང་མཆན་རྟགས་ན་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
དབང་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཡུལ་རྟགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མིང་སོགས་བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྤྱི་ཡན་གར་བ་
བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བཟོད་པ་ནི། མིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང་
མཆན་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པས་སྤྱི་སྤྱི་བཟོད་བྱ་
ཡིན་ཡང་དངོས་

༼ ༣༥༣ ༽

སོར་མི་འགལ་ལ་དབང་སོའི་ཚགས་དོན་མེད་དུ་འང་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་དང་དབང་སོ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་དངོས་སོ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ཡུལ་
དབང་སོས་མི་འཛིན་ལ། དབང་སོའི་ཡུལ་སྤྱོད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་
ལ་གཉིས་ལས་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཏེ་འཆད་པ་སོའི་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཟོད་དམ།
ཉན་པ་སོའི་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཟོད་དམ། བཟོད་བྱ་སྟེ་དོན་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་བཟོད་དམ། འོན་ཏེ་གསུམ་སོ་དེ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་རྒྱང་
བ་བཟོད་ཅེས་པ་ནི་དགག་པའི་ཡུལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་སྟོན་སྔ་མདོར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། མ་འབྲེལ་བའི་མིང་
སོགས་བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ཏེ་གང་ཟག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་
བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དོན་རང་མཆན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་
པའོ། །དང་སོ་ལ་བཞེ་ལས་དང་སོ་དེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚུད་སྤང་དང་བཅས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཆད་ཉན་
གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཟོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་བུམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བཟོད་པའི་ཆེ་དོན་རང་
མཆན་གྱི་བུམ་པ་ལེན་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བཟོད་ཀྱང་འཇུག་ན་ཏེ་ཅང་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མིང་སོགས་ལ་རང་མཆན་དུ་ཞེན་པའི་སྟོན་སྔ་མཇུག་གོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་

༼ ༣༩༩ ༽

དོན་དང་མིང་སོགས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དོན་ལ་མིང་སོགས་སུ་བརྟགས་
 པའི་སློན་ནས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། མིང་སོགས་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སློན་ནས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་སྟེ་གསུམ་ཀ་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་དོན་རང་མཆོན་གྱི་བྱམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རང་མཆོན་གྱི་བྱམ་པ་དང་འདྲ་
 གྱེད་གྱི་བྱམ་པ་གཉིས་ཚུལ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། འདྲ་གྱེད་གྱི་བྱམ་པ་དང་རང་མཆོན་གྱི་བྱམ་པ་གཉིས་ལ་འདྲ་བ་མེད་དེ་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་
 ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲ་གྱེད་གྱི་བྱམ་པ་ལ་འདྲ་བ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་ན་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་སོའི་ནང་དུ་
 འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་སུ་དུས་ཀྱི་ཏུ་འབྲུལ་ནས་འཇུག་པ་མི་འཐད་དེ་འགའ་ཞིག་
 གི་ཆེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཆོན་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐག་ཉེ་བ་ན་ཉ་ཕྱིས་དང་དདུལ་སོར་ལ་
 འདྲ་བར་འཛིན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲུལ་ནས་འཇུག་པ་འདྲ་བ་མི་འཐད་དེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
 ཡུལ་མི་འདྲ་བ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་རང་
 མཆོན་གྱི་བྱམ་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་གི་གང་ཟག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་འདྲ་གྱེད་གྱི་བྱམ་པ་ལ་ནམ་
 ཡང་འཇུག་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐལ་བ་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། འོན་ཏེང་
 ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་བརྗོད་བྱར་འདོད་ན། བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ་དེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་

༩༣༥༽

སྤང་བའི་རྣམ་པ་བརྗོད་བྱུང་འདོད་པ་ལ་སློན་དེ་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་འདྲ་བའི་སློ་དོན་སྤྱིང་
བའི་བག་ཆགས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བར་བྱས་པ་ལས་ཡུལ་དུས་མ་ངེས་པར་སྐྱེ་ལ་དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་ཞེན་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་
ནི་མ་ཡིན་གྱི་འདྲ་བ་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་ལས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་
ན་རྣམ་པ་དེ་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། རོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་ཤེས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤྱིང་བའི་
སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་འང་དོན་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་
མཚན་དེ་གཞན་ལ་མེད་པ་ནི། གཞན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དོན་མིང་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་དེ་རྟོག་པའི་རྒྱ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
མིང་སོགས་སུ་སྤང་ཞིང་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་སློ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་སློ་རྣམ་
མེད་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མིང་སོགས་སློ་ལས་ཐ་དད་པ་ལ་
སྤྱི་བྱེད་མེད་པ་དང་། སྤྱི་བྱེད་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མིང་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱིང་
བ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པའི་སློ་མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་འང་ཡུལ་ཅན་མིང་
སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བའི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཡུལ་མིང་ལ་སོགས་

༼ ༣༤༽

བ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་མིང་སོགས་ལོག་ན་དེའི་
འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་ལྟོག་པ་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
མིང་སོགས་མེད་ཀྱང་ཡིད་གཏད་པ་དང་བརྟེན་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་
ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ན་རྟོག་པས་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དོན་མེད་དུ་
འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འབྲུལ་པར་བསྟན་པ་དང་། མི་འབྲུལ་བའི་
སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཉེས་
སྲོང་གི་ལན་དགག་པ་དང་། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གང་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་
ཀུན་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་མིག་ཤེས་བཞིན། མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་ཡང་ཤེས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ལྡན་དུ་འཐད་པ་མིན་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟེ་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་དོན་དང་ལྡན་ན་ཅི་
སྟེ་འབྲུལ་པར་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་
དགག་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་
ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་
ཤེས་པ་དེ་ལ་སྟོན་པོ་དང་དབྱིབས་བྱ་བཞི་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་

༩༣༩༽

བྱེད་ལས་སྐྱེན་མདོག་དབྱིབས་དང་ལྡན་པར་སྤང་བ་མི་འཐད་དེ་མིང་སོགས་མདོག་དབྱིབས་དང་བྲལ་བར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་རང་མཚན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་མི་ལྡན་པའི་
འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་སྔོ་སོགས་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱལ་བོ་ཞེ་ན། མི་ལམ་གྱི་སྔོ་
སོགས་ནི་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བོ་ཆེད་ལྷ་མི་
བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤང་བོ་ཆེ་ཁང་པའི་ནང་དུ་འོང་བ་མི་འཐད་དོ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ན་དེར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བདག་ཉིད་ཕྱིར་གྱུར་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ་ལུས་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ནང་དུ་བཞག་ནས་
སེམས་ཐོན་པའང་མི་འཐད་དེ་ལུས་ཤི་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་གཅིག་ནང་དུ་གནས་ལ་གཅིག་ཕྱིར་ཐོན་
པའང་མི་འཐད་དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔོ་སོགས་སྤང་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པ་ལས་
གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་ཐོགས་མེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིད་མ་ལོག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཀྱང་ཐོགས་མེད་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱ་གུ་བཞིན་ནོ། །ཐོགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱ་གཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་
སད་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ལྷུ་འདྲེར་གཉིད་ལོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྔོ་སོགས་ཐོགས་མེད་དུ་
མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་འགའ་ཞིག་རི་ལ་སོགས་པ་ལ་རྩགས་པར་ཡང་མི་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། རུང་ཡུལ་ཞེས་པ་སྟེ་གང་རུང་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་ཁོ་
ནས་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་བདེ་སོགས་བཞིན་ནོ། །མི་ལམ་གྱི་སྔོ་སོགས་ཀྱང་རང་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་མི་ལམ་གྱི་

༩༣༥༽

སྒྲིབ་བ་དང་ཆེ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་ཤེས་པར་བསྐྱབ་
པའི་རྟགས་རང་ཁོ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེས་ནི་མིང་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་ཀྱང་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་དེར་དོན་དེ་རྒྱ་ཡོད་མིན་པར། །འདུ་བྱེད་ལས་ནི་དེ་
ལྟར་སྐྱེས། །ཡོད་མིན་མཐོང་བའང་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཤེས་པ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་རིག་ཏེ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མི་
འབྲུལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་སྤེལ་སྟོ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་ལྡན་པར་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འདོད། རྒྱ་མཚན་མེད་ཀྱང་དེར་འདོད་ན་ཆེ་
གཉིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའང་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་པ་དེ་དོན་ལྡན་དུ་འཛིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་དོན་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཆང་ཡང་
དོན་མེད་ན་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན། འོ་ན་དབང་ཤེས་ལས་གཞན་པ་རྟོག་པའི་
ཤེས་པ་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་དོན་རང་མཚན་དང་སྐྱེ་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་ཡིད་གཏད་པ་ལ་
སོག་པ་ནང་གི་ཡན་ལག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པས་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུལ་བྱར་འཛིན་པའི་ཆེ་རྟོག་
པ་དེ་ལ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་མི་སྒྲིབ་བ་ནི་ཁྱོང་བས་བྱུང་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་མེད་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཡིན་པས་སྐྱེ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ལྟོག་པ་བྱུང་བོ་ཞེས། དེ་ནི་བག་ཆགས་སོ་སོར་སང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡིན་ཏེ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་བྱར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིས་བྱམ་པར་བརྟགས་ན་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་རང་མཚན་དང་

༼ ༣༧ ༽

འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་
བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་མོད། རྟོན་རང་མཆན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་མིང་སོགས་བརྗོད་ཀྱང་
རྟོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་རང་མཆན་དང་མིང་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་
བྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་རང་མཆན་དང་མིང་སོགས་དེ་ནི་ཟད་པ་སྟེ་ད་ལྟར་དངོས་སོར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའང་འདས་པའི་དེ་དག་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པའི་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པ་དང་
མ་འོངས་པའི་རང་མཆན་དངོས་སོར་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་སོགས་དངོས་སོར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་འོ་ན་མིང་
སོགས་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་དང་རྟོན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་
སོགས་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། འབྲེལ་མེད་ན་ཡང་འཇུག་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཅིག་སྟེ།
འཆད་པ་སོའི་སྟོ་ལ་སྤང་བ་དང་། ཉན་པ་སོའི་སྟོ་ལ་སྤང་བ་དང་། རྟོན་རང་མཆན་ཏེ་གསུམ་ཀ་དང་མ་འབྲེལ་
བའི་མིང་སོགས་རྒྱང་པ་བརྗོད་ན་བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཡུལ་རང་མཆན་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། གང་
ཟག་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་གཉིས་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྲས་སྟེ་ཡན་གར་བ་
བརྗོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་། ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་སོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲིའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་སོ་ཡིན་ཡང་དབང་སོ་རྟོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་བར་མི་
འདོད་དེ། སྤྲས་སྟེ་དངོས་སོ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དབང་སོས་རང་མཆན་གྱི་

༼ ༣༥༠ ༽

དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྐྱས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་
བརྗོད་པ་མི་སྤྱི་དེ་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་པོ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འདི་མི་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ་སྐྱས་གསལ་བ་ལ་
སྒྲིན་པ་མེད་པའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་སྤྱི་རྩོ། །གལ་ཏེ་བརྗོད་ན་སྤྱི་མེས་སུ་འབྱང་བའི་རྟོག་
བས་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་ཡོད་པར་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་བྱམ་པའི་སྤྱི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་
རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་དེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པ་དང་། སྤྱི་འཛིན་ལ་སྤྱོ་སོགས་མི་སྒྲིང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཡན་གར་བ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་དེ་
སྐྱས་བརྗོད་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
གསལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་རྩོ། །སྤྱི་དེ་གསལ་བ་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་བྱ་
བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་ཡན་གར་བ་སྐྱས་གོ་བའི་སྤྱི་རྩོ། །འདོད་ན་འཛིན་ཏེ་ན་བྱམ་པའི་སྤྱི་ཞེས་
བརྗོད་པ་མི་སྤྱི་དེ་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སྤྱི་རྩོ། །འདི་ལྟར་སྤྱི་རྟོག་པས་སྤྱི་བ་དེ་ལ་
རག་མ་ལས་ལ། རྟོགས་པའང་དེ་ལ་རག་མ་ལས་ཏེ་ཡན་གར་བ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་རྩོ། །དེས་ན་སྤྱི་དེ་
གསལ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་རྟོག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་།
དེས་ན་ཞེས་པ་དེ་རྟོགས་པ་གསལ་བ་ལ་མི་སྒྲིན་པའི་ཡང་སྤྱི་རྩོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགོ་ག་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འང་གསལ་བ་གསེར་བྱམ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་འཛིན་གྱི་

༼ ༣༥༽

མངོན་སུམ་ལ་བྱམ་པའི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་ཡིན་ལ་གསལ་བ་མེད་ན་སྤྱི་དེ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གསལ་བ་མེད་པའི་
ཡུལ་དུས་སྤྱི་དེ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོན་སྤྱི་དེ་ལ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱི་དེ་ལ་ལོང་
དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱི་དེ་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་དེ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་དེ་བ་
ལ་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་བ་ལོང་བ་དང་མེད་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་རྒྱས་པ་དེ་ཉམས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གསལ་བ་ལོང་པའི་དུས་ནའང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
དེ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ནི།
གཤམ་ཏེ་རྟག་པའང་མ་ཐུན་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱས་ལྡན་དང་འགཤམ་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱས་མེད་དུ་བྱ་བར་རྒྱས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་
ཏེ་སྤྱི་དེའི་རྒྱས་པ་ལོང་མེད་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ནི་བཙུགས་པའམ་བསྐྱར་དུ་ལོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བྱེད་བྱ་ཕྱིར་རུ་རྒྱས་པ་གང་། །ཞེས་པ་ནི་འགཤམ་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱས་ལྡན་བྱེད་པར་བྱེད་ལ་མ་ཐུན་རྒྱུན་
གྱིས་རྒྱས་མེད་བྱེད་པར་བྱེད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་དེ་
དང་། །ཞེས་པ་སྤྱི་འཛིན་དེ་ལ་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་མདོག་དབྱིབས་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལ་གང་
གིས་སྤྱུལ། །ཞེས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཏོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །འདི་ལྟར་སྤྱི་ཡན་གར་བ་
ལ་ནི་རྣམ་པ་མེད་ལ་གསལ་བ་ནི་དེས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་པའི་ཆ་ནི་རྣམ་ངེས་
གང་། །ཞེས་པ་དེ་ལ་མདོག་དབྱིབས་སྣང་བར་སྤྱོད་བས་བྱུང་ཅེས་པའི་དོན་

༼ ༣༥༽

ཏེ། གསུམ་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། སྤྱི་བཟོད་བྱ་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་
ཏེ་འདི་ལྟར་བདག་ཀྱིན་སྤྱི་ལ་བཏེན་ནས་བྱམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་སྤྱིད་ལ་བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་
ལ་བཏེན་ནས་བྱམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྤྱིད་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་གཅིག་གྲང་བདག་ཀྱིན་ཐ་དད་
པས་ཤེས་པ་གཉིས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དབང་པོ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཡུལ་སྤྱོད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་སྒོ་གཉིས་སྤྱི་བར་མི་རིགས་
སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྒོ་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ལ་རང་
བཞིན་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་བྱ་ཡིན་པས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེས་
བྱབ་པའི་དོན་དང་། ཏྲགས་མ་བྱབ་པ་སྤང་བ་དང་། ཞར་ལ་སྤྱི་དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏྲགས་དགོད་པ་དང་། སྤྱོགས་ཚས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱལ། །ཅེས་པ་སྟེ་གང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་འང་གསལ་བ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་དོ་
ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་དེ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། གངས་

༼ ༣༥༣ ༽

ཅན་ན་རེ་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་སྟེ་སྤྱི་ནི་གསལ་བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འགོག་པ་ནི་རིགས་
ལྷན་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། རིག་པ་ཅན་ན་རེ་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་ལས་ཐ་
དད་དུ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། དང་
པོ་ལྟར་ན་སྤྱི་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ལྟོས་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་ན་སྤྱི་དང་གསལ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་
ཏེ་བྱམ་པ་དང་སྒྲུབ་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་འོག་ཏུ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་གོ། །འོན་དུ་
བས་མེ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་དུ་བ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། གྲུབ་ན་མེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་
དེ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཅིན་ལ་རྒྱ་ཡང་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པ་ནི་གོང་དུ་རང་གི་རྒྱ་ལས་ཞེས་པའི་ཆིག་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །འོན་ཀྱང་དུ་བ་འདི་མེད་འབྲས་བུ་འོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ནི་རྟག་པས་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མེས་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མ་
ཡིན་ན་རྗེ་ལྟར་ཡང་ཅི་ཞེག་ཅེས་པ་དོན་ལའང་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་རྟག་པས་ཀྱང་སྒྲེལ་དུ་མི་བྱུང་སྟེ་བྱམ་པ་དང་
སྒྲུབ་བྱ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་མེད་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཡིན་ན། མེད་པ་རི་
པོང་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་པའང་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཁྱོད་ཀྱང་སྤྱི་དངོས་པོར་
འདོད་ན་བྱམ་པའི་སྤྱི་འང་བ་ལང་གི་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམ་པའི་སྤྱི་དཀར་

༼ ༣༥༽

ཟལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་གི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་ན་མེད་པའང་བུམ་པའི་རིགས་སུ་མི་
འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ནི་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཡང་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་དོན་ལ་བྱུང་བ་དང་སྤྲས་བཟོད་པ་དང་སྒྲོས་ངེས་པའང་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་བྱུང་
པའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲས་རིགས་བཟོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་གོ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སེལ་བའི་སྤྱི་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དངོས་མེད་དུ་མི་འཐད་དེ་
སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་སུ་བརྟགས་པ་དེ་སྤྱི་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཅེས་སྟེ་ལ་
འོ། །གང་ལ་རིགས་སུ་བརྟགས་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་པའོ། །གང་གི་རིགས་སུ་བརྟགས་ཞེ་ན།
བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འོ། །རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་མེད་པའི་ཞེས་པ་བུམ་སོགས་
ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་བུམ་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་སྤང་བ་མི་འཐད་དེ་དད་ལས་མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་སྟེ་རྟོག་པ་བུམ་
སོགས་ལས་དངོས་སུ་མ་སྦྱེས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་སྦྱེས་པས་དེར་སྤང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་རིགས་བཟོད་པའི་
སྤྱི་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཁྱད་པར་ཏེ་རང་མཚན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་འོ། །རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་བཟོད་པས་
རང་མཚན་གོ་བར་མི་འཐད་དེ་བུམ་སྤྲས་པ་ལང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གོ་བ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དང་
རང་

༼ ༣༥༽

མཚན་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པས་ཞེན་པ་མི་འབྲང་དེ་དེ་
གཉིས་ཚོས་མ་སྤྱན་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའང་རྟོག་པས་རང་མཚན་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན།
ཚོས་མ་སྤྱན་པ་མ་མཐོང་ཡང་འབྲུལ་བ་སྤྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་དབང་པོ་ཉམས་པ་དང་
ཡུལ་ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་གཉིད་དང་གཏོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །རྟོག་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཚོས་མ་སྤྱན་པ་མཐོང་བས་ཡིན་ཏེ་ཉ་སྤྱིས་ལ་དངུལ་དུ་འཛིན་པ་
བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོ་བོར་སྤང་བ་སྟེ་ཞེན་པ་འཕྲུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་
རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བ་གང་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་འབྲུལ་པ་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལས་སྤྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ད་ལྟར་གྱི་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བའི་
འབྲུལ་པ་འདི་དེའི་སྤྱི་མ་ལས་ཡིན་ལ་དེའང་དེའི་སྤྱི་མ་དང་དེའང་དེའི་སྤྱི་མ་ལས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཐོག་མ་མེད་
པའི་དུས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟོག་མེད་ཀྱིས་རིགས་མི་མ་སྤྱན་ལས་ལོག་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་
ནས་དེས་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཞེན་པ་སྤྱེ་ལ་ཞེན་པ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱུལ་པ་སྟེ་བསྤྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དོན་གྱི་སེལ་བ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི། དོན་རྣམས་ཀྱི་མི་ཞེས་པའི་ཆོགས་

༼ ༣༥༽

བཅད་གཅིག་སྟེ། བྱམ་མ་ཡིན་བཅད་ཅམ་དེ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྟོའི་
རྣམ་པའི་སྤྱི་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི། རོ་བོ་མེད་ཅན་སྤྱི་སྟོ་ལ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་བདུན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟགས་མ་
གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་བྱམ་པའི་སྤྱི་སྣམ་བྱ་ལས་གཞན་དུ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་དེ་སྣམ་བྱ་
ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་སྣམ་བྱ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་བྱམ་པའི་སྤྱི་འང་དེ་ལས་ཐ་
དད་དུ་ཡོད་དེ་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་སྤྱི་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པའི་སྤྱི་དངོས་པོར་འདོད་དོ་
ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟགས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། བྱམ་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཏེ་སྣམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གང་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་
པ་ཉིད་ནི་རྟགས་སུ་འགོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་འགོད་ཅེ་ན་བྱམ་པའི་སྤྱི་ནི་བྱམ་པའི་གསལ་བ་ལས་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ལ་རྟགས་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །རྟགས་དེས་ཀྱང་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་
ཀུས་ཏེ་དངོས་པོར་ཡོད་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཉེར་ལེན་ཞེས་པ་སྟེ་བར་ན་འདུག་པས་གཞན་དུ་
བརྗོད་པར་བྱ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བྱམ་པའི་སྤྱི་ནི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
མིན་ཏེ་སྤྱི་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྩ་བ་ཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པའི་སྤྱི་ནི་བ་ལང་ཉིད་ལ་

༼ ༣༥༽

སོགས་པ་སྤྱི་གཞན་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་དེ་གཉིས་ཀར་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྩ་དང་ཉིའི་རྩ་
བཞིན་ནོ། །འོན་ཟུམ་པ་ཉིད་དང་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་དང་འགལ་ཞེན། ཟུམ་པ་ཉིད་དང་བ་
ལང་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉེར་ལེན་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཟུམ་པ་དང་བ་ལང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སྟོན་
པའོ། །ཡང་ན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཟུམ་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་བ་ལང་གི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དུ་བཞུགས་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་འཛིག་ཉེན་ན་ཐ་དད་དུ་བཞུགས་པ་ནི་
ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉེར་ལེན་ཏེ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཟུམ་པ་དང་སྒྲུམ་
བྱ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེར་ལེན་གསལ་བ་གཉིས་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་སྟོ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི་
རྟོག་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་མེད་དོ། །བཞི་པ་ཞར་ལ་སྤྱི་དངོས་པོའི་སྟོན་སྒྲུབ་འཇུག་པ་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
སྤྱི་དངོས་མེད་བཞུགས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ་དངོས་མེད་སྤྱིའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་རང་མཚན་ནས་སྤྱི་དངོས་པོ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། འོན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་
ཟུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་ཟུམ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་བྱས་ཏེ་སྤྱིའི་རྒྱ་
ཅན་གྱི་མཉན་པ་སྟེ་ཟུམ་པར་གྱུར་པ་དང་ཟུམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་

༼ ༣༥ ༽

འབྲུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་རང་མཆན་མེད་ཀྱང་སྤྱི་དངོས་སོར་
གྱུར་པ་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་བྱམ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དངོས་སོར་ཡོད་པ་དེ་འདས་མ་
འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་རི་ལྟར་འབྱུར་ཏེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྤྱི་དངོས་སོ་ཡིན་ན་
འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་སྟེ་སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བྱམ་པ་དངོས་མེད་
ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་དེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན། ཡང་སྤྱི་དེ་
དངོས་སོར་མི་རུང་སྟེ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དངོས་སོ་མ་ཡིན་
པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མཆན་མེད་པས་བཏགས་མིང་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་
གྲགས་པའི་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་བྱུང་བར་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པར་ཡང་མཐོང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་
ངས་བའོ། །དང་སོ་ནི། གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་རང་མཆན་དང་སྤྱི་དངོས་སོ་མེད་པས་དེ་དག་ལ་
བྱམ་པའི་སྤྱི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་ཀྱང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་བྱམ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུག་པར་འདོད་དེ་སྤྱོད་སོ་ལ་བ་ལང་
གི་སྤྱི་བཞིན་ཞེ་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་སྤྱོད་བཏགས་མིང་དུ་མི་འཐད་དེ་སྤྱོད་འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཆན་དང་བཏགས་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འདས་སོགས་ཀྱི་བྱམ་པ་དང་ད་ལྟར་ཀྱི་བྱམ་པ་
ལ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་འབྲུ་བའང་མེད་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་དང་རྒྱ་
མཆན་མེད་ཀྱང་འདོགས་ན་སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལའང་བྱམ་པའི་མིང་འདོགས་པར་ཐལ་ཞེས་ནི་གང་ཞེག་
ཅེས་པའི་ཆོག་ཤང་གསུམ་མོ། །

༩༣༥༩༽

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོན་གོ་བའི་བྱང་པར་ནི་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནི་འབྲུལ་པ་མེད་པ་སྟེ་རྟོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྟེང་དུ་སྤྱོད་འབྲུག་ན་རྟག་ཏུ་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སེང་གེ་སྟེ་གཡུ་རལ་དང་སྟེར་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་
ལ་སེང་གེ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་འདྲིལ་རྟེན་ན་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །འོག་གི་འབྲུལ་རྟོག་ཅན་ཞེས་པ་ཡར་སྐྱངས་
ཏེ་སྤྱོད་སྟེ་རྟོན་གཞན་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་འདོགས་ལ་ཞེས་པ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་བྲམ་ཟེའི་བྱིའུ་
ལ་སེང་གེ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་འདྲིལ་རྟེན་ན་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །བཏགས་མིང་ལ་སྤྱོད་འདོགས་ལ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་བྱིའུ་ལ་སེང་གེའི་ཆོས་དཔལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་འདོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
བསྟན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་འདོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། རྟོན་མེད་ནའང་ཞེས་པའི་རྟོན་གང་ལ་ཐོག་མར་མིང་དེ་
འདོགས་པའི་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་མེད་ནའང་འགྲོ་བ་ཡིས་སྒྲིག་ཤལ་ཅན་གང་ལའང་མིང་དེ་གྲགས་
པར་བྱ་བའི་རྟོན་དུ་བ་ལང་གི་སྤྱོད་བཀོད་པ་ནི་སྒྲིག་ཤལ་ཅན་དེ་ལ་བ་ལང་གི་སྤྱོད་དངོས་ཡིན་ཏེ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་
མར་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིག་ཤལ་ཅན་དེ་དང་སྤྱོད་པོར་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་འོག་ཏུ་གཞན་ཏེ་མི་འགའ་
ཞིག་ལ་བ་ལང་དུ་བཏགས་པ་ནི་པལ་བའམ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དེར་འདོགས་པའི་དགོས་པ་དང་རྒྱ་
མཚན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་ཐོག་མའི་མིང་དང་རྗེས་སུ་འབྲུག་པའི་མིང་ཞེས་པའམ་བཤད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མིང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱིའུ་ཀྱི་འདོད་པ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་
དངོས་པོ་ལ་བཏགས་མིང་དང་དངོས་མེད་ལ་དངོས་མིང་འབྲུག་པའང་མཐོང་སྟེ། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་

༼ ༣༦༠ ༽

ན་རང་གི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་བྱ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ལ་མེད་ཅེས་མཉམ་
ཞེས་པ་འདི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ནི་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ་རྗེས་སུ་
འབྲུག་པའི་མིང་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དངོས་མེད་ཀྱི་སྐྱ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་མིང་ཡིན་ནོ། །ཡང་
སྐྱེས་བྱ་བ་དུ་མ་སྐྱབ་རྒྱས་པ་ལ་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པའང་བཏགས་
མིང་ཡིན་ཏེ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས་དེར་བརྗོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་རྟོག་པ་རི་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་
དང་འོག་གི་འང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་གངས་ཅན་གྱིས་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བྱ་རྟག་པ་དང་གཅིག་བྱ་དང་བྱེད་པ་སོར་
བཏགས་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ་རྟག་པའི་རྒྱས་པ་བཀག་
པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ནི་དངོས་
མིང་ཡིན་ཏེ་ཐོག་མའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་
མིང་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བྱ་རྒྱས་མེད་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ནི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱས་ལྡན་
ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་དངོས་མིང་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཞིག་ལ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ་གང་མེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་
པའི་སྤང་བ་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་སློང་དེ་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་
ལ་དམིགས་པའི་སྐྱ་རྟོག་ལྟ་

༼ ༣༩༽

བུའོ། །ད་ལྟར་གྱི་བྱམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཉྱུག་ཀྱང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེ་ཉྱུག་དང་
སྤང་བ་བྱུང་བར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཡོད་མེད་དུས་དག་ལ། ཉྱུག་པ་ཐ་དད་མེད་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་རྣམས་སྤང་བར་འདོད་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་
གནས་སྐབས་ན་དོན་བྱེད་ཅུས་པའི་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉྱུགས་སམ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ནི། རྣ་བ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡོད་
པ་ཅན་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤང་བ་དེ་དག་བྱུང་མེད་པའི་ཉྱུགས་གྲུབ་པ་མེད་དེ་འདས་མ་
འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་མི་གསལ་བ་ད་ལྟར་གྱི་བྱམ་པ་གསལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་
དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ད་ལྟར་དང་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་གཉིས་དག་ནི་སྤང་བ་
མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་ཉྱུག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རྒྱུང་པ་ཅན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
སྐྱེ་ཉྱུག་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་དེ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་
བྱམ་པ་ལའང་བྱམ་པའི་སྤྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི། །དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་བ་
མིན། །ཞེས་པ་དང་། ཡོད་པ་མེད་ཆོས་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་བྱིན་ཏོ། །བཞི་
པ་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཉྱུགས་ཀྱིས་དེ་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
དང་། དེས་སེལ་བའི་སྤྱི་དགག་མི་ཅུས་པར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་པོའི་སྤྱིར་འགག་པའི་མཐུག་བསྐྱ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་དང་

༼ ༣༩ ༽

བྱད་པར་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པ་ནི། བན་ཚུན་ཞེས་པ་སྟེ་གངས་ཅན་ན་རེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་ཏེ།
གཙོ་བོ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་
འཐད་དེ་སྟོང་གྲང་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་རྩལ་དང་ཐུན་པ་སྟོང་སྟོབས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེས་
བྱ་དང་དེ་ཅམ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱད་པར་རྣམས་ཐ་དད་གྲང་གཙོ་བོ་
གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པས་ཐ་དད་མེད་དོ་ཞེ་ན། བན་ཚུན་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཏེ་གང་འགལ་བའི་ཆོས་དང་
ལྡན་པ་དག་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་བདེ་སྐྱབ་བཞིན་ནོ། །སྟེ་དང་བྱད་པར་གྲང་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་
པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་གྲང་བྱད་པར་གཏན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་
དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱད་པར་ཡོད་ན་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་སྟོ་སེར་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་གཉིས་
ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ན་སྟོན་
ཡོད་ཀྱང་གསལ་བ་བྱམ་པ་དེ་དག་ལ་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྟེ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་
གཞན་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གསལ་བ་དེ་དག་གི་སྟེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་སྒྲུ་བཞིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་སྟེ་མཐོང་བའི་ཆོ་
གསལ་བ་མཐའ་དག་གྲང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སེལ་བའི་སྟེ་ལའང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོན་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལྟོག་པའི་སྟེ་ལ་ནི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོན་སྐྱུ་དབྱུང་དུ་མེད་དེ་དོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དོ་བོ་མེད་ཀྱང་སྟེར་རུང་སྟེ་བྱམ་མ་ཡིན་

༩༣༩༽

ལས་ལོག་པ་བྱམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལ་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
ནི། སྤྱི་དངོས་སོའི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཀག་ན་མི་འཐད་པ་དེའི་སྤྱིར་རྣམ་བཅད་མཚུངས་པ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་ལ་
འདི་ལ་དངོས་སོ་མེད་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་གང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་
བཞིན། གཙོ་སོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གྱང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དངོས་སོ་ཡིན་ན་གསལ་བ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་ན་དེ་འཕེལ་བའི་
སྤྱིར་མཚུངས་པ་གསལ་བའི་འབྲས་བྱུང་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་འབྲས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྟུན་པ་ནི།
གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་སོར་འདོད་ན་དེ་འབྲས་བྱུང་མ་འབྲས་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་པ་རྟག་གྱང་། དེ་འགའ་ཞིག་གི་འབྲས་
བྱུང་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱི་དུ་མ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་འབྲས་བྱུང་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་འདིག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་དེ་རྟགས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་བྱུང་དངོས་སོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་
མིན་ཏེ་འདིག་པ་ནི་དངོས་སོ་ཡོད་ཅམ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མེད་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྣམས་ནི་གསལ་བའི་འབྲས་བྱུང་མིན་པའི་སྤྱིར་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འོ་ན་
སྤྱི་དེ་གསལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་པ་དང་ལྷན་བྱ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་འང་འགྱུར་ཏེ་
དངོས་སོ་ལ་འབྲས་བྱུང་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །བྱུག་པ་བརྟུན་ལ་ལྟོས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་

༼ ༣༩ ༽

བའི་རྟགས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་བ་དང་། དེས་མ་བྱུང་བ་སྤང་བ་དང་། དངོས་སོ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་སྤྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་མི་འབྲུག་བར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སོའི་ཞེས་པ་སྟེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྟོན་གྱི་བརྟན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་སོ་ཉི་བའི་སྟོབས་ཅན་གྱིས་སྐྱེས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བརྟན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཉི་བ་ལས་སྐྱེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བརྟན་ནི་མཆོན་པ་སྟེ་དེས་ཡུལ་རྟགས་བརྟགས་དང་དཔེ་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་དོ། །བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་བའི་སྐྱེ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་སྤང་བ་དེ་དངོས་སོ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་སོགས་གསལ་བར་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བྱུང་བ་ལ་བརྟའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་སྟོ་བརྟགས་ནས་རྟགས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་བརྟན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ་སྐྱའི་དོན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱ་དོན་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའང་བརྟན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་གཉིས་མཐོང་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་རྟ་དང་དཀར་ཟལ་གཉིས་མཐོང་བའི་ཆེ་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་མི་སྐྱེ་ལ་དཀར་ཟལ་དང་ནག་རྒྱར་གཉིས་མཐོང་བའི་ཆེ་བརྟན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་། ཐ་དད་མེད་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེས་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འཛིན་སྐྱེ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་བརྟན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་བརྟན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་

༼ ༣༦༥ ༽

མེད་དོ། །དེས་ན། རོན་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཡིན་ཏེ་དོན་
འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་བ་སྦྱེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ངེས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དབེར་ན་སྤྱི་འཇམ་རིགས་གཅིག་མེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མིག་དང་སྣང་བ་དང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཡུལ་བཞི་པོ་དེ་ཉེ་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་གཅིག་སྦྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་
ཏེ་ཐ་དད་དུ་འབྲ་བ་ལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རིགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་ཉིད་
ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཅི་ཞེ་ན། གང་གིས་ཞེས་པ་ལྟོག་པས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་ཐ་དད་འགའ་ཞིག་བ་
ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྲོད་མི་སྤྱེ་བ་ལས་ལོག་ལ། འགའ་ཞིག་དེ་ལས་མ་ལོག་པའི་
སྤྱིར་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱང་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལ་ཟལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་སྤྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་འང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བདུན་པ་
རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྤྱི་རྒྱང་པ་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་མ་ངེས་པ་སྣང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་དངོས་པོ་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་གཅིག་
བསྦྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་སྤྱི་དེ་དུ་མར་འབྱུར་ཏེ་རྣམ་པ་ཅན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་དེ་དབང་སོགས་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ་གཅིག་དང་དུ་
མ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའང་མི་འཐད་དེ་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་

༼ ༣༩༩ ༽

ཞེས་པ་གང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གང་གིས་དབེན་པར་མི་སྤང་བ་དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་སྤྱི་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་གཞན་མི་སྤང་བ་ལྟ་བུའམ་སྤྱི་འདྲིན་ལ་སྤྲད་ཅིག་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་འདྲིན་རང་གི་
ཡུལ་ཅན་ལ་གསལ་བས་དབེན་པར་མི་སྤང་ངོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་མི་
སྤང་བས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་ཁེགས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་འདྲ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ་ཐ་དད་དུ་མི་སྤང་བའི་སྤྱིར་ངོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྤྱི་བོས་ཐ་དད་དུ་མ་མཐོང་བ་མ་ངེས་ཏེ་དབང་པོ་དེའི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་དེས་དབང་པོ་ཅིས་གྲུབ་ཅེ་ན། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་དུས་སུ་
འབྲས་བུ་མི་སྤྱི་ན་རྒྱ་གཞན་ཅིག་མ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཆང་ན་འབྲས་བུ་མི་སྤྱི་བ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་
གཞན་དེ་འདྲ་དབང་པོ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་རྒྱ་གཞན་དེ་དབང་ལྷན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ལྷན་ཏྲག་པ་རྒྱར་
མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་གཞན་དེ་དབང་ལྷན་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིང་མི་མཐུན་པ་ཅུ་ལྟ་བུ་ཟད་མོད།
ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་དེ་པའི་རྒྱ་ལ་དབང་པོར་མིང་
བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བར་མ་གྲུབ་སྟེ་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་པོ་རྣམས་འབྱོར་
པའི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་དབང་པོ་དེ་ལུས་ཡུལ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྣམས་འབྱོར་པའི་སྟོན་པ་ཡུལ་དུ་བྱར་
རུང་གི་གཟུགས་ཅན་ནམ་དབང་པོའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་ངེས་པ་མེད་དེ་དབང་པོ་
འདྲིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རིགས་རྣམས་ནི་རྣམས་འབྱོར་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་གསལ་བ་
ལས་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཡན་

༩༣༩༽

གར་བ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་འཇོན་པ་གསལ་བ་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་
ཕྱིར་གསལ་བ་འཇོན་པའི་ཆེ་དེ་ལས་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་སྤང་ངོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་འང་དེ་སྤྱི་སྤྱེ་གསལ་བ་དེའི་མིང་དང་
གསལ་བ་དེའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་སྤང་བ་མེད་དེ་ཐ་དད་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ཡུལ་དུས་གཅིག་པས་ཐ་དད་དུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའང་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མི་འབྲས་སྤྱོད་རོ་གཟུགས་ནི་དབང་སོ་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ་སྤྱི་དང་
བྱུང་པར་ནི་སྤྱི་མཆོད་གཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་འབྲས་པས་ཐ་དད་མེད་པར་
མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲས་པའི་དོན་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་ཟེར་ན་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་
སོ། །ཐ་དད་ལ་ཟེར་ན་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སྤང་དགོས་ཏེ་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་བྱམ་པ་
དང་སྤྲུལ་བྱ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་སྤྲོང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྤྱི་སྤྱེ་
དེ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ་ཐ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཅམ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ཀྱང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་མི་སྤང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བྱེད་རྒྱས་ན་རང་གི་ཡུལ་
ཅན་ལ་སྤང་བས་བྱུང་སྤྱེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་སྤྲུལ་པའོ། །དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་
བྱུང་པ་ནི། དེ་མི་རུང་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རང་མཆོན་དངོས་སོ་བསྟན་པ་ནི། རི་རྒྱུད་
བཤད་ལས་བསྒྲིག་གང་ཡིན། །ཞེས་པ་སྤྱི་སྤྱེ་སྤང་སྤྱེ་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་བརྒྱད་བཤད་པ་ལས་
བསྒྲིག་པ་གང་ཡིན་པ་སྤྱི་སྤྱེ་སྤྱེ་བཞིན་

༼ ༣༩ ༽

བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་དང་བྱུང་
བར་ཡོད་པ་དང་། སྒྲོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྤང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། བརྟ་བུ་ལ་སྒྲོས་པའི་ཤེས་
པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་རྒྱུང་བར་སྤང་བ་དང་། དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་མཆན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ན་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཐ་དད་དམ་ཞེན་
སྤངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་སྤང་རུང་གི་དོན་མེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་མེད་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་
དེའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །^{རྣམ་པའི་ཡང་ན་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་གཅིག་ནི་}
དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་པའི་དགག་ཏྲགས་སྤྱབ་ཏྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱི་
དངོས་མེད་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་
སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ལས་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱི་ལ་མ་
དམིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ལས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་
བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པའི་ཆད་མས་བསྐྱབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གཞོད་བྱེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་
ཤེས་པ་འགའ་ཞེག་

༩༣༩༽

དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ན་དངོས་འབྱེལ་བྱིར་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ་
འདོད་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ལན་བཏབ་བྱིར་དང་། ཞེས་
པ་སྤར་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པའི་བྱིར་
དང་། དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གཞོན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །འདས་པ་དང་
མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟེ་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་གཏན་མི་བྱེད་
པའང་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པ་རྟགས་མ་དེས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཁས་སྦྱངས་དང་འགལ་བ་སྤང་
བ་ནི། གཤམ་ཏེ་དངོས་མེད་ལའང་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འཇུག་ན། འོན་དངོས་ཚས་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་
དམ་བཅའ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དེ་ཤེས་པ་སྟེ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དངོས་ཚས་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་
དོ། །དེས་ན་སྐྱེ་འཛིན་པ་ལ་སྟོན་དངོས་པོར་མཐོང་བ་གཅིག་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་དབང་
ཤེས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་མཆན་གཅིག་ཉིད་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཆན་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལ་ལྷང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
རང་གི་མཆན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ་གཞལ་བར་བྱ་ཞེས་གོང་དུ་སྤང་ངོ། །དེ་ལ་བྱུང་པར་གྱི་ཚས་
བཞི་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་གཞལ་ན་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་རང་མཆན་ཁོ་ན་ལ་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་

༩༣༡༠༽

དཔྱད་པའི་རྟེན་དང་རྟེན་ལྡན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བར་འོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤྱི་མཚན་
ཀྱང་གཞལ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་དཔྱད་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དཔྱད་པའང་དངོས་པོའི་སྒྲོན་མ་ཡིན་
ཏེ་རྟེན་པ་དེས་དེ་ལ་དངོས་པོར་བཟུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་བཟུང་ནས་འཇུག་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་དངོས་མེད་དུ་ངེས་ན་རྟེན་ལྡན་སྤྱི་ཞིག་དཔྱད་དེ་འདོད་ལྡན་མ་ཉིད་ལ་གཟུགས་བཟང་ངན་མི་དཔྱད་པ་
བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་མེད་ལ་མི་དཔྱད་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་རྒྱང་བ་
ནི་དཔྱད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་ནོར་རྒྱལ་མི་དཔྱད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱམ་པས་དཔེན་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་དཔྱད་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ཏེ་དགག་གཞིའམ་དགག་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་པ་འཇུག་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲོ་གང་གིས་འཇུག་ན་དེ་ཆད་མ་གཉིས་ཀས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་དངོས་
པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ན་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆད་མའང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཅིག་
ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་རྗེས་
དཔག་གི་རྒྱ་རྟགས་ཡིན་པས་རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཆད་མ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་མངོན་སུམ་
གྱི་རྒྱ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་དང་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་རྟགས་དུ་མ་ཡོད་པས་ཆད་མ་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་སྤྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་འཇུག་ཡུལ་
གཅིག་ལ་སྒྲོའི་སྤང་བ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྤྱིར་ཆད་མ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོ་དེ་དག་གིས་ངེ་ལྟར་འཇུག་

༼ ༣༧ ༽

ན་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱད་ཅེས་པ་སྐྱེས་བུ་ལ་པན་གཞོད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱེན་ས་
དཔྱད་ཅེད་འཇལ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་དཔྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔྱད་ནམས་ཀྱི་དོན་བྱ་ཞེས་པ་རྟོགས་
ལྡན་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་རང་གཞན་ལ་པན་པ་དང་གཞོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་དོར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དཔྱད་པ་
ཡིན་ལ་པན་གཞོད་ཀྱི་དོན་ཡང་རང་མཚན་དེ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲུབ་དོར་འབྲས་ཅན་
པས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱིས། རང་དང་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལས། །གཞལ་བྱ་
གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞལ་བྱ་
གཉིས་སུ་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་མཚན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤང་བའི་སློན་ས་
རྟོགས་པའི་བྱིར་གཞལ་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ལ། རྟོག་པ་ལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་
སློན་ས་རྟོགས་པའི་བྱིར་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་སྤྱན་མོང་དང་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྤང་བའི་སློན་ས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་གཅིག་ཉིད་སློང་གཉིས་
སུ་སྤང་བ་ལ་བྱམ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་
སྤྱན་མོང་བ་སྤང་བ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལ་རང་མཚན་མི་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་ན་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྤང་ནས་མ་
རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ་དེ་མི་སྤང་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་བཞག་སྟེ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་
ཞུགས་པས་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །རང་གི་སྤང་བ་ལ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར་
འབྲུལ་

༼ ༣༧༩ ༽

བ་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་བ་ལས་མི་བསྐྱུ་བའི་བྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་བ་དེ་ལ་ཚུད་བ་སྤང་བ་
ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་རྟོགས་ན་རྗེས་དབག་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། འབྲུལ་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་
བར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དབག་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རང་མཚན་རྟོགས་བའི་བྱིར། མངོན་
སུམ་བཞེན་ཞེ་ན། ཇི་བཞེན་ཞེས་བ་སྟེ་རྗེས་དབག་གིས་མངོན་བར་ཞེན་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་དོན་གྱི་གནས་
ལུགས་དེ་ལྟར་མིན་བའི་བྱིར་གཉིས་བ་སྐྱུ་སྤང་བ་ནི་འབྲུལ་བར་འདོད་དོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཚུད་བ་
འགོད་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྗེས་དབག་ལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་སྐྱུ་འི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ལ་དེར་ཞེན་བའི་སྐྱོན་ས་རང་
མཚན་རྟོགས་བར་འདོད་ན། འོ་ན་རྗེས་དབག་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་ཞེན་བའི་བྱིར་དང་སྤང་
བའང་གཞན་ལ་ཐོབ་བའང་གཞན་ཡིན་བའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྗེས་དབག་ཚད་མ་མིན་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལན་མངོན་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་བར་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དབག་འབྲུལ་བ་
ཡིན་ཡང་ཚད་མ་འང་ཡིན་ཏེ་བསམ་བ་སྟེ་མངོན་བར་འདོད་བའི་དོན་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་
རྗེས་དབག་གིས་ཀྱང་རང་གི་སྤང་བའི་མེ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་མེར་ཞེན་ཅིང་དེ་ལ་ཞུགས་པས་འབྲེལ་བ་ལས་མེ་དེ་
ཐོབ་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ན་ཚད་མར་འགལ་ཏེ་དུང་སེར་འཛིན་བཞེན། ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡང་
འབྲུལ་བར་འགལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་བཞེན་ཞེ་ན། རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་བ་མཐོང་། །ཞེས་བ་སྟེ་
འབྲུལ་ཡང་ཚད་མར་མི་འགལ་ཏེ་དཔེར་ན་མཐོང་བའི་སྔོན་པོ་དང་ཐོབ་བའི་སྔོན་

༼ ༣༧༣ ༽

པོ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཅམ་ལ་མ་བསྐྱུས་པས་ཚད་མར་འཛོག་པ་
བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པ་འབྲུལ་པ་འང་མི་བསྐྱུ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཚད་མ་གཉིས་
ཀ་འབྲུལ་པར་ཐལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་ལ་འང་འབྲུལ་པ་ཡོད་པར་
ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱང་བའི་སྟོན་པོ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ལ་ཐོབ་པའི་སྟོན་པོ་སྤར་གྱི་སྟོ་འཛིན་ལ་མི་སྤྱང་ཡང་
མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འཛོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་མ་འབྲུལ་པ་དང་རྗེས་དཔག་འབྲུལ་པར་འཛོག་
པ་འགལ་ཞེ་ན། རྟོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྤྱང་བ་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སྤྱང་བའི་སྟོ་
ནས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་
རང་མཆོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །ཡང་ན་
རྗེས་དཔག་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་རང་མཆོན་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་འང་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏེ།
བརྗོད་བྱ་ཉིད་སྤྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་དེའི་ཡུལ་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། ནོར་བུ་སྟོན་མེད་ཞེས་པ་སྟེ་བརྒྱ་རྩ་གའི་འོད་ལ་
བརྒྱ་རྩ་གར་འཛིན་པ་དང་། མར་མེད་འོད་ལ་བརྒྱ་རྩ་གར་འཛིན་པ་གཉིས་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པའི་སྟོ་ནས་
འབྲུལ་པར་བྱད་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་ནོར་བུ་ལ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་བྱད་ཡོད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་
བུར་འཛིན་པ་འདི་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ་འཇུག་

༼ ༣༥ ༽

ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཆད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ནོར་བུ་མི་སྣང་བས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ་ནོར་བུ་དང་དེའི་འོད་དང་འོད་ཅེས་ཡང་རྟགས་སུ་
མི་རུང་བས་རྗེས་དཔག་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཕྱིར་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནི། །ནོར་བུར་འཇིན་པའི་
ཤེས་པ་དེ། །དེ་ཉིད་དུ་ན་མངོན་སུམ་མཁུ། །ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་བཤད་དེ་རྟོག་གེ་རྣམ་པར་
དབྱེད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་ཞེན་ཞེས་པ་སྟེ་རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་དཔག་ལྟར་
སྣང་གཉིས་འབྱུག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་དུ་བཞག་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་འབྲུལ་
པར་འབྲེལ་ཡང་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གཉིས་ཡོད་དེ་ཤེས་པ་ཅེས་དུ་འབྲེལ་ཡང་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་
བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་ཆད་མའང་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་
མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཞེས་པ་
སྟེ་སྒྲོ་སྒྲུའོ་ཞེས་ངང་ངོ། །ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲུ་ཞེ་ན། གང་ལ་སྟེ་སྒྲོ་ན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་
པའོ། །སྒྲོ་དེ་གང་ལས་སྒྲུ་ན་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་སྟེ་དེས་རྣམ་པ་གཏད་པ་ལས་སྒྲུའོ། །སྒྲོ་ཉིད་ངེས་ལྟ་བུ་ཞེན་རྗེས་འགྲོ་
སྟོག་པ་ཅན་ཏེ་སྒྲོའི་རྣམ་པ་དེ་དོན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་འཇིན་པ་ནི་
རང་དབང་ཅན་ཏེ་སྒྲུའི་རྣམ་པ་སྣང་བས་བར་དུ་མ་ཆོད་ཅིང་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་
ན་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། དེ་

༩༣༥༽

ལ་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྒྲོག་གྱུར་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྒོ་
ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་སུ་མི་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ནི། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་སྟེ་སྒྲོག་
གྱུར་ཡིན་ནོ། །མདོན་གྱུར་དང་སྒྲོག་གྱུར་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་དང་དུས་དང་གང་ཟག་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་
གྱི། ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་བའམ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་དུ་གྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱི་ནི་སྒྲོག་
གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོག་གྱུར་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལའང་སྒྲོག་
གྱུར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལ་རྒྱབ་གྱི་མེ་ལྷ་བུ་ནི་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ་རྗེས་དཔག་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །མི་སྒྲུང་ཡང་
ཡུལ་དུ་མི་འགལ་ཏེ་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པ་ན་དེ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་རྟོགས་
པའི་རྒྱ་རྟགས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། འོན་སྒྲོག་གྱུར་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒོ་ལ་མི་སྒྲུང་ན་གང་ལས་རྟོགས་ཞེ་ན། མ་
མཐོང་ཞེས་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་རྟོན་ནི་སྒྲོག་གྱུར་དེ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་གཅིག་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་མཐོང་བ་ལས་གཞན་རྟོགས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྟགས་དེ་རང་གི་
རྟོན་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ཞིང་དེ་དེས་ན་དེའི་ཆེ་གོ་བྱེད་ཡིན་གྱི་
གཞན་ཅམ་མཐོང་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་པས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ལས་སྒྲོག་གྱུར་བྱུང་པར་དུ་
མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ནི། རྟགས་གྱིས་རྟགས་ཅན་གོ་བ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་སྟོས་པ་དེའི་ཆེ་གོ་བྱེད་དུ་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱི་དེ་གོ་བྱེད་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་བསྐྱབ་བྱེད་མེ་ལ་སོགས་པའང་

༩༣༧༽

སྤྱི་ལོ་ལོ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གོ་བྱེད་གོ་བྱེད་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་དེས་ན་སྒྲོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་ཁྱད་
བར་དུ་མི་རྟོགས་ཏེ་དཔེར་ན་དུ་བའི་སྤྱི་ལས་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་རྒྱུར་བའི་མེ་དང་མེའི་དབྱིབས་ཐ་དད་དང་ཆེ་ཆུང་
ལ་སོགས་པ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཅན་གྱི་དུ་བ་ལས་ཅན་གྱི་མི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
ཁྱད་པར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་རགས་པ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་མོད་ཀྱང་དེའི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་མོ་འགའ་
ཞིག་མི་རྟོགས་ཏེ་དེ་དག་དང་ཅན་གྱི་དུ་བ་ཙམ་ལ་སྒྲོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་རྗེས་
དཔག་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་སྤྱི་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་སྤྱི་བྱེད་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་ལས་
རྒྱུར་བ་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་ལ་སོགས་པས་དེ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་
མཐུག་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངེས་པའི་མཐུག་བསྐྱུ་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ་པ་ནི། མདོན་སུམ་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་ཆད་
མའང་གཉིས་སུ་བྱུ་བ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱངས་གཞན་ཞིགས་
པར་བསྟན་པ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཚྱོད་པ་ནི། ཆད་
ལྷ་བ་ན་རེ་མེད་ཕྱིར་ཅེས་པ་སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་གཞལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རེ་བོང་གི་རྩ་
བཞིན་ནོ། །སྤྱི་དེ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རང་མཆན་གཅིག་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་

༩༣༧༩༽

གཉིས་ཏེ། མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་ལ་ལན་གདབ་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་
ལ་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཁོ་བོ་འང་མེད་པ་
གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཞེས་གོང་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ནི་སྒྲིའི་སྤང་བ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱང་འཕེན་པ་ལ་
རང་གི་འདོད་པས་མ་ངེས་པ་ནི། མེད་པ་འང་ཞེས་པ་སྤྲོན་ས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་འང་མེད་
པར་སྒྲོས་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་དེ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལྟར་སྟོང་ཀྱི་སྒྲོས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་མ་ངེས་ན་གཞན་ལ་པ་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་མི་
འཐད་ལ། མེད་པར་ངེས་ན་དེ་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། དེ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགག་པའི་རྗེས་
དཔག་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས་རྟགས་དགོད་པ་ནི། དེ་ངེས་ཆད་མ་གཉིས་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ་ཆད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་
པ་མེད་པ་དེ་ཆད་མས་ངེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དགག་པ་མཛོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཛོན་སུམ་

༼ ༣༧ ༽

ཡོད་པས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལོག་པས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲིལ་རྟེན་པ་
རོལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་མི་དགོས་ཏེ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ནི། མེད་ལ་དབང་སྐྱེས་སྟོ་མིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་
གཟུགས་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་མེད་པ་མིག་གིས་མཐོང་ནས་དགག་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདྲིལ་རྟེན་པ་
རོལ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྟོག་པ་ལས་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འོན་འགལ་བའམ་ཞེས་པ་མངོན་སུམ་ལོག་ན་དེས་རྟོགས་པར་འགལ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ནའང་དེ་
ལོག་པར་འགལ་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་དེ་ལོག་པ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བྱམ་པ་མེད་པའི་ས་
སྟོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱལ་པར་འདོད་པ་ནི། དགག་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་དམིགས་པའི་ཤུགས་གྱིས་རྟོགས་པ་
ཡིན་ལ་འདྲིལ་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པ་ལ་དགག་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་
པ་སྒྲུང་རུང་འདྲིན་པའི་སྟོ་བཀག་པས་སྒྲུང་རུང་གི་བྱམ་པ་འགོག་པ་བཞིན་འདྲིལ་རྟེན་པ་རོལ་འདྲིན་པའི་སྟོ་
བཀག་པས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དགག་བྱ་འདྲིན་པའི་སྟོ་མེད་པ་ལ་དགག་བྱ་མེད་པས་བྱལ་པ་ཡོད་ན།
དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་ཅན་དང་རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བྱལ་བོ། །འདིར་
བྱལ་པ་ནི་མེད་དེ་པ་རོལ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་འདི་རྟགས་
སུ་ཁས་སྒྲངས་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་ཁས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་བསྐྱབ་པ་

༩༣༭

ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རྗེས་དབག་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི། གཞན་སེམས་ཞེས་པ་སྟེ་ཆད་ལྟ་
བ་འདིས་བུ་དང་སྟོབ་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་སེམས་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཆད་མ་གཉིས་ཏེ་
རྗེས་དབག་གིས་ཡོད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ལ་སེམས་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་ནི་མི་འཐད་
དེ། ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་ལ་སེམས་ཡོད་པར་མི་རྟོགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ད་ལྟ་
མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་མལ་པའི་ལུས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲུབ་སྟེ་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྤྱིར་རོ་
ཞེ་ན། །ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་ལུས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་ཡང་སེམས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་
བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའང་སྟོས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་སྟེན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་ཡང་
རྫས་མི་གཅིག་པར་འབྱུང་ཏེ་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཡང་
སྐད་ཅིག་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན་སྐད་ཅིག་རང་མཆན་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་པའི་མ་བྱུང་སྟེ་སྟོན་པོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
མི་བ་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་གི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་ཡང་དེ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པར་མི་འདོད་པས་
སྟོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོབ་མ་ལ་སྟོ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོན་དེའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅས་ཚུམ་པ་དང་
ཆོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་དུ་འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོབ་མ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་བྱུང་པར་
ཅན་མཐོང་པའི་སྤྱིར་གཞན་ལ་སེམས་དེའི་ངོ་པོ་ངེས་པར་འབྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོན་དེ་རྗེས་དབག་ཡིན་པས་ཆད་མ་
གཉིས་སུ་བྱུང་བོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དབག་ཡིན་ཡང་ཆད་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་

༼ ༣༥༠ ༽

བསྐྱབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཚུང་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་
པས་མི་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པ་དང་དུ་བས་མི་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་མི་བསྐྱབ་པས་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་ཚུལ་
གསུམ་ཚད་བའི་ཏྲགས་ལ་ལ་ལ་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་པ་སྟེ་མི་བསྐྱབ་
བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བྱ་ལས་སྟོ་བསངས་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྱུང་ན་ཏྲགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཏྲགས་ཡིན་ན་འབྱུང་པ་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཏྲགས་ལོག་སྟེ་ཏྲགས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཏྲགས་
ཏེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བྱ་ལས་སྟོ་བསངས་དཔོག་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བྱ་ནི་སྟོ་བསངས་
དཔོག་པའི་ཏྲགས་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བྱ་པར་བསྟན་ནའང་སྟོ་བསངས་ཡིན་ཏེ་
དེ་གཉིས་རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་རྒྱ་ཚོགས་མི་གཅིག་སྟེ་ལས་དང་བས་དང་དུས་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་དང་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅུང་ཟད་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཏྲགས་མ་ཡིན་པ་ལ་
ཏྲགས་སུ་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་ཏྲགས་ལ་འབྱུང་པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་།
དགག་ཏྲགས་ལ་འབྱུང་པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཏྲགས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་ནི། གང་ལས་ཞེས་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་འབྱུང་ཏེ་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་མི་འབྱུང་ཏེ་དེ་དེའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་

༼ ༣༩༽

པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་དང་བྱས་ཡོད་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་
གང་ལས་འགའ་ཆེ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལོ་གཉིས་པ་དེས་རྟགས་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་མཆོན་པ་ནི། འབྲས་བུ་
དང་བྱས་ཡོད་དེ་དག་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡིན་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཀྱིས་གཞན་དུ་འང་མཆོན་ནི་དེ་རྟགས་གཞན་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ལས་མི་འབྲུལ་བར་མཆོན་
ཅིང་གོ་བར་བྱ་སྟེ་འབྲེལ་མེད་ལ་རྟགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དགག་པའི་གཏན་ཆིགས་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་བལྟར་
རུང་བའི་རང་གི་རོ་བོ་མཐོང་བའི་རྒྱ་སྒྲིང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་སར་བྱེད་ཤིང་ཅམ་
སྒྲིང་བ་མེད་ན་ནི་བྱེད་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱེད་པ་ལ་པའང་ངེ་ལྟར་ཡོད་དེ་དེ་དག་བསྒྲིག་ན་བདག་གཅིག་ཏུ་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བལྟར་རུང་བའི་དུ་བ་རང་གི་རྒྱ་མེ་མཐོང་བའི་རྒྱ་གཞན་དག་ཡོད་པའི་སར་རྒྱ་མེ་
སྒྲིང་བ་མེད་ན་ནི་རྒྱ་དེ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཡང་ངེ་ལྟར་ཡོད་དེ་དེ་དག་བསྒྲིག་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་འབྲེལ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མེ་དང་ཤིང་ཅམ་བཀག་པས་དུ་བ་དང་ལ་པ་ངེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ་བྱམ་པ་
བཀག་པས་དེ་དག་མི་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དུ་བ་མེ་དང་འབྲེལ་ཡང་མེ་དུ་བ་དང་མ་འབྲེལ་ཏེ་དུ་
བ་དང་བདག་མི་གཅིག་ཅིང་དུ་བ་ལས་སྐྱེས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བེར་རོ། །མེ་དུ་བ་ལས་མ་སྐྱེས་
ཀྱང་དུ་བའི་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ་འབྲེལ་བའི་གཞི་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་
མེད་ཀྱང་མེ་བཀག་པས་དུ་བ་

༼ ༣༥༽

ཁེགས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་རྟགས་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་སློ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་
བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་རོ། །དེ་གི་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའམ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པར་
བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མིན་
ན་འོན་ཏྲོག་ཏུ་གྱུར་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མི་འཇུག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤར་མཐོང་བའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིས་མ་མཐོང་ན་དེ་དག་ཀྱང་གཏན་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་གཏན་མེད་པར་འཇོག་པ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་མ་ངས་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་སློག་གྱུར་གཏན་མེད་
དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དུས་གཞན་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་རིམ་གྱིས་
རྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་གཏན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཆེ་སྤྲུལ་མ་ནི་འདས་པའི་དབང་
པོས་རྟགས་ལ་ཕྱི་མ་ནི་མ་འོངས་པའི་དབང་པོས་རྟགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སློག་གྱུར་འགའ་
ཞིག་ལ་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་འང་དབང་པོས་རྟགས་པ་མིན་ཏེ་དབང་པོ་དང་རྒྱུ་འཁུར་པ་དང་དགག་པ་ལ་སོགས་
པ་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་པོའི་སློ་འཇུག་པ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་སོགས་དེ་དག་གཏན་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་དབང་པོའི་སློ་དང་སྐྱེ་བ་སྟེ་དུ་བ་
ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ་
སྟེ་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན་

༼ ༣༥༣ ༽

རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་འཇུག་གི་སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ནམ་རྟུག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་རྟུག་མེད་
པར་ཡང་སྤྱི་ལོ་འཛིན་པ་མི་སྤྱིད་དེ་སྤྱིས་བྱ་ལ་སློ་རྟུག་བཅས་རྟུག་མེད་གཉིས་ལས་མེད་ལ་རྟུག་མེད་ནི་ཡུལ་
གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློག་གྲུར་སྤྱི་ལོ་སློ་ནས་རྟུག་ས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་དེ་
ལ་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དགོད་
པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་རང་སྤྱི་གཉིས་འབྲེས་པ་རྟུག་པའི་ཆད་མ་
གཞན་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོག་ས་དོན་འདི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་མི་འཐད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འདུས་ན་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཆད་མ་གཉིས་ལས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟུག་ས་ན་འབྲེས་པ་དེ་རྟུག་པའི་སློ་ཆད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་
ལྟར་དེས་སྤྱི་ལོ་འཛིན་དགོས་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་གྲང་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིར་གསུམ་
འཛིན་པའི་སློ་དེས་ཁྱད་པར་གྲང་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ས་ལ་སློས་པ་མེད་པར་དེའི་ཆོས་རྟུག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཆད་མ་གཞན་དུ་བྱུང་བའི་རྩོད་པ་ནི། འདིར་
ཁྱད་པར་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྲིམ་གྱིས་མེ་འགའ་ཞིག་གོ། །མེ་དེ་ནང་ན་གནས་
པའི་ཆེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་སྤྱིས་བྱ་ཕྱིར་སོང་བའི་ཆེ་སྤར་གྱི་མེ་དེ་དུ་བའི་རྟག་ས་ལ་བརྟེན་

༼ ༣༥༽

ནས་རྟོགས་ན་དེ་ལ་བྱད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མདོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་གྲང་མ་ཡིན་ཏེ་མེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྟགས་དུ་བ་དང་
མེ་སྤྱིའི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱད་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན་
ན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བའི་རྩོད་པ་ནི། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་དང་དེ་
གཉིས་འབྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མང་པོར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་གངས་
སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་གཞན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་
རང་མཚན་གཅིག་ལའང་ཚད་མ་དུ་མ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་གངས་སེལ་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན་རང་མཚན་གཅིག་ལ་བྱད་པར་མཐོང་བ་དང་མདོན་སུམ་གཉིས་ཀ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པར་མདོན་གྱུར་ལའང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འཇུག་ལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་
པའི་ཡུལ་ལའང་མདོན་སུམ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཚོག་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་འདིའི་ལན་གཉིས་ཏེ། གངས་མང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཉུང་བར་
ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོན་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་མང་
བའི་སྟོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་སྤང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གྲང་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་
མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྒྲུར་ནས་དེས་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁ་དོག་ཚོས་ཅན་

༼ ༣༥ ༽

དང་མི་ཏྲག་པ་ཚོས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་
ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་
བརྗོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞར་ལ་བྱུང་
བའི་ཚུད་པའི་ལན་དང་། སྐབས་དོན་གྱི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་ཏྲག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་
སྤང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ཏྲག་པ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞེན་ཞེ་ན། དེ་དངོས་མེད་མིན་ཏེ་མི་ཏྲག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཏྲགས་
གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་སྤང་བ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་
དོན་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་པས་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་དོན་ལའང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཚུད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཏྲགས་གྱིས་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་ཏྲག་པའི་སྤྱི་སྤྱར་
ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་ན། གཞན་ལ་གཞན་གྲུབ་མིན་ཞེས་པ་ཁ་དོག་གི་རང་མཆོན་ལ་མི་ཏྲག་པའི་རང་མཆོན་
གྲུབ་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་དང་རང་མཆོན་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདིའི་ལན་ལ་
གཉིས་ལས། ལན་མདོར་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྟོག་པའི་ངོར་ཁ་དོག་གི་རང་མཆོན་དེ་ཉིད་ལ་མི་
ཏྲག་པའི་རང་མཆོན་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་ལ་རང་མཆོན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཞེན་ནས་ཞུགས་པ་ན་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་རྗེས་
དཔག་

༼ ༣༥༽

དང་རང་མཆོན་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐབ་རྟགས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ན་སྐོ་བཏགས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་
བསྟན་པ་དང་། རྟོག་པའང་དངོས་པོ་ལ་གནས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་
དངོས་ནི། དངོས་གང་ཞེས་པ་སྟེ། མེད་དངོས་པོ་གང་དུ་བ་སྐྱེད་ཅུས་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བྱར་བྱུར་བ་དེ་འདྲ་
བའི་མེ་དེ་ནི་རྟགས་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་སྐུར་རོ། །ཡང་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
མི་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རིམ་བྱར་བྱུར་བ་དེ་འདྲའི་སྐུའམ་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་རྟགས་བྱས་ཡོད་ལ་
སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་སྐུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དུ་བ་དང་བྱས་པ་དེ་ནི་རྟགས་
སེམས་ཏེ་རྟགས་འཛིན་ཆད་མའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་རྟགས་འཛིན་དེ་ལས་མེ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟའི་དངོས་
པོ་ལས་རྟགས་ཅན་ཀྱི་སྒྲིཛེས་དཔག་ཆད་མ་སྐྱེའོ། །དེས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི་རིམ་དཔག་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
ཀྱིས་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རིམ་དཔག་རྟགས་འཛིན་དང་འབྲེལ་ཞིང་རྟགས་འཛིན་
རྟགས་དང་འབྲེལ་ལ་རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བས་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་རིམ་དཔག་
འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་དེ་མི་བསྐྱབ་ཡང་
འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡི་ངོ་བོས་ཞེས་པ་སྟེ་རིམ་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ན་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ་ཞེས་པའི་ལན་
དུ་སྐུར་རོ། །བཞི་པ་དེ་དག་གི་མཇུག་བསྐྱབ་པ་ནི། རྟགས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བས་མི་འབྲེལ་བ་དེའི་བྱིར་
དངོས་པོ་རྟགས་བྱ་ལ་ཞེས་

༼ ༣༥ ༽

བ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་། དེ་བཀག་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཁྱབ་
བྱེད་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །འོ་ན་ཁྱབ་བྱེད་དེ་གང་ཞེ་ན་བྱས་པའི་ངོ་བོ་མི་རྟག་
པའམ་དུ་བའི་རྒྱ་མེ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེ་དག་གང་གི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཞེ་ན་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མེ་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་བྱས་
པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་ན་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་དང་བྱས་པ་ཡང་ཁྱབ་བྱའི་སེམས་ཏེ་རྟགས་འཛིན་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་ལ་རྟགས་འཛིན་དེའང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་རྟགས་པའི་སློ་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དག་ག་རྟགས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུང་དང་། འགལ་བ་རྟགས་སུ་
སྒྲུར་བའི་ཡུལ་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས་ལས་དག་ག་པ་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་
ནི། དག་ག་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་དག་ག་པ་སྟེ་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྟོན་ནི་མ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྲུབ་པ་
ཡིན་ལ་རྟགས་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ཅུ་དང་མེད་པ་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བདག་གཅིག་པའི་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་པ་ནི་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེའང་མེད་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་
ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
དེ་དག་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན། འོ་ན་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པ་སྟེ་སྒྲུང་རུང་གི་
བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་དེ་མེད་པར་འཛོག་དགོས་ཏེ། དངོས་འགལ་

༩༣༩༽

གཅིག་གི་མཆན་ཉིད་བཀག་པ་གཅིག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་ལྟ་
ལས། དང་པོ་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་འཕེན་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགག་པ་ཐམས་
ཅད་མ་དམིགས་པས་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ་གང་རེག་འགོག་པ་ལ་མི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོང་གི་བྱེ་
བྲག་འགོག་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་གང་རེག་དང་འགལ་བའི་མི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་
བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེའང་དགག་བྱ་གང་རེག་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཆད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་མི་འཕེན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། འགལ་བ་དེས་གཞན་དུ་སྟེ་དགག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་མི་
འགོག་ན་འགལ་ཞིག་ཏུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་དགག་བྱ་གཞན་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་
དགག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་འགོག་པའི་བཀྲལ་
ལན་གྱི་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དགག་བྱའི་དམིགས་པ་བཀག་པས་དགག་བྱ་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྟགས་དང་
དགག་བྱ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་མེས་གང་རེག་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་མེད་དང་གང་རེག་གཉིས་འགལ་བ་
དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆད་མ་ཅིས་འབྱུག། ཆད་མས་མ་བྱུབ་ན་འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྤྱར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་ཆ་གང་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འོན་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
མི་གནས་པ་དེའང་ཆད་མ་གང་ལས་ཤེས་པར་འདོད། མ་ཤེས་ན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་མི་རུང་
ངོ། །གལ་ཏེ་གང་རེག་རྒྱ་མ་གཏུགས་པར་འབྱུང་བའི་ཆེ་ཆ་རེག་སྟོབས་ལྟན་དང་ཉེ་བའི་སྟོབས་

༩༣༩༽

ཀྱིས་མེ་ཡོད་པའི་སར་སྤང་རུང་བའི་གང་རེག་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་
གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། བྱེད་ལ་དེས་མི་འགྲུབ་སྟེ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་བྱོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དེ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡང་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་འདོད་པ་གྱུབ་བོ། །བཞི་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དགག་བྱའི་ཡུལ་ཅན་མ་
བཀག་ན་དགག་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་རང་སྤྱོད་ན་དགག་བྱ་དེ་
ཉིད་མེད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་ལ་ཡང་ཞེས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ན་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་ཅེས་པ་ལོ། །ཡང་ན་རྒྱུན་
ལས་མེ་ལ་སོགས་པ་འགལ་བ་རང་གི་སྤྱོད་བྱེད་ན་ཡང་དགག་བྱའི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་
ཡིན་ཏེ་འགལ་བར་ངས་པ་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེས་ན་དགག་པ་གང་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཚད་
མིན་དུ་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་དེས་འགལ་བ་ཡང་དགག་པ་ལ་ཚད་མིན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ་མ་དམིགས་པ་མེད་ན་
འགལ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཀས་དགག་པ་མི་འགྲུབ་ན་ཡུལ་དུས་
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགལ་ཞེག་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པ་བཟོད་དུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་དགག་བྱ་འགོག་
པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ལྷ་པ་དེས་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་འང་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། རང་བཞིན་
འགལ་དམིགས་ལ་སོགས་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་འང་གོ་བྱེད་
དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་འདི་ནི་གང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ་དུ་བ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །འདི་
ཡང་དུ་བས་མེ་བསྐྱབ་པ་ནི་དོན་སྤྱོད་ཡིན་ལ་མེས་གང་རེག་འགོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ་དུ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་
མེ་ནི་

༼ ༣༩༠ ༽

ཐོ་བའི་རེག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ན་མ་གྲུབ་པ་ན་གང་རེག་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུག་འབྲས་འགྱུར་དུ་བས་
མེ་འགྲུབ་ཅིང་། །གང་མེད་སྤར་བ་ཤད་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ། །གཞན་དུ་གང་མེད་མི་འགྲུབ་པས། །དེ་ཡང་བརྒྱད་
ནས་མེད་པ་འགྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེས་གང་རེག་འགོག་པ་ཡང་མེད་གཟུགས་ལས་མེད་རེག་
བྱ་དཔོག་ལ་མེད་རེག་བྱས་གང་རེག་འགོག་པ་འང་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་ཚྭ་གས་ཚོས་རྗེས་
དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ་འདི་ན་གང་བའི་རེག་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོ་བའི་རེག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་ཉག་སོ། །འདི་འདྲི་ཚྭ་གས་ཚོས་ནི་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་
དུ་བས་ཐོ་རེག་བསྐྱབས་ལ་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་མེད་གཟུགས་ལས་
ཐོ་རེག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བྱུང་དམིགས་པ་འང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་ཉག་སོ།
ཀུན་ལ་སྒྲོར་བ་འགོད་པའི་ཆེ་སྐབས་པ་ཉག་ས་སུ་འགོད་པ་དང་། དགག་པ་ཉག་ས་སུ་འགོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་
ནང་མེལ་ཉག་ས་སུ་འགོད་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དགག་བྱའི་དམིགས་པ་འགོག་པའི་དོན་ལ་ཐམས་ཅད་ཐ་
དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་ཉག་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་དགག་བྱའི་ཡུལ་ཙམ་མ་བཀག་ན་
དགག་བྱ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་ལྟར་སྤང་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་
ནི་ཞེས་པ་ཡར་སྐྱངས་ཏེ་གང་རེག་ལ་སོགས་

༼ ༣༩༽

བ་དེ་ནི་འགོག་པ་ལ་སྐྱབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་དགག་བྱ་དང་འགལ་བ་བྱབ་པ་མེད་པ་དང་། དགག་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ཐབས་བཅས་པ་སྟེ་དགག་བྱའི་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་འབྲས་བྱ་བཀག་པ་མེད་པར་
འགའ་ཞིག་བྱབ་པ་དང་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་དགག་པ་བྱབ་པར་སྐྱེན་མི་རིགས་ཏེ་འཁྲལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
བ་ལ་གསུམ་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་ནི། སྐྱབ་པ་དང་སོགས་པ་སྟེ་སྐྱེས་བྱ་དང་དབང་སོ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་
བས་སྐྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་རྟགས་དེ་དག་གིས་མི་འགའ་ཞིག་ལ་
འཛིག་ཏེན་གཞན་མེད་པ་དང་སོགས་པ་སྟེ་ལྟ་དང་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱབ་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་མ་བྱབ་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་འཛིག་ཏེན་གཞན་ལ་སོགས་
པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་དགག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་འབྲེལ་ཡུལ་མ་
ཞིགས་པའི་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བ་སྐྱབ་པ་ནི། དབང་སོ་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཀུན་མཁྱེན་
ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་བྱུང་གི་དོན་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་འགལ་བ་གཉིས་ཀ་ཆད་མས་
བྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བར་འཕེལ་ན་ཐུན་པ་འགྲིབ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་
རབ་གྱིས་རྟོགས་པ་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བར་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བའི་ཆེ་སྐྱབ་པ་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་པར་མཐོང་ན་སྐྱབ་
བས་ཀུན་མཁྱེན་དགག་ཅུས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐ་མལ་པའི་ཆེ་བརྗོད་འདོད་
ཙམ་ལས་ཆེ་ག་འདུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོ་ལེགས་པར་སྐྱུངས་པའི་ཆེ་སྐྱབ་པ་མཁས་

༼ ༣༩༽

བར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་བའི་འགལ་བར་མ་གྲུབ་
ཀྱང་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྲུབ་སྟེ་དག་དང་སེམས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་
གཅིག་གིས་གཅིག་དགག་མི་རུས་ཏེ་བྱམ་པ་དང་སྤྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཙན་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་ལ་སྤྱི་བ་
པོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་འང་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་གང་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་བྱས་པ་དང་
རྟག་པ་ལྟ་བུའི་པན་ཚུན་སྤངས་བ་འགལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་ལ་གཞོན་བྱ་གཞོན་
བྱེད་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་ཆོག་ཁུད་པར་ཙན་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་བའི་ལོག་
ཤེས་དང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་མི་འཁྱུལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ་ཐུབ་པ་ལ་སྤྱི་བྱེད་
གཅིག་ཏུ་བསྟེན་བའི་ལོག་ཤེས་མེད་དེ། རུས་གསུམ་སྤངས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་བརྗོད་འདོད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་།
རྟག་དོན་ཀུན་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ནི། །ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ་
ཆོག་གིས་བརྗོད་འདོད་དཔག་མི་རུས་ཏེ་བརྗོད་འདོད་མེད་ཀྱང་སྟོན་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོག་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་ཆོག་ཁུད་གོམ་པས་གདོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོན་པར་
ཐལ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། རྟག་གོམས་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ནི། །གང་ལས་མེད་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན། །ཅེས་པ་ཐུབ་པ་ལ་བརྗོད་འདོད་ཡོད་པས་ཆོག་སྤྱི་བ་ཡོད་པའམ་དེ་མེད་ཀྱང་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱི་

༼ ༣༩༣ ༽

བས་དེས་དེ་དག་གི་མི་ཁུ་ས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན་དག་ག་པ་ནི། གཤམ་ཉེ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་འདྲ་བ་མ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དང་སོ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དུ་བརྗོད་
པས་ཆོག་མོད་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཀོད་པས་ཅི་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་འགོག་པ་མཐར་མ་དམིགས་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་མ་དམིགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་ཁྱེད་ཀྱི་སམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཉེ་མ་དམིགས་པ་ནི་ཞེས་པ་རྟག་པ་གཉིས་
སོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ནི་འདས་ལ་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་རྟག་པ་གཉིས་ཉེ། འགའ་ཞེས་ལ་དོན་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་འགའ་བ་རྟགས་སུ་
སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ནི། འགའ་ཉེ་ཞེས་པ་འགའ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་འདྲ་རྟགས་དང་དག་ག་བྱའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་
ལ་སྤྱོད་པ་འདྲ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་འགའ་ཞེས་ཏུ་ཁ་བ་མེད་པར་བསྟུབ་པ་ལ་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟན་
ཅིག་མི་གནས་པའི་འགའ་བ་མ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཉེ། མ་ཆད་མེད་རྒྱ་ཅན་གཅིག་དེ་ལས་གཞན། །ཡོད་ན་གང་ཆེ་
འབྱུང་བ་མེད་འབྱུང་བ། །དེ་གཉིས་འགའ་བ་ཉིད་ནི་ཡིན་པ་དེ། །མེ་དང་གང་བའི་བདག་ཉིད་ལ་མཐོང་
ངོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །འགའ་ཞེས་ཏུ་རྟགས་དང་དག་ག་བྱའི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་འདྲ་རྟགས་ཏུ་སྤྱོད་ཉེ་གངས་
ཅན་གྱིས་ས་བོན་ལས་སྤྱོད་ཡོད་པ་སྤྱོད་ཞེས་ཁས་སྤྱོད་པ་ལ། འོ་ན་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལ་མེ་འཐད་དེ་ཡོད་པས་སྤྱོད་
པ་ལ་

༼ ༣༩༩ ༽

གཞོན་པ་བཞིན་ཅེས་པ་ནི་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །འདི་ཡང་ལྷ་གྲུ་གྲུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དམ་
ཆ་ཤས་འགལ་ཞིག་སྤར་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཡོད་པར་མི་འཐད་ལ་གྲུབ་ན་འདང་ད་གཞོན་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་མི་འཐད་དེ་གྲུབ་
ཟིན་རྒྱ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ལྷ་གྲུ་གྲུ་འཛིན་པ་གྲུབ་ལ་གསལ་བར་མ་གྲུབ་པས་
དེ་རྒྱ་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་གྲུ་གྲུ་སྦྱོང་འཇུག་གསལ་བ་སྤར་མེད་སྦྱེ་བ་ནི། །ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་
པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྦྱེ་བ་དང་ཡོད་པ་འགལ་ན་ཐ་དད་མེད་པ་མི་རུང་སྟེ་བྱས་པ་དང་
རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་ན་འདང་འགལ་བར་མི་རུང་སྟེ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ཅེ་ན། འདི་ནི་
གངས་ཅན་གྱིས་ས་བོན་གྱི་སྟངས་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྤྲད་དུ་བཞེད་པ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བྱས་པ་རྟགས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། ཇི་ལྟར་ཅེས་པ་སྟེ་ཆོས་དངོས་པོ་བསྐྱབ་ན་རྟགས་ཀྱང་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་དག་
ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའམ་བྲུབ་བུའི་
དངོས་པོས་བྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགག་པ་བྱེད་ན་འདང་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་
དངོས་པོ་བཞག་པས་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་སྦྱོར་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དགག་
སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དཔེ་ནི། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དངོས་པོ་ལ་
གནས་པར་བསྐྱན་པ་འདིས་ནི་སྦྱོར་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་
རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སོགས་པ་སྟེ་མི་

༼ ༣༩༥ ༽

མ་སྐྱུན་སྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་རུང་ལ་སྲིད་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། སྟོགས་གཉིས་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟག་པས་སྐྱར་བའི་ཆོས་ཏེ་སྟོ་བ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་སུ་བ་བྱུང་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་གྱི་མ་བ་བྱུང་ན་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་ལྟོག་པ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་བྲུབ་བྱེད་གཉིས་
མ་དམིགས་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་བསྟན་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་བྲུབ་པར་བསྟན་པའི་སྟོ་
ནས་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ངོས་ཉིད་རང་ལྟོག་ན། །དངོས་རྣམས་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན། །ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལའང་རྒྱ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལོག་ན་བྲུབ་བྱ་འབྲས་
བུ་དང་བྲས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་སྟེ་མེད་པའི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །ཅི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་རང་རང་གི་ལྟོག་པ་རྒྱ་འབྲས་སུ་དང་
བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྣམ་པ་འགའ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའམ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆད་
མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཆེན་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའང་མེད་པའི་གོ་
བྱེད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དོན་དམ་པར་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མེད་དེ་སྤང་རུང་གི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་མེད་
པ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་གནག་རྗེ་མོ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་བར་ལའང་སྟོན་དུ་བྱུབ་ཟེན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་འདྲི་

༼ ༣༩༦ ༽

དོན་དུ་བཀོད་ཅེ་ན། མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་མ་གྲུབ་པའི་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ་
མྱོངས་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤང་རུང་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པ་མི་འབྱུང་ན་གཙོ་བོ་དང་སྤྱེས་བྱ་
ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་འབྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མ་
དམིགས་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་དང་བྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པ་སྟེ་གསུམ་པོ་འདི་ཅི་ཅམ་ཞིག་མེད་པ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་སྤྱུབ་པ་ལ་ངེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་
མ་བཀག་པ་ནི་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲེལ་ཡུལ་ཡིན་ཡང་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་བཀག་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་
བས་སྤང་བར་འདོད་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པས་བྲུབ་པའི་རྒྱ་ལམ་རང་བཞིན་སྤང་བ་སྟེ་མཐོང་བ་མེད་ན་
གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྟོ་
ནས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་སྤྱུབ་བྱེད་དང་
བཅས་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་
པའི་ཚུལ་ནི། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྤྱོར་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཁ་དོག་འདི་མི་རྟག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་པ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལ་ཁ་
དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཚུལ་འདིར་འདོད་པས་སྟོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
མངོན་སུམ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་

༼ ༣༩༽

པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གཞན་དུ་ཞེས་པ་རྗེས་དཔག་གིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཆེ་
རང་མཚན་གྱི་ཁ་དོག་ལ་མི་རྟག་པར་སྐྱར་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཁ་ཅིག་ཏུ་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་
ཅིག་ཐ་མ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
ཁ་དོག་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ལ་དེས་སྐྱི་དང་རང་མཚན་འབྲེས་པ་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་བཟུང་བའི་ཁ་དོག་
དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་ལས་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཁ་
དོག་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་གཞན་དུ་བྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་དོག་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་
བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དང་བདག་
ཉིད་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་རྟག་པ་གཞན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་
མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་དུག་པའི་སྐྱེས་

༼ ༣༩༽

བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཏྲག་པ་དང་ཁ་དོག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་མེད་པའང་མི་འཐད་དེ་ཆོས་དུ་མ་གཞི་
གཅིག་ལ་ཆོགས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་མཆོན་དུ་མའི་དངོས་པོ་དེ་གྲུབ་པ་དང་གཞི་
མ་ཐུན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་བཟོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བཟོད་བྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་
ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོ་བཏགས་པའི་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་དུ་མ་རྣམས་སྐྱ་དེ་དག་གི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པས་སྐྱས་ཐ་དད་དུ་བཟོད་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅེས་
བཤོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་དབང་པོས་བཟུང་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། མི་ཏྲག་པ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཛོན་སུམ་གྱི་
ཡུལ་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་ཏྲག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་འཛོན་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། མཛོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་ན་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནི་དོན་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡིན་ལ་དེའང་མཁས་པ་ལ་ཐ་སྙད་གྱི་
ཡུལ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། འོག་ཤོག་ཤལ་གྲུབ་ན་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོད་
ན་རྗེས་དབག་གིས་འགྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེས་རྗེ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་མཐོང་ཡང་མི་ངེས་པའི་རྒྱ་
མཆོན་དང་། མི་ངེས་པའི་དཔེ་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་མ་གོམས་པ་དང་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་
ཆོ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲུབ་ན། སྤང་དཔེ་ལ་གྲུབ་
པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་མི་ཏྲག་པ་དེའི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དེའི་རྒྱ་མཆོན་
བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཏྲགས་ཐམས་

༩༣༩༽

ཅད་ཐ་སྟོན་ཁོ་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱོག་པའམ་སྤྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་ཏྲགས་མེ་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེས་མེའི་བྱེད་པར་མ་ལུས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་
ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱན་ལས། །གལ་ཏེ་དེར་ཡང་རྗེས་
དཔག་གིས། །དངོས་པོ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་ན། །རྣམ་ཀུན་འགྲུབ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ལ། །ཚད་མ་གཞན་དག་འཇུག་མི་
འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་
དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཟུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའང་བཟུང་བར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་རྟགས་ལ་
མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །བཟུང་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་
ནོ། །འོ་ན་མཐོང་ཡང་ཐ་སྟོན་མ་དེས་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན་འདྲ་བ་གཞན་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་དབང་པོས་དངོས་
པོའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བྱེད་དད་དུ་མཐོང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དངོས་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ་སྤྱི་བྱེད་དད་དུ་མི་དེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པ་འབྲུལ་ནས་སྤྱི་བཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྟོན་མ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །དངོས་པོའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་དང་འདྲ་བའི་སྐད་ཅིག་གི་མ་གཞན་
དང་གཞན་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྒོ་ང་སྤྱི་བཅིག་མིག་གིས་ཐ་དད་
མཐོང་ཡང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟོག་པ་འབྲུལ་ནས་

༼༣༠༠༽

གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་བསྐྱབ་པ་ནི། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བ་འབྲུལ་པའི་རྒྱར་
ཅིས་འབྲུབ་ཅེན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མཐོང་བའི་ཆེ་འདྲིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་སྟེ་ངེས་པར་བྱེད་ཅིས་དྲང་རོ། །གང་ངེས་པར་བྱེད་ཅེན། མར་མེ་དང་སྐྱ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲིག་པའོ། །མར་མེ་ལ་སོགས་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེན་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རིགས་མཐུན་པའི་སྐད་
ཅིག་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པའོ། །གང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་ཅེན་མཐོང་བ་སྟེ་དབང་པོ་
ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །གང་ཟག་འཕགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན་ཕྱིས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་
སོ། །ཕྱིས་པས་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་མི་ངེས་པའི་དཔེ་ནི། སྟོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཉིས་འགའ་ལོ་ཞེན། མི་འགའ་ཏེ་རྒྱ་ལ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ས་བོན་ལ་
སོགས་པ་རྒྱའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་དེ་མཐོང་ཡང་མྱོངས་འགྱུར་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པ་དེ་མི་ངེས་
པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་རྒྱ་ལ་གཏན་མེད་པའམ་རྒྱ་ལས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ཡང་མི་ངེས་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཅེན། དེས་གསལ་མེད་ཅིས་པ་རྟོགས་པ་དེ་ལ་
རྒྱས་པ་ཅན་དེ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་རྒྱ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་པ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མ་

༼༣༠༽

གྱུར་པའི་ཆེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་མྱོངས་ན་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ནི།
དེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འབྲུལ་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་མ་མྱོངས་ན་
མི་འཇུག་པ་ནི། སློ་བྲོས་ཆེན་པོ་དེས་པ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་སློ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་ཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་
གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ལས་དེའི་རྒྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་བྱེད་པས་རྗེས་དཔག་གི་དོན་མེད་དངོས་པོ་དང་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོམས་པ་གསལ་བ་མེད་ཀྱང་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་དང་བྲལ་ནའང་རྗེས་དཔག་དོན་
མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་ཆེ་སྤྱིའི་རྟེན་བྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་དེ་བྱུབ་པས་རྗེས་དཔག་
དོན་མེད་ལ་འབྲུལ་པ་ཡོད་པའི་ཆེ་རྟེན་བྱུབ་ཀྱང་དེ་མི་འབྱུབ་པས་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོག་པས་ཀྱང་དུ་མར་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ན་རྟོག་པས་ཀྱང་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་འབྲང་ན་རྟོག་མེད་ཀྱིས་སྡོན་པོར་མཐོང་ཡང་རྟོག་པས་དེ་སེར་པོར་དེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མ་བྱུབ་སྟེ་མིག་གིས་སྤྲད་ཅིག་དང་ཉ་ཕྱིས་མཐོང་ཡང་དེ་
དག་ལ་རྟག་པ་དང་དདུལ་པོར་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱ་གང་གིས་སྤྲོ་རྟོག་དུ་མ་འཇུག་ཅེ་ན། སྤྲོག་པའི་
སློ་ནས་ཡིན་ཏེ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་འཇུག་ཅེ་ན་སློ་དང་བདར་བཏགས་པའི་སྤྲོ་ཞེས་པ་རྟོག་པ་
དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྲོ། །གང་ལ་འཇུག་ཅེ་ན་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་

བ་ཐ་དད་གཏན་ནས་མེད་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ལོ། །དེ་དག་ཐ་དད་མེད་པར་ཅིས་བྱུང་ཅེ་ན།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་འདུག་ཅེ་ན་ལྟོག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཏེ་བྱམ་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་གང་དང་གང་ལས་ལོག་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་མར་སྒྲོ་
 བཏགས་པའི་སྒྲོན་ས་སོ། །རི་ལྟར་འདུག་ཅེ་ན་བྱམ་པ་དང་སྒྲུལ་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་
 བ་ཅན་གྱི་སྒྲོལ་བཞིན་དུ་འདུག་གོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ལྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ཐལ་བ་སྤང་
 བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པས་སྤྱིང་བ་གཅིག་གིས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་ན་རྟོག་པ་
 གཅིག་གིས་ཀྱང་དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་དེ་ལས་སྦྱེས་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་འབྲུལ་བ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་སྒྲོ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་ངེས་པ་སྦྱེ་བའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་
 ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ཡིས་རང་གི་གནས་
 ལུགས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྒྲོ་ངེས་པའང་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་དོན་ལ་གང་ཡོད་
 པ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཏོད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རི་སྐད་དུ། རྒྱ་ཉམས་སྤྱིང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། །འབྲས་སྦྱེ་ངེས་ཡིན་གཞན་དུ་ནི། །གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག། །གཉིས་ཀར་ངེས་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོ་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཆེ་མདོན་སུམ་གྱིས་འབྲུབ་
 ལ་ཡོད་པའི་ཆེ་རྗེས་དཔག་གིས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

༼༤༠༣༽

ལུགས་ཀྱི་མི་ཏྲག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་ཏྲག་པ་འདི་ངོ་པོ་ནི། འོག་ཏུ་སྤར་བྱུང་ཞེས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་སྟེ་བ་
ཅམ་མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཛིག་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ཅེ་
ན། སྤར་བྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྟེས་པ་འདི་མར་མེ་ལྷ་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ཕྱིས་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་མི་ཏྲག་པ་འོ་ཞེས་
འཛིག་ཏེན་ན་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོག་ཆགས་ཤི་བའི་ཆེ་མི་ཏྲག་པར་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤར་མ་སྟེས་ན་
ཕྱིས་འགག་པ་མི་སྲིད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་འཛིག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྐབ་
བྱེད་ནི། འོ་ན་དེ་དག་གང་གིས་འགྱུར་ཅེ་ན། སྟེ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མམ་སྐབ་པའི་རྗེས་དཔག་
གིས་ཏྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་མི་འགྱུར་གོ། །དེས་ན་
དགག་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་མཐོང་བའི་དུས་འདིར་
ཡང་སྤང་རུང་གི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མའི་བྱམ་པ་དེ་ཕྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ལས་འཛིག་པར་བྱུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་ན་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་མི་ཏྲག་པ་ལུགས་གཉིས་པ་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་རིག་པ་ཅན་
ཀྱི་མི་ཏྲག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ས་མཁུག་
བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་ཅན་ན་རེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཅམ་མི་ཏྲག་པར་མི་འཐད་དེ་བདག་དང་ནམ་མཁའ་
ལ་སོགས་པའང་མི་ཏྲག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྒྱན་ཆད་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ཅེ་ན་རིག་པ་ཅན་གང་གི་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཕྱིའི་མཐའ་

༼༤༠༩༽

གཉིས་ཚོད་པ་ལྟེ་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དབྱས་ན་གནས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་མི་རྟག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་མི་རྟག་པའི་
སྤྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱ་ནས་མེད་པ་དང་། ཞིག་ནས་མེད་པའི་
མཐར་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མཐར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཐའ་གཉིས་
མི་རྟག་པར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ནི། ཡོད་པ་དེ་མི་རྟག་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐའ་གཉིས་ཚོད་
པ་ཡིན་ན་མཐའ་དེ་དག་རང་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་དེའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་སྤྱ་ནས་མེད་པའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཕྱི་
ནས་མེད་པའི་ཞིག་པ་གཉིས་མཐའ་ཡིན་མོད་འདི་ལ་འབྲི་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འོ་ན་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དངོས་
པོའི་མི་རྟག་པ་ཅིས་མ་ཡིན། ཡིན་ནའང་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཅི་
དགོས། གལ་ཏེ་མཐའ་གཉིས་མི་རྟག་པར་མི་རུང་སྟེ་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་དུག་པའི་སྤྱ་དང་ཡོད་པ་སྟེ་
དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་པ་བདུན་པའི་སྤྱ་དང་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་སྦྱོར་བ་དང་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དངོས་པོ་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་དུག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྗེ་ལྟར་ཏེ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བར་
འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་བྱས་ཏེ་མཐའ་གཉིས་ཚོད་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་དང་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་ཡོད་པ་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་སྐད་དུ། རྒྱ་ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཀྱི། །འབྲེལ་
པ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་བྱེད། །གལ་

༼༥༠༫༽

ཏེ་དེ་ཡང་མེད་ན་ནི། །འོ་ན་མཐའ་ལ་དེ་རི་ལྟར། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བ་ནི། ཡོད་
ཉིད་དང་ཞེས་པ་སྟེ། བྱོད་ཀྱིས་སྤར་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཏྲག་པར་ཁས་སྒྲངས་ལ་འདིར་དེ་དག་མི་ཏྲག་
པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཏྲག་ན་སྤྱི་ཕྱིར་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་བྱོད་པར་དང་འབྲེལ་
པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་འདིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མཐའ་
མི་འཐད་པ་ལ་བཞེ་ལས་དང་པོ་དངོས་པོ་སྤར་མེད་མི་འདོད་པས་རྒྱ་འབྲས་མི་སྲིད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཕྱིར་མེད་
པའི་དངོས་མེད་མཐའ་མ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བྱོད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་
ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ལ་བྱོད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཞེས་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་དང་སྤར་ན་
མེད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིག་པ་ཅན་དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤར་མེད་
འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་ལ་སྤར་མེད་པ་དེའི་བྱོད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་
མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྤར་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་སྤྱི་བ་མི་འཐད་ལ། སྤྱི་བ་མེད་ན་འབྲས་བུར་མི་རུང་
ཞིང་དེ་མེད་ན་རྒྱ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱོད་པར་ཅན་དུ་བྱོད་ལ་རི་ལྟར་འགྲུབ། གཉིས་པ་
སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་ཏྲག་པས་རྒྱ་འབྲས་མི་སྲིད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱོད་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྤར་མེད་སྤྱི་བ་ལ་འབྲས་
བུ་དང་དེ་སྤྱི་དམ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱར་མི་འདོད་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྤྱི་ན་མེད་དོ། །འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་གང་
ཡིན་ཅེ་ན་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་

༼༤༠༦༽

ཅེས་པའི་སྤྱི་དང་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་པའི་ཆ་ནི་འབྲས་བུ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དུ་བ་དེ་རང་གི་རྒྱ་མེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ན་
དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤང་པའི་ཆ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་འབྲེལ་པ་ནི་དུས་སྤྱིའི་
དངོས་པོ་ཐ་དད་ལ་མི་འཇུག་གི་དུས་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་སྤྱིལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ། །འོ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་
འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞེས་པ་དེ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་དང་འབྲེལ་པ་དེ་
གཉིས་ཀ་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྤྱིད་པའི་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཕྲོ་འདྲུ་ཡིས་སྤར་མེད་
བྱེད་ན་རང་གི་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་འབྲེལ་པས་འབྲས་བུ་གང་ཞེས་སྤར་རྒྱའི་
དུས་ན་མེད་པ་དེ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤར་མེད་པ་དང་འབྲེལ་པ་འཕྲས་ལྷན་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་ན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་དང་སྤར་མེད་གཉིས་ལ་
སྤྱིད་འབྲེལ་པ་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མེད་ཡིན་ན་རྟག་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཅེས་པ་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་སྟེ་གང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་འགལ་ཞེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་
པ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤར་ནས་མེད་པ་དང་ཞེས་ནས་མེད་པ་གཉིས་དང་དངོས་པོ་
འབྲེལ་

༼༤༠༽

བ་མེད་ན་འོ་ན་རྒྱ་ལྟུང་གི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་བྱིར་ཅེས་བ་སྟེ་སྟོ་འདོགས་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་
སྟོ་འདོགས་ཞེ་ན། སྟེ་ནས་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པའི་དོན་ལའོ། །ཇི་ལྟར་འདོགས་ཞེ་ན་སྟེ་ནས་མེད་པ་ནི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཞིག་ནས་མེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གང་གི་སྟོ་ནས་སྟོ་འདོགས་ན་སྟེ་ནས་བརྗོད་བྱ་ཐ་
དད་དུ་སྒྲུབ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་རྟོག་པས་སོ། །རྒྱ་ལྟུང་གི་ཐ་སྟོད་སྟོ་བཏགས་ཡིན་པ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
རྒྱ་ལྟུང་དུས་མི་མཉམ་ན་དངོས་སོ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། དུས་མཉམ་ན་པན་ཚུན་པན་
འདོགས་པ་མེད་པས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལྟུང་གི་འབྲེལ་བ་འཇིན་པའི་སྟོ་ནི་ལྟོག་པ་ཐ་
དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཐ་དད་ཡིན་ན་ཅི་ཞིག་འབྲེལ། །ཐ་དད་མེད་ན་རྒྱ་ལྟུང་
གང་། །གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་མ་འབྲེལ་གཉིས། །ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པར་འགྲུབ་བ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ལྟུང་གི་
འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་མོད། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དང་
མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཅན་ལ་ཡང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་དེ་དེ་འབྲེལ་
ཡུལ་གཉིས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཡང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཉིས་ལ་གནས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཅེས་
སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་སྟོ་ཡང་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་དངོས་སོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་མེད་དེ་མཛོན་སྟུང་ལ་མི་སྟང་
བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་ན་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་མོད།

ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ཏེ་དེ་མེད་ན་རྟགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པས་འབྲེལ་ཡུལ་གྱུ་བ་སྟེ། ཐ་དད་
 རྟོན་བརྟེན་ཁས་ལེན་པས། །འཇིག་རྟེན་རྟོན་ལ་གཞོད་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ཉུང་བར་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱད་པར་ལ་ངོ་ཤེས་མི་སྲིད་པ་ནི། སྤར་མིག་གིས་མཐོང་བའི་མེ་དེ་ཕྱིས་
 དུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ཆད་མ་གཞན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་སྤར་མིག་གིས་མཐོང་བའི་བྱད་པར་
 ཕྱིས་རྟགས་ལས་ངོ་ཤེས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་མེ་སྤྱི་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དེ་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱད་པར་
 ངོ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་རྟག་པ་ལ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་རྟག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་
 པར་དུ་མེ་དེ་རྟག་ན་དུ་བ་སྐྱེད་པ་དང་སྤར་སྤང་བ་ཕྱིས་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངོ་
 ཤེས་པ་བྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲོ་དེས་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་ངོ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་
 ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟགས་ལས་སྤྱིས་པའི་སྒྲོ་དེ་བྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་མཐོང་བའི་མེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་འཇིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
 དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤར་མཐོང་བ་དེ་དཔེ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་སྤྱི་མའི་
 ཆོས་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

༩༥༩༽

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤར་མཐོང་བའི་མེ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་དེས་
མཆོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སློང་གི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྗེས་དཔག་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་སྤར་གྱི་མེ་དེ་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་ཅིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་སྤྱབ་པ་ལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་
གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་བྱེད་ལ་ཕྱིན་པ་ན་སྤར་མཐོང་བའི་མེ་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་
ཆད་མ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སློན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤར་གྱི་མེ་དེ་དཔེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བརྗོད་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱིས་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་སྤྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ད་ལྟར་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་མཐོང་བའི་མེ་ལ་སྤར་མཐོང་བའི་མེ་དེའི་དངོས་པོའི་ཆོས་སྤར་མ་རྟགས་པ་སྤམོ་འགའ་ཞིག་ཕྱིས་རྟགས་
ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མའོ་ཞེ་ན་འོ་ན་མེ་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་
དད། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་ཕྱིས་ཀྱི་སློང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་གྱི་མེའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་
གྱུར་པ་ལ་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པར་སློབ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཕྱིས་ཀྱི་སློང་གིས་གྲུབ་པའི་མེ་
དེ་ཆད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གསལ་བ་དང་ཅིག་
ཤོས་ཏེ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སློན་གྲུབ་པའི་མི་གསལ་བ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་
བ་གཅིག་གྲུབ་པ་ན་མི་གསལ་བ་དང་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་མི་གསལ་བ་གཅིག་
གྲུབ་པ་ན་གསལ་བ་དང་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་རྗེས་
དཔག་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ་

༩༩༠༽

བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འོན་མྱོང་ཆད་མ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤར་མཐོང་བའི་དོན་གཞན་དང་ཕྱི་
མ་གཉིས་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཞེན་པ་འདི་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲན་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་
སྤར་མཐོང་བའི་འདུ་བྱེད་མ་བརྟེན་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་ན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་
བརྟེན་པའི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་རྟེན་དཔག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་སྒོ་དེ་དུ་བའི་
རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟགས་ལ་ལྟོས་ཀྱང་དྲན་པའི་སྒོར་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་
འདི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་བྱུང་ལ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཅམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
འགོད་ན་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དྲན་པ་ནི་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དང་
གཞན་གྱིས་བྲིས་པ་དང་དུ་བ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མའི་གངས་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་བསྟན་ཟེན་ཏོ། ། །དེ་ནི་གཉིས་པ་མངོན་སུམ་སོ་
སོའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཞར་ལ་མངོན་སུམ་
ལྟར་སྤང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། སྒོ་གང་ཞིག་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་འཁྲུལ་པས་མངོན་སུམ་གྱི་རིགས་མི་
མཐུན་གཉིས་ཀ་བསལ་ཡང་རྟོག་བྲལ་མཆན་ཉིད་དུ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་
ནོ། །ལོག་རྟོག་རྩི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྩི་གསལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་ཡོད་རྩི་ལ་འཇུག་མ་གཏོགས་པའི། །ཤེས་དེ་འཇིག་

{ ༤༡༡ }

རྟོན་ན་ཡོད་མིན། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱོད་དང་ནི། །ལྷན་པ་ཉིད་དུ་ཁོ་བོས་རིག། །ཅེས་འདོད་དེ་རི་ལྟར་བུམ་པ་
མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་སྐྱེས་པས་མིག་གིས་བུམ་པ་འཛིན་པ་ན་མི་རྟག་པ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དབང་བོའི་
ཡུལ་དུག་ཀྱང་རང་རང་གི་མིང་དང་ཐ་དད་མེད་པར་སྐྱེས་པས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་ན་མིང་ཡང་
འཛིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའོད་པ་བ་ན་རེ། དང་པོ་དབང་བོ་ལས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ་ཕྱིས་རྟོག་མེད་དེའི་
རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་དབང་བོ་གཉིས་ཚོགས་ནས་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་
དབང་བོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མཛོན་སུམ་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གངས་ཅན་ན་རེ། རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པ་
སྐྱེ་ལ་ནས་སྐྱེ་བས་འགའ་ཞིག་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འོ་ན་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་གང་གིས་བྲལ་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། མཛོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་
དང་། དེ་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་རྟོག་བྲལ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་
འགོད་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་རྟོག་བྲལ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་བྲལ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཛོན་སུམ་ཀྱིས་འབྲལ་པ་དང་། རྗེས་དབག་གིས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་མཛོན་སུམ་ཀྱིས་འབྲལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཛོན་སུམ་ཞེས་པ་སྟེ། མཛོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲལ་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་
ཀུན་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཅན་ནོ། །རྟོག་པ་འང་མིང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་པན་

༼༤༡༩༽

ཚུན་རྒྱ་ལྷན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་རྟོག་པ་ནི་སྤྲ་དང་དོན་འདྲེར་རུང་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རིགས་
སྒྲིར་བ་དང་། འབྲེལ་བ་སྒྲིར་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲིར་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་སྒྲིར་གྱི་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་
འགལ་ཅེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་འང་སྤྲ་དོན་འདྲེར་རུང་འཛིན་པ་ཡོད་དེ། དོན་སྒྲིར་ལ་དེ་དག་གི་བརྟེན་ཤེས་
བས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཡང་རྟོག་པ་དང་བདག་མི་གཅིག་པས་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་འང་རང་
རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་དེ་མཛོན་སྤྲུལ་ལ་ཡོད་ན་
དབང་ཤེས་སོ་སོ་རང་རང་གི་རང་རིག་གིས་རིག་པས་ཁྱབ་སྟེ་སྤང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་
མཚན་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་
དང་རྟོག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དེ་
གཉིས་མི་འབྲལ་བར་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་མི་འཕྲོ་བའི་ཆེ་མིག་
གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཞེས་
པའི་ཆོག་པས་བཅད་གཅིག་སྟེ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཞིང་འདུག་པས་བསལ་ཅེས་པའོ། །དབང་
སྐྱེས་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་དེ་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་མཛོན་སྤྲུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་
ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོས་པའི་ཆེ་རང་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མིག་གིས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་
ལས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་བསྐྱས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་
རྟོག་པ་མེད་པར་ངེས་ན་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་

༩༩༩༽

ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། མ་ལྟོས་པར་འབྲེས་པར་འཛིན་པ་མི་འཐད་པའོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་
དོན་འབྲེས་པར་འཛིན་ན་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་བརྟུགས་སྤྱིན་ཆད་འབྲེས་པར་འཛིན་ནམ། དེའི་གོང་རོལ་ནས་
འབྲེས་པར་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ན་འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཏྲགས་འགོད་
པ་དང་། རྒྱབ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ཏྲགས་འགོད་པར་བྱ་སྟེ་འོག་ཏུ། དེ་བྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་
སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཅེས་བྱ་བ་ཅེ་ན།
འདི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱ་མ་གཞན་དུ་སྟོང་ཉིད་དམ་གཞན་གྱིས་མི་
མཐོང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཡང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བས་དབང་ཤེས་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་བྱ་བ་བོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ནི་མེད་དེ་ཐ་དད་
དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་མེད་པའི་བྱིར་ཅེས་པ་ནི། དེ་ལས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་མེད་
པའི་སྤྱི་ཡོད་ན་གསལ་བ་དང་ཁྱད་མེད་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་
རུང་བ་དེའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཁྱད་པར་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་སྒྲ་སྒྲོར་བ་ཅི་
འགལ་ཅེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁྱད་པར་ལ་བརྟུགས་མི་འདོགས་པའི་

༼༤༡༽

རྒྱ་མཚན་དང་། བཅད་ཡུལ་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་དག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པས་བཅད་བཏགས་པ་ལ་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འོན་སྐྱབས་ལ་སྦྱར་ཞེན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱམ་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་ན་
དད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། །འོན་སྤྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེན། རྟོག་པ་ལ་
སྤང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དོན་སྟོན་ཤིང་ཅན་དེའི་མིང་བ་ལང་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ན་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་དོན་དང་སྤྱི་རྣམ་པ་སྤང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ན་རྟོག་
པས་རང་མཚན་རྟོགས་པས་དབང་པོ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོའི་དོན་སྤྱི་ཡུལ་དུ་
མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་སྒོ་གང་གིས་ཀྱང་བཅད་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་
ཕྱིར་དང་། རྟོག་མེད་ལ་དཔྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་དབང་
པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཅིས་གྲུབ་ཅེན། སྤྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་
དོན་དེ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་ཡུལ་ན་དད་དེ་གསལ་བ་
དང་མི་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་འགལ་ཏེ་ཤེས་

༩༩༩༽

ཡུལ་ལ་བརྟེན་མ་བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་ན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་མི་འགལ་ཏེ་དོན་དེ་ཉིད་དང་པོ་ནས་རང་རང་གི་མིང་དང་
འདྲེས་ནས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འབྲེལ་བ་སྟེ་བརྟེན་མ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་རང་མཆན་ནི་དང་པོ་ནས་བརྟེན་པའི་བྱའི་རང་
བཞིན་དུ་སྤྱིས་པ་མིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡིན་ན་བརྟེན་པ་མ་སྟོན་པར་རང་རང་གི་དོན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཅན་གྱིས་མིང་
ཤེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་
ཞེན་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཉིད་རྟོག་པ་
ཡིན་ཏེ་དབང་པོས་ཡུལ་བཟུང་བའི་ཆེ་འདི་བྱམ་པའོ་འདི་སྤྱལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་རྟོག་
པ་ནི་དབང་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་མཐོང་རྟོག་
ཐ་དད་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་གཅིག་ལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དམིགས་པར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀ་བར་ཆད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོན་མེད་དེ་
འགལ་ཞེག་གི་ཆེ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་སྤྱིས་བྱ་སྤྱོད་པོ་དག་མཐོང་བ་དང་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ནི་སྤྱི་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་ལ། དབང་ཤེས་ནི་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་ཤེས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ལའང་སྤྱོད་པོས་དེ་དག་ལའང་གཅིག་ཏུ་ཞེན་

༩༩༩༩༩

བ་མི་འགལ་ཏེ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་དེ་དག་སྤེལ་ན་ས་འཇུག་པ་སྒྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རང་གི་འདོད་པ་མ་
ཡིན་ཀྱང་ཁྱེད་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འང་མཐོང་རྟོག་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་མི་འགལ་ཅེས་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
མཐོང་བ་རྒྱན་ཆད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་ཡུལ་ལྔ་གཉི་བའི་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་།
མགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོར་སྤང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་
སུམ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་པས་བར་དུ་གཅོད་པ་མི་སྲིད་དེ། རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་བར་དུ་
གཅོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་མེད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ན་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་རྟོག་
པ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མཐོང་བའི་བར་དུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དབང་
པོའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཡུལ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་
རྟོག་ཐ་དད་ཅིང་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་ཡང་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་དུས་གཅིག་སྐྱེ་བར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྣམ་མཐིམ་ལན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ལན་ནི། གཞན་ཡང་
མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་འང་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་ཡུལ་
གཞན་ལ་འཇུག་པའི་རྟོག་པའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱང་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡུལ་
གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཉི་བ་ལ་རྟོག་པ་འཇུག་པའི་
ཆེ་དེ་ལས་རིགས་ཐ་དད་པའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་
ལ་འཇུག་

༼༤༧༽

པའི་རྟོག་པའམ་མཐོང་བ་ནི་ལྟར་རྒྱན་ཆད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཉིས་སྟོང་གི་ལན་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་བཀོད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མགལ་མེ་
ཞེས་པ་དེ་ཡུལ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྤངས་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མར་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་
འཇུག་པ་སྤྱར་བས་སྤྱི་མ་ཆམས་སྤྱར་ཏེ་འཁོར་ལོར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་
ཕྱོགས་གྱི་རྟོག་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རིགས་ཐ་དད་གྱི་རྟོག་པ་བར་དུ་ཞུགས་ཀྱང་མཐོང་བ་རྒྱན་མ་ཆད་
པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ཕྱོགས་གངས་མང་སྟེ་མཐོང་བ་གཉིས་
གྱི་བར་དུ་མ་མཐོང་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་ཀྱང་འཇུག་པ་སྤྱར་བའི་
སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞེས་ཏེ་ཕྱོགས་གཞན་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ཡི་གེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བར་
ཆད་ཡོད་མེད་མི་འཐད་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡུལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་མཁོན་དེ་ནི་དུས་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་རྟོག་པ་ལའང་མཚུངས་
པས་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་རྟོག་པའང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡུལ་ལ་མཐོང་བའི་རྟོག་པ་སྐད་
ཅིག་གཉིས་གྱི་བར་དུ་མཐོང་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱང་འཇུག་པ་
སྤྱར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་མཁོན་དེ་
ནི་གཞན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལའང་མཚུངས་པས་མཐོང་བ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
མཐོང་རྟོག་ཐ་དད་ཅིང་རིམ་གྱིས་

༼༤༣༠༽

སྐྱེ་ཡང་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་མང་བ་དང་འཇུག་པ་སྒྱུར་བས་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། མཐོང་བ་འཇུག་པ་སྒྱུར་བས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ན་ར་
ས་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་འང་སྔ་བྱིའི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་བྱིར་
རོ། །འདོད་ན་ཡི་གེ་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཚུའི་ཐེག་པ་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུར་བ་
གཞན་ལ་འང་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་སྔ་བྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་
ཡི་གེ་གཉིས་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོས་ནས་སྒྱུར་ཡང་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་
འདི་ལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་འདིར་དབང་པོའི་དོན་ཀྱན་དང་ཅིག་
ཅར་དུ་འདུས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆོགས་
པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྲིད་ན་རྣམ་ཤེས་བྱུག་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྒྲར་གྱི་གཟུགས་འཛིན་པ་དང་བྱིས་གྱི་
གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་སྔ་པོ་རྣམས་གྱིས་བར་
དུ་ཆོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་ཐོག་མར་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་
འཛིན་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་དེ་རྗེས་སུ་ཡང་གཟུགས་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱང་འཇུག་པ་
སྒྱུར་བའི་བྱིར་བར་ཆད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲར་བའི་སྟོག་པ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་མཆོ་ལ་སོགས་པ་
མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་གེ་ས་ར་ལྟ་བུ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་

༼༤༡༽

འགྲུར་ཏེ་ཡི་གེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་འདྲེས་པ་སྟེ་ཡི་གེའི་སྐད་ཅིག་ལྷ་སྤྱི་ལ་གཞན་བར་དུ་
ཞུགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་མང་པོས་བར་དུ་
ཆོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་སྤྱི་ལ་ཡི་གེ་ལ་བར་ཆད་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་མི་སྤྱི་ན་
བར་ཆད་མེད་པ་ལ་བར་ཆོད་པར་སྤང་བ་དང་། ཡོད་པ་ལ་མ་ཆོད་པར་སྤང་བ་དེ་ངོ་མཆར་ཆེ་ཞེས་བསྟོངས་
པའོ། །རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པ་ཆང་ན་སྟོ་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་སྤྱིར་རྒྱུན་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོ་ནི་ཅིག་
ཅར་སྤྱི་བར་འགྲུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལྷ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱིས་པའི་ཆེ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་
གང་རུང་རེ་རེ་སྤྱིས་པའི་ཆེ་བར་ཆད་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་རི་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཆེ་རང་རང་གི་
ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བར་ཆད་ཡོད་ན་གསལ་བར་སྤང་བ་འགལ་ཏེ་ལ་བས་
བར་དུ་ཆོད་པའི་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་
ཀྱང་མ་ཆད་པར་སྤང་བའི་སྟོ་སྤྱི་ན་དབང་ཤེས་ལྷ་འགག་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་
འཇུག་པ་ན་ཡུལ་རིམ་གྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྲུར་ཏེ་འཇུག་པ་སྤྱར་ཞིང་བར་ཆད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་པར་
མི་རུས་ཏེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ལྷ་ཀ་ཉི་བའི་ཆེ་
རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་སྤྱི་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱི་ན་འགལ་ཞིག་གི་ཆེ་ཡུལ་ལྷ་
ཀ་ཉི་བའི་སྤྱིར་ཡུལ་ལྷ་ཀ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བར་འགྲུར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་གང་རུང་རེ་འཛིན་པར་
མཐོང་བའི་སྤྱིར་

༼༤༣༣༽

རོ་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ལ་ལར་དབང་པོའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཆགས་སེམས་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དོན་ཉི་ལ་འགའ་
ཞིག་ལའང་འཇོན་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲ་མ་དེ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་དུ་མ་
བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཞན་སྦྱིད་པའི་རུས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའང་ཡིད་རྟོག་
བཅས་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་དང་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བ་
གཉིས་ཀ་ལའང་རྩོད་པ་འདི་མཚུངས་པར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་དོན་ལྡན་གཉི་ལ་ཉི་ལ་ཉི་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་སྦྱེ་བ་ལ་རྒྱ་
མཚན་མེད་ན་དེར་འཇོག་པ་མི་འཐད་ལ། རྒྱ་མཚན་ཡོད་ན་གང་ཡིན། ཡིད་སྤྲ་མ་དེ་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྦྱིད་པ་
ལ་རུས་པ་རེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེ་བ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པའི་ཆེ་རུས་པ་རེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་རྒྱུ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྦྱོང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བེམ་པོ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཆད་དུ་གྱུར་པ་སྦྱིང་གི་དབུས་ན་གནས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་
དབང་པོའི་སྒོ་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེའི་ཤེས་པ་སྦྱིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆད་མས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་མི་
འཐད་དོ། །གསུམ་པ་མགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོར་སྤང་བའི་རྒྱ་ནི། གལ་ཏེ་སྒོ་རིམ་གྱིས་སྦྱེའང་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེ་བར་
སྤང་བ་མི་འགལ་ཏེ་མགལ་མེ་ཡུལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅིག་ཅར་སྤང་བ་བཞིན་ཞེ་ན།
མགལ་མེའི་སྤང་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཅིག་ཅར་དུ་འཁོར་ལོར་སྤང་བའི་འབྲུལ་པ་སྦྱོང་ཞེས་བྲང་དོ། །དེ་

༼༤༣༽

ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེའོ། །འོན་ཀང་གིས་གཞོན་པ་
བྱས་ཞེན་མགལ་མེ་དང་གྲུར་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་དབང་པོ་འཇུག་
བས་རྒྱུན་བྱས་པའོ། །དེས་ན་དེ་འཁོར་ལོར་མཐོང་བ་ནི་མེ་སྟག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་འཇུག་པ་སྦྱར་བས་
མཆོམས་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་འཇུག་པ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཁོར་ལོར་སྦྱང་བ་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་དེ་ནི་
གཞན་གྱི་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྲིད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལན་རེ། དབང་པོའི་སྟོན་ཏེ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་
བྱིར་དང་སོགས་པ་སྟེ་མྱོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། ཡིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་
བྱིས་པའི་དབང་པོའི་སྟོན་བཞིན་འོ། །བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་ཅིས་འགྱུར་ཅེན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་བརྟ་
ཉམས་པ་སྟེ་བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོར་ན་གྱི་འགྲེལ་པ་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྟེ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་དགག་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་བྱིས་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་སྟེ་ཡུལ་
གསལ་བར་སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བསལ་བ་དགོད་
པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། འོན་བརྟ་འཛིན་པའི་རྒྱ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་པའི་བྱིར་བྱིས་པ་དེ་ནི་དུས་བྱིས་
ན་ཆོད་སྟོན་པའི་དུས་སུ་འང་བརྟ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་བ་གཞན་

༼༤༩༩༽

བཏང་ནས་གཞན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་
རོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱིས་པ་ལ་བརྟེན་རྒྱ་
རྟོག་པ་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱིས་པ་བརྟེན་ལ་མ་བྱུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲུབ་དོར་ལ་དཔྱད་པའི་ཡིད་ཡོད་པ་དེས་ན་
བྱིས་པ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། སྤར་བརྟེན་མི་ཤེས་པའི་ཡིད་བྱིས་པ་བརྟེན་པར་
པའི་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་སྤར་བརྟེན་མི་ཤེས་པ་ལས་བྱིས་
པ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་གཞོན་བྱེད་མེད་པའམ་མཚུངས་པའི་བྱིས་
རོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། དབང་ཤེས་བྱིས་ཀྱང་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་ལས་
སྐྱེས་པའི་བྱིས་རོ་ཞེ་ན། འདི་འདྲ་བའི་རྟགས་འདི་ཡང་ལྷག་ལྷན་ཡིན་ཏེ་རྟོག་མེད་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ཅིང་རྟོག་
པ་དང་འགལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིས་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་སྐྱེས་ནི་རྟོག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྤར་བྱི་འདྲིན་པས་
སྤོང་པའི་སྤོང་ཡིན་པའི་བྱིས་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱིས་པའི་རྒྱུ་ལ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་
སྤར་བྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པས་སྤོང་པ་དེ་ཉིད་ཀླན་པོའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་གཉིས་ཀ་དབང་
པོའི་སྤོང་མཚུངས་པའི་བྱིས་རོ། །ཡང་ན་བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་བརྟེན་ཐམས་པ་དེ་
ཉིད་འདིར་ཡང་ཞེས་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་རྟགས་ལྟར་སྤོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
འདིས་ནི་མྱོང་བ་དང་ཡིད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱང་ལྟར་སྤོང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། གཞན་

༼༤༣༥༽

ཐམས་ཅད་ནི་ལང་ལ། དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་ལའང་འགྱུར། །ཞེས་པ་མན་ཆད། དེ་བཞིན་སྤྱིང་བ་ལ་ཡང་
འགྱུར། །ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་ལ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་
ཡང་བསྐྱར་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོག་པ་འགོག་པ་དང་། སྐྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོག་པ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཁྲབ་པ་བསྐྱར་པ་དང་། ཏྲགས་དགོད་པ་དང་། འྲགས་ཆོས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྲད་པར་དང་
ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་དག་རོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། རོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོག་པ་
ནི་རོན་གྱིས་རོན་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་གཉིས་ལས། ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པ་
ནི་དབྱུག་པས་སྐྱེས་བྱ་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་དད་མེད་པས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་བ་ལང་གི་རིགས་
དང་ཡོན་ཏན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་གོང་བྱ་
འགའ་ཞིག་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་དེ་དག་གིས་འགའ་ཞིག་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ལ་ཆོས་བཞི་པོ་སོ་སོར་
འཛིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲད་པར་དང་སྐྱེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲད་པར་དུ་བྱ་
བའི་གཞི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། འཛིག་རྟོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནི་དེ་དག་སོ་སོའི་བརྟེན་པ་ཞི་བོ་དེ་
སྟོ་གང་གིས་སོ་སོར་བཟུང་ནས་ཡོད་ན་བཞི་པོ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་ནས་འདི་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་ལྟར་
རྟོགས་ཞེས་པ་ཕྱིས་དེ་དག་བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་པ་ལའང་སྤར་དེ་དག་སོ་སོར་འཛིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་པའི་དོན་
ཏོ། །གཞན་དུ་མིན་ཅེས་པ་ནི་བཞི་པོ་སོ་སོར་འཛིན་པ་མེད་ན་དེ་དག་བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་པ་སྟིད་

༼༤༣༩༽

བ་མིན་ཅེས་བཤོ། །དཔེར་ན་སྤྱེས་བྱ་དང་དབྱུག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། དེ་དག་གི་བརྟེན་ན་
དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་ལ་མི་ཤེས་ན་མི་འཛིན་པ་བཞིན་རྟོ། །དེ་ལ་དོན་ལ་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་ཡང་དག་
པར་ན་མེད་དེ་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་
གཉིས་ཐ་དད་ན་པན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཐ་མི་དད་ན་སྦྱར་རྒྱ་གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། རིགས་སོགས་ཞེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་གྱི་རྩིས་
ལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོས་བྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་
རིགས་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་གཞི་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་གོང་བྱ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་
དང་། དེ་དག་གི་བརྟེན་བཞིན་པོ་དེ་བྱེད་བྱེད་སྟེ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཚུད་འོ་མ་འབྲེལ་པ་བཞིན་
རྟོ། །འདིའི་ལྟོག་བྱུང་ཞི་གོང་དུ་བསྟན་ཅིན་ཏོ། །དེས་ན་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཅིག་ནི་དོན་བསྟན་བར་ཡང་གསལ་
ལོ། །གལ་ཏེ་དོན་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་ཆོས་བཞི་སོ་སོར་འཛིན་པ་མེད་པས་དེ་དག་བསྟོམས་ནས་འཛིན་པ་མི་
སྤིང་ཡུང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དབང་པོས་ཡུང་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དབང་པོས་སྤྱེས་
བྱ་དབྱུག་པས་ཡུང་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དཔྱེད་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྟོགས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དག་སྦྱར་བའི་རིགས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་
དང་། གང་གིས་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་འབྲོད་འདུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་མེད་ཡུང་གཅིག་གི་སྦྱོ་སྟོ་མི་འགལ་བཤོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པས་སྤྱི་མི་སྤིང་བ་ནི། གལ་ཏེ་

༩༤༧༽

བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་སོད་དེ་སྤྱི་འཛིན་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་ཤེས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
ཤེས་བ་ཡོད་མེད་དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་སྣང་བ་མེད་དེ་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་དང་སྡོན་མཐོང་བའི་གསལ་བའི་ཁ་དོག་དང་
དབྱེབས་གྱི་རྣམ་པ་ཅུ་མ་ཞིག་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱི་མེ་ཡིན་ཏེ་སེར་སོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་
དོག་དང་ཆེན་སོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེབས་དང་། བ་ལང་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡིས་སྣང་བ་དེ་བ་ལང་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བས་སྤྱིར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ལ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་མཐོང་དབྱེབས་ཐམས་ཅད་
འདྲེས་པའི་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བ་གཅིག་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམར་སོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་
སྣང་བའང་སྤྱིའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱང་
དབང་སོ་ལ་མི་སྣང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་མཚུངས་བར་མ་བྱུང་སྟེ།
རྟོག་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་དམར་སོ་དང་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་ལ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྣང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་དང་སྡོན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་
དང་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་ཅུ་མ་ཞིག་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་སྤྱི་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ངོས་གཟུང་བ་དཀའ་སྟེ་ཀུན་བཏགས་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པའི་སྣང་བ་ལ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་
མཚུངས་པའི་སྤྱི་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་
མཐོང་བ་མེད་དེ་དབང་སོའི་རང་གི་ཡུལ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་

༼༤༣༽

གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་སྒྲ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་བའི་ཆེ་འདི་བྱམ་པའོ་ཞེས་མི་
གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཆེ་སྒྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་འདང་མཐོང་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་རྒྱ་བ་
དད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་ལ་རྟོག་པ་ནི་བག་ཆགས་
ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བ་དད་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་སྟོ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འོན་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ་དུས་གཅིག་ཏུ་
སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་བའི་སྐྱེ་དབང་པོས་
མི་འཛིན་པས་དེས་དོན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་རི་ལྟར་འཛིན། དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་
དད་མེད་པའི་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་རོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་འཕྲོད་འདུམ་གྱུ་བ་
པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྲོད་འདུམ་མིན་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་འདས་པར་སྟོང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་། བརྟགས་ན་
འཕྲོད་འདུམ་ཉིད་མ་གྱུ་བ་པ་དང་། སྦྱོར་ན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་སྟོས་མི་འཛིན་པ་མ་གྱུ་བ་སྟེ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་མི་འཛིན་ན་རིགས་
དང་རིགས་ཅན་ཐ་དད་མེད་པར་མ་དེས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དབང་པོས་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་དབང་པོའི་
འཕྲོད་འདུམ་མི་འཛིན་པར་སྟོང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོས་རིགས་དང་རིགས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་
མཐོང་ལ། མ་མཐོང་ནའང་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཕྲོད་འདུའི་སྐྱུ་བ་
བྱེད་དགག་པ་དང་། སྐལ་མ་དང་

༼༤༩༽

སྒྲུ་བྱའི་སྒྲུ་དོན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ་སྒྲུ་ལ་མ་འདི་དག་ལ་སྒྲུ་བྱའི་སྒྲུ་བའི་
སྒྲུ་སྒྲུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་དང་བཅས་བ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་འཛིན་བཞིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་འདི་
དག་ནི་རང་གི་རྟོག་བས་སྒྲུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་བ་ཡིན་ཏེ་རིགས་བ་དང་གྲགས་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལྟར་རིགས་བས་མི་འཐད་དེ་སྒྲུ་ལ་མ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྒྲུ་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་བས་དེ་གཉིས་དུས་
གཅིག་བ་མི་སྲིད་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་རྟོན་གྱི་གྲགས་བ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ་བ་ལང་འདི་ལ་རྩ་ཡོད་དོ་ཞེས་
འཛིག་རྟོན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཀྱི་རྩ་འདི་ལ་བ་ལང་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིག་རྟོན་བརྗོད་བ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སྒྲུ་བྱའི་ལ་སྒྲུ་ལ་མ་ཡོད་ཅེས་གྲགས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་མ་འདི་ལ་སྒྲུ་བྱའི་ཡོད་ཅེས་གྲགས་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བ་
ལང་འདི་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་འཛིན་བའི་སྒྲུ་ཡང་འཕྲོད་འདྲུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཆེ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲུ་འཇུག་བའི་ཡུལ་ནི་རྩ་མ་གཏོགས་བའི་མགོ་བོ་ལ་སོགས་བའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ནམས་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་
རྟོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་དང་བར་མ་ཆད་བའི་རྩ་ལ་བརྟེན་བར་བརྗོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བ་ལང་
གཞན་གྱི་རྩ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེ་རྒྱས་གཅིག་ལ་འཕྲོད་བ་འདྲུ་བ་མེད་བས་བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་དུ་
མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྩ་ལ་སོགས་བ་ལས་ཐ་དད་བའི་བ་ལང་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་དག་རྟོན་དང་
བརྟེན་བར་འཛིག་རྟོན་དུ་གྲགས་བ་ནི་རྟོག་བས་བཏགས་བ་ཅུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་ནི། འོན་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་
བྱའི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དུས་མི་མཉམ་བ་ལ་སྒྲུ་འཇུག་བའི་
ཚུལ་

༼༤༣༠༽

ནི། སྤལ་མ་ནི་རྒྱུ་ལྟེ་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། སྤམ་བྱ་ནི་འབྲས་བྱུང་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤལ་མ་དེ་
ནམས་ཀྱི་སྤམ་བྱ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྤལ་མ་ནི་འདས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་སྤལ་མ་ཐག་པས་འདྲ་
བྱས་པ་ལ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱུང་ནི་སྤམ་བྱར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྤལ་མ་འདི་ནམས་ཀྱི་སྤམ་བྱ་ཞེས་
བརྗོད་ན་སྤལ་མ་ནི་ད་ལྟར་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བའི་སྤམ་བྱ་འབྲས་བྱུང་བརྗོད་པ་ཡིན་
ནོ། །རི་ལྟར་ཡང་རྒྱ་སྤལ་མ་ཡང་འདི་ཡིན་ལ་འབྲས་བྱུང་སྤམ་བྱུང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་བའི་ཆེ་ག་
གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་དུས་གཅིག་པ་མི་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤལ་མ་དང་
སྤམ་བྱ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དུ་རུང་ངོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མི་མིན་དེ་ཆོས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤམ་བྱ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྤལ་མ་ཐ་དད་དུ་མེད་
པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཐ་དད་ལ་འང་དུས་མི་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཁོ་
ན་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་མིན་ན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་རུང་ངོ། །དུས་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཐ་
དད་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཆོག་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཏེ་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ལྷག་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ལ་སྤྱུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་སྤམ་བྱ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྤལ་མ་དང་སྤམ་བྱ་
ཐ་དད་མེད་ན་སྤྱིར་གྱི་སྤལ་མ་དེ་དག་ད་ལྟར་གྱི་སྤམ་བྱ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་མི་འཇུག་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེ་
ན། དོན་དམ་པར་ན་མི་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱིས་བྱ་འགའ་ཡིས་
འབྲས་བྱུང་སྤམ་བྱུང་ལ་རྒྱ་སྤལ་མར་སྤྱོད་བཏགས་ནས་འབྲས་བྱུང་སྤམ་བྱུང་

༼༤༣༽

ལ་སྒྲུལ་མ་ཞེས་འདོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཡང་ན་སྒྲུལ་བྱའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་རྟེན་ནམ་རྒྱ་སྟོན་གྱི་
སྒྲུལ་མ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཅེས་འདྲི་བ་ལ་དེ་སྟོན་པའི་ཆེན་སྒྲུལ་བྱའི་སྒྲུལ་མ་གཅིག་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་འདི་
སྒྲུལ་མའོ་ཞེས་བཞེད་དེ་དེའི་ཆོའང་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བྱ་ལ་སྒྲུལ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་
བ་སྒྲུལ་མ་དུ་མ་ལ་སྒྲུལ་བྱར་བཞེད་པའི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུལ་མ་རེ་རེ་ཞིང་ལོགས་སུ་བཀར་ན་སྒྲུལ་བྱ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྗེ་ལྟར་སྒྲུལ་བྱའི་ཐ་སྙད་བཞེད་ཅེ་ན། རྒྱ་དང་སྤུན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུལ་མ་དེ་དག་པན་ཚུན་པན་
གདགས་པར་བྱ་བ་དང་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ལྷག་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་བྱར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྒྲུལ་མ་དེ་དག་ཐག་པས་འདུས་བྱས་པ་ལས་བར་ཆད་པ་
མེད་པར་སྒྲུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་བྱར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲུལ་མ་དང་སྒྲུལ་བྱ་འབྲོད་པ་འདུ་བ་ཅམ་
ལས་དེར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་བ་སྐྱ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་གཞན་
མེད་ཀྱང་དངོས་མེད་སྲིད་པ་དང་། སྤྱི་རྗེས་ལས་ཐ་དད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་མིང་
དང་བཏགས་མིང་གི་བྱད་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུལ་མ་ལས་སྒྲུལ་བྱ་ཐ་དད་མེད་ན་སྒྲུལ་མའི་སྒྲུལ་བྱ་
ཞེས་པའི་སྐྱ་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྤུན་པོ་ལ་བ་ལང་ཞེས་བཞེད་པ་བཞིན་ཞེ་ན། དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་
མེད་ཀྱང་དང་པོའི་བདེ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་བྱའི་སྐྱ་ནི་
དངོས་མིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། འབྲུལ་མེད་ཅེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་མ་གྲུབ་
པས་རྗེས་དཔག་མེད་པ་དང་། ཏྲགས་མ་ངེས་པས་རྗེས་དཔག་མེད་པའོ། །

༩༥༣༩༽

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བ་ཡང་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་དེ་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་མཚན་
ཉིད་མཐུན་པའི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྤྱི་བུ་དུ་མ་ལ་ཐ་
དད་པའི་བྱང་པར་དབྱུག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་མཚུངས་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ་དཀར་ཟལ་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐ་
སྤྱད་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ་དཔེ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྱབ་བྱེད་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་
པ་དཔེ་ཡིན་མོད་ཅེ་ན། སྤྱི་བུ་ལས་དབྱུག་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱི་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ན་དབྱུག་པ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་
ལ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རི་ལྟར་འབྲེལ། ཡུལ་དུས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་སྤྱི་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་དབྱུག་པ་འང་སྤྱི་བུ་ཅན་དུ་འཛོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དབྱུག་པ་ཅན་འདོགས་བྱེད་དང་། དབྱུག་པ་ཅན་པན་གདགས་བྱར་
འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྟོག་པ་ལས་དེ་ལྟར་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྤྱད་འདོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་དབྱུག་པ་སྤྱི་བུའི་བྱང་པར་དུ་འཛོག་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ཡང་དབྱུག་པ་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་པ་བཞིན་དུ་
རིགས་གསལ་བའི་བྱང་པར་དུ་འཛོག་པ་སྤྱོད་བཏགས་ཡིན་ཡང་རིགས་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་པོ་ཞེ་ན།
དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ་དབྱུག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་ལ་རིགས་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། མ་ངས་པའི་དཔེ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོ་རྟོག་དངོས་

༼༤༣༣༽

པོའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ན་ཚིག་གི་དོན་དུག་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་གི་
དོན་དུག་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་ཤེས་བྱ་བྱིད་རང་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁང་བཟངས་ཀྱི་དེ་དག་ཞེས་
པའི་སྤྲུལ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁང་བཟངས་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤང་བ་ཞེས་པ་དངོས་
པོ་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁང་བཟངས་ནི་རྩལ་མ་ཡིན་ཏེ་དོ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མི་མ་ཐུན་པས་རྩལ་མི་
ཚུམ་པར་བྱིད་རང་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ལས་འདོད་པ་
དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྩལ་སྤང་བ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་དོ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་
ཕན་ཚུན་སྤྲུལ་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་སྤྲུལ་པ་འདྲ་མི་སྤྱིད་མོད་རེ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།
ཁང་བཟངས་དེའི་སྤང་བ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཚིག་གི་དོན་དུག་གི་ནང་ནས་ཅི་ཞེས་ཡིན། རེ་ཞེས་རྩལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་
འདི་ཁང་བཟངས་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་དང་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལ་དེ་
དག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདྲུབ་དང་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུའམ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་རིགས་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གི་དོན་དུག་གི་ནང་ནས་རིགས་
ཡིན་ཏེ་རིགས་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་འདྲ་མོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁང་བཟངས་གཅིག་ལ་འདྲ་སྤང་བ་ཞེས་བརྗོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། ད་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་འདྲ་ཤིང་གི་སྤྲུལ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་
མང་པོ་དག་ལ་དེའི་སྤྲུལ་ཞེ་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་མང་པོ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་ཞེ་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་རིགས་ལ་
རིགས་གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་

༼༤༣༩༽

རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་སྤྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ་
ལྷན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤང་བ་དང་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་
ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྤྲོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁང་བཟངས་ཀྱི་
སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ནི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྤང་བ་ལས་ཆེན་པོ་ཐ་
དད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རི་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆེན་པོ་འེ་སྤྱད་དོས་
མིང་དུ་འདོད་པ་དང་། བྱད་པར་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་སྤྱོ་མ་འབྱུང་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་གཞན་གྱི་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་བྱད་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དངོས་མིང་དུ་འདོད་
པ་ལ་འང་དོན་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། གཉིས་ཀས་དངོས་མིང་དུ་འདོད་པའི་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་
པའང་སྤྱིར་རྒྱ་དབྱུག་པ་དེ་དབྱུག་པ་ཅན་ལས་དོན་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟུན་པས་པ་དེ་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ལས་ཡང་མཚུངས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་ཆོག་གི་དོན་དབྱུག་ལ་ཆོག་གི་དོན་ཆོག་
གི་དོན་ཅེས་པའི་སྤྱི་གཅིག་དུ་འདུག་པའི་རྒྱ་ཡང་དོན་དབྱུག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ལ་ལྟོས་པར་མཐོང་།
གལ་ཏེ་ལྟོས་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་དབྱུག་དུ་མ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འཛིག་ཏེན་ན་དེ་
དག་གི་བྱད་པར་གཞན་དུ་གྲགས་པ་ནི་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་གོ་སྟོན་། །གསུམ་པ་གྲགས་པའི་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་ནི། གྲགས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་གྲགས་པའི་རྒྱ་ནི་བད་དང་བརྗོད་འདོད་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟེ་བ་

༼༤༣༥༽

སྒྲིབ་མཁན་པོས་ཆོག་ས་བཅད་འགའ་ཞིག་ལ་མེ་ཏྲོག་གི་སྤང་བ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་བཏགས་
བ་དང་། སྒྲིབ་ས་སྒྲིབ་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲིབ་བྱིངས་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་བཞིན་
ནོ། །གསུམ་པ་རིགས་མེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲིབ་མེ་འགའ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། དུ་མ་ལ་སྒྲིབ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་དང་། སྒྲིབ་བཟོད་བྱ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྒྲིབ་མེ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་དངོས་
པོ་ལ་མེ་འཇུག་པའི་འཐད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲིབ་
གཅིག་གི་རྒྱར་བསྟན་པ་ནི། ཐ་དད་ཀྱང་ཞེས་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་རྟོགས་ཞེན་
གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མ་དེ་དག་གོ། །དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། གཅིག་དུ་འཛིན་པ་དེ་འབྲའི་རྣམ་
ཤེས་གྱི་རྒྱར་གྱུར་བའོ། །རི་ལྟ་རྟོགས་ཞེན། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ངོ་། །གང་གིས་རྟོགས་ན་ཤེས་པ་
དེས་སོ། །དེ་དག་ལ་སྒྲིབ་གཅིག་ཡོད་པས་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཀྱང་
ངོ་། །དུ་མ་ལ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བ་འགའ་ལོ་ཞེན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་
ལས་ལོག་པའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་
བ་ནི། བུམ་པ་དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་དུ་མ་བྱུང་སྟེ་གསེར་བུམ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚུ་སྒྲིབ་
བའང་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ངོ་ཞེན། ཐ་དད་ཅེས་པའི་རྟུང་བ་གཉིས་ཏེ། ཅེན་གཅིག་དུ་རྟོགས་རྒྱུའི་སྤྱིར། །སྒྲིབ་རྣམས་
ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན། །སྒྲིབ་གཅིག་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས། །གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མི་དད། །ཅེས་པ་ལྟར་

༼༤༣༩༽

ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་གཅིག་པའི་དོན་ནི། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཚུ་སྐྱོར་བ་མེད་པའི་སྐམ་བུ་
ལ་སོགས་པ་དང་བུལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སེལ་དེ་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བས་དེ་ལ་འབྲས་
བུ་གཅིག་པར་བརྗོད་དེ། དེ་ལས་མ་ལོག་ན་བུམ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྤྱི་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དེ་བུམ་པའི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ། སྤྱི་ཡང་དེ་མ་ཡིན་གཅད་པའི་དོན་དུ་སྐྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་
མཉན་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གྱིས་སེལ་བ་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གཤམ་
ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོའི་སེལ་བ་ལ་འཇུག་ན་དེ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ནི་ལྡོག་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པའི་རྣམ་གཅོད་ལ་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་ལན་མང་དུ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱི་དོན་ཚེས་ནི་
རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དོན་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱི་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མི་བསྐྱུ་སྟེ་སྤྱིས་བུམ་པ་དངོས་པོའི་ལྡོག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལྟར་སྤྱི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེལ་ལ། གཟུགས་བརྟན་ནི་གཞན་སེལ་དེའི་མཐར་ཐུག་
པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྟོག་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་དངོས་པོ་ལས་
བརྒྱད་ནས་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར་དང་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་སྤང་
བཅུགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་

༼༤༣༽

བ་ན་དེ་ཐོབ་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ཀྱི་སེལ་བ་ལ་དངོས་སུ་མ་རེག་ཀྱང་མཐར་དེ་ལ་མི་
བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་པའི་རྒྱང་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་
སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། དེའི་
དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་བརྟན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།
ཐ་མི་དད་པ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་རྟོག་པ་ལ་དོན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་སྤང་བ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་དེ། སློ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
སྤྱི་སེར་ཐ་དད་དུ་སྤང་བས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སློ་མ་འཁྱུལ་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ནི་མི་
འབྱུང་ལ། འཁྱུལ་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བས་དེར་མི་འབྱུང་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། གསེར་གྱི་བྱམ་པ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་
སྟོག་པ་དོན་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་པའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་དུ་
བྱམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སློ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་ཐ་དད་པའི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
བདེན་པ་མིན་ཏེ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་སློ་དེ་འཁྱུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པ་གཉིས་འཛིན་བཞིན་ནོ། །འཁྱུལ་པ་དེ་རྒྱ་
གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། སྟོན་དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། སོ་སོ་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཟུགས་བརྟན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
ཉིད་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། རྒྱ་གར་བརྗོད་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་
བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ།

༩༥༣༩༽

བཟོད་བྱ་ནི་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཤེས་པ་སྒྲས་བཟོད་ན་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་རྟོགས་ན་བཟོད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི།
དེ་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་སྒྲེའི་རྣམ་པ་ཅན་བཟོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། རྒྱ་གར་པ་རྒྱ་
ཁ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་བཟོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཉིད་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་དུ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་
རྣམ་པ་དེ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་དེ་བཟོད་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི། རི་ལྟར་དོན་རྟོན་ཡིན་ཅེས་པ་
དེས་དོན་མི་ལོགས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་བཟོད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལོ། །དེས་ན་གོང་དུ་འགའ་ཞིག་
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་དོན་རིལ་པོར་བཟོད་པ་མི་འཐད་པས་དོན་དངོས་པོའི་ཆ་རིལ་ཞིག་བཟོད་ཅེས་འདྲི་
ན་འདྲི་བ་པོ་དེ་ལ་དོན་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་ཡོད་པའི་རྣམ་བཅད་གཞན་སེལ་གྱི་ཆ་བཟོད་དོ་ཞེས་
ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྱིར་དགག་པ་ནི། འདིར་གཞན་སེལ་པ་ནི་སྒྱིར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་ཁྱེད་
འདོད་པའི་སྒྲེའི་རྣམ་པ་སྒྱིར་མི་རུང་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་བ་ལང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་སྒྲས་སྒྱུར་
བའི་དགོས་པ་ནི་རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནམ་དགོས་པ་ཡོད་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གཅིག་པའི་གཞན་སེལ་ལ་སྒྲས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་གོམས་པས་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་པ་དེ་
དོན་གྱི་སྒྱིར་མི་རུང་སྟེ་དོན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུང་མཁན་གྱི་སྒྲོ་
ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྒྲེའི་རྣམ་

༩༣༩༽

བ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་གྱི་ཆའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གཉིས་ལས། གློའི་གཟུགས་
བརྟན་བརྩོད་བྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲིའི་བརྩོད་བྱར་འཛོད་པའི་གཞན་སེལ་དེ་དངོས་པོ་ལ་
བརྟན་པའི་སེལ་བ་ཡིན་ན་སྤྲད་དོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། མ་ཡིན་ན་དེ་དངོས་པོའི་ཆར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན།
བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གློ་དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པའི་དངོས་པོར་སྤྲོ་བཏགས་ཤིང་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་
བ་དེ་སྤྲུལ་བརྟན་ནས་རྟོགས་པ་ཡིས་གཞན་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་འང་རྟོགས་པ་ཡིན་
ཏེ་གློ་ལ་སྤང་བའི་བྱམ་པ་ལ་དོན་གྱི་བྱམ་པར་འབྱུང་ནས་འབྱུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྱུང་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
གློའི་བྱམ་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པའི་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་གཞན་གྱི་ཐ་
སྙད་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་ལ་རྟོའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བའམ། སྤང་
བཏགས་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་ཞེན་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་གཙང་
བ་ལ་གཙང་བར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲིའི་དོན་གང་ཡིན་ཅེས་འདི་ན་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅན་
གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྩོད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཡིན་པ་དང་། གཞན་སེལ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་སྤང་བའི་ཤེས་པ་བདག་རྒྱུན་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་དག་དོན་ལོག་པར་སྤང་བའི་ལོག་
ཤེས་ཡིན་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཞེན་པའི་སྤྱིར་སྤྲུལ་འཛིན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱིར་མི་རུང་ངོ། །

༼༤༤༠༽

ཞེན་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆ་སྟེ་བྱེ་བྲག་ལ་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་འཁྱུལ་པ་འདི་རྗེས་
སྟུང་གོ་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སྟུང་གོ་བའི་ཞེན་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་འཁྱུལ་པ་དེ་ལ་གསེར་གྱི་
བྱམ་པ་དང་རྗེས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་
མཉན་པ་གཞན་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ་སྟོ་འཁྱུལ་པ་ལ་གཞན་སེལ་དུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཕྱི་
རོལ་གྱི་བྱམ་པ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་བདེན་པ་བཞིན་དུ་སྟོ་འདི་བྱམ་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཁྱུལ་པ་མ་
ཞིག་གི་བར་དུ་འདི་བྱམ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ལོག་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་ལ་སྦྱང་བའི་བྱམ་པས་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཁྱུལ་པ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་དེ་
ལྟར་ཡིན་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མྱོང་བ་ལ་དོན་མྱོང་བར་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འཁྱུལ་པར་འགལ་ཞེན་མི་
འགལ་ཏེ་དེ་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་འཁྱུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྟོ་རྣམ་པ་ཅས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ལ་སྦྱང་བའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་བྱམ་པ་བྱམ་མ་ཡིན་དང་བྲལ་བའི་གཞན་སེལ་དུ་སྦྱང་བ་ལ་གཞན་སེལ་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྟུང་སྤྱི་
མི་འདོད་པ་སྤངས་ནས་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་བརྟུ་འདོགས་པའི་དུས་ནའང་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་
གཞན་སེལ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་རོ། །གཞན་སེལ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསྟན་པའི་དོན་ཅེས་པ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལ་སྦྱང་བའི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ཏེ་དེ་སྤྱི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་བརྟན་དེ་དང་རྒྱ་
འབྲས་སྟུང་འབྲེལ་བའི་གཞན་སེལ་ནི་སྤྱི་དང་བརྟུད་ནས་འབྲེལ་

༼༤༤༽

རིགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ག་ལ་སྟི། དེའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་དུ་བྱ་བའི་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་
བུའི་དོན་དང་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་རིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་དེ་ནམས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་ལ་
མཉན་པ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་
རྟོ། །འོན་གང་ལ་སྒྲིར་ཅེ་ན། གཞན་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་འོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་སྒྲིར་ཀྱི་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟོག་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཆེ་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། གལ་
ཏེ་དབང་སོས་རང་གི་ཡུལ་རིགས་ལ་སོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་
སྐྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་
དོན་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་དེར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་དོན་དེའི་བར་མ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྐྱར་
བརྟེན་དུས་སུ་མཐོང་བ་དང་ཕྱིས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་བ་གཉིས་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་བར་མ་
བྱ་ཡང་སྐྱ་དོན་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱར་དོན་དེ་ལ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བ་བྱ་བ་དེའི་རིགས་
ཅན་གཞན་ཡང་མཐོང་བའི་ཆེ་འདིའི་མིང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པས་བྱུང་ཅེས་པ་ནི་གོང་དུ་བར་
བྱ་བའི་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་
བསྐྱབ་པ་ནི། གཞན་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་རྟོག་པས་ད་ལྟར་ཀྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་འདས་པའི་ཡུལ་འགལ་ཞེས་གི་སྐྱ་དོན་
འཛིན་པའི་ཆེ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ད་ལྟར་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་ནི་སྟོང་བས་བྱུང་བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ས་དེར་
མིག་ཤེས་ཀྱིས་གསལ་

༼༩༩༩༽

བར་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་དང་། དེའི་བཟང་བསེས་ནས་མི་འཛིན་ཏེ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །བཟང་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བཟང་བླན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོད་ན་བསེས་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་དབང་
ཤེས་ལ་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟོག་པའང་ཡུལ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ནི་རང་གི་ཡུལ་དང་དེའི་སྐྱོ་
སྐྱར་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་བཟང་མ་བླན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གསུམ་པ་སྐྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
འཛིན་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། དབང་ཤེས་ནི་རང་གི་ཡུལ་དང་སྐྱོ་སྐྱར་ནས་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཟང་པོ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་ངག་དོན་དུ་བཀོད་དོ། །མ་དེས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་གང་ལ་མིང་གི་སྐྱ་དེས་པར་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ན་སྐྱ་སྐྱོར་བའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །དབང་ཤེས་སྐྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་ཤེས་དང་སྐྱོ་རྟོག་
ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་དང་སྐྱོ་རྟོག་ཡུལ་གཅིག་པ་དེས་ན་སྐྱོ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་
འཇུག་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པའང་འདོད་པ་ཅུ་མ་གྱིས་འཇུག་པ་སྟེ་སྟེ་བར་འགྱུར་
རྟོ། །ཡང་ན་སྐྱོ་རྟོག་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དབང་
ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཏན་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་པ་བཞིན་རྟོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་
ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་རིག་པའི་ཆེ་རང་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རིག་མེད་ན་ཐམས་
ཅད་ལོང་ལྷགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱད་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་
དགོད་པ་དང་། ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་

{ རྒྱུ་ལྡན་ }

པོ་ནི། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་ན་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་གཟུགས་
 སྟོན་པོ་འོ་ཞེས་མཐོང་བའི་དུས་ན་འདི་ནི་གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་རྟོག་གཉིས་
 ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་སྟེ་རང་རིག་པ་
 ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་གཟུགས་ཀྱང་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་སྤྱང་
 བའི་རང་རིག་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་སྟོ་
 ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་བར་མི་
 འཐད་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་པའི་གཞན་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ཡུལ་དང་
 སྟོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཉམས་སུ་སྤྱང་ན་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མཐོང་བ་མེད་
 རོ། །རིམ་གྱིས་སྤྱང་ན་སྟོ་གཅིག་གིས་སྟོ་སྤྱང་བ་དང་ཡུལ་རིག་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དུས་
 མཉམ་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་བ་ལ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་
 ཐལ་བའི་སྟོན་བཀོད་པ་དེས་ནི་གཟུགས་འཛིན་དང་དུས་མཚུངས་པར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་
 གཟུགས་འཛིན་དེ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དེ་ལའང་སྤྱང་བྱེད་མི་དགོས་ན་སྤྱི་མ་ལའང་མཚུངས་ལ། དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་
 ཐལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་རིག་པ་མི་འཐད་པ་ནི། ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་
 གཅིག་གིས་སྤྱང་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་འཛིན་པ་དེ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་སྟོ་དེ་བན་པའི་

༩༩༥༽

ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་
གཟུགས་འཛིན་པ་དེ་སྤར་སྟོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བློ་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བློ་པ་ནི་སྟོང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་རིག་འདས་པའི་སྟོ་ཕྱི་མས་རིག་པར་བྱེད་ནའང་རང་
སྟོའི་ཞེས་པ་སྟེ་རང་གི་སྟོ་ནི་རང་གི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །དེའི་སྟོ་ནི་གཟུགས་འཛིན་དེ་འཛིན་པའི་
ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཚད་མ་དང་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་ངོ་མོ་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀའང་སྟོག་གྱུར་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རང་གི་སྟོ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་སྟོ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་ཡང་རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་
གཞན་གྱི་སྟོ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་དང་། སྟོག་གྱུར་ལ་རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་པའི་སྟོ་བྱེད་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་མེད་ན་ཐམས་ཅད་ལོང་ལྷགས་སུ་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དོན་རིག་འདས་པ་
མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ནི། རང་གི་རྒྱད་ལ་སྤར་སྟེས་པའི་དོན་རིག་འདས་པ་འདི་འོག་ཏུ་ཅིས་བྱུང་ཅིས་ཚད་མ་
གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདས་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
རྟོགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྗེས་དཔག་ཀྱང་མི་འཇུག་སྟེ་མ་བྱུན་དཔེ་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྟོ་མངོན་
སུམ་གྱིས་མ་བྱུང་པས་སྟོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་མ་བྱུན་དཔེ་ཚད་མས་མ་བྱུང་།

༼༤༤༫༽

ལ། ཏྲགས་ཀྱང་མེད་དེ་དོན་རིག་འདས་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤར་སྒོ་འདི་ལྟ་བུ་བྱང་སྟེ་ཞེས་བསྐྱབ་ན་ཚོས་
ཅན་མ་བྱབ་པས་ཏྲགས་མི་སྲིད་ལ། སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་འདི་ལ་སྒོ་འདི་ལྟ་བུ་བྱང་སྟེ་ཞེས་བསྐྱབ་ན་
སྒོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དང་ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཏྲགས་ཀྱི་རོ་
བོ་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉིས་སྒོར་གི་ལན་དགག་པ་ནི། འདི་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་སྒོ་སྤུ་མ་དེའི་རོ་བོ་འཕམ་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཅན་གྱི་དེའི་རྗེས་སོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྒོས་སྒོ་སྤུ་མ་
དེ་གཟུགས་སྒོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མདོ་སྟེ་པ་གཟུགས་
ལ་སོགས་པར་སྤང་བའི་སྒོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པར་འཛོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་གཟུགས་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་གཟུགས་འཛིན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་སྒོ་ཕྱི་མ་དེས་འཛིན་
པར་རིགས་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤུ་མ་སྤུ་མའི་སྒོ་དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་སྒོ་དེས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་
སྐྱད་ཅིག་མ་ཐ་མས་བར་དུ་ཚོད་པས་སྤུ་མའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་
རེ་རེའི་རྗེས་སུ་དེ་འཛིན་པའི་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་སྟེལ་ནས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། འོན་མཐོང་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྐྱད་ཅིག་དུ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་
བས་དེ་ཕྱིས་ཀྱི་སྒོ་གཅིག་གིས་ངས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོན་ཕྱིས་ཀྱི་སྒོ་དེ་སྒོ་འི་རྒྱན་དེ་རིམ་པ་མ་ཡིན་པར་
སྤང་ན་དེས་ལོ་སྤུ་མའི་སྤུ་མའི་རིམ་པ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་ཏྲག་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྤུ་
མའི་རིམ་པ་དང་བཅས་པར་སྤང་ན་སྒོ་གཅིག་གིས་བཟུང་བར་འགལ་ལོ། །

༼༩༩༽

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གཅིག་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ནི། རི་ལྟར་དེ་དབེར་ན་གཟུགས་རང་
གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་སྒོ་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་དོན་རིག་འདས་པ་
རང་རིག་གིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་རྟོག་མེད་དུ་འདོགས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད། བརྟའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པས་
ཞེ་ན། འོན་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བརྟ་བྱ་བར་མི་རུས་
པའི་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱད་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐལ་
བ་བཀོད་པ་ནི། སྤྱི་བརྗོད་ཅེས་པ་སྟེ་རིག་པ་ཅན་བྱོད་སྤྱི་ནི་སྤྱི་འཇུག་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་རྟོག་པའང་
སྤྱི་དེ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ་སྤྱི་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་སྤྱིས་བྱ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའང་མེད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་གསལ་བའི་བྱད་པར་སྒོ་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་
སྤྱང་བའི་ཆེ་བྱད་པར་ཀྱང་སྤྱང་ངོ་ཞེ་ན། འོན་སྤྱི་ཤེས་པའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོ་དང་
ཡུལ་ལས་མ་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་མི་འཛིན་ན། སྤྱང་རྟོག་པ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཉིས་
སྤྱང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་པའི་སྒོ་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་
པས་སྤྱིས་བྱ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒོ་མེད་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོན་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་
པའི་རྒྱ་ཅན་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུའི་བདག་
ཉིད་ཐ་དད་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཡིན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའང་རྒྱ་ཐ་དད་

མེད་པ་ལས་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱབ་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་རྒྱ་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། དེ་དག་གི་
 མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 སྟོན་པ་ནི། རྟོག་པ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱེད་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་
 ལས་སྐྱེ་ན་སྤར་བརྟེན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་བྲན་པ་ལས་སྐྱེ་ལོ། །རྟོག་པ་ཕྱི་རོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྲན་པའི་རྗེས་སུ་
 བྲེད་པ་བཞིན་ཏུ་རྟོག་མེད་ནི་བརྟེན་ཤེས་ཤིང་བྲན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཉིད་
 ལས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་
 བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། དེའི་ཡང་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 དབང་པོའི་ཡུལ་ནི་རང་རང་གི་བརྟེན་པ་དང་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་དབང་པོའི་སྒྲོ་སྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་
 པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལ་སོགས་པ་དང་སྤང་པའི་ས་བོན་ལས་ཐུ་གུ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་འབྲུང་བ་བཞིན་
 ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་བརྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་གཟུགས་འཛིན་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། རྟགས་བཞིན་ཅེས་པ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་དོན་
 འདི་བྲན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་སྐྱེད་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་བརྟེན་པར་བྲེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གཟུགས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། །

༼༤༥༽

སྐྱེད་དེ་དོན་དེས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་བླ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྟོས་པ་མི་འཐད་དེ་དེས་དོན་ཏྟག་པ་ལ་
ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་བླ་པས་སྐྱེན་བྱས་ནས་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་མེད་པའི་སྐྱེན་གསུམ་
ཅམ་ལས་སྐྱེན་མ་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བླ་པས་སྐྱེན་བྱས་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ཡུལ་གྱི་རང་
བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཅིང་གསལ་བར་སྐྱེན་ཏྟག་པ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་དང་བྱད་པར་མེད་ལ་དེ་བས་ལྟག་
པའི་བྱད་པར་གཅིག་ཡོད་ན་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལས་ཤེས་པ་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། ལྟག་པ་ཏེ་
རང་བཞིན་དེ་ངེས་ན། །ཐ་དད་མེད་ཅིང་སྤྱི་ཉིད་འགྱུར། །དེ་དངོས་མིན་ན་དབང་སྐྱེས་ལས། །དེ་ནི་ཤེས་གཞན་
ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་བཟང་བླ་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཏྟག་པ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོའི་སྒྲིའི་རྒྱ་དོན་གྱི་སྐྱད་
ཅིག་གཞན་སྤྱི་མ་ཡིན་ལ་བཟང་བླ་གྱི་ཡུལ་ནི་དོན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་སྒྲི་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོན་དོན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་དེ་ལ་འང་བཟང་བླ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དོན་
གྱི་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་ཡང་བཟང་བླ་པ་ལ་ལྟོས་པའང་ཅི་འགལ་ཏེ་སྤྱི་གྲུ་ས་
བོན་ལ་ལྟོས་ཀྱང་ཆུ་ལ་འང་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་བཟང་བླ་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་བཟང་བླ་གསུམ་
པའི་དོན་དེ་སྒྲི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ནི་གསལ་བའི་བྱད་པར་བཟང་
བླ་གསུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དོན་དེས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་དེ་ལ་

༼༤༡༽

བན་པའི་དོན་ཅི་ཡོད། མདོར་ན་བན་པའི་ཡུལ་ནི་འདས་པ་ཡིན་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་
བན་པའི་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་གོ། གཤམ་ཏེ་འཇུག་ན་དེ་ལ་འང་བན་པ་རྒྱུར་དགོས་སོ། གཤམ་ཏེ་དབང་ཤེས་ནི་སྤྱི་
ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་ཡིན་ན་དེ་བྱུང་བར་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དབང་ཤེས་
སྤྱིའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཅེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་སོ། མདོར་ན་སྤྱིའི་དོན་བཤད་ཅིན་
ཏོ། ། གཉིས་པ་ད་ནི་མཆོན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་བཞེསྟེ། དབང་པོའི་མདོར་སྤྱི་དང་། ཡིད་ཀྱི་མདོར་
སྤྱི་དང་། རང་རིག་པའི་མདོར་སྤྱི་དང་། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོར་སྤྱི་སོ། གང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོན་བྱ་
དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། ལྷོག་པ་དུ་མ་
དང་སྤྱི་གཅིག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། གང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཚུད་པ་དགོད་པ་ནི། གཤམ་
ཏེ་མདོར་སྤྱི་ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་འདི་དབང་པོ་ལས་སྤྱེས་པས་དབང་ཤེས་སྤྱི་
བརྗོད་ན་འོན་ཡུལ་ལས་ཀྱང་སྤྱེས་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདིའི་
ལན་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱིར་རྟོག་ལྡན་བརྟུན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ནི་བརྟུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དོན་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ངེས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་སྤྱི་དང་
ནས་ཀྱི་སྤྱི་གུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གཤམ་ན། གུན་ལས་བརྟུས། དབང་པོ་ཐུན་མོང་མེན་རྒྱུའི་སྤྱིར། གཤམ་ཐ་སྙད་དབང་
པོས་བྱས། ཞེས་བཤད་དོ། གཉིས་པ་དབང་པོའི་ཐ་སྙད་ལ་རྒྱུ་མཆོན་དེ་ཡོད་པ་ནི། དབང་པོའི་ཞེས་པ་སྟེ་
དབང་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཤེས་པ་

༼༤༥༽

དེ་ཡིད་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡིད་གྱི་
ཤེས་པ་དང་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རི་སྐད་དུ། ཡུལ་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་རྒྱུད་གཞན་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐ་སྙད་དེ་
སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལའང་དབང་སྦྱེས་ཞེས་པ་དེ་སྦྱ་བཤད་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དབང་སོ་སོ་སོར་
ལ་ཅིག་ཅར་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གསལ་བར་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མཆོན་
རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཐ་སྙད་དེ་ལ་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་
མཆོན་དང་བཅས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ལ་སྦྱར་བྱ་བེར་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྦྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་འདི་ཁོ་ན་རིགས་ཏེ་འདིས་དོན་དེ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །དེའང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བྲལ་བྱེད་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་པ་དེ་ལོག་ན་བྲལ་བྱ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བརྟེན་འདོགས་པ་དེ་
ལྟོག་ཅེས་པ་ནི་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཞེས་པའི་ཆོག་རྟེན་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་བྲལ་ལ་ལུང་
འགལ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱབ་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་དང་
འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ནི། སྟོན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རྣམས་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་བྱེད་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར་བསགས་པའི་སྦྱས་
ནི་རྟུལ་སྤོང་དུ་མ་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ཆོགས་པ་དེ་ནི་སྦྱི་ཡིན་ནོ། །སྦྱི་དེ་ལ་དབང་
སོའི་སྦྱོས་དམིགས་པར་འདོད་ན་འོན་དབང་ཤེས་ནི་སྦྱིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྦྱོ་ཡིན་པའི་

༼༤༣༽

ཕྱིར་གདོན་མི་བ་བར་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ནི་དོན་གཞན་དང་ནི་
ཞེས་པ་སྟེ་རྟོག་པ་ལོན་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་སྟུ་གུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་མེད་ཀྱང་སྟུ་སྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ན་
སྟུ་གུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྟུལ་སྒྲན་རེ་རེ་ལ་ཤེས་པ་ལ་ནམ་པར་གཏོད་པའི་རྒྱུ་པ་མེད་ཀྱང་
དུ་མ་ཚོགས་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་པན་འདོགས་པས་ནམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དེ་
ལ་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བཤད་ལ་དེ་ནི་ནམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་སྟུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་རྟུལ་སྒྲན་རེ་རེ་ནི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྟུ་མ་ཡིན་ཏེ་རགས་པའི་སྒྲིབ་བ་སྐྱེད་མི་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་རྟུལ་སྒྲན་གཅིག་གིས་
རེ་བོ་སྐྱབ་མི་རྒྱུ་པ་བཞིན་ནོ། །རྟུལ་སྒྲན་དུ་མ་ཚོགས་ན་རེ་བོ་སྐྱེད་རྒྱུ་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
རྟུལ་སྒྲན་དུ་མ་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཀྱང་རྗེས་པན་ཚུན་སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་
ལ་མ་འབྲེལ་ན་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་གཡག་རྩ་དང་ནི་འུ་སེང་ལ་ཐག་རིང་བོ་ནས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ནི།
འཁྲུག་པ་ལས།.....ད་ལྟའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས། །གཞོན་བྱེད་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མ་འཁྲུལ་པར་བཤད་དོན་དམ་
དུ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་
གྱིས་འདི་དག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྗེས་ཀྱི་
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དང་པོ་ནི། དོན་གང་རྟུལ་སྒྲན་དུ་མ་
འདུས་ན་ཤེས་པ་

༼༤༥༽

ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ཀྱས་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་
ཤེས་ནི་རྩལ་སྒྲན་སྤྱི་ལྷུ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལན་
དངོས་ནི། རྩལ་སྒྲན་ཅེས་པ་སྟེ་རྩལ་སྒྲན་གཞན་དག་མ་ཆོགས་ན་རེ་རེ་ལ་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་བའི་རྩལ་པ་མེད་ལ་
ཤེས་པ་དེའང་རྩལ་སྒྲན་གཅིག་ལ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་ཤེས་པ་སྤྱི་བའ་རྩལ་སྒྲན་དུ་མ་
ཆོགས་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་ལྷུ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱི་མེད་པ་ལ་སྤྱི་
ཡོད་པར་སྟོབ་བཀྲགས་པར་སྤང་བའི་སྤྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་
རགས་པར་སྤང་བ་ནི་སྤྱི་འོན་མ་ཡིན་གྱི་སྟོན་ཉིད་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གསལ་བར་སྤང་བའི་
སྤྱི་རྟོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་རྟོག་པ་མི་སྤྱི་བའ་འགྱུར་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་རྟོག་པའི་
ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྤྱི་རོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་
སྤྱི་འོན་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཅེ་ན། སྤང་བ་དེ་རྫས་སྤྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་དོན་དུ་བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་
ནས་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལས་བཀུས་ཏེ་རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་
སྤྱི་ལ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། གལ་ཏེ་རྩལ་སྒྲན་དུ་མ་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་གཅིག་སྤྱི་བའ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་
གཅིག་ཡིན་པར་བརྗོད་དུ་རུང་ཡང་དེ་དག་སྟོ་ལ་རགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་མེད་པའི་སྤྱི་དང་། སྟོ་སེར་ལྟར་དུ་མ་ཡིན་ནའང་གཅིག་ཏུ་སྤང་།

༼༤༥༽

བ་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། འདི་ལྟར་སྒོས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་སྤྲོད་ན་རགས་སྒྲུང་སྤྲོད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་
དོན་དུ་མ་འཛིན་པ་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་འང་རགས་སྒྲུང་
མི་སྤྲོད་དེ་སྤྲོ་མོ་རེ་རེ་ལ་རགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རགས་པ་གཅིག་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་
པས་དེ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཉིལ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲུང་བས་མ་ངེས་པ་དང་། ཁྱ་བོའི་སྒྲུང་བས་མ་ངེས་པ་དང་། རོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པར་བ་ལང་མི་
འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་གཞན་མཐོང་ཡང་གཞན་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་
མ་འཛིན་པ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལའང་ཡོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་
པ་ནི། གལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་འཛིན་ན་ཉིལ་དང་འབྲས་དང་གྲོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དེ་དུ་མའི་ཕྱང་པོ་ལ་རི་
ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་ཡན་ལ་ག་ཅན་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡོད་པའང་
མ་ཡིན་ཏེ་རིགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མས་རྣམས་མི་ཚུམ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི་
མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲུ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་
མཐོང་ཡང་སྒོ་དེ་དག་འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་བྱིར་ཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བར་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་རིགས་པ་སྤྲོ་མས་དགག་པ་ནི། འབྲུ་སྒྲོ་ཆོགས་ཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བ་འདི་ལ་སྒོའི་འཇུག་པ་
མགྲོགས་པས་ཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བར་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་
འགྱུར། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་

༼༤༥༽

ཏེ་ར་ས་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་
གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིམ་བཞིན་སྒྱུར་དུ་འབབ་པའི་ཏིལ་སོགས་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུང་བ་ཐལ་བ་
དང་། ལྷོ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྒྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་སྒྱུར་བ་
གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་ནས་རིམ་བ་བཞིན་སྒྱུར་དུ་འབབ་པའི་ཏིལ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ།
རི་ལྟར་རིམ་མིན་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཅེས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་
རྣམས་དག་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་གོ་སྟོའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷོ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེའི་
སྤྱིར་དབང་པོའི་དོན་ཀུན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་དབང་པོའི་དོན་འདི་ནི་རིམ་མིན་ཁོ་ནར་སྒྲུང་བར་ཐལ་ཅེས་
པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཁ་བོའི་སྒྲུང་བས་མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། བྱེ་མ་ལེབ་ཁ་
ཞེས་པའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷོ་ཆོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་གང་
ཟག་ལ་དབྱེད་པ་དང་། ལྷོ་ཆོགས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེ་མ་ལེབ་ལ་
སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཁ་དོག་སྒྲོ་ཆོགས་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་པས་ཅིག་ཅར་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་སྒྲོ་ཆོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ།
གཅིག་དང་སྒྲོ་ཆོགས་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་སྒྲོ་ཆོགས་ཡིན་པའི་རྟགས་གྱིས་
གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ལྷོ་ལ་སྒྲོ་ཆོགས་སྒྱུ་སྒྲུང་བའི་རྟགས་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དེ་དག་

༩༥༧༽

ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། གང་ཞིག་སྒྲ་ཚེགས་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གཅིག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་རིགས་ཐ་དད་པའི་ནོར་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁ་དོག་བཞིན་མ་བུའི་
མདོངས་ལ་སོགས་པའང་སྒྲ་ཚེགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཚྱོད་པ་
སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ནོར་བུ་དང་བྱེ་
མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་བོ་ལ་སོགས་པ་མི་མཚུངས་ཏེ་ནོར་བུའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་སྟོ་
སོགས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བྱེར་རོ། །འདི་ལྟར་པན་ཚུན་འབྱར་མ་འབྱར་དང་རིག་བྱ་གཅིག་མི་གཅིག་དང་
གཡོ་འགུལ་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱེར་རོ་ཞེ་ན། དབྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། སྟོ་སོགས་ཞེས་པའི་རྟགས་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་གཅིག་དང་སྒྲ་ཚེགས་མི་འགལ་བའི་
ཡན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་བ་བྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་བོ་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་སྒྲ་ཚེགས་སུ་མཐོང་བ་ནི་མ་གྲུབ་ལ་
ཡན་ལག་སྒྲ་ཚེགས་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་སྒྲ་ཚེགས་སུ་བསྐྱབ་ནའང་མ་ངེས་པའི་བྱེར་དང་། ཡན་ལག་གི་
གཟུགས་འབའ་ཞིག་སྒྲ་ཚེགས་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་བྱེར་ཡན་ལག་སྒྲ་ཚེགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབས་ནས་གྲུབ་པ་
ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་སྒྲ་ཚེགས་སུ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་མ་ལེབ་སྒྲ་ཚེགས་སུ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྤང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་མ་དམིགས་པའི་བྱེར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོ་སོགས་
ཞེས་པའི་རྟགས་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་ཡན་དགག་པ་ནི། བཙུངས་མའི་ཁ་བོའི་སྟོ་

སོགས་རིམ་གྱིས་དམིགས་བཤིན་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་བོའི་སྡོ་སོགས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་དམིགས་བཤིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་བཅོས་མ་དང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་
 སྡོ་སོགས་འདྲིན་པའི་སྡོ་གཉིས་ལ་དུས་སྟེ་དང་རྣམ་པ་མང་ཉུང་མི་འཐད་དེ་སྡོའི་དུས་སྟེ་ཅིག་དང་དོན་གྱི་
 རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྟོན་བཞི། དུས་དང་དོན་གྱི་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
 གོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉགས་དགོད་བ་དང་། དེའི་ཚུལ་ལ་ཅོད་བ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱུས་པས་དབང་
 ཤེས་ཉོག་མེད་དུ་བྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་གང་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་སྟོ་ཆོགས་
 སུ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱང་པོ་བཞིན་བཅོས་མ་དང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཁ་
 བོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་སྟོ་རྣམས་ཞེས་པའི་རྟེན་བཞི་གཉིས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཛེས་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོ་ལ་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བས་དོན་སྟོ་ཆོགས་
 སུ་མི་འབྱུང་སྟེ་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་དོན་སྟོ་ཆོགས་སུ་འདྲིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྷ་བ་གཉིས་
 འདྲིན་པ་བཞིན་ཅེ་ན། འོན་དོན་སྡོ་སེར་ལ་སོགས་ལ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་འདི་སྟུང་བྱེད་གང་གིས་འབྱུང་སྟེ་སྤང་
 བ་ཐ་དད་པ་ལས་གཞན་པའི་སྟུང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱང་སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་
 མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་
 གཅིག་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོ་ཆོགས་ནི་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་
 ཆོན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མི་མ་སྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ཆོམ་པ་མེད་པའི་

༩༥༩༽

སྤྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་རི་མོ་དང་སྟན་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་སྟེ་བ་མིན་པར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བཙུགས་མའི་ཁྲ་བོ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་པན་ཚུན་ལྡན་པའི་སྟོ་
ཆོགས་ཡོད་པས་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་སྟོ་སྟེའོ་ཞེ་ན། ལྡན་པ་ལས་སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བ་མི་འཐད་དེ། ལྡན་པ་
ལ་ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྡན་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་ལྡན་པ་ལ་ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་མེད་ཀྱང་ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་ཡོད་པའི་སྤྱི་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་ཁྲ་བོའི་
ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པས་དེ་ཉི་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་
སྤྱི་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྲ་བོའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པས་འདྲ་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་
གྲུབ་ཀྱང་འདྲ་བ་པོ་མི་འགྲུབ་སྟེ་གང་ལ་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་མེད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྟོ་ཆོགས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་མ་
ལེབ་ཁྲ་བོ་མཐོང་བའི་ཆེ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱང་བ་ལ་རིམ་གྱིས་ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་རྫོགས་
པར་བརྒྱང་བའི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་སྟོ་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་མ་
ལེབ་འདི་ནི་ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་པའོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མིན་ཏེ་ཁྱོད་སྟོ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་
ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དུ་མ་ཅིག་ཅར་མ་བརྒྱང་ནའང་སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོ་མི་སྟེ་སྟེ་གང་
སྤང་བའི་དོན་དེ་སྟོ་ཆོགས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྲ་བོ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བ་དེའི་སྤྱིར་སྟོ་གཅིག་
ཉིད་དོན་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ། །ཀུན་བརྟུས་ལས།.....དེར་དོན་མང་པོས་

༩༥༠༽

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་དོན་ལ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན། །ཅེས་གསུངས་པ་དེའང་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་འོག་ཏུ་དབང་ཤེས་
རྟོག་པ་མེད་པ་དེའང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅེས་སྒྱུར་ཏེ་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཅེ་ན་ཁྱོད་དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་
ལུགས་ལའང་སློ་དེ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་ན་རུང་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་དཀར་པོ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་མིན་ཏེ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་རྟགས་དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་མ་དེས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཏ་ཅང་
ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། སྒྲ་ཆོ་གས་ཞེས་པ་སྟེ་གལ་ཏེ་
ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོ་གས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱི་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་ན། ཁ་པོ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡང་
གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་རྟགས་པ་སྒྲ་ཆོ་གས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ་དོན་དང་སྟོ་
སྟོན་མི་མཚུངས་པའི་སྟོ་ནས་ལན་གདབ་པ་དང་། མཚུངས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་སྟོ་ནས་ལན་
གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོ་དོན་གཉིས་
མི་མཚུངས་ཏེ་བྱེད་ནི་དོན་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འདོད་ལ་ཁོ་པོ་ཅག་རིགས་པས་དབྱེད་ན་སྤང་བ་
བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རི་ལྟར་སྤང་ཏེ་སྟོ་གཅིག་ཡིན་ན་རྟགས་པའང་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་ལ་རྟགས་པ་དུ་མ་ཡིན་ན་སྟོ་ཡང་དུ་མར་ཐལ་ཅེས་པའི་རིགས་པས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་གང་དུ་གྲུབ་
བསམས་ན་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྟགས་བྲལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྟོ་དེ་གཅིག་ཏུ་
མ་གྲུབ་སྟེ་རྟགས་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་མར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་ཤེས་པ་རེ་རེ་ལས་མི་
སྟེ་བར་

༩༩༩༩༩

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་སྔོ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་རུང་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་སྤང་རུང་གི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་
སྤང་ན་སྔོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྤང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་དབྱུང་ན་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་སྔོང་པ་ཉིད་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་པོ་སྔོན་པོ་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།
གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྔོང་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྔོང་རོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྔོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་དབྱུང་ན་སྔོ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་མཐོང་བ་ནི་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་སྤང་བ་ཞིགས་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལ། མ་
ཞིགས་ན་སྤང་བ་དེ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྤང་བ་ནི་མི་ཞིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་མི་
ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འོན་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྤང་ཡང་སྤང་བའི་ཕྱིར་བདེན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤང་བ་ཅམ་
གྱིས་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་བྱེད་རུས་པའི་སྤང་བ་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དོན་བྱེད་རུས་པ་སྤང་བ་ལས་
གཞན་ཡིན་ན་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་བྱེད་རུས་པ་གཞན་དང་གཞན་བརྟག་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །དོན་བྱེད་རུས་པ་སྤང་བ་དང་ཐ་དད་མེད་ན་སྤྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་དོན་བྱེད་རུས་པ་
ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔོ་མ་འཁྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་ཐ་དད་མེད་ལ་འཁྲུལ་པའི་
སྤང་བ་ནི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། འགལ་ཞིག་གི་ནི་ཐ་དད་དེ། །འགལ་ཞིག་གི་ནི་བསྐྱོག་པ་ཡིན། །རྣམ་པར་
དབྱེ་བས་གནས་པ་ནི། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་
སྔོ་ཡང་སྔོང་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ་ཉམས་པར་

༩༥༩༽

འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་རྣམ་མེད་གྱི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་རྣམ་བ་དུ་མ་ཡིན་བ་ལྷར་སྒོ་ཡང་དུ་མར་ཐལ་
ཅེས་པའི་སྒྲོན་གྱིས་རི་ལྷར་གོས། གཉིས་བ་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
བར་བསྟན་བ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་
མེད་བར་བསྟན་བ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྤངས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་བར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་སྤང་བ་ལྷར་བདེན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱི་བཞི། གལ་ཏེ་སྒོ་གཅིག་ལ་རྣམ་བ་སྤྱོད་གསུམ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་
ལྷར་བདེན་ན་དེ་ལ་ཉེས་བ་ཅིར་འགྲུར་ཞེ་ན། སྒོ་གཅིག་ཉིད་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱི་བདེན་ན་མ་གྱུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
གཅིག་ཀྱང་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱི་བདེན་བར་འགྲུར་རོ། །གཉིས་བ་སྤང་བ་ལྷར་མི་བདེན་པའི་ལན་ནི། རི་ལྷར་སྤང་བ་
བཞིན་བདེན་བར་འདོད་ན་སྒྲོན་དེར་འགྲུར་ཡང་འདིར་སྒོ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདྲ་དོན་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱི་བདེན་
བར་མི་འགྲུར་ཏེ་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་བ་དེ་ལྷར་མི་བདེན་པའི་འཐད་བ་ལ་གསུམ་
སྤྱི། དེ་ལྷར་བདེན་ན་དགག་མི་རུས་བ་དང་། མི་བདེན་བར་རིགས་པས་གྲུབ་བ་དང་། གྲུབ་བ་དེའི་རང་བཞིན་
རྒྱས་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒོ་ལ་རི་ལྷར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་
བདེན་པའི་རང་བཞིན་འདིར་གྲུབ་བར་འདོད་ན་བདེན་བ་དེ་འགོག་བ་ལ་ངས་འགོག་བྱེད་གྱི་རིག་བ་བཀོད་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལྷར་དགག་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་བ་ནི། རི་ལྷར་སྤང་བ་བཞིན་
མི་བདེན་བ་དེའི་སྤྱིར་དོན་གཟུང་བ་དང་ཤེས་བ་འཛིན་བ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་རགས་བར་སྤང་བ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ་
གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་རགས་སྤང་མེད་པའི་

༼༤༦༣༽

སྤྱིར་རྒྱུ་། །འདི་ལྟར་རགས་སྤང་དེའི་བདག་ཉིད་སྤྱི་གཅིག་གམ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ལ་མེད་དེ་དེ་དག་སྤང་
 བཀག་ཟིན་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་། །རྩལ་སྤྲོན་མང་པོ་ལའང་རགས་སྤང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྩལ་སྤྲོན་རེ་རེ་ལ་རགས་པ་
 མེད་ལ་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལའང་མེད་དེ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་མ་འདྲེས་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་། །གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་སྤྱིའི་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་
 གཟུང་འཛིན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱུང་པ་དང་། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱུང་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་
 རགས་པར་སྤང་བ་འདི་སྤྱི་རྒྱུ་འདི་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཅི་ན། ཡོངས་གཙོ་དེ་འཛིན་པ་ནི་
 ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་སྤྱོད་པའི་ཆ་ཡིན་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་འདི་གྱི་སྤྲོན་པོ་ལྟར་རྒྱངས་ཆད་པར་གནས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པ་
 དེའི་ཆ་གཞན་ཏེ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་འོ། །དེས་ན་སྤྱི་རྒྱུ་འདི་གྱི་དོན་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རྩང་སྟེ་གཟུང་འཛིན་དུ་
 འཛོག་པ་ནི་སྟོ་དེ་ཉིད་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལས་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་གཉིས་སྤང་དེ་འབྲུལ་པར་བསྟན་པ་ནི།
 གཤམ་ཏེ་སྟོ་དེ་ཉིད་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མི་འཐད་དེ་དེ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་། །འདི་ལྟར་ཉན་གི་ཆས་སྤྱི་རིག་
 པ་མི་འཐད་ལ་སྤྱིའི་ཆས་ཀྱང་ཉན་རིག་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་། །དེ་གཉིས་ཀའི་རིག་བྱེད་གཞན་གཅིག་ཁས་
 སྤངས་ནའང་སྟོ་ཚུལ་གསུམ་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་འོ་ཞེ་ན། འདིར་རིགས་པས་དབྱུད་ན་འཐད་པའི་གཟུང་
 འཛིན་དུ་མི་འདོད། གནས་ལུགས་ནི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་མེད་ཅན་ཏེ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་གསལ་བ་
 གཅིག་ཉིད་ཡིན་འོ། །དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་

༼༤༦༫༽

ཕྱི་ལོ་དོན་མེད་ན་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱུང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་བྱུང་ཡང་ཕྱི་ལོ་དོན་ཁས་སྤངས་ན་དེས་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྤང་པོ་དང་སོགས་པ་སྟེ་ཁམས་དང་སྟེ་
མཆེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དག་འབྲས་བུ་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་པ་སྟེ། མཛོན་པ་མཛོད་ལས།.....སྤངས་དང་སྟེ་
སྟོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །སྤང་པོ་སྟེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
འབྲས་བུ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་དང་གཞན་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་
ནས་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་པ་དེས་ཀྱང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མཆོན་
ཉིད་བྲལ་བར་བྱུང་བོ། །རྒྱན་ལས། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི། །ཞེས་པ་ནས། དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཆོན་
ཉིད་བྲལ། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་རིམ་བུ་ལྟར་དབྱ་མ་བ་དང་སེམས་ཅམ་བ་དང་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་
བཞིན་མེད་ན་གཉིས་སྤང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐ་མལ་པས་ཀྱང་གཉིས་མེད་མཐོང་བར་ཐལ་བ་
སྤང་བ་དང་། བྱུང་བས་བྱི་རོལ་ཡོད་པར་མི་སྟོན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་བདག་ཉིད་ལ་ཡུལ་འཛིན་པའི་
རྣམ་རིག་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་མིན་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱར་
རོ། །དེ་རྒྱ་གང་ལས་སྟེ་ན་ཐོག་མ་

༼༤༤༽

མེད་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྒོ་བསྐྱད་པ་ལས་སོ། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་དང་སྒྲ་བ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དུ་སྒྲ་བ་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་ན་ནམ་
རིག་ཅམ་ལ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ངེས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དུས་དེར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
རང་རང་གི་སྒྲ་བ་འཆར་བའི་ཉེར་ལེན་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ལ་བག་ཆགས་དེ་སད་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱུ་ནང་གི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞེག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་དུས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲ་བ་
བཞིན་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་གནས་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་བཞིན་ཅེ་ན། པ་རོལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་སུ་སྒྲ་བའི་འབྲུལ་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲ་བའི་བསྐྱད་པ་མེད་ན་འཁོར་བ་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་སྒྲ་ཡོད་ན་གཉིས་མེད་
མི་མཐོང་ལ་མེད་ན་སྟེས་བྱ་དེ་སོ་སོ་སྟེ་བོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱབ་པས་
གཉིས་སུ་མེད་པ་སྤྱགས་སུ་ཆུད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
འདིར་སྤྱབ་པས་སྟོང་ཉིད་མ་གཟིགས་པ་འཕམ་གཟིགས་ཀྱང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །འོ་ན་ཅི་
ཡིན་ཞེ་ན་འདི་གེ་ཉེན་པ་ནམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲ་བ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་དེས་ན་རེ་ཞེག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པས་སྤྱབ་པས་སྒྲ་ཆེན་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཆུ་ལ་དུ་མཛད་
ནས་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་དཔྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྟོང་དག་ཇི་ལྟར་སྒྲ་
བ་ཉིད་རྟོགས་པར་

༩༥༩༽

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོན་སྤང་བའི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྤྲད་དུ་བྱེད་པ་
དང་འགལ་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དགེ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་སྡོན་པོ་འོ། །འདི་ནི་སེར་པོ་འོ་
ཞེས་རྣམ་པར་དགེ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་དགེ་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་དེ་དེ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གང་ལ་འཇུག་ཅེ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་གང་ལ་ད་ལྟར་གྱི་དོན་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པར་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི་ང་ལ་འདས་པའི་དུས་སུ་འདི་ལྟར་སྤང་བར་གྱུར་ཏོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འདི་ལྟར་
སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིག་པ་མེད་དེ་མངོན་སུམ་དུས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་
བ་ནི། དེ་ལྟར་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་སྣ་ཆོགས་དེ་དག་ལ་གཅིག་མ་དམིགས་ན་གཞན་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པ་
དེའི་ཕྱིར་སེམས་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་ནོ་ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་
ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་སྣ་ཆོགས་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་རས་ཁྲ་བོ་དང་། མ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཁ་དོག་སྣ་
ཆོགས་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྤོའི་སྣ་ཆོགས་དགེར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རས་ལ་སོགས་པའི་
སྣ་ཆོགས་པ་འང་རྣམ་པར་དགེར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་འང་སྤོའི་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤོའི་མ་གཏོགས་
པ་ལ་སྣ་ཆོགས་དགེར་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྤོའི་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་
དུས་ཕྱིས་མཐོང་བ་དང་བཀས་པས་དུམ་བུར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་
དགེ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་

༩༥༩༽

མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ཡན་ལག་སྤྱི་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་དེ་ལྟར་སྤང་
བ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་སྤོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བསལ་ན་ཐ་དད་
མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ་ད་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཚྭ་དཔ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྩལ་སྤན་གཅིག་དབང་པོས་གཟུང་བར་མི་བྱས་པ་ལྟར་དུ་མ་
ཚོགས་ཀྱང་གཟུང་མི་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྩལ་སྤན་རེ་རེ་སྒོ་ལ་མི་སྤང་བའི་སྤྱིར་དང་། དུ་མ་ཚོགས་ཀྱང་ཡན་
ལག་ཅན་གཅིག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དུ་མས་སྒོ་གཅིག་སྐྱེད་པ་མི་
འགལ་བའི་དཔེ་ནི། དབང་པོ་དང་དོན་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ཚོགས་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེད་པ་འཕམ་བྱེད་
ལྟར་ན་བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་དོན་སྤང་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དུ་མ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་
སྤང་མེད་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྩལ་སྤན་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་ན་སྒོ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་
བ་ཅི་ཡོད། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚྭ་དཔ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྩལ་སྤན་དུ་མ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་རོ་
ཞེ་ན། རྒྱ་ཁོ་ན་ཡུལ་ཡིན་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་རྒྱའི་ཞེས་པའི་རྒྱ་དང་པ་གཉིས་སོ། །འོ་ན་དབང་པོ་འང་རྒྱ་ཡིན་པས་
ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒོ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤང་
བར་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་སྒོ་དེའི་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུར་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་རྩལ་སྤན་ཀྱང་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེའི་རྣམ་པར་མི་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྩལ་སྤན་རྒྱ་དཔ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་

༼༩༩༠༽

ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རགས་པའི་སྤང་བ་འདི་རྩལ་ཕྱན་དུ་མ་ཆོགས་ནས་སྐྱེད་པར་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། དོན་
ཁས་སྤངས་པའི་ཆེ་ཤེས་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་མི་འཐད་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པར་བ་ལང་མི་འཇིན་པར་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐལ་
བ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་འཇིན་ན་བ་ལང་རང་གི་ཡན་ལག་མགོ་བོ་དང་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་བཅས་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡན་ལག་ཅན་རི་ལྟར་གཟུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མ་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
དེ་ལ་བསལ་བ་དགོད་པ་ནི། ཡོན་ཏན་སྒྲིག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་མ་བཟུང་ན་དེ་བ་ལང་དུ་ངོ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་
ཅིས་པ་ནི་སྒྲིག་ཤལ་ཅིས་པའི་ཆོག་རྒྱང་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་དང་ལྟན་ཅིག་འཇིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྩས་ཀྱི་བྱུང་པར་
དུ་དོན་ལ་གནས་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་
དང་། གཙོ་བོ་སྟེ་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དག་དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་པས་རྩས་དེ་བ་ལང་
དུ་ངོ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྱེད་པར་བྱེད་
པའི་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་རྩ་དང་མིག་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འཇིན་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
རྩས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་དང་ལྟན་ཅིག་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
བ་ལང་དུ་ངོ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྩ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བ་མེན་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
ཡན་ལག་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་

༩༩༡༽

ཏན་ཁ་དོག་དང་ན་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དང་གཡོ་འགུལ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་ལྷན་པར་བ་ལང་གི་རྒྱས་
དེ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཡན་ལག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བས་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་
རོ། །བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བ་འཛིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བ་ལང་གི་རྒྱས་དེ་ཡན་
ལག་གཅིག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ཏེ་
ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་དོན་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་དངོས་
སོ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཏེ་བ་ལང་རྩ་ཅན་ཅེས་བའམ་རྩ་ཅན་
བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྤྱིར་ཡན་ལག་སྟེ་བྱད་པར་ཉིད་དུ་ཉི་བར་བཟུང་བའི་རྩ་གང་ཡིན་པ་དེ་
སྤྱིས་སྤྱིས་བྱུ་གཞན་ནམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་དེ་བྱད་པར་ཀྱི་གཞན་འཛིན་པའང་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་དངོས་
སོ་གཞན་མཐོང་བ་ན་གཞན་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། རང་གིས་ཞེས་
བ་སྟེ་འོག་དུ་བྱུང་བ་དང་སྤྱི་བྱུ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སོ་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་ཡང་དེ་དག་སྤྱིས་གཅིག་དུ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་གོང་དུ་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་རང་གི་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བྱུ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སོ་
གཞན་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་བྱེད་རང་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བ་ལང་རང་གི་རྒྱས་དེ་
ཉིད་བ་ལང་མ་ཡིན་ཀྱི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དང་ལྷན་པས་བ་ལང་དུ་འཛོག་པ་དང་། སྤྱི་བྱུ་འཛོག་རང་ཉིད་
དཀར་སོ་མ་ཡིན་ཀྱི་དཀར་སོ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་དེར་འཛོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་དང་
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ནས་བྱད་པར་དུ་འཛིན་ཅེ་ན། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་

༼༩༩༽

བྱེད་པའང་མ་བཟུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བཟུང་ན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤར་རྩལ་འབའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཕྱིས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱང་
བཟུང་བའི་ཕྱིར་སྤམ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་
ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་མོད་དེ་ལྟར་ན་འང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་འདི་དག་གི་འབྲེལ་པ་འཆོལ་བར་
འགྱུར་ཏེ་ཡན་ལག་དེ་དག་རྩལ་གང་གི་ཡིན་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་སྤར་ནི་ཡན་ལག་དང་མ་འབྲེལ་
བའི་ཡན་ལག་ཅན་ཁོ་ན་མཐོང་ལ། ཕྱིས་ནི་རྩལ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་
དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ་འང་གྲུབ་པ་ནི། སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཙམ་
ལྷའམ་རྩལ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པས་ཅིག་ཅར་དུ་
ལྷའམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དུ་མ་འཛིན་པར་གྲུབ་ལོ། །མ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བཀོད་པ་ཅན་རྩལ་ལ་སོགས་པ་
དུ་མ་མ་བཟུང་བར་དེ་བཀོད་པའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་མི་རིགས་ཏེ་སོར་མོ་མ་བཟུང་ན་ཁུ་ཚུར་མི་
འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྩལ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་མ་བཟུང་ཡང་འབྲས་
བྱ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ཅི་འགལ། གལ་ཏེ་འགལ་ན་བྱེད་པའང་ས་སོན་མ་བཟུང་བར་ལྷ་གྱ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། མི་འབྲས་ཏེ་རྒྱ་རྩལ་འབྲས་བྱ་གནས་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་འབྲས་
བྱ་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བར་འགྱུར་བའང་མི་འཐད་དེ་རྟག་པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
ལྷོག་པ་དུ་མ་དང་སྤྱི་གཅིག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

༼༩༩༩༽

ལྷོག་པ་དུ་མ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སྤྱི་གཅིག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་ལྷོག་པ་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འཛིན་ན་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཅིས་གྲུབ། རྗེས་དཔག་གིས་
གྲུབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྗེས་དཔག་དང་པོའི་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གཉིས་པ་
དགོས་ལ། དེའི་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ་འང་རྗེས་དཔག་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་
གྱིས་འཛིན་ན་འང་ཆོས་དུ་མ་འང་འཛིན་དགོས་ཏེ་དེ་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷོག་པའི་ཆོས་དུ་མ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་མ་ཡིན་པའི་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་ལ་ལྷོག་པའི་ཆོས་
ཐ་དད་དུ་མར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཅན་དེ་ཐ་དད་གང་ལ་བཏགས་པས་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་
ལ་དེ་སྐྱད་ཅིས་བྱའོ། །དེས་ན་བཏགས་པའི་དུ་མ་དེ་ཉིད་ལྷོག་པ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅིས་བྱའོ། །གང་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་ཞེ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་གང་དང་རིགས་མ་ཐུན་པ་གང་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་ཐ་
དད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ནི། བཏགས་པའི་སྣ་ཆོགས་དེ་
དག་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཏེ་དེ་ནི་སྣ་ཆོགས་མིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་སྤང་
བའི་སྤྱིར་དང་དོན་མི་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་པས་ན་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་
སྤང་བ་དང་། རྒྱ་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྟོག་པ་དང་མངོན་སུམ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་སྐྱེ་

༼༩༩༽

རྟོག་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དེས་རིགས་
ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྟགས་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཀར་པོ་ལ་
སོགས་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་དབང་པོས་ཀྱང་ཁ་དོག་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་དུ་
འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དཀར་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོའི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་དཀར་སོགས་དེ་ནི་སྐྱས་མི་བརྗོད་ལ་
སྐྱས་བརྗོད་པ་དེ་དབང་པོས་མི་འཛིན་ཏེ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའང་
དབང་པོ་ལ་དཀར་སོགས་སྒྲུང་ཡང་དེ་ཆོས་དང་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན་ནམ་དབྱིབས་ལས་ཐ་དད་པའམ་མི་གསལ་
བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བ་ནི། རྟོག་པ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་དེ་ཡུལ་དཀར་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གཅིག་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་
པ་མི་འགལ་ཏེ། རྟོན་ཏེ་མཛོན་སུམ་ནི་བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་དང་རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་རྟོན་སྒྲ་
ཆོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མིག་སེར་གྱི་ནད་ཡོད་
མེད་ཀྱིས་དུང་ལ་སེར་པོ་དང་དཀར་པོར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ད་ནི་རྣ་བ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་
སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཐ་དད་དོན་ཅན་དེ་གང་ལས་ཟེར་ཀྱང་། དོན་གཅིག་རྟོན་ལས་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་བྲང་སྟེ་
དབང་ཤེས་ལྷ་ལ་ཡུལ་ལྷ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྟོན་མིག་གིས་དབང་པོ་ལ་སོགས་
པ་ཐ་དད་པའི་སྟོན་ནས་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མགོ་བསྟེན་པོ། །མི་འདྲ་སྟེ་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་
དཀར་པོ་ལྷ་བྱ་གཅིག་ཡིན་ལ་དབང་ཤེས་ལྷའི་ཡུལ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་

༩༮༥༽

ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུལ་ལྔ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རྟེན་ཐ་དད་ཀྱང་ཡུལ་གཅིག་
འཛིན་ན་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་མི་འཐད་ཅེས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི།
གཤམ་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲར་སྒྲས་བརྗོད་པ་དེ་ཕྱིས་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཆེ་ན་
རོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བའི་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་
རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མཐོང་བ་རྟོག་ས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུ་
འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་བ་དང་འགཤམ་ཅེ་ན། དེ་ནི་འབྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་སྒྲུ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁེགས་པའི་དོན་དངོས་ནི། བ་ལང་ལ་སོགས་ཞེས་པ་སྟེ་རྗོད་པ་དང་
ནམ་རྟོག་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ལ་རིགས་གཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དེ་ཡང་སྒྲ་
རྟོག་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་སུན་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་མ་ངེས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲ་རྟོག་འཇུག་པ་འགཤམ་ལོ་ཞེ་
ན། མི་འགཤམ་ཏེ་དུ་མ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་གོ་མས་པའི་
བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མཐོང་བ་ཐ་དད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་
དང་། འཐད་པའི་ལན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ཀྱན་ལས་བརྩས། ཡིད་ཀྱང་དོན་
ལ་ཆགས་

༼༩༩༩༽

རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟོག་
བྱལ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འཇམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་མངོན་སུམ་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་
ལས་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི། སྤར་གྱི་
དབང་ཤེས་དེས་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་ཤེས་མ་བྱངས་ན་དེ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
འཇུག་ལྟོག་གི་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པ་བྱངས་ན་དེའི་འདུ་བྱེད་མ་བརྗོད་པ་ལའང་སྟོན་པོའོ་སྟུང་པའི་
ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་དེ་ཚད་མར་མི་རུང་སྟེ་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བཅད་ཟིན་ལ་ཡང་གཙོད་པ་མི་སྲིད་
པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཅན་ཅེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གོ། །སྦྱར་བ་ནི་གང་འབྲས་བུ་
བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་རུང་བྱེད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་དེ་དེའི་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
ཤིང་བཅད་ཟིན་པའི་སྟེ་རྟོག་བྱུང་། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་སྤར་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་བསྦྱེད་པའི་ཡུལ་
ལ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་རུང་བྱེད་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱུང་། །གསུམ་པ་སྟོ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྦྱེ་བར་
ཐལ་བ་ནི། གཟུང་དོན་ཉུག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉུག་པའི་རྒྱས་པ་ལ་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉུག་པའང་རྟེན་ལ་
སྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྦྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་
གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཐལ་བ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། དབང་པོའི་ཡུལ་ཉུག་ན་སྟོན་དུ་མ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་

༩༩༩༩༩

རྒྱལ་ཁབ་ལ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་མཐུ་ཁ་ཅིག་དེའི་རྒྱལ་ཡང་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །འོན་ཏེ་
ཉེར་ལེན་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་སྤྱི་
ལོ་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེས་ན་ཡིད་གྱི་དབང་པོའི་གཟུང་
དོན་མཐོང་བ་དབང་པོ་ལ་སྟོས་པ་དེའི་སྤྱིར་ཡུལ་གཞན་འཛིན་ཡང་ལོང་བ་ལ་སོགས་པས་མཐོང་བ་མིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་འདི་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ན་གཞན་བྱ་གཅིག་ལ་འཇལ་བྱེད་གཉིས་དོན་མེད་ལ། དབང་
ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཆེ་འབྱུང་བའང་མི་འཐད་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ཉམས་ན་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ལས། གོམས་ནས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ། །འདིའོ་ཞེས་སོགས་
ཤེས་པ་གང་། །མདོན་དུ་བྱེད་སྤྱིར་དེ་ལ་ནི། །ཡིད་གྱི་མདོན་སྤྱིར་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པས་མིག་ཤེས་ནི་
གཟུགས་སྤང་བ་ཅུ་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འོན་ཅིང་དང་ཅིག་ཅར་ཇི་ལྟར་སྤྱི་ཞེ་ན། དེའང་རྒྱུན་ལས། འོན་དུས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་རྣམ་པ་གཉིས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། འོན་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རབ་རིབ་
ཅན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་བ་གཉིས་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་མ་ངེས་པ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཡིད་གྱི་དབང་པོས་མ་བཟུང་བའི་
དོན་འཛིན་ན་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའང་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འོན་དབང་
ཤེས་འགའ་ཞིག་གིས་དུང་དཀར་པོར་འཛིན་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་སེར་

གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཚྭ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། དུས་ཐ་དད་པས་
 ཞེས་པ་སྟེ་དུས་སྤྱིའི་སློང་དོན་གཟུང་འཛིན་དུ་རུང་ན་ད་ལྟར་གྱི་སློང་འདིས་འདས་པའི་བྱམ་པ་ཐུག་མེད་ཀྱང་
 འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ལན་ཏེ་སློའོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་གཟུང་འཛིན་
 དུ་འཛོག་པའི་འཐད་པ་ནི། ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད་ནའང་འབྲས་བུ་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པ་གང་ཞེ་ག་རྒྱ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་
 སྟོན་པོ་དེ་ཡི་སློང་སྟོང་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་འམ་རྣམ་པ་དེ་བཞག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློང་
 དེས་ཀྱང་སྟོན་པོ་དེ་བཟུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་ཏེན་ན་བྱས་པའི་གཟུགས་བཟུང་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་
 མོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རིག་
 རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་རིག་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་
 བྱང་བ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པའི་
 ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་དུ་འགལ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནའང་རྟོག་པར་
 འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། གུན་ལས་བརྟུས་ལས།.....རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་
 སྤྱིར། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་རིག་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྟོགས་དགོད་པ་ནི་འོག་
 ཏུ་དེ་སྤྱིར་དེ་དག་ཅེས་པའི་རྒྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སློང་གང་ཞེ་ག་ཡུལ་གང་གི་བརྟུ་མི་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་མིག་གི་སློང་ལྟ་བུའོ། །རང་རིག་པའང་བདེ་སོགས་ཀྱི་བརྟུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཅེས་
 བའོ། །འདི་

༼༤༡༽

ཅེས་གྲུབ་ཅེན་བདེ་སོགས་བཟདེ་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པས་འགྲུབ་སྟེ་འདི་ལྟར་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་
བཟདེ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་བདེ་སོགས་ལ་སྒོ་གང་གིས་ཀྱང་བཟད་བྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་
སོགས་རང་མཆོན་ལ་རྟོག་པས་བཟད་བྱ་བ་ནི་མི་རུས་ཏེ་དེ་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཡིན་ན་དབང་
པོ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་སོགས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་མེད་རང་རིག་གིས་
ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་བཟད་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ནི་རང་རིག་ད་ལྟར་བའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་བདེ་སོགས་ད་ལྟར་བ་ལ་བཟད་མི་རུས་ཏེ་བཟད་བྱེད་པ་ལ་བཟདེ་ཡུལ་མཐོང་བ་དང་བཟད་བཟློང་
པར་འདོད་པ་དང་བཟད་འདོགས་པ་སྟེ། རི་ལྟར་སྒྱུར་ཡང་སྒྲིད་ཅིག་གསུམ་དགོས་ལ་བདེ་སོགས་དང་རང་རིག་
གཉིས་སྒྲིད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སོགས་དང་རང་རིག་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདེ་སོགས་བཟདེ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་བཟད་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་གཞན་མི་རྟོན་ཅེས་པ་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཆེ་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལ་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་ནང་གི་དོན་བཅས་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གངས་ཅན་ཕྱིའི་དོན་
བཅས་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བཟློང་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདེ་
སོགས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་རིག་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གཞན་གྱི་འང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའང་ནང་གི་བཅས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་ཡུལ་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱང་རང་གི་རིག་བྱེད་མིན་ན་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བདེ་སོགས་དེ་དག་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་རི་
ལྟར་རིག་

༼༤༩༽

ཅེས་སྒྱུར་རོ། །འོན་པ་དེ་སོགས་སྤྱིར་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེན་དོན་གཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་དག་ཀྱང་ནི་
འདིར་བདག་ཉིད། །འདོད་དང་སྤངས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན། །ཉེན་དང་ཀུན་འཇུག་ཟ་བྱེད་སོ། །རང་ཉིད་བེམ་སོའི་
དངོས་སོར་འདོད། །ཅེས་པས་བདག་དེ་ལ། །ཤེས་པ་བདེ་སྤྱད་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་པ་དང་འབད་
ཤུགས་ཚུལ་བཤོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བརྟེན་པར་འདོད་པས་བདེ་སོགས་ནི་རིག་བྱེད་མ་
ཡིན་གྱི་བདག་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་མིག་གིས་བྱམ་པ་
མཐོང་བ་ལྟར་གཞན་རིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཉེ་བདག་བེམ་སོའི་དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱིས་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སོགས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་
ལ་གཉིས་ཉེ། བདེ་སོགས་རང་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེས་དོན་ཡང་སྤྱིར་བར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཉེ། བདེ་སོགས་ཤེས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་སྒྲོ་གཞན་གྱིས་སྤྱིར་བར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
སྟེ། དང་པོ་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ནི། དེ་དང་དེ་མིན་ཅེས་པ་སྟེ། དངོས་སོ་རིགས་འབྲ་བ་དང་མི་འབྲ་བ་སྣ་ཆོགས་
འདི་ཅི་ལས་བྱུང་ཞེས་བརྟགས་ན། རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བར་མི་རིགས་ཉེ་དེ་ལ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་
སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་འང་རྒྱ་འབྲ་བ་ཁོ་ན་འཇམ་མི་འབྲ་བ་ཁོ་ན་ལས་ཀྱང་བྱུང་བར་
མི་འཐད་དེ་འབྲས་བུ་སྣ་ཆོགས་སུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་འབྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྲ་
བར་འོང་ལ་མི་འབྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་མི་འབྲ་བར་འབྱུང་བ་ནི་དངོས་སོའི་གནས་ལུགས་ཡིན་
ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཉོ། །གཉིས་པ་ཉེགས་དགོད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་རྒྱ་ལས་ཞེས་པའི་ཆོག་

༩༥༣༽

ཀང་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། གང་དང་གང་རྒྱ་ཐ་དད་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་
མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །བདེ་སོགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དང་རྒྱ་ཐ་དད་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དེའི་སྟོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་ཀ་རྒྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་བཅས་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་བདེ་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་
པོ་དང་ཡིད་འཕྲོག་རྒྱས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷ་ངན་དང་ཚུལ་ལ་སོགས་པས་མ་ཉམས་པའི་ཡིད་
ཡོད་ན་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་བདེ་སོགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱེན་གསུམ་ཆང་བ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་
རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་སོགས་དང་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེ་སོགས་ནི་ཆོས་དང་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་ཆད་ལྟ་བུ་མིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་ལས་
བདེ་སོགས་བཅ་པོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ལས་རྒྱར་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཡང་ན་རྣམ་ཤེས་ནི་འདྲ་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་སྤྲུལ་གོམས་པ་ལས་རིག་པར་སྐྱེ་ལ་བདེ་སོགས་ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་ལས་
མིན་ཅེས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་ལས་དང་འདྲ་བྱེད་རྒྱར་མི་དགོས་ཏེ་རྒྱེན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བདེ་སོགས་དང་སྟོ་
གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་རྒྱེན་གསུམ་དེ་དག་མེད་ན་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་སོགས་
དང་སྟོ་གཉིས་ཀ་མི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་ན་དེ་དག་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་དེའི་

༼༤༩༽

ཕྱིར་རོ། །ཁྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེའང་ལས་རྒྱུར་རྟོག་ན་མགལ་དུམ་ལ་སོགས་པའང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་ཏུ་ཅང་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་པའང་སྤྱུག་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན་དེས་བདེ་སྤྱུག་གི་
རྒྱ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ངན་ལ། །སོགས་པའི་ཆོགས་ལ་བསྐྱབས་
པ་ན། །དེ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི། །ཆོས་མིན་ལས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་དེ་
དག་རྒྱུར་དགོས་ཀྱང་བདེ་སོགས་བཅའ་ཐོར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
བདེ་སོགས་ལའང་ཤེས་པ་སྤྲུལ་གོམས་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་དང་བདེ་སྤྱུག་དང་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱེན་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ནང་གི་བྱུང་པར་ཡུལ་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་དང་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་དང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་མ་གོམས་ལ་སོགས་པ་ལས་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་
དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཡིད་ཀྱི་སྣོད་ཉིད་ཀྱི་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའལ། འོ་མས་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་ལས་
སྐྱེ་བའི་རོ་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་པར་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་སྣོད་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་
བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣོད་མི་གྱིས་འཇུག་པའི་སྤྱོགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་།
ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་སྤྱོགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེ་སོགས་དང་ལྟན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མི་

༩༥༥༽

འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་མེད་ན་དེ་དག་ཉམས་སུ་
སྒྱུང་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་པན་གཞོད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པས་
པན་གཞོད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིག་གམ་གཞན་གྱིས་རིག་དང་པོ་
ལྟར་ན་དོན་གང་ཉེ་བས་ཞེས་པས་སྒྲོ་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལས་སྐྱེས་ནས་དེ་ནས་སྒྲོས་རང་གི་ཡུལ་
བོར་ཏེ་བདེ་སོགས་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་གཏད་པས་དེ་མི་འཛིན་པར་
འགྱུར་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད་པས་དེ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་སྒྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་
ཤེས་གཅིག་གིས་ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་
ན། འོན་ཏེ་བདེ་སོགས་སྒྱུང་བའི་སྒྲོ་དེ་བར་ཆད་མེད་པར་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་འཛིན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འཛིན་པ་འང་བར་མ་ཆད་པར་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་བདེ་སོགས་འཛིན་པས་བར་དུ་
ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་སྒྱུང་བ་འདྲུག་པ་མ་གྲོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་བར་མ་ཆད་པར་སྤང་ངོ་ཞེ་ན།
འོན་ཏེ་མ་གྲོགས་པ་དེ་ཡུལ་སྒྱུང་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་སྒྱུང་བའི་སྤང་བ་མེད་པར་ཡུལ་སྒྱུང་
བའི་ཤེས་པ་བར་མ་ཆད་པར་སྤང་བ་ཅིས་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་བར་མ་ཆད་པར་སྤང་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་
འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་
དང་། ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བདེ་སོགས་རྒྱུང་པ་འཛིན་པ་

༩༥༩༽

མི་འཐད་པ་དང་། རྟོན་རྒྱུ་པ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་དོན་དང་བདེ་
སོགས་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པས་ཡུལ་བོར་ནས་བདེ་སོགས་རྒྱུ་པ་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་
འཛིན་ན་བར་ཆད་པར་སྒྲུང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་ཤེས་
ཡུལ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེ་སོགས་དང་ལྡོག་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་
ཤེས་གཅིག་གིས་ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཤེས་པའང་འཐད་པ་མིན་ཏེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་
སེམས་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་
དབང་པོ་ཐམས་ཅད་འཇུག་ན་དབང་པོ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་བདེ་སོགས་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་སོགས་སྒྲིའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲི་
སྐྱེད་པ་ལ་བདེ་སོགས་དེའི་རྒྱས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་
ཆར་བའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཅུ་ལས་དབང་པོའི་སྒྲི་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
ནི། མིག་ལ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་བའི་ཆེ་དཀར་པོ་སྒྲངས་ཀྱང་ཁ་དོག་གཞན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མཐོང་
རོ། །དེ་ཅུ་གྱིས་དཀར་པོ་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཆོགས་པས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ལ་སོ་སོས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྐྱེད་
རྒྱས་པས་བདེ་སོགས་དང་དབང་ཤེས་ལྡོག་པ་མེད་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་སྒྲི་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་པ་དབང་
ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་མེད་པའི་བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་ཀྱང་དབང་པོས་འཛིན་པར་འགྱུར་

༼༤༥༽

རོ། །འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་བདེ་སོགས་དེའི་རྒྱ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མ་བཟུང་
བར་བདེ་སོགས་དེ་སྤྱིང་བར་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་འདོད་
པས་འདོད་ཡོན་ལ་མི་རྒྱག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བདེ་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་
དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་
རྒྱང་པ་དབང་སོས་མི་འཛིན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་དུས་ལྷན་ཅིག་ཆོགས་པའི་བདེ་སོགས་ཉིད་
དབང་སོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལའང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །དེ་གང་གི་སྤྱིར་ཅེ་ན་བདེ་
སོགས་དེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་སོའི་སྒོ་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བདེ་སོགས་རྒྱང་པ་
འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ལ་གཏན་ནས་ལྟོས་པ་མེད་པར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་མིག་
སོགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིང་བར་འདོད་ན་གཟུགས་དང་སྤྱོད་དེ་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་
བ་དང་མི་འོང་བའི་བྱད་པར་རྣམས་བྱད་མེད་དང་སྤྱེས་པ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་བདེ་སྤྱུག་སྤྱུབ་པའི་རྒྱར་ནམ་
ཡང་མིག་ལ་སོགས་པས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བདེ་སྤྱུག་གི་རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །མ་ངེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ནང་ན་བདེ་སྤྱུག་སྤྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་ཡོད་
པར་ཤེས་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེ་སྤྱུག་གི་རྒྱར་མཐོང་བ་སྟེ་འཛིན་པར་མི་
འགྱུར་བས་བྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་དོན་རྒྱང་པ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་དོན་རྒྱང་པ་འཛིན་ན་དབང་སོ་དང་དོན་དང་ཡིད་ལྷན་པ་དེ་ལས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་བའི་
སྤྱིར་བདེ་

༼༤༩༽

སོགས་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དུ་མ་དུས་གཅིག་དུ་མི་སྐྱེ་བར་
འདོད་པའི་བྱེད་དང་། ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་བྱེད་རོ། །གཉིས་པ་
སྒྲི་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་སྒྲིགས་ལ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི།
སྒྲི་དུ་མ་དུས་གཅིག་དུ་སྐྱེ་བས་གཟུགས་སོགས་དང་བདེ་སོགས་དུས་གཅིག་དུ་མྱོང་བ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་
ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཡོད་པ་ལས་དབང་པོའི་སྒྲི་སྐྱེ་བས་དེས་ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་ལ་བདེ་
སོགས་དེ་ཡོད་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲི་སྐྱེ་བས་དེས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཡུལ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་པ་
ཅམ་གྱིས་སྒྲི་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན། འོན་ཀྱང་འཁོར་ཞིག་གི་ཆེ་ཅིག་ཅར་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་དོན་ཡོད་
པའི་དུས་ན་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་བ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་རིག་ཅིང་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་
རུས་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་བྱེད་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་ཡང་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་གཅིག་གིས་བེལ་གྱིས་
མནན་པའི་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཉམས་སྲུ་མི་མྱོང་ངོ་ཞེ་ན། འོན་དེའི་ཆེ་གང་རུང་གཅིག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོར་
བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉམས་སྲུ་མྱོང་བ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱེད་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ནང་གི་ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་སྤྱུག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ནང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྤྱུག་གི་ཉིར་ལེན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་དང་ཡུལ་ཆོགས་
པ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཅིར་

༼༥༩༽

འགྱུར་ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་བདེ་སྤྱད་འགའ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་
སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་ཤེས་
པ་སྟེ་བདེ་སོགས་བཅའ་པོའི་རྒྱར་འདོད་ཅེས་པ་ཉེར་ལེན་རིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་བདེ་སོགས་ཀྱང་རིག་པར་འགྱུར་
ལ། བདེ་སོགས་བཅའ་པོ་ཡིན་ན་རིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགའ་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།
ཡིད་སྤྲུལ་མ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པས་དེ་དག་རིག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་
ན། འོན་ཡིད་དེས་བདེ་སྤྱད་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པའང་སྤིད་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་རྒྱུན་དེ་ནི་འབྲས་བུ་
འགའ་བ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པའང་རྒྱས་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ངོ། །དཔེར་ན་ཉིན་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲང་བ་
གཅིག་གིས་འུག་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མོ་རྒྱ་བའི་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོས་གཟུགས་མཐོང་བའི་འགའ་
རྒྱུན་བྱེད་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོས་གཟུགས་མཐོང་བའི་མཐུན་རྒྱུན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་
དཔེར་ན་སྤྲང་གཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་དོན་ཡང་སྤྱིར་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་དོན་སྤྱིར་བར་འཛོག་པའི་འཐད་པ་ནི། རང་རིག་མེད་ན་དུས་གཅིག་པ་དང་མི་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བདེ་སོགས་སྤྱིར་བ་མི་སྤིད་པ་དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་ནི་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་
བདེ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་རིག་པ་ཡིན་ཏེ་མར་མེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་དག་

༼༤༩༽

གིས་དོན་དེ་ལྟར་རིག་ཅེན་བདེ་སོགས་རང་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འཕེས་
པའི་དོན་དེ་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་ཡིན་ཏེ་མེ་ལོང་ལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པ་དེ་སྤང་ཡང་
དོན་རིག་པར་མི་འཐད་དེ་དེ་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་དེ་བདེ་སོགས་གྱིས་སྤྱོད་
བའི་སྤྱིར་དོན་སྤྱོད་རོ་ཞེས་འདྲི་གཏེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་དངོས་སུ་མི་སྤྱོད་བའི་
འཐད་པ་ནི། སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་ནི་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་མིན་ཏེ་སྤྱོད་ན་བཅས་པོར་འགལ་ལ་བཅས་པོ་ཡིན་ནའང་སྤྱོད་
བར་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཏྲེ་དང་སྤྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རང་
བདག་ཅེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་དང་དམིགས་པའི་བྱུང་བར་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པས་སྟོན་
པོ་སྤྱོད་ཞེས་པ་དང་ཤེས་པས་སྟོན་པོ་ལ་དམིགས་ཞེས་བརྗོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་
གཟུགས་མངོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་བདེ་སོགས་དེ་དག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་དེ་བདེ་སོགས་དེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ་གསལ་བར་སྒྲུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྟོང་
བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བ་དེས་ན་སྟོན་དོན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བར་བཤད་ལ་སྟོང་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་
ནི་སྟོན་པོ་དེར་སྤང་བ་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དེའོ། །གཉིས་པ་གངས་ཅན་གྱིས་སྤྱིའི་དོན་བཅས་པོར་འདོད་པ་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གངས་ཅན་འགའ་ཞིག་ན་རེ་བདེ་སོགས་ནི་སྤྱོད་ལ་ན་
སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཅུང་ལྡིང་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་བཅས་པོ་དང་། བདེ་སོགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཏེ། །དེ་

༼༤༩༽

ཡང་ཁོའི་གཞུང་ལས། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་ཆོགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲག་
འབྱུང་། །དེ་ལྟར་བཅུ་དྲག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་། །དེ་ཙམ་ལྷ་ལས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྟ། །ཞེས་བཤད་པས་རང་
བཞིན་རྣམ་རྒྱུ་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། །དེ་ལས་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྲ། གློ་ཞེས་ཀྱང་བྲ། སྟེ་
ཤེལ་གྱི་ཁང་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་ནས་སྤྲ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འཆར་དུ་རུང་ཞིང་ནང་ནས་སྤྲེས་བྱའི་རྣམ་པ་
འཆར་དུ་རུང་བ་གཅིག་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལས་ང་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་དེ་ལས་གློ་འཛིན་དབང་པོ་ལྷ་དང་། ལས་ཀྱི་
དབང་པོ་ལྷ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་དེ་ཙམ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་དྲག་སྤྱི་དོ། །དེ་ཙམ་ལྷ་ལས་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྤྱི་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷ་རྩ་གསུམ་ནི་དེའི་
རྣམ་འབྱུང་ཡིན་ཏེ་འཛིན་པ་དང་དེའི་རྣམ་འབྱུང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤེས་རིག་གི་
སྤྲེས་བྱ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འབྱུང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ལ་སྤྲེས་བྱ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་བཅས་པོ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་འདི་དག་ག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིའི་དོན་ཡིན་པ་དག་ག་པ་དང་། ནང་སེམས་སུ་
བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་ག་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་
དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་དེའི་ལྷགས་ལའང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་གློ་
གཅིག་གིས་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ་བྲེ་བྲག་པའི་སྐབས་སུ། གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །དབང་པོའི་
སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་གྱིས་འཛིན་ནའང་སྤར་
བཤད་པའི་སྤྱོད་

༼༤༩༽

དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། དུལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་
བདེ་སོགས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོར་བ་གསུམ་མཁ་རྟུལ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་གྱི་བཀོད་པའི་བྱད་པར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅིག་ཅར་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། གོམས་པས་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་
དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུལ་དང་བདེ་སོགས་གཅིག་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་སྟོ་ལ་ཐ་
དད་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་སྟོ་སེར་བཞིན་ཅེས་པ་ནི། ཐ་དད་སྒྲུང་ཅན་ཅེས་པའི་རྟགས་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ན་གོམས་པའི་བྱད་པར་ལས་སྟོ་ལ་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་
ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གོམས་པས་བྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བྱི་དེར་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསྟོག་པ་རང་རྒྱུད་ནི་གང་གོམས་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་
འགྱུར་བ་དེ་སྟོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། བདེ་སྦྱག་ཀྱང་གོམས་པའི་བྱད་པར་གྱིས་དགའ་བ་
དང་གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐད་པར་ས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མཐར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཡིན་ལ་འདིར་སྟོ་སོགས་གོམས་པས་མི་འགྱུར་བར་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་
འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོའི་བདེ་བ་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། བྱི་རོལ་བདེ་
སོགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ལན་དགག་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་

༼༤༩༽

ཁོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་བདེ་སོགས་གོམས་པས་བྱང་པར་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་གྲུབ་ལ་
སློང་བདེ་སོགས་གོམས་པས་བྱང་པར་དུ་འགྱུར་ཡང་དེས་སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་བདེ་སོགས་ཤེས་པར་སྒྲུབ་མི་ལུས་ཏེ་
རྟགས་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་རྒྱུ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སློང་མ་ཆེན་པོ་ཡང་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་བདེ་སོགས་གོམས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་
སློང་བདེ་སོགས་གོམས་པས་བྱང་པར་དུ་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་དེ་ཅམ་ལྷ་སོ་དེ་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ངེ་ལྟར་རྟགས་ཏེ་མི་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་རྒྱུ་དེས་སྤྱིས་བྱ་ལ་བདེ་སྤྱི་གི་པན་གཞོད་མི་ལུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་རྒྱུ་དང་སློང་བདེ་
སོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུ་གྱང་བདེ་སོགས་ཡིན་པར་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ་ནང་སློང་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སོགས་དང་
གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རིགས་ཐ་དད་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་མི་
རུང་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཤེས་རིག་གི་སྤྱིས་བྱ་ནི་ཡུལ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་
ཡུལ་ཐམས་ཅད་བཅས་སོ་ཡིན་པས་སྤྱིས་བྱ་དང་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིས་བྱ་ནི་ཡུལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཟ་བ་སོ་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ་ཡུལ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
གལ་ཏེ་སྤྱི་རྒྱུ་བདེ་སོགས་མ་ཡིན་ན་དེ་ནང་གི་བདེ་སོགས་དང་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རིགས་མི་
མ་ཐུན་པ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའང་སྤྱིས་བྱ་ཀུན་གྱི་

༩༥༥༽

ན་སྒོ་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་དེས་དེ་སྤྱིང་བ་མི་འཐད་ལ། ཤར་ན་རྣམ་པ་དེ་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པ་ཡིན་ལ་བདེ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ནང་གོམས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་འདིས་སྤྱིང་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་མི་སྟོས་ཀྱིས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཙམ་མམ། རིག་པ་ཡོད་པ་
ཙམ་གྱིས་སྤྱིང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ་
རིག་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། སྦྱེས་བྱས་ཡུལ་
འཛིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོས་ན་རྟག་ཏུ་རྣམ་པ་ཤར་ན། ཡུལ་རྟག་ཏུ་འཛིན་པར་
འགྱུར་ལ། མ་ཤར་ན་རྟག་ཏུ་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། རེས་འགའ་བ་ཡིན་ན་དེ་མི་རྟག་པར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེ་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་ཙན་དུ་སྦྱེས་པ་མིན་པའི་སྤྱིང་བ་སྟེ་ཤེས་
རིག་གི་སྦྱེས་བྱས་སྒོའམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་རིག་པ་ལ་བདེ་སོགས་དེ་
རིག་པ་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒོ་སྤྱིང་གི་བྱེད་པར་བྱིས་ལ་
དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་བྲན་པའི་རྣམ་པ་ཙན་དེ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིང་བ་མ་
གཏོགས་པའི་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གངས་ཙན་འདིའི་སྒོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་གང་ཡིན། ལྷག་པར་ཞེན་པའོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་སྤྱིང་བ་གང་ཡིན། ཉམས་སུ་སྤྱིང་བའོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཐ་དད་དུ་མི་འཐད་
ནོ། །གཉིས་པ་མ་དམིགས་པས་དགག་པ་ནི།

༼༤༩༽

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
ཤེས་བཤང་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་རྟོ། །འོན་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་
པའང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤར་ལེ་འུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་
བཅས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། རྣམ་
འབྱོར་པ་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡུན་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་པར་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། མ་འཁྲུལ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་། བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་གང་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་རྟོག་པ་མེད་དེ་ཆེ་གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་
འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡང་བསྒྲོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་
ལས། དང་པོ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྤང་སྟེ་བའི་དཔེ་ནི། འདོད་པ་ཅན་དང་འཇིགས་པ་ཅན་དང་ཐུངན་གྱིས་
བརྒྱམས་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཡུལ་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་རྒྱན་པོ་མི་བཞི་གོམས་པ་དང་གཉིད་གཉིས་ཀས་བསྐྱད་
པ་ཡིན་ལ། སོགས་པ་ནི་ཐུར་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པས་སྟོ་བསྐྱད་པ་ལ་མདུན་ན་གནས་པའི་
བྱམ་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆགས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གསལ་བར་མཐོང་བ་
བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་གསལ་སྤང་ཡོད་པར་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། རྣམ་ངེས་ལས།.....བསྐྱད་པས་ངི་བཞིན་གྱས་པར་
ནི། །བསྐྱབ་པར་རབ་ཏུ་

༩༥༩༽

མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཆགས་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་འབྲིག་ཚིག་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདིགས་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་འབྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དག་གི་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་བསྒྲིག་བྱས་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྲོགས་ལ་བར་སྒྲུང་ཡང་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཅི་འགལ་ཅེ་ན། དེ་ལ་སྒྲོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྟགས་ལྡན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུར་ནས་འཛིན་པ་ལ་བརྟན་དགོས་ལ། བན་པ་ནི་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་དང་ཞེས་པའི་རྟུང་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་རྟོག་བཅས་སུ་མི་འགལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ཅེ་ན། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་སྒྲུང་མེད་དེ་འདི་ལྟར་མི་ལམ་ན་ཡང་བན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་ལྟན་མིན་པར་མི་གསལ་བར་བན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་འགལ་ཞིག་གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་དོ། །མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་གཉིད་ཀྱིས་བསྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ལམ་གསལ་སྒྲུང་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་མི་སྒྲེབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ནི་འཐད་དེ་བསྟོམས་པས་སྒྲོ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མིག་སྤྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །བསྟོམས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་དེ་དེ་གསལ་བྱར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མེས་རི་བོང་གི་རྩ་གསལ་བར་མི་རྩུས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་འདས་

༼༥༠༠༽

བ་དང་མ་ཡོངས་བ་རྣམ་འབྱོར་པའི་སྒོ་ལ་མི་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་
སྟེ་དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ་མི་གཙང་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀའ་རུས་
སུ་བསྒྲོམས་བ་དང་། ཟད་པར་ས་དང་ཚུ་ལ་སོགས་བ་དངོས་པོ་ལ་མེད་ཀྱང་གསལ་བར་སྤྲང་ཞིང་རྟོག་བ་མེད་
བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་མེད་པར་ཡང་ཅིས་བྱ་བ་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀའ་རུས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ས་དང་ཚུ་ལ་
སོགས་བ་ད་ལྟར་གྱི་སྤྱིས་བྱ་མ་འབྱུང་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྣམ་འབྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འང་ཤེས་བ་མ་འབྱུང་བ་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སར་སྤྲང་བ་ལ་སོགས་བ་འང་ཡོད་བ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་འབྱོར་པའི་ཤེས་བས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཤེས་བ་མ་འབྱུང་བས་མཐོང་བའི་
རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་བ་བསྒྲོམས་བྱུང་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །བསྒྲོམས་བྱུང་མ་འབྱུང་བ་ནི་ཐོས་པའི་དོན་བསམས་བྱུང་གིས་གཏན་ལ་པབ་ནས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་
བྱས་པས་སྒྲོམ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེ་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་སྒོ་དེ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་བ་མཐུག་
བསྟུ་བ་ནི། གོམས་བ་ལས་གསལ་སྤྲང་སྟེ་བ་དེའི་སྤྱིར་འོག་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་པའི་སྒོ་ནི་མི་རྟོག་བ་ཡིན་ཏེ་གོམས་
ཡུལ་དེ་གསལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་གསལ་ཅེ་ན་སྒྲོམ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་སྟེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་
ནའོ། །གང་གསལ་ཅེ་ན་བདེན་བ་བཞི་ལ་སོགས་བ་ཡང་དག་བ་དང་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་བ་ཡང་དག་མིན་
པའི་དོན་གང་དང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒྲོམས་པར་གྱུར་པའི་དོན་དའོ། །འབྲས་བུ་ཅན་ཅས་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྒྲོམས་བ་
ནི་སྒོ་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་བ་མ་འབྱུང་པའི་རང་བཞིན་ནི། འ་
ན་བདག་རྟེན་

༼༥༠༽

བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་པ་དང་བརྟུན་པའི་
དོན་གཉིས་བསྐྱེམས་པ་དེ་ལས་སྤར་ལེ་ཏུ་གཉིས་པར་དབྱུང་བའི་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་བཞིན་གསལ་བར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྐྱེམ་
མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷག་མ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བསྐྱེམས་པ་ནི་གསལ་བར་སྤང་ཡང་ནལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་སྟེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་བ་གཉིས་འཇིན་བཞིན་ནོ། །གསུམ་
པ་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ནི། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་པར་འཇོག་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་
ལ་སྐྱེ་བའི་དོན་འདས་པ་འཇིན་པའི་སྒོ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་འདས་པ་ཞིག་པ་མི་
གསལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་
པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྤྱིའི་དོན་མིན་ཏེ་བཟང་གདགས་པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
ལྟོས་ནས་རྟོག་པ་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ཤེས་པའི་ཚོས་ཀྱན་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོབ་དཔོན་
གྱིས་ཀྱང་། རྟོག་པ་འང་རང་རིག་ལ་མི་འདོད། །དོན་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱིར་། རྟོག་གྱུར་རབ་ཏུ་མ་བྱུབ་
པས། །རང་གི་ངོ་བོར་མི་རྟོག་སྤྱིར་། །ཅེས་བཤད་དོ། །མངོན་སུམ་ཡང་དག་པ་ནམས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟར་སྤང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱེ་བའི་དགོས་

༼༥༠༩༽

བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྟར་སྒྲུབ་བདུན་དུ་བཤད་དེ། འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བ་དང་། །རྗེས་
དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །བྲན་དང་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་རབ་རིབ་
བཅས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འབྲུལ་བ་ནི་སྒྲིག་རྒྱ་དང་། ཐག་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་ཆུ་དང་སྒྲུལ་ལ་སོགས་བར་སྒྲོ་
འདོགས་བའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བ་ནི་བྱམ་པའི་གཟུགས་ལ་བྱི་རོ་ལ་སོགས་བ་ཡོད་པར་འཇིན་བའམ་བྱམ་པའི་
གངས་ལ་སོགས་བ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འཇིན་བའོ། །རྗེས་དཔག་ནི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཇིན་བའོ། །རྗེས་སུ་
དཔག་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའོ། །བྲན་བ་ནི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲེས་པའི་
ངེས་ཤེས་སོ། །འདོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་བརྗོད་འདོད་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་བའོ། །དེ་དག་
ནི་རྟོག་བ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་བ་ནི་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་
འོ། །འདིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་། རྟོག་པའི་ཤེས་བ་རྣམ་གསུམ་
དང་། །ཞེས་བ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་ལ་སྒྲོག་དུ་བྱུར་པའི་དོན་ཅན་
ཅེས་བ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་འོ། །རྟོན་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་
ལྟར་སྒྲུབ་ཞེས་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་བཞིའོ། །དེ་ལ་སྒྲིག་རྒྱ་དང་ཐག་བ་མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་དེ་
ལ་ཆུ་དང་སྒྲུལ་དུ་འཇིན་བ་ནི་རྟོག་བ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་བའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་བྱམས་
བ་ལ་དེའི་གཟུགས་མིག་གིས་མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་གཟུགས་དེ་ལ་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བའི་བྱི་དང་རོ་ལ་
སོགས་བའང་ཡོད་པར་འཇིན་བ་ནི་རྟོག་པའི་ཤེས་བའོ། །གཟུགས་ལ་བྱི་རོ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་དེ་དག་འདུ་བའི་གཞི་ཡན་ལག་ཅན་

༼༥༠༣༽

གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པའི་གངས་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ཡང་རྟོག་
པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོག་ཏུ་བྱུར་བའི་དོན་ཅན་ལ་ཏགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་དང་རྗེས་དཔག་ནི་སྒྲོན་མཐོང་བའི་མེ་ལ་
སོགས་པ་བྲན་པ་མེད་ནི་མི་སྦྱེ་བའི་བྱིར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་བྲན་པ་དང་བརྗོད་འདོད་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཀུན་ལ་རྟོག་
པར་གསལ་ལོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་རྣམ་ངེས་ལས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་བཤད་དེ། རྣམ་རྟོག་དངོས་
མི་སྤང་བྱིར་དང་། །ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་བསྐྱུ་བའི་བྱིར། །ལྟར་སྤང་བ་ནི་གཉིས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱད་པ་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོག་པ་དང་
པོ་གཉིས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དེ་རྗེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ན་ཉུང་ལ་རིགས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ན་མང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པས་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་
ལས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་བཤད་དེ།
སྤྱི་ལོགས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་དབང་སྦྱེས་སུ་འདོད་པའི་འབྲུལ་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དབང་པོ་དང་
དོན་སྤང་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་
ལ་དབང་པོ་སྒྲོས་པས་དབང་པོ་ལས་མ་སྦྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བཅད་ལ། དོན་སྤང་པ་ལས་བྱུང་བས་
དོན་མེད་པ་འཛིན་པའི་སྒྲོག་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་པ་མེད་པས་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་
ཅུར་

༼༥༠༩༽

འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཅད་པ་ཡིན་ཏེ་ཆུར་འཛིན་པ་ནི་དབང་སྐྱེས་སུ་མི་འདོད་ན་དེ་གཙོད་པའི་དོན་དུ་མ་
འབྱུང་པ་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་དེ་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
ལས་གཞན་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་སྐྱེས་སུ་གསལ་བར་འདོད་དེ་བྱམ་པའི་རྗེས་དང་ལས་ལ་སོགས་
པ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པས་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་དེ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་དང་པོ་
གཉིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་ནི། འོན་རྗེས་དཔག་ལ་
སོགས་པ་འདིར་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དབང་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
དགོས་པ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་སྒྲ་མ་གཉིས་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་གྱུབ་ཟིན་ཡང་། །སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་སྐྱོས་པ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་གྱུབ་པ་
ཉིད། །དཔེ་ཉིད་དུ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲོར། །ཅེས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མ་གཉིས་དབང་སྐྱེས་སུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཕྱི་མས་དེ་དག་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་པར་
སྐྱབ་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་འགའ་ཞིག་དབང་
སྐྱེས་སུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན་བརྟེན་ཅན་དང་ཞེས་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྲང་རོ། །གང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་འབྱུང་ཅེ་ན། བརྟེན་ཅན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་འབྱུང་ཅེས་སྒྱུར་
རོ། །བརྟེན་ཅན་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ལས་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
བརྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་གཞན་ལ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་རྒྱ་རྟོག་པ་འང་དབང་སྐྱེས་སུ་

༼ ༥༠༥ ༽

འབྲུལ་ཏེ་དེ་ལ་དོན་གཞན་ནི་དབང་སོ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལས་དོན་གཞན་ས་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་པའི་
གཟུགས་ལ་བྲི་དང་རོ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཡང་དོན་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཅེས་སྒྱུར་
ཏེ་སྒྲིག་རྒྱ་དང་ཐག་ས་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་དང་སྒྱལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལའང་
བརྟེན་ཅན་ཅན་དང་དོན་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བརྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལའང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ་ལྟར་བྱམ་པ་དང་
གངས་ལ་སོགས་པའི་བརྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏེ་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་
སོགས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་དབང་སྐྱེས་སུ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་
མའོན་སུམ་གྱིས་སྒྲིག་རྒྱ་དང་། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་རྟོག་པ་དེ་དག་དབང་སྐྱེས་དེ་དང་ཉེ་བ་སྟེ་
བར་མ་ཆད་པར་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ནི་ཉེ་བར་འབྲུག་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དེ་དག་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། རི་ལྷར་ཏེ་དཔེར་ན་སྒྲོ་གང་ལ་སྒྲོ་ག་
གྱུར་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་མའོན་སུམ་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་འཛིན་པའི་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྒྱུར་རོ། །སྒྲོ་ག་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། བན་པ་དང་སོགས་པ་སྟེ་བརྗོད་འདོད་ལས་བྱུང་བ་
དང་རྗེས་དབག་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་དག་དབང་སོ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་བརྟེན་
བན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཆན་དེ་དོན་ལའང་ཡོད་པར་
བསྟན་པ་ནི། རྗེས་དབག་ལ་སོགས་པ་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་

འཇུག་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཅེས་སྒྲུབ་
 རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན་སྟོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བརྟུང་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་དབང་པོས་བརྒྱུད་བའི་དོན་བྱམ་པ་
 དང་སྒྲུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བྱམ་པའི་རྫས་དང་གྲངས་དང་ལས་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འད་
 ཡོད་པ་མིན་པས་ཞེས་པ་ནི་བརྟུང་བ་ལོག་ན་རྟོག་པ་དེ་ལྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུང་
 བརྟུང་མ་བྱུང་ན་སྟོག་རྒྱ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་ལ་སྟོན་སྤྱོད་བའི་རོ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱུང་ན་མིག་གིས་མཐོང་
 བའི་བྱམ་པ་ལའང་དེ་རོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟག་པའང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོ་དེ་དག་
 བྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པས་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཅེས་སྟོན་པ་སྟེ་གང་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མ་
 ཡིན་ཏེ་དབེར་ན་རྫེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །བྱམ་པའི་རྫས་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་
 སྟོག་རྒྱ་ལ་ཆུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འད་བྱུང་བའི་སྟོ་བས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་
 ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ཕྱགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱགས་དགག་པ་དང་།
 དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟུང་བ་ལ་དགོས་པ་
 ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཁ་ཅིག་སྐྱེ་ཤད་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོག་པར་འདོད་པས་དེ་བསྟོག་པའི་དོན་དུ་རབ་རིབ་
 བཅས་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གྱི་རྟེན་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོ་རྟོག་བྲལ་
 ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་དུ་བརྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷ་གཉིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་
 པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་

༼༥༠༽

དུ་འཛིན་མི་རུས་ཀྱི་མ་འཁྲུལ་པ་རང་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་སོས་མངོན་སུམ་ལྟར་
སྒྲུང་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ལྟར་སྒྲུང་བཞི་པ་ནི་དན་པ་དང་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་རྟོག་
པའི་སྡེ་ཆོན་ལས་ལོགས་སུ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་
ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །དཔེར་ན་མདོ་ལས། དག་བཙུང་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་འོན་ཏེ་ཁོར་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུ་ཁོར་
ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་
སྟོས་པ་ནི་རྟོན་ལ་ཉེ་བར་གཞོན་པའི་མིག་སེར་དང་ལྷུང་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་བྱུར་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་
པ་བྱས་པའི་བསྐྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། རྒྱ་གཉིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དམིགས་བསལ་ཀྱི་དོན་
གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་གཉིས་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་མིག་
ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་གཅིག་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པས་རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གིས་སྟོན་མཐོང་བ་
ལ་རྟོག་པས་ཆུར་བཟུང་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གིས་དགག་པ་དང་། རིགས་
བས་དགག་པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཚོད་པ་
བྱུང་པར་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བརྟགས་པའི་སྐབས་

༼༥༠༽

སྤྱི་ཉན་ཐོས་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དོན་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་པས་སམ་དེ་ལས་སྤང་བས་ཡིན་བཟླ་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན། འོ་ན་སྤོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་སྒོ་མ་
འབྲུལ་བ་དང་། རྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་སྒོ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡང་དབང་པོ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་
པོ་འང་ཡུལ་དུ་ཐལ་ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་དང་ཡིད་ཀྱི་འབྲུལ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་འགལ་ལོ། །རྒྱ་གཉིས་སྤྱི་སྤང་
བ་ཡིད་ཀྱི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ན་དབང་པོ་དེའི་རྒྱར་ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡིད་
ཀྱི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་དེའི་རྒྱར་དབང་པོ་འང་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ་བརྒྱད་པས་དབང་པོ་འང་ཡིད་འབྲུལ་པའི་
རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་དབང་ཤེས་སྤྱི་ལ་དེ་ལས་ཡིད་འབྲུལ་བ་སྤྱི་བས་སོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ་དབང་པོ་འི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་དེས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་
སམ་དེ་ལས་སྤང་བས་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་ནས་འགོག་པ་འདི་ལ་ཡིད་འབྲུལ་པའི་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་སྤོན་པ་འདི་
སྐབས་སྤྱི་རྒྱ་ལྟར་འབབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། འདི་ལྟར་དབང་པོ་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་རྒྱར་སྤོབ་དཔོན་བཞེད་ན་
དབང་པོ་འང་རྒྱ་གཉིས་འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐལ་བ་བཟོད་པ་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་དག་དངོས་ཀྱི་
རྒྱའི་རྩལ་ཐོན་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་མི་རིགས་སོ་
ཞེས་བཟོད་པར་རིགས་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི་ནི། སྐབས་སྤྱི་རྒྱ་ལྟར་འབབ་པ་ཡིན། །ཅེས་བཟོད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན་
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་ལས། རྩལ་ཐོན་པན་ཚུན་དཔེན་པ་ནི། །དང་པོ་སོ་སོར་སྤང་བ་ཡིན། །རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་ཤེས་པ་ལ། །རིམ་བོའི་རྣམ་པར་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་རགས་པར་སྤང་བ་ནི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
ལ་རྩལ་ཐོན་ནི་དེའི་བརྒྱད་

༼༥༠༩༽

པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཐལ་བ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་དབང་པོ་འང་རྟོག་པའི་
ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤར་རྩལ་སྤན་བཞིན་ཞེས་ཐལ་བ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དེ་
འགོག་པ་ལ་སྐབས་སུ་སྤར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་འདིར་དབང་པོའི་ཡུལ་བརྟགས་པའི་སྐབས་
ཡིན་པའི་སྤར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གང་དུ་འང་དབྱུད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཡུལ་མེད་པའི་སྤར་རོ། །གཉིས་པ་
རིགས་པས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། གློ་འགའ་ཞིག་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་འཛིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་གློ་གང་རྒྱ་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འབྱུག་པ་སྟེ་འགོ་ལྗོག་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་དབང་པོའི་ཇེས་སུ་བྱེད་པ་ལྷ་བ་གཉིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་མཚུངས་པར་ཡོད་པས་དེ་དག་དབང་
པོ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གློ་གང་རྒྱ་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་
འབྱུག་པ་སྟེ་འགོ་ལྗོག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་པོའི་ཇེས་སུ་བྱེད་པ་ལྷ་བ་གཉིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་
ལ་འང་མཚུངས་པར་ཡོད་པས་དེ་དག་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་མི་
གསལ་བར་གྱུར་པ་ལས་གློ་གསལ་མ་གསལ་དུ་གྱུར་པ་དང་ལྷན་ན་དེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ཀྱི་ཇེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་པོ་འགྱུར་ན་འགྱུར་བ་དེ་ལྷ་གཉིས་འཛིན་པ་འདི་
ལ་འང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་འང་དབང་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཅིའི་སྤར་འགོག་གཉིས་པ་ནི། ལྷ་གཉིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡང་ཡིད་ཀྱི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ན་ཐག་པ་
ལ་སྐྱལ་དུ་འཛིན་པ་དང་སོགས་པ་སྟེ་སྟེག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་པ་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་དུས་
ན་འང་ཡུལ་དབྱུད་པས་ལྗོག་པ་བཞིན་རྒྱུན་གཞན་ཆང་བའི་ཆེ་དབང་པོ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་
འགྱུར་བ་

༼༥༡༠༽

ཡོད་ན་ཡང་གཉིས་འཛིན་ལྟོག་པ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་དབང་པོའི་བསྐྱེད་པ་ལོག་ཀྱང་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་
དབང་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་དུས་ཉི་ཤེས་དབང་པོས་བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དག་གིས་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་
རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་གཞན་ཆང་བའི་ཆེ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་སྐྱུལ་སྐྱུལ་ཞེས་བརྗོད་ན་དེར་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ལྷ་བ་གཉིས་མཐོང་བ་ད་སྤར་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་མཐོང་བ་དེ་བན་པ་
དང་། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྟོག་རྒྱུ་ལ་ཚུར་འཛིན་པ་སྤར་མཐོང་བའི་ཚུ་བན་པ་དང་། ད་
ལྟར་གྱི་སྤར་བ་དེ་སྤར་གྱི་ཚུ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་གཉིས་དེ་སྟོ་ལ་གསལ་བར་
སྤར་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་རྟོག་བཅས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་
གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་དོན་སྟོ་འགའ་ཞིག་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་
མཛོན་སྐྱུལ་སྤར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་གྱི་ལྷ་གཉིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡུལ་གསལ་
བར་སྤར་བའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་ཡིན་ནམ་སྐྱུལ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པས་དེ་དགག་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པའི་སྟེ་ཆོན་
ལས་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་བསྟན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ཡིན་ཅེ་ན། གཉིད་ལོག་པ་འཕྲུལ་ཞེས་པ་སྟེ་གཉིད་
ལོག་པ་དང་སད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀར་ཡང་སྟོ་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་སྤར་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། རྟོག་
པ་ཡིན་ན་གསལ་སྤར་མི་སྲིད་དེ་གསལ་བ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་
དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ལྷ་བ་གཉིས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྟོ་ལ་གསལ་བར་སྤར་བ་དེའི་ཕྱིར་གཉིས་འཛིན་དེ་སྤྱད་ན་
སྤར་

༼༥༡༧༽

བའི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་དེ་
ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འགོག་པ་ཅི་སྟེན་དེས་འབྲུག་ཡུལ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་
འབྲུག་པ་མཛོན་སུམ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡང་མཛོན་སུམ་ལྟར་སྒྲང་
གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚད་འབྲས་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་གཞུང་
དང་སྦྱར་ན་བཞེསྟེ། བྱེད་དང་བཅས་ལྟར་རྟོག་ཉིད་ཕྱིར། །ཅེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་དང་པོ་
དང་། གཉིས་སུ་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དང་། གང་ཆེ་ཕྱི་
རོལ་དོན་གཞལ་བྱ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་དང་། སྒྲང་བ་ཅན་གང་དེ་གཞལ་
བྱ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་
གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མ་ལ་སྐྱེས་བུའི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་
སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་འབྲས་བུ་ནི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའོ། །འོ་ན་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་
ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེའང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་ཚད་མ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་འདི་བ་འདི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
ཐ་དད་སྟུམ་དུ་བསམ་པའོ། །འདི་ལ་ཐུ་སྟེགས་པ་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་མཉམ་པ་དང་། དོན་ལ་ལྟ་བ་དང་། བྱེད་
པར་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།

༼༥༡༩༽

ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་གཞལ་བྱའོག་ས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
ཤེས་པ་དང་གཞལ་བྱའོག་ས་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་དབང་སོ་ཡིན་པས་དེ་ཆད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་སོ་ལ་སོགས་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆད་མའོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འདིར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་དུ་མ་ལ་འདུག་སྟེ་ས་བོན་དང་ལྷ་བྱ་ལྷ་བྱ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་བསྐྱབ་
བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྷ་བྱ་གོ་བ་གོ་བྱེད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་།
མཆན་ཉིད་དང་མཆོན་བྱ་ལྷ་བྱ་དེའི་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པ་དང་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་
པའོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱའོག་ས་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་ཆད་མ་ལས་དངོས་སོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་
མི་དགོས་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཆ་ལ་ཆད་འབྲས་གཉིས་ཀ་གཞག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་སོ་ལ་
སོགས་པ་ཤེས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་མི་རུང་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བྱ་བ་སྐྱབ་
པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་ཀྱས་ན་སྐྱེས་བུ་ནམས་འབད་པ་
ཅུང་དུས་འཆོ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་དགོངས་པའོ། །ཡང་ན་དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་
འོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་གང་གིས་གཞལ་བྱའོག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་ཀྱས་པ་དེ་ཡིན་ལ་
དེ་ཡང་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་སྟོན་སོ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དོན་
དཀར་སོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འང་འཛོག་ཀྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བྱ་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་
དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལས་ཏེ་ཡུལ་ཀུན་

༼༥༡༣༽

ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་ནི་སྐབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་འབྲ་བ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྐབ་བྱེད་ཐུག་མེད་
དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྦྱེད་མི་ཁུས་པ་དང་། རྟགས་གཅིག་གིས་
བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་གོ་མི་ཁུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབ་བྱེད་གང་ལས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་འགྲུབ་
པའི་རྒྱ་དེ་ན་འབྲས་བུ་དེའི་སྐབ་བྱེད་ཡིན་ལ། བྱེད་པར་དུ་ཤེས་པ་སྔོན་སོ་དང་འབྲ་བར་སྦྱེས་པ་ནི་སྔོན་སོ་
རྟོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་སོ་
ལ་གསུམ་ལས། གང་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་ཁུས་པ་སྐབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། དུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའམ་རིག་པ་ཅམ་དུ་འབྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
གང་གི་ལས་ཏེ་ཤེས་པའི་དུལ་སྐྱ་དང་བྱི་ལ་སོགས་པའམ། སྔོན་སོ་དང་དཀར་སོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྐྱ་རྟོག་པའོ། །འདི་ནི་བྱི་རྟོག་པའོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་དགོས་པ་དེ་འང་ཤེས་པ་
དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲ་བ་ཡིན་ན་སྐབ་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་མི་
ཁུས་ན་སྐབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་
དབང་སོ་དང་དུལ་དང་དེ་དག་སྤང་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་དུ་བསྦྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཐ་དད་ཀྱི་ལས་ཞེས་པ་དུལ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་
ནས་སྤྱོད་བཅམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་དོན་སྔོན་སོ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟངས་དུ་ངེས་
པ་སྟེ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔོན་སོ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཤེས་པ་ཐམས་

༼༥༡༩༽

ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་དོན་རྟོགས་ཐ་དང་
 དུ་འཛོག་མི་རུས་པ་དེའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་འདིའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
 ལས་ཤེས་པ་འདི་དོན་སྟོན་པོ་འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ལས་ཏེ།
 ཡུལ་སོ་སོ་ལ་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དོན་རྟོགས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན་དུ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་འབྲས་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་
 ལུགས་ཀྱི་ཆོད་འབྲས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་བཞི་སྟེ། ཆོད་མའི་རང་
 བཞིན་དང་། འབྲས་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འགལ་བའི་འཐད་པ་དང་། དེའི་དཔེ་
 བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་གསལ་མི་
 གསལ་དང་ཡུལ་ཐག་ཉི་ཤེས་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྒྱེད་པའི་སྤྱིར་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་
 བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་རྣམ་པ་འགས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པ་
 ཐ་དང་དུ་སྒྱེ་ནའང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཤེས་པ་འདི་དོན་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་འདི་ནི་དོན་སྟོན་པོ་འདི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་
 པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྱེས་པ་ལས་གཞན་ལ་སྤིང་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྟོན་པོ་
 མཐོང་བའི་སྤྱིར་སྟོན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། མཐོང་བྱ་དོན་གྱི་
 ཆོས་ཡིན་ན་དོན་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྟོན་པོ་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་

༼༥༡༥༽

བྱེད་སྒྲིའི་ཆོས་ཡིན་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྒོ་ལ་ཤར་བ་ལས་གཞན་མེད་པས་འདྲ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུབ་པོ། །གལ་ཏེ་
ཤེས་པ་འདི་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ན། འོ་ན་དབང་པོ་འང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་གྱིས་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་མི་རུས་པ་དེའི་སྤྱིར་ཅེས་པའི་
ཆོག་གས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དང་འདྲ་བའི་ཆད་མ་དེ་ཡང་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་
འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་ཆད་མ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་དོན་དང་འདྲ་བར་
སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་ཆད་མ་ཡིན་ལ་དེས་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲི་
འཛིན་གྱིས་སྒྲོན་པོ་རིག་པ་མི་འཐད་དེ་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་རིག་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་
དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གཅིག་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་
འགལ་ཏེ་ཡུལ་དེའི་བདག་ཉིད་དམ་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་རང་གི་ལས་ཏེ་ཡུལ་
ལ་དངོས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ལས་དོན་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པས་དབྱེད་ན་ཤེས་པ་དོན་དངོས་སུ་འཛིན་པ་མི་
སྲིད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་ཁོངས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་
གྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་འགལ་ཞེ་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དོན་དེ་དངོས་སུ་འཛིན་པར་
བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཡང་། དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་གིས་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་དེར་བཞག་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། རང་བདག་རིག་བྱེད་འདི་དག་ནི། །

{ ༥༡༩ }

དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་བར་འཛོག་པ་མི་འགལ་ཏེ་ཤེས་པ་བདེ་
 བར་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་སྤྱོད་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་བུ་ཆ་རྒྱ་པ་མའི་གཟུགས་
 དང་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ལ་བུ་ཆས་པ་མའི་གཟུགས་བཟུང་ཞེས་འདྲི་བ་ཉེན་ན་བརྗོད་ཀྱང་དེས་དེའི་ལུས་དངོས་
 ལུ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་
 བསྟན་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཁོ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་མཐོང་བ་དང་དབང་པོ་དང་། དོན་དང་དབང་པོ་འབྲེལ་
 བ་དང་། བྱེད་པར་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་པ་དེ་དག་ནི་ཆད་མར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་བྱ་བ་སྟེ་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་
 ལྷན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་ཆད་པ་སྟེ་དངོས་ལུ་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་ལྷན་དུ་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
 དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་པ་སྐྱེད་མི་རུས་སམ་ཞེན། རུས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་
 ཡང་ཡུལ་ཐག་རིང་ན་དབང་པོས་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་རིས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་ཉེ་ཡང་དབང་པོ་ཉམས་ན་སྐྱ་རིས་
 མི་བྱེད་པས་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ཐག་ཉེ་ཞིང་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། འོ་ན་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་ཅིས་འབྲུག། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤར་བས་བྱུབ་ཅི་ན། འོ་ན་
 རྩོད་པའི་ལན་གྱི་ཐ་མ་དོན་རྟོག་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་སྒོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་རྟོགས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་
 བར་བྱེད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཉེ་བ་དང་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞོད་པས་ཅི་ཞིག་གྱ། འདི་
 ཉིད་དང་པོར་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་

༼༥༡༽

བར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་དང་། བྱད་པར་གྱི་སྒོ་དང་། འབྲེལ་བ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་ན་རེ། དབང་པོ་དོན་རྟོགས་
ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བེད་བ་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་ནི་ཡུལ་
སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདི་ནི་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་
བའོ། །འདི་ནི་སེར་པོ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་འདི་འབྲེལ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་དུ་བསྐྱེད་དོ་
ཞེ་ན། དབང་པོ་འི་བྱད་པར་ལ་མ་ཤེས་པ་དེ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་
གཉིས་ཀའང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སྒྲོས་ནས་ཐ་དད་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་འདི་དོན་འདི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
བ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་དེ་ནི་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དབང་པོ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་འདིས་ནི་ལྷག་མ་དོན་ལ་བཟུ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་བྱད་པར་གྱི་སྒོ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་
པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབྱེད་པ་བ་ན་རེ། དོན་ལ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་
སྐྱེས་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེན་པ་ཚད་མ་ཡིན་
ལ་དེ་ལས་སུ་ལ་དེ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འཇུག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ལ་དོན་དེ་ཐོབ་པ་ནི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཐོབ་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་དོན་བྱུང་པ་ནི་འབྲས་བུ་

༼༥༡༽

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལང་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲས་བུ་མེད་ན་དོན་ལ་ལྟ་བུ་མི་འགྲུབ་ལ་འབྲས་ན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་
ཡིན་ནོ། །ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་སྒྲི་མ་སྒྲི་མ་ལི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་རྟོགས་བྱེ་བ་ག་ཏུ་
འབྱེད་པ་མེད་པའི་སྒྲིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པར་གྱི་སྒྲོ་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོ་གཉིས་བྱེད་
པར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
བྱེད་པར་གྱི་སྒྲོ་དེ་ལ་དོན་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་གཞན་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ། །དོན་གྱི་
བྱེད་པར་སྒྲོ་ན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་དེའི་དངོས་པོ་བྱེད་པར་གྱི་སྒྲོ་ལ་མེད་ན་བྱེད་པར་གྱི་སྒྲོ་དང་བྱེད་པར་
ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིར་རོ། །སྒྲོ་གཞན་ཏེ་
བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་དེ་བཞིན་ཅེས་པ་བྱེད་པར་གྱི་སྒྲོ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པར་
གྱི་སྒྲོ་ཆད་མ་དང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འབྲས་བུར་འཛོག་པ་འགལ་ལོ། །ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་འཛིན་
པའི་སྒྲོ་ནི་སྒྲར་སྒྲེ་ལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནི་སྒྲི་སྒྲེ་བས་དུས་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ་གཞི་མ་བཟུང་བར་ཆོས་འཛིན་པ་སྒྲོ་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མི་རུང་བའི་སྒྲིར་རོ། །གཉིས་པ་
ནི། ཆད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། བྱ་བ་དང་ནི་ཞེས་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་
སྒྲེ་ལ་སོགས་པ་ཤ་བ་ལ་ཞུགས་པས་བཅད་པ་དབལ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་པའོ། །གལ་ཏེ་དོན་གཅིག་
ལ་སྒྲོ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲོ་གཉིས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲུལ་གཉིས་ལ་ཆད་མ་
དང་སྒྲི་མ་འབྲས་བུའི་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིར་རོ། །སྒྲོ་གཉིས་

༼༥༩༽

རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་དོན་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སློ་གཉིས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་འང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་ཁྱིད་ཆད་འབྲས་གཉིས་ཤེས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་དོན་དང་འབྲས་བ་དང་དོན་རྟོགས་པ་གཉིས་སོ་དག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་སོ་དགག་པ་དངོས་ནི། རིག་པ་ཅན་ན་རེ། དབང་སོ་དང་དོན་སྤང་པ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ནི་འབྲས་བྱར་འདོད་དེ། དེ་ལ་སྤང་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དུག་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བར་འདུ་བ་དང་། སྦྱོར་བར་འདུས་པའི་འདུ་བ་དང་། འདུ་བ་དང་། འདུས་པའི་འདུ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་འོ། །དེ་ལ་དང་སོ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་སོ་དང་། རྗེའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བའོ། །བྱམ་པ་ལ་འདུས་པའི་ཡོན་ཏྲན་ཁ་དོག་དང་ངེ་རོ་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་སོ་ནི་སྦྱོར་བར་འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ། །ཡོན་ཏྲན་ལ་ཡོད་པའི་དཀར་སོ་ཉིད་དང་ངེ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏྲན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྦྱི་ནི་དབང་སོ་དང་སྦྱོར་བར་འདུས་པའི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ། །རྣ་བའི་དབང་སོ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏྲན་གྱི་སྦྱ་ནི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ། །སྦྱ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སྦྱི་དང་རྣ་བའི་དབང་སོ་ནི་འདུས་པའི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ། །ས་སྦྱོགས་བྱམ་པ་མེད་པ་དང་།

༼༥༣༠༽

དབང་པོ་ནི་སྒྲོར་བའི་བྱུང་བར་དང་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གཤམ་ཏེ་སྒྲོར་བའི་འབྲེལ་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དེ་དུ་བ་མཐོང་བ་ན་དེ་དང་འབྲེལ་
བའི་མེ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་སྒྲོར་བར་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྟོགས་པ་ཡིན་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ་ཆོས་ཅན། མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཁ་དོག་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་
མིག་གིས་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་བར་མེ་རྟོག་ལ་ཡོད་པའི་བྱི་རོ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་མིག་གིས་མཐོང་
བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་དང་སྒྲོར་བར་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཁ་དོག་དང་བྱི་རོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་
བྲག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ནི། འབྲེལ་བ་དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གང་ལས་མེ་རྟོག་གི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་ལ་འགའ་ཞིག་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་དད་དུ་
འཛོག་པ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འབྲེལ་བ་ལས་གཞན་ལ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་
ནི། ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གོམས་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུས་བྱས་པ་ལས་ཁ་
དོག་ལ་སོགས་པའི་དོན་སོ་སོ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་མ་གོམས་པའི་སྒྲོང་བ་ལ་དོན་དེའི་
རྣམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་གོམས་པ་དེ་ལ་ཡང་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་གོམས་པ་ཞེས་པ་གཞག་ཏུ་མེད་དེ་རྣམ་
པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གོམས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ན་མ་གོམས་པའི་སྒྲོང་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་
འབྲེལ་བ་ཉིད་ཆད་མར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་
དགོད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་བྱ་བ་སྟེ་འབྲས་བྱ་དོན་རྟོགས་པ་དང་བྱེད་པ་སྟེ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་

༼༥༡༽

གཅིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་འདྲ་བ་དང་། དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། འདི་དག་དོན་དམ་པར་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ནི་མི་བདེན་ཞེས་
བ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་པ་ལོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ལོ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་ཤིང་གཙོད་
པའི་ཆེ་སྟར་བྱེད་དུ་འབྱར་བ་དང་ཐུར་དུ་འབབ་པ་ནི་སྟར་ལས་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་དད་དུ་གཅིག་
ཡིན་ན་བྱ་བྱེད་དུ་འགལ་ཡང་། འདིར་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་དེ་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་གཉིས་རྟོགས་པའི་རོ་བོར་
སྒྲིག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་དངོས་སུ་སྟེ་
དོན་དམ་པར་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་པ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་དེ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཆད་འབྲས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་
ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒྲིག་བྱས་ནས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་
ས་བོན་དང་ལྷ་གུའམ་མེ་དང་དུ་བ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་
བྱ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འང་རྟོག་པས་སྒྲིག་འདོགས་པའི་སྒྲིག་ནས་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་
པོ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་པས་གཅིག་ཡོད་པ་ན་གཅིག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་
རྟོག་པ་གཉིས་པ་ནི་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པ་མི་སྤིད་པས་རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུར་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ནོ། །དོན་རྟོགས་པ་མི་སྤིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དག་ག་
པ་དང་། དོན་རིག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་

༼༥༣༩༽

བས་དོན་རིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བ་དང་། བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤང་བ་དང་
འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་པ་བྲིད་གཞུག་བྱའི་དོན་རིག་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གྲག་ན། དོན་རིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་ནིའོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་རྒྱད་སོ་སོ་
རང་གིས་རིག་པའི་མདོན་སྤུམ་གྱིས་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་རིག་པ་ཡིན་མོད་དེ་
ལ་ནི་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྡོན་པོ་སྤྱོད་བར་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་མོད་སྡོན་པོ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་
གིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྡོན་པོ་རིག་པར་འཛོག་པ་ཡིན། གློ་དེ་དོན་དེ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱ་མཚན་ལས་དོན་དེ་རིག་
པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱུད་པ་དགག་པ་དང་། སྤྱིས་ལ་འབྲས་བུ་དགག་པ་དང་།
རེས་ཤེས་དང་གསུམ་རྒྱ་མཚན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པ་ནི། ཤེས་པ་འདི་དོན་དང་འབྲས་བུའི་སྤྱིར་དོན་རྟོགས་པར་འཛོག་ན་འབྲས་བུ་དེ་མི་
སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་དང་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་དེ། བྲིད་རང་རྒྱལ་སྤན་དུ་མ་ལ་ཡན་
ལག་ཅན་གཅིག་མེད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་རིགས་པས་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་མོ་
དུ་མ་དང་འབྲས་བུ་ཡང་མི་སྲིད་དེ་ཤེས་པ་ལ་རགས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་འོག་གྲུ་
རྒྱལ་སྤན་དེ་དག་གང་གིས་ན། ཞེས་པའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་སོ། །སྤྱི་རགས་གཉིས་ཀ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་
སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དང་འབྲས་བུ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་བཀག་པའི་དོན་
བསྐྱུ་བའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྲིད་ཀྱང་།

༼༥༩༩༽

མི་འཐད་པ་ནི། གོང་དུ། འབྲུལ་པར་འགྱུར་ཅེས་པ་དང་། འོག་དུ། གཞན་ཡང་འབྲུལ་པ་ཅན་ཅེས་པའི་རྒྱུ་པ་
 གསུམ་སྟེ་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་དེས་དོན་རྟོགས་པར་སྐྱབ་མི་བྱས་ཏེ་གང་ཟག་དུ་མའི་སྒྲ་འཛིན་གྱང་པན་
 ཚུན་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་པ་སྐྱབ་མི་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་དོན་དེ་
 དང་འབྲེལ་བ་དང་དོན་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཆོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དོན་སྤྱིར་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དོན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེས་རང་གི་
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་སྤྱིར་བར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་ཕྱིས་མ་དེ་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ལས་བྱུང་
 ཞིང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་དང་སྐྱེས་པའི་སྟེང་དུ་དེས་པ་དང་གསུམ་ཆོགས་པ་
 དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་གཟུགས་འདི་མཐོང་རོ། །སྤྱི་འདི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གང་ལ་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོས་དེས་པའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་
 ཤེས་པ་དེས་དོན་སྤྱིར་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དེས་པ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་མི་འཇུག་པར་དོན་ཁོ་
 བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེས་པ་གང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་རྟོགས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་
 རང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱང་བའི་ཡུལ་དང་མཐོང་བའི་སྒྲོ་དེ་དག་གི་ཉེ་བ་སྟེ་དོན་རྟོགས་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཉིད་དབྱེད་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་ནི་སྤྱིར་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་འབྲེལ་པ་

༼༥༩༽

ཞེས་པའི་ཀང་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གོང་དུ། འོན་ཏེ་འདི་མྱོང་དེ་གང་ལས། །ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འོན་
སྡེ་འཛིན་འདིས་སྡོན་པོ་མྱོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ་
འདི་ནི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་འདི་ཉིད་ཁྱེད་མདོ་སྡེ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་
ཡིན་ཏེ་དོན་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་ཁྱེད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེད་ལ་
སྤར་གྱི་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྗོད་རྒྱ་མེད་ཅེ་ན། འོན་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་
བ་དོན་མ་ཡིན་པ་བྱུང་སྟེ་སྤྲུལ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མེད་པར་སྤར་བའི་མ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྤར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤར་བ་དང་འགལ་བ་སྤར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
མི་སྲིད་པ་དང་། གཉིས་སུ་སྤར་བའི་སློབ་འཁུལ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་སྤར་བ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཤེས་པ་ལ་སྡོ་སོགས་སུ་སྤར་བ་འདི་
གང་ལས་ཡིན་ཅེ་ན། ཤེས་པ་དེའི་སྡོ་སོགས་མྱོང་བ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྤར་བ་
དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྡོན་པོའི་མྱོང་བ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པ་དང་འགལ་ཅེ་ན། ཤེས་པ་དེ་
ཡང་དོན་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མྱོང་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་ནི་སློབ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གང་གི་
ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མདོན་སུམ་གྱིས་སྡོ་སོགས་མྱོང་བ་དང་འགལ་ཅེ་ན་འདིར་མདོན་སུམ་
གྱིས་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བའི་སྡོ་སོགས་དེ་ནི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་སྡོ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་
གསལ་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་

༼༥༣༥༽

ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་རིག་བྱ་དེ་དང་ནི། །རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་དོན་གཞན་མིན། །ཅེས་པ་ལྟར་
རོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྡོ་སོགས་ཤེས་པ་འཛིན་དངོས་པོ་
ཡིན་པ་དེས་ན་ཤེས་པ་དེས་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་འཛིན་གཞན་མེད་ལ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱང་བར་བྱེད་
པའི་ཤེས་པ་གཞན་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྡོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་
གཅིག་ཡོད་ན་དེར་ཡང་བརྟན་པ་སྟེ་དོན་བརྒྱང་བར་འདོད་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྡོན་མཚུངས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་གཞན་དེ་ལ་སྡོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་འཛིན་པར་མི་རིགས་ལ་ཤར་ན་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དོན་གཞན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་
བར་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་
འཛིག་ཏེན་ན་སྒྲོས་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ལས་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྡོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་གྱུར་ཀྱང་སྡོན་པོ་
དེ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་སྤང་བ་སྟེ་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཤེས་པ་དེའི་དངོས་པོ་དེ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འཛིག་ཏེན་ན་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སྤྱང་བའམ་མཐོང་ངོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲོའི་སྡོན་པོ་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ་ངས་སྒྲོ་ལས་གཞན་པའི་སྡོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་
གྲགས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་གནས་

༼༥༥༽

ལུགས་ལ་སློ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་སློའི་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་སྤྱང་ཡང་འཇིག་རྟེན་
བས་དེ་ལྟར་ཡང་རིག་པ་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་བྱི་ནང་གཉིས་ཀས་བྱང་བར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྟོ་སོགས་མང་བར་
སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བྱ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་འཐད་པའི་དཔེ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོ་སོགས་རང་གི་
ངོ་བོ་གསལ་བར་མི་འཐད་དེ། སྟོན་མ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོ་རང་ཉིད་གསལ་
བའང་མི་འཐད་དེ་རང་ཉིད་ལ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་བྱིར་རལ་གྱིའི་སོས་རང་ཉིད་མི་གཙོད་པ་
བཞིན་ཅེ་ན། འདིར་སྟོན་མའི་དཔེས་གྲུབ་སྟེ་སྟོན་མ་དེ་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ཤིང་དོན་དམ་པར་རང་
གིས་རང་གསལ་བར་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་
མ་དེ་རང་གི་རྒྱ་ལས་རབ་དུ་གསལ་བར་སྐྱེས་པ་ན་སྟོན་མེ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
བཞིན་དུ་སྟོའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རང་ཉིད་གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་
དོན་གཞན་ཡིན་ན་སྤྱང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། སྟོ་དེའི་རིག་བྱ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞན་
ཡིན་ན་ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ་མྱང་བྱ་སྤྱང་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་སྟོ་སོགས་
སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་སྟོ་དེ་རང་ཉིད་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན་དེས་དོན་གཞན་གྱི་སྟོན་པོ་གསལ་བར་མི་འཐད་དེ་ཐུན་
བས་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་ན་ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འང་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྟོ་སོགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སྟོ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་ལ་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་ན་སྟོས་དོན་སྤྱང་བ་
གཏན་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་ཏེ་མིག་གིས་སྤྲོ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་

༼༥༩༽

སྒྲོན་པོ་དང་དེ་སྤྱིང་བ་ཐ་དད་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་
བ་དང་རིག་བྱེད་སྒྲོ་འཛིན་གཉིས་དངོས་པོ་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་འབྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་
ལ་དེ་ལ་རིག་པས་བརྟགས་ནས་བརྩུན་པར་མི་རིག་ཅེས་སྒྲོན་པ་ནི། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །ཅེས་པའི་
ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རོན་བཅའ་པོ་མི་སྤྱིད་ཅིང་སྤྱིད་ཀྱང་དེ་སྒྲོས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་དེས་
ན་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་རིག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། བྱིའི་དོན་སྤྱིང་ཡང་
གང་ཟག་ལ་གཞོན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་སྤྱིང་བ་རིག་པས་མི་འཐད་པ་དང་། རྣམ་རིག་ལ་རྩོད་པ་སྤྱང་
བ་དང་། དོན་བསྟུས་ནས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟུབ་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱུང་བའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་སྒྲོ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོས་བྱི་རོལ་གྱི་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱིང་ན་ཆོས་ཀྱི་གཤགས་པ་སྤྱིད་
ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱིང་ཡང་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱིང་
བ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་ཅིའི་བྱིར་བརྗོད། འཛིག་རྟེན་ན་ངེ་ལྟར་གཤགས་པ་བཞིན་བཞག་པས་ཆོག་
མོད་ཅེ་ན། འོན་རིག་བྱེད་པ་སྤྱིད་ཀྱང་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བཀག་ནས་སྦྱེས་བུས་མ་
བུས་པའི་རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བསྟུབས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྲུལ་བ་
བཀག་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་ཆེ་བྱི་རོལ་འཛིན་མེད་
པ། །དེ་ཆེ་ཆགས་སོགས་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་

༼༥༩༽

ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སློ་ཆུང་མེད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མང་བས་གང་ཟག་ལ་
གཞོད་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སློས་སྤྱང་རོ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་དོན་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ཞིག་སློ་ཆུང་མེད་ཀྱིས་སྤྱང་བ་མི་འཐད་དེ་སློ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སློ་ཆུང་བཅས་ཀྱིས་རྟོགས་ན་
དབྱེད་པ་འདུག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སློ་ནི་ཡུལ་དེའི་ཆུང་པ་ཅན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་ཆུང་པ་སློ་
ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་དེ་ཡོད་པར་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་མོད་སློའི་ཆུང་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་འཕམ་
གཞན་ཏེ་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དབྱེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །སློ་ཆུང་མེད་ཡིན་ན་དབྱེད་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་དབྱེད་ན་དོན་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འོ་ན་སློ་པོ་དང་སློ་ཐ་དད་མེད་པར་ཅིས་གྲུབ་ཅེ་ན། ལྟན་ཅིག་
དམིགས་པ་ངེས་པས་གྲུབ་སྟེ། འོག་ཏུ་སློ་སོགས་སྤང་བ་ནི་མཐོང་བ་སློའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱར་རོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཐོང་བྱེད་སློ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་དང་བྲལ་བའི་སློ་པོ་རྒྱང་པ་མི་འཛིན་ལ། སློ་པོ་
དང་བྲལ་བའི་སློ་འཛིན་རྒྱང་པ་འང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། དགག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ་སློ་
འཛིན་དེ་འཛིན་ན་སློ་པོ་དེ་འཛིན་ལ་སློ་པོ་དེ་འཛིན་ན་འང་སློ་འཛིན་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཅིས་པ་ནི་སྤྱབ་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའོ། །མདོར་ན་སློ་པོ་དང་སློ་འཛིན་ནི་གཅིག་མ་དམིགས་ན་གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་
དམིགས་ལ་གཅིག་

༼༥༥༽

དམིགས་ན་གཉིས་ཀ་ལྟ་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཕྱི་རོལ་ལན་གར་དོན་ཡོད་
མིན། །ཅེས་པ་ནི་དོན་བསྐྱུ་བ་སྟེ། སློ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་མེད་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་རིག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
བ་ནི། གལ་ཏེ་སློ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་ན་རྒྱུན་གཞན་ཆང་བའི་ཆེ་བུམ་པ་མེད་ཀྱང་
བུམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལས་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་གི་སྐྱབས་འདིར་མེ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བའི་སློ་འགའ་ཞིག་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བའི་
སློ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་པར་བྱེད་ཀྱི། སློ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་
པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱུན་གར་དང་གར་ཉི་བའི་ཡུལ་དུ་ས་དེར་སློ་རྣམ་པར་
ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་དུ་ས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ལྟོག་པའི་རྟགས་
ལས་སློའི་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་འགྲུབ་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དོན་བསྐྱུས་ནས་སློ་ཚུལ་
གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་སྤང་བ་
རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་ཚུལ་
གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཡིན་ཡང་གཉིས་སུ་སྤང་བ་འགལ་བ་མེད་དེ། རིགས་པའི་སློ་ནས་ནི་སློ་གཅིག་
ཡིན་ལ། བརྟགས་པའི་སློ་ནས་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་ཅེ་ན། སློ་
དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་འདིའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་པའི་
ཆ་དེ་ཉིད་

༼༥༣༠༽

ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ལ་སྤྱིང་བའམ་རང་རིག་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་འཛིན་
བའི་རྣམ་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་རྟོ། །ལྷ་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དོན་ཡོད་ཀྱང་
དབྱུང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་འཛིན་སྤྱིས་པའི་དུས་གང་གི་ཆེ་སྤྱོད་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་རིག་གི་
རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དོན་གཞན་དེ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་འདོད་མི་འདོད་དེའི་དངོས་
པོར་དོན་དེ་སྤྱི་འཛིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་འཛིན་སྤྱིས་པ་ན་ཡུལ་དེ་འགག་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེས་ན་སྤྱི་ལ་སྣང་བའི་
སྤྱོད་པོ་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྤྱིང་བ་ཡིན་པས་དབྱུང་ན་རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་མེད་ཀྱང་མ་དབྱུང་ན་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་ནི། མ་དབྱུང་པར་འཇུག་པ་གང་
གི་ཆེ་ཤེས་པའི་ཆ་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དུ་བཞག་པ་སྟེ་དོན་དུ་ངེས་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་
བཅས་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་ཁས་
སྤངས་ཀྱང་རང་རིགས་འབྲས་བུར་འདོད་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རི་ལྟར་གནས་ཀྱང་སྤྱོས་རི་ལྟར་ཉམས་
སུ་སྤྱིང་བ་བཞིན་དུ་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི།
གལ་ཏེ་འདི་བདག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འཛིན་རྟོན་མ་འཁྲུལ་བའི་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་པོར་སྣང་ཡང་དོན་དཀར་པོར་
གནས་སོ་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །འབྲས་བུའི་རྟོགས་པ་གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་རི་ལྟར་བཞིན་སྤྱིང་
བ་མི་སྤིད་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་བུར་པ་དང་། དོན་གཞལ་

༼༥༣༽

བྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་
བསལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་འདོད་ན་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་
རིགས་ཏེ་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་ཡོད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་མི་འཐད་ཅེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཅེས་པ་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་སྟོ་ལ་སྤང་བའི་
སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡུལ་སྤྱད་མི་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་
དམ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིས་ཏེ་ན་དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་ན་དོན་དེ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་ཅེས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་དོན་གཅིག་ལ་སྐྱེས་བུ་དུ་
མས་མཛེས་མི་མཛེས་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་
བུས་དུ་མར་བཏགས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོས་བཟུང་བ་ལྟར་
དོན་ཡང་དུ་མར་ཁས་སྤངས་ན་ཡང་སྐྱེས་བུ་སྟོན་མཚུངས་པ་གཉིས་པོ་དག་གིས་དོན་དེ་ཐ་དད་པར་ཏེ་རེ་རེ་
སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀར་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པའི་ལན་དགག་པ་དང་། དུ་མར་སྤང་བ་རྟོགས་པར་
འདོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་གང་རུང་གཅིག་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱེབས་པའི་
ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་རེ་རེས་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དོན་རི་ལྟར་གནས་པའི་དབང་གིས་སྟོས་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་གཉིས་སུ་

༼༥༣༩༽

གནས་ཀྱང་སྒོས་གཅིག་ལས་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མངེས་མི་མངེས་ལ་སོགས་པ་དུ་
མའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་གང་རུང་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་མ་མཐོང་
བ་སྟེ་ལས་དེ་རྗེ་ལྟར་ན་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅེས་པ་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་དེས་དོན་
ཀྱི་བདག་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཅེས་པའོ། །མདོར་ན་ལས་རིམ་བ་ལྟ་བུས་དོན་ཆེན་བ་ལྟ་བུའི་ཆ་གཅིག་ནི་
བསྐྱབས་པས་མ་མཐོང་ཡང་ཆ་གཅིག་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་ཆེན་བའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་
ལྟ་བུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་རྟོག་པའི་སྒོ་ཡིན་ཏེ་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་འཛིན་པ་དབང་
པོའི་སྒོ་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མིན་པས་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་འང་འཆི་
ལྟས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་ཆེ་སྒྲུབ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲུག་པར་འཛིན་པའི་སེམས་དེ་ཕྱིས་མི་སྒྲུག་པར་འཛིན་པ་ཡང་
མཐོང་བའི་སྤྱིར་དོ། །སོགས་པ་སྟེ་མིག་སེར་གྱི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ལ་དོན་དེ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། སྟོག་
ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྒྲུ་དང་བྱི་རོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་
སྒྲུག་སྐྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། མི་དང་རྩ་མོ་ལ་ལན་ལྟ་བུ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ཆད་འབྲས་བྱུང་པ་ལ་བཞི་
སྟེ། རང་རིག་འབྲས་བྱུང་འཛོག་པའི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་འབྲ་བ་ཆད་མར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཆད་མར་འཛོག་
པའི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་མི་སྤྱིད་པ་དེའི་
སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་འང་རང་ཉིད་སྤྱོད་པ་འབྲས་བྱུ་ཡིན་གྱི་དོན་རིག་པ་ནི་

༼༥༣༣༽

མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་དོན་དེ་ཉིད་སློ་ལ་སྤྲང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་དོན་རིག་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
གི་སྤྱིར་ཅེ་ན། རི་ལྟར་ཤེས་པ་འདི་ལ་སྤྲང་བའི་གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་སྤྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱི་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲང་བས་ནི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
གལ་ཏེ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་
འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདོད་དང་འབྲས་བུར་སྤྲང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་རིག་
འབྲས་བུར་མི་འཛོག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་རོལ་ལ་དོན་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་འཛིན་པའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དོན་དང་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་དོན་གཞན་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སློ་རྣམ་མེད་ཀྱིས་འཛིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་
སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དེ་སྤྱི་བྱེད་ཡིན་པ་གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་
ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་གཙང་མི་གཙང་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདི་ནི་སློ་ལ་སྤྲང་བ་དེ་
ལྟར་ངེས་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་རང་རིག་པར་འཛོག་པ་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་འཛོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དོན་རིག་ཏུ་མི་
འཐད་པ་སྤྲང་བ་ནི། འོ་ན་ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་རྣམ་པ་རིག་པའི་སྤྱིར་དོན་རིག་ཏུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་
གྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་སྤྲང་བ་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་དེའི་སྤྱིར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་རིག་པ་དེ་ཉིད་དོན་རིག་པ་
ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དོན་རིག་མི་སྤྱིད་པར་

༼༥༣༩༽

འགྲུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྒོ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དང་། དོན་རིག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ནི་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའང་དོན་དམ་པར་ན་
རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་སྒོ་ལ་གནས་པའི་དོན་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དོན་དང་
འབྲས་བུ་དེའི་བྱ་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་ནི་གནས་ལུགས་ལ་རང་རིག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གང་
གི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ནི་སྒོ་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟར་དོན་དེ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་
འཛོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆད་འབྲས་ལུལ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཆད་འབྲས་གཉིས་ལུལ་ཐ་
དད་དུ་འགྲུར་ཏེ་ཆད་མ་ནི་དོན་ལ་འཇུག་ལ་འབྲས་བུ་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ་དོན་གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཛོག་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་རང་རིག་ཡིན་ཡང་ཐ་དད་ལ་སྟོས་ནས་དོན་རིག་ཏུ་འདོད་དེ་
རྣམ་པ་དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོང་གཉིས་ལ་སྟོས་པ་དེའི་སྤྱིར་ཆད་འབྲས་གཉིས་ལུལ་ཐ་དད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་རང་རིག་ཡིན་པ་ལྟར་ཆད་མའང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྟོན་
པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆད་མ་དོན་དང་འབྲས་བུ་
ཡིན་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་འང་དོན་རིག་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་འབྲས་བུར་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་
རང་རིག་འབྲས་བུར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་དང་ཤེས་པ་

༼༥༣༥༽

གང་ཡིན་རིག་པས་དབྱེད་པ་ན་དོན་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་ལ་འང་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡང་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་རིག་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་ཉིད་འདིའི་ཆད་མ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་སྟོས་པར་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་ཉིད་འདིའི་
ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དེ་ནི་དེས་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྟུག་སྟུལ་
སོགས་པར་སྒྲུབ་བ་ལ་གནས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཆད་མའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་
གཞལ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་གཞལ་བྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
གལ་ཏེ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཡང་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་སྟོལ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་
ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་སྒྲུབ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་ཤེས་པ་དེ་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་
སམ་འབྲེལ་བ་དེ་ལས་གཞན་ཏེ་མི་འབྲེལ་བ་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་ན་གཟུང་འཛིན་མི་སྲིད་དེ་
རིག་པའི་སྟོབས་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་བོར་ནས་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་
དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་སོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་གི་སྒྲས་དབང་སོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟུད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ་དབང་སོ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆེ་བ་གཉིས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་

༼༥༣༩༽

དོན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་དམིགས་སོ་ཞེན། གཉིས་འཛིན་ཆེ་གཉིས་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་
སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཞེས་
བ་སྟོན་སོ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དོན་སྟོན་སོ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་ཏེ་མི་འཛིན་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་དངོས་སོ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་དོན་དུ་སྤང་བ་ཅན་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་སྤང་བའི་རྟ་སྤང་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤང་བ་ཡུལ་དེ་དང་
དུས་དེར་ཡོད་པའི་དོན་ལ་མི་སྟོས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་སྤང་བར་འདོད་ན་འང་མི་འཐད་དེ།
དེ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་སྤིང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེན། སྤིང་བདེན་རིག་པས་དབྱུང་ན་མི་འཛིག་
པའི་གཟུང་འཛིན་དེ་འབྲངས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལ་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །འདིར་དོན་གཞལ་བྱར་
འདོད་པ་ནི་མ་དབྱུང་བར་བཞག་པའམ་ཡང་ན་རང་གི་ཞེ་འདོད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་བྲང་
བའི་སྤྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་སྤྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་
ཆོད་འབྲས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་བཞག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་བདེན་པར་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་
སྤང་བ་དང་། སྐབས་དོན་རྣམ་རིག་པའི་ཆོད་འབྲས་བསྟན་པའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་སོ་དབྱེར་མེད་ཐ་
དད་དུ་སྤང་བའི་རྒྱ་ནི། ཆོད་མ་དང་འབྲས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་གསུམ་སྟོའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལས་རྣམ་པར་དབྱེར་
མེད་ཀྱང་གཟུང་བ་སྟེ་གཞལ་བྱ་དང་འཛིན་པ་སྟེ་ཆོད་མ་དང་སྤྱོད་བཞི་འབྲས་བྱ་དོན་རྟོགས་པ་སྟེ་གསུམ་སོ་
དངོས་སོ་ཐ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་མ་དབྱུང་བའི་

༼༥༣༽

མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་རྒྱ་གང་ལས་སྤང་ཞེ་ན། མཐོང་བས་ཏེ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་སྒོ་
པན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་བཏགས་པ་ལས་སྤང་ངོ། །དེས་ན་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་འབྲས་ནི་རྗེ་ལྟར་
སྤང་བ་བཞིན་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་མེད་ཀྱང་སྤང་བའི་དཔེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྟན་
བཅོས་ལས་གྲགས་པའི་དཔེ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་སྤྲགས་དང་སོགས་པ་སྟེ་རྗེས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་
པའི་མི་རྣམས་ལ་སྒྱུ་མའི་རྗེས་ཀྱི་འཛིན་དུམ་དང་གྲོ་མོ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་དེ་དག་གི་རྣམ་
པ་ལས་གཞན་དུ་རྟ་དང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་ལས་སྒྱུ་གྲུ་ལྟར་རྗེས་དེ་དག་
ལས་སྤང་མེད་ཀྱི་རྟ་སྤང་གསར་དུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རྟ་སྤང་ལ་སོགས་པ་དེའི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ་
མེད་པའང་དེ་ལྟར་སྤང་ངོ། །རྗེས་དེ་དག་ལ་རྟ་སྤང་མེད་པར་ཅིས་འབྲུབ་ཅི་ན། འཛིན་དུམ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་
དེ་དག་སྤྲགས་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་མིག་ཅན་གྱི་སྦྱེས་བྱས་རྟ་སྤང་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྤང་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་མིག་མ་འཁྲལ་བས་མཐོང་བས་
ཁྱབ་པོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟེན་པའི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན་ཐག་རིང་བ་དང་ཟུང་མ་སྟེ་ཐང་ཆེ་བ་དང་། ཁད་སྟོམས་པ་
ན་གཟུགས་ཚུང་དུ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེན་པོ་རི་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་བར་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་
པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གཟུང་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྗེ་ལྟར་རྗེས་སུ་སྤང་བ་བཞིན་བྱས་ཞེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་
སྦྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་ལ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་བཞག་ཅེས་
པའོ། །གཉིས་

༼༥༣༼

བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི་ནི་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་དུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཀག་ནས་རྣམ་བརྟུན་པའི་ཕྱགས་སྐྱབ་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྒྱན་ལས་ལོངས་སྟོན་གྱི་བདག་གཅིག་ཉིད་ལོངས་སྟོན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཆོགས་དང་ལྡན་པར་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་པ་དེ་དགག་པར་འདོད་དོ། །གང་ལྟར་ཡིན་ཡང་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི་སྤང་བ་བཞིན་བདེན་ན་འགལ་བ་འདུས་པ་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྟོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དུ་མར་བདེན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་བདེན་ན་སྟོ་གཅིག་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དེ་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དགག་པ་ནི། གཞན་ལ་སྟེ་སྟོ་གཅིག་ཉིད་དུ་སྤང་བར་བདེན་པར་འདོད་ན་གཞན་ཉིད་དེ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀར་བདེན་པ་དགག་པ་ནི། སྣ་ཆོགས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ནི་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་མ་གྲུབ་ན་སྟོ་གཅིག་ཉིད་དང་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་སྣ་ཆོགས་ཐ་དད་མེད་པར་སྟོས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྣ་ཆོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ན་རྟོལ་བ་ལྟར་སྤང་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཉགས་དགོད་པ་ནི། གང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་

༼༥༣༩༽

བྲལ་བ་དེ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མི་རུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པའི་
གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཆོག་གས་བཅད་གཅིག་གོ། །འདི་
དག་ནི་རྣམ་བརྟན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ལྷ་རྣམས་ལ་བཞུགས་པ་བཞག་གས་པའོ། །འདིར་རྣམ་བདེན་
པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ནི། །སྤྱི་ཆོག་གས་གཅིག་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར། །ཞེས་པས་སྤྱི་ཆོག་གས་ནི་ཤེས་པ་
གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཀར་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟོད་ནི་ཤེས་པ་ལ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲོས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་གཅིག་དང་ཐ་
དད་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གོ་མས་པ་ལ་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་གོ་མས་པས་
གཅིག་དང་དུ་མར་འཇིག་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚྱོད་
པ་དགོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་ཞེན་པའི་འཇུག་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་སྤྱིས་ཞེས་པའི་
བར་ནི་བསྒྲོག་བྱུང་བ་སྟེན་པའོ། །གཉིས་སྤྱིར་ཆོས་ཅན། འཇུག་པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ་གཉིས་སྤྱིར་འདི་ལ་
འཇུག་པའི་རྒྱ་གཟུང་འཇིག་བདེན་བརྟན་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
འགྲོ་བ་འཁོར་བ་པ་འདི་ལ་གཟུང་འཇིག་བདེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་གྱུར་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་ཡོད་ན་སྤྱིར་ནམ་སྤྱི་མའི་དུས་གང་གི་ཆེ་ཡོད། དེའི་ཆེ་སྤྱི་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གང་གི་ཆེ་ཡོད། དེའི་

༼༥༥༽

ཆེ་སྒོ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གང་གིས་གཟུང་བ་དེ་རྟོགས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་ལ། ད་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱང་
བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་བདེན་པ་དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་གཉིས་
སྒྲུང་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ཡན་ནི་ཡིད་གྱི་འབྲུལ་བ་འགའ་ཞིག་ཆོས་མ་ཐུན་པ་མཐོང་བ་
ལས་སྤྱི་ཡང་ནང་གི་བསྐྱད་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུལ་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་སྤྱིས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཅན་འདི་ལའང་ཡོད་དོ། །དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱིས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འབྲུང་
བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཉིས་པ་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ངན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས།.....
དེ་ནས་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ། །དེ་བཞིན་དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱི་ནི། །དབང་ལྷག་འགོ་ཀུན་གྱི་དེ་ལོ་སྟེ། །ལྟ་ཡི་
མཆོག་ནི་བག་ཆགས་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་ཆོས་མ་ཐུན་པ་མཐོང་བ་དང་སོགས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་
སྤྱོད་འདོགས་པ་དང་དེར་ཞེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རབ་རིབ་ལས་སྤྱོད་འད་དང་། མིག་སེར་གྱི་ནད་ལས་དུང་
སེར་སོར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆད་འབྲས་ དངོས་བསྟན་པ་དང་། དཔེའི་སྒྲོ་ནས་དོན་གཞན་ལ་
སྒྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལུང་འགའ་སྒྲུང་བའམ་རྣམ་གྲངས་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཞལ་བྱ་ནི་དོན་མི་སྤིད་
པའི་སྤྱིར་སྒོ་ནི་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཆད་མ་ནི་སེམས་གདུང་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
འདོད་པ་དེའོ། །འབྲས་བྱ་ནི་བདག་རིག་པ་ཡིན་ཏེ་ཆད་མ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞལ་བྱ་ཤེས་པ་
ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་འཛིན་པའི་

༼༥༩༽

རྣམ་པ་དེ་རང་རིག་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་
གཞལ་བྱ་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན་གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་དང་འབྲས་བྱ་དང་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་གཞན་རིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཆད་མ་ཀུན་ལའང་སྐྱར་ཏེ་ཆད་མ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ནི་རང་རིག་གི་ཡུལ་ཡིན་
པས་དེ་གཞན་རིག་གི་དཔེར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། གཞན་རིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཆད་མ་དེ་ལའང་སྤྱོན་སོ་ལ་སོགས་
པར་སྤང་བ་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱོན་སོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་དེ་དག་ནི་
སྤྱོད་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་
སྐྱེས་པར་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་སྒོ་ལ་མི་གསལ་ན་རྟོགས་པར་མི་རུང་ལ་གསལ་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཏེ་དེའི་བྱིར་རུང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ་ཡིན་
ཅིང་རང་རིག་ཅེས་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྒོའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིག་པའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆད་མར་འདོད་ན་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་ཏེ་
སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་རང་རིག་ཆད་མར་བཤད་པའི་བྱིར་ཅེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་
འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་ལ་རུང་བ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་དང་ཆད་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། རང་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་

༼༥༥༽

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཚད་མར་བཤད་ལ་ཁོ་བོས་ནི་རང་
རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་འབྲས་བུར་བཤད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་ནི། རང་རིག་གྲང་ཡིན་ཚད་མའང་
ཡིན། །རུང་བ་དང་ནི་གཙོད་པའང་ཡིན། །ཅེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞིར་འདོད་ལ་རྒྱན་ན་ནི་ཆོག་གས་བཅད་
འདི་མི་སྤང་རོ། །ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་དེས་
བར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སློ་རང་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། དུས་ཕྱིས་བྲན་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཅེས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོན་ཁས་སྤངས་ནས་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཁས་མ་
སྤངས་པར་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རོན་ཁས་སྤངས་ནས་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབ་
པའོ། །འདིའི་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་དེའི་རོན་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། སློབ་
དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་རང་གིས་གཞན་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོན་ལྷན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེས་མ་གྲུབ་ན་
རོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་
བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་རྒྱ་ཤེས་པ་བྲངས་པས་ཡིན་ན་དེ་ལ་དབང་པོའང་
སྤང་བར་འགྱུར་ལ་ཡུལ་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང་ན་ཡང་དེ་ལ་དབང་

༼༥༥༽

སོའང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡུལ་ལས་གཞན་
པའི་དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་འང་རྒྱ་ཡིན་ཡང་རྒྱའི་ལག་རྩེས་སོ་སོར་འཛོག་པའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་
དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེའི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན་ཞེས་པ་སྟེ་བྱ་ཆ་སྐྱེ་བ་ལ་ཟས་དང་དུས་
དང་སྟོན་གྱི་ལས་དང་པ་མ་ཡང་རྒྱ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་གཟུགས་མི་འཛིན་པར་བྱ་བ་དང་བྱ་མོ་མའི་
གཟུགས་འཛིན་པ་བཞིན་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཚུན་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་དབང་སོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་
ཡང་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པས་དབང་སོའང་རྟོགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་དབང་སོའང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཡུལ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དག་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འབྲས་ཡང་ཤེས་
པ་ལ་རྒྱ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་སྤང་མི་སྤང་མི་འབྲས་སྟེ་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ནི་རྒྱ་གསུམ་སོ་དེའི་ནང་ནས་ཡུལ་གྱི་
རྩེས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྟོ་
ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡུལ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དབང་ཤེས་དེ་
ཡུལ་ལ་འཛིན་ཀུས་སུ་དབང་སོས་སྐྱེད་ལ་རིག་པ་ཅམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་གྱིས་རང་གི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དབང་སོ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་ལ་མི་སྤང་སྟེ་དེ་དེའི་
དམིགས་སྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། འགྲུབ་པའི་རྒྱ་
མཆན་དང་། དེ་ལ་ཚུན་པ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ནི། སྟོན་སོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་མི་འཐད་དེ་སྐྱབ་བྱེད་
མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མདོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ་ངས་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་

༼༥༥༽

དོན་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མིན་ཏེ་དཔེ་མེད་པས་ཞེ་ན། དོན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཡུལ་ལྔ་དང་
ལྡན་པའི་དབང་པོའི་སེམས་ལ་དོན་དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་དོགས་པ་བདེན་ཏེ་ཡུལ་དེ་སྟོ་ལས་
རྒྱངས་ཆད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དང་མི་
ལྡན་པའི་ཤེས་པ་སྒྲ་གཉིས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་སྟེ་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་ནི་སྤྱིང་བས་བྱུང་ལ་
དེ་དོན་ཡིན་པ་རིག་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདས་པའི་དོན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་བླན་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་སྟོའི་རྣམ་པ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་བྱུང་སྟེ་སྟོ་དེ་
ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་ནི་སྤྱིང་བས་བྱུང་ལ་དེ་དོན་ཡིན་པར་རིགས་པས་ཁེགས་ཏེ་དེའི་ཆེ་དོན་ཞིག་ནས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་པའང་བྱུང་སྟེ་དོན་གྱི་རྣམ་པའང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བླན་པ་དེ་རིགས་ཀྱི་དོན་ལྡན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལྡན་དུ་
འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་མཆོན་གྱི་དོན་ལྡན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བླན་པ་དོན་དང་མི་ལྡན་
པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་ཞིག་ཀྱང་རིགས་མ་ཞིག་པས་དེ་བླན་པས་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྡན་མིན་ཅེས་པ་བླན་པ་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་སྟོན་
པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་ཅན་དེ་དུ་མར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ནི་ཁ་དོག་དང་དུ་མས་
སྤྱིང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་དངོས་པོ་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རིགས་
དེ་མི་རྟོག་པར་འདོད་ན་དེ་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐད་ཅིག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ཏྲག་པར་འདོད་ན་ཡང་དེ་རི་ལྷར་སྒོའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་སྒོའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ལས། དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། གཤམ་ཏེ་སྒོ་དེས་རིགས་མི་འཛིན་ཀྱང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མིང་གི་མཆན་མ་ཅན་དང་སོགས་པ་སྟེ་དོན་ཀྱི་མཆན་མ་
 ཅན་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཏྲག་པས་འཛིན་པ་ནི། མིང་སོགས་བརྗོད་ན་འཆད་པ་པོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐྱབས་སུ་བཀག་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ནི། འཛན་པའི་ཚུལ་ནི་དོན་
 ལྡན་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དོན་ཀྱི་རྣམས་པ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་དོན་མེད་ན་དེ་སྟོན་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན་འདོད་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་མི་
 གསལ་བ་འདི་འདྲ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་འཛན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྤར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བར་སྟོང་བའི་བག་ཆགས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སད་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །འཛན་པའི་རྒྱ་སྟོང་བ་དེ་ཡང་དོན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་འཛན་པ་དེ་ནི་རི་
 ལྷར་དོན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དེ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་ཏེ་སྐྱམ་བུ་སྟོང་
 བ་ལས་བྱམ་པའི་འཛན་པ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛན་པ་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་
 དང་། འཛན་པ་ལ་སྤར་བ་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་སྟོ་ལས་ཐ་དད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་
 ཏེ་འཛན་པ་སྟོང་བ་ལས་བྱུང་ན་དེ་ལྷར་འགྱུར་ཡང་འཛན་པ་དོན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།
 འཛན་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་

༼༥༤༫༽

ཆེ་དོན་དེ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་ལས་སྐྱེས་པས་དོན་གྱི་
རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ན་བྱ་བའི་སློ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་སྟེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་
ལྡན་པ་དེར་འགྱུར་ཏེ་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་དོན་རང་
མཆོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་མིན་ཏེ་གསལ་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པ་སྟེ་མི་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་
གཅིག་ཉིད་རྟོག་པས་བརྩུང་བའི་ཆེ་མི་གསལ་བ་ལ་དབང་པོས་བརྩུང་བའི་ཆེ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
དོན་དེ་ཅིར་འགྱུར། མི་གསལ་བར་གྲུབ་ན་དབང་པོ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་མི་འཐད་ལ་གསལ་བར་གྲུབ་ན་
རྟོག་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་སྤྱང་བར་མི་འཐད་ཅིང་གཉིས་ཀར་གྲུབ་ན་སློ་ཐམས་ཅད་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་འབྲེས་པར་སྤྱང་བའི་སློ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་བྱུང་བ་
བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་སློ་ལས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་
ཡུལ་དུས་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདག་ལ་སྤྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱང་
བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དགག་པ་
དང་། རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་
གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་གི་རྒྱད་ལ་རྟག་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་བདག་གི་ནང་ན་གནས་པའི་སྟོང་
གཞན་གྱིས་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་པ་དེ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཐོས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་པའི་

༼༥༩༽

ཆོ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་ན་བདག་གི་རྒྱད་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྲེལ་བའི་དོན་དེ་ལས་
བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡིན་ན་བདག་གི་རྒྱད་མ་མཐོང་ཡང་དེ་མཐོང་བ་སྤིང་དེ་མེ་མ་མཐོང་ཡང་དུ་བ་མཐོང་བ་
བཞིན་ནོ། །བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ན་སློ་རྣམ་བཅས་དང་རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྤྲང་
བའི་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་དེ་བརྗོད་པའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བའི་བྱམ་པ་དེ་སློབ་མས་མི་གོ་ཡང་སློབ་
མ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་དེ་གོང་ས་བརྗོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་
དོ། །ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་དང་མི་འདྲ་སྟེ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་སོས་མི་འཛིན་ཏེ་དེ་གཉིས་
མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་མི་གཞིས་ཀྱང་མི་འཛིན་ཏེ་པགས་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡིད་ཀྱིས་ལུལ་འཛིན་པ་ནི་སྤང་བ་དང་ཆེད་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་སོ་སོ་རེ་རེའི་རྒྱད་དང་
འབྲེལ་བ་སྤྲས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་འཆད་པ་སོ་དང་ཉན་པ་སོའི་སེམས་ལ་སྤྲང་བའི་རྣམ་པ་དག་མཆམས་སྦྱར་བར་
མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཆམས་སྦྱར་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན་བཤད་བྱ་དང་གོ་བྱའི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འོ། །མདོར་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་དེ་སློབ་མས་མ་གོ་བ་དང་། སློབ་མས་
གོ་བ་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་དག་ཐ་
དད་ཀྱང་དེ་དག་འདྲ་བ་ཡོད་པས་འདྲ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་
ཏུ་འཛིན་པའི་ཐ་སྤྱད་འཛིག་ཏེན་ན་ཡོད་དེ་ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་སོར་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་
མཆམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཆན་འདྲ་
བར་མ་གྲུབ་

༼༥༥༽

བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ལ་གཉིས་ཀ་གཟུང་དགོས་པ་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་
རྣམ་པ་དེ་བདག་གི་སྒོས་རྣམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་བདག་གིས་གྲུབ་
ཀྱང་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་དེ། ཐ་དད་བདག་ཉིད་རི་ལྟར་གཟུང་། །ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མ་
བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དེར་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་དུ་མ་
བཟུང་ན་ཡང་འདྲ་བར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་དེ་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་
པ་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་སྒོས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆེ་སྒོ་དེ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་
སྒོ་དེ་དོན་དམ་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་
གཞུང་དེའི་དོན་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་བཅས་ཀྱི་
ལུགས་དགོད་པ་དང་། རྣམ་མེད་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་སྒོ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུན་པ་ནི། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིས། །བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་གཉིས་
ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྣམ་
པ་གཉིས་ཡོད་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དང་པོའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དཔེར་ན་སྟོན་
པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་གསུམ་པས་
འཛིན་པ་དང་གསུམ་པ་དེ་བཞི་པས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་རེ་རེས་

༼༥༥༽

ལྷག་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་གཞོན་པ་ཅན་གྱིས་རྣམ་ལྡན་དུ་བྱུང་ཡང་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བེད་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་ཡང་
དེ་འཛིན་སྤྱིར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་ནི་རང་གི་རྣམ་པའི་
སྟོང་དུ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ལོ། །ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་ནི་
ཆ་གཉིས་ཏེ་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་རྣམ་པ་གཉིས་པ་ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་བྲན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་
འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་འང་
བྲན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལས།.....སྟོན་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་དུ། །སྟོན་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ནི། །སྤྱི་མའི་ཤེས་
པས་མཐོང་མེད་དེ། །ཐ་དད་ཏོགས་པའི་སྟོས་སྤྲུལ་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོ་སྤྱི་བཞི་གཉིས་བྱུང་མེད་
དུ་ཐལ་བ་ནི། གཞན་དུ་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་འཛིན་པའི་
ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་ལ་སྤྲ་མ་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རང་
གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལའང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་
སྟོ་སྤྱི་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོ་སྤྱི་མ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་
ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྣམ་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་པ་
དང་པོ་རྣམ་ལྡན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ཤེས་པ་
རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ངེས་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་

༼༥༥༠༽

ལྷག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ལོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་ནི་བདག་གི་རྣམ་པའི་སྟེང་དུ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་བསྟན་པས་རྣམ་པ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཤེས་པ་གཉིས་པས་འགའ་ཤིག་གི་ཆེ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་ཞེན་ཤེས་པ་གཉིས་པས་བདག་གི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་ནི་གསུམ་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་ལ་གསུམ་པ་དེ་འང་བཞི་པས་རྟོགས་ཏེ་དེ་སྤྱད་དུ་བྲན་པ་དང་བཅི་བར་རུས་གྱི་བར་དུ་ལོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་དང་པོས་ནི་སྟོན་པོ་འཛིན་ལ་གཉིས་པས་ནི་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །གསུམ་པས་ནི་སྟོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མེད་པ་ན་རེ། ཤེས་པ་གཉིས་པས་དང་པོ་དེ་བྲན་པའི་ཆེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་བྲན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་དང་པོ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བྲན་ན་ཞེས་པ་གཉིས་པས་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་རྒྱང་པ་བྲན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ནམ་བུ་པའི་ཆེ་དོན་ཡང་བྲན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་འབྲས་ཉིད་གྱིས་ཞེས་པ་ཤེས་པ་དེ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་དམ་དོན་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་དོན་མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་དོན་མ་བྲན་ན་ཤེས་པ་བྲན་པ་མི་སྤྱད་ཅེས་པ་ལོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་བྲན་པ་ན་དོན་བྲན་པའི་ཕྱིར་སྟོ་འབྲུལ་པའི་སྟོ་ནས་བྲན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོ་དོན་དེ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་

༼༥༥༽

ཤེས་པའི་རྒྱ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། འོན་སྤང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་། དབང་པོ་ལ་འང་ཤེས་པ་བྱན་པའི་ཆེ་དེ་
དག་བྱན་བ་དང་བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་པ་དེར་འགྱུར་ཏེ་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མི་འདྲ་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་མེད་ལ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་
བྱེད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཤེས་པ་དེ་སྤང་བ་དང་སྟོན་ཅིག་ཏུ་བྱན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤང་བ་མ་བཟུང་བར་
གཟུགས་མི་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བ་ལ་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་བྱེད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤང་བ་ལོགས་
སྤྱད་མི་དགོས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱད་ལ་འདྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསལ་བྱེད་ཡིན་ཡང་གཟུགས་ལ་བབས་པ་ན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཤེས་པ་འདི་འང་ཡུལ་གྱི་
གསལ་བྱེད་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ལ་བབས་པ་ན་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྒྲོ་རྣམ་བཅས་བྱུབ་
བོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་
ཏེ་ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་མི་བྱན་པར་དོན་ཁོ་ན་ལ་བྱན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་
ཉམས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་བར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ནམ་བྱན་པའི་ཆེ་དོན་དང་འདྲེ་
བ་སྟོན་པ་སྟེ་དོན་དང་འབྲེལ་ནས་བྱན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་དང་སྤྱད་བྱ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་དེ་
ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཆན་མེད་པས་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་པའི་བྱེ་
བྱག་ཅེས་པ་དེ་གང་ལ་བརྗོད། དེ་ནི་འདི་འོ་ཞེས་བསྟན་པར་མི་རུས་ཞེ་ན། འོན་རྒྱ་མཆན་མ་བྱུབ་པས་རྒྱ་
མཆན་ཅན་ཡང་མི་འགྱུར་བོ། །འོན་བྱེད་ལྟར་ན་ཤེས་པ་བྱན་པའི་ཆེ་

༼༥༥༽

དོན་པོ་ལྟར་མཆོད་ཅི་ཡིན་ཞེས་པ་ལས། རྒྱ་གཞན་དང་མི་ལྟ་བུ་ལེས་པ་ལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱ་བ་
ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤེས་པ་དེ་དོན་དང་ལྟ་བུ་ལེས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མཆོད་
གཞན་ཅིར་འགྱུར་ཉེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཏྲུང་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལེས་པ་དེ་དོན་པོ་ལྟ་བུ་ལེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་དོན་དང་ལྟ་བུ་ལེས་པ་དོན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་
ན་མཆོད་པ་དང་ཉེ་ཕྱིས་དང་དཔེ་པོར་ལྟ་བུ་ལེས་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་སྒྲིབ་འདོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་རང་བཞིན་དེ་ལ་ཡུལ་དང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
མིན་ན། འོན་ཏྲུང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་ལས་སྤྱོད་པ་དེ་རང་བཞིན་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་པ་
ལྟ་བུ་ལེས་པ་ལ་རྣམ་པར་གཞན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་དེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་
གསུམ་པ་དེས་ཤེས་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་
དང་པོ་དེ་ཡུལ་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་ནི་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དང་བྱེད་པར་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཉོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་ཅས་འཐད་པའི་
དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རྣམ་པ་མེད་ན་སྤྱོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དེ་ཕྱིར་སྤྱོད་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལས་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རིག་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་གཞན་པར་སྤྱོད་པ་དེ་མ་
ཐག་པ་དེ་དེ་མཐུག་སོགས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱོད་
རོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་ཞེ་ན་དོན་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་པ་སྤྱོད་པ་ནི་དོན་

༼༥༥༽

དང་འབྲེལ་བའོ། །འབྲེལ་བ་ནི་ལྷན་པ་སྟེ་སྒྲོ་སྒྲ་མ་གང་ལ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དང་ལྷན་པར་དམིགས་བའོ། །ཡང་
ན་དོན་སྟེ་བ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་གཉིས་པ་དེས་དམིགས་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་མ་དྲན་
པའི་ཤེས་པ་འབངས་ཞིག་ཀྱང་དྲན་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ངས་སྒྲུར་དོན་གཅིག་མཐོང་སྟེ་མ་དྲན་ཞེས་བརྗོད་པ་
དམིགས་པའི་སྒྲུར་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་ལ་འང་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་ཡིན་ཏེ་ངའི་སྒྲོན་པོ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདིས་མཐོང་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཤེས་པའི་སྒྲུར་རོ། །འཛིན་པའི་སྒྲི་ཙམ་ཞིག་དྲན་ན་གཟུང་བའི་སྒྲི་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་དྲན་
པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། །གཟུང་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་སྒྲུར་དེས། །འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་བ། །འཛིན་པ་དེར་ནི་སྒྲུར་དེས་
ན། །ཚུལ་འདི་གཟུང་བ་ལ་ཡང་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དང་མི་འབྲསྟེ།
དོན་གྱིས་བྱས་པའི་སྒྲོན་པོ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་ནི་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་པའི་སྒྲུར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམས་མེད་མི་འཐད་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གཞན་དུ་ཞེས་པ་སྟེ་བྱམ་པ་འཛིན་གྱི་
ཤེས་པ་དྲན་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་འང་དྲན་ཏེ་དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྒྲུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་དང་པོའི་བྱམ་པ་འཛིན་
གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་དོན་ལས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་སྒྲུར་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ར་དྲན་དུ་ཚུགས་འང་བྱམ་པ་འཛིན་གྱི་ཤེས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྒྲི་མ་སྒྲི་མ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་སྒྲུར་ནས་དྲན་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་སྟེ་
དང་པོའི་དོན་དེ་དང་ཤེས་པ་སྒྲི་མ་རྣམས་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྒྲུར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་པ་སྒྲི་མ་
སྒྲི་མ་ལ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མའི་ཡུལ་སྒྲུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼༥༥༽

འདོད་པར་ནི་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བར་བློ་བར་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་དེའི་དགོངས་པ་རང་གིས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་
སྟེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཏྲགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་པར་སྒོ་དང་ཞེས་པ་སྟེ་
གང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་དེ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཆེ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། །སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་དེ་དོན་རིག་པའང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་སོ་
ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ཡུལ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། རྣམ་གང་གིས་ནི་འབྲུབ་པར་
འབྱུང་། །ཞེས་པ་ཡུལ་སྒོ་ལས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ལས་བྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པས་ཐ་དད་མེད་པར་མི་འབྲུབ་སྟེ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་
ཆད་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གང་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་དེ་ཐ་དད་དུ་བདེན་ཏེ་བདེ་སྤྱག་བཞིན། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སྤང་ངོ་ཞེ་ན། འདིར་སྒོ་འབྲུལ་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བས་ཐ་དད་དུ་མི་འབྲུབ་སྟེ། ཆེ་བ་གཉིས་
འཛིན་བཞིན་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་སོ། །སྒོ་མ་འབྲུལ་པ་ལའང་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ནི་མ་
གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བ་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཏྲགས་འཐུག་པ་
མི་སྤྱིད་དེ་སྒོ་སེར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་ལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་
དེ་ལྟར་སྤྱོད་བའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་

༼༥༥༽

ཕྱགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་སྒོ་སེར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་སྒོ་
དམིགས་པ་མེད་པར་གཟུང་བའི་དོན་འགའ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་ལ་གཟུང་བའི་དོན་དམིགས་པ་མེད་པའི་
སྒྲོང་བ་འགའ་ཡང་སྒྲོང་བ་སྟེ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ངེས་
ན་གཟུང་འཛིན་དེ་དག་ཐ་དད་མིན་ཅེས་པ་ནི་སྐབས་ལ་སྦྱར་བའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་སྤྱིར་ཅེས་པའི་
ཀར་པ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱོག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཚུལ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་འདི་རྣམ་
མེད་པས་འབད་པ་བརྒྱ་བྱས་ཀྱང་དགག་པར་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་
ཡིན་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པའི་རྟགས་མི་འགྱུར་སྟེ་འདི་ལྟར། གཉིས་དག་དབེན་པར་བཟུང་ན་ནི། །ལྟན་ཅིག་
ཅེས་བྱ་རིགས་འགྱུར་ན། །སྒོན་པོའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་པའི། །ཤེས་པ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་མེད། །ཅེས་ཟེར་
རོ། །ཚུལ་གཉིས་རང་རིག་གྲུབ་པའང་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་
ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། དོན་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག་
ན་རེ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་དོན་དགག་མི་རུས་ཏེ། དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམ་
འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་དག་སྟེ། དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རུས་པ་མ་སྦྱ་ཅན་དུ་ཆོག་པས་པའི་
དུས་ན་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བྱམ་འཛིན་གྱི་དབང་པོའི་སྒོ་མེད་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྟོག་
པའི་རྟགས་ངེས་བྱམ་འཛིན་སྐྱེད་པ་ལ། ཐ་དད་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཇེས་སུ་
དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །

{ ༥༥༦ }

དེའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པ་ལས་འོས་མེད་དེ་མིག་དང་སྒྲུང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚོགས་པའི་སར་བྱམ་པ་མེད་
ན་བྱམ་འཛིན་མི་འགྱུར་ལ་བྱམ་པ་ཡོད་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱམ་འཛིན་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་རྣམ་རིག་པ་དེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ལས་བྱམ་འཛིན་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་
ངེས་པར་མི་སྐྱེ་ན་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུན་གཞན་ཆང་བའི་ཆེ་བྱམ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བ་ནི་དེའི་དེ་
མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་མེད་པས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བག་ཆགས་མ་སད་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་
འབྲས་བུ་ལྗོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱུའི་བྱེད་པར་དཔོག་མི་རྣམས་ཏེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པར་མཐོང་བས་
ཀྱང་མི་འགྱུར་སྟེ་རང་གི་སྒྲོའི་ཡུལ་དང་། དུས་གཅིག་པ་དང་ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་དང་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ཡིས་
ཀྱང་སྐྱབ་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བག་ཆགས་སད་པ་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འོས་མེད་ཀྱི་
རིགས་པས་འགྱུར་སྟེ་འདི་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དབང་སོ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་
འབྲས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱལ་བ་དགོན་པ་
ནི། བྱེད་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་དང་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར། རྒྱ་
ལས། ཕྱི་རོལ་མེད་ན་རྒྱ་དང་ནི། །འབྲས་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར། །དེ་དག་ལ་ཡང་ངེས་མེད་ཕྱིར། །འབྲས་
བུ་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཡང་མེད། །དཔེར་ན། སྟོན་སོར་སྤང་ལ་སེར་སོར་སྤང་། །དེ་ལ་སྟོན་སོར་སྤང་ལྟར་ལ། །དེ་ལྟར་
པན་ཚུན་ཡིན་པས། །དི་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ་སྟོ་འཛིན་ལས་སེར་འཛིན་

༼༥༥༽

སྐྱེ་བ་དང་། སེར་འཛིན་ལས་ཀྱང་སྔོ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྤྱིར་དོན་
ཡོད་ན་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་སྒྲིག་ན་མོའི་སྔོ་སེར་ལས་སྐྱེ་ལ་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་
སེར་འཛིན་འབྱུང་བ་ནི་སྔོ་འཛིན་ཀྱང་སེར་འཛིན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་དུ་རུང་བས་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བའི་
སྔོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་པ་དོན་ལས་སྐྱེ་ན་དེུལ་སེར་པོར་སྤྱང་བ་དང་ཚུང་དུ་ལ་ཆེན་པོར་སྤྱང་བ་ལ་
སོགས་པ་མཐོང་བས་དེར་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་སྔོ་འབྲས་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་
མེད་དོ། །ཁྱད་པར་དུ་ས་པོན་དང་མུ་གུ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ས་པོན་དུ་སྤྱང་བའི་སྔོ་
ལས་སུ་གྱུར་སྤྱང་བའི་སྔོ་སྐྱེ་ཡང་རེས་འགའ་དེ་ལས་བསྒྲིག་པར་ཡང་དམིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ས་པོན་ལས་འབྲས་བྱ་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་དེ་འབྲའི་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་
བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པར་བྱས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་
གྱི་དངོས་པོ་འང་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་དུ་བས་མེ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་མེ་དེ་རང་གི་སྔོ་ལ་མི་སྤྱང་ན་མེ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱང་ན་
མཐོན་གྱུར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསྐྱབ་བྱར་འགའ་ལོ། །རང་གི་སྔོ་ལ་སྤྱིས་སྤྱང་བར་འགྱུར་བའི་མེ་སྐྱབ་པའང་མི་
འཐད་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྔོ་སྤྱིས་སྐྱེ་བར་རེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་གི་སྔོ་ལ་སྤྱང་བའི་དུ་བས་གཞན་གྱི་སྔོ་ལ་
སྤྱང་བའི་མེ་སྐྱབ་པའང་མི་འཐད་དེ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་བས་མེ་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འབྲའི་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱི་རོལ་སྤྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། ཁྱེད་གྱིས་གང་སྤྱས་པ་དེ་ཡང་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་རོལ་འདོད་པའི་ལུགས་

༩༥༥༽

ལ་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྤྲོད་དེ་སྒོ་ནམ་བཙས་ནམ་མེད་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་
རོ། །དེས་ན་མེ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོད་རོར་གྱི་ཡུལ་
མ་ཡིན་ཏེ་སྤྲོས་བུ་ལ་པན་གཏོད་མི་རུས་པའི་སྤྲོད་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་སྤྱད་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གྲུབ་
མཐའ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་སྒོ་ལ་སྤྱང་བའི་མེ་ཉིད་སྒྲོད་རོར་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་དེས་པན་གཏོད་རུས་པའི་སྤྲོད་
རོ། །སྒོ་ལ་སྤྱང་བའི་མེ་མི་བདེན་ན་སྤྱོད་རོར་གྱི་མེ་ཡང་མི་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་སྤྱང་བ་ལས་གཞན་པའི་
སྤྱབ་བྱེད་མེད་པའི་སྤྲོད་རོ། །གལ་ཏེ་སྒོ་ལ་སྤྱང་བ་བདེན་ན་མི་ལམ་གྱི་མེ་ཚུ་ཡང་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་སྤྱང་བ་ལ་བདེན་པར་འདོད་པའི་སྤྲོད་རོ། །དེས་ན་ས་བོན་དེའི་རོ་བོར་སྤྱང་བའི་
སྒོ་ལ་བརྟན་ནས་དེ་ལྟར་ཏེ་དེའི་རྗེས་སོགས་ཁོ་ནར་ངས་པར་འབྲེལ་ནས་སྤྱོད་བའི་སྤྱུ་གུར་སྤྱང་བའི་སྒོ་སྤྱོད་
གཉིས་ལ་བརྟན་ནས་ས་བོན་དང་སྤྱུ་གུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་
ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་སྤྱུ་གུ་རྒྱུ་པར་སྤྱང་བའི་སྒོ་མི་སྤྲོད་ན་ཁྱོད་བ་དང་འགལ་ལ་སྤྱང་ན་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་
ཏེ། དེའི་སྤྱོད་རོར་དུ་ས་བོན་དུ་སྤྱང་བའི་སྒོ་མེད་པའི་སྤྲོད་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ལའང་སྤྱུ་གུ་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུར་
མི་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྲོད་
རོ། །འབྲས་བུ་དོན་དུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་གྲུབ་པའང་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་ལས་དོན་ཡོད་པ་དང་
དོན་ཡོད་པ་ལས་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་སྤྲོད་རོར་རྟོག་པ་པན་ཚུན་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱང་བ་ལ་དོན་དུ་
ཞེན་པས་དོན་ཡང་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་ལའང་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པས་འགལ་བ་མེད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། འོ་ན་དུ་བ་སྤྱོད་རོར་གྱི་མེས་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་
འགྱུར་ཏེ་དུ་བའི་བག་ཆགས་ལས་སྤྲོས་པའི་སྤྲོད་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་

༼༥༥༽

མེས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱར་འདོད་པའི་དུ་བ་ལས། རྒྱུར་འདོད་པའི་མེ་ཉེག་ས་པ་མིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་མེར་སྣང་བ་ཡང་དུ་བར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དུ་བ་དེའི་རྒྱ་མེར་སྣང་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དུ་བར་སྣང་བ་ཡང་མེའི་འགྱུར་ཏེ། མེར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་དུ་བ་གང་ལས་མེ་ངེས་པར་ཉེག་ས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་བྱ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
 བ། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་པ་དེ་ལའང་དུ་བར་སྣང་བའི་སློ་ལ་བརྟེན་ནས་གྱི་ས་མེར་སྣང་
 བའི་སློ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཉེག་ས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དུ་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཉིད་ཉེག་ས་པ་ནི་ས་ཡིན་ཏེ། མེ་དུ་
 གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མེར་སྣང་བའི་སློ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མེར་སྣང་བའི་རྒྱའི་
 བག་ཆགས་དུ་བས་གསལ་བར་སད་པར་བྱས་པ་ཅན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་དུ་བར་སྣང་བའི་སློས་
 དུ་བའི་བག་ཆགས་དཔག་པས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་མེར་སྣང་བའི་སློ་དཔོགས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་རྒྱ་ཆོགས་པ་
 ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མེར་སྣང་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་དུ་བར་སྣང་བ་སྐྱེད་
 པའི་བག་ཆགས་ལ་པན་བཏགས་ནས་དུ་བར་སྣང་བའི་སློ་བསྐྱེད་ལ་དུ་བར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་གསལ་བར་
 སད་པ་དེས་མེར་སྣང་བའི་སློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་པ་ལའང་དུ་བས་མེ་
 དཔོག་པ་ནི་མེ་དུ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སློའི་དུ་བ་ལས་
 སློའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཉེག་ས་པ་འདི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའམ་མ་དབྱེད་པར་འཛོག་གྲང་ན། དབྱེད་ན་དེའང་མི་
 འགྲུབ་མྱེ་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དབྱེད་ན་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་

༩༥༠༽

གཞག་དགོས་ཏེ་འདིག་རྟེན་པ་ལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་ཡུལ་
ལ་ལྟོས་ནས་ཆད་མར་འཛོག་པ་མི་རིགས་ཏེ་ཆད་མའི་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ཤེས་བྱའི་
གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་དེ་ཡང་ད་ལྟར་བའི་
ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་དེ་དུ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པས་མའི་བག་ཆགས་རྟོགས་ལ་བག་ཆགས་དེ་ལ་སྤྱིས་
འབྱུང་བའི་མའི་སྒྲུང་བར་ཞེན་ནས་མེར་སྒྲུང་བ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་འདོད་པ་རྣམས་མའི་
སྤྱི་ལ་མེར་ཞེན་ནས་དོན་བྱེད་རུས་པའི་མེ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་ཐམས་
ཅད་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་དེ། རྒྱུ་ལས། མ་རྟོགས་ཅུང་ཟད་རྟོགས་སོགས་གྱི། །ད་བྱེད་བས་དེ་རྣམས་
ཐ་དད་གསུམ། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་ནི། །ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དུ་བ་དུ་བའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་ན་མེ་ལས་མ་སྤྱིས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་འཁོར་བ་པའི་སེམས་རྒྱུད་ནི་མེ་དེར་སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱིང་སོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་
ལས་མེར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་དུ་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་
ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་སེམས་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་པན་བཏགས་པ་ལས་དུ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་དག་ཀྱང་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དུ་བའི་བག་ཆགས་ནི་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྟན་ཅིག་བྱེད་
པའི་རྟེན་བྱས་པ་ལས་དུ་བ་སྤྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མེར་སྒྲུང་

༼༥༩༽

བའམ་ཕྱིས་ཐོབ་པའི་མེད་ཉེར་ལེན་ནི་མེད་པའ་ཆགས་ཡིན་ལ་དུ་བའི་བའ་ཆགས་སམ་དུ་བར་སྤང་བ་ནི་དེའི་
ལྷན་ཅིག་གྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གོ་བྱ་གོ་བྲེད་
ཡིན་ནོ། །ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ན་དུ་བར་སྤང་བ་དང་མེར་སྤང་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ་རོག་རྒྱགས་བཞིན་ཅི་ན། འོན་དུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཐོབ་བྱའི་མེ་དེའང་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ནི་དེ་དུས་ཀྱི་མེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འོན་འདིར་ཡང་དེའི་ཆེ་ཡོད་པའི་མེད་པའ་ཆགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་མེར་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་
བྱའོ། །དེའི་ཆེ་མེད་པའ་ཆགས་ཡོད་པར་ཅིས་བྱུབ་ཅི་ན། འོན་ཁྱེད་ལའང་དེའི་ཆེ་མེ་ཅམ་ཡོད་པར་ཅིས་བྱུབ།
ཕྱིས་མི་ཐོབ་པ་ལས་བྱུབ་བོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་ཕྱིས་མེ་སྤང་བའི་སྒོ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུབ་པས་མཚུངས་སོ། །དེས་
ན་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆད་མར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་ན་སྤར་གྱི་ལ་ཆད་མར་མི་
འབྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས།.....ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་འོངས་པ། །གོ་བྱ་ཉིད་ཅེས་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །དུ་བ་ལས་ཀྱང་
ཐོབ་བྱའི་མེ། །སྐད་ཅིག་དེ་ལས་གོའམ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱབ་པ་ནི། །ཁྱེད་རྒྱ་འབྲས་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒོའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་ན། །སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཕྱིའི་དོན་མ་བཀག་པར་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་
བསྐྱབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཅི་ན། མི་འགལ་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་བསྐྱབ་
པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ཁས་སྒྲུངས་

༼༥༦༽

བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བརྗོད་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་འང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
ཀྱི་ཉག་ས་ཀྱིས་བྱུང་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་སྒོ་བ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་
བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བ་དང་། འཁྲུལ་བའི་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགོད་བ་དང་། དེ་ལ་བསལ་བ་དགོད་བ་དང་། དེ་ལ་ཚྱད་བ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་ཤིང་། དོན་དང་འབྲ་བ་དེར་སྤང་བའི་རྣམ་ལྡན་
ཀྱི་ཤེས་པ་མིན་ན་གཟུགས་དེའི་དོན་ཅན་ཏེ་གཟུགས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱེས་བྱ་ཐ་དད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱན་ནི་རང་
བཞིན་གཅིག་པ་སྟེ་སྤང་བ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུལ་གཅིག་པ་དམིགས་
པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་དོན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་མཛེས་པ་འཕམ་མི་
མཛེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་མཛེས་
པ་འཕམ་མི་མཛེས་པ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་ཤེས་པ་
དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་འང་བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་
དཔེས་པ་དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་དེ་གཉིས་
འདྲེན་མ་དང་སོགས་པ་སྟེ་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོར་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་སྒོའི་སྤང་བ་ཐ་དད་དེ་དུ་མར་འཛིན་པ་
མཐོང་བས་བསལ་ཅེས་སྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་
པའི་ཤེས་པ་ཐམས་

༼༥༦༣༽

ཅད་ནམ་པ་མ་ཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འབྲ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་དོན་ལས་
སྐྱེས་ཤིང་དོན་དེའི་རོ་བོ་སྟེ་ནམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱང་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འབྲ་བ་མི་སྤྱིད་དེ་ཤེས་པ་དེ་ནི་
ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་དབང་པོ་སྟོན་ཡོད་མེད་དང་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱུ་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལས་
ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་གསལ་མི་གསལ་དང་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་སོགས་པའི་ཆ་འགའི་སྟོན་ནས་ཐ་དད་དེ་ཡུལ་དང་
མི་འབྲ་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྩ་བ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་སྟོན་ཡོད་
མེད་ཀྱིས་དེ་གཅིག་དང་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་བཞིན་ནམ། གཞན་ཡང་དཔེ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱས་
པའི་གཟུགས་འཛིན་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ལས་བབས་ངན་དང་དུས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་
སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་གཟུགས་བབས་ངན་ལ་སོགས་པ་ཆ་འགའི་སྟོན་ནས་ཐ་དད་པ་སྟེ་པ་དང་མ་འབྲ་བར་དམིགས་པ་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་དབང་ཤེས་འབྱུང་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྱུང་
པའི་སྒྲུབ་བ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་སྤྱི་དོན་གསར་སྐྱེས་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ཉིད་འབྱུང་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་སྟེ་སོགས་ཁོངས་སུ་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བ་དེ་མར་མེའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མར་མེ་བས་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་
རོ། །སྟོན་ཉིད་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་
ཏེ་མར་མེ་ལ་ཟླ་བུའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་དེ་ཡི་ཟླ་བུའི་མདོངས་དེ་མར་མེ་མ་ཡིན་ཀྱང་མར་
མེ་དང་དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟ་

༩༥༩༽

བྱའི་དངོས་པོ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མིག་གསལ་བས་ཀྱང་
མཐོང་བར་ཐལ་བ་ནི། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་དེའི་སྡོད་མར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་བས་
ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་འཛིན་པ་མ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་སྟེ་དངོས་པོ་བདེན་
པ་མཐོང་ན་མར་མེ་ལ་ཆ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེར་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་ཐལ་ཅེས་
པའོ། །གསུམ་པ་རབ་རིབ་ཀྱིས་དབང་པོ་ལ་པན་བཏགས་པར་ཐལ་བ་ནི། དེས་ཡུལ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་
དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་
ཀྱིས་པན་བཏགས་པའི་དབང་པོ་དེས་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་མར་མེ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའང་
མཐོང་བར་ཐལ་ཅེས་པ་ནི། རབ་རིབ་ཀྱིས་སྤངས་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་དག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
འབྱུང་སྤངས་རྒྱུ་ལ་སྤོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། མར་མེ་དང་ཆོགས་པ་སྤོང་བྱ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། སྤང་དབང་ཞེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་མར་མེ་ལས་གཞན་པའི་ཆ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་
རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྱུང་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེད་པ་ལ་སྤང་བ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མར་མེ་གཅིག་གི་བྱས་པ་རྟོགས་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །དེའང་མར་མེ་ལོག་
སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་མེད་པས། སྟོ་དེ་ལྟོག་ན་
འབྱུང་པའི་རྐྱེན་གཞན་ཆང་བའི་དུས་ནའང་འབྱུང་ཤེས་དེ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ནི་དོན་ལ་རྟག་
ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་འབྱུང་ཤེས་

༼༥༦༽

གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཅི་འགའ་ཅེ་ན། ཤེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ན་གཟུང་ཡུལ་ཡང་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་
གཟུང་ཡུལ་ལ་རྒྱས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་
སྒོ་འབྲུལ་པ་དེའི་རྒྱལ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ངེ་ལྟར་དེ་སྤྱི་བ་མར་མེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མར་མེ་
མེད་པར་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་སྤྱོད་གས་གཅིག་གམ་རིལ་པོར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་
དང་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་འབྲུལ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མར་མེ་རྒྱང་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒོ་དེ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའང་སྒོ་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་ན་སྒོ་དེས་དུས་གཅིག་ཏུ་
གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་པར་བྱུང་བ་
ལོ། །གཉིས་པ་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པར་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་མེད་འགོག་པའི་ཐལ་བ་
དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་རྣམ་མེད་ཡིན་ན་ཡུལ་ཐག་ཉི་བ་
དང་ཤིན་ཏུ་ཉི་བ་དང་རིང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་དོན་གཅིག་པོ་དེ་གསལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤྲང་བ་མི་རུང་བ་དོན་གཅིག་ལ་གསལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་བཞིན་དུ་མ་ཡོད་ན་འང་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་དུ་མར་སྤྲང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་ཉིད་དུ་མར་སྤྲང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲང་བ་ཐ་དད་པའི་ལན་དགག་པ་
དང་། སྤྲང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལན་དགག་པ་དང་། ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །

༩༥༦༩

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྒྲིབ་བ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སྒྲིབ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་དེར་འགྱུར་བ་
ཡིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྒྲིབ་བའི་བྱེད་པར་དེ་ནི་ཅི། ཡུལ་དང་སྒོའི་
བར་དུ་རི་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཚོད་པ་གཅིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཚོད་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་མ་
ཚོད་པ་ཡིན་ན་ཐག་རིང་པོའི་གཟུགས་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐག་ཉེ་བའི་
གཟུགས་བཞིན་ནོ། །བར་དུ་ཚོད་ན་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་རིའི་པ་རོལ་གྱི་གཟུགས་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིབ་བའི་བྱེད་པར་ཅེས་པ་སྤྱི་བ་པས་བར་དུ་ཚོད་མ་ཚོད་མི་བརྗོད་ཀྱི། ཐག་
རིང་པོའི་ཆེ་སྒྲིབ་བ་དེ་ཉིད་ཐག་རིང་པོའི་མར་མེའི་འོད་ལྟར་མི་གསལ་བས་ཡུལ་དེའི་རིགས་པ་མཐོང་ཡང་ཆ་
སྤྱོད་ལག་ལེགས་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་བ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ལ་ཐག་ཉེ་བ་ན་ཆ་སྤྱོད་མཐོང་བས་སྒྲིབ་བ་
གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སྒྲིབ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཡུལ་རིགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་
གཅིག་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་ཡོད་དམ་སྤྱོད་མ་ལ་ཡོད་བཟུགས་གང་། དང་པོ་ནི། མི་རིགས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་
གཅིག་ཅེས་པ་གཅིག་ལ་མཐོང་མི་མཐོང་ཆ་གཉིས་ཡོད་ན་ཡན་ལག་ཅན་དེ་དུ་མར་ཐལ་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་
ལྟར་ན་སྤྱོད་མི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་རྩལ་སྤྱོད་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་ལ། རྩལ་སྤྱོད་དུ་མ་ཐ་དད་ནི་གཅིག་
མཐོང་ན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའམ་གཅིག་མ་མཐོང་ན་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་འདྲ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩལ་སྤྱོད་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན།

༼༥༩༩༽

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་དང་། སྤང་བའི་བྱད་པར་ཉིད་དགག་པ་དང་།
ཐག་ཉེ་བས་གསལ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་སྤང་བ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་
བྱད་པར་གྱིས་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ནམ་པ་ཐ་དད་
བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྤང་བ་དང་དོན་དེ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤང་བ་གསལ་བ་དང་
གཅིག་ན་དོན་དེ་ཐག་རིང་བའི་ཆེ་འང་གསལ་བར་འགྱུར་ལ་མི་གསལ་བ་དང་གཅིག་ན་ཉེ་བའི་ཆེ་འང་མི་གསལ་
བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་དང་གཅིག་ན་དོན་དེ་འང་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་
གཟུགས་ལས་གཞན་པའི་སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་བས་ཐ་དད་གཏན་ནས་མེད་པའི་གཟུགས་མཆན་
གང་ལས་སྟོང་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་བྱམ་སྒྲུལ་གཉིས་ཐ་དད་བས་
བྱམ་པའི་བྱམ་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐག་རིང་བའི་སྤང་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཆན་
ཅིས་མི་གསལ་བ་ཡིན། ཅིས་ཟློའོ། །གལ་ཏེ་ཐག་རིང་བའི་ཆེ་དུ་བ་དང་ས་རྩལ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེབས་པའི་
བྱིར་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྐྱེབ་བྱེད་གྱི་ས་རྩལ་དེ་ཐག་ཉེ་བའི་སྐྱེབས་འདིར་ཡང་ཅིས་སྐྱེབ་བྱེད་མ་
ཡིན་ཅིས་བ་སྐྱེབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ན་ཡང་ས་རྩལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་བ་ནི་སྐྱེབ་བྱེད་ས་རྩལ་
དེ་སྐབ་བ་སྟེ་ཉུང་བའི་བྱིར་གསལ་བ་ཡིན་ལ་ཐག་རིང་བ་ན་སྐྱེབ་བྱེད་དེ་མང་བའི་བྱིར་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། འོན་ཐག་ཉེ་བའི་ཆེ་སྤང་བའི་རྩལ་སྐྱེབ་ཡང་སྐྱེབ་བྱེད་དེ་ལྟར་ཉུང་བའི་བྱིར་གཟུགས་མི་གསལ་བར་འགྱུར་
ལ། ཐག་ཉེ་བ་ལས་

གཞན་དུ་རུང་བ་ན་སྒྲུང་བའི་རྩལ་སྒྲན་སྒྲུབ་པ་མིན་ཏེ་མང་པོར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་
 འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐག་ཉེ་བ་ན་སྤྱིབ་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་གསལ་ལ་དེའི་སྤྱིར་གཟུགས་གསལ་
 བར་འདོད་ན་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་སྤྱི་མིག་དང་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་སྒྲུང་བ་ཆེར་གསལ་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་
 གཟུགས་དེ་ཡང་མིག་ལ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་མིག་གི་རང་གི་ནང་གི་རྩལ་མི་མཐོང་བ་
 བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཐག་ཉེ་རིང་གིས་དོན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྐབས་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་བ་
 དང་མི་གསལ་བའི་གཟུགས་སྒྲུབ་གྱི་དོན་དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་དུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ཐག་ཉེ་རིང་ན་
 གནས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་
 དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱིས་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་དེ་
 དག་བསྐྱེབས་སམ་མ་བསྐྱེབས། གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་ལས་ཀྱིས་
 གཅིག་ལ་བསྐྱེབས་ནས་གཞན་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ལས་ནི་སྤྱིབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ལས་དེ་
 ཡུལ་དེ་ལ་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་རྩ་སྒྲུང་བ་ལ་སྤྱིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐག་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ན་གནས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་དེ་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་གཅིག་སོ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
 བུམ་པ་དང་སྤྱིས་བུའི་བར་གྱི་ལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་བའི་ཆེ་སྤྱིབ་བྱེད་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་མི་སྤྱིད་དེ་དེའི་ཆེ་

༼༥༩༽

སྐྱེ་བ་བྱེད་དེ་ལྷ་བ་པོའི་རྒྱ་བ་ངོས་ན་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་བ་དང་རིང་བར་གནས་པ་གཉིས་ཀར་
སྐྱེ་བ་བྱེད་དེ་ཐག་ཉེ་བ་ན་གནས་པའི་རྒྱ་བ་ངོས་ནས་མཐོང་བར་མ་གྲུབ་སྟེ་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་བ་བྱེད་དེ་དོན་གྱི་ཙུ་ན་
ཡོད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱ་བ་ན་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཡང་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་བྱེད་
ལས་དེས་དོན་དེ་མ་བསྐྱེབས་པར་འདོད་ན་ཐག་ཉེ་རིང་ན་གནས་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། དོན་དེ་
གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ལས་ལས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་གསལ་དུ་སྐྱེས་ཡོད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་ཐག་རིང་བས་གསལ་བ་དང་ཉེ་བས་མི་གསལ་བར་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆེ་འདིར་མཐོང་བ་མེད་པ་ཆེ་སྒྲ་མའི་ལས་ཀྱིས་གསལ་མི་
གསལ་གང་རུང་གཅིག་བསྐྱེབས་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་གང་རུང་གཅིག་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དོན་
གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་མཐོང་བ་གང་གིས་དོན་དང་དོན་མིན་ཅེས་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི་
སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྤྱུག་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་སྐྱེས་བུ་
ལ་པན་གཞོད་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱི་ཅི་ཞེ་ག་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད། འོན་ཀྱོང་མ་ཁའི་མེ་ཡང་ད་ལྟ་
སྐྱེས་བུ་ལ་པན་གཞོད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུན་
དང་ཉེ་བ་ན་པན་གཞོད་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ་ཁོར་བུ་ལེན་པ་དེའི་ཁར་སོང་ནས་ཤི་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་དོན་
བསྐྱུ་བ་ནི། དོན་གཅིག་ལ་དུ་མར་མཐོང་བ་དེའི་སྤྱིར་དོན་ཁས་སྦངས་པའི་ཆེ་འད་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་
གྱུར་བའི་སྤྱིར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རི་ལྷ་བའི་རྒྱ་བ་ཞེ་ན་དུ་

༼༥༥༠༽

ཞེས་པ་ནང་གི་བག་ཆགས་དང་དབང་པོའི་བྱང་པར་ལས་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་ཐ་དད་དུ་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་སྤང་བ་ཐ་ཐ་དད་དང་
ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སློ་གྲོས་ངན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
ངན་ཏེ་མི་རིགས་པར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་ཁས་སྤངས་ནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
གཞན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་མེད་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོ་
དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་དག་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྤྲོ་དང་མར་མེ་ལ་
སོགས་པ་མི་སྤང་སྟེ་དེའི་ཆེ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ཀྱང་དེ་དག་སྤང་བ་མི་འཐད་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་
གིས་སྤྲོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྲོ་དེ་མེད་ཀྱང་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མེད་ཀྱང་གསལ་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་
གསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྤྲོ་རོ། །ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཡུལ་དེ་མེད་པར་ཅིས་བྱུང་ཅེན། སྤྲོ་མ་སྟེ་
ཤེས་པའི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་བྱུང་བའི་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་ཅིག་རྣམས་ནི་དེའི་ཆེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་དེ་
ཤེས་པའི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་འོངས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་སྤྲོ་དང་མར་མེ་
རྣམས་ནི་མདོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཏེ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལྟར་གཟུགས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་ནི་ཤེས་པ་བྱི་མ་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་ལ་
སྤྲོ་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་དོན་སྤང་བར་

༼༥༥༽

འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་དེ་ཉིད་སྤང་བར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཉ་ཅང་ཐལ་
བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤར་བྱང་བའི་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་
སྐད་ཅིག་སྤར་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་དེ་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ཞོ་ན། དུས་མཉམ་
པའི་དོན་དེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་དེས་ཤེས་པ་ལ་
ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
དོ། །འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་གཞན་ཤེས་པ་དེ་ལ་གསལ་བར་སྤང་ན། འོན་ཤེས་པ་དེ་ལ་དྲི་རོ་
ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་དོན་ཀྱན་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་མེད་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དམིགས་པ་
རྟགས་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་འཁྲུལ་སྤྱིར་ན་རྒྱེན། །རྟུ་པ་འདུག་སྤྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། །ཅེས་བཤད་
དོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དོན་སྤར་མ་དེ་ལས་བྱམ་འཛིན་
དེ་ནམ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བྱམ་པའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་དེའང་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ཤེས་
གཉིས་རྒྱ་ཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་དོན་གཞན་དང་དེ་ལྟ་
བུའི་འབྲེལ་བ་མེད་པས་མ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞོ་ན། ཤེས་པས་དུས་མཉམ་པའི་དོན་འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་གཅིག་ལ་
རག་ལས་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་ཞོ་ནེས་པའི་རྟོག་པ་འདིའང་འཐད་པ་མེད་དེ་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོའང་
ཡུལ་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས་ལས། རང་གི་རྒྱ་སྤང་བའི་འཐད་པ་ནི།
དོན་སྤར་མ་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་འབྲས་

༼༥༥༽

བྱུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་དོན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་མེད་ཀྱང་རང་གི་གཟུང་བའི་དོན་དེ་གསལ་ལོ་ཞེས་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་ཆེ་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དོན་དེ་ཉིད་དང་འབྲ་བའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་པ་དེ་
གཏོད་པའི་དོན་སྒྲོག་ན་མོ་ཡོད་པར་ཅིས་བྱུང་ཅེ་ན་རྣམ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་སྟེ་ཆུ་
ནང་གི་ཆེ་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་ཐ་སྙད་ཅུ་ཡིན་ཏེ་བརྟགས་ན་མངོན་སུམ་དོན་ལ་ཆད་མར་མ་
སོང་ན་རྣམ་པ་དེའི་འབྲས་བུར་མི་འགྲུབ་པས་རྗེས་དཔག་མི་རུང་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མངོན་
སུམ་ལ་སྤང་བ་དེ་ལྟ་བུར་མ་བསྐྱབས་ན་ཡང་མངོན་སུམ་དོན་ལ་ཆད་མར་མི་འགྲུབ་པས་རྟགས་པ་པན་ཚུན་
བརྟན་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལས་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །མངོན་སུམ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་
ཅན། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལ། །སྟོས་ནས་པན་ཚུན་བརྟན་པ་ཡིན། །ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་
རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བྱུང་ན་རྗེས་དཔག་ལོང་བ་བརྒྱད་པ་ཡིན་
ཏེ་རྗེས་དཔག་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞན་བསྐྱབས་པ་ཡང་
མཐར་རྒྱ་གཞན་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
དུས་མཉམ་པའི་དོན་མི་སྤང་བའི་འཐད་པ་ནི། སྟོ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་སྤྱེས་པའི་སྟོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྟོ་
དེའི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་སྟོ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེས་དེ་ལ་པན་
འདོགས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ནི་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་རང་གི་རྣམ་པ་
གཏད་པའི་སྟོ་ནས་རང་གི་རྣམ་པ་དང་འབྲ་བར་བྱེད་པ་མིན་པའི་

༼༥༥༽

ཕྱིར་དུས་མཉམ་བཤེས་ལ་གསལ་བ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་ཉིད་སྤང་བ་དགག་པ་ནི། སྤང་བ་མར་མེ་ལ་སོགས་
པ་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཞིག་པས་སྤང་བ་མི་འཐད་ཀྱང་དོན་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཉག་པ་
རྣམས་ནི་རང་གི་ཤེས་པའི་དུས་ནའང་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པས་སྐྱེད་བྱེད་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་
པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། བརྟན་པའི་དངོས་སོ་གང་དོན་དེ་དང་དོན་བ་དང་བྲག་རི་ལ་སོགས་
པར་འདོད་པའི་དོན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་འཛིན་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཉག་པ་ཁོ་ནས་
བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་གཞན་དང་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེས་སྟོན་དབྱིད་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་
ཉག་པ་པར་འགྱུར་ཏེ་དུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲལ་བའི་ཉག་པ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་
ནི། གལ་ཏེ་མིག་གིས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟན་ཅིག་བྱེད་པས་པན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཉག་པ་
འདིའི་འབྲས་བུ་སྒོ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བཟུ་བུ་ཉག་པ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ་ལྟ་བུ་དེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་སོ་སོར་དོན་དེ་
ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་མི་ཉག་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་འདིར་ཡང་སྟོན་སྒར་བཅོད་པ་
བཞིན་ཏེ་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དོན་མེད་པས་དེ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དུས་
ཕྱིས་བྲན་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཅེས་པ་ལ་བརྟན་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞེ་

༼༥༥༽

སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། རོན་གྱི་རྣམ་པ་རྟགས་ལས་འབྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པ་
མེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་གཞན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་མི་རུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཕྱིས་
བློན་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན། །སྤྱོད་བ་མེད་པར་དེ་མ་ཡིན། །ཅེས་པ་སྟེ་ཀྱང་གི་སྒྲིམ། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་
ཡིས། །ཞེས་པའི་རྟགས་གྱིས་བྲུབ་པར་མ་བཟད་བློན་པའི་རྟགས་གྱིས་ཀྱང་འབྲུབ་ཅེས་སྟོན་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ་ཡུལ་དང་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་གཅིག་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་
དུ་བྱེ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
མེད་པ་འགོག་པའི་སྒྲུབ་ས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་རིག་ནི་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་
པ་དེ་སྡོ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པ་ཉིད་གྱིས་རང་རིག་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱོད་བ་ཅམ་ལ་རྩོད་པ་སྟེ་མི་
མ་སྟན་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་ལ་མི་མ་སྟན་པ་ཡོད་དེ་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་
རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱོད་བ་ཁས་སྒྲངས་ན་རང་རིག་ཀྱང་རོན་གྱིས་བྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ནི། སྡོ་སོགས་དེ་རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་ཡོད་དེ་འགའ་ཞིག་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་
ན་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྡོན་པོ་དེ་རོན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པར་མ་བྲུབ་ན་དེ་འང་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
དང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་སོར་བློན་པ་ལས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་མེད་ན་སོ་སོར་
བློན་པ་མི་སྲིད་ལ་དེ་རོན་དངོས་ཡིན་ནའང་བློན་པ་མི་འཐད་དེ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རོན་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་
བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་

༼༥༥༽

བ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྒྲིང་ཡུལ་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སོ་སོར་སྤྱེ་བ་མེད་ཅིང་གསལ་ལ་
བ་ཅུམ་ལ་ཐ་དད་པར་ཡང་སྒྲིང་བ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་སྒྲ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་འདི་
ནི་ཡུལ་སྒྲ་འཛིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྒྲ་འཛིན་འདི་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བློ་བ་ནི་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་དུ་མ་སྒྲིང་ཡང་ཐ་དད་དུ་བློ་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སམ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའང་ཐ་དད་དུ་བློ་བ་ར་འགྱུར་རོ། །བཞི་བ་ནི། ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་
མེད་ཀྱང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པས་ཐ་དད་དུ་བློ་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉམས་སྲུ་སྒྲིང་བ་ཅུམ་དུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་བློ་བ་སྤྱིར་བློ་བ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་བྱད་པར་སྤྱོད་པའི་འགྲུལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་སྤྱོད་པའི་དུག་གསལ་བར་
རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་བློ་བ་སྤྱིར་བློ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མཆོ་མ་ལ་
སོགས་པ་ཐ་དད་སྤྱོད་པའི་འགྲུལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འགྲུལ་ཞིག་གི་ཆེ་མ་རྟོགས་པས་གཅིག་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲོ་རང་རིག་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སྤྱོད་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་
བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་དང་སྒྲིང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
རིགས་པ་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པའི་བློ་བའི་རྟོགས་དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་པ་ལ་
སོགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་པལ་ཆེར་གྱི་སྒྲ་ནི་རྟོགས་དེ་དག་གིས་ཚུལ་གཉིས་དངོས་
སྲུ་བསྐྱབས་པས་རང་རིག་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་

༼༥༥༽

བའམ་ཞར་ལས་གྲུབ་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་
མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སློབ་གང་ཞིག་བེམ་པོ་དང་དངོས་མེད་ལས་ལོག་ནས་རང་ཉིད་གསལ་བར་སྦྱེས་
པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་སློན་མ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་རང་ཉིད་གསལ་བར་སྦྱེས་པ་ནི་རིག་བྱེད་
ཡིན་ལ་གཞན་གྱིས་རིག་བྱ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་རིག་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་
དངོས་པོ་ནི། །དོན་དམ་དུ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །གཞན་གྱིས་རྟོགས་མིན་རང་བཞིན་ནི། །དེ་ལྟར་དེ་མིན་ལས་ལྟོག་
ཕྱིར། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། མདོ་
མཛད་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པས་རང་རིག་འགྲུབ་པར་བསྐྱན་པ་
དང་། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་དབྱེད་ནས་རང་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། བདེ་སོགས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
བས་སློ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སློ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། སློ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
རིགས་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་གྲུབ་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བར་སྒྲུབ་པའི་སློན་ལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་སློང་ཕྱོང་བའམ་
རང་རིག་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་སློ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་
བ་ལ་བཞི་སྟེ། སློ་སྤྲུལ་ཕྱི་མས་སྦྱོང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། སྦྱོང་བ་གཏན་མི་སྤིད་པར་ཐལ་བ་དང་། སློ་གཞན་
གྱིས་སྦྱོང་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་རིག་མེད་ན་དོན་མི་སྦྱོང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྤྲུ་
མ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱེས་

༼༥༥༽

བ་དེ་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་ཤེས་པ་སྤྲ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་གིས་དེ་
ལྟར་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་དངོས་ཅན་ཏེ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་སྤྲ་མ་ཡིས་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ཚུལ་
གཉིས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་རྗེས་སྤྲ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་འགག་ནས་མེད་པའི་
སྤྲ་མ་རྒྱུ། །མ་འགགས་ཀྱང་དུས་མཉམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་སྤྲ་མ་མི་འཐད་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོ་སྤྲ་མ་དེས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་སྤྲ་མ་མེད་པའི་སྤྲ་མ་དང་སྤྲ་མ་བྱེད་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ཡང་
དེའི་ཆེ་མེད་པའི་སྤྲ་མ་དང་སྒྲོ་རྣམ་མེད་ཡིན་པས་ཡུལ་སྤྲ་མ་འང་མི་སྤྲ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲ་མ། དོན་ནམ་སྒྲོ་མི་ཉམས་སུ་
སྤྲ་མ་སྤྲོ་རྒྱས་པ་མ་ལུས་པ་སྤྲོ་ག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོ་འཇུག་
ལས། །གལ་ཏེ་ཤེས་མེད་ཤེས་ཡིན་ན། །ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
གལ་ཏེ་སྒྲོ་ཡང་སྒྲོ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྲ་མ་འདོད་ན་སྤྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་སྤྲ་མ་དང་ལྷན་པའི་
ཤེས་པ་གཞན་རིག་དེ་ནི་སྤྲོ་མོ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་སྤྲོ་གས་པར་སྤྲ་མ་བཞེན་དུ་རང་གི་སྒྲོ་
ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་དེ་འང་རྟག་ཏུ་སྤྲོ་མོ་ལ་ཏུ་སྤྲོ་གས་པར་སྤྲ་མ་འགྱུར་ཏེ་སྤྲ་མ་བྱེད་པ་གཞན་ཡིན་
པའི་སྤྲ་མ་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་རང་གི་སྒྲོ་རིག་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ནང་ནས་མངོན་པར་སྤྲོ་གས་པར་སྤྲ་མ་པའི་སྤྲ་
མོ། །གལ་ཏེ་སྤྲ་མ་སྤྲོ་སྤྲོ་གཞན་ཡིན་ཡང་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲ་མ་ནང་དུ་ཁ་བལྟས་ནས་
འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འོན་པར་གཞི་སྒྲོ་སྤྲ་མ་ལ་དམིགས་པའི་བྱན་པ་ཡང་ནང་དུ་ཁ་བལྟས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་
རོ། །འདོད་པ་མི་རུས་ཏེ་དེ་ནི་འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲ་མ་རོ། །

༼༥༥༽

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་མེད་ན་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་ལྟན་གྱི་སྟོ་དེས་སྟོང་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་
རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། འདྲ་བ་བྱད་པར་ཙན་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། འདྲ་བ་དགག་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་གཞན་རིག་པའི་སྟོ་ཡིན་པ་མི་འགཤམ་ཏེ་སྟོ་ནི་རྟོན་དེ་དང་
འདྲ་བར་སྦྱེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟོན་གཞན་སྟོང་བར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་
རང་རིག་མེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་སྟོ་མིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་རང་རིག་མེད་པས་གཞན་རིག་སྟོ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ་དེས་རྟོན་སྟོང་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟོན་དང་འདྲ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གངས་ཙན་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོ་
འདྲིན་ཀྱང་སྟོན་པོ་དང་འདྲ་ལ་སྟོན་པོ་འང་སྟོ་འདྲིན་དང་འདྲ་བས་འདྲ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དུ་སྟོ་
འདྲིན་གྱིས་སྟོན་པོ་སྟོང་བ་ལྟར་སྟོན་པོས་ཀྱང་སྟོ་འདྲིན་སྟང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལ་རང་རིག་མེད་པར་
ནི་མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟང་
བར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་རྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་འདྲ་བ་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་མེ་ལོང་དང་ཤེལ་ལ་སོགས་
པའང་རྟོན་གྱི་སྟོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ལ་བ་འདི་མདོ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པས་འདྲ་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གངས་ཙན་སྟོ་
བེམ་པོ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་སྟོང་བར་འདོད་

༼༥༥༽

བ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱང་བ་བྱུང་བར་ཅན་རང་རིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། འདྲ་བ་དེ་དོན་
རིག་གི་ཐ་སྟན་གྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། དོན་འདོད་པ་ལ་དེ་མེད་ན་དོན་རིག་མི་སྲིད་པ་དང་། དེ་དོན་རིག་ཏུ་
འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་དང་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲ་བ་ཙམ་དོན་རིག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་
ལ། རིག་པ་ཡོད་ཙམ་དོན་རིག་ཏུ་བྱས་ན་འདྲ་རང་རིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པས་སྟོའི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་འདྲ་བ་ནི་དོན་དེ་སྤྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདྲ་ལས་སྤྱང་མ་ཡིན། །ཅེས་པ་སྟོའི་འདྲ་བ་སྤྱང་
བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་དེ་སྟོ་དང་སྤྱང་བ་དང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འདྲ་
བས་སྤྱང་ན་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་སྤྱང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ནི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱང་བའི་ཐ་
སྟན་དུ་འདོག་བྱས་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱང་བའམ་འདྲ་བ་དེ་རང་རིག་པའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་པ་དེ་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཅན་ནམ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོ་དེ་རིག་བྱེད་
གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་རང་རིག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རིག་འདྲ་བ་ལ་མི་ལྟོས་
ན་འདྲ་བ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞེག་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟན་དོ། །ལས་
ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལོ། །སྟོ་དེས་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོ་དེ་
དོན་དང་འདྲ་བར་སྟེས་པའོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་འདིག་རྟོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་པའི་དུས་
ན་རྒྱ་ཉླེ་སྟོས་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་མེད་ན་དོན་རྟོགས་པ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་

༼༥༠༽

བ་ནི། འོན་ཏེ་ས་ཤེས་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པའི་སྤྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་
ཤེས་པ་རང་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུང་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་འདྲིལ་ཏེ་ན་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་བར་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་སོགས་སྤྱོད་བ་ལས་
དེར་འདྲིལ་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་རིག་པ་མེད་དེ་མངོན་སུ་མ་ནི་རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་མེད་པའི་སྤྱི་
རོ། །གལ་ཏེ་རིག་ན་དེ་ལ་རང་གི་རོ་བོའི་སྟོན་པོ་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་གཉིས་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་
སུ་མ་སྟོན་གྱུར་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཡང་སྤྱི་རོལ་རོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་སྐབས་པ་ལ་ཉགས་མེད་པའི་
སྤྱི་རོལ་རོ། །དོན་དང་འབྲེལ་པའི་ཤེས་པ་ཉགས་སུ་འགོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་
རོ། །འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་རྗེས་དཔག་གིས་སྐབས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མི་འགྱུར་ལ་མངོན་སུ་མ་གྱིས་ཀྱང་མི་
འགྱུར་སྟེ་འབྲེལ་ཡུལ་དོན་སྟོན་གྱུར་ཡིན་པའི་སྤྱི་རོལ་རོ། །དེའི་སྤྱི་རོལ་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་བར་རིག་པ་ལས་དོན་
རིག་པར་འདྲིལ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ན་རང་རིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོ་ལ་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པར་སྤྱང་བ་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་དེ་ཉིད་སྟོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་
བར་སྐྱེས་པ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་
བྱེད་ཚད་མ་གང་ཡིན། ཚད་མ་མེད་ན་འདྲ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་སྤྱི་དཔར་འགྱུར་
རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་སྟོ་དེའི་

༼༥༡༽

དོན་དང་འདྲ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སློན་མི་སྡེ་སོགས་ཀྱི་དངོས་སོ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་དེ་
རིག་པ་ལ་དོན་རིག་པར་འཛོགས་པ་མིན་ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་རི་ལྟར་དོན་སྤྱོད་བར་འཛོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཛོགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འདྲ་བ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པས་དོན་
རིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་རིག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་དོན་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
རང་རིག་དེ་ནི་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དོན་རིག་པར་འཛོགས་པ་ཡིན་པས་འདྲ་བ་ཉིད་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདྲ་བ་སྤིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་དང་། བརྟགས་ན་འདྲ་བ་ཉིད་མི་སྤིད་པ་
དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། གང་གི་ཆེ་ཤེས་པ་འདིས་སེར་སོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་
བདག་ཉིད་ནི་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་འདི་སེར་སོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་དེ་
ཤེས་པ་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལམ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ཉེ་
བར་བསྐྱབས། གལ་ཏེ་སྤྱོད་བ་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ན་འདྲ་བ་མེད་ན་རང་རིག་ལྡོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་གངས་ཅན་ལ་དོན་རིག་པ་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ལ་དོན་རྟོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་འདྲ་བ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འདྲ་
ན་ཤེས་པ་འདྲ་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བེམ་སོ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བེམ་སོ་འདྲ་ཤེས་པ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་ན་བདག་ཉིད་ཀྱན་
གྱིས་མཚུངས་པར་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དོན་དང་ཆ་ཤས་འགལ་

༼༥༩༽

ཞིག་གིས་མཚུངས་པས་དོན་སྤྱིར་བ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་དང་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མི་འདྲ་
བའི་ཤེས་བྱ་མི་སྲིད་པས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱིར་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་དེ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་སྡོན་
པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མང་བར་འགྱུར་ལ་དོན་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤྱིར་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཆ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་འདྲ་ལ་རིག་པ་དང་རིག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཆ་ཅམ་གྱིས་མི་འདྲ་བའི་རིག་བྱེད་དེས་ཡུལ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྡོན་གཅིག་གིས་འཛིན་
ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྡོན་པོ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཏེ་སྡོན་པོ་འགའ་ཞིག་
ལས་སྡོན་འཛིན་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོན་པོ་དེ་དེས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་
ལ་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན་འོག་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་སྤྱིར་
བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཆོགས་པ་སྤྱིར་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འདོད་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་སྡོན་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དོན་སྡོན་སོགས་
ཉམས་སུ་སྤྱིར་བར་འདོད་ན། འོ་ན་དེ་བཞིན་དུ་སྡོན་གྱི་ཤེས་པ་བྱི་མ་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱིར་བ་སྟེ་མཚུངས་པ་དེ་
མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་སྡོན་སྡོན་སྡོན་མའི་ངོ་བོ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའི་སྡོན་སྡོན་སྡོན་
དེའང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོན་ཕྱི་མ་དེས་ཉམས་སུ་སྤྱིར་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྡོན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱི་
རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་ཕྱིར་དོན་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱིར་ལ་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཤེས་པ་བྱི་མས་སྡོན་སྡོན་སྡོན་མའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པའང་ཉམས་སུ་

༼༥༩༽

མི་མྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེས་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྲ་མ་
སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱེས་ལ་འབྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་སྲ་མ་དེ་འང་ངས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ངོ་
སྤྲུལ་པའི་ངས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མིན་པ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ངས་སྲ་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་ཐལ་ཅེས་པའི་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཅི་ལྟ་བུའི་ངས་པ་མེད་ཅེན། རོན་བཞེན་དུ་ཞེས་པ་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་རོན་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ངོ་
སྤྲུལ་པའི་ངས་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའདི་ལ་མེད་ཅེས་པའི་རོན་རྟོ། །རོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཤེས་པ་དེ་སྤྱོད་པོ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། སྤྱོད་པོ་དང་འབྲ་བ་དང་། སྤྱོད་པོ་ངས་
པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་གསུམ་ཆང་བས་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ཕྱི་མས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་སྲ་མ་རྟོགས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་
དང་འབྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྲ་མ་ངས་པ་མེད་པས་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་སྲ་མ་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྩོད་
པའོ། །དེ་འགོག་པ་ནི་རོན་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་འང་ངས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་དེ་ཡིད་གཞན་དུ་
ཡེངས་པའི་ཆེ་རོན་སྤྱོད་ཡང་ངས་པ་མི་སྦྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངས་པ་ནི་རོན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་
ཡིན་གྱི་སྤྱང་བ་ལ་རོན་དུ་ཞེན་པ་གོམས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་ལ་རོན་དུ་ཞེན་པ་བཞེན་ནོ། །གལ་ཏེ་
རོན་ལ་ངས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་རོན་ལས་སྦྱེས་ཤིང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འོན་སྤྱོད་པ་སྲ་མ་
ལ་འང་ངས་པ་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དེ་ལ་འང་ངས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྦྱེས་ལ་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་རོན་ལ་ངས་པ་མེད་པ་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ལས་ཡིན་ན་འདི་ལ་འང་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོ་
དང་རོན་ལ་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་

{ ༥༥ }

ངེས་པའང་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་གཉེན་ན་ངས་སྟོན་པོ་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་ལ་ཤེས་པ་སྔ་མ་སྟོང་
 ངོ་ཞེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། སྤང་བ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་
 དེ་ལ་ཤེས་པ་སྔ་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་དེར་འཇིན་པའི་བག་ཆགས་མེད་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་དབྱེད་ནས་རང་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་བ་དེ་གང་ཡིན་
 བརྟག་པ་དང་། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་དཀར་པོ་དང་
 སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གཞན་གཅིག་ཡོད་བརྟག་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་
 མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ངོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གང་ཡིན་
 དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རིག་པ་གསལ་བར་སྐྱེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དོན་
 མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བ་དེ་ཅི་ཡུལ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་གསལ་བ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལས་
 གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་བརྟག་
 གང་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསལ་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གསལ་བྱེད་རང་གི་དངོས་
 པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ངོ་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་
 ཅན་དུ་མི་འཇིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་

༼༥༥༽

དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐལ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡུལ་དེ་དག་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་འདི་གསལ་བྱེད་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཡུལ་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་གསལ་བ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དཀར་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེས་རི་ལྟར་
དཀར་པོ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རང་ཉིད་གསལ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་སྤྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་ཉིད་གསལ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་
ཏེ་སྒྲོན་མེ་དང་ཉེ་བའི་ཆེ་བྱམ་སོགས་ཀྱང་གསལ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ་སྒྲོན་མེ་ལས་གཞན་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་སྤྱིར་འཕྲོས་པས་ཡིན་ལ། ཤེས་པས་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་
པ་ལ་ཤར་བས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཤེས་པས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་དེ་
གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བའང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
རོ། །དཔེར་ན་མེ་འོང་གིས་བཞིན་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་འོང་ལ་ཤར་བས་ཡིན་ལ་མེ་
འོང་མི་གསལ་ན་གཟུགས་བརྟན་ཀྱང་མི་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀར་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་
སྤྱིས་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱིས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པས་སྤྱི་མ་དེ་
གསལ་བར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཡང་གསལ་བར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་
དེ་གསལ་བ་གཞན་གཉིས་པས་གསལ་བར་བྱེད་ལ་དེའང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་
པའི་སྤྱིར་ཡུལ་གསལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་

༼༥༩༽

ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཡུལ་གསལ་བ་མི་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་
དགོད་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གསལ་བའི་ཆེ་ཤེས་པ་
གསལ་བར་མ་གྲུབ་ན་མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བྱེད་དོན་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་འབྲེལ་བ་
ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ཇི་ལྟར་དོན་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་རོ། །དབྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་མི་
འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པར་མི་བྱས་ཏེ་དོན་འདི་སྟོང་འདིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་དོན་སྟོང་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་
འཛིན་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་
མཆན་གང་གི་བྱིར་ཅེ་ན། དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་སྟེ་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེ་གཉིས་པ་ཤེས་པ་མཐོང་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱིས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་པ་
སྐྱེས་པའི་ཆེ་དོན་རྟོགས་པ་མེད་དེ་དེ་འགགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་ཤེས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
ནས་འཛིན་ཏེ་དུས་གཅིག་ཏུ་མ་ཆོགས་པའི་དབྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་བསྐྱོག་བྱུང་བའི་དོན་དང་
ཤེས་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་ན་དོན་འདི་སྟོང་འདིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་དོན་སྟོང་བྱད་པར་
ཅན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་དབྱུག་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འབྲ་བ་འདོད་ན་རང་རིག་ཏུ་
གྲུབ་པ་དང་། འབྲ་བ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། འབྲ་བ་ཆད་མས་མི་འགྱུར་པ་དང་། འབྲ་བ་མི་འདོད་
ན་འང་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་འཛིན་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྟོང་འཛིན་དེ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་དང་

༩༥༧༽

ཡུལ་ཅན་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་མཐོང་བའི་ཐ་སྟད་རྒྱན་མི་ཆད་དེ་འདི་
ལྟར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གང་གི་མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་བྱིས་སྐྱེས་པའི་
སེམས་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་ལ་དོན་འདི་སྟོ་འདིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྟོས་དོན་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་
བརྗོད་དེ་དབྱུག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་སྟོ་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་རང་རིག་ཏུ་འགྱུབ་སྟེ་ཤེས་པ་འདི་དོན་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་
ཤེས་བུ་ལ་དོན་སེམས་གཉིས་ལས་མེད་ལ་དོན་ནི་དོན་དང་འབྲ་བར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་དོན་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་
པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་དོན་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟོན་མ་
བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དོན་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེས་རང་གི་དངོས་པོ་མི་རིག་ན་རི་ལྟར་དེས་གཞན་གྱི་ངོ་
བོ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐུན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོ་དོན་གྱི་
བྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་སུ་མི་འགྱུབ་སྟེ་བྱད་པར་བྱས་ཆོས་བྱེད་ཆོས་ནི་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་
ཐམས་ཅད་དུ་གཞི་དང་ཆོས་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། །བྱད་པར་དང་ནི་བྱད་པར་ཅན། །གཉིས་ཀ་
དམ་པའི་དོན་དུ་མིན། །འགའ་ཆེ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི། །བྱད་པར་ཅན་སོགས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲ་བ་ལས་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། འབྲ་བ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
འབྲ་བ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དུ། །སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།
དོན་དང་ཤེས་པ་འབྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཆད་མས་མི་འགྱུབ་སྟེ།

༼༥༥༽

འདི་ལྟར་འོག་ཏུ་བྱིས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེས་དོན་སྒྲོག་ན་མོ་དེ་ནི་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འདི་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་ངེ་ལྟར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱིར་ཞེ་ན། དོན་སྒྲོག་ན་མོ་
ནི་སྒྲུབ་སྒྲུས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དང་འབྲ་བ་པོ་གཉིས་ནི་
འབྲ་བར་འཇོན་པ་ཡིན་ཏེ་མཆོ་མ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་མེད་པ་ཁ་ཅིག་ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་སྒྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དང་། ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་
ཤེས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་འཛིན་པའི་དོན་ནོ་འདི་ནི་ཤེས་པ་འོ་ཞེས་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་སྒྲོས་སྒྲུབ་པ་ལ་
ཡོད་ཅེས་པ་དེ་དག་གི་བརྗོད་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལོང་བ་དང་སྐྱགས་པ་ལ་སོགས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་གསལ་བྱེད་རང་གི་དངོས་སོར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་སྒྲོ་རང་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་སྒྲུབ་པ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་
རང་གི་དངོས་སོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱུང་སྟེ་དཀར་སོགས་གསལ་བ་དེ་
ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
རང་རིག་མིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། སྒྲོ་རང་རིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་བྱིར་ཅེ་ན། སྒྲོ་དེ་རང་མི་གསལ་བ་ཡིན་
ན་དེས་དོན་གཞན་ཡང་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ཡང་
ཞིགས་པ་ནི། ཁྱོད་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་གྱུར་ཏུ་འདོད་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་

༼༥༩༽

ཅེས་པ་ནི་བདག་རིག་མིན་པའི་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེ་སོགས་སྤྱིང་བས་སྒོ་མཛོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། བདེ་སོགས་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་
དམིགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འོག་དུ་སྒོ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་དག་སྒོ་ཡིན་ཅེ་ན་བདེ་སྤྱིག་དང་
འདོད་པ་དང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དེ་དག་གོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །བདེ་སྤྱིག་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
རྟེན་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་དང་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པའི་
བྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་སོགས་ཆེ་ཆུང་དང་བྲག་ཞན་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་འཇུག་པ་ཅན་
ནོ། །དེ་དག་སྒོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཅེས་གྲུབ་ཅེ་ན། མཛོན་སུམ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་དགའ་བ་དང་གདུང་བ་ལ་སོགས་
པར་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བའི་རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིང་བ་ལས་གཞན་
དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སེམས་གདུང་ལ་སོགས་པར་སྤྱིང་བ་དེ་ལས་ཐ་དད་
པའམ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སོགས་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་ཤེས་པ་གང་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་བདེ་སོགས་ལ་རང་
རིག་མེད་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་
དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གཅིག་གིས་བདེ་སོགས་དགའ་བ་
དང་གདུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རིག་པ་ཡིན་གྱི་བདེ་སོགས་ཉིད་སྤྱིང་བའི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་པས་དམ་
བཅའ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བདེ་སོགས་རི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་

ཉམས་སུ་སྤྱོད་ན་སྤྱེས་བུ་གཞན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་
 བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཡང་བདེ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ་བདག་གི་
 བདེ་སོགས་ནི་བདག་གི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ནི་
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདེ་སོགས་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་
 དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགག་པ་དང་། ཡུལ་བདེ་སོགས་མི་མཚུངས་
 པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་དང་། མི་མཚུངས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་
 བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་
 བདེ་སོགས་སྤྱོད་བ་མི་མཚུངས་ཏེ། བདག་གི་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་བདེ་སོགས་དེས་བསྐྱེད་པ་
 དང་བདེ་སོགས་དེར་སྤྱང་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་དེ་རིག་ཅིང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་
 བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་བདེ་སོགས་དེར་སྤྱང་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་སྤྱོད་བ་ནི་མིན་ཏེ་བདེ་སོགས་དེ་
 ལས་མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་དེ་བདག་ལ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 གཞན་ཡར་སྐྱངས་ཏེ་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་
 རྒྱ་མཚན་སྤྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་པོ་འདི་གའོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དགོས་ཏེ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་སྤྱང་
 བར་ནི་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པས་དེ་ལས་སྤྱེས་པར་ཡང་བྱུང་སྟེ་མ་སྤྱེས་ན་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་

༼༥༩༽

ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཞིང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་དེར་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན། འོན་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་
འཛིན་པའི་སློང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བདེ་སོགས་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་དེ་བདེ་སོགས་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་
བདེ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་རང་གི་བདེ་སོགས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཆན་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སློང་ཡུལ་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་མཆན་མ་བཟུང་ཡང་ཡུལ་མེད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་མ་བཟུང་ན་དེའི་སྤྱི་འདུ་མི་
འཛིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་ནི་ཡན་གར་བ། །མི་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་དོག་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་སོར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ཁ་དོག་དབྱིབས་ཡིག་རྣམ་པ་ཡིས། །སྤྱོད་པ་བ་ལང་ཉིད་དུ་
བརྗོད། །ཅེས་སྒྲུབ་བཤད་པས་སྤྱི་རྒྱུང་པ་སློང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱི་བདེ་
སོགས་རང་མཆན་དང་སྤྱི་མཆན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་འདུག་པ་དེའི་ཕྱིར་སློང་ཡུལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་གང་ལ་སྒྲུབ་པའི་སློང་ཡུལ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མིན་གྱི་སློང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ས་ན་སྤྱི་དེ་ཕྱིར་
མངོན་སུམ་དང་བྱུང་པར་དུ་བདག་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་བདེ་སོགས་མི་
མཚུངས་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རྣམ་འགྱུར་མངོན་
སུམ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་བདག་གི་བདེ་སོགས་དང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་
གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ་བདག་གི་བདེ་སོགས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་

༼༥༩༽

སྐྱེས་པའི་ཆེ་མིམ་གདུང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ལ། གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ནི་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་བདེ་
 སོགས་དེ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདེ་སོགས་མངོན་
 གྱུར་ཡིན་མ་ཡིན་གྱིས་སྤྱོད་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོན་རང་གི་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་ཡིད་ཤེས་ལ་བདེ་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཤེས་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་སྤྱོད་བ་ཡིན།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདེ་སོགས་རང་རིག་ཏུ་གྱུབ་པོ། །དང་སོ་ལྟར་ན་རང་གི་ཡིད་ཤེས་ལ་རང་གི་བདེ་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་དང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཉིས་རྣམ་པའི་དོན་མཚུངས་པར་འདུག་པའི་སྤྱིར་རང་
 གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་དང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་དང་སྒྲོ་མངོན་སུམ་ཡིན་
 མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དེ་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་བྱད་པར་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་
 འདྲ་ཡང་སྤྱོད་བ་དང་མི་སྤྱོད་བའི་བྱད་པར་མི་འགལ་ཏེ་བདག་གི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་སྒྲོན་མ་མཐོང་བའི་
 ལས་ཡོད་ལ་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བདག་གི་བདེ་སོགས་དང་བདག་གི་
 ཡིད་གཉིས་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་ལ་གཞན་ལ་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། བདག་གི་དབང་སོ་དང་བདེ་
 སོགས་གཉིས་ལ་ལྟན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ་གཞན་ལ་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་སོགས་པ་སྟེ་དབང་སྒྱུག་དགའ་བ་
 དང་མི་དགའ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་བདག་གི་བདེ་སོགས་ནི་སྤྱོད་ལ་གཞན་གྱི་མི་སྤྱོད་བར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 ན། འོན་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ནི་གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་འཛིན་པའི་ལས་ལ་
 སོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལས་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་
 འཛིན་པ་ཅུ་མ་མི་འགལ་

༼༥༩༽

གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་སྤྱིར་བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བའི་དབྱེ་བའང་མི་འཐད་དེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་
ཅམ་གྱིས་སྤྱིར་ན་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་བར་འགྱུར་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་
ན་བདེ་སོགས་རང་རིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་ལ་མེས་སྟེག་པའི་ལས་ཡོད་ན་མེ་མིག་གིས་
མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྟེག་པར་འགྱུར་ལ། ལས་མེད་ན་ལུས་ཀྱིས་རིག་ཀྱང་མི་སྟེག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
ལ་བཞི་སྟེ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་
སྤྱིར་བའི་བྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པ་ལས་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པར་དེ་སྤྱིར་བ་
དེ་སྤྱིར་བ་མེད་དུ་ཚུགས་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འདྲིན་པ་གང་དག་འདྲིན་ཏེ་རྒྱུར་འཕེན་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་མ་
གཏོགས་པ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པས་དེས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བའི་དུས་
ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའང་བདག་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ་བཞིན་དུ་གདུང་བ་དང་དགའ་བ་ལ་སོགས་པར་
ཡང་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀ་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱིར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
གལ་ཏེ་བདེ་སྐྱབ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་སྤང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་སྤང་བ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབ་
བསྐྱལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེ་སྐྱབ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གཟུགས་མཛེས་
མི་མཛེས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་པོ་གཉིས་འདུས་པ་སྟེ་སྤང་བ་མེད་པས་ཞེ་ན། བྱོད་ནི་
བདག་རྒྱད་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཅམ་ནི་སྐྱབ་བསྐྱལ་སྤྱིར་བ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་
ཅམ་གྱིས་སྤྱིར་ན་བདག་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་དེ་ཡིད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཆེ་ནའང་སྐྱབ་བསྐྱལ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །འོན་གང་ལས་བདེ་སྐྱབ་སྤྱིར་བར་འདོད་ཅེ་ན། སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་སྤྱིར་གི་འོན་ཀྱང་སྤྱར་
སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་བདག་

༼༥༩༽

རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་ཕྱིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་
འབྱོར་པ་ལ་བདེ་སྤྱུག་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་མིན་ཅེས་པ་ལན་དུ་རྩི་ལྟར་རུང་། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྤྱོད་
ལའང་རྣམ་འབྱོར་པས་རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་སྤྱོད་བས་བྱུང་བར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་
གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་འཛིན་པའི་ཆེ་རང་གི་ཤེས་པ་དེ་གཞན་གྱི་
བདེ་སྤྱུག་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་གིས་རྣམ་འབྱོར་པ་
ལ་གདུང་བ་དང་པན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་གིས་པན་གཞོད་བྱེད་ཅེ་ན། གང་གི་ཆེ་སྤྱོད་རང་ཉིད་
སྤྱུག་བསུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོར་སྤྱང་བ་སྟེ་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ན་རང་གི་རྒྱུད་གདུང་བ་ཡིན་ལ་བདེ་བའི་
ངོ་བོར་སྐྱེས་ན་པན་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་དེ་ལ་དམིགས་
པ་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྤྱུག་གི་པན་གཞོད་དང་བཅས་
པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བདེ་སྤྱུག་ལ་དམིགས་ན་པན་གཞོད་མེད་ལ་སྤྱོད་ན་པན་གཞོད་ཡོད་པ་
དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཞེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་གང་ཞེ་ན་སྤྱོད་གང་ཞིག་གཟུང་བའི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ནི་
དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཞོད་པའི་རྒྱུད་ལ་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཅེས་བརྗོད་དོ། །བདེ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་དེ་བདག་སྤྱོད་བ་ཞེས་བའམ་རང་རིག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྤྱོད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།

༼༥༩༥༽

རང་གི་སྒྲིག་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདྲོད་པའི་ལན་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རང་གི་སྒྲིག་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་མེད་ན་དེ་སྒྲིག་གྱུར་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིག་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་སྒྲིག་ལ་སྒྲིག་ལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། འདི་དག་ག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ལ་སྒྲིག་སྒྲིབ་པའི་རྟོགས་མི་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་སུ་བརྟག་པར་རིགས་པ་དང་། བདག་དང་ཡིད་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་དེར་བརྟགས་པར་མི་འོས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེར་བརྟགས་ཀྱང་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། རང་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིག་ལ་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནམ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་ཏེ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཤེས་པ་བྱི་མ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྱི་མ་རྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་བརྟག་གང་། བཞི་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་དེར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྒྲིག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་བཞི་པོ་འདི་ལས་མི་སྤྱིད་སྟམ་དུ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་ཡིད་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་འཕང་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་རྟོགས་སུ་བརྟགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱ་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་དབང་པོ་ཤེས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཅམ་ལས་སྒྲིག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་བདག་ཡིད་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲིག་ལ་སྒྲིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་སྒྲིག་སྤྱིད་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཞི་པོ་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བའི་འཐད་

༼༥༩༩༽

བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིའི་འབྲེལ་བ་ཅན་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་དབང་པོ་ནི་སྒྲོ་གོ་བྱེད་གི་
རྟགས་མིན་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོ་མེད་པས་དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དོན་ཡང་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་གཞན་མ་ཆང་
བའི་ཆེ་དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩི་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་གཞན་
དབག་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུལ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྩིས་སུ་
དཔོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲུལ་མ་ཡང་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་
དག་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་མ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་མ་ཤེས་ན་སྒྲོ་གར་ཡང་མི་འགྱུར་པས་དོན་
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའམ་ཤེས་ན་བདག་ལ་སྒྲོ་ཡོད་དེ་དོན་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་སྒྲོ་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཡིན་པར་འདོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་གསལ་བ་དེ་སྒྲོ་འམ་སྒྲོས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་
པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གསལ་བ་དོན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་དོན་གསལ་བ་
དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མིན་ནམ། ཡིན་ན་དེ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་སུ་རྩི་ལྟར་རུང་། གལ་ཏེ་
དོན་གསལ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲོས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲོ་ཉིད་
རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་འདི་ས་ནི་གསལ་བ་སྒྲོས་བྱེད་པར་དུ་
གྱུར་བའི་དོན་རྟགས་སུ་འདོད་པའང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་
རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་

༼༥༩༽

སྤྱིང་བ་མིན་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་མི་ངེས་ཏེ་སྤྱིང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཐུན་པ་བཞིན་
ཅེས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་ཏྟག་པ་ལ་བྱད་པར་མི་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་
ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྒྲོམ་སྒྲོས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་སྤར་མི་གསལ་བ་ལས་ཕྱིས་གསལ་བར་གྱུར་བ་འགའ་ཞིག་
ཡིན་པར་འདོད་ཅེ་ན། བྱད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པའི་ཏྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
དོན་ལ་སྤར་སྒྲོས་མི་འཇིན་པའི་ཆེ་མི་གསལ་བ་ལས་ཕྱིས་འཇིན་པའི་ཆེ་གསལ་བའི་བྱད་པར་དུ་འགའ་ཡང་
སྐྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཀྱང་སྒྲོམ་བྱེད་པས་སྤར་མི་གསལ་བ་ལས་ཕྱིས་
གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མར་མེས་བྱམ་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོ་དང་སྒྲོན་མ་ནི་ཡུལ་ངེ་
ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཇིན་པའམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པའི་ཏྟག་པ་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སྤར་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ངེ་ལྟར་བྱང་།
གལ་ཏེ་དོན་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པའི་ཏྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་སྤར་དོན་དེ་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལོག་ནས་
ཕྱིས་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་འདོད་ཅེ་ན། འོན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་
བྱ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱར་འདོད་པའི་དོན་ཡང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པར་འགྱུར་
ཏེ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསལ་བ་ཤེས་པ་ཏྟགས་སུ་མི་བྱང་
བ་དང་། མ་ཤེས་པ་ཏྟགས་སུ་མི་བྱང་བ་དང་། དེའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་བྱད་པར་གསལ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་དེའང་སྒྲོས་དེ་ལྟར་ཤེས་

བཤམ་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཉག་ས་ཡིན་བཟླ་བྱང་། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་སྒྲེའི་ཉག་ས་ཡིན་ན་ཤེས་
 བྱེད་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་ཉོག་ས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་དེས་དོན་གསལ་བ་
 དེ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ལས་ཏེ་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོ་དེས་རང་ཉིད་གྱི་དོན་རི་
 ལྟ་བུར་ཤེས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བཅད་པ་མེད་ན་དོན་གསལ་བ་དེ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲོའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དེར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དཔེར་ན་སྒྲོ་རང་ཉིད་དུ་བར་འཛིན་བྱེད་དུ་མ་གྱུབ་ན་ཡུལ་དུ་བར་མི་འགྱུར་ཅིང་དེ་མ་གྱུབ་ན་མེད་གོ་བྱེད་
 དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་གསལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི་ཉག་ས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན་
 མཐོང་བ་ཞེས་པ་ནི་དོན་གྱི་བྱེད་པར་གསལ་བ་དེ་ཡིན་ལ་དོན་གསལ་བ་མཐོང་བས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མཐོང་གྱུར་མིན་ཅེས་པ་ནི་དོན་གསལ་བ་ལ་གསལ་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མིན་པ་སྟེ་གསལ་བར་
 མ་ཤེས་པ་ཉག་ས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དོན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པས་
 གྱང་རང་དང་གཞན་གྱི་སྒྲོ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་ལ་གསལ་བར་གྱུབ་ན་དེ་ལྟར་སྒྲོས་མ་ངེས་
 གྱང་ཉག་ས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གཞན་གྱི་སྒྲོས་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་དེ་བདག་གིས་ཡུལ་
 དུས་འགར་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉག་ས་སུ་མི་རུང་ལ་རང་གི་སྒྲོས་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱེད་
 པར་ནི་འགའ་ཞིག་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཉག་ས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་མཚུངས་ཏེ་སྒྲོས་ཉག་ས་སུ་འདོད་པའི་
 དོན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་པར་དེ་སྟེ་ས་བྱ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་
 མཐོང་བ་རང་གིས་མ་གྱུབ་པས་ཉག་ས་སུ་མི་རུང་ན་རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་ཉག་ས་སུ་མི་རུང་སྟེ་རང་
 རིག་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རང་གིས་མཐོང་བའང་མ་

༼༥༩༽

གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལས་ཀྱང་རང་དང་གཞན་གྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་སྒོའི་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རིག་པ་བསལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་རྟག་པ་ལ་བྱད་པར་མི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་ཀྱང་
བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒོ་རང་གི་ཆོས་སམ་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་
དོན་གྱི་ཆོས་ཡན་གར་བ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་བདག་གི་སྒོ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མ་
ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྒོ་ལས་
གཞན་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། གཞན་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་དེའི་རྟགས་
སུ་འདོད་པ་དེ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སྒོ་རང་གི་ཆོས་གཅིག་རྟགས་སུ་
འགོད་དགོས་ཏེ་སྒོའི་འབྲས་བུ་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པས་སྒོ་ཅམ་དཔག་བྱས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་བྱད་པར་རང་གི་སྒོ་
དཔག་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ཆོས་ཀྱང་སྒོ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་
མི་རུང་སྟེ་དེ་གྲུབ་ན་སྒོ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་པའང་མི་རྟག་པའི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་
གྲུབ་ན་མི་རྟག་པའང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ་འདི་ལ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་སུ་
རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ཆོས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་སུ་རུང་ངོ་ཞེ་ན། འོན་བདེ་སོགས་དེ་སྒོ་དང་རྒྱ་འབྲེལ་
བ་ལས་སྦྱེས་སམ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྦྱེས་བརྟག་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུལ་

དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་བདེ་སོགས་དེ་ནི་སྒོ་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟགས་སུ་
 མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདག་གི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་
 ཡུལ་རྒྱུད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱིས་བདག་གི་སྒོ་འབྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་བདག་
 གི་རྒྱ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སོགས་དེ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དང་མ་འབྲེལ་
 པར་ཆད་མས་མི་འབྲུབ་པོ། །བདག་གིས་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་མི་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་བདག་
 གི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པར་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ་རང་རིག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན། གྲུན་ལས་བརྒྱུས་རང་རིག་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ན། །རྣམ་དབྱེ་འདི་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་གསུམ་ལས་མི་
 སྤྱིད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྒོ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་
 ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ཡང་སྒོའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ན་དེ་འང་གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྤྱིར་དང་
 བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་སྟེ་ཡུལ་ལྔ་པོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན་
 དམིགས་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གོ། །བཙུ་ལྔ་པོ་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྒོ་དེའི་འབྲས་བུར་
 རྟགས་སུ་རུང་བ་གཞན་ནི་སྤྱབ་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་མཆོན་ཅིང་རྟགས་པས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུར་
 འདོད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་དབང་པོ་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་སྒོ་སྤྱབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་དབང་པོའི་ཡུལ་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒོ་ནི་སྒོ་ག་གྱུར་དུ་ཁས་སྒྲངས་ལ་དབང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་
 སྒོ་ག་པའི་རྟགས་ལས་དཔག་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་

༼ ༩༠༽

སོགས་པའི་དོན་ལྟ་དག་ལས་ཐ་དད་ལྟ་པར་ཞོག་གང་རུང་གཅིག་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་སྒོ་
ལས་སྦྱེས་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རྗེས་འགོ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ་རྒྱ་གཞན་ལས་སྦྱེ་བར་སྲིད་པ་
དང་བྲལ་བ་གཅིག་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་པས་སྒོ་དང་ལྟོག་པ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། དོན་ལྟ་ནི་འབྱུང་བ་ལ་
སོགས་པ་ལས་སྦྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒོའི་ཉིང་ལེན་ལས་སྦྱེ་ན་དེ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་དུ་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་། དེ་ལྟར་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྒོའི་འབྲས་བུར་ཤེས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་
དང་དོན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒོ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པར་བབ་
ཅོལ་དུ་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟགས་སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་སུ་
མི་རུང་བ་དང་། རྟགས་དེས་སྤར་དཔེ་ལ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དོན་ལས་སྒོ་མི་འབྲུབ་པའི་འཐད་པ་གཞན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་གཅིག་ཡོད་པ་སྲིད་དུ་ཚུགས་ཡང་དེས་རྗེ་ལྟར་རང་གི་སྒོ་རྟོགས་
པར་འབྱུང་ཞེས་སྤར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྟགས་དེ་དང་སྒོ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒོ་ནམ་ཡང་མཛོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་ཡུལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་
ཡང་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁེགས་ན་འབྲེལ་བ་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། རྟགས་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ལ་མི་སྲིད་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་མ་གྲུབ་ན་ལྟོག་པ་མི་འབྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དག་ནི་སྒོ་ནམ་བཞིན་དུ་རང་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་སྒོ་ག་གྱུར་གྱི་གསལ་
བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་དེ་གོ་བ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ལ་སྒོ་སྦྱབ་པར་བྱེད་
པའི་

༩༦༠༩༽

རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་རང་ལ་སློ་མ་བྱུང་གི་སྤོང་ལ་དུ་གང་ཟག་གཞན་ལ་སློ་དེ་ནི་བྱུང་བར་བྱེད་ལ་དེ་དཔེར་བྱས་
ནས་ཕྱིས་རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་སློ་དཔོག་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞན་ལ་སློ་དཔོག་པའི་ཆེས་དཔག་དེ་
ལ་དཔེ་མི་དགོས་ན་འདིར་ཡང་མཚུངས་ལ་དགོས་ན་དེ་ལ་འང་དཔེ་གཞན་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཆེས་དཔག་དགོས་ལ་
དེ་ལ་འང་དཔེ་སྐྱབ་པའི་ཆེས་དཔག་དགོས་པས་དཔེ་སྐྱབ་པའི་ཆེས་དཔག་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆེས་དཔག་
སྤོང་ལ་དཔེ་མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་ན་འདིར་ཡང་འགྱུར་པས་ཆེས་དཔག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་དོན་འགྱུར་པ་སློ་ལ་རག་ལས་པས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི། དོན་སློའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་
སློན་དུ་མ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སློ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སློ་མ་འབྲུལ་པ་ཡོད་པ་ལས་དོན་སློན་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་པ་དང་ཡིན་པར་འགྱུར་སྟེ། དོན་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལས་རི་
ལྟར་ཡང་ཞེས་པ་དོན་ཡོད་པ་ཅུ་དང་དོན་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སློ་དེ་འགྱུར་པ་མིན་ཏེ། འགྱུར་ན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློ་དེ་རང་ཉིད་དོན་འཛིན་བྱེད་དུ་མ་བྱུང་
བར་གྱུར་ན་དོན་རང་ཉིད་ཡོད་པ་ཅུ་ལས་དེའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་མེད་ན་
གཞན་གྱི་སློ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སློ་མཛོན་སུམ་གྱིས་སློ་མཐོང་བ་དང་སློ་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་དག་གི་བརྗོད་པ་བྲུད་པར་ཅན་དང་ལུས་ཀྱི་གཡོ་འགྲུལ་དང་གདོང་གི་མདངས་ལ་
སོགས་པ་བྲུད་པར་ཅན་སྟེ་བར་མཐོང་ན་སློ་དང་རྣམ་རིག་བྲུད་པར་ཅན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
སློ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་གཞན་ལ་མཐོང་ན་གཞན་གྱི་སློ་འང་ཆེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་པ་ལ་འདིར་
ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་དེས་གཞན་གྱི་སེམས་ཆེས་སུ་དཔག་མི་རུས་པར་

༼༦༠༣༽

གྱུར་ཏེ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་དང་ལུས་
ངག་གི་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པར་དུ་དོན་ལས་ཡིད་དཔག་
ཏུ་མི་རུང་བ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དོན་ལྡན་ཡིན་པས་དོན་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་སྤྱིད་དུ་ཚུགས་པར་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་
སྐྱབ་པ་ལ་དོན་ཀྱི་ཏྲགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེ་
དངོས་པོར་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་བའང་མི་འཐད་དེ་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་པ་འཛིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནི་དོན་ལ་མི་སྐྱེས་པར་བག་ཆགས་སད་པ་ཅུ་མ་ལས་རྒྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །ལྷ་པ་སྒོ་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱིས་རིག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒོ་སྤྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་
མི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། རང་རིག་མེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་
འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་སྒོས་གསལ་བར་བྱས་ན་སྒོ་ནི་སྒོ་གཞན་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གྲག་ན་
རི་ལྟར་སྒོ་གཞན་སྒོ་གཞན་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་རང་རིག་མེད་ན་སྒོ་གཞན་ཀྱིས་
རིག་པའང་མི་འཐད་པའི་དྲི་བའོ། །འདི་ལ་དྲི་རྒྱ་ཅི་ཞེག་ཡོད་སྒོ་སྤྱི་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱི་མ་དེས་སྒོ་སྤྱི་མ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་པན་ཚུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྒོ་སྤྱི་མས་སྤྱི་མ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། ཕྱི་མ་དེ་སྤྱི་མ་དང་འབྲེལ་བར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་སྒོ་སྤྱི་
སྤྱི་གཉིས་ཀ་རང་ཉིད་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྒོ་སྤྱི་མ་གསལ་བྱ་དང་ཕྱི་མ་
གསལ་བྱེད་དུ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་སྤྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། དོན་གསལ་བར་འཛིག་

༼༦༠༩༽

པའི་འཐད་པ་དང་། གློ་སྤྱི་འད་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་ན་རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། རང་རིག་མེད་པའི་གློ་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་དུ་
འགྱུར་ཏེ་རང་རིག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བར་སྤྱེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་གསལ་བར་
གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་འཕོས་པའི་སྤྱིར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བ་དང་རྣམ་པ་ཐ་དང་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ཤེས་པ་དེའང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤྱི་བའི་
སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་འདི་ཉིད་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་འཛིན་པའི་གློ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་དགོས་ཏེ་དོན་
གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྒྲོན་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོ་ལ་འཕོས་ནས་གསལ་བ་དེ་
ལྟར་གློ་སྤྱི་མ་ལ་གློ་སྤྱི་མའི་རྣམ་པ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་བར་འདོད་ཅེ་ན། འོན་ཀྱང་གློ་སྤྱི་མ་དེ་སྤྱི་རོལ་དོན་
གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་གློ་སྤྱི་མའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་བར་མི་བྱས་ཏེ་གློ་སྤྱི་མ་ནི་
སྤྱི་མའི་བདག་རྒྱུན་ནམ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གློ་སྤྱི་མས་སྤྱི་མ་ལ་བྱན་པའི་ཚུལ་
གྱིས་དམིགས་པ་ཅམ་ནི་མི་དགག་གོ། །གཞན་ཡང་གློ་སྤྱི་མ་དེ་ལ་རང་རིག་ཡོད་ན་གློ་ནི་རང་རིག་པར་གྲུབ་
པའི་སྤྱིར་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གློ་སྤྱི་མ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་བྱམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་བེམ་པོ་དང་གློ་སྤྱི་མ་གཉིས་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟན་ཅིག་ཆོས་མཚུངས་པ་དེའི་སྤྱིར་དེ་གློ་
སྤྱི་མས་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་གློ་སྤྱི་མ་ལ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གློ་སྤྱི་མའི་དམིགས་
རྒྱུན་བྱེད་པའི་སྤྱི་རོལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་པ་བཞིན་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།
གློ་དང་དོན་གསལ་བར་འཛོག་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་། འཕྲ་བ་

༼༦༠༥༽

ཅམ་གྱིས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་རུང་བ་དང་མི་
རུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སློན་མི་རང་གི་ངོ་བོས་གསལ་བ་ཡིན་ཞིང་དོན་ནི་དེ་ལ་རྣམ་པ་འཕོས་པ་འི་
སྟོབས་གྱིས་གསལ་བར་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅམ་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། སློ་ཕྱི་མ་དེ་སྤྲ་མ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་མ་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་སློ་ཕྱི་མ་དེ་ཡིས་སློ་གཞན་སྤྲ་མ་དེ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་
པར་མི་འདོད་དེ་སློ་སྤྲ་མ་དེ་འང་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་གང་གསལ་བར་སྐྱབ་པར་
བྱེད། གལ་ཏེ་སློ་ཕྱི་མ་དེ་སློ་སྤྲ་མ་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲ་མའི་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་སློ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་
སློན་པོ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སློན་པོ་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་
ཕྱི་ངོས་ཀྱི་དོན་སློན་པོ་གསལ་བར་བྱས་པ་ནི་མེད་ཀྱི་དོན་སློན་པོ་དེའི་ངོ་བོ་སློ་ལ་འཕོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སློ་རང་
ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། སློ་སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་དཔེར་ན་སློན་
མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་གསལ་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མི་གསལ་ན་འང་གསལ་བྱ་གསལ་
བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་བྱམ་པ་དང་སྐྱམ་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལྷགས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་
གསལ་ལ་གང་རུང་གཅིག་མི་གསལ་ན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་རུང་བའི་དཔེ་ནི་མར་མེ་དང་བྱམ་པ་དག་
ལས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བྱ་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བྱེད་དུ་བྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིས་གསལ་བྱ་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཛིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་མར་མེ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་གསལ་བྱ་
གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེར་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་བྱམ་པ་མི་གསལ་བ་དང་མར་མེ་གསལ་བར་བྱབ་པ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་

དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མར་མེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པའང་གསལ་བར་
 སྐྱེས་པའི་བྱིར་དེས་དེ་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་མེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་
 མེད་ན་དོན་དང་སྒོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་
 འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དང་དབང་སོ་གང་རུང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ཆོག་གས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡུལ་དེ་མཐོང་བའི་སྒོ་ཅམ་ཞིག་སྐྱེས་
 གྲང་དཀར་སོ་མཐོང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡིད་མ་གཏད་པའི་
 དུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པ་དེས་ན་ཡུལ་སྒྲོན་སོ་ལ་སོགས་པ་སྔོང་
 བའི་བྱེད་པར་གང་ལས་ཇེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་འདི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་དེ་སྐྱེས་ན་
 དོན་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་དེ་འང་དོན་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ན་མཐོང་བར་གདོན་མི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་སྒོ་སྒྲ་མ་ལ་
 རང་རིག་མེད་ན་བྱི་མས་དེ་བྲན་པར་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མདོ་མཛད་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ནི། དན་པའི་རྟགས་ལས་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་
 གྲུབ་པར་མ་བློ་བདག་ཉིད་རིག་པར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཡུལ་ཤེས་དེའི་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་ལས་
 རང་རིག་པ་གྲུབ་པར་མ་བློ་དན་པའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་རང་རིག་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་པ་དེ་དན་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤར་ཉམས་སུ་མ་སྔོང་ཡང་དན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །སྔོང་འཇུག་གལ་ཏེ་རང་རིག་
 ཡོད་མེད་ན། །རྣམ་ཤེས་དན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དན་པའི་རྟགས་
 ཀྱིས་སྔོང་བ་ཅམ་སྒྲོན་དུ་སོང་བར་བསྐྱབ་ན་གྲུབ་ཅེན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱི་གྲོལ་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བྱིར་
 རོ། །རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྔོང་བ་བསྐྱབ་ན་མ་ངེས་ཏེ་ཤེས་པ་སྤར་སྤར་རྣམས་བྱི་མ་

༼༦༠༽

སྤྱི་མ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ལས་ཀྱང་སྒྲོ་སྤྱི་མ་ལ་བྱ་བ་སྤྱིས་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་
ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་ལན་དང་། མདོ་མཛད་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད་བ་དང་།
དེའི་ལན་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི་རང་དོན་དུ། ཡི་གེ་ཀུན་སྒྲོང་ཤེས་བ་ལས། །སྤྱིས་ལ་ཤེས་བས་སྤྱི་སྤྱིའོ། །ཞེས་
བཤད་དེ་ཡི་གེའི་རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་གི་རིམ་བ་དང་། དེ་ལས་ཡི་གེའི་རིམ་བ་དང་། དེ་ལས་ཉན་ཤེས་ཀྱི་རིམ་བ་དང་།
དེ་ལས་བྱ་བ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་རིང་པོ་ལ་སོགས་བ་ནི་དོན་ལ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་
ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིང་པོར་འཛིན་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་
དེས་སྤྱི་གཉིས་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ད་ལྟ་བ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡི་གེ་
ལ་སོགས་བ་རིང་པོར་འཛིན་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་འདྲིལ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་དེའང་ཤེས་བ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་
བ་མི་སྤྱིད་དེ་སྤྱང་བྱའི་ཤེས་བ་དུ་མའི་མཐར་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བ་གཅིག་སྤྱི་ན་བྱ་བ་མི་སྤྱིད་དེ་དེའི་འདས་མ་
ཐག་པའི་ཤེས་བ་དེ་མ་གཏོགས་བ་དེའི་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱང་བྱའི་ཤེས་བ་སྐད་ཅིག་མ་
རེ་རེའི་རྗེས་སུ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་སྤྱི་ལ་ནས་སྤྱི་ན་མཐོང་བ་དང་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀ་བར་ཆད་
དང་བཅས་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་རིང་པོར་བྱ་བ་མི་སྤྱིད་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིས་བྱའི་ཉན་ཤེས་འདིས་
ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་ལ་སོགས་བ་སྤྱི་སྤྱང་དུ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་འཛིན་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཤེས་དེ་ཡུན་རིང་པོ་
སྤྱི་ཡི་གེ་གཅིག་མ་རྗོགས་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགག་བར་གནས་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། ཡིག་སྤྱི་མང་པོར་
གནས་མེད་སྤྱིར། །ཅེས་བཤད་དེ་ཡི་གེའི་སྤྱི་མ་ནི་དང་པོའི་ཆ་སྤྱི་ཡི་གེའི་ཆ་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་མང་

བོར་སྟེ་ཡི་གེ་འཛིན་ཆ་སྤྱི་མ་རྣམས་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡི་གེ་འཛིན་ཆ་ཐུང་དུ་གཉིས་བརྗོད་པའི་ཆེ་
 སྤྱི་མ་རྫོགས་པ་ན་སྤྱི་མ་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། གནས་ན་གོ་རིམ་མེད་པས་ན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 བའང་ཡི་གེ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་དོ། །འདིར་སྟོ་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཉན་ཤེས་དེ་ཡུན་རིང་པོ་ཡི་གེ་འཛིན་ཆ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་
 གནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡི་གེ་སྤྱང་བའི་གོ་རིམ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་སྟོ་ལ་ཡི་གེ་ཅིག་ཅར་སྤྱང་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོ་དེ་ལ་ཡི་གེ་སྤྱི་མའི་རིམ་པ་མེད་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རིང་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་བར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། དུས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མང་པོའི་མཐར་འདི་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འདིག་ཏེན་ན་འདྲིག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡི་གེ་སྤྱི་མའི་ཆ་དུ་མ་སྤྱང་བ་ཅི་འགལ་ཅི་ན། བན་ཚུན་གཅིག་ཏུ་འབྲེ་
 བ་མེད་པའི་ཡི་གེ་འཛིན་ཆ་ཤས་དུ་མ་དུས་སྤྱི་མའི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེས་ནི་ལྟར་སྟོ་སྐད་ཅིག་རིམ་མེད་ལ་བན་
 འདྲིགས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ཡི་གེ་འཛིན་ཆ་དང་པོས་སྟོ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་སྟེད་ན་ཡི་གེ་འཛིན་ཆ་སྤྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་ལ་སྤྱི་མས་སྟེད་མི་རྣམས་ན་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེད་མི་རྣམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་སྤྱི་མའི་
 མ་ཡིན་ན་སྟོ་ཡང་སྤྱི་མའི་དུ་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོ་གཅིག་པའི་
 སྤྱིགས་ལ་རིང་སོགས་འདྲིན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དུ་མའི་སྤྱིགས་ལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིམ་
 ལྡན་མཐའི་བར་དུ་གནས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། རིམ་མིན་དུ་སྟེ་བ་དུས་གཞན་དུ་སྟོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་
 བེ། གལ་ཏེ་སྟེད་ཆ་དུ་མ་ལས་སྟོ་གཅིག་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡི་གེ་བདག་ཉིད་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ལས་
 སྟོ་གཅིག་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡི་གེ་འཛིན་ཆ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ནི་མཐའི་ཆ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་འོག་ནས་འོག་ཏུ་ཡི་གེ་སྟེད་ཆ་རྗེ་ཆེ་

༼༦༠༩༽

རྩེ་ཆེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཆ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་སྟེང་དུ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བསྒྲན་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཡི་གེ་རྫོགས་བའི་
ཆེ་ཡི་གེའི་ཆ་རིམ་བ་མ་ཡིན་བར་འཛིན་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡི་གེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་བའི་སྤྱིར་
རོ། །འདོད་ན་ཐ་མར་རིམ་ལྡན་གྱི་སྟོ་མེད་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་རིང་པོ་ལ་སོགས་བའང་འཛིན་བ་མེད་བར་
འགྱུར་རོ། །ཡི་གེའི་ཆ་དང་པོ་འཛིན་བའི་སྟོ་དེ་ཉིད་ཆ་ཐ་མ་རྫོགས་གྱི་བར་དུ་གནས་བས་དེ་ལ་ཡི་གེའི་ཆ་རིམ་
བར་སྒྲང་བའི་སྤྱིར་རིང་པོར་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་ཆ་རྫོགས་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡུལ་ཡི་གེ་དེ་གནས་བ་མེད་བའི་
སྤྱིར་ཡི་གེ་འཛིན་བའི་སྟོ་ནི་རང་ཉིད་རྒྱང་བར་གནས་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་དེ་ཡུལ་ལ་མ་སྟོས་བར་རང་ཉིད་གནས་
ན་སྤྱིས་ཀྱང་སྟེ་དུས་རིང་པོར་སྟོ་དེ་མི་འཛིག་བར་འགྱུར་ཏེ་སྟོ་སྒྲ་མ་ཡུལ་མེད་ཀྱང་མི་འཛིག་བ་དེ་དང་ཁྱད་
བར་མེད་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་འཛིན་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་འགགས་བས་རིང་པོར་
མི་འཛིན་ན་རིང་པོར་འཛིན་བ་མི་སྤྱིད་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཅམ་འཛིན་བའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་བ་ནི། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲ་སྤྱིའི་རིམ་བ་མེད་བའི་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེས་ནས་དེ་དུས་
གཉིས་བ་དང་གསུམ་བ་ལ་སོགས་བར་ཡང་སྟོད་བའི་སྤྱིར་རིང་པོར་འཛིན་བའི་སྟོ་སྟེའོ་ཞེ་ན། དེ་ལའང་སྒྲར་
བརྫོད་བའི་སྟོན་དེ་ཉིད་ཡོད་དེ་ཅིག་ཅར་སྟེས་ནས་དུས་ཅུང་ཟད་གཅིག་སྟོད་ན་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་སྟོད་བར་འགྱུར་
ཏེ་སྒྲར་གྱི་མི་འཛིག་བ་དེ་དང་ཁྱད་བར་མེད་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྒྲར་ཡང་མི་སྟོད་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིག་ཅར་
སྟེ་བ་ལ་སྟོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་དེ་དང་པོ་ལན་གཅིག་རྩོལ་བ་བྱས་བ་ལས་ཡི་གེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བར་
སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཆ་སྒྲ་སྤྱི་ལ་ཐ་དད་མེད་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་བརྫོད་བའི་རྩོལ་བ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དོན་མེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་

༩༩༠༽

ཚུལ་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་སྤྱོད་ཅིན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་སྐྱོན་
འདི་ཡོད་དེ་ཚུལ་བ་ལན་གཅིག་བྱས་པས་ཐམས་ཅད་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་བ་གཞན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཚུལ་བ་ཐ་དད་ལས་ཆ་ཐ་དད་སྐྱེན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་རོ། །དེས་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེས་
ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ལས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རིང་སོར་འཛིན་པ་རི་ལྟར་སྤྲོད། སློ་གཅིག་གི་ཕྱོགས་བསྟན་
ནོ། །གཉིས་པ་སློ་དུ་མའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུ་མ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་རིང་སོ་འཛིན་པ་མི་
སྤྲོད་པ་དང་། ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་ལ་མི་སྤྲོད་པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིམ་ལྡན་མ་སྤེལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། སྤེལ་
ནས་སྐྱེ་བ་མི་སྤྲོད་པའོ། །དང་སོ་ནི། སློའི་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེས་རིང་སོ་འཛིན་པ་མི་སྤྲོད་ཀྱང་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱད་
ཅིག་སྤྱི་བྱེད་དུ་མ་ཡིས་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་དེ་འཛིན་ལ་དེ་དག་སློ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་ལས་རིང་སོར་
འཛིན་པའི་སློ་སྐྱོའ་ཞེ་ན། འོན་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཐུང་བྱ་དང་སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་ལ་ཐུང་བྱ་
ཡི་གེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ལ་སྐྱེས་ན་འདས་མ་ཐག་པ་མ་གཏོགས་པའི་སློ་སྤྲོ་མ་རྣམས་དེས་
བྱོང་བ་མི་སྤྲོད་དེ་སློ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱོང་བྱེད་དེས་ཡི་གེའི་ཆ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་
སློ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱོང་བ་ཅུ་མ་ཡིན་ལ་ཐ་མའི་སློ་དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་སོ་འཛིན་པ་མིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཆེ་བྱོང་
བྱེད་ཀྱི་སློ་དེ་ཡིས་ཡི་གེ་རིང་སོ་འཛིན་པའི་སློ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡི་གེའི་ཆ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ཅུ་མ་ལས་
བྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། ཡི་
གེའི་ཆ་ཤས་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སློ་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱོང་བྱེད་ཀྱི་སློ་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་
རེས་བྱང་བྱ་རྣམས་སོ་སོ་

༼༦༡༣༽

ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མཆོན་ཅིང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་པ་གཅིག་གིས་མཆམས་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དེ་ལྟ་བུའི་འབྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ་ངན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིར་
འབྱུང་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་བར་མ་ཆད་པར་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་དེ་བརྗོད་པ་དང་
འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་
པ་མིན་ཏེ། དབང་པོའི་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུ་
དོན་དང་པོ་ནས་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་མི་སྲིད་ལ་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་ལ་སྒྲ་སྒྲིབ་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་ནས་མཆམས་སྒྲིབ་བ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་དབྱེད་པ་མེད་པས་
མཆམས་མི་སྒྲིབ་ལ་རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་མེད་པས་དབང་པོས་དོན་མཆམས་སྒྲིབ་བ་མི་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་
དབང་པོས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་བཅས་པར་མཐོང་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲིལ་པའི་རྟོག་པས་སྒྲ་ཕྱི་
མཆམས་སྒྲིབ་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དོན་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སྒྲུང་བ་དང་
དེའི་སྒྲོང་བ་སྒྲེ་སྒྲ་དེའི་ཤེས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སྒྲུང་བ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་དམ་
པའི་གཞོད་པ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པར་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱ་མཆན་གང་ལས་འབྱུག། བར་ཆད་
མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ཅིང་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འབྱུག་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་མི་
སྲིད་ཅིས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་སྒྲུང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྒྲོ་རྣམས་ལ་
རང་རིག་མེད་པས་གཞན་གྱིས་

༼༦༡༩༽

རིག་པར་བྱ་དགོས་ལ་དེའང་རྒྱན་གྱི་མཐར་སྐྱེས་པའི་མྱོང་བྱེད་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མི་རྒྱས་པས་
མྱང་བྱ་རེ་ལ་མྱོང་བྱེད་རེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་སྟེ་སྟོ་སྟེ་མ་རྣམས་ལ་སྟོ་སྟེ་མ་རེ་རེ་
སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱས་པ་ངེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གང་ལས་འདོད། རྒྱས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོ་དུ་མ་
སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འོན་པར་ཆད་དང་བཅས་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་
བྱུང་ནོ། །རིགས་པས་དབྱུང་ན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་གི་གཞོད་པ་སྤང་བ་ནི། སེམས་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀག་སྟེ།
སེམས་གཉིས་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གྱི་སྟོ་སྟེ་མ་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་
རིགས་མ་ཐུན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་རེ་རེ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་གཅིག་ལ་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་
མ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་དུ་མའང་བསྐྱེད་དེ་མིག་ཤེས་གཅིག་གིས་རང་
རིག་སྐྱེ་མ་དང་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་མ་ཐུན་པ་ལ་རྒྱས་པ་ངེས་པ་ཅིའི་
སྤྱིར་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་རྣམ་རྟོག་རྣམས་རྒྱད་ལ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྟོག་པ་ནི་མིང་
ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱེད་པ་ཡིན་ལ་མིང་ཡང་ཡི་གཤེས་གོ་རིམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏོ། །གསུམ་པ་
དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་རེ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་
དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ངོ་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་གཅིག་ཅར་
སྐྱེ་བར་མཐོང་།

༩༩༥༽

བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ངོ་ཤེས་པའི་སྒོ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོའི་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། རིགས་པ་སྤྲ་མས་དགག་པ་ནི་རིགས་མ་སྤྲན་པའི་དབང་ཤེས་ཅིག་
ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྐྱན་པ་འདི་ས་ནི་ངོ་ཤེས་པའི་རྟོགས་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་དེའང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། རུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་
གསལ་བར་སྤང་བ་ཡོད་པས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་ལའང་དོན་དེ་གསལ་བར་སྤང་ངམ་སྤྲན་དུ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་སྔོན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་གཅིག་ལ་
མཐོང་རྟོག་གཉིས་ཀ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་ངོ་ཤེས་པའི་སྒོ་ལ་གསལ་སྤང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་སྤྲ་ཕྱི་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལ་
གསལ་སྤང་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་སྐྱ་བྲེགས་པ་སྤྲར་སྐྱེས་པ་དང་། སྤྲ་མའི་སྒོ་ང་ཐ་དང་
པ་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་སྤྲ་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་ཐ་དང་དུ་རྟོགས་པ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་
དེའང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཆེ་གསལ་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་ཐ་དང་ལ་གཅིག་ཏུ་
འཛིན་པ་དེ་འབྲེལ་སྒོ་འབྱུང་བ་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ན་སྒོ་
འབྱུང་བ་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ངོ་ཤེས་པ་ནི་སྤྲ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་གསལ་སྤང་མེད་ལ་
ཡོད་ཀྱང་ཐ་དང་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྟོག་པ་གསལ་བར་
སྤང་མིན་པས། །དེ་ནི་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཉིད། །

༩༩༩༩༩

གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མིན་ན་ཡང་། །འབྲུལ་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཅེས་བ་ལྟར་རོ། །གསུམ་བ་དེའི་དོན་བསྟུ་
བ་ནི། རོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ཚད་མ་མ་ཡིན་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་
བ་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱར་མི་རུང་རོ། །འདིས་ནི་ལ་ཅིག་གྱུ་ཡིག་རྣམས་ཕྱི་མོ་ཐ་དད་ཀྱང་། །རོ་ཤེས་
བ་ཡི་གཅིག་ཉིད་དུ། །རྟོགས་བ་དེས་ནི་རིང་པོ་སོགས། །ཅི་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅེས་བ་དེ་བསལ་
བ་ཡིན་ཏེ་རོ་ཤེས་པས་བཟུང་བ་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །བཞི་བ་དེ་འགོག་པའི་
རིགས་བ་གཞན་བསྟན་བ་ནི། །སྟོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མེད་ན་བྲན་བ་མི་འབྱུང་ལ་བྲན་བ་མེད་ན་ཡང་རོ་ཤེས་པའི་
སྒྲོ་མི་སྤྱིད་དེ། །འདི་ལྟར་སྟོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བྲན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་དེའི་ཚོས་ད་ལྟར་གྱི་
མཐོང་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་སྟོན་གྱི་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ་ཤེས་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་དེ་འདྲི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མདོན་སུམ་ཡིན་ཏེ་མདོན་
སུམ་ནི་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་བ་སྒྲོ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ཀས་ལ་
མི་འཐད་བ་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དོན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དང་སྒྲོ་དེ་ཤེས་
པའི་སྒྲོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་བ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་བ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་བ་ཡོད་དེ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འདི་དགག་བ་ལ་བཞི་སྟེ། །རང་གི་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བ་དང་། །རིགས་བ་དང་འགལ་བ་དང་། །དེ་ལ་ཚྱོད་
བ་སྤང་བ་དང་། །སྒྲོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལའང་སྟོན་

༼༩༡༽

འདི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་དང་། སྟོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་དེ་སྟོང་
བ་དག་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྤངས་ཏེ་ཤེས་པ་སྟོ་མ་ནི་ཤེས་པ་བྱི་མ་རེ་རེ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་
ངེས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱེད་གྱིས་སྤྲས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་འདོད་པ་སྟོ་བྱི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རོན་
སྟོན་པོ་སྤང་བ་དང་སྟོན་པོ་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་བ་གཉིས་པོ་དེ་སྟོ་གཞན་གྱིས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་འང་མི་
སྲིད་དེ་ཤེས་པ་འང་རོན་གྱིས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བས་ན་གཉིས་ཀ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་
ཤེས་པ་སྟོན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་སྟོང་བ་དེ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་སྟོང་རོ་ཞེས་འཛིག་རྟོན་ན་བརྗོད་དེ།
རྣམ་པ་དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཞེས། །ཐ་སྙད་འདོགས་གྱི་གཞན་མ་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོས་གཅིག་ཏུ་བྱང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། ཐ་དད་གསལ་བར་མ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མ་ངེས་ཏེ་དེ་གཉིས་སྟོན་
པོར་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་སྟོ་གཞན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བབྱང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས། མི་འཐད་དེ་རོན་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པར་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་བྱི་རོལ་གྱི་རོན་སྟོན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་སྟོ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་གྱིས་
གཟུང་དུ་རྒྱང་བ་མིན་ཏེ་བྱེད་ལྟར་ན་སྟོ་འཛིན་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་
པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་སྟོ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་གྱིས་བབྱང་ན་སྟོ་འཛིན་དང་སྟོན་པོ་རྒྱང་བ་གཉིས་ཐ་
དད་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་སྟོ་མ་འབྱུལ་པས་ཐ་དད་མེད་པར་བབྱང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་སྟོང་
བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་སྤང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐ་དད་གསལ་བར་མ་རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་
བརྗོད་

༩༩༩༩༩

བ་མ་གཏོགས་པའི་མྱུང་བར་བྱ་བ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བསལ་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མྱོང་བ་གཅིག་ཉིད་རྟོགས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
མྱོང་བ་ལ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་གཞན་ཡོད་ཡིན་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མངོ་མངོད་པའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། སྟོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་
ཤེས་པ་གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་མྱུང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་སྟོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མྱོང་བྱེད་དེ་ལ་བླན་
བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་འང་
བདག་གི་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ལྟར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བླན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་མྱོང་
བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བྱེད་གང་གིས་མྱོང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་
ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་མྱུང་བའི་ཤེས་པ་གསུམ་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་ལ་དེ་ཡང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པས་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། འདི་ནི་མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཁས་སྐྱེད་པས་མཐར་ཐམས་ཅད་ལ་མྱོང་བ་མི་སྲིད་པར་ཁས་སྐྱེད་ཀྱང་
རེ་ཞེག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གོ། དེས་ན་འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པ་དང་།
ཐོགས་སྐྱང་གི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
དང་། རོན་བསྟུ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་བྲབ་པ་སྟུབ་
པ་དང་། ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་སྟུ་མ་དང་དེ་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་བྲེང་བ་
གཅིག་ཤུལ་དུ་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཅན་འདི་དག་སྟེད་པར་

༼ ༦༣༠ ༽

བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འཐད་དོ། །རྒྱ་ལྷན་ཡིན་ན་ཡང་ཡུལ་དྲུག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཐོག་མའི་ཤེས་པའི་
ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བ་དང་དངོས་སོའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་སྤྱི་མས་སྤྱི་མ་འཛིན་པ་ལ་དེ་དག་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདྲིའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེས་དྲི་བའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་སྟོང་ཉིད་དེ་འཛིན་
བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་དག་སྟོན་སོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
གཞན་ལ་གཏན་མི་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། བྱ་སྦྱབ་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། གཟུང་བའི་ཞེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་ཤེས་
པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མས་ནི་རི་ལྟར་དྲི་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་འཛིན་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལས་མ་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མས་སྟོང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དེ་དག་མི་འཛིན་བར་མི་
རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྟོང་སྤྱི་མ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཅེ་ན་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་
རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་སུ་ཉེ་བ་སྟེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེད་བར་བྱེད་
དོ། །མདོར་ན་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་སྐྱེད་བྱེད་དེ་མི་འཛིན་བར་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འཛིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཅེས་
བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱི་མ་ལས་སྦྱེས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་
ཡུལ་གཞན་ལ་འང་འཇུག་སྟེ་དྲི་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཉེ་བས་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་འཛིན་པའི་གོགས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་ལྷན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གོགས་མི་སྤིང་བ་དང་། དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་
གོགས་མི་སྤིང་བའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་སོ་དོན་གྱིས་གོགས་མི་བྱས་པའི་འཐད་པ་ནི། བདག་ལ་
ཞེས་པ་སྟེ་ནང་གི་

༼༩༩༽

ཡན་ལག་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་མའི་ཡན་ལག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་གོགས་བྱེད་
བར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་དེ་དག་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་
པའི་བྱིར་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་གོགས་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རུས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། བྱི་རོལ་
ཅེས་པ་སྟེ་གཞན་དུ་སྟེ་དོན་ཉི་བས་གོགས་རུས་ན་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཉི་བའི་དུས་ན་སྐྱེས་བྱ་འགས་ཀྱང་སྒྲ་
སྒྲ་མ་སྐྱོང་བ་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་འཐད་པ་བསལ་བ་དང་འགལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་སྒྲ་
མ་སྐྱོང་བ་མི་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དོན་མི་ཉི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱོང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་དབང་པོའི་དོན་ལྟ་བུ་ལྟེ་བ་དེ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་འདོད་ཡོན་དང་བྲལ་ན་སེམས་ཅན་འཆོ་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲ་སྐྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་ན་ཉག་
ཏུ་དོན་ཉི་བ་དེས་ན་བྲན་པའི་རྩ་བའམ་རྩ་སྒྲ་སྐྱོང་བ་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་བྲན་པའང་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཨ་རེ་མཛེས་ཞེས་པ་བྲན་པ་དང་སྐྱོང་བ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་སྒྲ་བྱི་མས་སྒྲ་མ་སྐྱོང་
བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་ཉི་བས་གོགས་བྱས་པ་སྲིད་
དུ་ཆུག་ཀྱང་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཅེས་པ་ནི་འདས་སོགས་ཞེས་
པའོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པའང་ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་དོན་དང་སྐྱི་ལ་ལྟོས་པས་གོགས་སྲིད་ཅེ་ན། དོན་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་
སྐྱོང་བ་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་གོགས་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ལན་དགག་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་གྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཟད་ནས་འཕོ་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། རྩ་

༼༦༣༩༽

ཡིན་ཡང་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ལན་དགག་པ་དང་། རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་ནས་འཕོ་བའི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་དེ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་
པ་སྤྱི་མ་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རྒྱུན་ལགའ་ཞིག་གིས་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་སྦྱེདོ། །དེའི་
ཆེ་ཤེས་པ་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། འོན་
དབང་པོའི་དོན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་གཏན་མི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
སྤྱིར་གྱི་སྒྲོ་ནི་སྒྲོ་སྤྱི་མ་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་སྒྲོ་སྤྱི་མ་སྦྱོན་དུ་སོང་བ་
མེད་པར་སྒྲོ་སྤྱི་མ་སྦྱེ་བ་སྤིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེ་སྦོན་དུ་མ་སོང་བའི་དུ་བ་མི་སྤིད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དོན་
གཞན་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་ཆགས་པས་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ཡུལ་གཞན་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་ན་ཤེས་པ་
སྤྱི་མ་སྦྱེ་བ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཤེས་པ་སྤྱི་མ་འདི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མ་ལ་མི་སྦྱོས་ན་དེ་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་
དང་མ་ཉམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་གོང་དུ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དོན་གཞན་ལ་
འཕོ་བར་གཏན་མི་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། འོན་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རིག་པ་སྤྱི་མའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རིག་པ་སྤྱི་མ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྱི་མའི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་ལ་ཉེར་ལེན་གཉིས་མི་སྤིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཀུན་གཞི་
ལས་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཅེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལན་དངོས་ནི། ཀུན་གཞི་ལས་དུས་ཅིག་ཅར་རིགས་མི་མ་བྱུན་པའི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་སྦྱེ་བར་བཤད་
ཀྱང་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཀུན་གཞི་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ཡུལ་གཞན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་དུ་མ་འབྱུང་།

༼༦༣༽

བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཀུན་གཞིས་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་དེ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།
རུས་པ་མེད་པར་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་ཉམས་པར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་གསལ་
བར་འཛིན་པའི་འཇུག་པའི་ནམ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་བཞིན་
ནོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞི་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཡིད་
དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིར་བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ལན་དེ་འཐད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཡིད་སྤྲུལ་མ་དེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡིད་འཇུག་མཚུངས་ལ་
ཞེས་པ་ཡིད་སྤྲུལ་མ་ལ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཤར་ནས་ཕྱི་མའང་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ལོ། །དེ་ལ་
ཡིད་གཞན་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་སྤྲུལ་མ་དེ་ཕྱི་མའི་མཚུངས་
པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཤེས་པ་དེ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ནི་སྤྲུལ་མ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྤྲུལ་ལས་མི་སྐྱེ་ན་རྒྱ་གཞན་མི་སྲིད་པས་རྒྱ་མེད་
ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུངས་པ་སྤངས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་
བརྟུན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཏྲག་པ་རྩལ་
ཐན་ཅམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་ན་ན་བ་ལ་སོགས་
པ་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཡིད་སྤྲུལ་ལས་
རེ་རེ་ངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་

༼༦༩༩༽

དགག་པ་དང་། བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཏུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་
མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ནི། ལ་ལར་ཅེས་པ་སྟེ་ལོག་ཏུ་འཇུག་པ་མཚུངས་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་མཚུངས་
པར་འཇུག་པ་ལོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡུལ་ལྔ་ཀ་གསལ་མི་གསལ་ཆ་མཉམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེས་
བུའི་སྟོན་ནས་ཡུལ་གཅིག་ཁོན་ལ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་མེད་པར་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཏུས་ནའང་ཡིད་
གཅིག་ལས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དང་མི་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཏུས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཡུལ་གཅིག་ལས་གཞན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཏུ་མ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་
གནས་སྐབས་ལ་ལར་ཡུལ་ལྔ་ཀ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ལ་ཡང་
ཡིད་ལྔ་མ་གཉི་ག་ལས་མེད་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་ཡིད་དེ་ཡུལ་ལ་མཉམ་པར་འཇུག་པའི་
ཆེ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ལ་མི་མཉམ་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་
བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདག་གཅིག་པོ་དེ་དང་ཡིད་ལྔ་ན་པ་
ཅམ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་དབང་ཤེས་དང་བདེ་སྤྱུག་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཁོན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་བྱ་བ་སྟེ་འབྲས་བྱ་ཤེས་པ་འང་གཅིག་ཁོན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན།
འོན་ཏེ་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་སྐྱེས་བྱ་ཏུ་མས་མཐོང་བའི་ཆེ་མིག་ཤེས་ཏུ་མ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མར་མེ་ནི་ལྟ་
བ་པོ་ཏུ་མའི་དབང་གིས་སྟོན་ཏུ་མ་སྐྱེད་ན་འདིར་ཡང་དབང་པོ་ཏུ་མའི་དབང་གིས་སྟོན་ཏུ་མ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་དེ་འབྲས་བྱ་ཤེས་པ་ཏུ་མ་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཅིག་ཅར་ཡང་སྐྱེད་པར་
འགྱུར་ལ་དེའི་རང་བཞིན་

༼༦༣༥༽

མ་ཡིན་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱང་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པ་
ལས་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱད་པར་ཡོད་ན་ཡིད་དེ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ལ་བྱ་བ་
གཅིག་འགོག་པའི་གཞུང་ཚིག་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་འདིས་ཆད་ལྟ་བུ་ལུས་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་གངས་
ཅན་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དགག་པའང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ལུས་གཅིག་
དང་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་པས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ན་མར་མེ་དུས་མས་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལ་ལུས་དེ་ལ་སྒོ་
དུ་མ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་ན་དང་པོ་དུ་མ་སྐྱེད་པས་ཕྱིས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་རུས་པ་མེད་ན་ཕྱིས་
ཀྱང་མི་འགྱུར་ཏེ་རྟག་པར་བྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བྱ་ཡུལ་དུ་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་རུས་པ་ཡོད་ན་སྤང་ཉིད་འགྱུར་ལ་མེད་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་ཏེ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བཤོ། །རྒྱན་ལས་གངས་ཅན་ལུས་དང་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་དོ་ཞེས་པ་འགོག་
པ་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེའང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་སྟེ་
འདུ་བྱེད་པ་ལས་སྒོ་རེ་རེ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་སྦྱར་ནས་ཡོད་པའི་རྟག་པ་
ཡིན་ན། དེ་ལ་སྒོ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་སྦྱར་གྱི་སྒྲོན་ལས་མི་འདའོ། །འདུ་བྱེད་དེ་སྦྱར་
ནས་མེད་དེ་ཕྱིས་སྐྱེས་པའོ་ཞེ་ན། འོན་དེ་གང་ལས་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་ནི་སྒོ་སྦྱར་ལས་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཁོ་
པོ་ཅག་གི་འདོད་པ་བྱུང་སྟེ་འདུ་བྱེད་དང་གོམས་པ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་སྦྱར་མའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒོ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྦྱ་
མ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཡུལ་གཞན་མི་

༼༦༣༦༽

འཛིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ་སྒོ་སྤྲོལ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒོ་སྤྲོལ་གཟུང་བར་
བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་སྒོ་མི་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་མིན་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་
དེ་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་སྤྲོལ་བ་དེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་
དུ་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་དེས་སྤྲོལ་
ཉམས་སུ་མི་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་གཟུགས་རྟོག་པ་སྤྲང་བ་ལ་རག་ལས་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན་སྤྲང་བ་ནི་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་མི་སྤྲོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྲང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྒོ་སྤྲོལ་
གཟུང་བར་མ་བྱུང་སྟེ་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་ཐག་ཉེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་ཆ་སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་སྐྱེད་བྱེད་
ཡིན་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྲང་བ་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་སྒོ་སྐྱེད་མའི་བྱང་
བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་སྤྲོད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་དང་
ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བ་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་སྤྲོལ་
མའི་རྒྱས་པ་ཟད་པ་ན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཤེས་པ་སྤྲོལ་ལ་འཕོ་བའི་གཟུང་བ་སྟེ་རྣམ་པ་
གཏོད་པའི་རྒྱས་པ་ཅམ་ཞེས་ཉམས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་གཞན་ནི་ཉམས་
པ་མིན་པས་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་མི་རྒྱས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོན་ཤེས་པ་སྤྲོལ་བ་དེ་ཕྱི་
མའི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡུལ་མ་ཡིན་ན་དེས་སྤྲོད་པ་མི་འཐད་ལ་ཡུལ་ཡིན་ན་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་ཡུལ་ལ་

༼༩༩༽

ནི་སྒོ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པའི་གཟུང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་པ་གཞན་ལོགས་པ་
མེད་དེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བ་སྒོ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་སོང་ན་འཛིན་པའི་སྒོ་
ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་གཟུང་བར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བ་སྤྱེ་སྒོ་ལ་
སྤང་བའི་མཆན་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་སྒོའི་གཟུང་བའི་དངོས་པོར་ངེས་པ་
གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རང་སྤང་བར་སྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་སྤྲུལ་ལ་ཡང་སྒོ་སྤྱི་མ་རང་ལ་སྤང་བའི་
ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྒོ་སྤྲུལ་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་མའི་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་
གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་
པ་དང་མྱོང་བ་སྤྱི་ཤེས་པ་སྤྲུལ་རང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོ་ཡིན་ཡང་
གཞན་གྱི་སྒོ་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིན་པའི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡུལ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མི་འཛིན་ཏེ་སྤྲུལ་བ་དང་ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་པར་སོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ལ་མ་བྱུང་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒོས་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཉེར་
ལེན་ཡིན་པ་དགོས་ལ་ཡུལ་གྱི་གཟུང་བ་སྤྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས་ན་འོན་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
གྱིས་རིག་པས་གཞན་གྱི་སྒོ་དང་གཟུགས་སྤྲུལ་བ་དང་ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་འདི་གཟུང་བ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིན་པའི་ཉེར་ལེན་དང་རགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྱུན་མེད་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་དང་ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་སེམས་འཛིན་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལྟ་
བུ་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་

༩༩༩༩༩

གཞན་ནི་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབྱེད་པ་འདི་མཐོང་སྤང་གི་སྤྱི་བ་བས་མ་དག་པའི་སྒོ་ཅན་ལ་
སྟོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཏུ་བ་དང་ཐག་རིང་པོ་རིག་པ་དང་གཞན་གྱི་
སེམས་རིག་པ་ནི་ངེ་ལྟར་རིག་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་བར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་གི་རྟོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་འབྱོར་པའི་སྒོ་ནི་བསྐྱལ་བ་གསུམ་གྱི་དོན་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་
བར་གཞག་པ་བསམ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བའི་མི་འཐད་པ་
སྤང་བ་ནི། རིག་པ་སྤྱི་མ་རིག་པ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་དང་རྒྱུར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་རིག་པ་སྤྱི་མ་ཁོ་ན་འཛིན་བར་
མི་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒོ་ནི་རྒྱ་དང་ཡུལ་ཡིན་ཡང་རེས་འགའ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། དེ་
གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ་འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་རགས་པ་སྤྱི་བར་སོང་བ་དང་། སོགས་པ་སྟེ་ཐག་
ཉེ་བ་རིང་བར་སོང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་ཡོད་པར་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་སྒོ་སྤྱི་བ་ཡིན་
ན་དེ་ཕྱིས་གཟུང་བ་མིན་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཡིན་ཡང་རྟག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་སྒོ་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱི་བ་སྒོ་ནི་གཟུང་བ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
མཚན་སྤྱི་བ་མེད་ཕྱིས་སྤྱི་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒོ་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་
བས་རགས་པ་སྤྱི་བར་སོང་བ་མི་སྤྱི་བ་ལ་འཛིན་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐག་ཉེ་བ་རིང་ཏུ་སོང་བ་དང་བར་
ཆད་དང་བཅས་པ་སྤང་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རང་རིག་མེད་ན་སྟོན་ཏུ་མ་ཡོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་རང་གི་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཏུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པ་ཅམ་སྤྱི་བ་ཀྱང་མིག་གིས་
གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་དངོས་སུ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མི་སྤྱི་བ་དོ། །

༼༦༣༩༽

གཤམ་ཏེ་རང་གི་སྒོ་སྒྲུ་མ་སྒོ་སྒྲུ་མས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་སྤིང་ན་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བའི་བར་
དུ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་ཉོགས་པ་གཏན་མི་སྤིང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་དེ་འཛིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་ཏེ་
དེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཞེས་སྐྱར་བ་ནི་སྤྱད་ཅིག་སྒྲུ་མའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱེས་པ་སྤྱེ་འབྲས་བུའི་སེམས་སོ། །དེའི་
རྒྱུའི་སེམས་ཞེས་པ་ནི་དེའི་སྤྱད་ཅིག་སྒྲུ་མའི་སེམས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་སྤྱི་མས་འཛིན་པ་དེས་ན་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་
རིག་པའི་སྤྱད་ཅིག་སྒྲུ་མ་དེ་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་དུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་
ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེས་སྒོ་སྒྲུ་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ་དགག་པ་དང་། ཅིག་
ཅར་བསྐྱེད་ནས་ཡུལ་གཞན་འཛིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་ཡོད་
དེ་འབྲས་བུ་སྒྲུ་ཆོགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །བྱུང་བར་དུ་རིག་པ་སྒྲུ་མ་ལ་འང་རྒྱས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་རེས་
འགའ་ནི་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པས་རིག་པ་སྤྱི་མ་དེས་སྒྲུ་མ་ཁོ་ན་འཛིན་ལ། རེས་འགའ་ནི་དོན་ངེ་ལ་
སོགས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པས་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་རྒྱས་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྒྱས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་
པ་དང་དུ་མ་ལ་རྒྱས་པ་གཅིག་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལྟར་བསྒྲུའི་ས་པོན་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བུ་དང་ལོ་མ་དང་གེ་སར་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་
དུ་མ་ཡོད་ན་ས་པོན་དེའང་དུ་མར་འགྱུར་ལ་འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་དུ་མར་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་

༩༩༣༠༽

དུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་དུ་མ་ལའང་རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་
པ་ལ་གཅིག་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
གི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བད་མའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རང་གི་
རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་རྒྱས་པ་གཅིག་
དང་དུ་མ་ནི་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་པ་དང་གཅིག་འབྲས་བུ་དུ་
མ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཙུང་པ་སྤང་བ་ནི། རང་གི་སྤྲེ་
པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བད་མའི་ས་བོན་གྱི་སྤྲེང་ནའང་རྒྱས་པ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་དེ་སྤྲོང་བུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་སྤྲ་
ཆོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་འབྲུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་འབྲུང་ན་འབྲས་བུ་སྤྲ་ཆོགས་འདོད་ཀྱང་རྒྱ་གཅིག་ལ་འབད་པས་ཆོག་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱོན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་
ཅིག་སྤྲ་བྱེ་ལྟ་བུ་ལོ། །འབྲས་བུ་པལ་ཆེར་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲུང་སྤྲེ་ས་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་
ལས་སྐྱེ་བའི་སྤྱ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུང་པ་གཅིག་ལས་
འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱེན་གཞན་ལ་མི་སྤྲོས་ན་ཏག་དུ་སྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། རྒྱུད་
འཕྲུག་རྒྱེན་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་རྒྱས་པ། །གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་གང་ཅུང་ཟད་
སྐྱེ་བའི་འབྲས་

༼༦༣༩༽

ཤེས་པ་བྱི་མ་དེས་སྤྲུམ་པ་དེ་འཛིན་པའི་ཆེ་ཙམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
གཟུགས་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྲུམ་པ་ཤེས་པ་བྱི་མ་ལ་སྤྲུམ་གཟུགས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སྤྲང་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་བརྗོད་པ་གཉིས་དུས་ཏྲག་ཏུ་རིམ་གྱིས་བྱུང་བར་
མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་གཉིས་སྤྲུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་
སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྟོ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་སྤྲང་བར་འགྱུར་ཏེ་དོན་སྟོན་པོའི་བདག་ཉིད་དང་སྟོན་པོ་དེ་
རིག་པའི་སྟོང་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་སྟོན་པོ་རྒྱང་པ་དང་སྟོ་དང་ཆོགས་པའི་སྟོན་པོ་གཉིས་
སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །སྤང་བ་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱི། །བཙུང་བའི་སྟོན་འདི་གདོན་པར་དཀའ། །ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །གཉིས་པ་མདོ་མཛད་པའི་རིག་པས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ཙྰ་ད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་སྤྲུམ་པ་སྤྲུམ་པ་བྱི་མ་བྱི་མས་སྟོང་ན་སྟོང་བྱེད་ཐུག་པ་
མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བ་གཉིས་སྟོན་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ། དེའི་ལན་དུ་
གཞན་དག་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་དུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བའི་ཆེ་ཤེས་པ་སྤྲུམ་པ་འཛིན་ལ། དེ་ནམ་དུལ་གཞན་ལ་
འཕོ་བའི་དུས་ན་ཤེས་པ་ཐ་མ་དེའི་རྗེས་སུ་རང་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་བྱི་མ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་
སྟེད་ཅེ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་བས་ཤེས་པ་དུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བ་དང་། སྤང་བ་སྤྲུམ་
ཆོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་སྤྲུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་ཐ་མ་དེ་སྟོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་སྤྲུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་བ་བྱི་མ་དེ་
ལ་རག་

༼༦༣༣༽

ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཡང་བདག་གིས་ཉམས་སུ་
མི་སྤྱོད་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གི་སྒོ་སྤྲོལ་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་
འབྲེལ་བའི་སྒོ་སྤྲོལ་མས་རིག་པའི་ཕྱིར་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ནི་རང་རིག་ཀྱང་མེད་ལ་
བདག་གི་སྒོས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བདག་
གིས་སྤྱོད་བ་ནི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་དེ་བདག་གི་ཤེས་པ་སྤྲོལ་དེ་ཕྱི་
མས་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ལས་འགྲུབ་སྟེ་སྤྱོད་བྱེད་དེ་ལའང་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་
བ་ལའང་སྒྲོན་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དབྱེ་བར་མི་རུས་པ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་རིག་མེད་པས་སྤྱོད་བའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་ན་མིག་གི་དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་གསལ་
བའམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་རང་རིག་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཅེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་གསལ་བ་སྟེ་ཤེས་པའི་རྒྱ་དབང་སོའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་གི་དབང་སོ་
གསལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་བདག་གི་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གསལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ན་སྤྱོད་བའི་ཐ་སྙད་འཇུག་
པ་མིན་ཏེ་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གསལ་བའམ་རིག་པར་མ་
གྲུབ་ཀྱང་རང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་གསལ་བར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བ་དུག་སོ་འདི་མཐའ་དག་ཀྱང་གསལ་བར་
འགྱུར་ཏེ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ན་གཞན་གསལ་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ་

༼༦༣༩༽

བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རིག་པ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཏེ་སྟོན་མ་བཞིན་ནོ། །གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་གངས་
དང་ནི། །དོ་ལོ་དང་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས། །གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་དུ། །བདེན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པ་རིགས་པའི་མཛོད་
ལས། མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་ལེ་ལུ་གསུམ་པའོ། ། ༥ །།གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་རྟོགས་པའི་
ཚད་མ་བཤད་ནས། ད་ནི་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་རང་བཞིན་གཞན་དོན་རྗེས་
དཔག་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐབ་པའི་དག་དང་། སུན་འབྲེན་པའི་དག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
སྐབ་པ་ཡང་དག་དང་། སྐབ་པ་ལྟར་སྤང་དང་། དཔེ་ལོགས་སུ་སྐབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། རྗེས་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་དང་། བཛོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྐབ་པའི་དག་གི་
མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་
དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་པའོ། །འདིར་རང་གི་སྒྲ་གྲོལ་བ་ལ་
སྐར་ཡང་ཚུད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཏྲགས་གང་ཟག་གསུམ་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་
གྲུབ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱི་གྲོལ་གྱི་ཚད་མས་ཏྲགས་མ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་སྟེ་བར་
འགྱུར་རོ། །དོན་ཅེས་པ་ཏྲགས་དང་བསྐྱུ་བ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ཏྲགས་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ་བསྐྱུ་བ་བྱ་
སྟོན་པ་འོག་ནས་འགོག་པའི་བྱིར་རོ། །རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་ཏྲགས་དེ་སྒྲ་སྟོན་མེད་ཀྱིས་བཛོད་པ་སྟེ་ལྟག་
ཚད་ནོར་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱས་སོ། །གལ་ཏེ་ཏྲགས་བཛོད་པའི་

༼༦༣༦༽

ཁོལ་བས་མཐོང་ཡང་ཕྱི་ཁོལ་གྱིས་མ་མཐོང་ན་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་ཁོལ་གྱི་སྒོ་ཡུལ་དུ་དོན་དེ་བསྐྱབ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུ་བཞི་བ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་དེ་དག་གི་པའི་ཕྱིར་
སྒོས་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འོག་ཏུ་ཁོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་བདེ་བའི་སྤྲོད་དུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མེ་རྟག་པའི་རྟགས་
ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་ཕྱི་ཁོལ་གཞན་དག་གིས་རང་གི་ལུང་ལས་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མེ་
རྟག་པར་མཐོང་ན་སྒོ་བདེ་སེམས་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་གཞན་ཕྱི་ཁོལ་ལ་བསྐྱབ་བ་སྟེ་རྟགས་བ་བསྐྱེད་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒོ་བདེ་ལ་སོགས་བ་སེམས་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མེ་རྟག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གངས་ཅན་ཁོལ་བ་དང་སངས་རྒྱས་བ་ཕྱི་ཁོལ་དུ་བྱས་བ་ལ་
རྟགས་སུ་རུང་ངོ་ཞེས་གངས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཟེར་བ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཁོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཆོག་
སྒོས་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་དེ་རྟགས་ཡིན་བ་དག་གི་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་ཚད་མ་མིན་པས་དེས་བྱུབ་བ་རྟགས་
སུ་མི་རུང་བ་དང་། ལུང་ལས་བྱུབ་བ་གོ་བྱེད་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། འབྲེལ་བ་
དངོས་པོ་ལ་བྱུབ་མ་བྱུབ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་ཚད་མ་ཡིན་བ་དག་གི་ལ་དང་།
ཁོལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྟགས་ལ་དག་གི་ལ་དང་། ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་ལས་སམ་མ་བྱུབ་པར་མ་ཤེས་པའི་ཆེ་
རྟགས་སུ་འདོད་བ་དག་གི་ལ་དང་། དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཆོག་ཡུལ་གསུམ་ཀ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་
དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མེ་རྟག་པ་དེ་ཕྱི་ཁོལ་
སངས་རྒྱས་བ་ལ་བྱུབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོལ་བ་གངས་ཅན་ལ་མ་
བྱུབ་སྟེ་གངས་ཅན་གྱི་

༩༩༣༥༽

ལུང་ལས་མ་བཤད་ཅིང་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཚད་མ་
ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་པ་བརྟག་གྲང་། འོག་ཏུ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚིག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟགས་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལའང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་མ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་
པར་འགྱུར་ཏེ་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་གྲངས་ཅན་ལ་ཚད་མ་མ་
ཡིན་ཏེ་དེ་ཚད་མར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། འོ་ན་ལུང་དེ་གང་ཟག་ཀུན་ལ་སྟོན་ནས་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ་གོང་དུ། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་
ཕྱིར། །ཅེས་བ་རིག་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་གང་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡོད་པའི་ལུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་པས་མ་བརྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་དེ་ཚད་མར་མ་གྲུབ་སྟེ་མི་མཁས་པའི་དམ་བཅའ་
བཞིན་ནོ། །ཤོ་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མར་ཐལ་བ་འདོད་ན་ལུང་དེ་ལེན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་ཡུལ་
གསུམ་ཀ་ལ་ཚད་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལུང་གི་ཡུལ་དེར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་འཇུག་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ཀ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡང་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་ཏེ་ཚིག་ཅམ་གྱིས་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུང་གིས་སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་གྲུབ་
ཟེན་པས་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་མི་དགོས་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚིག་གིས་སྟོབ་དེ་སེམས་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་
རྗེས་དཔག་གིས་དགག་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཚིག་ཅམ་ཚད་མ་མིན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་

༼༦༣༽

པའི་ཚིག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྤར་རང་དོན་དུ་བཀག་ཟེན་རྟོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི། །ཤེས་
པར་བྱས་ན་དོན་འདི་འདོད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟེན་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་། །ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པ་
དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དེས་ལུང་ལ་གཞོད་
ན་དེ་ཚད་མར་མི་རུང་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་པས་དེས་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡང་སྐྱབ་བྱས་
སོ་ཞེ་ན། འོན་ཏྲོ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ཏེ་སྟོ་བདེ་སེམས་
མེད་བསྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་
པའི་ཕྱིར་ལུང་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེས་བྱུང་བའི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ལ་གཞོད་ཕྱིར་ཅེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་
རྟེན་བྱ་ལ་ངེས་པའི་ལུང་མེད་པ་ནི། །གལ་ཏེ་ལུང་དེ་གངས་ཅན་ལ་མ་བྱུང་ཀྱང་སྟོ་བདེ་སྟེ་འདིག་ཅན་དུ་སྟོན་
པའི་ལུང་དེ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རྟགས་དེ་ལུང་ལས་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། རྟེན་བྱ་གང་གིས་ལུང་གང་ཡིན་
ཅེས་ཟེའོ། །སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ནི་གངས་ཅན་གྱི་ལུང་ཡིན་ལ་སེམས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་
པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་ལུང་དང་རྟེན་བྱ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་གཉིས་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་ཚད་མར་ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་ཀྱང་ལུང་ལྡན་ཡིན་ན་གངས་ཅན་ཀྱང་ལུང་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་ལ་འང་སྟེ་བ་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་རྟགས་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ཚད་མས་གཞོད་པས་ལུང་དུ་མི་རུང་བ་ནི། སྟོ་བདེ་

༩༩༠༽

རྟོགས་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རང་གིས་ལུང་ཚད་མ་
ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་འདིར་མི་བརྗོད་ཅེ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བ་དེ་སེམས་
མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་པས་མི་རྟོགས་ཏེ་དེ་ལ་ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་གངས་ཅན་པས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་ཚད་མ་
ཡིན་ན་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འང་ཚད་མར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་གྱི་ལུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་
མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། གངས་ཅན་གྱིས་དེ་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
དེས་དེ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། དེགས་པས་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་
པས་ཀྱང་ཁས་སྤང་བར་འོས་ཞེས་པ་ནི། དེགས་པ་གང་གིས་ཞེས་པའི་ཆོག་རྟོག་པ་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་དེ་
སེམས་མེད་དུ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ན་ས་སྟོན་པ་
ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྟོན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟིགས་ནས་གཞན་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་སྟོན་ས་
སྟོན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྱི་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་རང་ལ་རྣམ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་ནས་གཞན་ལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ན་ས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
སངས་རྒྱས་པ་ལ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་མེད་དེ་སྤྱིར་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་གངས་ཅན་ལ་
ཡང་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་རྟོག་པའི་སྒྲོ་བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་གཤོད་མ་
ནས་རང་

༩༮༩༽

བ་ཅམ་ཡང་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་གང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམས་གཅོད་ཅན་ཅེས་བ་ལམ་
བསྐྱོམ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འོ་ན་སྒོ་
བདེ་སེམས་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཉལ་ས་དེ་དག་ལ་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འདི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒོའི་དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཚུ་རྒྱུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་
མ་ཡིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་
དོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལུང་ལས་བྱུབ་པའི་ཁས་སྦྲངས་པ་ཉལ་ས་སུ་འདོད་པ་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ་བ་ནི། སྐྱེས་
བྱའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྐྱེས་བྱ་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཉལ་ས་ལ་རག་ལས་ཤིང་
ཉལ་ས་ལུང་ལ་རག་ལས་ལ་ལུང་ཚད་མར་འཛོག་པ་སྐྱེས་བྱའི་ཁས་སྦྲངས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ཁས་སྦྲངས་ནི་
འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ། འདོད་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་མ་ཐུན་པར་འཇུག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཉལ་ས་བསྐྱབ་པ་མིན་ཏེ་ཉལ་ས་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་
ཡོད་པ་དང་དེའང་ཤེས་པ་སྟེ་ངེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལ་གཏན་མེད་པ་དང་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་
ནའང་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ་ཡིན་ནའང་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་ཉལ་ས་མ་བྱུང་ཀྱང་སྒོ་བདེ་སེམས་བ་མེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་སྟེ་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དེ་དོན་ལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་གཞལ་བྱས་མི་ཉལ་ས་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་ལ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་

༼༩༩༽

རྟགས་ལས་རྟགས་པ་ནི་ཚུ་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ཚུར་འབྱུང་ནས་རྟགས་པའི་ལོག་ཤེས་དང་གཉིས་
ཀ་དབྱུང་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་རྟགས་དང་མཚུངས་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །འདི་ནི་ཡིད་དཔྱད་འགོག་པའི་
གཞུང་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ལྟར་སྤང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ངེས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་ཚད་
མ་གཉིས་མེད་པས་དབྱུང་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ལོག་ཤེས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིར་བ་དང་རྟགས་ལ་
མ་བརྟེན་པའི་རྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་གོ་བྱེད་གསུམ་དུ་མ་
འདུས་པས་རྟགས་སྤྱི་མི་རུང་བ་ནི། རང་བཞིན་དང་ནི་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་ནི་ཡང་
དག་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་
པ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི། སྤྱི་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དང་སྤྱི་བ་དེ་
སེམས་མེད་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་ན་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྟགས་སུ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ན་སྤྱི་གྲོལ་གྱིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་ལས་སྤྱི་བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟགས་པར་མི་
རིགས་ཞེས་པ་ནི། འབྲེལ་དེ་ཞེས་པ་ནས་མི་རིགས་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་རང་གི་ཐལ་བའི་དག་ལ་
མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་བརྟགས་སྤྱི་མི་རུང་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་
ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པའི་ཚོས་གཞན་ཐལ་བར་འཕེན་པ་འགལ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་
གྱིས་ཏེ་བྱེ་བྲག་པས་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པར་བརྟགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་
དུ་མར་ཐལ་བ་

༼༦༥༽

དོན་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་དེ་ནི་སྒྲིལ་ཏེ་ལུང་ལས་བྱུང་བ་དང་རྟོག་པས་སྒྲིལ་བའུགས་པ་སྒྲིགས་དང་མ་ཐུན་པའི་
སྒྲིགས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉགས་མིན་པར་བསྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལས་མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་གཏན་
ཆིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཉགས་སྒྲིལ་བའུགས་ནི་དངོས་པོ་ལ་
རག་ལས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲིལ་བའུགས་དང་ལུང་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྒྲིལ་བའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
ལ་དངོས་པོ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་རྟོག་དང་ཞེས་པའི་ཆིགས་བཅད་
གཅིག་གོ། དེས་ན་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། ཉགས་སྒྲིལ་སྒྲིགས་དང་མ་ཐུན་པའི་སྒྲིགས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་བཀོད་ན་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒྲིལ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཆེ་སྒྲིལ་སྒྲིགས་ཁོ་ནར་
ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་རྩ་ཅན་ལ་འབྲུལ་མི་སྤྱིད་པའི་ཆོས་མ་ཐུན་པ་མཐོང་
ན་ཉགས་སུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། གོང་བུ་འདི་ནི་རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ་བ་ལང་དང་བ་མིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཆིག་ཅུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆིག་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་
སྒྲིབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་སྒྲིབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མི་མཚུངས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཚྱོད་
བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ཏུ་སྒྲིགས་བསྒྲིབ་བྱ་དང་གཏན་ཆིགས་བརྗོད་པའི་ཆིག་ནི་དོན་ལ་རུས་མེད་ཅེས་
སྒྲུར་ཏེ་དོན་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ་རུས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཆིག་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་འབྲེལ་ཡུལ་མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་

༩༩༩༩༩

རྟོགས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤྱི་རྟོག་སྟེ་གཞུག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པས་ཀྱང་སྤྱི་རྟོག་པར་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་དང་རྟོགས་བརྗོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆིག་ནི་དངོས་སུ་
སྤྱི་བྱེད་མ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆིག་བརྒྱད་
ནས་ཀྱང་སྤྱི་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་རྟོགས་ཆིག་བརྒྱད་ནས་སྤྱི་བྱེད་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས་ཕྱོགས་ཆིག་ཆད་མར་འགྲོ་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་སྤྱི་བྱེད་པོན་གྱིས་སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་ཆད་མ་བཤད་
པ་དང་འགལ་ཅེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆིག་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བྱེད་པོན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ལ་ཆད་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དོན་གྱི་སྤྱི་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་མི་རྟོག་
ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆིག་ནི་དངོས་སུ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་ལས་མི་རྟོག་
པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་སྤྱི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆིག་སྤྱི་བྱེད་ཡིན་ན་རྟོགས་བཞེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆིག་དངོས་སུ་
སྤྱི་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བསྤྱི་བྱེད་སྤྱི་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅི་སྟེ་ན་ད་གཞོན་བསྤྱི་བྱེད་པར་བྱ་དགོས་པའི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ། ཐུག་འབྲེལ་བ་
འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །གང་དུ་འང་བསྟན་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་མ་གྲུབ་མ་གྲུབ་པ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
རབ་གྲུབ་མིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་ཆིག་བརྒྱད་ནས་སྤྱི་བྱེད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། གཏན་
ཆིགས་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། ཐུག་འབྲེལ་བ་སྤྱི་བྱེད་པའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡི། །སྤྱི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

༼༩༩༽

ཆིག་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་བཞིན་དེ། །དེ་རང་ཉིད་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །ཅེས་བ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་རྩོད་བ་
སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། །རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །སྟོགས་ཀྱི་ཆིག་
སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར། །རང་ཉིད་ཀུན་ལས་བརྟུས། །དེས་བཞིན་གཞན་དག་
ལ། །དེས་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །སྟོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག། །བཞིན་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །མི་འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར་གཏན་ཆིགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན་
གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དོན་གྱིས་མི་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་སྟོན་པའི་ཆེ་དེའི་ནང་དུ་
འདུས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཞིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །རྗེས་དཔག་བྱ་དེར་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་
ཆིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་
སྟོགས་དེ་ནི་འབྲེལ་བ་བཞིན་པའི་ཆེ་རྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དུ་གདོན་མི་བ་བར་བཞིན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོའི་ཆིག་གི་དོན་ཡང་སྟོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་བསྐྱབ་བྱ་བཞིན་པ་ལས་གཞན་སྤང་
བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། །སྟོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་བཞིན་པ་དང་ལྡན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དག་བཞིན་
པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བཞིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་
པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། །རང་གི་རྩོད་པའི་ལན་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང་། །གཞན་གྱི་རྩོད་པའི་ལན་
མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། །སྟོགས་ཆིག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་འཐད་པ་དང་།
རྟགས་ཆིག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་པ་དང་།

༼༦༤༽

ཉེས་སྒྲོང་གི་ཡན་དགག་པ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཚུངས་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་ལ་
ཡང་བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ་ཕྱོགས་བཟོད་ན་དེ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་
ལ་མ་བཟོད་ན་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཏགས་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་པ་དེ་ནི་
སྤྱི་ཚོལ་སྤྱ་ཏག་མི་ཏག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་
དང་། །དེའི་སྤྱི་ཚོལ་བ་མཁས་པ་ལ་བྱི་བ་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་དང་། སྤྱི་ཚོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚོལ་བས་རྟོགས་པ་
དང་། ཚོལ་བའི་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དོན་
རྗེས་དཔག་གི་དག་གི་ཡན་ལག་བཅུར་འགྱུར་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། གཏན་ཆོགས་བཟོད་པའི་ཡན་
ལག་ལྟ་དགོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱ་མི་ཏག་པའི་མི་མ་སྤྱན་ཕྱོགས་ཏག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་
སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་དེའི་གཉེན་པོ་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཏག་སྟེ་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་པ་དེ་
མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་སྐྱབ་པའི་དག་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་
སྟེ་རང་གི་རྒྱད་ལ་རྗེས་དཔག་སྤྱེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་
གསུམ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྗེས་དཔག་སྤྱེ་བའི་སྤྱིར་དང་།
གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་རྗེས་དཔག་སྤྱེད་ན་ཚུལ་གསུམ་ཟན་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་ཟན་པ་སྤྱེད་པ་ནི་
ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉིད་རྗེད་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་
ཅམ་གྱིས་རྗེས་དཔག་སྤྱེ་བ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་འང་ཚུལ་གསུམ་ཟན་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་དཔག་

༩༩༠༽

བྱས་པ་སྤྱི་ལའང་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་མ་བཟོད་ན་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་
འགལ་བར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བཟོད་དགོས་སོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། ལྷན་ཕྱི་ཚོལ་བ་དག་འགལ་བ་
ནི། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་སྟེ་ནས། །དམ་བཅའ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་གཞོད་པ་ལ་ངེ་ལྟར་
ཚོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱི་ཏྲག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་
ཏྲགས་དེ་འགལ་བར་ཤེས་ལ་དེ་ནས་དམ་བཅའ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་བྱུབ་པའི་དོན་
ནི། རྒྱལ་ས་བསྟན་པ་མེད་ཀྱང་སྐབས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲུབ་པ་ལ་ནི་གོགས་མེད་
ཕྱིར། །ཅེས་པ་དེ་མ་བཟོད་ཀྱང་འགལ་ཞིག་གི་ཆེ་རྒྱས་དཔག་སྐྱེར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཚུལ་
གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་གཅིག་ཚོལ་བས་མ་བསྟན་ན་སྐབས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་ཕྱི་ཚོལ་ལ་
རྒྱས་དཔག་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རང་གི་རྒྱལ་ས་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཏྲགས་
མ་བྱུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བའི་འཐད་པ་ནི། རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆིག་སྐབས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་
མཆན་ཉིད་མ་བྱུབ་པ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ་མ་བྱུབ་པ་བཟོད་པ་ཅུ་མ་དམ་
བཅའ་བཟོད་པ་ཡིན་ན་ཏྲགས་དང་དཔེ་མ་བྱུབ་པའང་དམ་བཅའ་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་
སྟེ་མ་བྱུབ་པ་བཟོད་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་བའི་ཚོལ་བ་དེ་ལ་ཏྲགས་མ་བྱུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་བཅའ་
བཟོད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་དག་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སངས་རྒྱུས་པས་བྱངས་ཅན་ལ་སྤྱི་ཏྲག་པར་སྐབས་པའི་ཆེ་ཏྲགས་བྱས་པ་

༩༩༡༽

དང་དཔེ་བྱམ་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གངས་ཅན་ལ་རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཆེ་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
དམ་བཅར་ཐལ་ཅེས་པའི་སྟོན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱར་རོ། །སྟེད་དམ་བཅར་བ་བསྐྱབ་བྱ་དང་
སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འདོད་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འང་དམ་བཅར་ཐལ་ཅེས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་
དག་ནི་སྤར་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ་ཕྱིས་བསྐྱབ་བྱའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དམ་བཅར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་འང་དམ་བཅར་
དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནར་
བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་གཟུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་
བྱ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འང་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེས་གཟུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་
མ་བྱས་པའི་ཆེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འང་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་གཟུང་གི་ཁྱད་
པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཡིན་ན་མ་སྟུམ་པའི་
དོགས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་གཅིག་ན་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ཏེ་ནགས་ན་མེ་ཏོག་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་མུའུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་དོགས་ཀྱི་དོ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་པའི་དོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དམ་
བཅར་འགྱུར་ན་རྩ་མཁན་གྱི་བྱམ་པ་དང་། ཐག་པའི་རས་ཡུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་དག་ཀྱང་

༼༦༥༩༽

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
དམ་བཅའ་མ་ཡིན་པར་འབད་པ་མེད་པར་འགྱུར་སྟེ། དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་ལན་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ན་གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་དམ་བཅའ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་
གཞན་དག་ལ་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའ་བཞི་མ་གྲུབ་པའང་ཡིན་ལ་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ནི་མ་གྲུབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་
གཅིག་བཟོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་མ་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་དག་ཅི་ལྟར་སྐྱབ་
བྱེད་ཡིན་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་ན་རྟགས་ཀྱི་
ཡུལ་ཉིད་དུ་བཟོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །འོན་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཚད་ལན་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ལྟར་སྒྲུབ་བཅས་སོགས་
བཀོད་པ་དང་། །ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རིགས་པའི་སྒྲིའི་འབྲེལ་བ་འད་
བྱེད་པས། དམ་བཅའ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཀོད་པ་དང་དེ་འགོག་པའི་ལན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ།
དམ་བཅའ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་དང་བཅས་ཏེ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱབ་
བྱེད་དང་ལྟན་ཅིག་བཟོད་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་བཟོད་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་སུན་འབྲིན་པ་ན་རེ། རྟགས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་ཏེ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དང་ལྟན་ཅིག་

༩༩༣༽

མཐོང་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཚོལ་བ་ན་རེ། ལྷར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་ཏེ་དམ་
བཅའ་ཚིག་ཏུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱི་ཚོལ་ན་རེ། འོན་ཟུན་འབྱེན་པས་མ་ངེས་ཏེ་
དེ་ལ་འང་ཚིག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དམ་བཅའ་བཟོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཚོལ་བ་ན་
རེ། ཟུན་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དམ་བཅའ་བཟོད་པ་རྟགས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་
དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཚོལ་བས་དམ་བཅའ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྷར་སྒྲུང་དང་བཅས་ཏེ་བཟོད་པ་
དང་། ཚིག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དམ་བཅའ་བཟོད་པ་དང་། ཟུན་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་གིས་བྱད་
པར་དུ་བྱས་པ་བཀོད་པ་རྣམས་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ་རྟགས་དང་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
པས་དེ་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཟུན་འབྱེན་པས་མཛོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་དང་ཟུན་འབྱེན་པས་མ་
ངེས་པའི་ལན་བཟོད་པ་ཡང་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ་ཚྱོད་པ་དང་ལན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་
བྱའི་ཚྱོད་ལན་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ལེ་ཏུ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་ཏེ། ཇི་ལྷར་སྐྱེས་བྱ་འདི་གཞན་
ལས། །མ་ཐོས་པར་ནི་ཡི་གེ་དང་། །ཚིག་བཀོད་པ་འདི་བཟོད་རུས་མེད། །དེ་ལྷར་གཞན་ལ་འང་འགའ་ཞིག་
སྒྲ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་འང་རིག་བྱེད་པ་ན་རེ། འདོན་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བས་
བྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཟུན་འབྱེན་པ་ན་རེ། རྒྱས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་ནས་འདོན་པས་མ་ངེས་
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཚོལ་བ་ན་རེ། རིག་བྱེད་བྱད་པར་ཅན་འདོན་པ་ལ་འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བས་
བྱབ་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ཟུན་འབྱེན་པ་ན་རེ། རིག་

༼༦༥༽

བྱེད་ལ་ངག་གཞན་ལས་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །གང་ཞིག་གཞན་དུ་གདོན་པར་མི་རུས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལྟ་བུ་སྟེ་སྤར་བཟོད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོན་
འབྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་པའི་ངག་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །གཉིས་པ་ངག་དེའི་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་
བཞིན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱགས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དགག་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྟར་སྤར་གི་དཔེའང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་མ་བཟོད་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་ངག་སྦྱོན་མེད་དུ་
འགྱུར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་པའི་ངག་གི་རྒྱགས་ལ་རྟོགས་པ་དེ་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཟོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱགས་ལ་རྟོགས་
པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཡང་འདིར་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཟོད་དགོས་ཏེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ལ་སྤངས་པ་མེད་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅས་སྤངས་པ་སྒྲིག་བྱེད་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །སྤངས་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་
མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དུ་མ་མཐོང་སྟེ་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །འོ་ན་
བསྐྱབ་བྱ་དེ་གང་ཞེ་ན་རོ་བོ་དང་ཆིག་སྤང་དེ་ཁོ་ན་དང་། བདག་ཉིད་དང་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་བཞི་པོ་དག་
གིས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཆན་ཉིད་བཞི་འདིར་བསྟན་ལ་མ་བསལ་བ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །བཞི་པོ་དེའི་དོན་གང་
ཡིན་ཞེ་ན་སྤར་མ་བྱུང་པ་དང་།

༩༩༥༽

སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། རོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་སྟེ་འདོད་པས་བྱུང་པ་དང་། རྒྱལ་
བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁས་སྒྲུངས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འདིར་རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་གཉིས་
སྒྲ་བྱི་གོ་བསྒྲོག་ལ་ཆིག་ཀླང་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་རིམ་བུར་སྒྲ་ནི་
མཉན་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་བྱུང་བའི་བྱུང་པ་དང་། མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རྟགས་དང་
དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་ཚུད་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་
བས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ།
འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྒྱས་བསྐྱབ་
བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། དེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེས་བྱུང་པའི་རོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱལ་བའི་དག་ཏུ་མ་བཟོད་ན་ཡང་དེའི་འདོད་པས་བྱུང་
བ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་དེ་དེ་ཚུད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་བྱིར་
རོ། །དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིས་གཞན་གྱི་རོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་བྱིར་
མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཅེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་དག་ཏུ་མ་སྐྱབ་ཀྱང་བདག་རྟག་པའི་རོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱུང་
འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་སྐྱབ་ན་རྒྱལ་བའི་འདོད་པ་གང་ལས་རྟོགས་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པའི་སྐབས་ལས་
རྟོགས་ཏེ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚུད་གཞི་

༩༩༥༥༥

སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་དེ་བསྒྲོག་པའི་དོན་ཁོ་
ནས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་པ་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ཏྱིག་སེལ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། འདོད་པས་ཡུལ་
དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རེས་འགའ་ཆོས་དག་གི་བྱུང་པར་དུ་བརྒྱུད་ལ།
རེས་འགའ་ཆོས་ཅན་དག་གིས་བྱུང་པར་དུ་བརྒྱུད་དེ་དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་འདུས་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བརྒྱུད་ན་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་འདུས་པ་
མ་ཡིན་པ་འདི་དག་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྒྱུད་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ། །བདག་གི་
དོན་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གང་ལ་སྤྱོད་ཡང་ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་
དོན་ནི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་བྱུང་ན་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་
འགྲུགས་ལ་འགྱུར་སྟེ་ཤེས་བྱ་ནི་ཉི་ཤུ་ཆ་ལྔར་ཁ་ཆོན་ཆོད་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་ཆ་བཞི་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅེས་བརྒྱུད་ཀྱང་བདག་གི་དོན་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་སྟེ་གཞན་
གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་བྱུང་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་
བཅོ། །བཞི་པ་འདོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ནི། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དག་ཏུ་མ་བརྒྱུད་ན་འང་གངས་ཅན་པ་དག་ཏྱིག་
པའི་དོན་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ནི། རྩོད་པའི་སྤྱོད་པས་ལས་ཏྱིགས་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་དོན་གོ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་
སྟོབས་དང་དོན་གྱི་འགྲུགས་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྤྱོད་ཉེ་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༩༩༩༩༩

ཐུག་དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་ལུགས་གནས་དང་། །གང་གི་མཐར་ཐུག་བཏགས་ནས་ནི། །ངག་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། །འཇུག་པ་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། །བདག་
དེ་དཔེ་མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཚོད་པ་བྱུང་
བར། །བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་དཔེ་ལ་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་བ་དེར་ནི་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཏྲགས་དེ་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བདག་
ཏྲག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
བ་ནི། །གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཚོད་པའི་ཆེ་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པའི་བདག་ཏྲག་པ་དེ་བསྐྱབ་
བྱ་མ་ཡིན་ན། རོན་བྱོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་ཅེས་པ་བསྐྱབ་བྱ་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཞན་
དུ་ན་སྟེ་སྐྱས་པ་ཁོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པའམ་ཡང་ན་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བ་ནི་ཐུ་སྟེགས་བརྒྱ་སྒོད་པ་བ་ཁ་ཅིག་སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་
ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །སྐྱ་དོན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་བྱེ་
རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ལས་མི་སྲིད་པར་འདོད་དོ། །ཡང་
རིགས་གྱི་སྐྱ་དང་མིང་གི་སྐྱ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རིགས་
གྱི་སྐྱ་ནི་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་དོན་ལྡན་དུ་འདོད་དེ་འགོ་བའི་ཕྱིར་བ་ལང་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིང་གི་སྐྱ་ཡང་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་དོན་ལྡན་

༩༩༩༩༩

བ་ནི་ཆེ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ཆེ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་ཡང་ན་བུམ་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལམ། ཡང་ན་བུམ་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ཆེ་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ལ་བུམ་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལོ། །ཟུང་ལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཟུང་ལ་ལས་གཞན་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཅིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པས་ནི་རྗེས་འགྲོ་བསྟན་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་མེད་ལ་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ཆེ་དང་བཅས་པ་ལོག་པས་ཟུང་ལ་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ཀྱང་
སྟོག་པར་བྱུང་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དེས་བུམ་པ་དེ་ཆེ་བཅས་ཅམ་དུ་བྱུང་པ་ན་བྱུང་པར་སྐྱེས་བུའི་ཆེ་བཅས་
སུ་ཤུགས་ལ་འབྱུང་སྟེ་བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པར་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟམ་
པའོ། །འདི་འདྲ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་དེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་གཉིས་པ་དང་བཅས་པར་བསྐྱབ་ན་རྗེས་
འགྲོ་མེད་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་མི་སྤྱིད་པས་ཅིག་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ཆེ་བཅས་སུ་མ་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བཅས་སུ་བསྐྱབ་ན་ཆོག་འདི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་དེ་ཉིད་
ལས་དོན་གཞན་དུ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་བསྐྱབ་བུར་འདོད་ན་དེ་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་
ཏེ་བུམ་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ནའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ལམ་བུམ་པ་ཁོ་ནའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་
མ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ལུས་སམ་བུམ་པ་གང་རུང་གི་སྤྱི་གཉིས་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལམ་གཉིས་པ་དང་བཅས་
པ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱབ་བརྟག་གང་། དང་པོ་ནི། མི་འཐད་དེ་འོག་ཏུ་

༼༦༦༽

འགྲུབ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་
རྟོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམ་པ་དེ་ཉིད་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཀྱང་
དོན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལྷངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་དོན་
གཞན་དུ་མི་སྲིད་ན་སྤྱི་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའང་མི་སྲིད་དེ་སྤྱི་ནི་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ལྟར་ན་སྐྱབ་བྱེད་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་པ་སྐྱམ་བྱའི་ཆ་བཅས་དང་སྐྱམ་བྱ་བྱམ་པའི་ཆ་བཅས་ལ་
སོགས་པ་ནི་བྱུབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་བྱམ་
པ་དོན་གཞན་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་སྐྱེས་བྱ་ཁོ་ནའི་ཆ་དང་བཅས་པར་འཕན་པའི་ཕྱིར་གང་རུང་
སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་རུང་སྟོས་པས་རྗེས་འགྲོ་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ་བྱམ་པ་ཅིག་
པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་ཅིག་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་དཔེ་བསྐྱབ་
བྱས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །བྱམ་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བྱུབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་བྱའང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་འགྲུབ་
པོ་ཞེ་ན། དེ་ཉགས་སམ་ཆིག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་བརྟག་གང་། དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་
ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བྱའི་གཉིས་བཅས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱབ་ཀྱས་ན་འཛིག་ཏེན་པ་
རོལ་ནས་འོངས་པའི་སྐྱེས་བྱ་གཉིས་བཅས་ཀྱང་སྐྱབ་ཀྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆིག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་
ཏེ་ཆིག་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུག་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བཟེས། །དེ་སྐད་བརྗོད་པར་གྱུར་པ་
ན། །མཚན་མོ་བར་གདེང་མིན་ཏེ། །ལོག་པར་བརྗོད་པའང་སྲིད་ཕྱིར་

༩༩༩༩༩

མ་བྱུང་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་
བོ་དང་བྱུང་པར་འགོག་པ་གཉིས་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ། བཞི་ཀ་ཡང་འདོད་པའི་
སྤྱི་དེ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགལ་བའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ཉིད་སྟོས་པའི་
དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་གོ་
སྟོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། མདོའི་འགྲེལ་བ་བྱེད་
པ་ལུང་དོན་མ་ལུས་པ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། སྤྱི་འི་
དོན་བསྐྱབ་པ། སྤྱི་འི་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་ཁས་སྤངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུང་དོན་བསྐྱབ་
བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
པ་དགག་པ་དང་། ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྟོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དེ་
དགག་པ་ནི། འོན་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་བྱས་པ་འདི་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བསྟན་བཅོས་ལས་ངེས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་རྟགས་དེས་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོན་དང་བརྟེན་པ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་སྤིད་ལ་བྱས་པས་རྟག་པ་བཀག་པའི་ཆེ་དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་རྟོན་དང་བརྟེན་པའང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༩༩༩༩༩

གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ལ་དཔག་འདོད་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ་ཚོད་པའི་སྐབས་ནི་དཔག་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཚོལ་བའི་འདོད་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡང་སྐབས་དེ་དག་གིས་ཡིན་
ནོ། །སྐབས་ལས་འདོད་པ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་ནི་འདོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་བསྐབ་པ་
ནི་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐབས་ནི་འདོད་པའི་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་རྟོགས་པའོ། །སྐབས་དེ་
འདོད་པའི་དངོས་རྒྱར་ཅིས་བྱུང་ཅེ་ན། འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་འགོད་པ་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་
ནོ། །འོན་འབྲས་བྱ་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐབས་ལས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཆིག་
ལས་སྐབས་ཀྱི་བྱས་པ་རྟོགས་ལ་བྱས་པ་ལས་ལས་དེའི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཐུག་དེ་ཉིད་བྱས་པའི་ཆིག་ལས་ནི། རྟོགས་གྱུར་དེ་ལས་འདོད་པ་ན། དེས་པ་ཉིད་རྟོགས་དེ་ཡི་ཕྱིར། སྐབས་
ལས་རྟོགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་འདོད་པའི་རྒྱ་སྐབས་སམ་འབྲས་བྱའི་ཆིག་ལ་
སོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་མེད་པར་ནན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཚོལ་བ་བྱོད་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་
པ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ནི་བསྐབ་བྱུར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། གསལ་བ་ཁོ་ནར་དབང་
གིས་བྱུག་པ་རྒྱལ་པོའི་སྟོད་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། དེས་ན་འབྲས་བྱའི་རྟགས་ཅན་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་མི་
རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་སྐབ་བྱེད་འགོད་པའི་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བྱའི་རྟགས་ཅན་མིན་པ་ནི་
ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་སྐབས་དང་ཆིག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འབྲས་བྱའི་རྟགས་
ཅན་མིན་པའི་

༩༩༩༩༩

ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན་རྫོང་པ་དེ་ལ་འབྱུང་པ་ཡིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ་ལ་
དཔག་འདོད་མེད་པར་རྒྱུ་བའི་རང་རིག་གིས་བྱུང་བས་གཞོན་ཅེས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་
འདོད་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རིགས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
དོན་བསྐྱབ་པ་དང་། རྫོང་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་སྐབས་སུ་མ་བབས་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོན་ན་མི་རྟག་པ་ལའང་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་གཞོན་དེ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྟག་པ་གཉིས་སོ། །འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་གཞོན་ན་ཏ་ཅང་
ཐལ་ལོ། །འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་མེད་པ་བཀག་ན་མི་རྟག་པ་འང་ཁེགས་པ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་གིས་གཞོན་པ་དང་། མི་གཞོན་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལུང་ལ་
སྟོས་པ་དགག་པ་དང་། མི་འདོད་པ་བཀག་པས་འདོད་པ་ལ་གཞོན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོན་པ་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་དེ་དང་འགལ་ན་དེས་གཞོན་པ་
དང་། དེ་ལ་རྫོང་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལུང་གིས་མི་གཞོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་
བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཡང་བསྐྱབ་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་ལུང་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་ལྟར་སྤང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ལ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི་རང་གི་ཡུལ་སྟོན་གྱི་ལ་འབྱུང་པ་ལ་ལུང་
འགལ་ཞེག་དང་འགལ་ཡང་རྟགས་ལྟར་སྤང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚུལ་གསུམ་ལུང་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་

༩༩༠༽

རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །བཤད་ཅེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དབག་
བའི་ཡུལ་ལ་ཆོག་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཅེས་པ་དེར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་ཡང་རྗེས་དབག་
དེས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་བྱུང་སྟེ། ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པར་བྱུང་ཅེས་པའི་དོན་
ཏོ། །གཞོད་མེད་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འགལ་ཞིག་
ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྗེས་དབག་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་ན་ལུང་ཐམས་ཅད་དམ་
འགལ་ཞིག་གིས་གཞོད་བརྟག་གང་། དང་པོ་ནི། མ་བྱུང་སྟེ་བྱས་པས་སྒྲིམ་ཏྲག་པར་བསྒྲིབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
པའི་ལུང་དང་མཐུན་པའི་སྤྱིར་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུང་འགལ་ཞིག་གིས་གཞོད་ཀྱང་ཏྲགས་འགལ་བར་
མི་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་ལ་གཞོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།
ལུང་ལ་མི་སྟོས་པ་དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཚུད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་སྟོབས་
ཞུགས་ལ་ཚུད་པ་དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་དེ་བདེན་པའམ་བརྟུན་པར་ཁས་སྦངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁས་
སྦངས་པ་མེད་པར་མ་བྱུང་སྟེ་ལུང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་གཞོད་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོག་ཏུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ལ་ཚུད་པ་དེའི་ཆེ་བསྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་ཆད་
མར་ཁས་སྦངས་པ་དེ་འདོར་བའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱ་མིན་ཏེ་ལུང་གི་དོན་བདེན་བརྟུན་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ལུང་དུ་
ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་དེ་དང་འགལ་ན་དེས་གཞོད་པར་
བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུང་གིས་གཞོད་པའི་དུས་ནི་དངོས་པོ་

༼༩༩༽

སྒྲོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་དུས་སུ་ལུང་གིས་མི་གཞོན་ན་གང་གི་ཆེ་གཞོན་ཅེ་ན། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞུལ་བྱ་གཉིས་
ལེགས་པར་གཏན་ལ་མེབས་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་
ལྟར་ཡུལ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །དེའི་ཆེ་དེས་གཞོན་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཅེ་ན་དེས་བྱུང་དོན་ལ་
ཞེས་པ་ལུང་ཁོན་ལས་བྱུང་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་དབྱེད་པ་ལ་ལུང་དེ་དང་འགལ་བར་སེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཆད་
མ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་གཞི་མ་བྱུང་པའི་བྱེད་པར་ལ་དབྱེད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་
གིས་གཞོན་པའི་ཡུལ་ནི། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གནས་གསུམ་པར་འཕོས་ནས་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་བསྟན་
བཅོས་བྱེད་པར་ཅན་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་ལེན་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་དོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་པ་
ལས། །ལྷག་པའི་ཆད་མ་གཞན་དུ་འང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། དེའི་
ཆེ་ལུང་གི་དོན་ལ་གཞོན་པ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ལུང་གིས་གཞོན་པའི་
སྐབས་དེར་ཡང་བསྒྲིབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལ་གཞོན་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་གྱི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་གཞོན་པས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ངེ་ལས་
སའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲོག་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འགལ་བར་ཐལ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་འགལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལུང་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།
གལ་ཏེ་བྱུང་མཐའ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་པ་རོལ་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་
ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་

༼༩༩༽

ལ་ལུང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྷ་བ་སྲིད་ཀྱང་ཡུལ་གཉིས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་གཉིས་ལ་འང་བསྟན་བཅོས་དོར་ན་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྷ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ནི་ཡུལ་
ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱེད་པ་ཀུན་ལ་སྟེ་ཡུལ་གསུམ་པོ་ཀུན་ལ་དཔྱེད་ཅིང་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གཟུང་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུགས་འདི་གང་གིས་བྱས། གལ་ཏེ་
རིགས་པས་བྱས་སོ་ཞེ་ན། འོན་དཀྱི་བ་ལང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱབ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ཡོད་པར་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་འཐད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ལུང་ཁས་མ་སྐྱངས་ན་ལུང་གིས་གཞོད་པར་དོགས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་ཁས་སྐྱངས་ན་རྟགས་ལ་ལུང་གིས་
གཞོད་པར་ཞེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆད་མས་བྱབ་པ་ལ་ལུང་གིས་རི་ལྟར་གཞོད། དེ་གཉིས་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་ཡང་ལུང་གིས་ཆད་མ་ལ་མི་གཞོད་ཀྱི་ཆད་མས་ལུང་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཁས་
སྐྱངས་པས་དོར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དོར་བར་མི་རིགས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ལ་དང་པོ་ནས་འབྲེལ་བའི་ལུང་མེད་དེ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་རེད་བྱ་སྟེ་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུང་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་ཅིག་མ་སྐྱེས་ཡང་ཕྱིས་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་ནས་ཁས་སྐྱངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ལུང་
ཁས་སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་སྐྱངས་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ལུང་ལ་དངོས་སོ་
སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་གཞོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་
འདི་ལ་བྱབ་མཐའ་མིང་བཏགས་ཀྱང་འདི་ནི་མི་ཟད་པའི་གདོན་ཆེན་སོ་ཞེ་ག་སྟེ་དཔལ་

༩༩༣༽

བར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེམ་འདི་ལྟ་བུའི་གདོན་འདི་ནི་རང་དང་ལྷན་ཅིག་མ་སྐྱེས་པས་སྐྱེས་བགོས་པ་ཡིན་
ཏེ་སྐྱོན་མཐོང་ཡང་དོར་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དབག་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་
སྟེ། འབྲུག་པ་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་དགག་པ་དང་། མི་འབྲུག་པའི་རྟགས་ལ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། རྟགས་གྱིས་
ལུང་དོན་བཀག་པ་ལྟོས་པའི་ཉེས་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
ཀྱན་གྱིས་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་ཉིད་ལ་འབྲུག་པ་བསྟན་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅས་དང་འགལ་བ་ནི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུང་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྟན་བཅས་དང་འགལ་བ་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུང་གི་ཆོས་མ་ལུས་པས་
འབྲུག་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་བུའི་
དཔེ་མི་སྲིད་པས་འབྲུག་པ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མ་བསྟན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་མ་ནི་ལུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བ་སྟོང་བར་མི་
རྒྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་ལུང་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཡིན་ན་ལུང་ནང་གལ་ཡོད་པས་དེ་དང་འགལ་བ་སྟོང་མི་རྒྱས་ལ་ཆད་
མ་མ་ཡིན་ནའང་མི་རྒྱས་ཏེ་དེ་དང་ཡང་དག་པའི་རྟགས་ལ་འགལ་བ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་མི་
སྲིད་ཀྱང་རྟགས་སུ་རུང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་པས་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་གྲུབ་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་མ་

༼༩༥༽

གི་མི་གཞོན་པ་ནི། མི་འཁྱལ་པས་ན་ཞེས་པ་སྟེ། འོག་གི་དོན་ཅེས་པ་བྱས་པ་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རང་གི་
རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱ་མེད་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་དེ་ལ་མི་
འཁྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་མི་འཁྱལ་ཡང་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུང་བྱེད་པ་
འགའི་སྤྲ་བ་སྟེ་ལུང་གི་དོན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་པས་ཀྱང་། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལུང་གིས་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་དགག་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་
གིས་མི་གཞོན་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མི་ལྡོག་ཀྱང་ལུང་ཤེས་པ་ལ་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་ལུང་གིས་
གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་དེ་ནི་རྟོག་པ་རང་ཉིད་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཏེ་ཕྱི་རྟོག་ལུང་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་
དེས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི་ལུང་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་དེ་ཅུ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟག་པ་གསུམ་པ་དེ་རྟོགས་པ་
ལ་རྟགས་དེས་གཞན་དག་ཀྱང་ཞེས་བསྐྱར་ན་ལེགས་སོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་ལུང་དོན་བཀག་པ་རྟོག་པའི་
ཉེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པ་མི་རིགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤང་ལུང་ཆད་མར་ཁས་
སྤངས་ནས་ཕྱིས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟོག་པས་རྟགས་མ་བརྗོད་རུང་གཞོན་དམ་
བརྗོད་པས་གཞོན་ཅེས་བརྟག་གང་། དང་

༼༩༩༽

ཉེས་པ་ཡིས། །དེ་ནི་མ་གྲུབ་ལགལ་བ་མིན། །ཅེ་ན་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟར་སྒྲུང་བཟོད་པ་
ནི་ཚོལ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོན་མེད་པ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལང་རྟགས་
ལྟར་སྒྲུང་བཟོད་པ་ནི་གཞན་ཕྱི་ཚོལ་བ་དག་ལ་རང་གི་འདོད་དོན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པ་བཟོད་ཀྱང་ཚོལ་བའི་
སྒྲོན་མ་ཡིན་ཏེ་བྱས་པས་རང་འདོད་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མི་འདོད་པ་བཀག་
པས་འདོད་པ་ལ་གཞོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱའི་སྒྲེང་དུ་མི་རྟག་པ་ཡང་འགོག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོས་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་
ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལགལ་ཞེས་
སྐྱའི་སྒྲེང་དུ་རིགས་པ་མིན་པས་དེ་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ན་རིག་པར་སྐྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་
ཀྱང་རྟགས་ངེས་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གཅིག་གིས་གཞོད་པ་བྱས་
ན་དེའི་འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་མ་ལའང་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་གཅིག་གིས་གཞི་གཅིག་གི་སྒྲེང་
དུ་འབྲེལ་མེད་འགོག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱའི་དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། གལ་ཏེ་
ལུང་གི་དོན་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པས་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟགས་ལ་བྱུང་བར་དགོས་
སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་དཔེའི་སྒྲེང་དུ་དེ་
དག་གིས་བྱུང་བ་བསྟན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་

༩༩༩༩༩

མཁའ་ཡོན་ཏན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་དུ་འང་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྟགས་
གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོད་མི་རུས་ལ་ལུང་དང་རྗེས་དབག་གཉིས་སྟོབས་མི་
མཚུངས་པས་རྗེས་དབག་གིས་ལུང་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྷའི་མིག་དང་ལྷན་པས་བྱས་པའི་བསྟན་
བཅོས་ལ་རྗེས་དབག་གིས་མི་གཞོད་པས་སྟོབས་མཚུངས་ལ་དེའི་སྤྱིར་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་རྗེས་དབག་དང་འགལ་བ་ཁས་མི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་
བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་དབང་པོའི་ཡུལ་བརྒྱན་པར་སྟོན་པ་དང་རང་བཞིན་སྐྱེ་བྱལ་ལ་སོགས་པས་འབྲས་བུའི་རྗེས་
དབག་འགོག་པ་ནི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།
དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཆོས་དེ་དག་ལས་མི་རྟག་པ་བྱུང་བ་གཞོད་བྱ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་
པ་གཞོད་བྱེད་མིན་ཞིང་། མི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་བྱས་པས་ནམ་མཁའི་ཡོན་
ཏན་བཀག་ན་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པར་མ་བཀག་པའི་སྤྱིར་
རོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། འོན་ཏེ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པས་ཀྱང་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ལ། རྩེ་ལ་བྱང་ལ་སོགས་པའི་
རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ན་ཡང་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དོན་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྤྱི་དེ་ལ་ནམ་མཁའི་
ཡོན་ཏན་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་

༩༩༠༽

སྐྱེད་ཉིད་ལ་རྟགས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་བཀག་ན་རྟགས་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ་དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་གཏན་ཆིགས་ཀྱན་རང་
རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་བྱས་པའི་སྐྱོན་དཔྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་
བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱོན་ཡོན་འཛོག་ན་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱབ་པའི་སྐྱོན་ས་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། བྱེད་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་བཀག་
པས་མི་རྟག་པའང་བཀག་པར་འདོད་པ་ནི། འདིར་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞོན་
པ་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་ས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རྩ་བ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་རྟགས་གཞན་གྱིས་བྲི་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བཀག་པས་ཀྱང་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ།
བསྟན་བཅོས་ལ་གཞོན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་པ་ནི། མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པའི་ཆིགས་བཅད་གཅིག་
གོ། །གཉིས་པ་མདོའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ལྷན་དོན་མ་ལུས་པ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏ་ཅང་
ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། གལ་ཏེ་སྐྱོན་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་དུ་སྐྱོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀློང་བས་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་
བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བའི་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
ཀྱང་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་བཀག་ན་ཡང་རྟགས་

༩༩༩༩༩

འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱོལ་བའི་
དམ་བཅར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གྲང་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་དེ་
དག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་བཟོད་པར་མི་རིགས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དམ་བཅའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པའམ་ཆིག་སྟངས་སྟོས་པས་དེ་ལྟར་མི་
འགྱུར་བའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བཟོད་པའི་དཔེ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་དམ་བཅའ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་མིན་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་
བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དགོས་སོ་ཞེས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་མ་
གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་ཅེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་ལྟོག་པའམ་
དགག་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒངས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་
ན་སྐྱེ་འཛིན་མདོན་སུམ་ཆིག་གིས་མི་བསྒྲོག་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པར་སྟོན་པའི་ཆིག་གིས་གྲང་མི་བསྒྲོག་སྟེ།
དེ་ཉིད་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་འདོད་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་
བའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་
ཀྱོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཡང་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཀྱོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར་ལུང་གི་ཆོས་དཔེ་མ་

༼༦༩༩༽

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འབྲུག་ལྷོག་བྱེད་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།
གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་
ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
འདིར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཆོལ་བས་སྤར་འདོད་པ་ཅམ་
གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཅོད་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་དོར་ནས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
འབྲུག་པའམ་ཁས་སྤངས་པར་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་གང་ཟག་
གཉིས་ལས་ཉོག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པས་བསྟན་བཅོས་གཞན་
དོར་ནས་གཞན་ལ་འབྲུག་མི་རྒྱས་སམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་དམ་མེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་སྦྱོས་པ་
དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ངག་འདི་ལ་བཅད་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ། གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་
འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། འོ་ན་གང་ཟག་འདིའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་སྤང་དོར་
བྱ་མི་རྒྱས་སམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ནི་རྒྱ་གང་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དོགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་དོགས་པ་མི་
སྤེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉོག་ལྡན་གྱི་འབྲུག་པ་ཆད་མ་ལ་སྦྱོས་པར་བསྟན་པ་
ནི། གལ་ཏེ་ལུང་གི་དོན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་དམ་

༩༩༩༩༩

མི་གཞོན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོག་ལྟར་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཛིན་པ་ཆོག་གིས་བསྒྲོག་མི་རུས་ཏེ་མིག་གིས་
གཟུགས་མཐོང་བ་ཆོག་གིས་བསྒྲོག་མི་རུས་པ་བཞིན་ཅེས་པ་ནི། དེ་ནི་ཆོད་མས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོག་གིས་ལུང་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་མི་རུས་ཏེ་མཁས་པ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཆོག་གིས་
བགྱི་བར་མི་རུས་པ་བཞིན་ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོད་མས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །དེས་ན་རིག་པའི་རྗེས་
སྤྱ་འབྲང་བ་ནི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་གཞན་དོར་ནས་གཞན་ལེན་པ་མ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་སྟོས་པ་
དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་སྟོན་བཅས་བྱེད་པ་ནི། །འདོད་པ་ཅམ་ལས་འཇུག་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་དབྱེད་
བྱེད་སྟེས་བྱ་ནི། །སྟོབ་ཐང་གིས་ནི་དང་པོ་བསྟོན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པ་དང་མི་ལྟར་པའི་འཇུག་
པ་རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་དག་སྤར་ཡང་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བཅད་གཅིག་སྟེ་སྟོན་པོ་དག་ནི་མ་
བརྟགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་དེ་དོར་ནས་ཡང་མ་བརྟགས་པར་གཞན་ཁས་ལེན་པར་སྟོང་བས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དེ་
ལའང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་མེད་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། རྟོག་པ་ལྟར་ན་མིན་ན་
ནི། །འདོད་ཉིད་དེ་ཡི་རྩ་མཆོན་ཏེ། །དེ་ཡི་དང་པོ་ཁས་ལེན་པ། །དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཞུགས་པའི་སྤྱིར། །དེས་ན་
གཉིས་པ་གསུམ་པ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་མེད་དུ་ཐལ་
བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་མ་བྱུང་པ་དང་བྱུང་ཆེས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བརྟོག་པ་ཡིན་ལ་
བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ལ་བྱུང་ཆེས་པ་ནི་འདོད་པ་སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་གྲོལ་
བའི་དཔག་འདོད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱུང་ཆེས་པ་

༩༩༥༽

སྤང་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྒྲིལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འོག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བ་སྟེ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ནི་ཚོལ་བས་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞོད་ན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སྒྲིལ་དཔོན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྒྲིལ་བ་
མཛད་དོ། །དེ་ལ་ལོག་རྟོག་རྗེ་ལྟར་སེལ་ཅེ་ན་རྒྱ་མཆན་གསུམ་གྱིས་ཡིན་ཏེ་གོང་དུ་འདོད་གཞོད་མེད་དང་ཞེས་
བ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞོད་ཀྱང་བྱས་པའི་རྟགས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་བསྐྱབ་བྱའང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྟགས་ཀྱི་རུས་ཡུལ་དངོས་ཀྱང་མ་
ཡིན་ལ་དེ་བྱུང་བྱེད་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་པས་དེའི་དོན་
ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔེ་དང་གཏན་ཆིགས་མ་བྱུང་བའང་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འགལ་ཞེག་
བཀག་པས་འགལ་བར་འགྱུར་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཀོད་
པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་ཆིགས་བཅད་
གཅིག་སྟེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་སྒྲིལ་བའི་དགོས་པ་ནི་གཞན་ཡིན་ཏེ་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་བཅོས་མཁན་
པོས་བརྟགས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་

༼༩༩༽

པའི་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་ཚེས་ཅན་དེ་ཚྱོད་གཞི་ཡིན་པ་སྤངས་ནས་རང་ཉིད་ལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་གྲགས་
པའམ་གྲུབ་པའི་ཚེས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚེས་ཅན་དེ་ཚྱོད་གཞིར་གཟུང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟོ་ཉ་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་
དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟོ་ཉ་པ་ཡིན་ཏེ་ཚྱོད་པའི་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཚེས་ཅན་ནི་བྱ་བ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་
དེས་པ་མིན་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་བྱ་བ་ལ་དཔྱད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་མཁན་སོས་རང་གི་འདོད་
པས་བརྟགས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་དབྱེ་ལས་སྦྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ཚྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པའི་དངོས་
པོ་རྣམས་ལ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་རྣམས་ལ་ཚྱོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པའི་
གཞི་ཚེས་ཅན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་པ་ནི་གྲགས་པའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་ལ་བསྟན་
བཅོས་མཁན་སོ་ནི་བརྟགས་པའི་ཚེས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་དཔྱད་པར་བྱས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཚེས་ཅན་དུ་འདོད་པས་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ཚེས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཅི་སྟེ་ཚེས་ཅན་ནི་
གྲོ་ལ་བ་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་ཟེན་པ་གཅིག་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟོ་ཉ་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྐྱབ་བྱ་
མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟོ་ཉ་པ་ཡིན་ཏེ་རྟག་ལ་ཚེས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་
སྟམ་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་

༩༩༩༩༩

ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་རྒྱས་བསྐྱུས་བསྐྱུས་པའི་དགོས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱས་པར་བསྐྱུས་པའི་དགོས་པ་དང་། བསྐྱུས་ནས་བསྐྱུས་
པའི་དགོས་པ་དང་། དེས་བཟུང་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་། རང་ཉིད་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱུས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ནི། དེས་ན་ཏྲགས་ཀྱི་སྟོན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་བསལ་
བྱ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡང་ཏྲགས་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་པས་དམ་བཅའི་སྟོན་ནི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི་རྒྱ་སོགས་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་སྤྱིར་མཆན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཁུབ་པ་དང་ཁུབ་ཆེས་པ་སྟོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ་ཏྲགས་དང་དཔེའི་སྟོན་ནི་མ་བསལ་ཡང་དམ་
བཅའི་སྟོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མ་ཁུབ་ཁུབ་ཆེས་གཉིས་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་ཏྲགས་
དང་དཔེའི་སྟོན་སྤང་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོས་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་མ་
ཁུབ་པ་དང་ཁུབ་ཆེས་པ་གཉིས་གང་དང་གང་གིས་སེལ་ཅེ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྤང་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱུས་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྐྱུས་བྱར་ཁས་སྤངས་ཕྱོགས་
མཆན་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ་རྟོག་བསལ་བསྐྱུས་བྱར་ཁས་སྤངས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །གལ་ཏེ། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྐྱུས་བྱ་བ། །བདག་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བའོ། །ཞེས་སྤང་ཡང་བསྐྱུས་བྱའི་
མཆན་ཉིད་བཤད་ལ། འདིར་ཡང་། བསྐྱུས་བྱར་ཁས་སྤངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད། །ཅེས་ལན་གཉིས་བཤད་པ་མི་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤང་མ་ནི་

༩༩༠༽

ཀྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་མཐུག་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་སྤར་བསྟུ་བ་བྱའི་ངོ་བོ་ཅམ་
ཞིག་བསྟན་ནས་འདིར་རྣམ་བཅད་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཐུག་བསྟུ་བས་ཅི་ཞིག་གྲ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤ་
མ་ནི་མདོ་མཛད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ་འདི་གཉིས་ཐ་དད་ཅེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ་མཁས་པ་གཉིས་དགོངས་
པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤ་མ་ནི་ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ་ལོག་ཏྱིག་སེལ་བ་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་མཆན་ཉིད་
སྤར་བསྟན་ལ་འདི་ནི་རིག་པའི་སྒྲོར་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ལྟོས་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་ལ་བྱས་ན་ངག་ཏུ་མ་སྟུས་པའི་བསྟུ་བ་བྱ་ལ་མ་བྱུང་བས་
ཁས་སྒྲངས་པའི་དོན་ནི་དཔག་པར་འདོད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟོས་བས་བསྟུ་བ་བྱར་འདོད་པར་གྱུར་
པ་ནི་བསྟུ་བ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རིགས་མི་མཐུན་མཐའ་དག་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
དོན་ཡང་ལྟོས་བས་བསྟུ་བ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་དེས་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུ་བ་བྱར་
འདོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤར་དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་མི་དགོས་ལ་གཤམ་ཏེ་ཁས་
སྒྲངས་ཀྱང་བསྟུ་བ་བྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏྱགས་ཀྱིས་དཔག་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་དེས་རིགས་མི་མཐུན་རྗེ་ལྟར་སེལ་ཞེ་ན། རིགས་མི་མཐུན་གྱུ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་
ཐུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསལ་བ་ཞུགས་ནས་བསྟུ་བ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་
ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མ་གྱུ་བཟུང་བ་དང་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་སྟུ་བ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང་ངག་ཏུ་མ་སྟུས་པ་དང་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་མཆན་ཉིད་བསྟུ་བ་བྱར་འདོད་པ་དེ་འཐུག་པ་མེད་པར་སྤོང་བས་

༼༩༩༽

གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ངེས་གཟུང་གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཆོག་སྤང་སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྟོལ་བ་རང་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
པ་ཞེས་བརྗོད་པས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་རྟགས་པ་སྟེ་ཆོགས་སྤང་ཀྱི་དགོས་པ་འང་ངེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལྟར་ཆོག་སྤང་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པ་གཅད་པའི་དོན་
དུ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རང་ཉིད་འདོད་པ་སྟོས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་བསྐྱབ་
བྱར་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་མ་འོངས་པའི་ཆོག་
དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འདིར་ནི་གཙོ་བོ་དེ་བྱེད་པའི་མཐའ་སྟེ་མ་འོངས་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་
པའི་ཕྱིར་གཅད་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་རི་ལྟར་མ་འོངས་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་ཅེ་ན། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་
བ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་མ་འོངས་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་ན་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་རང་ཉིད་དང་
འདོད་པ་འང་མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལའང་
ཡོད་པས། དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་
བཅའ་བའི་ཆེན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་ངེས་གཟུང་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར་ཡང་འདོད་པ་ལ་གྱུར་པའི་རྟེན་སྐྱར་བས་
ཆོག་མོད་ཅེ་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོད་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་འདོད་པའི་

༼༩༩༽

སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཨེ་ཤ་ལ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལྟ་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་དུ་བཏུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་
འགྱུར་བ་ཞེས་མ་འོངས་པའི་ཆིག་དང་འབྲེལ་བེན་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཅིག་ས་པའི་སྒོར་ཡང་ཉག་ས་དང་དཔེ་མ་
གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ཆིག་སྤད་སྒྲོམ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིག་ས་པའི་སྒོར་ནི་
འདོད་པའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལ་ཞེ་ལྟ་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་དུ་བཏུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་གྱུར་པའི་སྤྲེལ་གཏན་ཆིག་ས་
མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་འགོག་སྟེ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་
ཀྱང་འདོད་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེར་ཆིག་སྤད་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་
དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་དངོས་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ནི་བསྟན་
བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་ལུས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་
རྫོང་བྱེད་མིན་པའི་བྱིར་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དགོས་པར་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གྲོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་འདོད་པའི་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོམ་
པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཆོད་མར་ཁས་སྦངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་
ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་ཉག་ས་དགོད་པའི་ཆེ་ལུང་ལ་མི་སྟོས་
པར་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་
དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེས་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་ས་བཅད་གཅིག་སྟེ་རང་ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་བརྫོང་པ་འདིས་
མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བའམ། འབྲེས་པའི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་སྟེ་བཀག་ཀྱང་ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆིག་ས་

༼༦༩༽

ཀྱི་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་རང་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་
བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུ་བ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་བཀག་
ཀྱང་སྒྲིན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་དུས་སུ་ལུང་ལ་མི་སྟོས་
བར་བཤད་པ་འདིས་ལུང་ལ་སྟོས་པའི་དམ་བཅའ་བྱེད་པའང་སྐབས་སུ་མ་བབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་
སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་པ་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྤྱི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུ་བ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་བསལ་བ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གང་ལ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་
འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསལ་བ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་བསལ་བ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ནི། ཁས་སྦངས་པ་དེའང་ཆད་མ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་
པ་སྟེ། བསལ་བ་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །བསལ་བ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གཏན་
ཆོགས་ཞེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་བསལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཅེས་པ་
གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
མདོན་དུ་རྒྱ་ཡོད་པར་མ་ཐད་ཐེ་ཆོམ་སྟེད་པའི་རྒྱས་པའང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཏན་
ཆོགས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ལ་

བཟོད་ཕྱིར་ཅེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེའང་
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མངོན་དུ་རྒྱ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ་སྟོ་བུར་བའི་རྗེས་དཔག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱེད་ཕྱོགས་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
བསལ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་བསལ་བའང་གཉིས་སུ་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་སྟོན་ས་བསལ་བ་བཞིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཀྱི་
ཚད་མ་དུ་མ་ཡོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གས་པ་དང་ཁས་སྦངས་ཀྱང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྗེས་
དཔག་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ་ལ་ཁས་སྦངས་ནི་འབྲས་བུའི་
རྟགས་དང་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ལ་གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་ཅེས་བཟོད་
དོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་མིན་ན་རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བར་མི་འཐད་ལ། ཡིན་ན་
རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ་སྟོད་ན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་མི་བསྐྱ་
བར་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྩོན་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱ་བ་སྤིད་ཀྱང་དེ་མ་བྱུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་ཅེས་པའི་བསལ་བ་དང་། གྲགས་
པའི་བསལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ལས་བདུས་པར་ཁས་སྦངས་དང་
རང་ཚིག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། རིགས་པའི་སྟོར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་
དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཡུང་དང་རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་

༩༩༥༽

མཚན་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དགོས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་
ཅེས་པ་སྟེ་རང་ཆོག་གི་བསལ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བསལ་བ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ཞེས་པ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་དོ་ཞེས་པ་དང་། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བདག་གོལ་བ་དང་གཞན་
བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོག་
དོན་གྱི་འབྲས་བུར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅིས་བྱུང་ཅེ་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་ལྟན་
པ་ཡོད་ན་ངག་འཇུག་ལ་མེད་ན་ངག་མི་འཇུག་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཅེས་པ་ནི་
ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ན་རྩྱུང་པའི་
དུས་སུ་ཅང་མི་སྟོབས་བར་གནས་པའམ་སྟོབས་ཡང་ངའི་རྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ་སྟོབས་བར་ཉིད་བདེན་ན་སྟོབས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྟོབས་བར་ཉིད་མི་བདེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མི་བདེན་ན་འང་ཐམས་ཅད་བརྟུན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ་
ངག་དེས་གཞན་བདེན་པ་སྟོབས་མི་ཁེགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱུ་སྟོབས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་ནོ་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ཉིད་
འགོག་མིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་འགོག་ན་ནི། །སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་
ནི། རི་ལྟར་བདག་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་འོ་ན་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་བསལ་བ་འདི་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་དང་
འགལ་ཅེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཅེས་པ་ནི་གཞན་ལ་འདི་གཉིས་མཚུངས་
པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ལུང་འདི་རང་ཆོག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་ཅེས་

༩༩༩༩༩

སྐྱར་རོ། །དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་མཚུངས་ཞེན་གོང་དུ་ཇི་ལྟར་གྲོལ་བ་བདག་ཉིད་དོན་ལ་ཚད་མ་མིན་ན་དེ་བརྗོད་
བའི་ཆོག་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཁས་སྦངས་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་སྦངས་པ་ལ་མི་བརྟེན་
ནའང་ལུང་དེར་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱུང་བར་གྱི་དབྱེད་པ་ཡང་མི་འདུག་གོ་ཞེས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་
སྟེ་ཆོག་དོན་གྱི་འབྲས་བུར་ཁས་སྦངས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡང་འབྲའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་དོན་གྱི་
འབྲས་བུར་འབྲ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་དེ་ཙྏ་དེ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་
ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་དོན་འདི་མི་བདེན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདི་གཉིས་
བསལ་བ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པས་ལུང་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཅིས་བྱུང་ཅེ་ན། དངོས་སོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
འབྲ་ལ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མར་ཁས་སྦངས་པ་ཡང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟར་ཅིག་ཏུ་མ་བཤད་ན་ཁ་ཅིག་ལུང་ནི་
རང་ཆོག་ལས་ཀྱས་པ་ཆེ་བར་དོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་འདི་གཉིས་བསལ་བ་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་འགལ་བས་གཞུང་གི་དོན་ནི་ཁོ་བོས་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་
གྱི་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་པལ་ཆེར་ནི་དཔྱད་པ་ལོང་རི་དྲགས་ལ་མདའ་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་བསྟན་
བཅོས་དེའི་སྐབས་རྟེན་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཅེས་བུ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཞོད་པ་སྟེ་གོགས་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལྟར་ཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་
ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་རང་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁས་སྦངས་པའི་གོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲར་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་

[illegible]

༩༩༩༩༩

བ་དང་། དེ་དག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཆོས་ཅན་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གཞོན་གྱི་དུ་བསྟན་པ་
དང་། ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གོགས་གྱི་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གཞོན་གྱི་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོད་མར་ཁས་སྦྱངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོད་མ་མ་ཡིན་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུང་ཆོད་མར་མི་འཐད་དེ་ལུང་ཉིད་ལ་ནང་འགལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར།
སེམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་སྟོན། །འཇུག་དོགས་ཁུས་ཀྱིས་དག་མི་འགྱུར། །དེ་ནི་ལན་བརྒྱུ་བ་གྲུས་བྱས་
ཀྱང་། །ཆང་བུམ་བཞིན་དུ་གཙང་མི་འགྱུར། །ཅེས་ལུང་ཁ་ཅིག་ཁུས་ཀྱིས་སྟོན་པ་མི་འདག་པར་འདོད་ལ་ཁ་
ཅིག་འདག་པར་འདོད་དེ། རྒྱ་གར་གླེང་གྲུ་འདི་འབྲིལ། །འིལ་བ་ཅན་དང་སྟོན་པའི་རི། །ཀ་ན་མ་ལའི་
འཇུག་དོགས་སུ། །ཁུས་བྱས་ཡང་འབྱུང་སྟོན་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁུས་ཀྱིས་སྟོན་པ་
འདག་པའི་ལུང་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོན་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཆོད་མས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དག་སྟོན་
ཕྱིའང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅས་དང་འགལ་ན་
གཞོན་གྱི་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གོགས་གྱི་དུ་
འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་། དེའི་མཇུག་བསྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་མིན་ཅེས་
པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྟེ་དཔེར་ན་རང་ཆོག་གོགས་གྱི་དུ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ་ལུང་དེའང་ཆོས་ཅན་ཆོད་
མས་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ལུང་ལ་མི་

༼༦༩༽

སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་བྱུབ་པ་ལའང་བསྟན་བཅོས་གོགས་བྱེད་དུ་མི་
འཐད་དེ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུང་ལས་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་བསྟན་པས་སྐྱེས་བྱའི་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་
མ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལུང་དང་དམ་བཅའ་དེ་དག་གཉིས་ལས་གང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་
ཚད་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལུང་གིས་ཚད་མ་ལ་གོགས་བྱེད་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་པ་གང་རུང་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མ་མེད་པར་
འདྲ་ཡང་ལུང་གིས་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པའམ་ཚད་མ་དང་བྲལ་བའི་དམ་
བཅའ་སྤྲ་མ་དེས་འོག་ཏུ་དམ་བཅའ་འམ་ཞེས་ཟེར་གྲང་དམ་བཅའ་བྱི་མ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་དེ་དམ་བཅའ་གཉིས་
རུས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཚད་མ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་
འདོད་པ་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་ལུང་ཁོ་ན་ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་ལའང་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ་རིགས་པ་དང་བྲལ་
བའི་དམ་བཅའ་ལུང་དེས་ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་དེ་སྟོབས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སྐྱར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུང་ནི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འཐད་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་
བྱས་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་ལེའུ་དང་པོར། རྫོད་པ་པོ་ལ་སྤྲ་གནས་
པས། །འདི་དངོས་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་མིན། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲིག་ཟེན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚད་
མས་བྱུབ་པ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་

༩༥༠༽

བ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁས་སྒྲངས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེས་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་གས་བཅད་གཅིག་ནི་འདི་གཉིས་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་
བྱེད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཐ་དད་དུ་བསྟན་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་གོ་སྤྱོད། །འདི་གཉིས་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་བྱེ་བ་དེ་ལྟར་
མིན་ན་རྗེས་དཔག་གི་བྱེ་བྲག་གི་སྟོན་ས་དབྱེ་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཆེས་ཏེ་འབྲས་བྱ་དང་རང་
བཞིན་དང་མ་དམིགས་པའི་གསལ་བའང་ལོགས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ལོགས་ཤིག་བྱས་པ་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ཆོག་རྗེས་དཔག་ལས་
ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་འཐད་པ་ནི། འོ་ན་རང་ཆོག་བསྟན་བཅོས་ལས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དག་
ཅམ་བཞེད་པ་ནི་དམ་བཅའ་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཞོན་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤིས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཞེད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གསལ་ནི། དེ་དག་ལས་
བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་འབའ་ཞིག་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པས་ལུང་
གི་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ན། འོ་ན་རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྤྱིར་གཞལ་བྱའི་
དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ལུང་ཆད་མར་མི་
འདོད་པའི་སྤྱིར་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་ལུང་ལས་གཞོན་བྱེད་དུ་འདོད་པས་ཀྱང་གཞོན་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཆད་མ་མིན་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིར་ཁས་སྒྲངས་པ་སྤྱིས་དག་གསལ་བར་མི་
རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་བཀག་ན་ཅིར་འགྱུར། རང་ཆོག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

༼༡༠༽

འོན་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་
ལུང་འདི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་ཚད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ན་ལུང་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞད་གད་དུ་བྱས་པའོ། །དོན་ལ་རང་ཚིག་ཀྱང་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེས་
བུས་ཚད་མར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་ཕྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་
ན་རེ། ལུང་དང་རང་ཚིག་ལ་བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་གོགས་བྱེད་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རབ་གྲགས་དོན་དག་ལ། །བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་
པ་མེད། །ཅེས་པ་ནི་གཞལ་བུའི་གནས་གཉིས་ལ་བརྩད་པའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའོ། །འོན་ཀྱང་
རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །ཁས་སྤང་དང་འགལ་བ་ནི་སློག་
གྱུར་དག་ལ་ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཏེ་ལུང་ལ་མ་བརྟེན་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
ཤེས་ཏེ་སློག་གྱུར་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་སྤར་སྤྲེལ་ཏེ་ཉག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཁས་
སྤངས་ནས་ཕྱིས་ཉག་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་ཡང་ལུང་གི་བསལ་བ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་
ནི། རྣམ་ངེས་ལས་བཤད་པ་འདིར་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་ལུང་དང་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་འདི་ལ་ཡུལ་དང་
བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་ན་རིགས་པའི་སློར་འདི་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཅི་ན། དམ་བཅའ་བའི་ངག་
གི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་བའི་ངག་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་ན་ཁས་སྤངས་པའི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྤར་
ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་དེ་དང་འགལ་

༩༥༠༩༽

བ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུའམ། བྱད་མེད་གཅིག་ལ་སྒར་མར་ཁས་སྦངས་ནས་ཕྱིས་མོ་གཤམ་དུ་དམ་འཆའ་བ་ལྟ་
བུའོ། །རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ནི་དག་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་དང་ཤུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་
ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་དངོས་སུ་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་
ལ་ཤུགས་ལ་འབྲས་བུའི་རྗེས་དཔག་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའི་ཆོག་དེ་ཉིད་དོན་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཁས་
སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དང་རང་ཆོག་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་དག་སྒྲིམ་དང་དག་གཅིག་གི་ཡང་བརྗོད་བྱ་
དངོས་ཤུགས་གཉིས་པན་ཚུན་གོགས་ཅམ་ཡང་བྱེད་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོབས་མཚུངས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་ཕྱིར་གང་རུང་གཅིག་འགྲུབ་པའི་གོགས་བྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་བ་བས་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ན་སྟོགས་སྟོན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འདིར་ཐེ་ཆོམ་
བ་བ་ཅམ་ཀྱིས་སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིན་ཀྱི་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་གིས་གཞི་གཅིག་ལ་དག་སྒྲིམ་ཕྱིའི་དོན་རྣམས་
བརྗོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་མི་སྲིད་པ་གཉིས་ཁས་སྦངས་པས་གཞི་དེ་ལ་ཆོས་དངོས་འགལ་གཉིས་ཀྱང་མི་
སྲིད་ལ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་གོགས་བྱས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་སྟོན་ཆགས་ཀྱང་དོན་ལ་
སྟོན་མེད་པས་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོག་གི་སྟོན་གཙོ་ཆེ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྗོད་ན་སྒྲིམ་བ་པོ་ལ་ལྷན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁས་སྦང་བར་བྱ་བའི་ལུང་
ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དང་། ཐབས་ལ་ཞུགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་ལུང་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་

༼ ༡༠༣ ༽

བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་དེ་ལ་དབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ལུང་གི་དོན་འདི་ལ་
བརྟག་པ་བྱེད་པ་པལ་ཆེར་ནི་ལུང་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ན་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་པའི་
བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་རྩ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡང་སྤྱི་དང་
སྤྱིན་སྤྱིག་ལ་སོགས་པས་ཆོས་མིན་ཏེ་སྤྱིག་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་ལུང་ལ་
ཡོད་མེད་རྟོག་པའོ། །འདི་ལྟ་བུ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིག་པ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་ལུས་བུས་པས་མི་འདག་
ལ། སྤྱི་ཀྱིས་འདག་ན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བའི་ལུང་སྐབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ཏེ་འདི་
ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་དག་ལ་རིགས་པས་བྱུང་བས་གཞོད་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐབ་བྱེད་དུ་
གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དབྱེད་པ་འདུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་དོན་ནི་མངོན་གྱུར་དང་
སྒོག་གྱུར་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྒོག་གྱུར་མེ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་མཐོང་
བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་བྱ་སྟོན་པ་ལ་རིགས་པ་སྟེ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་བས་གཞོད་པ་མེད་ན་ལུང་
དེ་གཟུང་དུ་རུང་རོ། །ཡང་མ་མཐོང་བའི་དོན་དག་ལ་རང་ཆོག་གིས། གཞོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་
དེ། །གཟུང་ཞེས་སྤྱིར་ཏེ་གོ་སྤྱོད། །གལ་ཏེ་ལུང་དང་རང་ཆོག་གྱུང་བརྗོད་འདོད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཞོད་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གོགས་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་སྤྱིར་
མི་འགལ་ལོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་གྲགས་

༩༥༥༽

པའི་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་
དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཁས་སྦྲངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས་
གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དཔག་དེས་དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་གཞོན་པ་ནི་གྲགས་པའི་
བསལ་བ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྤྱས་བཞེད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞོན་པའོ། །གཉིས་པ་གྲགས་པའི་
སྤྱི་དོན་ནི། རྒྱན་ལས། གཡོ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ནི་གྲགས་པ་ཡིན་ལ་དེའང་བཞེད་འདོད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་སྤྱས་བཞེད་པར་བྱར་རུང་སྟེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དེའོ། །དེ་ལས་སྤྱིས་པའི་
རྗེས་དཔག་ནི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། རྒྱུ་འདོད་པའི་སྤྱི་ཡི་བཞེད་བྱ་
བ། །གཡོ་མེད་གང་ཡིན་གྲགས་པ་ཡིན། །གྲགས་པ་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དེ། །དེ་བསྐྱེད་ཕྱིར་ན་དེ་སྐད་བཞེད། །ཅེས་
སོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ནི་གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་བོ་ཀྱན་ལ་ཡོད་པ་གཏིང་ཚུགས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་ནི་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཡིན་ལ་དེ་ལས་སྤྱིས་པའི་ཆོས་ནི་
འདོད་པའི་སྤྱས་བཞེད་པར་བྱར་རུང་ཡིན་ཏེ་དེ་གྲགས་པའི་ཡུལ་ལས་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅན་ཀྱི་སྤྱིའི་གྲགས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་
སྤྱིའི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གྲགས་པའི་རྟགས་ལ་རང་
བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་བས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ལས་ཐ་
དད་དུ་བཞེད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲེལ་བ་ཁས་སྦྲངས་པ་ཅམ་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་

༩༥༠༥༽

བསལ་བ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདིར་འབྲེལ་བ་ནི་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཡིད་
ཆེས་པའི་བསལ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་རྩི་ལྟར་བཟོད་ཅེན། འདིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ནི་
གྲགས་པའི་བསལ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་གྲགས་པས་བསལ་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་
བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྒྱལ་བས་སྐྱབ་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་ཏྟགས་ཀྱི་ཐལ་བ་ནི་གྲགས་པ་
ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་ཏྟགས་ཀྱི་ཐལ་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་ཡིན་པས་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཟུག་འདི་ནི་འདིག་ཏེན་
ཐམས་ཅད་དང་། །འགལ་ཡིན་སྲ་མ་རང་ཉིད་དང་། །ཡང་ན་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡི། །དོ་བོས་ཐལ་འགྱུར་འདི་
བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ན་གྲགས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་ངེས་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ལ།
བསྟན་བཅོས་དང་རང་ཆོག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་ཏེ། ཟུག་གང་ཕྱིར་ཀྱན་ཆེ་ཐ་སྙད་པས། །སྐྱ་
དོན་རྗེས་སུ་འབྲང་བྱ་ཡི། །བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་དེས་དེ་ལ། །ཐ་དད་ཕྱིར་འདིས་ལོགས་ཤིག་བྱས། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །ཡང་ན་གྲགས་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲང་བའི་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པས་ཐ་དད་དེ། ཟུག་ཡུལ་ནི་སྤྱི་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས། །ཐ་དད་པར་ནི་བཟོད་འདོད་ལ། །བསྟན་བཅོས་
གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཡི། །རྣམ་དབྱེ་ཡིན་ཕྱིར་ཐ་དད་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་གྲགས་པ་ལ་རང་
བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གྲགས་པ་ནི་སྐྱ་ལ་སྟོས་པའི་ཆོས་བསྐྱབས་
ལ་རྗེས་དཔག་ནི་སྐྱ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་འདོག་ན་
ཏྟགས་གསུམ་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ཡང་ཐ་

༩༥༠༩

དང་དུ་འཛོག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་
དོན་ལ་གསུམ་སྟེ་གྲགས་པའི་བསལ་བའི་རང་བཞིན་དང་། གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དང་
དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལུང་དང་
སྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིས་བྱའི་ཞེས་པ་སྟེ་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་སྒོར་བའི་ཆོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱས་བཟོད་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་མེད་ཅེས་པ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིས་
བྱའི་བཟོད་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སྒྲུབ་རོ། །འདིའི་འབྲེལ་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་
ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་རང་ཆོག་བཞིན་ཅེན། ཐམས་ཅད་ཆོ་བའི་སྤྱས་བཟོད་རུང་དུ་ཁས་
སྒྲངས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ངག་འདི་ནི་སྤྱི་བོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འདོད་ལ་འདི་གཞན་ལ་གཞོད་
པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ཆེས་ཡིན་ཅེས་པ་གཞལ་བྱ་བཟོད་རུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་ནི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གྲགས་པའི་སྤྱི་
དོན་བཤད་པ་དང་། གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བཤད་བྱེད་ཏོ། །ཡང་ན་ཐ་
སྙད་ནི་ཆོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཡིན་ལ་དེ་ལས་སྤྱིས་པའི་ཆོས་ནི་ཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་སྤྱས་བཟོད་པར་
བྱུང་རུང་བའོ། །སྤྱས་བཟོད་རུང་དེ་གྲགས་པའི་སྤྱས་བསྟན་ཏེ་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལས་སྤྱིས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

༩༥༩༽

དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་གྲགས་པའི་བསལ་བར་མི་འབྱུར་ཏེ་གྲགས་པའི་
ཡུལ་བཟོད་རུང་གིས་བཟོད་དུ་མི་རུང་བའི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་
སོགས་པའི་གཞལ་བྱས་བསལ་བ་ལ་ཡང་འཇལ་བྱེད་ཆད་མའི་སྐར་སྐྱོ་བཏགས་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་
རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱེ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་སྐྱེ་
ཉིད་མཉན་བྱར་བྱུབ་པས་སེལ་བ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཤེས་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཉན་ཤེས་དང་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆད་མ་ནི་དོན་འགལ་བར་གནས་པ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱས་
བཟོད་པར་བྱར་རུང་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྐྱོར་བ་ནི་གང་སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྐྱུལ་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་
བུའོ། །ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་སྐྱས་བཟོད་པར་བྱར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བུའོ། །འདིའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ནི་སྐྱེ་བཟའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །དེས་ན་སྐར་བཟའ་བྱས་པ་རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་དང་མ་བྱས་པ་བྱམ་པ་ལ་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་
སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྣམས་སུ་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་གྱིས་བཟོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་
གནས་

༩༥༠༩༽

པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་
སྤྲུལ་བཟོད་པར་རྟུག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ལྷིར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱམ་པའི་སྤྲུལ་བཟོད་རྟུག་པ་བཞིན་ནོ། །རི་བོང་
ཅན་ལ་སོགས་པ་འང་རྟོག་པ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ན་སྤྱིར་བཟོད་བྱར་མི་རུང་སྟེ་གོང་དུ་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་བྱམ་
པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོད་བྱེད་དུ་རུང་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་བྱར་རུང་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་ཅིག་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོད་བྱེད་དུ་རུང་ལ་དོན་གཅིག་ཀྱང་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བཟོད་བྱར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་རྟོག་
པ་ལ་སྤྲུང་བའི་དོན་ཅུང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཀྱི་སྤྱིར་བཟོད་པར་རུང་བ་ཉིད། དེ་ཡིས་དེ་དང་མི་མ་ཐུན་
པའི་ཁྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་འགའ་ཞིག་བཟོད་དུ་མི་རུང་བར་དམ་བཅས་པ་དག་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་
རོ། །འོ་ན་སྤྱིར་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་བའམ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་བ། །ཞེས་པ་སྤྲུང་བཅའ་བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་
པའི་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟོད་དུ་རུང་བའོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་ལ་ཁྱེ་བའི་སྤྲུལ་བཟོད་དུ་མི་རུང་ཞེས་དམ་བཅས་
པ་འང་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་ལ་ད་ལྷ་བྱམ་པ་ནི་ཁྱེ་བའི་སྤྱིར་བཟོད་བྱར་བྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་
འགོག་ན་གྲགས་པས་གཞོད་པ་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་ནི་ཁྱེ་བའི་སྤྲུལ་ལྷལ་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་གང་
ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོད་བྱེད་ཡིན་པ་འགོག་པ་འམ་ད་ལྷ་འང་བྱམ་པ་ནི་ཁྱེ་བའི་སྤྲུལ་བཟོད་རུང་ཅུང་ཡང་ཡིན་པ་
འགོག་ན་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་སྤྱིགས་ནི་གང་ཆེ་བྱམ་པ་ལ། །ཁྱེ་བའི་སྤྲུལ་ནི་བཟོད་བྱ་

{ ༡༠༩ }

ཉིད། །འཁོག་པ་དེར་ནི་གྲགས་པ་ཡིས། །གཞོད་པ་ཡིན་ཞེས་མངོན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་
དེ་ལུང་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོད་སྤང་གི་ཚུལ་གྱིས་ལུང་གི་འབྲེལ་བཞོད་པ་དང་། ལུང་བྲང་བ་དང་། ལུང་
གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་པའི་སྤྲས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཆོས་པའི་སྤྲ་གྲགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲགས་པའི་གསལ་བར་མི་རུང་སྟེ། བྱམ་པ་ཆོས་
པའི་སྤྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་པའི་སྤྲས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲགས་པས་བསལ་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲ་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ་བྱམ་པ་ལ་ཆོས་པའི་སྤྲ་དེ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་འོག་ཏུ་
བྱམ་པ་དེ་ལ་ཆོས་པའི་སྤྲ་དེ་ནི་བྱབ་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་དེ་ལ་ཆོས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་
པའི་སྤྲ་ཀུན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲེལ་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་
པའི་སྤྲ་སྤྱབ་ཏུ་རུང་བ་དེའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ། །འབྲུག་ཏུ་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྟོག་པ་ལ་སྤྲ་དོན་
གཉིས་འབྲེལ་རུང་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྤྲའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲགས་པའི་དངོས་རྒྱས་བྱབ་
པ་ལ་གྲགས་པས་བྱབ་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་པའི་སྤྲས་བརྗོད་རུང་
གིས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བྱབ་པར་འདོད་ན་གྲགས་པའི་བསལ་བའི་སྤྲ་བས་འདིར་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་
བྱེད་དུ་བཞོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་རི་བོང་ཅན་ཆོས་
པའི་སྤྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་བཤེད་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་དངོས་སྤྱུ་གཤམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པ་དཔེར་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །བརྗོད་རུང་གིས་བྱམ་པ་པར་འདོད་ན་བྱམ་པ་དཔེར་རུང་སྟེ་བྱམ་པ་འང་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་
 བའི་སྒྲ་ས་བརྗོད་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་ལུང་གུང་ས་དགོས་ཏེ་ལུང་གི་བཤད་པ་
 མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀྱན་ལས་བརྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བལ་གང་ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སྤྱུ་དཔག་པ་མེད་ལ།
 སྒྲ་ལས་ལུང་བའི་གཤམ་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་ཀྱིས་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་གཤམ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་གཤམ་
 པ་ལ་འགྲན་སྒྲ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་པོའི་དོན་གཞན་དུ་འང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སྤྱུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པ་འདིས། སྒྲ་བའི་སྒྲ་ས་བརྗོད་དུ་རུང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དགག་མི་བྱས་པར་བསྟན་པས་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་མེད་པས་དགག་མི་བྱས་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་
 ཡོད་པས་དགག་མི་བྱས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་བརྗོད་རུང་མངོན་སྲུང་གིས་དགག་མི་བྱས་ཏེ།
 འོག་ཏུ་སྒྲའི་བརྗོད་རུང་ནི་སྒྲ་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སྲུང་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའང་མངོན་སྲུང་གིས་འགོག་པ་དེ་ལ་སྤྱང་དུ་རུང་བ་མ་དམིགས་པས་ཡིན་ལ་བརྗོད་རུང་དེ་ལ་སྤྱང་དུ་མི་
 རུང་སྟེ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་རུང་བ་དེ་འགོག་པ་སྤིང་ན་རྗེས་དཔག་ལས་འགོག་
 པར་འགྱུར་ཏེ་ཆད་མ་གཉིས་ལས་མངོན་སྲུང་གིས་དགག་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་གིས་
 འགོག་ན་རྟགས་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་རྟགས་

༼༡༡༽

ཡིན་ཏེ་རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བའི་སྤྲུལ་བཞེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡོད་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་
ཡུལ་ཡིན་ན། རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འགལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲུལ་བཞེད་རུང་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་
པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། མ་སུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲ་བ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ན་བཞེད་དུ་མི་རུང་བ་བསྐྱབ་པའི་ཡོད་པ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་
བའི་མ་སུན་དཔེ་བཞེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་ལྡན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་བའི་སྤྲུལ་
བཞེད་དུ་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་བྱས་པ་དང་རྩ་ལ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་
བཞེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྐྱབ་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་མ་སུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་འགལ་བ་ཁོ་
ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ན་འདིར་ཡོད་པ་ལ། རྗེས་འགོ་མེད་པ་དཔེར་བཞེད་པའི་དགོས་པ་ནི་རྟགས་
གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་བྱགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་གང་ལ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་མིན་པར་མ་ཟད་རུང་བས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཞེས་པ་འོག་ཏུ་སྤྲུལ་རྒྱ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བཞེད་པར་བྱར་རུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མ་བྱུང་བ་མིན་ཏེ་བཞེད་རུང་གི་རྒྱ་སྤྱི་སྟོན་བཅའ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་
བཅའ་འདི་ཡང་སྤྱིས་བྱུང་བཞེད་འདོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་བཞེད་འདོད་ཤེས་
བྱ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲགས་

༼༡༡༽

ལུང་གི་དོན། ཡང་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བཟོད་པ་སྟེ་སྒྲ་བའི་སྤྲུལ་བཟོད་པར་བྱར་རུང་སྤྲུལ་པ་ལ་སྤྲུལ་བྱེད་དངོས་པོ་
སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཏན་ནས་མེད་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་གྲགས་
པའི་ཡུལ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་དང་གྲགས་པ་
གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དགོས་པ་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ནི་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ་གྲགས་པ་ནི་
འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་ཤེས་པ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་དངོས་རྣམས་ཞེས་པའི་ཆོག་གས་
བཅད་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ནི་སྒྲ་བའི་སྤྲུལ་བཟོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཚན་མོ་
གསལ་བྱེད་བཞིན་ཅེས་པ་འདི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་དང་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བ་ཤད་བེན་ཏོ། །གཞན་ཡང་མ་སྟན་དཔེ་མེད་པས་
ཉྱུགས་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཉིས་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཏེ། འོག་གི་དེ་ཞེས་པ་གྲོལ་བ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་སྤྲུལ་
འདི་གཉིས་ལ་གྲགས་བེན་པ་ཡང་སྒྲ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་དེ་ལ་བྱམ་པ་དང་བ་ལང་ལ་སོགས་
པའི་གྲགས་པ་གཞན་གང་ཞེག་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་བ་དང་སྒྲ་བ་མིན་པའི་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
འདི་གཉིས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་འོ་ཞེས་པ་འཇུག། ཡང་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲ་བའི་སྤྲུལ་
མི་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་བར་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་
ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་སྤྲུལ་བ་དེ་ལ་སྒྲ་བའི་སྤྲུལ་དང་ལྟན་

༩༡༩༽

པའི་མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་བ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲ་བའི་འགལ་བ་ཡིན་པར་
སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བ་འདི་
གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ན་རྩ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ཉིད་
གྱིས་མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དཔེ་ཡོད་པར་འོག་ཏུ་འཆད་ལ་གལ་ཏེ་འདི་ལ་དཔེ་མེད་ཀྱང་
གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གྲགས་
པས་བསལ་བའི་དཔེ་འདི་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་
ལ་ཞེས་དེ་སྐད་བཤད་པ་ནི་མིན་ཏེ་གྲགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲིབ་བ་ཚེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ད་ཕྱིག་ཤིང་མིན་ནོ་ཞེས་
བཚོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ཕྱིག་ཤིང་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་
ལ་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རི་བོང་ཅན་རྩ་
བར་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ག་སུར་
དང་དངུལ་ཚུ་ལ་རྩ་བ་ཞེས་བཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲིབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་རྩ་བའི་སྒྲིབ་
མཐོང་སྟེ་བྲམ་ཟེ་རྩ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཚོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་ན་དངོས་སོ་
གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་བད་བཏགས་པའི་དབང་གིས་དཔེ་འགྱུར་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི།
བད་ལས་ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རི་རབ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལས་མེད་པས་

༩༥༥༥

གཤམ་པ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་པོ་མཉམ་སྦྲེལ་མཉམ་དང་། ཉི་ཤེ་ལྷན་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས། རེ་རེ་
བདག་ཉིད་ཡིན་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལག་ལ་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། རེ་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་པོ། རེ་པ་ལ་གཉིས་པ་གཤམ་པའི་དབྱེ་བ་
ལ་གཉིས་པ་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་གཤམ་པ་བརྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཡང་སྦྲེལ་ཐམས་
ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ལྷན་སྐྱེས་ཕྱིན་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྲེལ་བཞིན་ནོ། རེ་པ་ན་ག་བྱུར་
ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྲེལ་བའི་སྦྲེལ་བ་ཚོད་པ་ནི་སྦྲེལ་སྦྲེལ་མཉམ་སྦྲེལ་པོ་ལ་སོགས་པས་ཅི་ཡང་རུང་བར་བཏགས་པ་ཅམ་
ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དེ་སྦྲེལ་བའི་སྦྲེལ་བ་ཚོད་བྱུར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རེ་པ་སྦྲེལ་བའི་སྦྲེལ་དོན་གང་ལ་
གྲུབ། གཤམ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་སྦྲེལ་བའི་སྦྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རེ་པ་སྦྲེལ་བའི་སྦྲེལ་དོན་དངོས་
པོའི་སྦྲེལ་པས་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ཡོད་ན་དེ་གྲུབ་ལ་མེད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རེ་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་པོ་
པས་རི་བོང་ཅན་སྦྲེལ་བར་བསྦྲུབ་པས་འདི་གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་འགྱུར་
རོ། རི་བོང་ཅན་ལ་སྦྲེལ་བའི་སྦྲེལ་གཤམ་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ག་བྱུར་དང་དཔུལ་ཚུ་
ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྲེལ་བའི་སྦྲེལ་བ་སྦྲེལ་བ་ཏུ་མེད་དེ་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། རེ་པས་བཅད་འདི་ལྷན་དབང་སྦྲེལ་དང་ནམ་ངེས་ལ་ནི་མི་སྦྲེལ་རོ། རེ་པས་པ་གཤམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་མཆན་ཅན་གྱི་སྦྲེལ་ཡུལ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་མཆན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྦྲེལ་ཡུལ་
མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། རྒྱུ་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ག་བྱུར་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྲེལ་བའི་སྦྲེལ་འཇུག་པ་ནི་བསེལ་བ་དང་
དཀར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པས་རི་བོང་ཅན་སྦྲེལ་བར་སྦྲུབ་

༩༥༩༽

བ་འདི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དཔེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ག་བྱར་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲ་བའི་སྤྱ་འཇུག་
པའི་རྒྱ་མཚན་བསིལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལའང་ཡོད་ན་དེ་ལའང་སྒྲ་བའི་སྤྱ་བསྒྲིག་
ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མཚན་མོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ་བཞིན་ནོ། །བསིལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་
མེད་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་སྤྱ་བསྒྲིག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་འཆེད་པ་པོའི་སྤྱ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ་བརྗོད་རུང་གིས་དོན་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེས་ན་དེ་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་
གི་དོན་བསྟུ་བ་དང་། གྲགས་པའི་ཡུལ་མ་ངེས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅན་ཀྱི་སྤྱ་ཡུལ་ངེས་ཀྱང་འདོད་རྒྱལ་པའི་སྤྱ་ཡུལ་མ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་
ངེས་མེད་བད་ཅན་ཟེར་ཡང་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་བད་ཅན་སྤྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རུང་བའི་
ཆོས་ཅན། དོན་རྣམས་ལ་བྱུང་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྤྱིའི་རྒྱ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཀྱི་སྤྱ་ནི་དོན་འགའ་ཞིག་
གི་རྗོད་བྱེད་མིན་ཀྱང་འདོད་པ་ཅུ་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འཇུག་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཤ་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྤྱས་བརྗོད་ཏུ་རུང་སྟེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ལ་ལར་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་
གཉིས་ཏེ་འདི་

༩༡༡༽

དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཡིན་ན་དཔེ་མེད་པས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གྲགས་པས་བྱུང་པར་
ཁས་ལེན་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་འང་ཆེ་བའི་སྤྲོ་བ་སྤྲོད་ཏུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རུང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་གཞོན་
པར་བྱེད་ཅེས་པར་དོ། །གང་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་འདྲུག་ཏུ་རུང་བ་ཁོ་ན་འི་སྤྲོ་
དེ་འགོག་པ་ལ་འོ། །གང་གིས་གཞོན་ན་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་དཔག་གིས་སོ། །དེ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ཅེ་ན་སྤྲོས་བཞེད་དུ་རུང་བ་ཅུ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །གྲགས་པ་དེ་གང་ལས་སྤྲོས་ཞེ་ན། རོན་ཐམས་ཅད་ལ་བད་
འདྲུག་པ་འགོག་པ་མེད་པའི་བཞེད་འདོད་ལས་སྤྲོས་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲགས་པ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་གྲགས་པས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་འདི་ཡུལ་
གང་ལ་བཀག་ཀྱང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོན་ཅེས་བསྟན་པ་འོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ཆེ་བའི་སྤྲོས་
བཞེད་དུ་མི་རུང་བར་དམ་བཅའ་བའི་གང་ཟག་དེ་སུ་ཡིན། རི་བོང་ཅན་ལ་ཆེ་བའི་ཐ་སྟན་ཤེས་པ་ནི་དེ་སྟོང་བར་
མི་རིགས་ཏེ་ཆེ་བའི་སྤྲོས་བཞེད་རུང་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཤེས་པས་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གྲགས་པའི་
ཏྲགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གཞོན་ཅེ་ན། འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ནི་རིག་པ་སྤྲོ་བའི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱིས་
བཤད་པ་ཅུ་མ་གཏོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གྲགས་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲུག་ཏུ་
རུང་བར་བཞེད་པ་དེས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་དོ། །ཅི་ཞིག་བསྟན་ཅེ་ན་ཆེ་བ་ལ་ཆ་ཤས་ཅན་ལ་སོགས་
པའི་མིང་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྲོ་བཞེད་བྱེད་དོན། རོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་དང་བུམ་པ་
ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོ་རྣམས་

༼༡༡༽

གྱིས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དོན། དོན་དམ་པ་སྟེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གྲགས་པའི་ཇེས་
དཔག་གིས་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་ན་
གྲགས་པའི་སྤྱི་བཟོད་བྱ་དངོས་པོར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་གྲགས་པ་ཇེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གྲགས་པའི་ཇེས་དཔག་ཇེས་དཔག་
ཅམ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་གཉིས་ཀ་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། གྲགས་
པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་དོན་ཡིན་ལ་ཇེས་དཔག་གི་ཡུལ་ནི་སྤྱིས་བཟོད་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་
དེས་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་སྟེ། བྱེད་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་ཐ་དད་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་
པའི་དོན་ཏོ། །ཕྱ་མ་བཞེན་ཅེས་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བའི་ཇེས་དཔག་ལས་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་ཐ་དད་དུ་
བཞག་པ་བཞེན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་གཉིས་ཀ་ཇེས་
དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསལ་བ་འདི་གཉིས་ཇེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ལས་ཐ་
དད་དུ་འཛོག་པའང་མི་འཐད་དེ་འདི་གཉིས་ཇེས་དཔག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་འབྲས་
ཏྱགས་ཏེ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞེན་ཏྱགས། །ཞེས་པ་དང་ཇེས་དཔག་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཅེས་
བཤད་པས་ཞེ་ན། བྱུབ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཇེས་དཔག་ཏུ་བྱུབ་པའི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཇེས་
དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་གང་ཡིན་ཅེ་ན། ལུང་དང་རང་ཆོག་
གཉིས་ནི་ཆོད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབས་ཀྱི་ཉེན་ལ་གཞོད་

༩༥༩༩༩

བར་བྱེད་པའི་མེས་དཔལ་གྱི་ཡིན་ལ། གྲགས་པ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་པ་མ་ཡིན་
གྱི་འདོད་པ་ཅམ་ལ་རག་ལས་པའི་ཆོས་དཔལ་པས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དགོས་པ་འདི་གཉིས་བསྟན་པ་
སྟོན་གས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསལ་བ་འདི་གཉིས་གཞོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རབ་ཏུ་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བརྩམས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གཞུང་གི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་
གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བརྩམས་པའི་གྲགས་པས་གཞོན་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསལ་བའི་དམ་བཅའ་སྟོབས་སུ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །མངོན་སུམ་དང་མེས་དཔལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟོབས་སུ་སྟོབ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། བུམ་པ་རྟག་
པའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་བའི་དམ་བཅའ་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་མ་བསྟན་
ནོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསལ་བ་འདི་གཉིས་མེས་དཔལ་ལས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་མི་བཞེད་ན་ཡིད་ཆེས་པ་དང་
གྲགས་པའི་བསལ་བས་གཞོན་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་མི་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲགས་པའི་བསལ་བ་
བཤད་ཅིན་ནོ། །དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་འཆད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བསལ་བའི་དམ་བཅའ་དཔེར་བརྗོད་པ་
དང་། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། མཉན་བྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་འདི་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་གི་སྟེན་ནི། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་
པོས་སྟོབ་པར་དགོངས་ནས་མ་བཤད་ཀྱང་འདི་ལ་འང་བཤད་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་སྟེན་པོ་
བོ་ཉིད་གང་ཞིག་ཉན་པའི་ཤེས་པ་

༩༥༣༠༽

ལ་གཉིས་མེད་པར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ནི་སྒྲོང་ན་སྒྲུ་འཛིན་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སྒྲུར་རོ། །འདི་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་གཟུགས་འཛིན་ལ་གཉིས་མེད་པར་སྒྲུང་བ་སྒྲོང་བ་ལ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་མཛོན་
སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲུ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེན། བོད་དུ་སྒྲུ་ནི་སྒྲི་དང་འབྲེལ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པའི་ཚུལ་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འཛིན་ཉེན་ལ་གྲགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་གང་ཉན་ཤེས་ལ་
སྒྲུང་བ་དེ་བཀག་ན་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཀྱི་གཞན་བཀག་པ་ལ་ནི་མི་གཞོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་ཉན་
ཤེས་ལ་གཉིས་མེད་པར་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་དེ་སྒྲི་དང་གསལ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
སྒྲི་བཀག་པ་ལ་ཡང་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་སྒྲུ་ལ་སྒྲི་དང་གསལ་བ་
གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་མགོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྒྲུ་ནི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཛོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་བཤད་
པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཛོན་སུམ་གྱི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ནི། ཉན་ཤེས་ལ་སྒྲུང་
བའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ནི་སྒྲུ་དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཉན་ཤེས་སྒྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟག་མ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
སྒྲི་ཡིན་པས་སྒྲུ་དེ་ལ་རྣམ་བཅད་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དུ་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ནི་
དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་དབྱེད་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྟོག་

༩༥༡༩༩

བ་དེ་དག་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་དེས་ན་སྤྱི་བཀའ་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད་
བའི་དཔེ་བསྟན་བ་ནི། དེས་ན་ཞེས་བའི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གོ། །འདིར་སྤྱི་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་བ་ལ་ཡང་
མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་བ་བྱབ་བའི་སྤྱིར་མཉན་བྱ་སྒྲིས་བ་ལ་དགོས་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། །འདིར་སྤྱི་མེད་དོ་ཞེས་
བཅོད་ན་ལྟོག་བ་ལ་འདུག་ས་བ་སྤྱི་ཉེ་སྤྱི་སྤྱི་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་མེད་བའམ་ཉམ་བ་ཉིད་དམ་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མེད་
དམ་སྟུམ་བའི་དོགས་བ་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་ལ་ཡོད་བའི་ལྟོག་བ་འགོག་བ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་
གཞོད་བའི་དོགས་བ་སྤྱི་བས་དེ་བཅད་བའི་དོན་དུ་མཉན་བྱ་སྒྲིས་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་བ་དེ་ལ་ཅོད་བ་སྤྱིར་བ་ནི།
འོ་ན་མཉན་བྱ་སྒྲིས་བས་ཀྱང་དབང་པོའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཁོ་ནར་མི་རྟོགས་བར་འགྱུར་ཏེ་མཉན་བྱ་ནི་སྤྱིར་མཆོན་
དང་སྤྱི་མཆོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་ཤེས་ལ་སྤྱིར་བའི་སྤྱི་བྱེད་བར་ཅན་དེ་རྣམ་བ་
ཀྱན་དུ་བཅོད་བྱའི་དངོས་མིན་སྤྱིར་ཅས་པ། སྤྱི་ཞེས་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་བཅོད་བར་མི་རུས་བའི་སྤྱིར་མཉན་བྱ་
ཞེས་སྒྲིས་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མཉན་བྱས་སྤྱིར་མཆོན་དེ་དངོས་སུ་བཅོད་དམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་རང་མཆོན་སྤྱིར་
བཅོད་བྱར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་མཉན་བྱ་ཞེས་བའི་སྤྱི་ལྟོག་བར་སྤྱིར་བས་སྤྱིར་མོང་མ་ཡིན་བ་དེ་
དབང་པོའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་རྟོག་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་མཉན་བྱ་སྒྲིས་བའི་དགོས་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྤྱིར་གི་མཆོན་
ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བཅོད་བའི་རིགས་ཏེ་དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་འགོག་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་བའི་དོགས་བ་མེད་
བར་བྱབ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། །འདིར་དགོས་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་བ་ཡིན་ཏེ། །འོག་དུ་མཉན་བྱ་སྒྲིས་བས་དབང་
པོའི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་རང་མཆོན་བྱབ་བར་བཤད་བ་

༼༥༣༽

དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་རང་དང་གཞན་གྱི་འདོད་པས་བཏགས་པའི་ཆོས་དེ་
དག་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་
མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་ན་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པའི་སྒྲིན་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཉམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་
གཞོད་ཀྱང་དམ་བཅའ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟོས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཆོས་གཞན་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་
ཀྱང་རང་གི་ཆོས་ཅན་འདི་ལ་རང་འདོད་པའི་ཆོས་ཅི་ཞིག་གིས་བཀག་སྟེ་བཀག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་
འདོད་པའི་ཆོས་མ་བཀག་ཀྱང་གཞན་བཀག་པས་འགལ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་སྟོང་
ནི། འོན་ཆོས་ཅན་སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པ་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་མ་བསལ་བ་སྟེགས་ཡིན་པར་
རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་འདི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་སྟོས་པའི་ཤུགས་
ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་འདིར་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ལ་གཞོད་པས་སྟེགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་
འགྱུར་བར་མ་ཐད་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་ཀྱང་སྟེགས་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་གྲུབ་པའི་
དོན་དུ་བཀོད་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྟེན་ཆོས་ཅན་ཆད་མ་དང་འགལ་བ་སྟེ་བཀག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་
ཅན་དེར་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཆད་མ་དང་འགལ་བ་སྟེ་བཀག་པར་

འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ་སྤྱོད་བཀག་ན་དེའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་འང་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་དགོས་པ་
དངོས་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དུ་སྟེ་རང་གི་ཆོས་ཅན་
ཀྱི་ཆོག་མ་སྟོས་ན་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་ཁོ་ན་དམ་བཅའི་སྟོན་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་དོགས་
པར་འགྲུར་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་པར་འགྲུར་བ་དེས་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་
ཞེས་སྟོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་གྱིས་བྱུང་གྱང་ལོག་རྟོག་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་སྟོས་པ་དང་། ལོག་
རྟོག་གི་སྒྱུར་བ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་མི་འགྲུར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་
ཅན་ལ་གཞོད་པས་ཆོས་ལ་གཞོད་པ་འདི་འང་སྟོགས་ལ་གཞོད་ན་དམ་བཅའི་སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་
ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མིན་ནམ་ཞེས་པ་ཕྱགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཉེ་རང་གི་དོ་བོ་ལ་གཞོད་པའམ་རྟོན་ལ་
གཞོད་པས་གྱང་ཆོས་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་ཆེད་དུ་འང་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟོས་པ་དོན་མེད་དོ་
ཞེ་ན། ཕྱགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་བདེན་ཉེ་ཆོ་ལ་བ་འགའ་ཞིག་རང་འདོད་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་
གྱང་སྒྱིར་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོ་ལ་བའི་དམ་བཅའི་སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པས་དེ་ལྟ་
བུའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུན་གཞན་དག་
གིས་སྟོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་པ་མིན་ཉེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་

༼ ༥༥ ༽

གྲིས་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་སྐྱེད་པར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོར་བ་ལྟོས་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ལ་སྟུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པས་འདི་སྐྱོད་ལྟོས་
ཏེ་ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བྱ་བའི་རྟགས་འདི་ས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་མེད་
པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་འདི་སྐྱ་བ་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་པོར་འདོད་པའང་དངོས་པོར་མེད་དོ་ཞེས་རྟགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་
ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ། སྐྱ་སོགས་ཅིག་ཅར་རྒྱ་མིན་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་འདི་ས་ལྟོས་བ་འདོད་པའི་
བསྐྱ་བ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ས་ལྟོས་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ངེ་ལྟར་མི་གཞོད་ཅེ་ན། ལྟོས་བ་ནི་དངོས་པོར་
གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་སྤར་མེད་པའི་རང་
བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བསྐྱ་བ་བྱའི་དོན་ནི་ནམ་མཁའ་ནི་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བསྐྱ་བ་བྱ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་
ཕྱིར་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པས་ལྟོས་བ་ལ་ངེ་ལྟར་གཞོད་དེ་ལྟོས་བ་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སྟོང་པ་ཅམ་བསྐྱ་བ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་དེའི་ཆེ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པས་དེ་བཀག་པས་བསྐྱ་བ་བྱ་ལ་མི་
གཞོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རང་གི་ཆོས་

༩༥༩༩

ཅན་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །ཡང་ན་རྒྱལ་བའི་སྒྲིམ་བའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་སྒྲིམ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་
བྱུང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་འདི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །ཅིག་ཅར་སྒྲིམ་སོགས་རྒྱ་
མིན་ཕྱིར། །ཅེས་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་འདི་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱན་འབྱེན་པ་ན་རེ་
རྟགས་དེས་རྣམ་མཁའ་རྟག་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པའི་སྒྲིམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ་
དེའི་ཆེ་རྣམ་མཁའ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཅེ་ན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་
མཁའོ། །དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཅེས་བྱ་བ་ཅེ་ན། རྒྱལ་བ་རྣམ་མཁའ་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དབྱུངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཕྱིར་
རོ། །བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་མགྱེན་པ་ཡི། །བྱ་བ་ཉམས་པར་བྱུར་པ་ན། །མགྱེན་པའི་སྤྱབས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་
ནི། །ཉམས་པས་དབྱུངས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མགྱེན་པའི་བྱ་བ་རྣམ་མཁའ་ཡངས་དོགས་ལས་
སྐད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁའ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པར་གནས་པའམ་
མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྣམ་མཁའ་རྟག་པའམ་དངོས་པོར་
བྱུར་པ་བཀག་པས་གཞོན་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ཆོས་ཅན་གང་ལ་གཞོན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་འདིས་ནི་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །ཅི་ཞེག་བསྐྱན་ཅེ་ན་
སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྐྱན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འགོག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉི་གའི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་

༩༥༩༩༩

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་འདོད་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་རྒྱུ་པ་བཀག་པས་སྟོབས་ལ་
གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་འབའ་ཞིག་མིན་ཅེས་པ་ཆོས་ཅན་རྒྱུ་པ་ནི་བྱ་བ་ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་རྗེ་ལྷ་ར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆོས་མི་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་
དེ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་
པས་ཆོས་ལ་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འདིར་གཞོད་ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་ལ་གཙོ་བོ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་འདི་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྷ་ར་གངས་ཅན་གཙོ་བོ་རྟག་པ་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་
གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ནི་ཅིག་ཅར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་རྒྱ་མིན་པའི་
ཕྱིར་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་སྦྱེད་བྱས་པ་མིན་པ་མ་ཡིན་ཅེས་
པ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་བསྐྱེད་མི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སངས་རྒྱས་པས་བཀོད་པའོ། །དེ་སྟུན་
འབྲེན་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་དེས་གཙོ་བོ་རྒྱུན་
གྱིས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་བསྐྱེད་མི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་པར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་རྟག་པའི་དངོས་སོར་
མེད་པ་ཡང་སྐྱབ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲ་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོར་བ་འདི་ལ་ཅིག་ཅར་
གྱིས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་

༼༥༩༽

བ་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་
རྒྱ་མ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་རིམ་གྱིས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཏྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རིམ་པ་བཞིན་
དོན་བྱེད་པ་དང་གཙོ་བོ་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན།
ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་རྒྱ་མིན་ཕྱིར། །ཅེས་པའི་ཏྲགས་འདིས་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཟ་བའི་ཕྱིར་ལྷག་ལྷན་ཡིན་ཅེས་སྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་བྱུབ་པ་དང་ཁེགས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཅེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་རང་འདོད་པའི་ཆོས་
དེའི་ཉེན་དེ་ལ་གཞོན་ན་དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྟོལ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱུབ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ལ་གཞོན་པ་དང་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་གཞན་གྱི་ཉེན་ལ་གཞོན་ཡང་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་དཔེ་
བསྟན་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྟོས་པ་ཡིས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
གཞན་ལ་གཞོན་པས་རྟོལ་བའི་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་རང་
གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པའི་འཁྱགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གཞན་ཏེ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་བྱུབ་ཐོབ་
པའི་ཆོས་ཅན་རྒྱུད་པ་ལ་གཞོན་པ་ལའང་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པར་ཅན་མ་བྱུབ་པ་ལ་
སོགས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་བསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་
གཞན་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྐྱང་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་འདི་ལྟར་བྱེད་པར་ཅན་

༼ ༥༩ ༽

མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་གཞན་དག་ཕྱོགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དཔེར་ན་བདག་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པའོ་ཞེས་པ་ནི་བྱད་པར་ཅན་བདག་མ་
གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིན་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བྱད་པར་མི་རྟག་པ་གངས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་
པོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་ནི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བདག་དང་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་
མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་འདིར་ཕྱོགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་ཅེ་ན། དེ་དག་ནི་བརྟགས་ན་པལ་ཆེར་
ཕྱོགས་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བདག་ནི་བྱུང་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་སྟོན་ཅི་
ཡོད། ཆོས་ཅན་བདག་མེད་པས་རྟགས་ཀྱི་རྟེན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་དེ་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འཇིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོན་ཅི་ཡོད། བྱད་པར་འཇིག་པ་གངས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། འོན་དེ་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ལ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་དཔེ་བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་
པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་སྟོན་མ་ཡིན་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་གངས་ཅན་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་སྐྱེ་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
རྟག་པར་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ལ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་བདག་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ། འདུ་བ་ཅན་
གྱི་རྒྱ་མ་གྲུབ་པ་ནི་འཇིག་པ་ལྟར་བརྟགས་ལ་དགག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྟོན་དུ་

༼ ༣༠ ༽

འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་ཆོག་གས་དང་དཔེའི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཉིད་དུ་འདུས་པས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་ལོགས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་
རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་དཔེ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་
ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གི་ཡིན་ཅེ་ན། དམ་བཅའ་བའི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བ་ཅན་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ་འགྲུབ་ཞེ་ག་བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ་འགྲུབ་ཞེ་ག་སྐྱབ་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་མ་གྲུབ་པ་དང་། དཔེ་བསྐྱབ་བྱས་
སྟངས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟགས་དང་དཔེ་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོང་དུ།
རྒྱ་སོགས་མཆན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །སྟོས་པ་མེད་པར་བཤད། ཅེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཆོས་ཅན་དང་སོགས་པ་
སྟེ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མི་
སྒྲིན་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་མཛད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་སོ་འགོག་པའི་དཔེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་
དང་། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པས་སོ་སོར་དཔེའི་ཕྱོགས་ཅམ་བསྟན་པ་དང་། དེས་དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟགས་
པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བྲམ་པ་ནི་རྟག་པའོ། །རྗེས་དཔག་ནི་ཆད་
མ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སོར་ཅན་ནི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་སོ་འགོག་པའི་དཔེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་

༼ ༥༣༽

ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཡང་བཟོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚོས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པའི་དཔེ་
བཟོད་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་དང་ཚོས་གྱི་བྱང་པར་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པ་གསུམ་ཀ་
ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་བཟོད་དངོས་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་དམ་བཅའི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དམ་བཅའ་
པའི་དོན་ཡན་ལག་ཅན་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོས་འགོག་པ་
ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འདིར་དཔེའི་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཞིག་བཟོད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཅེ་ན་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ་ཚོས་
འགལ་བ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མཐོང་མ་མཐོང་དང་གཞན་སྐྱབ་པར་བྱས་མི་བྱས་དང་ཐོགས་པ་ཡོད་
མེད་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་འགོག་པ་ལ་དཔེར་བཟོད་པ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་
ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་སྤང་དམའ་པའི་བྱང་པར་མི་ཟིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་
འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་སྤང་ཚོད་དེ་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྟགས་བྱུང་ལ་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པ་དང་། བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་ཞེས་པའི་ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་མ་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་
བྱང་པར་ཡིན་པས་དེ་རྟགས་གྱིས་འགོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་རྣམས་གྱི་ལྷིད་གྱི་སྟེང་དུ་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་ལྷིད་བསྟན་པས་སྤར་བས་སྤང་མདའ་དམའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་
ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་

༼ ༥༣༽

མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་བཏོན་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་སྤྱང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷན་
གང་ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་ལས། །ཐ་དད་དེ་ནི་དེ་བཞིན་དམིགས། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་དམིགས་མེད་ན། །ཐ་དད་
པར་ནི་འགྲུབ་མི་འགྲུབ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྩམ་ནི་ཡོན་ཏན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྲི་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པར་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་སྤྱང་
ཆོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་པས་མི་འགོག་ལ་རྩམ་བདེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་དཔེ་ནི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པའི་དོན་
ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་ཆོག་ཀུན་བདེན་པའི་དོན་མིན་ཞེས། །དག་དང་བདེན་མིན་པ་ཉིད་
ཀྱི། །དེ་ཡི་ངོ་བོས་བྱང་པར་དག །སྤྱིར་བ་བཏོན་འདོད་ལ་སྦྱོན་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་
བྱེ་བྲག་པ་རགས་པ་སྤྱང་ཅམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དད་པར་སྦྱབ་པ་ཡིན་ནམ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་
གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་
བྱ་བ་ལྡན་པའི་དོན་རྩམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བསྦྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མངོན་
སུམ་གྱིས་མ་ཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་བསྦྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོས་མ་མཐོང་བ་དང་ཆོས་
གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ་གྲུབ་
ཟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་

༼༥༣༣༽

ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་གྲེ་བྲག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། མ་མཐོང་བ་སྟེ་མཐོང་དུ་མི་
རུང་བའི་ཡན་ལག་རྩལ་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་མེད་
པར་གྲེ་བྲག་པའི་སྒྲོས་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གྲེ་བྲག་པ་
ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་
ཡོད་པར་བསྐྱབ་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་སངས་
རྒྱས་པས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྩལ་སྒྲན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ནི་མཐོང་དུ་མི་རུང་ལ་
རགས་པ་ནི་མཐོང་དུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་མཐོང་བ་ལ་འབྲས་མེད་པ། །མཐོང་ནས་
ཡན་ལག་ཅན་སྐྱབ་འདོད། །ཅིས་པའི་ཆོག་ཀྱང་འདི་གཉིས་རྒྱན་གྱི་རྩ་བ་ན་མི་སྒྲུབ་རོ། །གསུམ་པ་དམ་བཅའི་
དོན་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འཐད་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་པ་དང་། ཇི་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་མི་འཐད་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་བྱེད་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་པ་ནི། འོན་ཀྱང་གྲེ་བྲག་པ་འདོད་པའི་ཡན་
ལག་ཅན་མེད་པར་ཅིས་གྲུབ་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་འདི་ལ་ལྷི་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་འོག་ཏུ་འགོ་བའི་བྱ་
བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་གི་མགོ་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་འཇིམ་པའི་དུམ་བུ་བརྒྱ་
མ་འདྲེས་པར་སྒྲུབ་ལ་གཞལ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་གཅའ་བ་གཉིས་ལ་ལྷིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་མེད་ལ་འདྲེས་པ་

༼༡༣༩༽

ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །སོ་སོ་དང་འབྲེས་པ་ལ་ལྗིད་ཐ་དད་མེད་པ་དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་འདི་ལ་
ཡོན་ཏན་ལྗིད་བ་དང་བྱ་བ་ཐུར་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་འདི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་གཉིས་
འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཅན་འདི་ལ་རྩལ་གྱི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པ་ནི། །འདི་ལ་རྩལ་གྱི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་
ཅན་དེ་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དད་དུ་འང་ཆད་མས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་
འབྲས་བུ་ལྗིད་བ་དང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་
ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱབ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ཆད་མས་བྱུབ་པ་མེད་པ་དེས་ན་
འོག་ཏུ། གཞན་གྱི་བྱེད་པར་གཞོད་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་ནི་གཞན་ནི་རགས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་ཅམ་ཡིན་ལ་དེའི་
བྱེད་པར་ནི་རྩལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྲུབ་དམའ་བའི་བྱེད་པར་འཛིན་པ་མེད་པ་ཞེས་
པའི་ཉམས་གྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་པར་དེ་བསྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱེད་མི་འབྱུང་
བའམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཅམ་ནི་བྱུབ་ཅིན་པས་བསྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་འདི་ལྟར།
ལྗིད་བ་ཉིད་དང་འོག་འགྲོ་བ། །སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར། །སྒྲུབ་བ་ཅམ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལས། །ཐ་དད་པར་ནི་
འཐད་པར་དགལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྗིད་ཡོད་པའི་རྩལ་སྤྲོ་ལག་འཁོག་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྤྲོ་ལོ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་
སོགས་པའི་རྩལ་གྱི་སྤང་བ་མང་པོ་སྒྲུབ་ལ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་རྩལ་གཞན་ཏེ་རྩལ་སྤྲོ་ལོ་

༼༥༣༽

དུ་མའི་ནང་ན་གནས་པའི་རྒྱུ་མོ་གཅིག་ལ་ལྷེ་བ་དང་ཐུར་དུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ལྷེ་ད་སྤང་གིས་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རས་བལ་གྱི་ཁུར་གྱི་ནང་དུ་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་གཅིག་བཞག་ཀྱང་དེའི་ལྷེ་ད་མི་རྟོགས་པ་འཕམ་ཏིལ་དུ་མའི་ནང་དུ་ཏིལ་ཉག་མ་གཅིག་བཞག་ཀྱང་མཐོ་དམའ་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རས་བལ་དང་ཏིལ་ལ་ལྷེ་ད་དང་ཐུར་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དོན་དགག་པ་ནི། འོན་རྒྱུ་མང་པོ་དེའི་ཅིག་ཅར་ལྷན་པ་སྟེ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འདྲེས་པ་དང་སོ་སོར་ལྷན་པ་སྟེ་རིམ་གྱིས་འདྲེས་པའི་རྩལ་སོགས་སམ་འདྲིམ་པ་དག་སོ་སོར་ལྷན་ཅིག་སྤང་ལ་བཅའ་བ་ན་ལྷེ་ད་ནི་ཐ་དད་འགྱུར་ཞེས་པ་འདྲིམ་པའི་དུམ་བུ་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་ལྷེ་ད་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ་ཅིག་ཅར་འདྲེས་པ་ནི་ལྷེ་ད་ཆུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་འདྲེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མ་ཡོད་ལ་ཅིག་ཅར་འདྲེས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ལས་མེད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོ་སོར་ལྷན་ཅིག་བཅའ་ཅེས་པ་ནི་སོ་སོ་ནི་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འདྲེས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་འདྲེས་པ་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་ལ་བཅའ་བ་འོ། །ལྷན་ཅིག་བཅའ་བ་ནི་འདྲིམ་པའི་དུམ་བུ་བརྒྱ་བསྐྱེས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་བཅའ་བ་འོ། །འདི་དག་ལྷེ་ད་ཐ་དད་པར་འདོད་པར་ནི་མི་རུས་ཏེ་འདྲིམ་པའི་དུམ་བུ་མཉམ་པོ་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་བཅའ་པ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་བཅའ་བ་ལ་ལྷེ་ད་ཐ་དད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་འདྲེས་པ་ལ་འང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མ་མེད་དེ་འདྲེས་པའི་ཆེ་སོ་སོའི་ཡན་ལག་ཅན་ཞིག་ནས་སྤྱིའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་ན་རྩལ་སྟན་དུ་མས་

༼༥༣༽

རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཆེ་རུལ་སྤྲོ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཞིག་པས་རུལ་སྤྲོ་ཀྱང་ཞིག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་རུལ་
སྤྲོ་ཉག་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་དུ་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པའི་ཆེ་སྤྲོ་མ་དེ་དག་གི་
ཡན་ལག་ཅན་འདི་ག་ན་གསེར་མ་ཤ་དང་འོལ་མ་ཟེ་དང་ར་ཏི་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་གྲངས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ན་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་དང་གྲངས་མཚུངས་པར་མ་ཤ་ལྔའི་གོང་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ལྷིད་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཅིག་
ལས་མེད་ཀྱང་ལྷིད་གྲངས་རུང་ན་གྲངས་དོན་ལ་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་
ཏེ་ཉུངས་ཀར་ཅེས་པ་སྟེ། ཉུངས་ཀར་གཅིག་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་ཆེན་སོ་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ན་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གི་ལྷིད་རྟོགས་ཀྱང་དེ་དག་སོ་སོའི་འབྲས་
བུ་སྤོང་བའི་ལྷིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉུངས་ཀར་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྒྲན་པས་གཉིས་ཀའི་ལྷིད་སོ་སོར་མི་
རྟོགས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉུངས་ཀར་བར་གྱི་སྟེ་ཉུངས་ཀར་བས་ཚུང་བའི་ལྷིད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་
ཏེ་ཚུང་བའི་ལྷིད་ནི་ཆེན་སོ་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་ལྷིད་མི་རྟོགས་
པའི་སྤྱིར་ལྷིད་ཅན་གྱི་རགས་པ་གོང་མ་གོང་མ་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་རགས་པ་ཆེན་
སོ་དེའི་རྒྱ་དེ་བས་ཚུང་བ་དང་དེའི་རྒྱ་དེ་བས་ཀྱང་ཚུང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞལ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ན་རགས་པའི་རྒྱ་ཚུང་བ་མཐར་ཐུག་པ་རུལ་སྤྲོ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་སྤང་གི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
དཔེ་དགག་པ་ནི། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་དང་དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ་རས་བལ་ནི་ལྷིད་གྱི་སྟོན་མ་རྟོགས་ཀྱང་
རང་

༼༡༣༽

གི་ངོ་བོ་སྤང་བའི་སློན་ནས་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དོན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་དེ་རི་
ལྟར་ཡང་རྟོགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྱིར་རོ། །དེ་ངོ་བོ་འོ་སློན་ནས་མ་རྟོགས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་སློན་ནས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཡན་
ལག་ཅན་དེའི་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་ལྷོ་བ་དང་སྤྱི་བ་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ཟླ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་འཐད་པའི་སློན་ནས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷིད་ཀྱི་སློན་ནས་དེ་མེད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ་ཟླ་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
ཡོན་ཏན་ལྷོ་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དེའི་ཡོན་ཏན་ཟླ་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་གསེར་མ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་རྣམས་
ལ་དེའི་ཡན་ལག་ཅན་ཟླ་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པ་སྟེ། བྱད་པར་དུ་འབགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་
རོ། །མིན་ཅེས་པ་འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་ལྷག་པ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་
གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་དམའ་བའི་བྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ལྷིད་ཁོ་
ནས་དགག་པ་བརྗོད་ཅེ་ན། སྤང་དམའ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་འོག་གི་རི་བཞིན་ཞེས་པ་
ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྷིད་བྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཟླ་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་
ལག་རྣམས་ལ་དེ་དག་པས་ལྷག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡོད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་དབང་
པོས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི། རྟོལ་བའི་

༩༥༣༩༽

དམ་བཅའ་འདི་ལ་ཁས་སྒྲུབ་བ་དང་རང་གི་ཚིག་དང་སོགས་པ་སྟེ་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པ་དང་མངོན་སུམ་
གྱིས་གཞོད་པ་སྟེ་དཔེ་བྱེད་ཅི་སྟོན་བཤད་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་བའི་ཕྱོགས་
གྱིས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་དཔེར་བཞིན་འདི་ལས་སྟེ་འགོག་པ་ལ་སོགས་
པའི་དཔེར་བཞིན་པ་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་
གྱི་མཚན་ཉིད་བྱུང་ཆེས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་ལ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་ན་རེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ནི་
ཕྱོགས་ཉིད་མ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་བྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
བྱ་བའི་རྟགས་བྱས་པ་དང་དཔེ་བྱུམ་པ་གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཉིད་དེ་དག་ཡང་གྲངས་ཅན་ལ་སྟོས་ན་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རྟགས་མིག་གི་
གཟུང་བྱ་དང་ཕྱས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་སྟོ་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱ་བའི་སྐྱེ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ལན་དགག་པ་
དང་། མ་གྲུབ་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པའི་ལན་དགག་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་ཡང་རྟགས་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་ཆེས་པ་མེད་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བར་གྱུར་ཟེན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་མིན་ཉིད་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ད་གཞོད་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཉིད་བྱ་བའི་སྐྱེ་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དེ་དག་ལ་འཇུག་ཏུ་

༼༥༣༽

རུང་བའི་ཕྱིར་མི་འདོད་ན་འང་དེ་དག་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་གྱུར་
རོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་དུས་གཉིས་ཁོ་ན་
ལ་འདུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མི་འདོད་པ་གང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་མིན་ཅེས་པ་མིག་
གི་གཟུང་བྱ་དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་ཆོས་ཅན་གཞན་དག་སྟེ་སྒྲ་ཡང་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་
དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཉག་ས་དེ་དང་ཡང་ཉག་ས་དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་གཞན་དག་སྟེ་སྟོ་དང་བདེ་བ་ལ་སྒྲ་
ཉག་ས་དང་མ་ཐུན་པ་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་དཔེ་སྟེ་དེ་དག་གོ། །དུས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དམ་བཅའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
ཀྱང་ཉག་ས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མི་སྦྱེ་སྟེ་བྱམ་པ་བསྐྱབ་བྱའོ་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱང་དེ་ཉག་ས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པ་མི་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འབྲས་སྟེ་བྱམ་པ་ནི་སྦྱེད་བྱེད་རྒྱས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་ཤེས་བྱེད་ཉག་ས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་ཉག་ས་མ་གྲུབ་པ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་ཉག་ས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིས་ཉག་ས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱས་རང་འདོད་པའི་བྱེད་པར་ལ་བརྟེན་པའི་དམ་
བཅའ་ཁོ་ན་སྟོན་རྒྱས་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པ་དེས་ན་མ་གྲུབ་
པ་དུ་མའི་ནང་ནས་དཔེ་དང་ཉག་ས་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་
སྟེ། །དམ་བཅའ་

༩༥༠༽

བཞི་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྐབས་ལ་ལྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱར་
དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དེས་འཕེན་ན། རི་བོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་
བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་ཅེས། དེ་དག་ལ་འང་བྱུང་ཆེས་བར་བསྟན་བར་རིགས་པ་ལས་མ་བསྟན་པ་ནི་སྐབས་ལ་ལྟོས་
བར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉིས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བསྟན་
ཀྱང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱུང་ཆེས་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ་འདིར་བྱེད་པ་པོ་ནི་
བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་པར་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་གྱི་ལས་ཉིད་འདོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་
བྱེད་པ་པོ་རྩ་མཁན་ནི་བྱམ་པ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་པར་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་
མ་ཡིན་པར་བྱམ་པ་ཉིད་སྤྲུགས་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྟགས་དང་དཔེ་
མ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་སྐྱེ་འདུག་ཀྱང་རྟོག་པའི་སྤྲུགས་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་བསྐྱབ་
བྱར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ཡང་འདིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་བཞི་སྟེ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་དང་། རྟོག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། །ཁས་སྒྲངས་པའི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ལོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ནི། །ཁས་སྒྲངས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་ཆེས་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
གི་དག་གི་ཡན་ལག་ལྔ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དམ་བཅའ་དང་། གཏན་ཆོགས་དང་།

༩༥༡༽

དཔེ་དང་། ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། མཐུག་བསྐྱར་བའོ། །དེ་དག་ལས་འདི་ནི་དམ་བཅའ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉུགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བེད་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྒྲིར་
དགག་པ་ནི། འདིར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ་དམ་བཅའ་དང་ཉུགས་འགའ་ཞིག་དང་། དཔེ་འགའ་
ཞིག་སྟེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་གྲུབ་པ་དེས་ན་ལས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། སོགས་པ་སྟེ་
ཁས་སྒྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པ་དང་། དམ་བཅའ་བཟོད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་བྱད་པར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་
བཀོད་པའི་ལན་གྱིས་དམ་བཅའ་དེ་ཉུགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
ལས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བར་གོང་དུ་བསྟན་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་
འཐུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་བཟོད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་
ལན་དགག་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བས་སྐྱབ་པའི་ངག་དགོད་པའི་
དང་པོར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་སྟོན་ས་བསྐྱབ་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་དབྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐྱབ་པ་བཀོད་པའི་སྐྱ་
རོལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འང་
བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་གི་སྐྱབས་ཡིན་ཅེས་བཟོད་པ་
ཉུགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བའི་ལན་དུ་རུང་བ་མིན་ཏེ། དེས་ཉུགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་
དོགས་པ་གཙོད་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༩༥༩༽

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་གང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པ་དམ་བཅའ་ཁོ་ནའི་
མཆན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དེའང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲུངས་
པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཉིད་དུ་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
བསྐྱབ་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེས་བཟུང་གི་སྤར་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། འདིར་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆོས་རྒྱུད་པའམ་ཆོས་ཅན་
རྒྱུད་པའམ་དེ་དག་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་བརྟགས་གང་། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ན། ཀུན་ལས་བརྟགས་ཆོས་བསྐྱབ་
བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། །ཆོས་ཅན་གཏན་ཆོགས་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་
ཆོས་ཅན་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་
མཐུན་པའི་དཔེ་མི་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་བུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཡོད་ཀྱང་མི་
རྟག་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྟགས་དེ་དག་ནི་སྤར་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རྟགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་ནའང་མི་འཐད་དེ་ཆོས་མཐུན་མེད་པ་དང་རྟགས་དོན་མེད་པའི་སྟོན་གཉིས་ཀ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་མེད་དེ་བྱ་བ་མ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་
མཐུན་པའང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་

༼༡༤༣༽

དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་པ་པ་ནི་ཆོག་པ་པ་ཅན་
ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོག་པ་དང་དཔེའི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་
ཆོས་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཆོས་སྤྱི་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་མེད་པས་རྟག་པ་
རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་སྤྱི་བ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་རྟག་པ་སྤྱི་བ་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མ་ཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྤྱོན་
གྱིས་ཆོག་པ་པ་བསྐྱབ་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་འདིར་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་
བྱུང་གྱིས་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་སུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆོག་པ་སོགས་པའི་
མཆན་ཉིད་སྤྱོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དག་ཅི་རིགས་པར་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་ཉིད་གྱིས་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་ནས་འཇུག་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་
བསྟན་བཅོས་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་གནས་ལུགས་ནི་རང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་
པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱིས་
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཉིས་པ་ངེས་བཟུང་གི་སྒྱུར་བ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་
བརྗོད་པས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱམ་ཆེས་པ་མེད་དེ་ངེས་བཟུང་གི་སྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུང་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྒྱུར་རམ། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ནི་

༩༥༩༽

དམ་བཅའ་བཞུགས་ཡོད་མོད་ཞེས་ཕྱིས་ངེས་པར་གཟུང་བ་སྒྲོར་བརྟག་གང་། དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གུན་ལས་བརྟག་གང་།
སྒྲུ་མར་ངེས་གཟུང་དོན་མེད་འདིར། ཕྱིས་ངེས་གཟུང་ན་མི་འདོད་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། འདི་
ལྟར་སྒྲུ་མར་ངེས་པར་གཟུང་བ་དེས་མི་འདོད་པ་ཅི་ཞིག་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེ། གལ་ཏེ་བྱུ་ཐེན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
པ་བཀག་ནས་མ་བྱུ་བ་བསྐྱབ་བྱར་སྒྲོན་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ངེས་གཟུང་དོན་མེད་དེ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་ཤུགས་
ཀྱིས་མ་བྱུ་བ་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་བྱུ་ཐེན་ན་རྟགས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། གལ་ཏེ་དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་མ་བྱུ་བ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ངེས་གཟུང་སྒྲོར་ཅི་ན་
མི་འཐད་དེ་འོག་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་བྱུ་བ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པ་མེད་དེ་དེ་དག་བསྐྱབ་བྱ་ཞོ་ནར་
བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གོང་དུ་དེ་དག་མ་བྱུ་བ་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གཏན་ཆོག་དང་
སོགས་པ་སྟེ་དཔེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནི་དེའི་ཆེ་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། དེས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་ངེས་གཟུང་སྒྲར་ན་དེ་ཡིས་བྱུ་ཐེན་པ་དང་མ་བྱུ་བ་ཀྱང་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
རོ། སྒྲུ་མར་ངེས་པར་གཟུང་ན་དོན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འོས་མེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི་
དམ་བཅའ་བཞུགས་ཡོད་མོད་ཞེས་ཕྱིས་ངེས་པར་གཟུང་བ་དེར་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ན་ངེས་གཟུང་དེ་བྱུ་བ་
པའི་འབྲས་ཅན་དེ་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའམ་མ་
བྱུ་བ་དེ་དམ་བཅའ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་ཡིན་ན་བྱེད་མི་འདོད་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་མ་བྱུ་བ་

༩༥༩༩༩

འགལ་བའི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཏན་ཆིགས་མེད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དེ་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་སྐལ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་ལྟན་
པས་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ལ་རྟགས་དེས་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དེས་
སྐྱེ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ནི་བསྐྱོག་པ་སྟེ་བཀག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆད་མས་བསལ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་
ཡིན་གྱི་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞེ་སྟེ་འདིས་མི་མ་ཐུན་དཔེ་སྟོན་པས་རྟགས་མ་ཡིན་
པ་དང་། བྱད་པར་རྟག་པར་འདོད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་འགོག་པ་སྲིད་ན་འགལ་བར་
བསྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་པའི་ཆིག་འདི་ལ་སྐྱེ་རྟག་པའི་མི་མ་ཐུན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་མཐོང་བའམ།
རྟགས་པ་ཡོད་དེ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདིས་རྟགས་སྟོན་
པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་རྟག་པའི་མི་མ་ཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་
རྟག་སྟེ་མི་རྟག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་གྱིས་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས།.....དེ་ནི་དཔེ་ཉིད་མ་སྤངས་
དག། ཆོས་མི་མ་ཐུན་པར་བཟོད་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་རྟགས་སུ་
མི་རུང་ངམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་མི་རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་བཟོད་ན་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་ཆིག་གི་བྱད་པར་

༼༡༩༽

སྒྲིལ་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་པའི་རྟག་པར་བརྟེན་ནས་རྟག་པ་བརྟེན་པའི་ཆོག་གིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྒྲིལ་ཆོས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་སྒྲུབ་
ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྟག་པ་འདིས་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་
རྟག་པས་བྱུང་པར་སྒྲུབ་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་རྟག་པར་བརྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །མ་
ངེས་པ་མིན་ཏེ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བས་སྒྲིབ་བཏང་ལ་གཞོན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟག་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་
ཡུལ་བཞག་སྟེ། །སྒྲིབ་བཏང་བར་ནི་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་རྗེས་
སུ་འཇུག་པར་བརྟེན་པ་ལ་འབྲས་བུའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དེས་སྒྲིབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་མི་ཀྱས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་ནི། འདིར་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་མི་རྟག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྟག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་བ་ནི་མོངས་པ་ལའང་མི་སྲིད་དོ། །མི་སྲིད་མོད་བརྒྱུ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་བཀོད་ན་
རྟག་པ་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བའི་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །ཁོ་བོ་འང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟག་པ་ཀྱིས་དམ་
བཅའ་འགོག་ཀྱས་པའི་བྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་ཆད་མས་བྱུང་བའི་བྱིར་དང་དམ་བཅའ་
ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མས་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གལ་ཏེ་སྒྲིབ་ལ་གནས་པ་
ཡིན་ན་འདིར་གཏན་ཆོག་ཀྱི་དམ་བཅའ་དོན་བསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེའི་བྱིར་ཅེས་པའི་
རྟག་པ་གཉིས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྩོད་པའི་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་འགོད་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གུན་ལ་
གྲགས་པའི་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་པ་མ་བྱུང་པ་དང་། འགལ་

༩༥༩༽

ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་པ་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དངོས་ཀྱི་
དོན་ནི། སྤྱི་ལས་ཡུལ་གཞན་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པ་དང་འགལ་བའི་མི་རྟག་པས་བྱུང་
བར་སྤྱི་ལས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའམ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་
སྤྱོད་རང་གི་བྱུང་བར་མི་སྤོང་བ་སྟེ་བྱུང་བར་སྤོང་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་དེའང་
རྟགས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིང་གི་སྤྱི་ལས་ཤིང་པ་མི་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་ནི་སྤྱི་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་
འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ནི། སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བར་མི་སྤོང་བར་མ་གྲུབ་སྟེ་དཔེར་ན་སྐབས་
འགལ་ཞིག་ཏུ་ཤིང་ཤིང་པ་ཉིད་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིང་པ་ཁོ་ན་ཤིང་མིན་ནོ་ཞེས་
སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་ཤིང་པ་ཤིང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་
ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་མཉམ་པ་སྟེ་སྤྱི་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱི་
སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཅམ་ཀྱིས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་པར་
སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་
ཀྱན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་

༩༥༩༽

ན་ཐམས་ཅད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་གསལ་བ་ཀྱན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་
ཐལ་བ་དགོང་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མ་ལུས་པ་སྤྱད་
པའི་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་ཡིན་པ་རྟགས་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་མོད། འདིར་སྤྱོད་མ་གཏོགས་པའི་ཐམས་
ཅད་ལས་གཞན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱོད་མ་གཏོགས་པའི་ཐམས་ཅད་
ལས་གཞན་པ་དེ་སྤྱོད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་མ་གཏོགས་པའི་ཐམས་
ཅད་ལས་གཞན་པ་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་མེད་མི་རྣམས་ཀྱངས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་
གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་དམ་བཅའ་བའི་བློགས་གཅིག་
རྟགས་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། སྤྱོད་ཀྱི་ཡུང་དེ་རྟགས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དེས་
བ་མིན་ཏེ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ལ་ཐ་དད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཅེས་པའི་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ན་མ་རེ་ཡང་རང་ཉིད་རང་
ཉིད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འབྲས་སྟེ་རྟགས་ནི་ལྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་ལྟོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་
ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་རང་བཞིན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་ཚུད་
པ་སྤང་བ་དང་། རྩེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཚུད་པ་དགོང་པ་ནི། སྤྱོད་པ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་ཆོས་

༼ ༥༠ ༽

མི་ཉྱལ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་
སྒྲིབ་བ་ཀྱན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། མིན་ཅེས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷོག་པ་ཞེས་པའི་རྐང་བ་ལྟེན། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་རྟོགས་
པ་ལ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་བཀག་ནས་དུ་མར་ཡང་སྒྲོས་བྱེད་ལ་གཞན་ཉིད་ཅེས་པ་དུ་མ་བཀག་ནས་གཅིག་
ཏུ་འང་སྒྲོས་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དཔག་བྱ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲོ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་
བྱག་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དོན་ལ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་ཉིད་རྗེ་ལྟེ་
ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་སྒྲོ་ལ་གནས་པའི་གཞན་སེལ་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེས་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་ཐ་སྙད་ཡོད་ཀྱང་མི་བསྐྱབ་བ་མེད་ལ་དོན་དམ་པ་
ལ་མི་བསྐྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་མེད་པས་སྦྱེས་བྱ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འདིར་མ་
གྲུབ་པར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདིར་ནི་ཐ་སྙད་ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་སྒྲོ་ལ་སྤང་བའི་ཐ་སྙད་
ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་
ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། མ་ངེས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ནི་མི་ཉྱལ་སྟེ་འདུས་

༩༥༡༽

བྱས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཉིད་རྟགས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་སྤྱི་ནི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
ཡིན་པ་དེས་ན་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་དང་སྤྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་
རྟགས་ཅན་དུ་རྒྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩྱལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་ནི་མི་རྟག་སྟེ་རྩྱལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འདིར་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རྟགས་རྩྱལ་
བྱུང་གིས་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་རྩྱལ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་
ཡིན་ཡང་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཐ་དད་མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། གཞོད་མེད་ཕྱིར་ཅེས་པ་རྟགས་ནི་རྩྱལ་བྱུང་གི་སྤྱི་
ཡིན་ལ་ཆོས་ཅན་ནི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དཔེར་ན་གོང་གྱུ་ལག་ལ་རྟར་ཐེ་ཆོམ་ཐ་
བའི་ཆེ་གོང་གྱུ་རྩ་ཅན་འདི་ནི་རྟ་མ་ཡིན་ཏེ་རྩ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་རྩྱལ་བྱུང་དེ་
བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་ཏེ་རྩྱལ་བྱུང་དེས་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་དེ་ཆོས་ཅན་
དུ་རྟགས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལྷ་སྤྱིན་ཀྱི་བྲིམ་ཞེས་པ་ལྷར་
ཆོས་ཅན་དེ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་རྟག་སྟེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་པའི་ཆེ་ནའང་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་ཉིད་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་
མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མཉན་
བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་དམ་བཅའ་སྟེ་སྤྱི་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ལ་

༼ ༥༥ ༽

སྒྲིག་པ་སྤྱི་བོ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིག་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཏན་
ཆིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆིགས་
ཡང་དག་དང་རྒྱས་ལྟར་སྤང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མདོར་བསྟན་པའི་སྒྲིགས་ཀྱན་ལས་བཏུས་
པར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་གཟུང་བ་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་ན། དེ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་བོར་ཏེ་སྒྲིགས་ཆོས་ཡོད་པའི་ཡང་དག་དང་འགལ་བ་དང་མ་དེས་
བ་སྟེ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒྲིགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་
ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྒྲིགས་
ངོས་གཟུང་བ་ནི། དེ་ཆོགས་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་ཀྱི་བྱས་ན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་བསལ་བྱུང་བའི་
ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར། ཤེས་པར་འདོད་
པའི་བྱད་པར་ཅན། ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་
ནི། །ཟ་ན་ཆོས་ཅན་ཅམ་ཉིད་སྒྲིགས། །ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྒྲིགས་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དེར་བཏགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་ནི་རིགས་པ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱས་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་
མ་བྱས་ན་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ནི་ཆོས་ཅན་གྱིས་རྒྱས་བྱད་པར་དུ་བྱས་མོད་རྗེས་
འགྲོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་མ་འབྲེལ་རྣམ་གཅིད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲིག

༼ ༥༥ ༽

ལ་རྣམ་གཅོད་དུ་མ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ངེས་གཟུང་སྐྱར་བའི་སྤྲིའི་རྣམ་
གཅོད་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་ཆོས་ནི་རྟགས་ཡིན་ལ་དེ་ཆིག་སྟངས་ནི་ངེས་པར་བཟུང་བའོ། །ཆིག་སྟངས་དེ་
བྱུང་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་ས་ཐ་དད་ལ་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་མི་ལྟན་པ་དང་
མི་མ་སྐྱོན་སྤྱོད་གས་གཞན་ལ་ལྟན་པ་དང་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱིད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་
རིམ་པ་བཞིན་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱུང་པར་རྟགས་དང་ངེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་ནས་
བརྗོད་ན་མ་འབྲེལ་བ་གཅོད་ལ། ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་ཅེས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན་དང་ལྟན་ཅིག་
བརྗོད་ན་གཞན་དང་ལྟན་པ་གཅོད་ཅིང་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་སྤྱིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྤྱིད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་བརྗོད་
ན་དེ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་མ་འབྲེལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པས་སྐྱོན་
གང་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ན་རྟགས་རྗེས་འགོ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
ཆིག་སྟངས་ལ་རྒྱས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངེས་གཟུང་མ་སྐྱར་བའི་སྤྲིའི་རྣམ་
གཅོད་ནི། གལ་ཏེ་ངེས་གཟུང་མ་སྐྱར་བར་ངེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་ན་ཆིག་སྟངས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་མི་
རྟོགས་ན་ངག་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ངག་ཐམས་ཅད་ངེས་གཟུང་ཅན་ཁོ་ནར་བརྗོད་དགོས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ངག་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་སྤྱི་ངེས་གཟུང་དེ་སྐྱར་བ་མེད་ཀྱང་ངེས་གཟུང་དེའི་དོན་ནི་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བརྗོད་འདོད་ངེས་
པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། །བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ངག་བརྗོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་

༩༥༩༽

འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་ནི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ལས། ངག་ནི་རྣམ་གཅོད་
འབྲས་ཅན་ཏེ། །འགར་ཡང་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མིན། །ཁོ་ནའི་སྐྱ་སྐྱར་མེད་པར་ཡང་། །ཆིག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གི་དཔེ་གསུམ་ནི་དེམ་པ་ལྟར། རྒྱལ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུ་པ་གསུམ་མོ། །གལ་ཏེ་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་ལ་ཡོད་པ་
དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་གཅོད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་པ་འཕོང་སྐྱེན་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྐྱབས་དེར་ཡང་འཕོང་སྐྱེན་པའི་རྩ་བོ་མི་སྐྱེན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ཁོ་ན་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ནམ་མི་སྐྱེན་སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཐ་ནས་འབྲི་བའི་ཆེ་འཕོང་མི་སྐྱེན་པ་དེའི་
འགལ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་གིས་ཉན་པ་པོའི་ཐེ་ཆོམ་མི་སེལ་ན་ངག་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་པས་དམིགས་པའི་རྩ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གཅོད་པ་
ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་རྒྱ་མི་གཅོད་ན་ཆིག་སྤད་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་བས་དེས་འགལ་རྒྱ་གཅོད་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱས་དོན་གོ་བ་ནི་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱ་ནི་སྐྱོན་མ་ལྟར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་ནོར་བའི་སྐྱ་བཞེན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱ་བ་ནི། དེས་ན་མི་ལྟན་ཅེས་པའི་ཆིགས་
བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ་གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་། རི་སྟེད་དབྱེ་བའི་གངས་
དང་། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ས་སུ་བཞོད་པ་ཙམ་ལ་དབྱེ་བ་མ་

༼ ༥༥ ༽

ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཡོད་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། གུན་ལས་བརྟན་ལས། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་དང་
ནི། །དེ་སྒྲུང་པ་ལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཚོས་ཉིད། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་གི། །སྟོན་དུ་དེ་དབྱེ་བ་སྟོན་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་
ནས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བ་དང་། དེས་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ངེས། ཕྱོགས་ཚོས་མ་སྟུན་
ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། རྣམ་གསུམ་མི་མ་སྟུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་
རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མ་སྟུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་
ནས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཏགས་དེ་མ་སྟུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་གཞིར་
བྱས་པ་ལ་མི་མ་སྟུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར། མ་སྟུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་
ལ་མི་མ་སྟུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་སྟུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་
ལའང་གསུམ་དང་། གཉིས་ཀ་ལའང་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགའའོ། །དེ་དག་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་། གཞལ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏག་གོ། །བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་ཏག་གོ། །མི་ཏག་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏག་
གོ། །མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏག་གོ། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏག་གོ། །མི་ཏག་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་
བའོ། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་ཏག་གོ། །རེག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཅན་ནི་
པ་ལ་ཆེར་སྤྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རྟོགས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་བསྟུས་ན། གུན་བརྟན་གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་ཏག་དང་། །བྱས་
དང་མཉན་

༩༥༤༩༩

བྱ་ཚེ་ལ་བྱུང་དང་། །མི་ཏྲག་ཚེ་ལ་བྱུང་རིག་མེན་ཏེ། དགུ་པོ་འདི་དག་ཏྲག་སོགས་ལ་འོ། །ཞེས་པ་ནི་ཏྲགས་དགུ་
བསྐྱུས་པ་འོ། །ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་ཚེ་ལ་བྱུང་དང་། །བར་དུ་ཏྲག་པ་གསུམ་དག་དང་། །ཚེ་ལ་བྱུང་མེན་པ་མི་ཏྲག་
ཏྲག་། སྐྱབ་བྱེད་གཞལ་བྱ་ཉིད་སོགས་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དགུ་བསྐྱུས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོགས་
གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་དགུར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྩོགས་གཉིས་པོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱི་ས་དོན་མ་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་རྩོགས་ཡིན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་མ་ཐུན་
པའི་རྩོགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་མི་མ་ཐུན་པའི་རྩོགས་ཡིན་ན་དེ་དངོས་མེད་
དུ་འགྱུར་ཏེ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་ལ་ཏྲགས་མེད་དོ་ཞེས་དགག་ཏུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་
མེད་པ་ནི་དགག་གཞིར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མི་མ་ཐུན་རྩོགས་ལ་ཏྲགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དགག་
པ་བཀག་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མི་མ་ཐུན་རྩོགས་ལ་ཏྲགས་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་
མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ན་མ་གྲུབ་སྟེ་མ་ཐུན་རྩོགས་དང་འགལ་བ་དང་དེ་ལས་
གཞན་པ་ཡང་མི་མ་ཐུན་རྩོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཞན་པའི་མི་མ་ཐུན་རྩོགས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
ལས་གཞན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཐུན་རྩོགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་
སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འང་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་ན་ཆོས་གཞན་དང་ལྡན་ཡང་དེ་མ་ཐུན་རྩོགས་ཡིན་ལ་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་ན་ཆོས་གཞན་དང་མི་ལྡན་ཡང་མི་མ་ཐུན་རྩོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་

༼༡༥༽

ཏོ། །བཞི་པ་ནི། གྲོགས་ཆོས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ངེས་པ་དགོས་ཞེན་ཡང་དག་
དང་འགལ་བ་ལ་ངེས་པ་དགོས་ཏེ་ཡང་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའམ་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་ནས་འདོད་
པའི་དོན་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འདོད་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་
ན་དེ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་ལ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ངེས་པ་མི་དགོས་ཏེ་གྲོགས་གཉིས་ཀ་
ལ་མཐོང་ན་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་
ངེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། གང་རུང་གཅིག་ལ་མཐོང་ཡང་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་ཡང་མ་ངེས་
པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་དཔེར་བཟོད་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་བྱས་
པ་དང་འབྲས་བུ་རྩོལ་བྱུང་གཉིས་རང་གི་རང་བཞིན་དང་རྒྱ་གཉིས་བྱུང་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྤྲ་ཏྲ་སྟེ་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྩོལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་གཏན་
ཆོགས་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བྱས་པ་དང་རྩོལ་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་རང་བཞིན་དང་རྒྱ་འགོག་ན་འགལ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྤྲ་ཏྲ་སྟེ་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་རྩོལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་
བསྐྱོག་པ་སྟེ་འགལ་བ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་མི་དགོས་ཏེ་རྗེས་
འགོ་མེད་ཀྱང་ལྷོག་པ་རྒྱང་པ་ཙན་དང་ལྷོག་པ་མེད་ཀྱང་རྗེས་འགོ་རྒྱང་པ་ཙན་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་རུས་སོ་
ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བསྐྱོག་པའི་སྤྱིར་བྱུང་པར་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

༼ ༥༥ ༽

ཞེས་པ་དང་སྤྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །སྦྱོར་བ་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ལྷོག་
པའི་བྲབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟགས་ལ་རྗེས་འགོ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་
ཆོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱོ་ནི་ཚུལ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྟོག་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ནི་རྟགས་མ་
ཡིན་ཏེ་དེ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་འགོ་འབའ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཆ་མཉམ་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྦྱོ་ནི་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
འདི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་
ན་རེ་དེ་ཡང་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་པར་མེད་པས་ན་རྗེས་འགོ་གཙོ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྦྱོ་ནི་ཚུལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་གཏན་ཆོག་སུ་
འགྱུར་ཏེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་ཅིང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
དེ་ཡང་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྷོག་པ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྗེས་འགོ་ཡོད་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཆ་མཉམ་པ་དང་
རྗེས་འགོ་སྟོབས་ཆེ་བའང་སྦྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ལྷོག་པ་གཙོ་བོར་སྦྱབ་པའི་
ཐབས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་བཞི་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། བྲབ་པར་དང་སྤྱི་སྟོས་
པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་འབྲས་བུ་ལ་ཚུལ་བྱུང་དཔེར་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་
དང་།

༼ ༥༥ ༽

རང་བཞིན་ལ་བྱས་པ་དཔེར་བཞིན་པའི་དགོས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། འབྲས་བྱས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་པ་རང་བཞིན་དང་ཚྱུ་ལྟ་འབྲས་
ཉགས་སུ་མི་འཐད་དེ་དེ་ལས་བསྒྲིག་པར་ཡང་བཞིན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཚྱུ་ལྟ་ལ་འབྲས་
ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་
མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ཁུབ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་
བཞིན་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་གོ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་སྤྱིར་རྒྱ་ཅམ་
ནི་འབྲས་བྱ་སྤྱེད་པ་ལ་འཁུལ་པ་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ནི་རྒྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་
ཡིན་ལ་ཚྱུ་ལྟ་ལྟར་ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འབྲས་ཉགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚྱུ་ལྟ་འབྲས་
ཉགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། འོན་ཚྱུ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་རྒྱ་སྤྱི་མི་ཉག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
ངེ་ལྟར་འབྲུབ་སྟེ་ཚྱུ་ལ་ལ་འབྲས་བྱ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཚྱུ་ལ་སྤྱིར་ཡོད་གསལ་བར་བྱེད་
བའང་ཡོད་དེ་སྟོན་མ་འདེགས་པའི་ཚྱུ་ལ་ལས་བྱམ་པ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཚྱུ་ལ་སྤྱིར་མེད་པ་བསྤྱེད་
བའང་ཡོད་དེ་རྩ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བའི་ཚྱུ་ལ་ལས་བྱམ་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་སྤྱི་ནི་ཉག་པ་
ཡིན་ཏེ་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚྱུ་ལ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྤྱི་ཚྱུ་ལ་སྤྱིར་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ་གསལ་བ་ཡང་
དེ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་རྩ་བའི་ཉག་པ་དགོད་པ་ནི། གང་ཚྱུ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བའི་
ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མི་ཉག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་འཛིན་བཞིན། རྩ་སྤྱི་འཛིན་

༩༥༠༽

བའི་ཤེས་པ་ཡང་རྩིས་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྩིས་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་ཉན་ཤེས་དེ་སྐྱ་
རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྩིས་བའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ཡོད་པའི་སྐྱ་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྩིས་བསྐྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་རྩིས་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མིན་པར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་ངེས་ཏེ་རྩིས་བསྐྱ་རྟག་པ་འཛིན་པའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་དང་མ་ཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གལ་རྒྱུན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་རྩིས་བའོ། །ནམ་ཀུན་ཉེར་སྦྱར་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
སྦྱར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱ་རྟག་པ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་སྤྱིད་ལ་གལ་ཏེ་སྤྱིད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་སྐྱབ་པས་
སྤྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་ན་དེས་ཉན་ཤེས་སྦྱེད་པ་བསྒྲིག་མི་རྒྱས་ལ་ཉམས་པར་བྱས་ན་དེ་རྟག་པར་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩིས་བསྐྱ་དབང་པོ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་རྩིས་བསྐྱ་དབང་པོ་ལ་པན་
བཏགས་པའི་ཆེ་སྐྱ་དེས་ཉན་ཤེས་སྦྱེད་ལ་མ་བཏགས་པའི་ཆེ་ཉན་ཤེས་མི་སྦྱེད་ན་སྐྱ་དེ་མི་རྟག་པར་ཐལ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྩིས་བསྐྱ་ལ་པན་འདོགས་པའང་མི་འཐད་དེ་སྐྱ་དེ་མི་རྟག་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྩིས་
བ་སྤྱ་མས་སྐྱ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྩིས་བ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྩིས་འཁྱིན་
པའི་རྩིས་བ་མེད་པར་ཡང་དེ་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྐྱ་རྟག་
པས་འབྲས་བུ་ཉན་ཤེས་ངེས་འགའ་མི་སྦྱེད་པ་འགལ་ཞེས་པ་ནི་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་རྟག་པ་གཉིས་
སོ། །དེས་ན་རྩིས་བའི་རྩིས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ནི་རྒྱ་སྐྱ་ངེས་འགའ་བའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པར་འགྱུར་
བས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་ལ་བྱས་པ་དཔེར་བརྗོད་པའི་དགོས་
པ་ལ་

༩༥༩༽

གསུམ་ལས་དང་པོ་རང་བཞིན་ཡང་མ་སྟུན་སྟོབས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་དོགས་པ་བསྒྲོག་པའི་དགོས་པ་
ནི། འདིར་བྱས་པའི་རྟགས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཚོལ་བྱང་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་ཀྱང་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཚོལ་བྱང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་
པར་ནི་ཚོལ་བ་ཀྱན་ལ་མ་སྟུན་ལ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡིན་པར་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྟུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེ་
གཅིག་གིས་ཆོག་པ་ལ་གཉིས་བསྟན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་
དཔེར་བཞིན་ཐ་དད་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། འབྲས་དང་ལྟན་ཅིག་བསྟན་ཅིས་པ་ཚོལ་བྱང་འདི་མ་སྟུན་སྟོབས་ལ་
མ་བྱུང་བའི་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྟན་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་སྟུན་སྟོབས་ལ་མ་བྱུང་བ་ཁོ་
ནའོ་སྟུམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ་དོ། །དེ་བསྒྲོག་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོལ་བྱང་དེ་འབྲས་
མ་སྟུན་སྟོབས་ལ་མ་བྱུང་བར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བྱུང་བའི་བྱས་པ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་
དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྟགས་འདི་དག་གི་མཆོན་ཉིད་རང་དོན་དུ་བཤད་ཅིན་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་
ཚོལ་བས་སྤྱི་ཚོལ་བ་ལ་གཏན་ཆོགས་བཞིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞིན་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་
དོན་དུ་འདིར་རྟགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅི་མ་ཞིག་བཤད་དེ་རི་སྐད་དུ། ལྟར་དེ་ལ་རིགས་མ་སྟུན་ལ་ཡོད་
དང་། །རྣམ་གཉིས་མེད་ལ་མེད་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཏན་ཆོགས་དེ་ལས་བསྒྲོག་ །འགལ་བ་གཞན་ནི་མ་ངེས་
ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །མཆོན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ལ་ནི་ཐ་དད་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ཚོལ་བྱང་གི་དགོས་པ་གཞན་
བསྟན་པ་ནི། འདིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་ཚོལ་བྱང་བསྟན་པར་མི་རིགས་ཏེ།

༼ ༧༩ ༽

དེ་འབད་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བྱུང་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩོད་པ་མེད་པ་
དཔེར་དགོད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དགོས་པ་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྩོད་བྱུང་དཔེར་
བསྟན་པ་དེས་སྐྱབས་འདིར་འབྲས་བྱུང་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་
པའི་རང་བཞིན་ཡང་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྩོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
གསལ་བ་འབྲས་བྱུང་རྟགས་དང་རྩོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་ལ་རྩོད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་དང་དེའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྩོད་མ་ཐག་དུ་
འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ནི་རྩོད་མ་ཐག་དུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དེ་རྩོད་པ་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱ་
ལས་ཉན་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྩོད་པ་ལས་སྐྱ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པར་སྐྱ་གསལ་བར་
འདོད་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ་རྩོད་པ་ལས་སྐྱ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྩོད་
བས་སྐྱ་དེ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ་གསལ་བའང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་རྩོད་པའི་དེ་མ་ཐག་པར་ཉན་ཤེས་འབྱུང་ན་དེ་ཉིད་སྐྱའི་ཡང་འབྲས་བྱུང་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་དང་རྗེས་སུ་
འགོ་ལྔ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པ་འཛིན་ན་དུས་གསུམ་ག་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱ་འཛིན་པར་ཐལ་
བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བྱུང་བྱུང་བོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་དགོས་
པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཁོ་ན་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཡོད་པ་གང་མེད་ཅེས་པའི་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་སྟེ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཁོ་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་

༼ ༧༩༽

དོན་གཞན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་གཞན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ་ཐལ་བ་ཡང་དེའི་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་
བསྟན་པ་ནི། ལྡན་པ་ཙམ་སོགས་ཞེས་པའི་ཆོག་གས་བཅད་གཅིག་སྟེ་ལྡན་པ་དང་འདྲ་བ་དང་མེ་ཁོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་
ལ་སོགས་པ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྲུང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །མེད་
ན་མི་འབྲུང་བ་མེད་ཀྱང་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་ན་རྒྱ་མེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་བར་
འགྱུར་ཏེ་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པས་ལྡན་པ་མེད་ན་འབྲས་བུའི་དུས་ན་འདྲ་རྒྱ་
མེད་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཁོལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡིན་པས་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་
པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རྟགས་དང་རྟགས་ཙམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ནི་མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་
ངེས་པ་མེད་ན་སྐབས་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྲད་པར་དང་སྤྱི་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྲད་
པར་ལྡོག་པ་ཙམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་རྗེས་འགོ་ཙམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་གྲ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། གསོན་པོའི་ལུས་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་སྒོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
འདི་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ཀྱང་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་
ཤེས་བྱ་ནི་གསོན་ལུས་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ལ་གསོན་ལུས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་འདོད་ཀྱི་
ཆོས་ཙམ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གསོན་ལུས་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་

༩༥༩༽

ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟགས་འདི་མ་སྤྱོད་སྟེ་གསུང་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ་མ་སྤྱོད་
སྟེ་གསུང་བདག་དང་བཅས་པ་གཏན་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། མེད་པ་ནི་དགག་གཞིར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་
བདག་མེད་ཁོ་ན་ལས་ལྟོགས་པའི་སྤྱིར་ལྟོགས་པའི་བྱུང་བ་རྒྱུར་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །མཉན་བྱ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་
སྟེ་གསུང་གཉིས་ཀ་ལས་ལྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་སྟོག་སྟོགས་ལྟོགས་པ་ཅན་དུ་
མི་འཐད་པ་དང་། དེ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་ འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། མི་མ་སྤྱོད་སྟེ་གསུང་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་
དང་། ཐལ་འབྱུར་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ་
དང་། དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། བསྐྱོག་བྱེད་ཀྱིས་ལྟོགས་བྱེད་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་
འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོག་ལ་སྟོགས་པ་བདག་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་ལྟོགས་པ་
ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་བདག་མེད་ན་སྟོག་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
བདག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་བདག་དང་སྟོག་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་དེ་མི་མ་སྤྱོད་སྟེ་གསུང་ཐམས་ཅད་ལ་
རྟགས་ལྟོགས་པ་མ་མཐོང་བ་ཅུ་གྱིས་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། དགག་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་
སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་བདག་དང་སྟོག་འབྲེལ་བར་ངེས་ན་བདག་མེད་ཐམས་ཅད་ལས་ལྟོགས་པར་འབྱུང་སྟེ།
རྟགས་བདག་ཉིད་ལ་ནི་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། །གཞན་ལས་ལྟོགས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་ལས་ལྟོགས་མིན་
ན། །དེ་ལྟར་དེ་ལ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལྟོགས་པ་བྱུང་བ་

༩༥༥༽

ལ་འབྲེལ་བ་དགོས་ལ་འབྲེལ་ས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རྗེས་འགོ་འང་གནས་པའི་ལྷོག་པ་ཅན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པ་ནི། བདག་གི་སློག་སོགས་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་
རྒྱའི་དངོས་པོར་གྱུར་ན་བདག་ལོག་པས་སློག་སོགས་ལྷོག་པ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་
པར་ལོག་ཏུ་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བྱུང་བར་སློག་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་དང་ལྷོག་པ་མེད་པ་དང་། རྗེས་འགོ་འང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཉན་བྱ་ལྷོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་
འགལ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློགས་གཉིས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་པ་གྱུར་པར་འདོད་པའི་གྱུར་མཐའ་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་པ་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་
ངེས་པར་བཤད་དོ། །གཞན་དུ་སྟེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་པ་ངེས་པར་སློབ་དཔོན་བཞེད་ན་དེ་གོ་བྱེད་དུ་
སྟོན་པར་འབྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བདག་
ལོག་ན་སློག་སོགས་ལྷོག་པར་ངེས་ཏེ་སློག་སོགས་མེད་པས་བདག་མེད་པ་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
བདག་ལོག་པ་ཡིས་སློག་སོགས་ལྷོག་པར་འབྱུར་ན་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་སློག་སོགས་མེད་པས་བདག་མེད་པ་
ལ་བྱུང་པར་འབྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་མེད་
གཞན་ལྷོག་པས་གཞན་ལྷོག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཅེས་པ་ནི། གཞན་ལྷོག་ཅེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་
ལན་དགག་པ་ནི། དེ་དག་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མ་གྱུར་སྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སློག་ལ་སོགས་པ་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

༩༥༩༽

རོ། །ཡང་ན་བདག་དེ་ལས་སློག་སློག་ས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་བདག་ནི་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
ཞེས་དེ་གཉིས་བདག་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་བདག་རྟག་ལ་སློག་སློག་ས་མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ནི་ཚད་མ་གསུམ་མམ་ལྡས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་གལ་ཏེ་བདག་ནི་
ཞེས་པའི་རྒྱང་བ་གསུམ་མོ། །འདིར་ཚད་མ་དེ་དག་འདུག་མི་སྤིང་བ་སྟེ་བདག་ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པའི་རྒྱང་བ་གཉིས་མོ། །གཉིས་པ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་སོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སློག་སློག་ས་མེད་པས་བྱུང་བའི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ས་
བདག་མེད་པ་གང་ཡིན། བྱམ་པ་ལ་སློགས་པའོ་ཞེ་ན། དེ་དག་བདག་མེད་པར་ཅིས་བྱུང། མ་དམིགས་པས་སོ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ལ་ཞེས་པ་ཡུལ་དུས་ལ་ལར་བདག་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ངོ་སོ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་སྤྱོད་སོ་ལ་སློགས་པ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་འདིར་མ་མཐོང་ན་འདི་ན་སྤྱོད་
སོ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་བདག་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་བྱམ་སློགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ངེ་
ལྟར་རྟོགས། དེས་ན་སྤྱོད་པ་སྟེ་བྱམ་སློགས་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་བདག་མེད་ལ་སློག་མེད་ཀྱིས་
བྱུང་བའི་སྤྱོད་པའི་བྱུང་བ་འདྲ་ཞི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་འབྲུབ་པར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་
ཏེ་བྱམ་སློགས་ལ་སློག་ལ་སློགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་སུ་རུང་སྟེ་
མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན་མི་འདྲ་སྟེ་སློག་སློགས་ནི་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་རུང་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་གསོན་ཡུས་ལ་སློགས་པ་ལ་ལར་སློག་སློགས་ཡོད་པ་དང་བྱམ་སློགས་ལ་མེད་

༩༥༩༽

བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་གྲང་ཡུལ་དུས་ལགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བར་འདོད་ན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་
དང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་བདག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གང་དུའང་མཐོང་བར་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གསོན་ལུས་ལ་
སློག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་བདག་མེད་པའི་སྤྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། སློག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བདག་གང་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བུམ་
སོགས་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་སློག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཚད་མས་བྱབ་ན་དེའི་ཆེ་གསོན་ལུས་ལ་རྒྱ་བདག་མེད་
པའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་སློག་སོགས་དེ་ལུས་ལའང་མེད་པར་ཐལ་ཅེས་པ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིར་བུམ་
སོགས་ཀྱི་སྟངས་དུ་བདག་དང་སློག་སོགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བྱབ་པ་མེད་དེ་བདག་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
ལ་སློག་སོགས་སྟེ་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དང་། གལ་ཏེ་མཐོང་ཡང་བདག་ལོག་པས་སློག་སོགས་ལྟོག་པར་མི་
འབྱུང་སྟེ་བདག་རྟག་པ་ནི་ནམ་ཡང་ལྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅུང་
ཟད་ཆོས་མ་ཐུན་པས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བདག་སློག་སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་སློག་སོགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་ངེས་ཀྱང་བྱེད་གསོན་ལུས་བདག་མེད་དུ་འདོད་པ་
ལྟར་ན་བུམ་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཅམ་དུ་ཆོས་མ་ཐུན་པར་འདུག་པའི་སྤྱིར་གསོན་ལུས་བུམ་པ་དང་ཐ་དད་པ་
ཡང་སློག་མེད་དུའང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་ཐལ་ཅེས་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གསོན་ལུས་དང་བུམ་པ་གཞལ་
བྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་སྤྱིར་བུམ་སོགས་ཀྱང་བདག་དང་བཅས་པར་ཅེས་མི་དཔོག་སྟེ་

༩༥༩༽

དཔོག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་སོགས་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བདག་དང་བཅས་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་
དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། མི་འདོད་ཀྱང་བྱམ་སོགས་བདག་དང་བཅས་པར་ཁས་སྦྲངས་པར་རིགས་ཏེ་ཆད་
མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་ཆད་མ་ནི་འདོད་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཆད་མ་མེད་པར་འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །སྦྱེས་བྱའི་འདོད་པས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་འཛོག་པའང་
མི་འཐད་དེ་གཅིག་གི་འདོད་པ་གཅིག་གིས་སུན་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་སོགས་ལ་
བདག་ལོག་པས་སློག་སོགས་སློག་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། སློ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཀྱང་སློག་
སོགས་སློག་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམ་སོགས་ལ་སློག་མེད་པ་ནི། བདག་མེད་པས་ཡིན་ནམ་སློ་
ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་བདག་ནི་སློ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སློ་ནི་སློག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སློག་སོགས་བསྐྱེད་པ་
ལ་སློ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སློག་སྟེ་དབྱགས་ཕྱིན་དུ་རྒྱ་བ་དང་
མིག་འབྲེད་འཇུག་དང་མཆུ་འགྲུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ནི་བྲན་པ་དང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་ལུས་གྱི་རྣམ་པ་དང་
སློ་དང་ཚོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ལ་བྲན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་བྱག་དང་དབང་པོ་བྱག་
དང་སློ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་བྱག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་པན་བཏགས་པའི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་རང་རང་གི་རིགས་མ་ཐུན་པ་སྟེ་

༩༥༩༽

མ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་ཕྱི་མ་འདི་དབང་པོ་སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་ལས་པ་དེ་ཅུམ་ལ་ནི་བདག་གི་དངོས་པོ་སྟེ་སྦྱེ་མཆེད་བྱུག་
གི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྗོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར། རྒྱུན་ལས་ཀྱི་དེ་
འགྱུར་ན་ནི་འགྱུར་བྱིས་དང་། །རྗེས་འགོ་ལྗོག་པའི་རྗེས་བྱེད་བྱིས། །འདི་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་པོ་སྟེ། །དེ་ལྟ་མིན་
ན་གཞན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་རྒྱུ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་ན་སྤོང་དུ་མ་ལ་སོགས་པའང་རྒྱུར་ཏྲག་དུ་བྱང་བས་རྒྱུ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་ཐུག་མེད་ནི་
ཆོག་ལས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་འབྲས་བྱུངང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མཉན་པ་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱབ་
པ་ལ་གསུམ་སྟེ་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཆན་བསྟན་པ་དང་། མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཆན་དགག་པ་དང་། སྟོག་
སོགས་བདག་གི་གོ་བྱེད་དུ་མི་བྱང་བའི་རྒྱུ་མཆན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཚུངས་པར་
དམ་བཅའ་བ་ནི། མཉན་བྱ་དང་སྟོག་སོགས་ལྗོག་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་མ་བཟད་འབྲུལ་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྲ་ཀྱང་མཚུངས་ཏེ་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཅུམ་གྱིས་ལྗོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚིད་པ་སྤང་བ་ནི། འདི་གཉིས་འབྲུལ་པར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མཉན་བྱ་འདི་ལྗོག་པ་ཅན་
ཡིན་ཡང་འདིའི་ལྗོག་པ་ནི་འབྲུལ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེན་འོན་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེའོ། །བསྐྱབ་མིན་ཉིད་
ལས་དེ་ལྗོག་མིན། །ཞེས་པ་མཉན་བྱ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཁོན་ལས་ལྗོག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེན། འོ་
ན་བྱེད་ཀྱི་ངེས་གཟུང་དེའི་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་མཐུན་སྟོགས་

༩༥༠༽

ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་འང་མིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་མཉན་བྱ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་
ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཤུགས་ཀྱིས་མ་ཐུན་སྟོགས་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་བསྟན་ཞེས་
པའི་དོན་རྟོ། །དེས་ན་མཉན་བྱ་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པས་འབྱུང་ན་སྟོག་སྟོགས་ཀྱང་འབྱུང་པར་འགྱུར་
ཏེ་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་ནི་གཞན་སྟོག་སྟོགས་ལ་འང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོགས་
ཆོས་བྱུང་ཅིང་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་མི་མཚུངས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེས་གཟུང་ལ་དབྱེད་ནས་ལྡོག་པ་ཅན་དགག་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་
མ་བྱུང་པས་ལྡོག་པ་ཅན་དགག་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པ་དང་། དེ་ལ་ཚེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། བསྟུ་བ་མིན་ཅེས་པ་ནི་མི་
མ་ཐུན་སྟོགས་སོ། །ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཁོ་ན་འོ། །རྣམ་བཅད་ཅེས་པ་ནི་རྟགས་མེད་པ་འོ། །མདོར་ན་མི་མ་ཐུན་
སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་ན་དེས་གཟུང་དེས་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་རྟགས་མེད་པ་མི་གཅོད་ན་ལྡོག་
པའི་དེས་གཟུང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཅོད་ན། བསྟུ་བ་བྱ་ལ་གནས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བརྟགས་མ་ཐུན་
སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་རྟགས་མེད་པ་བཅད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་མིན་ཏེ་འོག་ཏུ།
བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི། །སྟུ་བ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞེས། །ཅེས་པ་དེ་ལ་རྟགས་མེད་པ་བཀག་ན་ཡོད་
པར་འགྱུར་སྟེ་སྟུ་སྟུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་
དེ་ལ་ལྷུང་དགོད་པ་ནི། གཅོག་གི་དེས་

༩༥༡༩༽

གཟུང་གིས་གཅིག་ཤུགས་ལ་གོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྔ་ག་
གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཤད་དེ། ཡང་ན་དོན་གྱིས་གོ་བ་གང་ཡང་
རུང་བས་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བའི། དེ་ཕྱིར་ཅེས་པའི་རྟེན་པ་
གཉིས་ཏེ་རྗེས་འགོ་མེད་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྔ་ག་ཅེས་པ་འདི་འདྲ་བའི་མི་འབྲུལ་པའི་ལྔ་ག་པ་མི་
འབྲུལ་ཅེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། སློག་ལ་སོགས་པ་
མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྔ་ག་པ་མེད་དེ་བསྟུ་བ་བྱ་མེད་ཅེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་གཏན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པ་འོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་གཏན་མེད་པ་ནི་མེད་དགག་ཡིན་པས་དངོས་མེད་ཡིན་ལ་དངོས་མེད་
དེ་ལས་རྟགས་ལྔ་ག་པ་མེད་དེ་དངོས་མེད་ནི་རྟགས་ལྔ་ག་པའི་གཞི་དང་ལྔ་ག་པའི་འབྲུང་ཁུངས་སུ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སློག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྔ་ག་པ་མེད་པ་དེས་ན་བསྟུ་བ་མིན་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་
རྟགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་མེད་ལ་ལྔ་ག་པ་འང་དགག་ཏུ་མེད་པར་
ཐལ་བ་དང་། དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྟོད་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་གཏན་མེད་པ་ལ་རྟགས་ལྔ་ག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟེ།
དགག་བྱ་ལྔ་ག་པ་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་དགག་གཞི་དངོས་མེད་ལས་ལྔ་ག་པར་འདོད། ཅེས་པ་ལྔ་ག་པ་དགག་པར་མི་
རིགས་པར་འབྱུང་ཏེ་མེད་པ་དགག་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ལུས་ཏེ་དགག་གཞི་མཐུན་
ཕྱོགས་གཏན་མེད་པའི་དངོས་མེད་ལ་དགག་བྱ་རྟགས་ལྔ་ག་པ་མེད་དོ་

༼༡༡༩༽

ཞེས་འགོག་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་དག་གི་མ་ཡིན་ན་ལྟོག་པ་འདྲ་དག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་
རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགའ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྦྱད་པ་ནི། མེད་པ་ལ་
རྟགས་ལྟོག་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་སྟེ་རྟགས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྟོག་སོགས་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་རྟགས་ནི་
དངོས་མེད་ལ་འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་
པ་མིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་སྤྱིར། འགའ་བ་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱབ་པོའི་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་ལྟ་
རྒྱུས་དག་འབྲེལ་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འགའ་བ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
གལ་ཏེ་དངོས་མེད་དེ་ལས་རྟགས་ལྟོག་པ་མེད་ན་དངོས་མེད་ལ་རྟགས་དེ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཞེས་བྱི་བར་
བྱའོ། །དེ་ལ་རྟགས་འཇུག་ན་དེ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱེད་ལྟར་ན་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་
མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་རྟགས་ལྟོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཀག་པའི་དོན་ནི་རྟགས་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མ་ཐུན་
སྟོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་འགོག་གལ་ཏེ་ཡོད་པ་འགོག་ན་མ་ཐུན་སྟོགས་ལས་རྟགས་ལྟོག་པར་འགྱུར་ལ་
དེ་ལྟར་ན་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་
དག་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། སྐྱབ་དང་ཞེས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་སྟོག་སོགས་མ་ཐུན་སྟོགས་
ལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ནི་བདག་ཉིད་མི་སྐྱབ་པར་ཁ་རོག་འདུག་པ་ཉིད་འཐོབ་སྟེ་སྟོག་སོགས་
བདག་དང་བཅས་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་མེད་ཅེས་པའི་འགོག་པའི་ཐ་སྙད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་
མེད་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟོག་པ་། ཁ་རོག་པ་མིན་ཏེ་སྤྱིར་ཐ་སྙད་ལ་དག་ག་

༼༡༡༣༽

སྐྱབ་གཉིས་ལས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་སྐྱབ་དང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཅུང་ཟད་ལྷགས་དང་བཅས་
པའོ། །གཉིས་པ་དགག་པའི་ཐ་སྙད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ནི། འདིར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
དགག་མི་རུས། ཉིད་ཀྱིས་དགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པ་དེ་ནི་བྱམ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པ་དགག་གཞིར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་པོ་འདིའི་
སྟོན་པ་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་དགག་པ་ཞེས་པའི་དོན་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མ་དེས་པ་མིན་ཏེ་དགག་
པ་བྱེད་ན་ཡོད་པའམ་མེད་པ་གང་རུང་གཅིག་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།
གལ་ཏེ་མེད་པ་ལ་དགག་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་
ཡུལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་འདི་ན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤང་གི་རིགས་པས་མི་སྲིད་དེ་
ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་སུ་དགག་མི་རུས་ལ་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་སུ་དགག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། རི་
ལྟར་ཅེས་པའི་ཆོགས་རྒྱུ་གཅིག་སྟེ། རྒྱ་གལ་ཏེ་ཡོད་པར་བཅད་ན་ནི། །དེ་ལ་སྐྱབ་པ་དོན་མེད་ཡིན། །མེད་
པར་ཡོངས་སུ་བཅད་ཕྱིར་ན། །སྐྱབ་པ་གཞན་དུ་རུས་མ་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་
སྤང་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤོན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་མཚན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་
དགག་པ་དང་། སྤོན་ལས་དགག་སྐྱབ་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་ལའང་དགག་
སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་རྣམས་དགག་པར་མི་རུས་ཤིང་མེད་པ་ནི་དགག་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་

༩༥༥༥༥

ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་སྒྲོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཆོན་ནི་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཉན་མིན་ཞེས་སྐྱར་
རོ། །འོ་ན་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཉན་གང་ཞེ་ན། ཉན་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱོན་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྐྱབ་པ་དང་དགག་
པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱོན་དེའང་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་དངོས་མེད་ཉན་ཅན་ཞེས་པ་དང་
དངོས་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་དང་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་
ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོན་ལ་སྐྱར་ཡོད་བཀག་པ་དང་སྐྱར་མེད་བྱུང་པ་རི་ལྷ་རྩུང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དགག་སྐྱབ་དེ་
འབྲེལ་མེད་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་ཏེ་སྐྱོན་དེ་དགག་སྐྱབ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྙད་
བྱེད་དོ། །སྐྱོན་དེ་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱུང་པ་མེད་དེ་འདི་ལ་འང་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་མེད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་
སྐྱོན་དེ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་ཉན་ཏུ་འདོད་དེ་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཏུ་སྒྲོན་པའི་
སྐྱེའབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་མཆོན་དགག་སྐྱབ་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱོན་དགག་
སྐྱབ་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ལྷ་མིན་པར་རང་མཆོན་དགག་སྐྱབ་གྱི་གཞི་ཡིན་ན་ཞེས་བཤམ། སྐྱོན་གྱི་འང་ཆོས་
དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ན་བྱུང་པའི་ཆོས་མི་ཉག་པ་ལྷ་བྱ་གཅིག་བསྐྱབ་པའམ་དགག་པ་ན་དེའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའམ་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་དོན་
རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གོ། ཉག་མ་བྱུང་སྟེ་བྱུང་པའི་བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་
དད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱུང་པའི་བྱས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་མི་ཉག་པ་བསྐྱབ་པའམ་བྱུང་པའི་བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་
བཀག་པ་དག་ཆོས་ཅན་བྱུང་པ་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་བཀག་པ་

༩༥༥༥༥

དང་སྒྲུབ་བྱ་བ་གཤམ་པ་ལྟམ། བྱམ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་སྒྲུབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་གཞན་དང་གཞན་
ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་སྐྱོད་ན་ལས་དགག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ།
རྟོགས་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲུལ་པ་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་
དང་། དེ་དག་འབྲུལ་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོག་ཆོས་སྒྲ་ཆོག་ས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་
པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་དོན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱ་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ན་ཆོས་ཅན་
དེ་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་ལ་ཆོས་གཅིག་བཀག་ན་ཆོས་ཅན་དེ་ཡང་བཀག་པ་དེས་དཔེན་པར་སྒྲུབ་ཞིང་
དགག་སྐྱབ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཅོ་ཞེས་པ་ནི་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ན་ཞེས་པའི་
ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གོ། །ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་ལ་སྒྲུབ་མེད་སྐྱེ་བ་དང་སྒྲུབ་ཡོད་དགག་པ་མེད་ཀྱང་མེད་པའི་དོན་
ཅན་གྱི་སྐྱ་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་ཐ་སྙད་དེ་དག་གཞོད་བཅས་སུ་
འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་གཞོད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱ་རྟག་འཛིན་བཞིན་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དགག་
སྐྱབ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟོན་པའི་དོན་ལ་
རིགས་པས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཅོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །རིགས་པས་འཛིག་རྟོན་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་བརྟགས་པར་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་དོན་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་
ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་

སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། རྒྱུན་རྒྱུ་བ་ཏུ་ནི་དེ་དག་ནམས། །ཐ་དད་དོན་དམ་བུ་དེ་མིན། །དེས་ན་སྒྲུ་དོན་ཐ་
དད་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་སྒྲུར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་
བུམ་པ་དེ་རྒྱ་སྒྲུར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུམ་བུ་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་
ལོ། །འདི་ལྟར་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པར་དོན་གཅིག་ལ་བུམ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བུམ་
པ་ལས་ཐ་དད་པར་དོན་གཅིག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེལ་བ་སྟེ་སྒྲ་
འདོགས་པ་དང་འགྲིབ་པ་སྟེ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་བསྒྲད་པའི་སྒྲ་རྟོག་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དེ་དག་
འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི་དོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །བཞི་པ་ནི། ཐ་སྒྲད་ལ་
འཇུག་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲོ་དེ་དག་འཁྲུལ་པར་ཤེས་སམ་ཞེ་ན། སྒྲོ་དེ་དག་བསྒྲད་པ་ཡིན་ཡང་སྒྲེས་བུ་དེ་དག་
གིས་འཁྲུལ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྒྲུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོ་དེ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དོན་དེ་
ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་སྒྲོ་དེས་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཆན་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲུར་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོ་དེ་དང་དོན་ལ་བརྒྱུད་པའི་འབྲེལ་བ་འགལ་ཡོད་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་འཁྲུལ་པ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྒྲད་རིགས་པས་དགག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་མཁས་
པའང་འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་སྟེ། རྒྱུན་ལས། དཔྱོད་དང་ཐ་སྒྲད་དག་གི་ནི། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ལམ་
གནས་པ། །བྱིས་པ་དང་ནི་མཁས་པ་དག །ཤེས་དང་བརྗོད་པ་འདྲ་བ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་མི་
མཐུན་སྟོགས་མ་བྱལ་པས་ལྷོག་པ་ཅན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

༼༡༡༡༽

སློག་སློག་ས་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལས་ལྷོག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་བྱམ་སློག་ས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་མི་
འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱམ་སློག་ས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱམ་
སློག་ས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་རག་འཇུག་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་བདག་དེ་
མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་སློག་ས་ལ་བདག་གི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཇུག་ན་གསོན་ལུས་ལའང་མི་
འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་སློག་ས་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་སློག་ས་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མི་བཟུང་སངས་རྒྱས་པས་བདག་མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིས་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་ཆད་མ་ཅན་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ཆད་མ་ཅན་མིན་པ་
ལས་དེ་བདག་མེད་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལས་ལྷོག་པར་དོགས་པ་ནི། བྱེད་ཀྱིས་མ་སྟན་ཕྱོགས་གཏན་མེད་པ་ལས་སློག་སློག་ས་ལྷོག་
པ་མེད་པར་བརྗོད་ན་ཡང་། མ་སྟན་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་སློག་སློག་ས་ལྷོག་པར་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་ཞེས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་
ལྷོག་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་སློག་ས་བདག་བཅས་སུ་དོགས་པ་ལ་སློག་སློག་ས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །མ་སྟན་ཕྱོགས་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་སློག་སློག་ས་ལྷོག་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་བདག་མེད་
པ་ལས་ཀྱང་སློག་སློག་ས་ལྷོག་པར་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདག་ཡོད་
མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཉིས་ལས་མི་སྤྱིད་པས་དེ་དག་ལས་གང་རུང་གཅིག་

༼༡༡༽

ལ་སློག་སོགས་ངེས་པར་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་དེ་ལས་གཞན་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་སློག་པ་
འབྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་མེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་མེ་མེད་ལས་སློག་པར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ནི་དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ཏེ་སློག་སོགས་བདག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལས་སློག་པར་མ་
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སློག་སོགས་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལས་སློག་པ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་མི་ཟ་བ་སྟེ་བདག་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལ་སློག་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བུམ་སོགས་བདག་
མེད་ལ་སློག་སོགས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་འགལ་ལ་བྱང་གསུམ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
འདིར་བུམ་སོགས་བདག་མེད་པར་གྲུབ་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་མཐོང་དག་ལ་སློག་སོགས་མེད་པར་མི་
འབྲུབ་སྟེ་བདག་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པའི་བུམ་པ་མཐོང་བའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འགལ་ཞིག་ལ་སློག་
སོགས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་འདིར་མཐོང་བ་མེད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དག་ལ་སློག་སོགས་ཡོད་མེད་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སློག་སོགས་མེད་པར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་
ལྟར། བདག་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སློག་སོགས་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་བདག་མེད་པ་
དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་འགལ་ཞིག་ལ་སློག་སོགས་ཡོད་པའང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བུམ་སོགས་ལ་
སློག་སོགས་མ་མཐོང་བས་འགར་ཅེས་པ་བདག་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སློག་སོགས་མེད་པས་བྱུང་
བ་ངེས་པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་མཁའ་གསལ་པའི་བྱེ་བྲག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་པལ་ཆེར་མཆོན་གྱིས་ཆོད་པ་མཐོང་ཡང་
དོ་རྩེ་ལ་མཆོན་གྱིས་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོ་རྩེ་འང་མཆོན་

༩༥༩༽

གྲིས་བཅད་དུ་རུང་སྟེ་མཁུགས་པའི་བྲེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩ་དང་ཤིང་བཞིན་ཞེས་བཟོད་ན་མ་ངེས་པ་བཞིན་
དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་བདག་མེད་པའི་བྲེ་བྲག་
འགའ་ཞིག་ལ་སློག་སོགས་ཡོད་ན་དེ་བདག་མེད་པར་འགའ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགའ་ཏེ་བདག་མེད་དང་སློག་སོགས་
ཡོད་པ་ལ་འགའ་བ་གཉིས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གསོན་ལུས་ལ་སློག་སོགས་ཡོད་ཀྱང་བདག་མེད་པར་
དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཟེ་ཚོམ་དང་ལས་ལྗོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་བདག་མེད་པ་ལ་ཡང་སློག་
སོགས་ཡོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཤམ་ཏེ་སློག་སོགས་དང་བདག་མེད་དངོས་སུ་འགའ་བ་
མེད་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ་སློག་སོགས་ནི་བདག་གི་བྲུབ་བྲེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སློག་
སོགས་དང་བདག་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའམ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྲུབ་བྲེ་བྲུབ་བྲེད་དུ་
ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་བྲུབ་བྲེ་དང་བྲུབ་བྲེད་དུ་ངེས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྲིད་ཅེས་
པ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །བདག་དང་སློག་སོགས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེས་ན་བདག་མེད་པ་
ལས་ཀྱང་སློག་སོགས་འདི་ལྗོག་པར་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་བྲུབ་ཀྱང་བདག་མི་འགྲུབ་པ་ནི། བྲེད་
འདོད་པ་ལྟར་བདག་ལོག་པས་སློག་སོགས་ལྗོག་པ་དང་། སློག་སོགས་ལོག་པས་བདག་ལྗོག་པ་བདེན་ཁོངས་
སུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གསོན་ལུས་ལ་སློག་སོགས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟེ་དེ་བཟུགས་པ་ལས་ཀྱང་བདག་དང་
བཅས་པར་བྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དགག་པ་བཟུགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཐུན་
སློགས་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་

༩༥༠༽

མཚན་གང་གིས་རིག་པ་ཅན་དེ་ནི་ལྷོག་པ་མེད་པ་སྟེ་མེད་པ་བཀག་པ་ནི་ངེས་པར་དངོས་པོ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་
འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་པའོ། །རིག་པ་ཅན་དག་གི་པ་བཀག་གྲུང་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད་པ་ཅིས་གྲུབ་
ཅེ་ན། དཔེར་ན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། རྟགས་མ་སྤྱན་སྤྱོད་གསལ་ལྷོག་པ་མེད་ན་
དེའི་རྒྱ་དེའི་སྤྱིར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་རྗེས་འགོ་ཅན་དུ་འགྱུར་དོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་འགོ་ཅན་མིན་ན་ལྷོག་པ་ཅན་
ཡང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷོག་པ་གྲུབ་པ་རྗེས་འགོ་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་གསོན་ལུས་གྲུང་
བདག་མེད་པའང་མ་ཡིན་བདག་དང་བཅས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པར་འགྱུར་དོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་
སྤྱོད་བདག་གི་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དག་གི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་རྟགས་འབྲེལ་པ་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་
སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་
ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ་འདི་ལྟར་འཇུག་ལ་སྟེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་ལྟ་བུ་གང་གི་
རང་གི་བདག་ཉིད་མེ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་ན་དེའི་སྤྱིར་མེ་དེ་ཉིད་ལོག་ན་དུ་བ་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཀྱི་གཞན་ལོག་པས་ནི་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་རུས་པ་མ་སྤྱན་ཅན་དུ་འཇུག་ནའང་དུ་
བ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་
རང་རང་གི་ཆོད་མས་དེ་ལྟར་རྟགས་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་བྱ་རོག་དང་ཏ་ལའི་ཚུལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་།
བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

རྒྱ་འབྲས་ངེས་ཤིང་གྱི་ཚད་མ་དང་། དེ་བདག་དང་སྟོག་སོགས་ལ་མི་སྲིད་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་
 བྱ་མཐོང་དང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ནི་རྗེས་སུ་འཁྲོ་ལྡོག་གི་མཐར་ཐུག་ལ་དེ་ཡང་མཐོང་བ་དང་
 མ་མཐོང་བ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་
 བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡོད་ཅེས་པ་སྟེ་སྟོག་སོགས་རྟགས་སུ་བགོད་པ་དེ་ལས་
 ཚོས་ཅན་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོག་སོགས་དེ་ཡོད་ན་བདག་ཡོད་པའི་ངེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ནི། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ལོག་ན་སྟོག་
 སོགས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མ་གྲུབ་སྟེ་བདག་དེ་མེད་པའི་དུས་ན་སྟོག་སོགས་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན་བདག་ནི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 ཁྲབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ལོག་པས་སྟོག་སོགས་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་སྟོག་སོགས་ཡོད་པ་ལ་བདག་
 ཡོད་པའི་རྗེས་འཁྲོ་ཡོད་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་འབྲས་བྱའི་རང་བཞིན་ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་དང་རོ་དང་བྱི་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་ནམས་རྒྱ་ཐ་དད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་ཡུལ་དང་
 དུས་དང་རང་བཞིན་ངེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལྡོག་པ་ངེས་པ་ལ་མི་
 ལྟོས་ན་རྒྱ་འདི་མེད་ཀྱང་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་
 སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་

༼ ༥༩ ༽

ཏེ་རྒྱ་དེ་དག་མེད་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ན་ངེ་ལྟར་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་གཞན་ལས་འབྱུང་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཚོགས་པ་རྣམས་
གྱི་རྒྱས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱའི་
རྒྱས་པ་ཐ་དད་པ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ན་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ངོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། ལན་གདབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ཏུ། གཅིག་ནི་
རང་བཞིན་དུ་མ་ན། །ཞེས་པ་མེ་ལོག་པས་དུ་བ་ལྟོག་པར་མི་འཐད་དེ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྟེ་བོ་གཅིག་ནི་མེ་དང་མེ་
མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་དུ་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས་
དང་པོ་ལན་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གོང་དུ། འདི་ཐ་དད་བྱེད་ཐ་དད་བྱེད། །མིན་ན། །ཞེས་པ་ནི་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྟེ་བོ་
ནི་མེ་དང་མེ་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་གཉིས་བྱེད་དམ་འོན་ཏེ་ཐ་དད་གཉིས་བྱེད་པ་མིན་པར་མེ་ཁོ་ནའི་
འབྲས་བུ་བྱེད་བརྟག་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྟེ་བོ་དེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ་གཞན་ལ་
མ་ལྟོས་པར་འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཁོ་ནའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་འོག་ཏུ་
དེ་ལ་མེ་དང་མེ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡོད་པ་ཉམས་ཏེ་མེ་མིན་གྱིས་མེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྟེ་བོས་དུ་བ་སྐྱེད་རྒྱས་ན་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་ལ་མི་རྒྱས་
ན་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ཅེས་པ་

༼༡༥༣༽

ནི། དེས་ན་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་ལས་འབྱུང་བ་མི་
འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ནི་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་ངེས་པ་
དེས་ན་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ནི་རྒྱའི་རང་བཞིན་མཐོང་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་
འབྲས་བུ་མཐོང་ན་འང་རྒྱའི་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཚུད་
པ་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཚུད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚུ་དང་འོ་མ་དངོས་སོ་ཐ་དད་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་སོ་རུལ་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་སྟེ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་མི་མ་ཐུན་པ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་
གཅིག་ཇི་ལྟར་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། ཚུ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སོ་གཤེར་བར་
བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་འབྲས་བུ་རུལ་པ་ཉིད་ཅེས་པ་གཅིག་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །འབྲས་བུ་གཅིག་ཡིན་པའི་དུས་དེར་ཚུ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཤེར་བ་ཉིད་ཅེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་
དེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་གི་ལན་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཚུ་དང་འོ་མ་དངོས་སོ་
ཐ་དད་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་གཤེར་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཇི་
ལྟར་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་དུ་གལ་ལ་ཐ་དད་ཡིན་ན་གཅིག་ཏུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་
ཚུ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཐ་དད་ཅིང་དེའི་འབྲས་བུ་རུལ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་
ངོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཤེར་བ་ཉིད་ཅེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་སྒོ་
དེ་དག་ཐ་དད་མེད་པར་འདྲིན་

༼༡༥༽

པའི་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཤེར་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་གོ་རུལ་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་དཔེ་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་སློན་ས་གཤེར་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་དང་རྟག་
པ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཐ་དད་ཀྱང་ཆ་གང་གིས་ཏེ་མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
མེར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་རྟོན་ཡིན་ལ་མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་མེ་ཅམ་དེས་ནི་འབྲས་བུ་དུ་བ་
ཅམ་སྐྱེད་པ་དེས་ན་དུ་བས་མེའི་སྤྱི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་དུ་བ་མེ་ཁོན་ལས་བྱུང་ངམ་ཞེ་
ན། མེ་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་དུ་བ་ལས་སྐྱེ་ལ་དུ་བ་ནི་ཡན་ལག་གཞན་ཏེ་བྱད་ཤིང་གི་རྒྱུན་
ལ་ལྟོས་པའི་མེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བ་བྱད་ཤིང་གི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་པའི་མེ་དེ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་
ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་གཞན་དེ་བཞིན་བྱུང་། །ཅེས་པ་ནི་མེ་ཐ་དད་ཀྱང་ལྟོག་པའི་སློན་ས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་
པ་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་རྒྱ་དང་འོ་མ་ཐ་དད་ཀྱང་ལྟོག་པའི་སློན་ས་གཤེར་བ་ཉིད་ཅེས་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་
པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དཔེ་དེ་བསྐྱབ་པ་ནི། འོན་དུ་བ་མེ་ལ་མེ་འབྲུལ་པར་ཅེས་བྱུང་ཅེ་ན། དུ་བ་བྱད་ཤིང་
འགྱུར་བ་ཡི། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ནི། རི་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ་ལྟོས་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་
ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་པ་དང་བཅས་
པའི་འབྲེལ་བ་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །རང་གི་ངོ་བོའི་རྗེས་
འབྲེལ་ཉིད། །ཅེས་པ་

༩༥༥༥༥

ལ་སོགས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ནི། ལྷོག་ཅན་ཞེས་པའི་ཆོག་གས་
བཅད་གཅིག་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་མཉན་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པར་བསྟན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ལས། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་
ལས། ལྷོག་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ནི། །སྲིད་མིན་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། ལྷོག་པ་ཅན་ཞེས་བརྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་
པ་ལྟར་རོ། །ལྷོག་པ་ཅན་དག་གི་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷོག་པ་ཅན་དག་གི་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་
སྤྱི་མི་རྟག་སྟེ་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱད་ཅིག་བཀག་པ་ལ་རྒྱུ་མི་ལྷོག་སྟེ།
སྤྱད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་མི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་མི་ཅན་པ་ཅན་ཡིན་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་རྒྱུ་མི་ལྷོག་པའི་དེས་གཞུང་གིས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཁྲིགས་ན་དེ་ལ་ལྷོག་བྱུང་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཁྲིགས་ན་དེས་གཞུང་དོན་མེད་
དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཏེ་མེད་པ་ལ་རྟགས་ལྷོག་པ་མི་རྒྱུ་མི་མེད་པ་དག་གི་གཞིར་མི་རྒྱུ་མི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། འོན་མེད་པ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ་དག་གི་པ་བཀག་པ་སྤྱི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་
ཀྱང་སྟོས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཐུན་མོང་གི་མ་དེས་པ་ཡིན་
པོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་མ་
དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཆན་དང་། རྒྱ་མཆན་

༩༥༩༽

ཅན་མ་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བྱ་བ་
ཟེན་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའང་
བསྟན་པར་རིགས་ཏེ་དེའང་རྟགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མ་དམིགས་པ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ན་
རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་འགྱུར་ལ། མི་བརྟེན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་བ་
གཉིས་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉིས་པ་མེད་དེ་མ་དམིགས་པ་འདི་གཉིས་ནི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་
སྤྱིར་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལས། རྒྱ་དང་བྱ་བ་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར། །འབྲས་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི། །གོ་འགྱུར་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཡི། །སྐབ་བྱེད་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མེད། །ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་བཀག་པ་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་དག་འདིར་དཔེར་བརྗོད་
ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ་སྐབ་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དཔེ་བྱ་བ་པས་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཅིས་པ་
ནི། རྒྱ་དང་ཞེས་པའི་ཆིགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་རུང་དུ་བྱ་བ་པར་བསྟན་པ་ནི།
མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཡང་བསྟར་རུང་དོན་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟེན་རྟོ། །རི་ལྟར་
བསྟན་ཞེ་ན། བྱེད་བྱ་བ་ན་རེ་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་དེ། སྒོག་སོགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་མི་
མ་སྐྱོན་སྒོགས་བུམ་སོགས་བདག་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་
བདག་བསྟར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་མ་བྱ་བ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་ཅུ་མ་ནི་ཐེ་
ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་

༼༡༩༽

ན་བྱམ་པ་ལ་སྟོག་སྟོགས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལས་སྟོག་པ་བྱམ་པ་མེད་དེ་བྱམ་པ་བདག་མེད་དུ་
མ་བྱམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེས་བྱས་མཐོང་མེད་ཅེས་པ་དེ་ལ་བདག་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་ནི་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེ་དུ་བྱེད་གཏན་ཆིགས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་རྒྱར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་དམིགས་པ་ལ་བྱེད་པར་བཟུང་རུང་བ་དགོས་པར་བྱམ་པོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པ་
ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཏྲགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཞན་སེལ་བསྐྱབ་ན་ཐམས་ཅད་དགག་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་ས་ཕྱོགས་ལ་སྟོགས་པའི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ལའང་དངོས་
པོའི་ཆ་ཁས་སྤངས་པའམ་འཕངས་པ་མེད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་དགག་ཏྲགས་ཡིན་
ལ། སྤྲུལ་འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་དག་གིས་ཏྲག་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་སེལ་བའི་མི་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་སྐྱབ་ཏྲགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བཞེ་སྟེ།
མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་
དང་། ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པ་འབྲེལ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། བདག་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་དམིགས་སུ་རུང་
བའི་ཡོད་པའི་བྱམ་བྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་དམིགས་རུང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ནི་དེ་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་འགའ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བཀག་པ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་མས་བྱམ་པར་སྐྱོ་

༩༥༩༽

ནམས་ཀྱི། །དོན་གྱིས་བརྒྱུག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་མེད་པ་དང་བྱམ་འཛིན་མེད་
པ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་དགག་བྱ་བྱམ་པ་དང་བྱམ་འཛིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་མ་དམིགས་པ་
ལས་མེད་པའི་ཐ་སྟོད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དམིགས་པ་ལས་ཡོད་པའི་ཐ་སྟོད་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་
པ་ཡོད་པའི་བྱམ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱམ་འཛིན་མེད་ཀྱང་བྱམ་
པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་དམིགས་པའི་སྐྱེ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་བྱས་ན་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱས་ན་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་སྤང་རུང་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་བྱམ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
པར་བྱུང་པས་མ་དམིགས་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བྱུང་བོ། །དེའི་ཕྱིར་
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པ་
ཡིན་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཡུལ་མི་དམིགས་པ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པའི་
ཐ་སྟོད་མི་ཤེས་པའི་རྣོངས་པ་ཡོད་པས་དེས་ཐ་སྟོད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་བརྒྱུག་སྤྱོད་པ་དགག་བྱའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ནི། ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་
ཆད་མས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེར་ཅེས་པ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་
བརྗོད་པ་དང་ཡོད་པར་དོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དཔེར་ན་ཀིང་ལྟའི་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེར་དོགས་

༩༥༩༽

པའི་ཆེ་འདི་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་མེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་
བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་ནི་མེ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་རུང་མེད་པ་
ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཉགས་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་
ལས་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མེད་པའི་སྐྱ་དང་ཤེས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །མ་དམིགས་པས་མེད་
པའི་དོན་སྐྱབ་ན་ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་བདག་གཅིག་པར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་
ནི། མ་དམིགས་པས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ་མ་དམིགས་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུས་མ་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྤང་དུ་རུང་པའི་དོན་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་
ཐ་སྙད་འདི་དབུལ་པོའི་བྲིམ་ལ་སོགས་པར་སྡོན་དུ་གྲུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ལ་
སོགས་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་ནི་མེད་པའི་སྒྲོ་སྐྱ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་
དམིགས་པ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་
འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་ཅམ་ཡོད་ན་ཡང་། མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཡུལ་དང་
དུས་ལ་སོགས་པའི་བྲུད་པར་ཅན་གྱི་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཕྱོངས་པས་སྐྱབས་
སྐྱ་བབ་པའི་ཡུལ་འདིར་གཞན་ཕྱོངས་པ་དག་སྡོན་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མི་བརྗོད་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་
ན་མཁས་པས་སྡོན་ཐ་སྙད་གྲུབ་པའི་ཡུལ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པ་འདིར་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལས་ཕྱོངས་པ་ལ་
བརྟུན་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་བསྐྱབ་

༩༥༠༽

ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །རི་ལྷར་ཏེ་དཔེར་ན་མཐོང་བ་སྟེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་སྟེ་མེད་ན་མེད་པའི་
རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ལས་མེ་རྒྱ་དང་དུ་བ་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ལས་རྒྱ་འབྲས་བུ་
གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གཞན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བརྟུང་བྱས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་དང་སོགས་པ་སྟེ་རྒྱའི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ནི་
ཐ་སྙད་སྐྱ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་མཁས་པས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་
སུ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ་དཔེར་བརྗོད་ཟེན་པའི་རང་བཞིན་ཏྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་
ལས་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ།
སྒྲིང་རྒྱང་མ་དམིགས་པ་དང་། མི་སྒྲིང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ནི། སྒྲར་རི་བོང་གི་
མགོ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་བརྟུང་ལན་གཅིག་སྐྱར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་སྟེ་རང་
བཞིན་བྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡང་། །སྐྱ་ཡི་ཐ་དད་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྷར་
རོ། །གཉིས་པ་སྤྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དམིགས་པ་ཤེས་པའི་རྒྱར་བསྐྱབ་པ་དང་། མ་དམིགས་
པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། མ་དམིགས་པ་
ལས་བུམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོ་སྟེ་བ་མི་འཐད་དེ་མ་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་བཀག་པ་
ཅ་མ་ཡིན་པའི་

༼༡༩༽

ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་ལས་མིག་འཛུམ་པ་ན། དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒོ་མེད་ཀྱང་དགག་བྱ་
མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ངེས་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དགག་གཞི་
ཁྱད་པར་ཙན་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། གཅིག་དམིགས་ཞེས་པའི་ཆོག་པ་ཙན་གཅིག་
གོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འོན་གཅིག་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་ཀྱི་ཉམས་སྲ་
སྤྱང་བ་ལས་ཞེས་སྒྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མཐར་ཏྟགས་རང་རིག་གིས་བྱུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་
ལྟར་སྤྱང་བ་ཁྱད་པར་ཙན་ནི་དགག་གཞིས་སྤྱགས་དག་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་དེ་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་ཤེས་པས་
དབེན་པར་ཏྟགས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྣམས་ཁྱད་པར་ཙན་དགག་གཞི་དག་པ་དེ་དགག་བྱ་བྱམ་པ་དང་
བྲལ་བར་ཏྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱང་བ་ཁྱད་པར་ཙན་སྤྱང་བ་གཞན་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཙན་དུ་སྤྱང་བ་
འདི་ནི་ཤེས་པ་དེ་གཞན་ལས་ཐ་དད་ཅིང་ལོག་པར་ཏྟག་པའི་སྒོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་ཁྱད་པར་ཙན་དུ་
ཏྟགས་པ་སྤྱང་བ་ལ་རག་ལས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ནི། སྒོ་བྱུབ་པ་རང་རིག་ལ་རག་ལས་
པ་དེའི་ཕྱིར་སྒོའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་སྒོ་རང་ཉིད་ལས་འབྱུབ་པར་འབྱུར་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྒོའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དེ་དག་གིས་སྒོ་དེའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཏྟགས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ་དོན་ལ་རང་རིག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་
བཞེན་དུ་ཤེས་པ་འང་ཤེས་པ་བྱི་མ་དང་དེའི་བྱི་མས་བསྐྱབ་དགོས་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འབྱུར་ལ། དེའི་
ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་འགའ་ཡང་གཞན་ལས་

༩༥༩༽

ཐ་དད་པའམ་ཐ་དད་མེད་པར་གཏན་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལའང་གསུམ་ལས་དང་པོ་འགྲུབ་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། དགག་གཞི་དམིགས་པས་དགག་བྱ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་
རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་དེ་རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་ས་སྤྱོགས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་
པ་ལས་གཞན་བྱམ་འཛིན་བསལ་བ་གཞན་དུ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ས་སྤྱོགས་ལས་བྱམ་མེད་ཀྱང་
གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་དགག་བྱ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་དགག་གཞི་དེ་ཉིད་ལའང་
བྱམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་དད་མེད་པ་འདིའི་སྤྱིར་བྱམ་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ཡང་
དགག་བྱ་བྱམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱམ་པ་མེད་པའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ས་སྤྱོགས་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བྱམ་
པས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དགག་བྱས་དབེན་པའི་དགག་གཞི་
དམིགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་རང་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་
ལས་རྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པ་རང་ཉིད་ཡོད་ཅེས་གྱིས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་སྟེ་ཐ་སྙད་མ་དམིགས་པས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་མ་དམིགས་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བདག་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་པས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་བརྗོད་པ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བྱུབ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། བྱམ་པ་མེད་པ་བྱམ་འཛིན་
བཀག་པས་བསྐྱབས་ལ་བྱམ་འཛིན་མེད་པ་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པས་བསྐྱབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། གཞན་དུ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ།

༼༡༩༣༽

གཉིས་པ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་ནི། མི་སྤང་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཏེ་གོ་སྤྲོད། །གསུམ་པ་མ་
དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་འབྲེལ་ཆེན་མ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ནི་བཤད་ན་འགལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བཟོད་ཅེ་ན། མ་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མ་
དམིགས་པའི་རང་གི་སྦྱོར་བ་དག་ལ་མ་དམིགས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའང་ཡོད་དེ། རང་
བཞིན་དང་རྒྱ་དང་བྱ་བ་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་བྱའི་དོན་
ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བའི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་འགལ་བ་དང་། འགལ་བའི་
འབྲས་བུ་དང་འགལ་བས་བྱ་བ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་དེ་དག་འགལ་བར་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ཅེ་ན་
མེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏེ་བ་ན་ཡོད་ན་རྒྱ་མ་གཏུགས་པ་ཅན་གྱི་གང་རེག་སྤར་ཡོད་པ་ལས་ཕྱིས་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་
འགལ་བར་རྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞོན་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་ཐ་
དད་དུ་བྱ་བ་པ་ཅན་གྱིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། པན་ཚུན་ཞེས་པའི་རྟགས་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ནི་རང་
བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ས་སྟོན་པའི་ནི་བུ་མ་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡོངས་སུ་
སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཆ་གང་ལྟ་བུ་དོན་པན་ཚུན་གཞོན་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་
འགོག་པར་མ་ཟད་དོན་ལས་གཞན་ཆད་མས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགོག་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ངེས་པར་གྱུར་
བ་དང་ལྟོས་བཅས་གཉིས་པན་ཚུན་

༩༥༩༽

འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ལྟོས་པ་མེད་པའམ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་ནི་པན་
ཚུན་སྤང་བའི་དངོས་འགའ་ཡིན་ལ་ལྟོས་བཅས་དང་ངེས་པ་གཉིས་ནི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་བརྒྱད་འགའ་ཡིན་
ཏེ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་གྲུ་ནི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་
ཚད་མས་འགའ་ཟླ་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཡང་ཚད་མས་གཞོད་པའི་འགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་དང་འགའ་
བས་ཀྱང་འགའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟོས་བཅས་ལ་
འཛིག་པར་ངེས་པ་དགག་པ་དང་། ལྟོས་མེད་ལ་འཛིག་པར་མ་ངེས་པ་དགག་པ་དང་། ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་
བྱམ་པ་འཛིག་པ་སྟེ་ན། འོན་ཏེ་བར་ནི་གདོན་མི་བར་འཛིག་པ་གལ་ཡོད་ཅེས་པ་བྱམ་པ་ལ་འཛིག་པས་མ་
བྱམ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མ་ཚང་བ་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་སྟེད་
པའི་རྒྱ་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱམ་པ་ནམ་སྟེས་པའི་ཆེ་བྱམ་པའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའང་སྟེས་
ནས་དེས་བྱམ་པ་འཛིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོན་བྱམ་པའི་རྒྱས་འཛིག་པ་བསྟེད་ནས་དེས་བྱམ་པ་འཛིག་པར་
བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བརྒྱད་པའི་དུབ་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བྱམ་པ་དང་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པ་
རང་ཉིད་འཛིག་པར་བྱམ་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་རྒྱ་དེས་འཛིག་པ་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་
བསྟེད་ནས་དེས་བྱམ་པ་དེ་ནི་འཛིག་པར་ཁྱོད་འདོད་ན། འོན་བྱམ་པའི་རྒྱ་དེས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་
འཛིག་པའི་རང་དུ་བསྟེད་ན་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། ཉེས་པ་མེད་

༩༥༥

ནའང་བརྒྱད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྲ། གལ་ཏེ་བརྒྱད་པ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་
དེ་ནི་བདག་ཉིད་རང་གི་རྒྱ་ལས་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་བདག་ཉིད་འཛིག་པ་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
གང་ཡིན་ཞེས་པ་རྒྱ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །བདག་ཉིད་འཛིག་པ་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་མིན་
ནའང་བྱམ་པ་དེ་ཡི་ལྟོས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་
འཛིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ནམ་ཡང་འཛིག་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་
སྤྱོད་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པའི་སྤྱིར། དེ་གཟར་པོ་ལ་རྒྱ་འབབ་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་
སྤྱི་ཉག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལའང་རྩ་སྤྱོད་ཉིད་འཛིག་ཁ་མར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འཛིག་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡོད་
པའི་སྐབས་སྤྱིད་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་སྤྱིར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་དངོས་མེད་
ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་མེད་ལ་འགྱུར་བ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་དག་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡོད་ན་འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར་འཛིག་པ་དེ་དག་ལྟོས་མེད་དེ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པའམ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཚོགས་
པ་ཐ་མ་བཞིན་ཅེས་པ། འབྲས་བུའི་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པའི་རག་བཤད་ཟེན་
ཏོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྤང་བ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས་བཤད་པ་

༩༥༦༽

འདིར་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ་རི་རྒྱུད་དུ། ཤེས་བྱེད་ཡན་ལག་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡོད་མིན་གྱིས། ཚུལ་
གསུམ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། རྟོགས་པ་པོ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་མིན། ཞེས་སོ། སྐྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་དེ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། རྟེན་འདུག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གཅིག་རབ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་ན། མ་གྲུབ་པ་དང་འབྲུལ་པ་
ཅན། གཉིས་མ་གྲུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་ན། འགལ་བ་དང་ནི་འབྲུལ་པ་ཅན། ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུལ་རེ་རེ་
མ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་དང་གཉིས་གཉིས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བཤོ། རྟེན་པོ་ལ་འདྲ་དོན་ལ་མ་
གྲུབ་པ་དང་། རྟོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བཞེས་འབྱུར་ཤོ། བཟོད་པ་སྟོན་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་ལྟར་
སྒྲུབ་ཡང་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱཤོ། གསུམ་པ་དཔེ་ལོགས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་
མཆན་ཉིད་གསུམ་ཡིན་གྱིས། རྟེན་པོ་ལོགས་ཤིག་སྐྱབ་བྱེད་མིན། རྟེན་པོ་ཚུལ་ལ་མ་རེག་ནའང་། མ་འབྲེལ་
གྱིར་ན་དོན་མེད་འབྱུར། ཞེས་པའོ། གཉིས་པ་སུན་འབྱེན་པའི་ངག་ནི། མ་ཆང་སོགས་བཟོད་སུན་འབྱེན་
ཡིན། རྟེན་སྒྲུབ་པ་ནི་ལྟག་ཆོད་དེ། ལོག་པའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་གྱིས། རྟེན་པོ་འདིར་ནི་སྟོན་བྱ་མིན། ཅེས་
པའོ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་པབ་ཐེན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱཤོ། གསུམ་པ་
མཐུག་བསྟན་བཅོས་རི་ལྟར་འབྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདིའི་དོན་འགྲོ་བས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་
པར་དགའ་བ་ནི། ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་པ་རྒྱས་པ་རྒྱུད་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་གྱིས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
ཡིན་ལ་ཀྱང་གི་སྐྱས་སྟོན་གྱིས་རྒྱུད་བའང་བསྐྱབ་པའོ། བཙོན་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ལྟག་པས་ནི་བཙོན་འབྲས་ཆེ་བ་
བསྟན་ལ་ཀྱང་གི་སྐྱས་བཙོན་འབྲས་རྒྱུད་བའང་

༼༡༩༽

བསྟན་ཏོ། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་གཞུང་འདི་ལས་བཟོད་པའི་རིགས་པའི་
གནས་ལུགས་སོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཅན། ཁོ་བོའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་ཤེས་རབ་
ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཆུངས་པར་ཁོ་བོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།
ཤེས་རབ་ཆེ་ཆུང་དང་བཙུན་འགྲུས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟབ་མོའམ་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་སྟོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་རྟོགས་པར་རིགས་པས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ལེགས་པར་བཤད་པ་དོན་ཏུ་མི་གཉེར་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྲག་
དོག་གི་འི་མས་ལེགས་བཤད་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་འདི་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་མཆོ་མ་དྲོས་པ་ལས་བརྒྱུད་ནས་འབབ་ཅིང་སྤྲར་ཡང་རྒྱ་མཆོ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཐིམ་
བ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོའི་སློ་གོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྡེ་བདུན་གྱི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་འབབ་ཅིང་སྤྲར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློ་ལ་
ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཅེས་པ་
ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱིར་པའི་ལུགས་ཀྱས་ལེགས་བརྒྱུད་སྟེ། །སུན་འབྱེན་རིགས་པས་བད་སྤྱད་ནས། །དམ་པའི་
དགོས་པ་ལེགས་བསྐྱབ་པས། །གཞན་དོན་ཅེས་ནི་བཟོད་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་བཅད་
དོ། །ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་རིགས་པའི་མཛོད་ལས་གཞན་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་ལུ་བཞི་
པའོ། །གང་ལ་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྟོ། །ལུས་ཅན་ཞི་བར་བགྲོད་པའི་ལམ། །སྟ་མིའི་དཔལ་འགྱོར་སྤྱིར་པའི་
ཐབས། །སྡེ་སྟོན་ཀུན་གྱི་འི་མེད་རྒྱུ། །རྟ་ངན་ཀུན་སེལ་རིགས་པའི་གཞུང་། །ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་རྣམ་འགྲེལ་
འདི། །རྒྱན་དང་ཆོས་

༼༡༩༽

མཆོག་ལྟ་དབང་སྒྲིལ། །ལུགས་བཞེན་རིགས་པའི་མཛོད་འདི་བསྐྱབས། །འདི་བཤད་དག་བས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་
དུ། །རིགས་པའི་འོད་གྱིས་བདག་སྒྲིལ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལྟ། །ལྟ་དབང་གཡང་སར་ལྟ་བུ་འོད་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྐྱབ་དང་
སྐྱབ་འབྱེན་རིགས་པས་རྗེས་འཛིན་ཤོག། །གངས་ཅན་འདི་ན་སྒྲོ་ཅན་ཐོས་པ་ཅན། །བདག་རྒྱུད་རིགས་པའི་ཁུར་
གྱིས་ནོན་པས་ཀྱང་། །སྐྱ་ཆོགས་ལྟ་བུ་སྐྱོན་པ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི། །གཞུང་འདི་མཐོང་ན་ལོང་བ་བཞེན་དུ་
གྱུར། །བན་དང་བཙོན་འབྲས་སྒྲོ་གྲོས་སྐྱུངས་པར་ལྡན། །གཞུང་མང་ཐོས་དང་བསམ་དང་གོམས་པར་
ལྡན། །ལེགས་བཤད་རྩོམ་དང་འཆད་དང་རྩོད་པ་ལ། །རིགས་པའི་སེང་གེ་རིགས་པའི་མིག་དང་ལྡན། །གང་
དག་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་མ་ཞུགས་པས། །ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་འབྱོར་བས་དབྱུང་ན་ཡང་། །རིགས་
པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་པ། །རྒྱ་ཆེར་སྒྲོས་པས་བདག་རྒྱུད་དོམས་པ་མཐོང་། །བདག་གིས་སྡེ་
བདུན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནས། །རིགས་པའི་ནོར་བུ་དོན་ཀུན་སྐྱབ་བྱེད་པ། །སྒྲོ་གྲོས་དེད་དཔོན་རྗེས་འབྲངས་
བཙོན་པས་སྐྱངས། །རིགས་པའི་ལམ་ཞུགས་འགྲོ་བའང་ཆོམ་པར་བྱེད། །གཡོ་སྐྱུས་རིགས་ལམ་འདོར་བ་
གངས་ཅན་གྱི། །ལྟ་ལས་རིང་དུ་མ་སོང་ཀན་རབས་གྱི། །རྗེས་སྒྲོས་གྱིས་ཤིག་འདི་ཡིས་ཡིད་ཆོམས་
ན། །འཁོར་དང་གཤམ་པ་ལོངས་སྒྲོད་འབྱུང་དོ་ལོ། །བདག་གི་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་ཡང་། །སྤིད་
མཆོར་འབྲམས་པའི་འགྲོ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཡིན། །ཟང་ཟིང་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་འཛིག་ཏེན་པ། །ཁྱི་པག་ལོངས་སྒྲོད་
མི་བདག་ག་ལ་སྒྲོན། །རིགས་པའི་དབང་ལྷག་དམ་པ་རྣམ་གཉིས་གྱི། །དགོངས་པ་འདི་ལས་གཞན་དུ་

༩༥༩༽

འཐད་མ་ཡིན། །འདི་ལ་བཙོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཤེས་ལྡན་དག། །སྤར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་
འགྲོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་སྲིར་དང་། །གཉིད་སྤྲུགས་ལེ་ལོ་རྣམ་གཤེད་གོམས་སྲིར་
དང་། །ལེགས་སྤར་སྒྲོའི་སྒྲིབ་དུ་བསྤྲུར་བའི་སྲིབ། །ཉེས་པའི་ཆ་ལ་མཁས་རྣམས་བཟོད་པར་
དགོངས། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཙོན་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། སྤྱབ་མཐའ་སྤྲོ་ཆོགས་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་
གྱིས་གཏམ་པའི་རིགས་པའི་མཛོད་འདི་ནི། མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་སྟན་པའི་བ་དན་དང་ལྡན་ཞིང་། རྟོག་ལྡན་
སྤྱི་པོ་རྣམས་གྱིས་བགྲོད་པའི་ས། ན་ལེ་རྒྱ་དང་མཚུངས་པའི་དཔལ་ལྡན་ས་སྤྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། མགོན་པོ་
འཇམ་པའི་དབྱངས་རང་ཉིད་གྱིས་སྤྲུགས་རྗེས་བསྐྱེད་ནས་བལྟམས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། མཁས་པ་མཁས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་བགྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་སྤུས་ཀྱང་འགྲན་པར་མི་རུས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
རིགས་དང་ཆོ་བར་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ལ། སྟན་པའི་འབྱུག་སྤྲས་
ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་དུ་བྱབ་པས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སའི་ཆ་ན་གནས་པའི་བྲེགས་པ་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཀྱང་། ཞབས་གྱི་རུལ་སྤྱི་པོས་ལེན་པའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བརྟེན་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་
སློ་བྲོས་གྱི་ལུས་རྒྱས་པའི། རུ་མཆམས་གྱི་སའི་ཆ་ཉང་ཡུལ་འོ་ཡུག་གི་དགེ་སློང་རིགས་པའི་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་
བས། རྒྱན་དང་ཆོས་མཆོག་དང་ལྷ་དབང་སློའི་འགྲེལ་པ་དང་། །ཤུག་སློའི་རྟེན་གལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སློ་བྲོས་
གྱི་མིག་གིས་བལྟས་ནས། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་བརྗེད་ཚུང་ཡང་།

༼༡༠༠༽

སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཉི་འོད་ནང་ནས་གསལ་བའི་ཁང་གི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བས། ཐོག་མར་འོག་བྱ་དང་སྒྲག་ཆ་སྤུལ་ནས་
གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། བྱིས་ནི་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏམ་ལ་དགེས་བ་དཔོན་བྱང་ཚུབ་སེང་གི་
ཞེས་བྱ་བས་གྲོགས་བྱས་ཏེ། འོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། ལེགས་བར་སྦྱར་བ་འདི་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། ། །འདིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་པན་ཐོགས་བར་གྱུར་ཅིག ། ། ༥།བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་

ཞེས་པ་ལས་གྱུ་བྱས་སྟེ། །